

Анастасія Нових

АллатРа

Київ
2013

Крик Ангела, одягнутого в одяг, або страждання людини з Ангелом, замість душі

Кому, навіщо я пишу рядки ці? Напевно, все ж таки лише собі. Перебуваючи роками у святому місці, лиш двічі впізнаний був я, і те людьми, по волі Божій з Душею вільною від ума. Бо ж ум людини — камінь спотикання, та ні, мабуть, ціла скала, яка стоїть перед Душею. Не обійти її, не перестрибнуть. А вгору дертися по гострому камінню, нігті зриваючи в кров і падаючи знову вниз із слизьких солодкістю ума уступів, і знов вставати, і набравшись сил духовних, знов повзти... Не кожному дано. Адже біля підніжжя гарно, затишно, так солодко й тепло. І ум від штанців тлінних, створить ілюзію всього, що забажаєш ти. Лиш тільки б ти бажав. Бажав кохання би земного, домівку повну діточок аби продовжити свій рід, багатства, слави — все одно. Тільки б ти бажав. Бажав, бажав і буде все дано. В ілюзії одній чи іншій, не важливо, лиш тільки б ти бажав. Бажав! Бажав земного...

«Але ж так складно!» — деякі кричать. Ні, не складно. Я вже не раз одежі одягав. Ходив із ключою безкрайними шляхами, плоть годував лиш тим, що відшукав. І був царем, і правив довго народами, яких і не злічити. Й щоразу це вбрання мені давило, тисло й заважало жити. Воно тряслось від страху і хворіло, і, як у всіх, спочатку всякого хотіло, поки його не приборкав. Той дикий звір, з якого виткали весь одяг, боїться лиш господаря — Душі. Але багато хто Душі боїться гірше звіра, Душі, яка їм заважає жити, так само як мені перешкоджає жити одяг. Таких людей збагнути я не можу. Розмінювати Вічність на миттєвість? В чому тут сенс? Страждати перебуваючи в обіймах шкіри звіра, служити штаням, що стають лахміттям з дня на день. І це життя? Життя безмежне! В ньому нема страждань, воно не рветься, бо ж неможливо зносити Душу. А у одежі Дому ні, немає, лиш комірчина є, де зберігається вона на певний час. Дім істинний є тільки у Душі! І лиш Душа, волюючи туди, де Вічність, породжує те рідне чуття Дому, яке й шукають люди все життя.

Рігден Джанно

За роки, що минули з дня виходу перших книг, відбулося багато подій, які ще раз переконали мене, що щире бажання однієї людини допомогти людям у поєднанні з її реальними діями та самовдосконаленням насправді приносять свої дивовижні плоди. І справа навіть не стільки в книгах, як читиві, скільки в розумінні та практичному застосуванні Знання, даного в них. Книга — це засіб передачі Знання. Знання не в понятті «власності» або «свого умовиводу», а в понятті Мудрості згори, яка проходить крізь віки. Мудрості, як Відкритих Врат, для входження в той дивовижний вищий стан духовності, через який приходить осяяння від Того, Хто створив усе. Тієї Мудрості, яка завжди була, є і буде, навіть коли пам'ять про її людських провідників зникне у пилу століть.

Саме ця Мудрість, як істинне зерно, дає в людині благі сходи, допомагаючи їй вивільнити свій розум із ніші людських страхів, вузьких склепінь темряви оман, подолати твердь матеріального мислення, відкрити для себе безмежну сферу пізнання Істини. Вона допомагає їй піднятися над приземленою самістю, побачити світ з висоти духовного погляду без упередженості та матеріальних шор. Мудрість наділяє людину щирістю та цілеспрямованістю, збагачує розумінням, підвищує її відповідальність за духовну якість життя.

Ця вічна Мудрість для духовної людини, мов живильна волога для наливного колосся від доброго насіння. Вона дозволяє усвідомити корінь людських проблем і покращити атмосферу духовного життя. Вона дає основні *ключі* до розуміння багатоскладової реальності людини і світу, служить *джерелом* для створення унікальних умов у розбудові людиною творчого Духовного суспільства в жорсткому світі матеріального Тваринного розуму. Вічна Мудрість дозволяє людині преобразити себе духовно, знати приховану суть минулих і прийдешніх подій. Ця Мудрість і є створене Ним творче начало, яке відкриває кожному, хто прийняв Її, шлях у Його Вічність.

Рігден: Є суттєва різниця між тими, хто ставить запитання від ума, і тими, хто охоплений спрагою пошуку Істини. У повсякденному житті навчають лише уму, пам'яті, знанням від логіки. А при пізнанні Істини необхідне опанування найвищого ступеня самовдосконалення, усвідомленості і розуміння тих глибинних духовних почуттів, які йдуть від Душі. Адже духовний досвід знаходиться поза межами розуму...

Анастасія: Так, ви про це говорили й раніше, але тільки зараз, роками працюючи над собою в кожному дні, коли почала відчувати і об'ємно усвідомлювати інформацію, я зрозуміла на практиці, що таке духовний досвід, який знаходиться поза межами розуму. І в цьому мені чимало допомогло духовне розуміння світу і себе, завдяки тим унікальним Знанням, які приходять у світ через вас.

Прошло не так багато років з дня виходу перших книг, через які були передані людям духовні зерна Мудрості. Люди не просто сприйняли книги з вдячністю. Душі багатьох із них, мов зачеплена струна, зіштовхуючись із цією Мудрістю, видають нечутне величне звучання. Навіть більш того, ці книги змушують сумніватися у своєму виборі і тих, у свідомості кого домінує Тваринне начало. Люди стали старанніше працювати над собою, намагатися контролювати свої думки, розуміти напрямки руху у своєму розвитку, суть своїх духовних потреб, бачити вічні зерна традиційних вірувань. Читачі цих книг не просто почали пробуджуватися, вони стали духовно зростати. І це простежується по еволюції їхніх запитань. Перше питання, яке зазвичай поспіхом виникає у більшості, це питання від ума людського: чи існують насправді головні герої книг чи ні, вигадка це чи правда, а особливо головний герой Сенсей? (Рігден по-доброму посміхнувся.) Інші люди від внутрішньої душевної радості поспішають задати питання в шаблонному форматі споживацького мислення: «Прочитав нову книгу, коли вийде наступна?» Треті намагаються займатися викладеними у книгах духовними практиками, по суті, не змінюючи своїх матеріальних пріоритетів, тому вони постійно перебувають у стані суперечки з самим собою. І питання, що йдуть від них, такого ж характеру, мовляв, займаюся духовними практиками, а ніякого дива не стається і нічого в житті не змінюється.

Рігден: Людина двоїста за природою. Розум людини може легко переміщатися з однієї крайності в іншу, створюючи в такий спосіб у ній сум'яття і нестабільність. Зовнішнє є лише відображенням внутрішнього.

Анастасія: Але є й ті, хто перейнявся глибиною Знань. Це докорінно перевернуло їхнє життя. Їм не потрібні докази очевидності верховенства духовного над логікою розуму. Вони стійкі у своєму життєвому виборі. Ці люди чисті Душею, їхня свідомість не загрузла в болоті шаблонів егоцентризму світу і особистих сумнівів. Вони, мов квіти лотоса: при осяянні їх променями сонця тягнуться до Світла. Тому якість питань про внутрішнє у них зовсім *інакша*. Їхні запитання походять не з логіки чи людського розуму, а від глибинних почуттів, немов іде невидиме спілкування між Душами.

Рігден: Глибинні почуття — це і є особлива мова, відмінна від людської. Коли людина долає в собі нице, працює над собою в кожному дні, розвивається, духовно преображаючи себе як людська істота, вона стає просвітленою. Коли людина духовно зростає, вона стикається з питаннями свого розуму. Досвід духовних практик дає їй усвідомлення, що матеріальний мозок обмежений у своєму сприйнятті і відноситься до тіла, а тіло є тлінне і кінцеве. Душа ж, перебуваючи в ньому, є невидиме, але вічне. Вона розуміє, що чуттєвий досвід не можна достовірно передати словами від ума. Адже духовні практики — всього лише інструменти, які допомагають розкрити, пізнати і розвинути глибинні почуття людини, за допомогою яких відбувається її спілкування з Вищими із Позамежного їхньою мовою — мовою глибинних почуттів. Тому про божественне прямо не скажеш, бо будь-яка думка буде лише алегорією. Адже божественне — це *інша* мова, мова не розуму, а глибинних почуттів, яку розуміє Душа будь-кого. Це і є єдина мова Душ людських. Це і є мова Істини.

Анастасія: Так, такий досвід справді приходить з практикою. Я зрозуміла, що є суттєва різниця між асоціаціями ума та розумінням саме глибинними почуттями. Важко передати свій досвід словами. Хоча люди, які знаходяться на одній духовній хвилі з тобою, розуміють тебе без слів.

Рігден: Питання про те, як поділитися своїм духовним досвідом і пояснити людям справжню Реальність, хвилювало у всі часи тих, хто справді пізнав Істину. Зміст особистого духовного досвіду складно передати словами, адже це досвід пізнання зовсім *іншого світу*, відмінного від матеріального. Інакше кажучи, все, що ти скажеш, буде сприйняте матеріальним мисленням через призму досвіду цього світу, а отже, або неправильно зрозуміле, або перекручене в сприйнятті. До того ж, із тисяч тих, хто слухає, насправді почують лише одиниці. Іншим це не принесе жодної користі. **Адже грані Реальності відомі лише тому, чиє Око спостерігає за нею.**

Анастасія: Є також читачі з багатим життєвим досвідом. За людськими мірками вони багато в чому стали успішними у своєму житті, багато чого досягли, отримали можливість багато що змінити в навколишньому світі. Знання торкнулися їхньої Душі, але резонанс від доотику з ученістю розуму не дає їм спокою. І хоча вони ставлять запитання від логіки, заснованої на досвіді їхнього життя, але суть питань впливає з їхнього духовного. Відчувається, що ці люди хочуть знати відповідь не від пустої цікавості, а від потреби змінити світ на краще. Серед багатьох таких важливих і суттєвих питань я виділила одне, щоб задати його вам, тому що відповідь на нього може докорінно змінити світогляд людей і вплинути на глобальний вибір цивілізації. Питання наступне: «Чи є такі Знання, які люди не зможуть застосувати у військових цілях, але ця інформація зможе похитнути офіційні науки і привести допитливий розум до прямого наукового доказу *походження матеріального світу з Духовного світу, тобто створення світу Богом?*»

Рігден: Так, бачу, що це питання виходить від людини, яка прагне Істини... Ну що ж, якщо люди задають вже таке питання, очевидно, прийшов час дати на нього відповідь. Так, такі Знання є. Вони стосуються розділу астрономії, а точніше — науки астрофізики, яка вивчає явища в космічному просторі, еволюцію та взаємодії космічних тіл і їхніх систем. Враховуючи, що на нинішньому етапі розвитку в астрофізиці використовуються нові відкриття сучасної фізики, застосовуються останні досягнення науково-технічного прогресу, отже, відомості, якими вона буде збагачена, багато в чому сприятимуть розвитку самої фізики, як науки, котра вивчає загальні закономірності явищ природи. А якщо люди досить глибоко вникнуть у закони фізики, вони зможуть дійти науковим шляхом до реального доказу первинності Духовного світу та вторинності матеріального світу. А отже, це змінить якість і сенс життя людей і відкриє ще один шлях до осягнення Істини, а саме — через науку.

Анастасія: Ці Знання справді були б дуже своєчасні. Наскільки мені відомо, астрофізики намагаються дослідити еволюційні проблеми і відповісти на одвічні питання: «Що було?» і «Що буде?». Однак, незважаючи на сучасний стрибок науки, людям це зробити досить складно. І на те є багато причин. Відомо, що сьогодні знання про зірки багато в чому ґрунтуються на спектральному аналізі електромагнітного випромінювання небесних тіл, тобто інформації, отриманої завдяки вивченню слабких потоків електромагнітних хвиль, що приходять від небесних тіл на Землю. І все це, крім видимого світла, — радіохвилі, інфрачервоне, ультрафіолетове, рентгенівське випромінювання, гамма-випромінювання — електромагнітні хвилі з різною довжиною хвилі, яка або більша, або менша, ніж у видимих людським оком проме-

нів. Загалом, які прилади люди винайшли, завдяки останнім досягненням науки, те й побачили.

Рігден: Серед космічного океану безлічі хвиль найрізноманітнішої природи ці відомі нинішній науці електромагнітні хвилі займають у спектрі лише малий проміжок випромінювань.

Анастасія: В тому-то й проблема. Адже праця сучасних астрофізиків нагадує людину, яка намагається довідатися, що являє собою весь нинішній світ, при цьому заглядаючи через вузьку щілину, яка показує всього лише обмежену ділянку, і то далекого минулого, а не сьогодення, не кажучи вже про майбутнє. Якщо задатися питанням, що таке те ж світло, згідно з сучасною наукою, то відповідь буде така, що у вузькому розумінні цього поняття — це електромагнітні хвилі в інтервалі частот, які сприймаються людським оком, а в широкому — оптичне випромінювання. Враховуючи відому вченим швидкість поширення світла, не дивно, що вони бачать багато явищ, пов'язаних з зірками, які сталися вже давно. Тобто, по суті, спостерігають процеси, які відбувалися мільйони років тому...

Рігден (з посмішкою): Так, ... коли вид гомо сапієнс ще не існував на цій планеті.

Анастасія: Цікаво виходить... Учені вважають, що сучасна людина з'явилася не пізніше 40 тисяч років тому, а перші «достовірні» Номо, як представники людського роду на Землі, — близько 2 мільйонів років тому. А якщо врахувати, що світло від тієї ж туманності Андромеди, як однієї з прилеглих галактик, іде до нас більше 2 мільйонів років, то так воно й виходить, що ми бачимо не те, що є зараз, а що було тоді, коли на Землі не було й натяку на людську присутність.

Рігден: Абсолютно вірно. А що вже казати про далекі позагалактичні об'єкти? Люди бачать їх у тому стані, у якому вони були мільярди років тому. Зірки, хай навіть найменш довговічні, живуть набагато довше, у порівнянні з тією ж людською цивілізацією. Я вже не кажу про звичайну людину, яка за своє швидкоплинне існування, як «розумного суб'єкта», найчастіше так і не розуміє свого справжнього призначення, не кажучи вже про більше. Її життя, як пара, проявляється на мить і відразу зникає...

До того ж саме людство належить до цивілізацій, які швидко втрачаються. Хоча людям і даються періодично Знання, але в багатьох випадках не встигають ці Знання з'явитися у світі, як їх відразу використовують для завоювання влади над собою подібними. Це і є вибір людський у бік Матеріального, Тваринного начала. Тільки мало хто встигає скористатися цими Знаннями для свого духовного розвитку. **Результ-**

тат вибору подібний до води, яка приймає форму тієї чи іншої посудини.

Анастасія: На жаль, це можна спостерігати і в нинішній цивілізації, де людина перебуває в рабстві своїх згубних пристрастей. Недавній приклад: навколоземний космічний простір почали освоювати практично відразу після того, як була створена балістична ракета і ядерна бомба.

Рігден: Якщо людство глобально не поміняє свої пріоритети в мисленні у бік духовного, то цивілізацію чекає сумна доля. Такі цивілізації, як правило, недовговічні та існують у відносно коротких часових межах, оскільки самі себе знищують у війнах.

Анастасія: Так, сто років, як і тисяча, це ніщо в масштабах Всесвіту. Звичайно, смертній людині ні про які глобальні практичні спостереження за космічними об'єктами тут говорити не доводиться.

Рігден: Життя людини миттєве, це правда. Але людина — це набагато більше, ніж просто тіло. Тому багато знань було дано людям від початку, насамперед, про явища, невидимі для ока людського. Так що люди здавна знали і про будову світу, Всесвіту, і про багатомірність людини, її сутність і призначення. Інше питання, як ці Знання узурпувалися людським Его, перекручувалися до невпізнанності обмеженим у матерії розумом і в якому вигляді вони збереглися до сьогоднішнього дня.

Анастасія: На жаль, мов навмисно, у наш час усі ці давні знання народів світу подають людям як міфологію й древні «примітивні вірування». А «незручні факти», які свідчать про ті ж знання давніх людей, про які до недавнього часу не відала навіть сучасна наука, не коментують. Та й всю науку будують винятково на базі матеріалістичного мислення. У тій же астрофізиці для вивчення космічних явищ найчастіше використовують аналітичні методи в побудові моделей, теорій і передбачень.

Рігден (усміхнувся): На скрипучому возі суто матеріалістичного світогляду в справжній науці далеко не поїдеш. Однак, рано чи пізно, справжній учений дістанеться до таких наукових горизонтів, де стануть непридатними наявні опори, на яких тримається весь ланцюжок людських умовиводів. Сьогодні люди часто намагаються пояснити невидиме на прикладах видимого. Ось і виходить «горе від ума», у багатьох випадках не стикуються теорії і випадково виявлені факти. У тих же вчених досі немає чіткого уявлення про те, наприклад, чим насправді є електричний струм, що таке гравітація чи чорна діра. І, тим не менше,

вони оперують цими поняттями. Але для того щоб глобально зрозуміти і вникнути в природу цих явищ, необхідно мати фундаментально *інакше* світорозуміння, якісно відмінне від матеріального світогляду.

Анастасія: Розуміння явищ від світу Духовного?

Рігден: Абсолютно вірно.

Анастасія: Ви колись казали, що «Всесвіт настільки великий, що не здатний поміститися у свідомості людини. Але в ньому немає жодного місця, куди можна було би встромити найтоншу медичну голку так, щоб її кінчик у щось та не вперся б, до чогось та не доторкнувся».

Рігден: Це дійсно так. І відповідаючи на поставлене питання, я торкнувся лише декількох досить важливих тем астрофізики, звичайно, у доступній для мислення людини формі. Але **розуміння суті сказаного здатне дати людям науки глобально *інакший* погляд на світобудову.**

Почну з шаблонної для нинішнього освіченого розуму сучасної теорії-припущення про Великий вибух, який відбувся, як вважають вчені, при народженні Всесвіту. Цю популярну гіпотетичну теорію вони аргументують законами термодинаміки. Згідно з таким припущенням, Всесвіт був стиснутий у точку, а після його Вибуху з'явилися об'єкти масою близько мільярда тонн і розмірами з протон.

Анастасія: Як говориться, що знають на сьогоднішній день, тим і аргументують. Вчені вважають, що вони досить добре освоїли цей розділ фізики, який вивчає закони теплової рівноваги і перетворення теплоти в інші види енергії. Та й сам термін «термодинаміка» у перекладі з грецької мови дуже добре характеризує їхні суперечки в науковому середовищі: «therme» — «жар», «тепло»; «dynamikos» — «сильний». Там від дискусій аж пашисть жаром.

Рігден: Палка промова — це ще не вченість, одна буря — це ще не сезон дощів. Сильний у суперечці тішиться перемогою одного, а *знаючий* приносить перемогу тисячам.

Анастасія: Наскільки мені відомо, у сучасній науці співвідношення «сильних» і «знаючих» катастрофічне в сенсі численності перших і відчутної нестачі других. Тямуца людина в будь-якому науковому колективі цінна. Вона, як протон (у перекладі з грецької мови означає «prōtos» — «перший»), як ця елементарна частинка, що завжди має позитивний заряд і входить до складу всіх атомних ядер. Так і знаюча

людина, на якій, можна сказати, уся наука в цьому колективі тримається.

Рігден: Це вірно. Я сподіваюся, що Знання, які отримують люди, збільшать кількість *знаючих* не тільки в науці, але й у суспільстві, і змінять розуміння світу, в тому числі у питаннях про походження Всесвіту. Як я вже казав, сьогодні люди наївно припускають, що Всесвіт був стиснутий у точку, а після його «Великого вибуху» з'явилися об'єкти масою близько мільярда тонн і розмірами з протон. Причому це хибне припущення від ума засвідчує, що ці об'єкти є не чим іншим, як мікроскопічними чорними дірами. На жаль, змушений розчарувати таких палких «теоретиків», бо таких об'єктів розміром з протон і масою близько мільярда тон не існує.

Але є наступне явище в природі космосу — це об'єкти, що утворюються з інформаційних кластерів (скупчень) під час скидання інформації з матерії, коли остання потрапляє в зону дії чорної діри. Найбільші й «важкі» з'єднання, які можуть утворювати інформаційні кластери — це об'єкти, розміром трохи більші за протон і масою трохи менші за один грам, а точніше 0,8 грама. Ці об'єкти короткоживучі, тобто існують всього-на-всього лише долі секунди, після чого розпадаються на окремі «цеглинки». Утворення таких об'єктів справді прямо пов'язане з так званими людьми чорними дірами у Всесвіті.

Анастасія: Об'єкти розміром трохи більше за протон? Згідно з останніми дослідженнями, радіус протона складає 0,84184 фемтометрів (1 фм = 10^{-15} метра). Якщо врахувати сказане вами, що ці об'єкти мають масу трохи меншу за грам, то виходить реально «важкий» об'єкт для мікросвіту. Це справді дуже цікава інформація. У зв'язку з цим у людей можуть виникнути, як мінімум, три запитання. Що таке інформаційні кластери, «цеглинки»? Що таке скидання інформації з матерії? І як утворення цих частинок пов'язане з чорними дірами у Всесвіті?

Рігден: У цьому матеріальному світі все, у тому числі й те, що відомо на сьогоднішній день людям, від субатомних частинок до атома, від пилинок на твоїх туфлях до скупчень галактик у далекому космосі, все існує завдяки впорядкованій інформації. Саме впорядкована інформація створює матерію, задає їй властивості, об'єм, форму, масу та інші характеристики. Звертаю увагу, що ми зараз говоримо не про звичне для людського мозку поняття «інформація», а про трохи інший її прояв. Хоча, навіть у звичному для людини розумінні слово «інформація» має декілька значень, у тому числі «мислити, навчати, роз'яснювати», «надавати виду, форми, формувати, створювати».

Для простоти розуміння, умовно назвемо цю впорядковану інформацію — «інформаційними цеглинками». Що таке інформаційні цеглинки на практиці? Напевно, поясню це на дохідливому асоціативному прикладі. Уяви, що ти вирішила провести своєрідний експеримент. Для цього тобі необхідні: вода, скляний акваріум і маленькі цеглинки для складання форми, за легкістю, нібито зроблені з пінопласту, а колір у них, припустимо, не звичайний білий, а прозорий. Твої дії: у порожньому скляному акваріумі ти збираєш з пінопластових прозорих цеглинок гарний замок (за типом дитячого конструктора) з багатьма кімнатами, вежами тощо. При з'єднанні однієї прозорої цеглинки з іншою проявляється певне забарвлення, видиме для твого ока. Тобто в тебе у голові є *план*, як зробити замок, є *воля* це створити, і є *сили*, доклавши яких, ти *будуєш* за допомогою цього *незвичайного матеріалу*. Далі ти збрала замок, який завдяки таким ось з'єднанням став видимим і ти вже можеш помилуватися його красою, обсягом, складністю архітектури.

Потім, продовжуючи експеримент, ти заповнюєш акваріум водою. Що відбудеться? Припустимо, вода буде заповнювати акваріум з такою силою (натиском), що зруйнує побудований тобою замок. При цьому пінопластові цеглинки, які колись були стінами, дахами й елементами твого замка, будуть виринати на поверхню води: деякі окремо, перетворюючись знову в невидимі, деякі групами — кластерами, які й надалі залишаються видимі для ока, тому що вони з'єднані між собою. Врешті-решт, вся твоя конструкція під натиском води розпадеться на окремі цеглинки, які знову стануть прозорими, і від твого замка, як кажуть, і сліду не залишиться. Якщо ти видалиш всю воду з акваріума, пінопластові прозорі цеглинки опустяться на дно. Самі по собі вони, без твого плану, волі й прикладення зусиль, не складуться у впорядковано побудований замок. Це буде всього-на-всього лише хаотична купка пінопластових прозорих цеглинок, невидимих для ока. Можеш скільки завгодно трясти акваріум, хоч вічність, перемішуючи їх, замком вони ніколи не стануть, поки ти не побудуєш його знову.

Так от, саме ці умовні прозорі цеглинки є образним порівнянням з **інформацією, яка створює матерію, задаючи їй певні параметри, форму, обсяг, масу і так далі**. А видимий замок — це вже є один з матеріальних продуктів **упорядкованої інформації, з якої утворюються елементарні субчастинки, з яких складаються атоми, молекули, хімічні сполуки тощо, тобто матерія Всесвіту**. Ну й, нарешті, **воля, план спорудження і сила прикладання — це основні складові сили духовного світу, які проявляються в цьому світі**.

Анастасія: Ви хочете сказати, що в основі всієї матерії лежить інформація.

Рігден: Правильно. Той же атом складається з елементарних субчастинок, які, у свою чергу, складаються з певного числа інформаційних цеглинок. І так що не візьми у Всесвіті. Але досить прибрати інформацію, як те, що ми називаємо матерією, зникає, наче дірка від бублика після того, як ти його з'їси.

Анастасія: Тобто елементарний погляд на подію: поки бублик є — є дірка, тільки бублик з'їли — зникла й дірка. Так зникає і матерія? Немає інформації — немає й прояву матерії?

Рігден: Абсолютно вірно. До речі, цікавий факт: кількість матерії у Всесвіті постійно змінюється, і ці коливання, як у бік її збільшення, так і в бік зменшення, бувають досить значними. При цьому **кількість інформації завжди стабільна, завдяки чому загальна маса Всесвіту від дня Створення й донині не змінилася на жодну мільярдну грама.**

Анастасія: Так, тут є над чим поміркувати.

Рігден: Так от, кількість інформації у Всесвіті постійна від дня його Створення. Але, якщо хоча б одна інформаційна цеглинка зникла, то зник би й увесь Всесвіт.

Анастасія: Зникла частина — зникло ціле. Тепер я починаю розуміти, чим закінчиться історія з розширенням Всесвіту.

Рігден: Всесвіт просто дійде до певного розширення і зникне. Усе геніальне, як завжди, просте... Ці інформаційні цеглинки світобудови ніколи й нікуди не зникають, тобто не залишають меж Всесвіту (у нашому прикладі — акваріума) та існують у ньому в строго впорядкованому вигляді. Акцентую увагу, що вони, самі собою, без певного плану будови й волі, Того Хто Будує, були б лише невпорядкованою купкою (хаосом на дні акваріума). А що стосовно матеріального світу Всесвіту, то ці ж інформаційні цеглинки, у числі інших характеристик формування матерії, як я вже казав, задають і параметри її маси. **Вони визначають конкретне місце у світобудові для створеної матерії. Саме впорядкована інформація, ті ж інформаційні цеглинки, що знаходяться строго на своїх місцях, і відрізняють кварк від квазара. Скажімо так, впорядкованість інформації згідно «генерального плану» і робить Всесвіт живим.**

Анастасія: Тобто ви хочете сказати, що все в цьому світі строго впорядковане, існує згідно певного плану, волі й сили Того, Хто Буде. Але це ж доводить, що наш Всесвіт створений штучно, а не хаотично утворився сам собою, як припускають!

Рігден: Правильно, і це цілком можна довести науковим шляхом! Не так це вже й складно, якщо йти зазначеним напрямком, який заданий у твоїх попередніх книгах і підсумувати з інформацією, викладеною тут, а також з останніми досягненнями науки... Життя Всесвіту виявляє себе в постійному інформаційному обміні, що призводить до руху матерію, яка, взаємодіючи між собою, викликає первинні фізичні й хімічні реакції. Внаслідок цього відбуваються різноманітні процеси, наприклад, вибухи масивних зірок, зародження нових тощо.

Анастасія: До речі, про вибухи масивних зірок... Ви знаєте, інтерес до астрономії та суміжних наук у мене виник саме після того, як ви розповіли, що **в часи життя й активної діяльності Агапіта Печерського, зокрема, влітку 1054 року, на небі з'явилася яскрава зірка, яку було видно навіть вдень.** Ви тоді ще уточнили, що це було світло, яке дійшло до Землі від вибуху наднової зірки, яка знаходиться в сузір'ї Тільця в нашій Галактиці. Я прочитала, що залишки спалаху цієї наднової зірки зараз спостерігають у вигляді Крабовидної туманності, яка розширюється, і нейтронної зірки (пульсара), що перебуває в її центрі, в яку перетворилася зірка, що спалахнула. Цікаво, що промінь радіохвиль того ж пульсара і зараз ковзає Землею, мов промінь обертового маяка морем як сигнал для кораблів.

Дивовижно, це була перша нейтронна зірка у Всесвіті, яку вчені почали ототожнювати із залишком наднової зірки. Мене вразило, що її розміри, як припускають, лише 25 км, тобто практично зірка розміром з місто, а вона живить енергією величезну Крабовидну туманність. Щільність нейтронної зірки дуже велика. Найцікавіше, що останнім часом почали фіксувати неочікувані потужні спалахи гамма-випромінювання цього пульсара в Крабовидній туманності.

Рігден: Останнім часом взагалі чимало цікавого відбувається не тільки на планеті, але й у космосі.

Анастасія: Так, процес зародження нових зірок вельми цікавий і пізнавальний...

Рігден (з посмішкою): Безумовно, але він ще й досить руйнівний для багатьох сучасних теорій... Справа в тому, що видимий процес зіркоутворення, за яким сьогодні можуть спостерігати вчені, починається з формування так званого «дозоряного ядра». Інакше кажучи, астроно-

ми, незважаючи на сучасне обладнання, «виявити» (побачити, зафіксувати) зародження нової зірки, здатні тільки на етапі формування щільних газопилових згустків. Тобто, коли матерія, внаслідок взаємодії, починає випромінювати енергію, зокрема, те, що люди називають «світлом». І тільки після вивчення спектрів, які явно вказують на ущільнення, стискання окремих ділянок у газових хмарах і роблять висновки про утворення нової зірки. Однак астрономи не можуть відповісти на питання, як взаємодіють ці згустки й що змушує їх стискатися. Так само як не можуть відповісти, звідки беруться й чому виникають саме ці газопилові хмари, і тим більше, чому і як з малої кількості матерії, яка знаходиться в цих хмарах, утворюються не тільки поодинокі зірки, але й часом цілі зоряні скупчення.

Справа в тому, що всі сучасні теорії, від загальної теорії відносності Ейнштейна до законів термодинаміки, засновані на взаєминах «видимої матерії» або ж її логічно передбачуваній поведінці. Хоча й тут достатньо казусів. Наприклад, візьмемо ті ж чорні діри у Всесвіті — ці загадкові, не вивчені сучасною наукою об'єкти, що поглинають матерію. Але, перш ніж розглянути ці казуси, а також висвітлити питання про об'єкти, утворення яких прямо пов'язане з чорними дірами, я хотів би спочатку дізнатися, що тобі відомо про чорні діри?

Анастасія: Ну, не так вже й багато, як хотілося б... Чорні діри невидимі для зовнішнього спостерігача, тому що не випускають зсередини ні світло, ні будь-які інші відомі науці випромінювання або тіла. На сьогоднішній день їх намагаються виявити лише за непрямими ознаками, через вивчення їхньої взаємодії з навколишньою матерією... Вважається, що чорна діра викривлює навколо себе геометрію простору й часу.

На цьому етапі розвитку астрофізики припускається, що чорна діра — це якась локалізована ділянка космічного простору, утворена при необмеженому гравітаційному стисканні масивних космічних тіл. Як я зрозуміла, це своєрідна гравітаційна могила, в яку що впало, те пропало. Межі цієї ділянки називають горизонтом подій. А її радіус — гравітаційним радіусом. Вважають, що він прямо залежить від кількості речовини, втягнутої в цю діру. По мірі зростання маси чорної діри, лінійно зростає її розмір, тобто її радіус збільшується. Розміри цього об'єкта можуть бути різні...

Сучасна теорія зоряної еволюції розглядає утворення чорних дір як результат колапсу масивних і надмасивних зірок. Як я зрозуміла, коли ядерне паливо виснажується і термоядерні реакції в надрах зірки припиняються, висока температура й тиск, які перешкоджали стисканню зірки, під впливом власної гравітації знижуються. Якщо маса зірки є

нижчою за три маси Сонця, то вона не стане чорною дірою, а лише перетвориться в нейтронну зірку або білий карлик. А ось якщо маса зірки є більшою за три маси Сонця, то, вважають вчені, катастрофічного колапсу їй вже не уникнути. Вся її матерія швидко відійде під горизонт подій і зірка стане чорною дірою...

Виходячи усе з тієї ж сучасної теорії зоряної еволюції вважається, що серед 100 мільярдів зірок повинно бути як мінімум 100 мільйонів чорних дір. Тільки в нашій галактиці нібито блукають тисячі чорних дір, які цілком поглинають газопилові скупчення й зірки, які «з необережності» опинилися на їхньому шляху проходження. Є припущення, що в центрі Галактики можуть знаходитися надмасивні чорні діри з масою в мільярди Сонць.

Рігден: Ну, що ж, непогано. Приблизно розумієш, на яких галявинках нині тупцює світова наука, блукаючи в дискусіях замкненим колом.

Анастасія: Можливо, не так досконально знаю тонкощі всіх цих дискусій, але, як то кажуть, загальне уявлення маю... До речі, що мене ще зацікавило. Припускають, нібито всередині чорної діри сильно перекручений час і простір через величезну гравітацію. Звичайна евклідова геометрія там може просто бути несправедливою, оскільки паралельні прямі цілком можуть перетинатися тощо... Побутують навіть думки, що все в чорній дірі за логікою повинно звалитися в її центр, де згодом зіркова речовина може стиснутися так, що перетвориться в решті-решт в безкінечно щільну точку, тобто може виникнути сингулярність.

Рігден: Та це просто теоретики намагаються підлаштувати свої умовиводи під надуману теорію Великого вибуху. Він, за їхніми уявленнями, виник з безкінечно щільної точки, де нібито була сконцентрована і стиснута вся матерія Всесвіту, а коли в цій «точці» щось спровокувало Великий Вибух, матерія почала розлітатися в усі боки і пішов процес розширення Всесвіту. Через те, що виникає багато питань, на які вчені з позиції матеріального світогляду відповісти не можуть, виникають плутані сучасні теорії. Автори просто заводять один одного в глухий кут. Вони намагаються пояснити, оперуючи відомою їм базою даних. А в результаті, вибудовуючи теорію про походження Всесвіту і тих же чорних дір, у них виходить як у тій байці про слона. Тобто, замість того, щоб з'ясувати, звідки взявся слон, чому він рухається і хоче їсти, розглядають траєкторію руху слонів у африканській савані, ймовірність того, яку рослинність, що росте в тій місцевості, вони можуть їсти дорогою, і які властивості мають ці рослини. Ось так й у вчених виходить: що бачать, про те й і розмірковують, а чого не бачать і що не вкладається в їхній формат світогляду, того в природі для них не існує.

Анастасія: Але, мабуть, найсмішніше в цій сучасній теорії, на мій погляд, це так звані «первинні чорні діри». За припущеннями вчених вони нібито утворилися відразу після Великого вибуху, приблизно 14 мільярдів років тому, коли почалося розширення Всесвіту. Існує думка, що чорна діра завжди готова поглинути будь-яке випромінювання або речовину, нарощуючи цим свою масу. За припущеннями вчених, розміри чорних дір можуть коливатися: від надмалої (з масою всього 10^{15} грамів, яка нібито могла зберегтися до наших днів у просторах Всесвіту), до надгігантської й надмасивної галактики, яка гіпотетично знаходиться у центрі.

Навіть якщо погодитися з їхньою думкою, що після Великого вибуху матерія продовжила розлітатися в усі боки з максимально можливою швидкістю впродовж мільйона років і тільки тоді утворилася одна єдина надмала чорна діра з масою всього 10^{15} грамів, але з ненаситним «гостро гастрономічним апетитом», то зараз би замість Всесвіту була б одна суцільна гігантська чорна діра.

Рігден: Радий, що ти це розумієш. За таких теоретичних розкладів Всесвіт перестав би існувати, як мінімум, ще п'ять мільярдів років тому.

Анастасія: Цілком слушне зауваження. А, загалом, чорні діри — це тема цікава, захоплююча, особливо коли читаєш роботи людей, які самі прагнуть до пізнання, до відкриття таємниць Всесвіту і пишуть для людей. Але, щоправда, чимало й таких робіт, де автори розмірковують про чорні діри явно від нудьги. Очевидно, вони створювали свої роботи, як у тій російській приказці: «де чихнути довелося — кома, де гикнулося — двокрапка, а де тютюнцю понюхати — крапка»... Так що в мене, як у стороннього спостерігача перипетій у науці, про чорні діри склалося враження, як у тому жарті: «Науці з цього приводу відомо, що нічого невідомо».

Рігден: Десь так воно і є. Багато вчених помиляються, зосереджуючи свої зусилля, а часом і марнуючи все життя, на розвиток тупикової теорії. Людям просто не вистачає елементарного — *Знання та орієнтуру в напрямку* досліджень. Маючи їх, цілком можна здійснити революційний прорив не тільки в науці, але й у розвитку суспільства. Інформація, яку я вже розповів і розповім надалі, певен, багато в чому цьому посприяє, якщо на те буде вибір людський.

Анастасія: Так що ж насправді являє собою чорна діра?

Рігден: Насправді те, що називають **чорною дірою** в масштабах Всесвіту, є **явище швидкоплинне й саме по собі масою не наді-**

лене. Поява і зникнення чорних дір у Всесвіті в будь-якій кількості не порушує закону сталості загальної маси Всесвіту. Навіть найбільш гігантська чорна діра існує загалом досить короткий проміжок часу, і її маса дорівнює нулю. Але її роль в астрофізичних перетвореннях Всесвіту колосальна.

Асоціативно я би порівняв її з думкою. Адже думки не видно. Її не можна зважити чи до неї доторкнутися, але вона існує, якщо вона з'явилася в нашій свідомості. Думка має об'єм (принаймні, інформаційний). Вона швидкоплинна у своєму існуванні, тому що її швидко змінюють інші думки. Думка не має маси, але може мати колосальні наслідки в матеріальному світі. По суті, це Ніщо.

Анастасія: Ніщо?! Для нинішнього людського розуміння Ніщо — це, у найкращому разі, вакуум.

Рігден: Не такий вже він і порожній цей вакуум. Простий приклад. У міжзоряному просторі превалує так званий людьми високий вакуум. Його середня щільність менша за 1 молекулу на кубічний сантиметр. А якщо взяти для порівняння найбільш розріджений вакуум, який створили люди, то там знаходиться біля 100 000 молекул на кубічний сантиметр. Учені вже розуміють, що навіть повний вакуум, у якому передбачається повна відсутність часток, не є «абсолютною порожнечою», позбавленою всяких властивостей. Вже зараз сучасна фізика підступила до теорії фізичного вакууму, як учені назвали нижчий енергетичний стан квантованих полів. Фізичний вакуум у цій теорії характеризується відсутністю будь-яких реальних часток, але одночасно вміщує різноманітні віртуальні частки. Водночас існує й інша теорія (щоправда, вона вперто не визнається «офіційною наукою»), в якій розглядають народження частинок і античастинок (шести класів) з первинного вакууму шляхом його розшарування згідно спіну й появи правих і лівих торсіонних полів — своєрідних каталізаторів, які провокують народження грубої матерії.

Хто ближче до Істини, безумовно, розсудить час. Проблема в тому, що багато вчених, бажаючи досягнути Істину, насправді зіштовхуються з хибним її відображенням у своїй свідомості. Вони поспішають оголосити найбільш зручні для себе теорії та тривалий час відстоювати їхню «правоту», витрачаючи на це роки власного життя, свої й чужі «нерви», не замислюючись над глибинними причинами виникнення подібної інверсії в їхній свідомості. Люди насправді ще багато чого не відають про невидимий світ, про те, який сильний у цьому світі Тваринний розум, і як важливо кожній людині піклуватися про свою духовну чистоту. Адже якраз останнє відкриває Істину поза межного у своїй первозданній природі.

Анастасія: Так, я згадувала цю теоретичну схему народження частинок і античастинок. Дивовижно, там теж все за схемою косоного хреста... Колись ви дуже дохідливо асоціативно порівнювали Всесвіт з океаном, у якому все заповнене до краю. А що таке чорна діра у Всесвіті, якщо її розглядати, використовуючи це образне порівняння з океаном?

Рігден: Чорна діра у Всесвіті виглядає, умовно кажучи, як повітряна бульбашка у водах океану. Але тільки виглядає, а не відповідає, тому що бульбашка у водах океану заповнена повітрям, а чорна діра у просторах Всесвіту взагалі нічим не заповнена, принаймні, у людському розумінні цього явища.

Анастасія: Інакше кажучи, чорна діра — це як Щось, стороннє вкраплення, не властиве матеріальному світу?

Рігден: Можна сказати й так.

Анастасія: Ви згадували про те, що роль чорної діри в астрофізичних перетвореннях Всесвіту колосальна. Розкажіть, будь ласка, докладніше про це, про основні функції чорної діри, хоча б на асоціативних прикладах.

Рігден: Ну, мабуть, функції чорної діри можна дуже умовно порівняти з імунною відповіддю, точніше з імунними клітинами в людському тілі, які захищають організм від всякого виду збудників хвороб, ідентифікуючи та знищуючи такі патогени або перероджені клітини самого організму (пухлинні клітини) тощо.

Якщо в наш організм потрапляє сторонній агент, чи то вірус чи патогенні мікроби, імунні клітинки їх знаходять і знищують. Або ж якась клітина, групи клітин стають дефектними, виходять із функціонального ладу і, наприклад, починають неконтрольовано ділитися, то й тут імунні клітини наводять порядок шляхом знищення таких «неслухняних» клітин. Але це порівняння буде теж не зовсім правильним стосовно чорних дір у Всесвіті, бо імунні клітини постійно борознять простори нашого організму в пошуках «порушників» меж дозволеного.

А ось чорні діри відразу проявляються у Всесвіті з Нізвідки і тільки там, де це необхідно, і туди ж в Нікуди потім зникають. Причому зникають миттєво, найчастіше (але не завжди) залишаючи після себе в матеріальному світі цілі скупчення фрагментів зірок і величезні хмари з пилу й газів, які досить легко виявити за допомогою сучасного обладнання. Ця залишкова матерія після знищен-

ня основної «патогенної» матерії, подібна, скажімо так, на сміття, яке впало з конвеєра в цеху по дробленню й переробці каміння.

Це важко пояснити, як Щось з'являється з Нізвідки, знищує часом цілі скупчення зірок, і зникає в Нікуди. **При цьому чорна діра справді значно деформує навколо себе простір-час і наділена величезним гравітаційним тяжінням, впливаючи на навколишню матерію.** Чорна діра — це те єдине, що можна назвати справжньою Порожнечею — Ніщо, оскільки там, у людському розумінні, немає нічого матеріального.

Анастасія: Гм-так, людям з науково-матеріалістичним світоглядом це буде важко зрозуміти... Адже, враховуючи вищевикладену інформацію, в такому випадку напрошується питання, а Хто тоді з Нізвідки керує цим процесом? Хто виявляє наявність таких дефектів у Всесвіті і сприяє виникненню й зникненню чорних дір саме в тих ділянках?

Рігден: Щоб зрозуміти ці процеси, не кажучи вже про оформлення їх у вигляді формул, тут треба мати принципово інакший світогляд.

Анастасія: Ви згадали, що **маса чорної діри дорівнює нулю.** А як переробляється матерія, яку вона поглинає? Ви казали, що утворення найважчих мікрооб'єктів у Всесвіті прямо пов'язане з чорними дірами. Отже, все-таки повинна бути якась маса?

Рігден: Я думаю, коли ти зрозумієш сам принцип «роботи» чорної діри, питання відпадуть самі собою. Отже, як чорна діра притягує матерію і куди потім вона зникає? Чорна діра, скажімо так, це певна аномальна область. Будучи нематеріальною структурою, вона з'являється в тих ділянках Всесвіту, де йде певне збурення полів. Її ціль — знищити матерію, яка викликає ці збурення. Сам факт присутності в цьому місці у Всесвіті чорної діри викликає просторово-часову деформацію. Тобто вона сама й запускає певний механізм, який спотворює плавний хід часу на цій ділянці простору. Це призводить до певних взаємодій, внаслідок чого виникає величезна гравітація, яка починає притягувати матеріальну структуру. Це, думаю, зрозуміло?

Анастасія: Так.

Рігден: Тоді йдемо далі. Коли матерія притягується, то фрагменти, наприклад, розміром з Місяць, починають деформуватися ще на підльоті через величезну гравітаційну силу. А коли матерія починає входити в зону акреції, тут якраз створюється найпотужніше гравітаційне поле і матерія розривається на шматки. Виходить своєрідна м'ясорубка.

Анастасія: Уточніть, будь ласка, чи тут термін «зона акреції» використовується в тому ж значенні, як його розуміють сучасні вчені? Мається на увазі акреційний диск, як джерело потужного випромінювання, який обертається навколо чорної діри і утворюється при падінні (акреції) речовини прилеглої сусідньої зірки або міжзоряного газу на цей об'єкт під дією його гравітаційного поля. Так? Інакше кажучи, матерія, зіштовхнувшись із чорною дірою, починає рухатися по орбіті навколо неї, утворюючи якраз цей диск, який швидко обертається?

Рігден: Так. Під час такої «матеріярубки» відбувається дуже важливий момент. Сила тут така, що вона просто відштовхує інформаційні цеглинки одну від одної, які вже не можуть знаходитися в певному строго заданому положенні, тому зриваються зі свого інформаційного порядку. Як тільки втрачається інформаційний лад, порядок, завдяки яким була створена ця матерія як така, відбувається скидання інформації з матеріальної структури і матерія зникає. Тут є парадокс, тому що сама чорна діра не впливає на інформаційні цеглинки, але прямо впливає на матерію. Остання дуже сильно притягується, а інформаційні цеглинки відштовхуються, як наслідок — матерія зникає.

Анастасія: Виходить, інформація не руйнується. Матерія створена на основі інформації, а коли стається скидання інформації, матерія перестає існувати.

Рігден: Вірно. Якщо весь цей процес уявити на асоціативному прикладі нашого умовного експерименту, то виходить наступне. Уяви, що ти побудувала замок з невидимих пінопластових цеглинок, таким чином, зробивши його видимим. Потім акуратно його підняла й просто кинула в акваріум з водою. Що відбудеться? Звичайно, при зіткненні замка з водою він розлетиться на дрібні складові. Тобто, в нашому випадку перейде в інший стан: матерія зникне, залишиться тільки інформація у вигляді цих же первинних невидимих пінопластових цеглинок, які продовжать плавати на поверхні води. Питання: «А куди діється сам замок (матерія)?» Зрозуміло, чому моє питання викликало в тебе посмішку. Ти скажеш: «Туди ж, куди й дірка від бублика, після того, як його з'їси». І будеш абсолютно права.

А тепер уяви, що акваріум трішки більший і таких як ти, котрі стоять над акваріумом із замками в руках, хоча б людей десять. І от ви, практично одночасно, кидаєте свої замки в акваріум. Тільки в момент зіткнення ваших замків з водою, пінопластові цеглинки (окремі інформаційні цеглинки або з'єднані в блоки) не залишаються плавати на поверхні води, а відразу відштовхуються від неї (як від чогось надщільно-

го), мов тенісний м'ячик від асфальту. Уявила? Ну, ось це і є в трохи перекрученому вигляді модель «роботи» чорної діри.

Анастасія: А що відбувається з інформаційними блоками, ось цими кластерами? Адже це хоч і найдрібніша, але все-таки видима матерія. Вони ж іще не роз'єднані на невидимі інформаційні цеглинки?

Рігден (з посмішкою): Молодець, бачу, відслідковуєш ситуацію... Форма чорної діри сферична. Під час скидання інформації з матерії, коли інформаційні цеглинки відриваються від матерії, яка переробляється, певна їх частина відокремлюється цілими групами — кластерами. Ось ці кластери і стають короткоживучими об'єктами, вагою 0,8 грама, які у вигляді фону випромінювання виходять безпосередньо з «полюсів» цієї сфери. Та й саме поняття «полюсів» у цієї сфери відносно, оскільки тут має значення позиція спостерігача й скупчення матерії, яка переробляється, відносно цієї ж сфери.

Анастасія: Схоже, що цей процес, який відбувається з матерією біля чорної діри, ще можна образно порівняти з черговим форматуванням диску в комп'ютері, коли вся інформація на диску знищується. А чому ці об'єкти короткоживучі та існують лише частки секунди?

Рігден: Тому що у них немає програми на життя. Вони просто розпадаються на окремі інформаційні цеглинки. Парадокс у тому, що інформаційні цеглинки одночасно перебувають у двох станах: енергетичному й матеріальному (у вигляді скупчення цих інформаційних цеглинок, коли вони утворюють матеріальну частинку). Тобто їх ніби нема, і вони ніби є. Інформаційні цеглинки порізно не мають маси. Але саме інформація створює матерію зі своєю вагою, а також простір, гравітацію та час. А інформацією керує Той, Хто створив усе. Він створив інформацію як силу, здатну породжувати енергії, які формують матерію (у людському розумінні).

До речі, ці ж цеглинки при утворенні малоінформаційних частинок (нейтрино й таке інше) у значній мірі спотворюють «струнку» теорію відносності Ейнштейна. Справа в тому, що деякі з цих частинок через «простоту» своєї структури слабо взаємодіють з іншими частинками у Всесвіті, принаймні, у нашому вимірі, що дозволяє їм переміщуватися безкрайними просторами Всесвіту зі швидкістю, яка значно перевищує швидкість світла.

Анастасія: Зі швидкістю, яка перевищує швидкість світла? У такому випадку, сам факт наявності таких частинок спонукатиме переглянути не тільки теорію Ейнштейна, але й багато інших аспектів сучасної фізики.

Рігден: Безумовно, дещо переглянути все-таки доведеться. Зате це значно поглибить розуміння процесів взаємодії матерії у Всесвіті. Та й, мабуть, наблизить людство до пізнання такого фізичного прояву часу як простір... Так що з інформаційних цеглинок складаються і найшвидші, і найважчі мікрооб'єкти цього світу, як, зрештою, і все інше...

Анастасія: А якщо гіпотетично уявити собі, наприклад... нейтронну зірку, яка складалася б із таких ось найважчих, короткоживучих об'єктів, то значить, вона би поменшала у своєму розмірі ще в сотні разів, а її маса зросла, відповідно, збільшилося б і гравітаційне стискання цієї зірки. Грубо кажучи, змогла б вона в такому випадку зазнати повного гравітаційного колапсу і перейти в стан чорної діри?

Рігден: Гіпотетично, звичайно, можна уявити собі що завгодно. Але ось насправді таке неможливо, тому що це є несумісним з природою матеріальної структури. Будь-яка матеріальна структура при такій силі гравітаційного стискання просто б зруйнувалася, тобто перестала б існувати як матерія, тому що при цьому процесі неминуче б виникли умови, що відштовхують інформаційні цеглинки одну від одної. Та й у гравітаційних сил є своя межа, так що подібне є просто неможливим. Взяти, наприклад, процеси, які відбуваються біля чорної діри. Ці короткоживучі об'єкти, про які я розповідав, досить швидко розпадаються на інформаційні цеглинки, як тільки енергія, що їх пов'язує, починає зменшуватися.

Заангажованим у суто матеріалістичному сприйнятті світу розумом ці процеси важко зрозуміти. Адже рано чи пізно людина у своєму духовному розвитку зіткнеться з границею такого обмеженого розуміння, за яким криється зовсім інший світ і інші закони. Яка б не була величезна зірка та скільки б сонячних мас вона у себе б не вміщала, перейти в сучасному розумінні в чорну діру вона ніколи не зможе, тому що матерія ніколи не зможе зазнати повного гравітаційного колапсу. Адже матерія складається з інформаційних цеглинок. А інформаційні цеглинки не руйнуються, їх не можна ні знищити, ні змінити, і **вони кількісно стабільно постійні у Всесвіті.**

Анастасія: Тепер я розумію, чому сама чорна діра має нульову масу. Чорна діра, як об'єкт з нематеріального світу, просто створює умови, силу, біля якої й відбувається основна дія, тобто, грубо кажучи, здійснюється утилізація непотрібної матерії. Майже як гумка для стирання (ластик), яка очищує поверхню від написів на папері. Матерія повністю зникає, так і не потрапивши в саму чорну діру. А від чого залежить розмір чорної діри?

Рігден: Розмір чорної діри залежить від кількості, скажімо так, «патологічної матерії» (по-іншому цю матерію не назвеш), яка підлягає знищенню в цій ділянці Всесвіту. Чорна діра може бути будь-якого розміру: і великою, і маленькою. Для кращого розуміння цих процесів у космосі, мабуть, наведу дуже умовний асоціативний приклад, пов'язаний з людською діяльністю. Уяви, що людині необхідно скосити бур'яни на певній ділянці галявини. Вона бачить цю ділянку й вираховує, яку силу необхідно докласти і скільки часу треба витратити на цю роботу. А потім, одного прекрасного ранку, з'являється на цій галявині й виконує заплановану роботу, до того ж, погодься, цілком зненацька для цих бур'янів. Інша справа, коли таких бур'янів ціле поле. Тут уже для їхнього знищення людина задіє більші потужності, наприклад, у вигляді техніки, залучення людських ресурсів тощо. Тобто, точка докладання сили залежить від наявності ділянки «патології», а спосіб докладання сили залежить від обсягу конкретної роботи.

Анастасія: Гарний приклад... Взагалі, у сучасній фізиці досі залишається відкритим питання про походження маси як такої. Навіть більш того, самі вчені виділяють його як одне з фундаментальних. Незважаючи на численні теорії і припущення, достовірно не встановлено, чому одні частинки мають вагу, а інші ні. Я сама раніше, поки глибше не поцікавилася цим питанням, вважала масу чимось таким, що є само собою зрозумілим, певною характеристикою будь-якого матеріального об'єкту. Всім же ж зрозуміло, що слон важчий за муху, тому й вага його більша. Але, як виявилось, не все тут так гладко, якщо зануритися в мікросвіт. Вченими встановлено, що існують частинки, які вони називають «елементарними», з масою, яка дорівнює нулю. Одним із представників таких безмасових частинок (у стані спокою) є відомий всім фотон, квант світла.

Рігден: Це справді питання, на яке досі не може відповісти наука, оскільки обмежена лише рамками запропонованих теорій. А ці теорії, незважаючи на тенденцію все більшого їхнього ускладнення, все-таки нездатні дати достовірні відповіді на такі важливі питання, які стосуються більш глибокого розуміння будови Всесвіту, як наприклад: «Що саме надає масу тим або іншим частинкам?», «Чому маси частинок різняться?».

Вважається, що маса тіла прямо залежить від речовини, що складається з атомів. Але що складає основу атомів? Згідно з сучасним уявленням, атоми складаються з електронів, протонів і нейтронів. Припускають, що протони й нейтрони утворені з кварків. І саме електрони і кварки люди вважають істинно елементарними частинками...

Анастасія: Так, припускати — не знати достеменно. Вічна гра логіки жителя тримірного виміру в «вірю — не вірю»: чого не можу побачити за допомогою наявних на сьогоднішній день інструментів, того в природі й немає.

Рігден: У кожної людини свій шлях пізнання Істини, часом через подолання численних спроб і помилок. Однак чистота помислів і гнучкість розуму дозволяють справжньому вченому глянути ширше на світ, усунути нав'язані шаблони. Питання не в Знаннях, питання у сприйнятті людини.

Анастасія: Найсмійніше, якщо неупереджено глянути на теоретичні описи поведінки елементарних частинок, запропоновані за останні сто років, то складається враження, що кожна чергова теорія намагається залатати діри там, де її попередниця дала тріщину у зв'язку з новими експериментальними відкриттями. Можливо, потрібний зовсім інший підхід до цього питання... Скажіть, будь ласка, а в глобальному масштабі, що все-таки являє собою вага?

Рігден: Все насправді простіше, ніж уявляють собі люди. Кількість матерії (її обсяг, щільність та ін.), та й сам факт її присутності у Всесвіті не впливають на загальну масу Всесвіту. Люди звикли сприймати матерію з властивою їй масою тільки з позиції тримірного простору. Але щоб глибше зрозуміти зміст цього питання, необхідно знати про багатомірність Всесвіту. Обсяг, щільність та інші характеристики видимої, тобто звичної для людей матерії у всій її різноманітності (включаючи і так звані нині «елементарні» частинки) змінюються вже у п'ятому вимірі. Але маса залишається незмінною, тому що є частиною загальної інформації про «життя» цієї матерії до шостого виміру включно. **Маса матерії — це всього лише інформація про взаємодію однієї матерії з іншою в певних умовах.** Як я вже казав, впорядкована інформація створює матерію, задає їй властивості, у тому числі й вагу. **З урахуванням багатомірності матеріального Всесвіту, його маса завжди дорівнює нулю.** Сумарна маса матерії у Всесвіті буде величезна лише для Спостерігачів третього, четвертого та п'ятого вимірів...

Анастасія: Маса Всесвіту дорівнює нулю? Це ж вказує на ілюзорність світу, як такого, про що говорилося в багатьох старовинних легендах народів світу...

Рігден: Наука майбутнього, якщо вибере зазначений у твоїх книгах шлях, зможе впритул підійти до відповідей на питання про походження Всесвіту і його штучного створення.

Анастасія: Є ще запитання. У сучасній науці існує припущення, що в ядрах майже всіх великих галактик є надмасивні чорні діри. Це відповідає дійсності?

Рігден: Ні. Це припущення виникло у вчених, тому що активні галактики випускають дуже потужне випромінювання й зірки навколо цих центрів рухаються так, мов їх притягує щось невидиме сучасною технікою, але дуже масивне. Але в ядрах галактик немає чорних дір. Там просто діють трішки інші закони.

Анастасія: Спіральні галактики були відкриті одними з перших. Чи відіграє форма спіралі якусь особливу роль у мікро- й макросвіті Всесвіту?

Рігден: Так, і це пов'язано зі структурованим ходом енергій, зберіганням інформації та її обміном, загалом, з поглибленою фізикою. Якщо уважно вивчити це питання, то можна зрозуміти, що **багато що в матеріальному світі розташовується у форми спіралі** або здійснює рух по спіралі, починаючи від мікро- й закінчуючи макрооб'єктами. Наприклад, взяти мікрооб'єкти нашого світу, той же цитоскелет еукариотичних клітин. Як ти пам'ятаєш визначення з біології, еукариоти — це організми, клітини яких мають оформлене ядро.

Анастасія: Так, до цього надцарства належать всі вищі тварини й рослини, гриби, одноклітинні й багатоклітинні водорості, найпростіші.

Рігден: Правильно. У їхньому цитоскелеті ти знайдеш і лінійно скручену спіраль, і подвійну спіраль, і суперспіральну структуру.

Анастасія: Точно! Їхні ж клітини мають ядро, оточене мембраною, і хромосоми спіралевидної структури, які містять біополімер, що входить також до складу живих організмів, — дволанцюжкову молекулу ДНК. У більшості випадків ДНК має ж структуру подвійної спіралі! Навіть у деяких бактерій, які належать до прокариотів (організмів з недиференційованим ядром), є одинарна двоспіральна молекула ДНК у вигляді кільцевого ланцюга.

Рігден: Цілком правильно. Згадай також процес ділення клітини, участь у ньому хромосоми жіночої клітини, хромосоми чоловічої клітини... На всіх стадіях клітинного циклу основою хромосом є хромосоми...

Анастасія: Так, так, так... ці ниткоподібні структури.

Рігден: Зверни увагу на таку особливість: у клітині, яка не ділиться, вони розкручені, так би мовити, деспіралізовані, а під час ділення клітини щільно закручені по спіралі, образно кажучи *у вигляді двох переплетених зміюк...* Ну, і як ти пам'ятаєш, у функції ДНК входить зберігання інформації, її передавання й реалізація генетичної програми розвитку.

Взагалі, якщо розглянути докладніше біохімію організму тварин, у тому числі й людини, то можна знайти значну різноманітність типів спіралей (лівозакручену спіраль, правозакручену спіраль, потрійну спіраль і т. п.). Наприклад, типова молекула колагену складається з трьох поліпептидних ланцюгів різних типів (α -спіралей). Вони скручені, як правило, у вигляді правої потрійної спіралі. А що таке колаген? Це найпоширеніший ниткоподібний білок в організмі тварин, його біля 25% від загального білка. Він складає основу колагенових волокон сполучної тканини, забезпечуючи її міцність і гнучкість. Тобто з нього складаються кістки (той же череп, хребет і т. п.), хрящі, сухожилля.

Або інший приклад. Що таке волосся, нігті людини, а у тварин — пір'я, пазурі, голки, шерсть? Це структури, що в основному складаються з кератину (рогової речовини). Кератин, як структурний білок, теж побудований переважно у вигляді спіралі, наприклад, той же структурний білок волосся чи вовни α -кератин. У ньому більша частина пептидного ланцюга згорнута у праву α -спіраль. А вже два пептидні ланцюги утворюють єдину ліву суперспіраль. Образно кажучи, таке *спіральне переплетення у вигляді двох зміюк*. Суперспіралі, у свою чергу, об'єднуються в *тетрамери*, а ті з'єднуються в більш складне утворення. Вісім таких складних утворень складають вже мікрофібрилу волосся або шерсть. Це всього-лише видимі в матеріальному світі процеси, які зароджуються на невидимому енергетичному рівні організації матерії.

Малюнок 1. Спіралеподібні структури:

- 1) ділення ДНК; 2) білок α -кератин;
- 3) потрійна спіраль колагену.

Спіралеподібна структура — це одна з найбільш зручних форм довготривалого зберігання інформації. На сьогодні наука тільки підбирається до цього розуміння. Наприклад, завдяки методам тестування ДНК, можна багато чого довідатися про людину, в тому числі зробити генетичну експертизу зі встановлення біологічного споріднення. Раніше для ДНК-аналізу використовували кров. Зараз же подібні аналізи здійснюють, використовуючи слину, волосся, нігті людини. У криміналістиці судові медики по єдиній волосині вже можуть визначити вік, стать людини. Вони також можуть визначити, які речовини, мікроелементи містяться у волоссі, в який період життя індивіду вони переважали в більшій чи меншій кількості в його організмі. Ці дані, у свою чергу, говорять про спосіб життя людини: які ліки вона приймала, як харчувалася та інше. Аналіз ДНК волосини у зіставленні з іншими зразками дозволяє фахівцям ідентифікувати його «власника». Цей метод використовується і археологами при дослідженні різних поховань, старовинних гробниць, адже волосся зберігається навіть краще, ніж кістки.

Правда, це далеко не межа знань. Наука ще тільки стоїть на порозі пізнання таємниць спіралеподібної структури (яка в чималій кількості наявна й в людині), взаємозв'язку матерії з енергіями. До речі, знання про це існували здавна. І тому свідчення — знаки й символи стародавніх людей, залишені у вигляді записів на ритуальних предметах, камінні, артефактах з поховань або на символічних деталях архітектури, відгомони магічних ритуалів, розповсюджені майже у всьому світі серед різних народів. До речі, ритуали далеко не випадково були пов'язані, наприклад, з волоссям, нігтями й кістками — зі спіралеподібними структурами, які здатні зберігати й передавати силу (інформацію). Інформація, або як раніше її називали «спляча сила», активувалася (пробуджувалася) за допомогою заклинань, тобто певних звукових вібрацій або зосередження сили думки й уваги. Ці знання застосовувалися людьми, як у позитивному, так і в негативному ключі. Звичайно, подібні ритуали збереглися і сьогодні, але, за великим рахунком, вони вже до смішного перекручені людьми, це вже порожня імітація із втраченим змістом.

Анастасія: У багатьох народів існують всякі повір'я, навіть заборони, пов'язані з тим же волоссям і нігтями. Наприклад, вважали, що зістрижене волосся й нігті не можна безпечно розкидати де попало, тому що вони несуть певну енергичну інформацію про їхнього власника і можуть потрапити до недоброзичливця, який здатний використати їх у зло йому. А в деяких народів є навіть заборона на плювки: не можна

плювати де завгодно, бо вважається, що цією слиною може заволодіти чаклун, щоб навести на людину порчу. Ось би заборону на плювки увести за правило мешканцям міст, може культура би підвищилася, тротуар став би чистішим, та й, можливо, люди стали б менше страждати всякими розладами й захворюваннями невідомого походження...

Рігден: Культура, звичайно, ніколи не завадить. Тільки справа не в здоров'ї, заборонах, чаклунах та повір'ях. Все це зовнішнє, але впливає воно від внутрішнього самої людини. Справа у звичці, домінуванні певного мислення індивіду, у щоденному виборі. Якщо людина очистить розум від ідеологічної руїни і встановить собі за правило творчі духовні пріоритети у своєму житті, тоді їй ніякі чаклуни з їхніми повір'ями не перешкода.

Анастасія: Цілком з вами згодна... Не дивно, що в розповсюдженій літературі нинішнього суспільства майже на кожному кроці описані приклади негативного впливу за допомогою цих спіралеподібних структур. Але якщо є негативні, повинні ж бути і позитивні приклади. Ви згадували, що ці знання використовувалися і в позитивному ключі.

Рігден: Скажімо так, першопочатково знання давались людям саме в позитивному ключі. Ось взяти те ж волосся. Воно зберігає інформацію про людину, зв'язок з її фізичною та енергетичною структурою. Про зв'язок волосся з енергетичною структурою, до осмислення якої ще не дійшла сучасна наука, знали в глибоку давнину. Зараз можна знайти тільки відгомони про це. Наприклад, стародавні слов'яни, втім, як і інші народи, вважали, що розпущене волосся надає жінці магічну силу, або що в чоловіка (воїна) невелике пасмо волосся, відрощене до плечей, взяте саме з маківки, також має магічну силу. Все це залишки колишніх знань про енергетичну структуру людини і можливості її правильного використання в житті для допомоги в духовному шляху.

Навіть пучок відрізаного волосся зберігає зв'язок з людиною. Раніше, коли когось із громади посилали в далеку подорож з певними цілями, то людина залишала громаді своє пасмо волосся. Громада, під час виконання людиною її місії, періодично всідалася в коло, поміщаючи це волосся в центр, і здійснювала те, що сьогодні б назвали медитацією, молитвою. Тобто люди з громади, перебуваючи в зміненому стані свідомості (у медитації), через пучок волосся надавали цій людині додаткову духовну силу в якості підтримки при виконанні її місії.

До речі, раніше для цих цілей, коли громада намагалася духовно допомогти конкретній людині, з неї попередньо зістригали пучки волосся у трьох місцях, які наче б то символізували трикутник над головою: на скронях (ближче до крапки над вухом), і на потилиці. А потім гро-

мада, так би мовити, медитувала над цим волоссям. Це використовувалося для допомоги в блокуванні негативного стану (пов'язаного з минулим людини) і погашення сплесків його Тваринного начала. З чола ніколи не зістригали, оскільки передня частина людини та простір перед нею вважалися пов'язаними з духовним напрямком, шляхом уперед.

По суті, через волосся йде хоча й слабкий, короткочасний, але цілком реальний вплив на людину. Але таким впливом можна підсилити тільки те, що домінує в цій Особистості. Інакше кажучи, через волосся хорошої людини, впливаючи глибинними внутрішніми почуттями, інша хороша людина здатна передати позитивну енергію, підсиливши в ній на якийсь період часу позитивні сили. Але звичайно, основна робота над собою залишається за самою Особистістю.

Цікаво, що раніше знання про таку додаткову силу використовували в магічних ритуалах тільки для духовної допомоги людині. А зараз в основному вони або перекручені, або їх використовують у негативному руслі. Люди якось забули, що ці знання їм були надані для допомоги один одному.

Анастасія: У деяких сучасних релігіях є обряд зістригання волосся. Наприклад, постриг у ченці в християнстві, ритуал збривання волосся в мусульман, які здійснюють паломництво в Мекку, або бриття наголо в буддійських чернечих громадах, або ж передньої частини голови у китайців, маньчжурів, айнів як жертва Богу. Що лежить в основі цих ритуалів?

Рігден: Це вже чисто символічні дії, які в релігіях трактують як остаточне розставання людини з усім своїм минулим і прийняття нею рішення служити цій релігії, розглядаються як «жертва Богу». Насправді, якщо людина зовні підстриглася чи поголилася, але внутрішньо якісно не змінилася, то все це так і залишається символікою. Повторюю, важлива ж не атрибутика, одяг, зовнішній відмітний вигляд, а внутрішня складова людини. Те ж хрестоподібне зрізання волосся, гоління маківки, чола — це вже перекручена передача знань, трактування самих людей, чисто символічна їхня зовнішня демонстрація зв'язку людини з Богом, її просування по духовному шляху і належності до тієї або іншої релігії.

Анастасія: Так, не дарма в народі кажуть: за зовнішністю про людину не суди ... Повертаючись до питання про спіральну форму в мікро- і макросвіті, я згадала, що рух електрона в незмінному в часі магнітному полі теж спіралеподібний.

Рігден: У природі багато явищ пов'язані з таким рухом. Зверни увагу на масштабні природні явища, наприклад, повітряні циклони, антициклони, гігантські океанічні водоверті (так звані ринги, центр яких може знаходитися на десятки метрів нижче від рівня океану), поля спіральної турбулентності, генерації спіральних хвиль і т.п., спірале-подібну структура і рух макрооб'єктів, наприклад, галактик.

Навіть скажу більше про спіральну форму в макросвіті, те, що невідоме на сьогоднішній день науці, але відображене в старовинних легендах про створення світу різних народів. До речі, розумним людям варто задуматися, чому всупереч видимому різноманіттю опису всіляких варіантів картини світу, у різних народів основні відомості напрочуд схожі? До того ж лише в небагатьох випадках такі ось «збіги» можна пояснити контактами між культурами. Звідки прадавні знали, як зародився Всесвіт і життя в ньому, що полярні космічні начала мають дещо спільне між собою? Чому стародавніми людьми світ сприймався як вічне становлення, а все суще в ньому — як плід боротьби? Звідки вони відали про існування різних «просторів», густонаселених «різними богами й духами» (3, 7, 9 і більше «небес», «земель», «небесних земель» і т. п.), про «багатоступінчастий Всесвіт», про поняття єдиної першооснови Всесвіту, яка задає форму, якості, властивості світу, але сама позбавлена всіх цих ознак?

Чому в міфах виявляють схожість у кількісних і якісних характеристиках стихій і найчастіше говорять саме про *чотири* стихії: воду, вогонь, повітря і землю? Чому в більшості випадків ці чотири стихії поєднує п'ятий центральний елемент - і все це разом прив'язується до матеріальної основи світу? Наприклад, у стародавніх китайців п'ять основних елементів світу позначались терміном «у- сін» («у» означає «п'ять», а ієрогліф «сін» — «діяти, рухати»), тобто «п'ять елементів, які перебувають у вічному русі». Розвиток світу у них визначали знов-таки як взаємодію двох протилежних космічних принципів — інь і ян. У прадавніх письменах Індії крім чотирьох стихій важливу роль у Всесвіті відводили Душі (атман), розуму (манас), а також часу (кала), простору (дік) і такому поняттю, як «акаша». Субстанція «акаша» подавалася як дещо неподільне і всепроникаюче. Їй приписували лише одну характерну ознаку — Звук. Саме вона, згідно давньоіндійського опису, зв'язує всі перераховані субстанції, тобто чотири матеріальні й чотири нематеріальні. Багато священних легенд народів світу зберігають знання про те, що людина складається з п'яти основних частин.

До речі, уявлення стародавніх людей про життя і смерть якісно відрізнялися від сучасного світогляду. Смерть, за їхніми уявленнями, не була остаточним знищенням людини. Життя та смерть тісно пов'язані між собою, вони доповнюють одне одного. Смерть розглядається в пе-

реказах як перехід в іншу форму існування. Але цей перехід залежить від духовної якості життя людини, тому і вважали, що життя породжує смерть, а смерть — життя. Вмерти — означає народитися знову згідно своїх заслуг або піти в кращий світ. До того ж цей перехід в *інший* світ пов'язують з преображенням людини, а також переправою через «космічні води» (згідно різних легенд: на човні, птахові, коні, змії або фантастичній істоті).

Ну і, звичайно ж, у переказах народів світу описують, як саме загине Всесвіт. Розумним людям варто задуматися над тим, звідки прадавні могли про все це знати і мислити такими масштабними категоріями. Адже люди далекого минулого здебільшого далі місця свого проживання мало що бачили, не кажучи вже про космос і тим більше про народження й загибель Всесвіту.

Але знання про Всесвіт були! І загальна суть, на якій формувалися космологічні міфи народів світу, кажучи сучасною мовою, була така. *Зі світу Бога* (що іменується в легендах по-різному: світові води, світовий океан, світ Першопочаткового, Творця), *з'явився Первинний Звук* (міфічний Птах, Звук, Перший Логос, Слово Бога). Іноді в легендах згадують утворення світу з хаосу. Але треба розуміти, що грецьке слово «хаос» (chaos) — «з'являння», походить від кореня «cha-», слова «chaino», «chasco» — «позіхаю», «роззявляю». Так що хаос у міфології має значення «зівання», «розвержений простір», «порожня протяжність».

Анастасія: Майже як на початку Біблії, де сказано про створення світу: «Земля ж була невидима й порожня, і тьма над безоднею, і Дух Божий носився над водою».

Рігден: Це зараз у російському синодальному перекладі Біблії — безодня. А першопочатково в давньомесопотамському тексті, звідки єврейськими жерцями була запозичена шумеро-вавилонська космологія, це були «первозданні світові води», «море». І якщо ти подивишся на значення дієслова «носився» в оригіналі, з якого робили переклад, то побачиш, що воно також застосовувалося і до «квочки», яка висиджує своїх пташенят у гнізді. А «дух божий» (в українській транскрипції — «руах елохім») походить від давньосемітського кореня, спорідненого з арабським «рух». Від цього кореня утворене ім'я гігантського міфічного птаха Рух, який дотепер фігурує в старовинних казках арабів.

Анастасія: Ви хочете сказати, що цей біблійний сюжет був створений на основі більш ранніх міфів інших народів про те, що світ створив великий птах, який літає над первозданим світовим океаном? Взагалі-

то, так. Адже мотив видобування землі з первозданих вод саме птахом є досить розповсюдженим міфом серед народів світу. Тож впливає, що тут вся суть у русі, дії і в творенні цього світу зверху.

Рігден: Абсолютно вірно. Так ось, *Первинний Звук породив Всесвіт у формі кулі* (світове, космічне яйце, Золотий Зародок, первинне сім'я). *На його поверхні під дією сил Аллата (первинної енергії, яка породжує життєвий рух) почала утворюватися матерія* (частина енергії почала перетворюватися в матерію). *Завдяки тим же силам Аллата* (у міфології — Прамати всього суцього, творче божественне жіноче начало, що творить, життєдайне Начало, Мати-Птах, воля Бога, сила думки Бога), *матерія почала взаємодіяти між собою*. Я вже колись більш докладно розповідав, як саме утворився Всесвіт, що таке насправді Аллат, час, простір і гравітація.

Анастасія: Так, я включила цю інформацію в книги «Сенсей-IV» і «Езоосмос».

Рігден: Добре, отже зараз вже зрозуміліше, про які процеси йде мова. Так ось, *у місцях найбільшого зосередження і дії сил Аллата на поверхні цього первісного кулеподібного стану Всесвіту, матерія почала скупчуватися в певні утворення*. Вони й стали «прабатьками» майбутніх галактик, у яких зародилося життя. (У різних переказах це відображене в образах появи величезної першолюдини, гігантів, прабатьків, які утворили своїми тілами Всесвіт, а згодом, після смерті, роз'єднаних на частини і які дали життя іншим утворенням). До речі, у цих первинних скупченнях і з'явилися вогнища теплового випромінювання, які залишилися на мікрохвильовому діапазоні й зараз. Сьогодні вони вже відомі науці, як мікрохвильове фонове випромінювання (реліктове випромінювання). Це є прояв першодії сил Аллата при створенні матеріального світу. *Взагалі треба відзначити, що саме завдяки Аллату почалося наділення життям матерії та упорядкування всього суцього*.

І ще один дуже важливий момент в утворенні Всесвіту, який дає розуміння, що саме він являє собою зараз. *Стремління сили Аллата до єдиної впорядкованої форми (у бік Бога) задало рух Всесвіту «зсередини назовні» і почало розкручувати її по правильній спіралі, на розширення*. Так була задана функція на створення. (Рух «зсередини назовні» у народів з часу верхнього палеоліту символічно зображали у вигляді правильної свастики («прямої», «правої» свастики), тобто у вигляді хреста з кінцями, загнутими в лівий бік. Вона символізує рух за годинниковою стрілкою — у правий бік. До речі, у перекладі з санскриту давньоіндійське слово «svastika» від «su» — «пов'язане з благом», тобто «су-асті» — «прекрасне є», «благе існування»).

Але одночасно, закручуючи Всесвіт по правильній спіралі, сила Аллата породила і протидіючу їй силу. Остання почала розкручувати рух всередині Всесвіту по зворотній спіралі в протилежному основній дії Аллата напрямку — «ззовні всередину», поєднуючи матерію в єдиний матеріальний Розум (Тваринний розум). Так була задана функція на руйнування, протидію силам Аллата. (Рух «ззовні всередину» у народів символічно зображувався у вигляді неправильної, агресивної, ☩ зворотної свастики, тобто у вигляді хреста з кінцями, загнутими в правий бік. Вона символізує рух проти годинникової стрілки — у лівий бік. У міфології зародження протиборчої сили зафіксоване в образі появи вогню з води).

Анастасія: Щодо розуміння закручувань двох свастик свого часу мені допомогло ваше уточнення, що коли у чашці з чаєм ложкою розкрутити «вихор» (воронку) за годинниковою стрілкою, то можна спостерігати по краях закручення хвиль правильної свастики. А якщо цю рідину розкрутити проти годинникової стрілки, то — закручення хвиль зворотної свастики.

Рігден: Правильно, це найбільш дохідливий приклад, з яким людина зустрічається щодня. *Так ось, таким чином у Всесвіті виникли дві прямо протилежні сили: велика сила, яка розкручує Всесвіт назовні, і мала сила, яка їй протидіє всередині самого Всесвіту. Після прояву цих двох сил Всесвіт втратив форму кулі й сплюснвся під їхньою дією, тобто, стиснувся, зробився більш плоским.* Цей момент зафіксований у космічних легендах народів світу у вигляді розколювання світового яйця, розділення його на дві половинки, з яких було створене небо й земля, а між ними поміщені поділи (простори) і води. В інших випадках говорять про те, що компоненти, які залишилися після розколу яйця, розширилися і перетворилися у Всесвіт. У третій епізоді згадують про поділ світу на дві стихії або на два божества з прямо протилежними функціями, створення невидимої пари.

Самі спіралі представлені в міфах, наприклад, у вигляді першої пари богів з протилежними функціями (в одного — божественна сутність, в іншого — демонічна), від яких з'явилися інші боги. В іншому варіанті легенд — у вигляді напівлюдей-напівзмій (при чому творчі, які є божествами води, — з характерним зеленим кольором їх тіл). У третьому — персонажі, які втілюють порядок, води життя, плодовитість, світло і їм протилежні — безлад, смерть, темряву, непарну істоту (наприклад, згідно з африканськими міфами — шакала, який зажадав стати господарем Всесвіту). Ось так і було зафіксоване у міфах утворення Всесвіту. Просто у сучасних людей вже втрачене розуміння духовного боку питання і все зведене до рівня матеріального сприйняття прадавніх сказань.

Анастасія: Отже, зараз Всесвіт розширюється по спіралі за рахунок руху Аллата?

Рігден: Так, і на кожному новому, більшому витку його швидкість збільшується, при цьому час проходження витків зберігається той самий. Так що загальний рух матерії у Всесвіті, в тому числі загальний рух галактик, відбувається по спіралі.

Анастасія: Це справді важлива інформація, яка відкриває погляд на світ під зовсім іншим кутом зору.

Рігден: До речі, слово «спіраль» виникло від латинського слова «spira», що означає «завиток, вигин», «звив змії». Останнє позначення прийшло зі Сходу, де змія вважалася священною твариною і багато що про невидимі процеси світу пояснювали тоді людям на зрозумілих їм прикладах видимого світу. Той же спіралеподібний рух пояснювали на наочному прикладі звиву змії.

У духовних практиках також дуже багато що пов'язане зі спіралеподібним ходом енергії. Наприклад, на Сході у Стародавній Індії символом прихованої, величезної потенційної сили людини є енергія Кундаліні, сховище якої розташоване в основі хребта. Здавна вона зображалася у вигляді символу — *сплячої змії, згорненої по спіралі в три з половиною оберти*. До речі, саме слово «кундаліні» у перекладі з санскриту означає «згорнена (сила) у спіраль», «згорнена у формі змії». Пробудження дрімаючої «Змії Кундаліні» та її активація вважається одним з вищих досягнень у духовних практиках. Але насправді, як ти вже знаєш, це всього лише етап у духовному розвитку, всього лише черговий ступінь, не більше.

Зазначу, що в міфології різних народів світу символ змії пов'язували з родючістю, жіночою відтворюючою силою, землею, повітрям, водою, вогнем (особливо небесним), а також з Мудрістю. А тепер зістав це з уже відомою тобі інформацією. Наприклад, про ділення клітин, про рух електрону, повітряного циклону, антициклону, водовертей. Або ж з функцією спіралеподібних структур (тієї ж ДНК), пов'язаних із довгостроковим зберіганням і передачею інформації. Ось тобі й символ Мудрості. Так, це тільки незначна частина з того, що відомо на сьогодні. А є ж і багато знань, наприклад, про Землю, про космос, ті ж галактики, які поки що люди відносять до «примітивної міфології», тому що сучасна наука ще не пізнала описані в ній асоціативною мовою явища. Не скажу, що ці знання збереглися у первозданному вигляді, але, тим не менш, навіть з домішками людської фантазії, знаючи суть глобальних фізичних процесів, їх можна зрозуміти.

Анастасія: Якщо можна, наведіть, будь ласка, приклад подібних знань.

Рігден: Будь ласка, взяти ті ж космогонічні міфи Європи, Азії, Африки або Америки. Багато з них пов'язані з образом змія, згорненого кільцями. Конкретно, якщо вникнути в суть хоча б відомих тобі легенд Стародавньої Індії про того ж світового *тисячоголового* (в інших інтерпретаціях *семиголового*) змія Шеша, можна багато чого зрозуміти. Адже він, згідно зі стародавніми переказами, не тільки підтримує Землю, але й завдяки своїм незліченним *кільцям* служить ложем для бога Вішну. Причому в легендах описують, що своїми незліченими вусами він постійно зайнятий оспівуванням слави й імені бога Вішну.

Анастасія: Так, Вішну — це ж один з вищих богів в індуїстській міфології. Брахма, Шива й Вішну становлять божественну тріаду — «тримурті», тобто «три образи» у перекладі із санскриту. Ім'я Вішну в індійській традиції трактують як «всеосяжний», проникний у все, як всесвітнє життєдайне начало.

Рігден: Правильно, згідно із цією легендою, вважається, що наприкінці кожного світового циклу змія Шеша вивергає отруйний вогонь, який знищує Всесвіт. Потім Вішну занурюється в сон, спочиваючи на цьому змії, який плаває світовим причинним океаном. Коли ж бог Вішну прокидається, то задумує нове творіння, лежачи на *кільцях* змія Шеша. Тоді з пупа Вішну виростає *Лотос*. З Лотосу проявляється Брахма, який створює Всесвіт. І настає новий світовий цикл... Цікаво, постійним епітетом змія Шеша, є Ананта, тобто «Безкінечний».

Анастасія: Змія, який персоніфікує безкінечність... Ананта є символом безкінечності. Цікаво, так якщо припустити, що під кільцями змія мався на увазі спіралеподібний рух енергії...

Рігден (посміхнувся): Скажу навіть більше, у деяких міфах змія Шеша розглядається як *ілюзія* Вішну, а в деяких - як *частина* Вішну... Почитай більш «заземлені» міфи. Наприклад, про єгипетського змія Мехента, який оточує Землю, або ж скандинавського змія Мідгарда-Йормунганд, який, згідно з легендами, живе в океані й опоясує всю Землю... Або візьми міфологію народів Західної Африки, тих же догонів. У них є згадування, що Земля оточена, подібно ободу, простором солоної води. Це все обвиває величезна змія, яка прикусила свій хвіст. А в центрі Землі знаходиться залізний стовп, і земний диск обертається протягом дня навколо своєї залізної осі. Чи зверни увагу на міфи індіанців центральної частини Південної Америки, згідно з якими були часи, коли небо впало на землю і роз'єднати їх зміг тільки змія,

який оповився навколо неба й землі. Вважають, що досі він утримує їх роз'єднаними.

Анастасія: Тобто це цілком може бути якесь силове поле зі спірале-подібною структурою, яке утримує в рівновазі два середовища?

Рігден (посміхнувся): А ось у індіанців басейну Амазонки зберігся міф, що Змій Боюсу з'являється світу вдень у вигляді *Веселки* (як хазяїн дощу, який п'є небесну *воду*), а вночі проявляється у вигляді чорної діри серед Чумацького шляху.

Анастасія: Чорної діри? Ось так справи!

Рігден: Знання є, тільки для їхнього розуміння необхідне якісно *ін-акше* світосприйняття. Так що, повертаючись до розмови про космос. Чорна діра — явище унікальне в цьому світі. Вона притягає матерію і знищує її, при цьому відштовхуючи від себе (відповідно, зберігаючи) інформацію, що утворює матерію. І над цим варто задуматися розумним людям, тому що розуміння цього процесу дасть істинну відповідь на питання про створення Всесвіту, та й не тільки на нього. Ця відповідь змінить перевернене людське уявлення про явища макрокосмосу і мікросвіту. Тоді стане зрозуміло, чому інформація ніколи нікуди не зникає і чому вона, відштовхувана чорною дірою, концентрується в певних ділянках Всесвіту. Що змушує ці інформаційні цеглинки складатися впорядковано і з Нічого творити матерію? Чому нібито з нізвідки на просторах Всесвіту з'являються молекулярні хмари і як у них утворюється електромагнітне поле? Що змушує молекули об'єднуватися в макрооб'єкти, наприклад, гігантські зірки? І, врешті-решт, що породжує життя і не просто життя, а інколи й Розумне? На перший погляд, це наче і складні питання. Але якщо допитливий розум людський зіставить всі попередні знання, викладені у твоїх книгах, з тим, що я зараз розповів, і трохи поворушить своїми «пінопластовими цеглинками», то багато що може змінитися, принаймні, у житті людей... Хоча я нічого нового і не розповів. Все це вже колись було відоме людству.

Анастасія: Тобто людям було відомо про існування інформації, яка творить матерію.

Рігден: Почасті. Наприклад, в тому ж Стародавньому Єгипті ці знання, як спадок нащадкам, були записані на золотих пластинах. Згодом люди називали цей спадок — Книги Тота. Хоча ці пластини і були знищені, точніше, переплавлені, тому що люди здебільшого завжди цінували золото вище за Знання. Але все ж, переписані на папіруси копії табличок, точніше деяка їхня частина, збереглися. На жаль, ці

копії в різні часи несамовито знищувалися жерцями, де б вони їх не знаходили. Тому що інформація, вміщена в них, буквально підривала владу жерців над людьми. Проте, дещо залишилося. І це дещо, будучи збереженим і Perezaxovanim у горах Хорватії, у другій половині ХІХ віку дало світу двох видатних вчених. Але коли в 1936 році воно потрапило не в ті руки, то викликало незворотні наслідки, свідками початку яких стали мирні жителі Хіросіми і Нагасакі.

Анастасія: Так, горезвісний людський вибір.

Рігден: Так що, загалом, хоча ця інформація і важлива для майбутнього, але вона викличе найбільше обурення... скажімо так, нинішніх «жерців від науки».

Анастасія: «Жерців від науки»?

Рігден: Так, я маю на увазі тих, чії прагнення спрямовані не на розвиток науки, а на втримання «корони» на власній голові, і які вважають, що їхня думка у науці непорушна. Вони, звичайно, на публіці будуть просто скипати у гніві, намагатися лінчувати ці Знання і у дурному сміху над Істиною приховувати свій страх перед нею.

Анастасія: Але у світі ж є й справжні вчені, ті, які прагнуть пізнати Істину заради Істини, свідомість яких не зашорена подібними думками «авторитетів».

Рігден: Безумовно, ці Знання знайдуть і тих, хто справді є Справжнім Ученим. Люди почнуть перевіряти цю інформацію, зіставляти і, зрештою, дійдуть до Істини. Все те, що я навмисне не договорив, допитливий розум, бачачи напрямок і вже викладені Знання, здатний виявити сам, відкриваючи свій шлях до пізнання Істини. А що стосовно «авторитетів», то в справжній науці нема «авторитетів» і бути не може. **Справжня наука — це процес пізнання Істини, а не засіб досягнення влади.**

Коли підтвердиться ця інформація про чорну діру і про найважчі мікрооб'єкти в нашому матеріальному Всесвіті (а це можливо зробити навіть при сучасній техніці), то ці відкриття не просто дадуть відповідь на багато невирішених і нині питань науки, починаючи від зародження Всесвіту й закінчуючи перетвореннями частинок у мікросвіті. Це кардинально змінить усе розуміння будови від мікро- до макрооб'єктів і явищ, з яких вони складаються. Це підтвердить первинність інформації (духовної складової). Все є інформація. Матерії як такої немає, вона вторинна. Що первинне? Інформація. Розуміння цього змінить багато що. Це створить нові напрямки в науці. Але, найголовніше, лю-

ди дадуть відповідь на питання, як насправді влаштована людина. Адже досі замовчується про її Сутність і загальну, відмінну від фізичного тіла, енергетичну структуру. Це розуміння, у свою чергу, кардинально змінить світогляд багатьох людей з матеріального на духовне.

Анастасія: Так, це може справді розвернути цивілізацію в русло справжнього духовного розвитку.

Рігден (з посмішкою): Твої б слова... та людям у вуха.

Анастасія: Хочеться вірити, що люди це почують. Адже це такі унікальні Знання...

Рігден: Для людини вони тільки тоді унікальні, коли вона вже багато що розуміє поза шаблонами матеріального світу, коли її Душа прагне за горизонт подій. А багато ж хто... Скільки разів давалися Знання у різні часи. Людям властиво з часом їх втрачати. А чому? Тому що людський розум настільки ускладнює просте, що потім сам не здатний зрозуміти Істину.

До речі, є одна **давньоіндійська притча** з цього приводу. Вона відноситься до того часу, коли жінка не тільки була рівна у правах з чоловіком, але і її духовна мудрість була вельми шанована... “Жила на світі жінка — Майстер на ім'я Відія (це ім'я в перекладі з санскриту означає «Знання»). Був у неї вихованець на ім'я Амріт («безсмертний»). Коли вихованець виріс, Майстер Відія сказала йому: «Ти вже змужнів, вмієш контролювати свої думки, вмієш стримувати свій гнів і керувати емоціями. Іди у світ. Ти готовий до того, щоб знайти і пізнати єдине зерно Істини». Амріт запитав: «Майстре Відіє, я вдячний вам за ваші мудрі слова, добрі справи. Вони мене навчили багато чому. Але дайте хоча б натяк, де шукати єдине зерно Істини?» Майстер Відія лише посміхнулася і відповіла: «Слухай свою Душу, вона підкаже вірний напрямок».

Не встиг Амріт увійти у велике місто, як почув новину, що імператор країни влаштовує великі збори мудреців, на яких вестимуться суперечки та дискусії про сенс життя. Переможця чекав імператорський приз — сто корів з рогами, обвішаними золотом. Амріт пішов на збори, сподіваючись почути там відповідь, де йому знайти єдине зерно Істини. Але на зборах трапилося дещо для нього несподіване.

Коли мудрецам було задане питання: «У чому сенс життя?», кожен з мудреців почав відповідати своє. Одна жінка з мудреців сказала: «Цей світ для людини — тимчасовий притулок. Людина народжується зі стисненими кулаками, намагаючись скорити цей світ. А йде з життя з від-

критими долонями, так і не взявши від світу ні порошинки. Сенса життя — у народженні бажань людини, які творять її посмертну долю». Чоловік з мудреців продовжив дискусію: «Бажання в людини незліченні, як морський пісок. А справи людини одиничні, як гранітні камені. Справи людини становлять її життя. Її погані чи гарні справи стають її поганою або гарною долею. Сенса життя людини складається з того, що вона щоразу робить тут і зараз». Інша жінка з мудреців відповіла йому: «Справи є наслідком думок людини. Якщо людина діє зі злими думками, то страждання іде за ним, як колесо візка за ногами вола. Якщо людина діє з добрими думками, то радість іде за ним, мов тінь від яскравого сонця. Сенса життя людини криється в її думках».

Так дискусія тривала до опівдня. Нарешті, один зі знаменитих учителів того часу, що славився при дворі своєю вченістю, промовив: «Від емоцій спалахують думки, як пожежа від блискавки. Тим, ким людина була вчора, завтра вже не буде. Вміти отримувати уроки від життя, значить, жити двічі. Зміст життя у змінах, які породжуються важкою працею і хвилюваннями». Серед мудреців запанувала тиша. І оскільки ніхто з них так і не відповів, Амріт, який стояв серед простого народу, вирішив узяти участь в дискусії і сказав: «Життя людини проходить, мов сон. Щоб зрозуміти його зміст, потрібно прокинутися. Зміни в зовнішньому корисні лише тоді, коли вони виходять із внутрішнього світу людини. Все, що є і чого немає у цьому світі, є тут — в Душі людини. Пізнання цієї Істини є змістом життя». Після цих слів простий народ зрадів, а мудреці схвально закивали головами, погоджуючись із мудрістю слів невідомого юнака. Імператорський приз був вручений Амріту. Так в один день він несподівано заволодів багатством і славою.

Після зборів мудреців до Амріта підійшов знаменитий учитель, який досі перемагав у суперечці всіх своїх суперників і в якого юнак так несподівано відняв перемогу. Він запитав Амріта, що привело його в ці краї. І коли довідався про пошук єдиного зерна Істини, то зраділо вимовив: «О, юначе! Вам невимовно поталанило. Сьогодні ви придбали не тільки багатство і славу, але вірного друга і мудрого вчителя в моїй особі. Мене добре знають в окрузі. Я навчаю всяких наук, в яких приховано багато зерен Істини». Після розмови зі знаменитим вчителем, Амріт захотів стати його учнем і витратив усі гроші на навчання в нього різних мирських наук. Незабаром він став знаний, як один з найкращих його учнів, опанувавши багато мов і вивчивши всі науки того часу.

Сповнений гордості за здійснені справи, Амріт повернувся в будинок Мудрості. Майстер Відія в цей час перебувала в саду. Зрадівши зустрічі, він почав розповідати про свої мандри: «Коли я вийшов з будинку Мудрості, трапилося несподіване. Того дня імператор країни влашто-

вував великі збори мудреців. Я пішов туди, сподіваючись отримати відповідь на своє питання. На зборах вели суперечки і дискусії про сенс життя. Я висловив думку. І мені раптом вручили імператорський приз. В один день я набув багатства і слави. Я вирішив витратити всі гроші на навчання у знаменитого вчителя, щоб пізнати зерно Істини. Тепер я набув багато знань у різних науках і можу повідати про багато зерен Істини в кожній із цих наук...» І Амріт почав розповідати те, що він пізнав. Однак Майстер Відія, вислухавши його розповідь про досягнення і набуті знання, лише посміхнулася, а потім сказала:

«Ти показав свою вченість. Все те, чого ти навчився у світі, — це знання від розуму. Але це не означає, що ти знайшов і пізнав єдине зерно Істини. Множинність народжується з Єдиного. Щоб проникнути в суть Сокровенного, потрібні чуттєвість, усвідомленість і розуміння». Майстер Відія підняла із землі плід найближчого дерева і показала Амріту. «Ти вивчив те, з чого витканий видимий світ, але ти упустив те, з чого він складається і заради чого все це існує». Майстер Відія розділила плід навпіл. Вийнявши звідти насіння, вона теж розділила і його, показавши Амріту м'якоть усередині насіння. «За допомогою розуму ти пізнав видиму серцевину насіння, з якого виростає велике дерево. Але тільки за допомогою чуттєвості ти зможеш пізнати невидиме, ту животворчу пустоту, завдяки якій виростає велике дерево. Насіння лише вмістилище пустоти, яка творить. Животворча пустота виткана з єдиного зерна Істини, з якого все було породжене і в якому все розчиниться знову.

Коли ти почав Шлях, це знання було в тобі. Завдяки йому ти набув багатства і слави. Але ти використав багатство заради розуму. Багатство ж дається для осягнення відповідальності. Багатства світу належать цьому світу, у якому все минує і підлягає смерті. Якщо б ти вжив багатство на благо людей, ти б знайшов і пізнав єдине зерно Істини, частинка якого є і в тобі». «Але що ж мені робити? — схвильовано промовив Амріт. — У мене вже немає колишнього багатства, щоб виправити мою помилку». На що Майстер Відія відповіла: «Продовжи свій шлях там, де зупинився. Продовжи свій шлях, відштовхуючись від досвіду, який ти маєш. Ти набув мирські знання, які цінують люди і так пізнають видимий світ. Іди і навчи людей цих знань, але покажи їм не тільки з чого витканий видимий світ, але й те, з чого він складається і заради чого все це існує».

Амріт здивувався: «Як я покажу людям те, про що не відаю сам?» Майстер Відія посміхнулася і відповіла: «Стань тим, про кого ти не відаєш. Стань самим собою, адже в тобі є частинка зерна Істини. Людина є лише вмістилищем для Душі — джерела його Сутності. Знайди те Єдине, пізнай Його. Це і є найголовніше. Пізнавши єдине зерно Істи-

ни, ти пізнаєш себе». Амріт запитав: «Але як мені це зробити?» Майстер Відія відповіла: «Застосуй свій розум на благо людям і отримай досвід. **Коли твоїх діянь від почуттів заради Істини стане набагато більше, ніж слів від розуму заради Его, тоді ти пізнаєш єдине зерно Істини»**».

Анастасія: Цікава притча, актуальна за всіх часів.

Рігден: Проблема сучасного людства у тому, що егоїзм роздрібнив знання настільки ретельно, що загублений єдиний зміст, призначення цих знань. Тому сьогодні, наприклад, астрофізики воліють дивитися винятково догори на зірки, будуючи фантастичні теорії про ті ж чорні діри. А археологи та етнологи воліють дивитися винятково вниз, занурюючись у давнину, висловлюючи свої здогади про минуле...

Анастасія: Загалом, немає єднання в різносторонньому пізнанні єдиного, немає розширення кругозору і найголовнішого — знання людини про саму себе, свою істинну Сутність.

Рігден: На жаль, це так. Наведу ще один цікавий приклад із цього приводу. Як я вже згадував, у Західній Африці є плем'я догонів. Наприкінці XIX століття, коли провідні європейські країни почали ділити Африку на свої колонії, територія, де проживав цей народ, як і їхні сусіди, опинилася під пануванням Франції. У ті часи була розвинена торгівля рабами з Африканського континенту. Однак догонів урятувало те, що вони жили у важкодоступних районах. Так що першим про їхнє існування довідався службовець колоніальних військ, який склав список племен «дикунів». Ставлення до цього народу в нього було відповідне до шаблону, створеного політиками його держави, тобто «дикуни — це навіть не люди». А ось культуру цього народу відкрив (і те для вузького кола фахівців Європи) вже французький етнограф-африканіст Марсель Гріоль. Його в першу чергу цікавив духовний бік життя догонів, тому врешті-решт жерці цього племені посвятили його у свою таємницю з таємниць.

Анастасія: «Людині з добрим серцем і чистими помислами відкриваються таємні Знання»...

Рігден: Цілком правильно... Але світ довідався про космологічну систему догонів не з робіт цього етнографа, а з робіт астронома, який захоплювався і археологією, і етнографією і зумів зіставити всі ці знання. Так ось, догони і споріднене з ними плем'я бамбара, — це одні з небагатьох народів, які зберегли першопочаткові відомості практично з мінімальними викривленнями, часом навіть не розуміючи змісту цієї

інформації. А остання така, що набагато випереджає досягнення сучасної науки.

Анастасія: Цікаво...

Рігден: У космології догонів, а також бамбара є відомості про значущу первинну роль вібрації, спіралеподібного руху в створенні Всесвіту.

Анастасія: У догонів є знання про спіралеподібний рух Всесвіту?!

Рігден: Так. У міфології догонів є верховне божество — бог-творець, творець світу, іменованій Амма. В одному з космогонічних міфів догонів розповідають, що світ пішов від слова «Амма».

Анастасія: Досить цікаво: у африканських догонів — «Амма», а в індійців згідно з легендами Всесвіт пішов від вібрації священного звуку «Ом». У Ведах цей звук також вважають символом наближення Душі до світу Бога й позначають особливим знаком...

Рігден: Звичайно, всі ці легенди колись мали те ж підґрунтя-Знання. Так ось, згідно міфології догонів, світ пішов від слова «Амма». Крім цього слова, не було нічого. *Перше слово* поклато початок безкінечно малому основному елементу світу, який догони називають як «кізе узі» (він же — просяне зернятко По). За допомогою внутрішньої вібрації «кізе узі» перетворилося в «яйце світу». У міфології догонів Амма має епітет «*вихор, який крутиться*», до того ж вказується, що рух відбувається *за спіраллю*. Навіть більше, згодом описують власне творіння Амми, в тому числі згадують про *сім* світів, Сонце й Місяць. Зокрема, що Сонце оточує спіраль з восьми витків червоної міді. А от Місяць оточує така ж спіраль, але з білої міді. Дивовижно, але сучасна фізика ще не дійшла до рівня наукового розуміння цих питань. Але це ще не найцікавіше. Повертаючись до створення світу... Після створення «зерна По» і розкручування руху за спіраллю, «невидимий Амма» почав створювати *знаки*, які визначають все в цьому світі: два «спрямовуючі знаки», які належать Амма, і вісім «головних»...

Анастасія: Знаки? Так враховуючи, що Шамбала теж спілкується і творить події за допомогою знаків... Знаки — це взагалі особлива тема. У зв'язку з вищезгаданою легендою у читачів може виникнути запитання, що означає «спрямовуючі й головні знаки»?

Рігден: Ну, по-перше, вже сам факт того, що догони володіли такими знаннями, свідчить про те, що їхні предки отримали їх завдяки палеоконтакту. Два «спрямовуючі знаки» — це знаки, які може використовувати тільки той, кого вони у своїй міфології називають Аммою. А ось

вісім «головних знаків» — знаки, що творять, які при докладанні до них певної сили, образно кажучи, як ключ до замка, відкривають певні можливості керування процесами як створення, так і руйнування. Дуже рідко, але буває так, що «головні знаки» стають доступні людській істоті.

Анастасія: Дуже рідко стають доступні людській істоті... Так це ж Грааль! Ці знання я зафіксувала у книзі «Сенсей-IV». Ви якось згадували, що Грааль складається з дванадцяти знаків, а в міфології догонів згадано вісім, якщо не враховувати ті два, які людям, як я розумію, недоступні в принципі. Отже, або в догонів була неповна інформація, або частково втрачена з часом, або прихована від європейських дослідників, які записували їхні міфи. Але те, що Грааль складається з «головних знаків», за допомогою яких можна моделювати і коректувати світ за бажанням, побічно згадують в багатьох легендах різних народів.

Рігден: Цілком правильно... Такі «священні» для того чи іншого народу знання практично ніколи повністю не відкриваються жерцями племені, особливо випадковим людям. А щодо Граалю, то варто пам'ятати, що коли його переховували, не випадково розбивали 12 знаків на чотири частини по три знаки в кожній. Це в значній мірі ускладнювало процес складання знаків і звукової активації Граалю. Знаки Граалю в певній послідовності — це як форма, як ключ до замка, який за допомогою докладання певної сили (звукової формули Первинного Звуку) відкриває позамежні можливості для людини.

Анастасія: Чотири частини по три знаки в кожній...

Рігден: До слова, у цих стародавніх народів збереглися згадування, що число чотири втілює в собі жіноче начало, три — чоловіче начало, а в сумі сім — основа людської Істоти (принцип вічного життя), досконалість.

Анастасія: Чотири — втілює в собі жіноче начало... То якщо Грааль складала з чотирьох частин, то це, виходить, побічно вказує на зв'язок з творчою божественною силою жіночого начала — Аллатом.

Рігден (посміхнувся): Ну чому ж побічно?.. До речі, з приводу Аллата. У космогонічних міфах народу бамбара, де розповідається про позачасову першопочаткову стадію створення світу, є згадування про те, що світ виник з порожнечі, наділеної рухом, — «гла». «Гла» ж породила двійник, який звучав. У підсумку вийшла пара — «гла гла». Загалом, після ряду перетворень і трансформацій, завдяки вібрації виникли «знаки», які призначалися для розташування на ще не створених предметах, щоб їх позначити. По ходу акту творення з'явився дух Йо (від

якого пішли перші могутні сили Пембо й Фаро, які брали участь у створенні світу), 22 основних елементи і 22 витки спіралі. До того ж вказується, що коли ці витки спіралі «розмішали» Йо, то в результаті виникли світло, звук, всі дії, всі істоти, всі почуття... У міфах згадується, що Пемба переміщався в просторі у вихровому русі, що він кинув нагору те, що було пізніше назване Фаро. Фаро ж створив сім небес, духа повітря, і у вигляді води пролив життя на землю. Він всюдисущий і відвідує всі води. Фаро, по суті, продовжив творення світу, упорядкував Всесвіт і класифікував усі його елементи, створив людей і навчив їх Слову.

Анастасія: Фаро впорядкував Всесвіт. Так це ж функції творчої сили Аллата.

Рігден: Так про що й мова. До речі, щодо мови. У міфології догонів божества води (божественні близнюки) у вигляді напівлюдей-напівзмій називалися Номмо. Збереглися легенди, що коли вони з неба побачили оголену мати-землю, позбавлену мови, вони зробили їй спідницю з десяти пучків волокон небесних рослин. Саме *скручені спіралю* вологі волокна, які вміщували в собі слово і були повні суті Номмо, передали землі мову, першу мову світу. Так що дарма деякі люди називали народи догонів і бамбара «дикунами». Ці «дикуни» зберегли набагато більше інформації для майбутніх поколінь, ніж «цивілізовані люди». Звичайно, не без своїх елементів викривлень, але все-таки це набагато краще, ніж нічого.

Анастасія: Так, після всього вищесказаного виникає бажання просто все кинути і їхати до Африки, раз там зберігаються такі знання.

Рігден (розсміявся): Та нема там що робити, у тій Африці. Це однаково, що поїхати до Тибету. Відразу знайдеться купа бажаючих вказати тобі «правильний шлях» ... до Арімана, та ще й за твої ж ресурси... Насправді все набагато ближче, ніж людина може собі уявити. Вся справа в ключі Знань і переважаючому світогляді. Ось глянь, ти побачила світ в іншому ключі Знань, з позиції духовного світогляду. Для тебе інформація, яка раніше була несуттєвою, стала важливою. Розрізнені знання з фізики, міфології, астрономії зібралися, як частини пазла, кожна доповнюючи одна одну, точно стала на своє місце. А тепер уяви, що подумують люди, які не мають цієї інформації, хоча б про ті ж знаки? Адже більшість сучасних людей навіть не зрозуміють, про що насправді йде мова. Згідно із сучасним світоглядом, знаками, «які творять світ», можуть бути хіба-що символи, які складають таблицю хімічних елементів, не більше того...

Але та ж спіраль, як символ, була відома ще в часи палеоліту. Її зображення можна знайти і у додинастичному Єгипті, у Стародавній Індії,

Китаї, у стародавніх культурах Криту, Мікенів, у народів, які проживають на різних континентах — у Європі, Африці, доколумбовій Америці. А яка ситуація на сьогоднішній день, що залишилося від колишніх знань про спіральну структуру макрокосмосу, невидимого світу? Досить вийти на вулицю і запитати в будь-якої людини або ж конкретно у фахівців, які займаються такою наукою, як фізика, що люди нині знають про спіраль. В результаті, у найкращому разі отримаєш стандартну відповідь, яка, на жаль, відображає шаблонний матеріалістичний світогляд людини, що не виходить за межі пізнання видимого світу.

Анастасія: Це точно! Тут навіть не треба далеко ходити, сама недавно мислила подібними категоріями... Виявляється, давні теж не були обділені такими дивовижними знаннями про світ. Не має значення, у якій це було подано формі, важливою є сама суть, яка впливає на світогляд людини, а отже, на її життя. Адже ця інформація допомагає зрозуміти, що світ керований зверху, що все в цьому світі впорядковане, створене штучно. Звідси випливає розуміння того, що є це скороминуще життя і до чого повинна прагнути сама людина, як використовувати його силу для свого духовного розвитку.

Рігден: У цьому ілюзорному світі все проходить швидкоплинно, мов міраж у пустелі. Тому все, чим ми володіємо у фізичному світі, не має цінності, оскільки воно є минаючим. Треба поспішати вчитися відчувати Душею і осягати прекрасне, тому що все в цьому матеріальному світі, в тому числі й життя людини, не більше ніж бульбашки піни на морському піску.

Людина відчуває, що вона не просто двонога істота, що в ній є значно більше, що її внутрішній світ *інакший* і відрізняється від навколишнього. У ній є Душа — частинка ззовні — з *духовного світу*. У неї один вектор руху, одне бажання. Душа насправді прагне вирватися з цього світу. Вона прагне до Бога, у свій світ. Але в умовах матеріального світу це прагнення, це глибинне почуття, що виходить з Душі, зіштовхується зі свідомістю людини. А свідомість людини вже трактує ці сильні глибинні поривання по-іншому, виходячи зі знань і досвіду, набутих у цьому житті. І отут важливу роль відіграє домінуючий світогляд людини, її Знання про світ і про себе. Якщо в ній домінує матеріалістичний світогляд, її свідомість звужена і відсутні духовні Знання, то у свідомості відбуваються численні підміни. Тобто Особистість використовує цю силу не для духовного розвитку, а для реалізації своїх матеріальних бажань. Сила єдиного духовного почуття у свідомості просто дробиться на безліч бажань Тваринного начала. В результаті, людина замість того, щоб прагнути до Вічності, починає панічно її боятися і

приймати цей тримірний світ за єдину реальність свого буття. Вона розтринькує силу свого життя на те, щоб досягти в матеріальному світі задоволення власного Его, набути владу над собі подібними, накопичити земні багатства. Але зі смертю тіла людина все це втрачає, залишаючи від колишнього життя у своїй післясмертній долі всього лише згусток негативної енергії, яка ще довго приносить їй муки і неспокій. А якщо в людині домінує духовний світогляд, і вона не просто володіє Знаннями про світ і про себе, але й цілеспрямовано, за призначенням використовує їх, працюючи над собою, то вона якісно змінюється. Вона рухається духовним вектором свого життя, завдяки глибоким почуттям, які виходять від своєї Душі. Для духовно зрілої людини смерть фізичного тіла є, по суті, звільненням. Це всього лише перехід у якісно *інакший* стан, стан істинної свободи у Вічності.

Анастасія: Ви знаєте, багато читачів акцентують увагу на тому, що при всій різноманітності літератури, насправді важко знайти будь-яку конкретну інформацію про Душу. Тим більше, у сучасному споживацькому суспільстві навіть сам термін «душа» все частіше підмінюють діаметрально протилежними для Душі поняттями: «розум», «психіка», людське «я», «самосвідомість». У найкращому випадку читачі знаходять загальну філософію, та й то запечатану в шкаралупу або розділу етнології, або релігії та містики, або психології, соціології.

З глибокої давнини вважали, що духовно багата Душа є найціннішим надбанням справжньої Людини. За ідеєю, в людському суспільстві, яке рухається в духовному напрямку, дослідженню духовного повинно надаватися першорядне значення. Адже пізнання Душі сприяє пізнанню будь-якої іншої істини, в тому числі й наукової. Існує великий розкид ідеалістичних і матеріалістичних думок про Душу, догматичних тверджень, у тому числі й спекулятивної природи. Але все це *пошуки* багатьох людей у різні часи, починаючи від мудреців, пророків, святих і закінчуючи вченими, педагогами, натуралістами і простими людьми. І суперечки точилися в основному через недостатність *Знання*. Але, що примітно, люди досі розуміють, що якби вони володіли системними знаннями про людину і насамперед про Душу, то мали б можливість керуватись потребами Душі, управляти устремліннями свого розуму. Знаючи себе, вони б краще розуміли всі складові свого життя: інтуїцію, думки, почуття, емоції, потаємні бажання, мотиви поведінки, наслідки своїх вчинків тощо. А в цьому випадку, якщо такі Знання стануть не тільки доступні, але й зрозумілі більшістю, вдалося би без зусиль побудувати і закріпити у світі суспільство доброти і злагоди, про яке люди мріють тисячоліттями.

Є читачі, які від природи наділені здатністю відчувати прояви невидимого світу трішки більше, ніж звичайні люди. Причому вони свої

здібності, як правило, приховують від навколишніх. Загалом це досить розумні люди, які вже «реалізували себе в житті» у людському розумінні: виростили дітей, досягли певного статусу в суспільстві, стали значними фахівцями у своїх сферах, мають учені ступені. Але вони не побачили головного сенсу свого життя в цих людських досягненнях, того, що інтуїтивно відчувають всередині себе. І це їх турбує. Вони намагаються знайти відповідь на це важливе для них питання, зрозуміти себе, свою Душу, а отже, визначитися в напрямку головного вектору свого життя. Їм не вистачає Знання для розуміння своєї суті, як жити в цьому світі і як готувати себе до післясмертного життя. Адже деякі з них, зіткнувшись із проявами невидимого світу і отримавши неоціненний особистий досвід, кардинально змінили своє світосприйняття. **Найголовніше питання, яке задають ці люди: «Як врятувати свою Душу?»** Я думаю, що й вони, і навіть майбутні покоління, які зіткнуться із цими Знаннями, будуть вельми вдячні, якщо ви дасте відповідь на це головне, життєво важливе для кожної людини питання.

Рігден: Як врятувати свою Душу? Насправді нічого складного тут нема, якщо ти справді до цього прагнеш у кожному дні свого життя, знаєш і розумієш власну Душу, а отже і зміст свого існування. Для цього, безумовно, необхідні Знання про себе, про свою природу, а також головна дія в житті людини — праця над собою. Людина таїть у собі зерна різних сходів своєї Сутності, але тільки одне з них є істинним. Чому вона, шукаючи зміст свого приходу в цей світ, стурбована до самого відходу з нього таємницею життя? Тому що хоч вона тут і тимчасова, але спроможна змінити свою природу. Сенс перебування людини в цьому світі — духовний ріст, устремління до виходу зі стану матеріального заниження свідомості до духовного піднесення, преображення, злету до свого призначення і розквіту всього найкращого, що є в ній. Коли людина віднаходить крила саморозвитку, вони підносять її до височин пізнання Істини, якісно перетворюючи її природу. Мабуть, я розповім про внутрішню структуру людини більш докладно. Ці Знання майже втрачені в річці часу, але їх відгомони можна знайти на берегах сучасного світу.

Отже, що таке Душа? Як я вже говорив, Душа є істинною антиматерією, частинкою ззовні — з духовного світу, світу Бога. Душа є складовою тільки людської істоти. Вона є її основним потенціалом, порталом, прямим зв'язком кожної людини з духовним світом. Її немає ні в рослинах, ні у тварин, ні в іншій якійсь матерії, у тому числі й розумній. В енергетичну конструкцію, яка формується у людини, Душа проникає на восьмий день після народження фізичного тіла (новонародженого). Якщо орієнтуватися по будові фізичного тіла, то приблизним її місцем розташування є район сонячного сплетіння, тобто фактичний центр людини. Але вона не є ні сонячним сплетінням, ні серцем, ні будь-

яким іншим фізичним органом чи системою, у тому числі ні мозком, ні умом, ні свідомістю, ні мисленням, ні розумом, ні розумовими здібностями. Все перераховане також не є ні продуктом, ні властивістю Душі, це все відноситься до матеріального світу. Хірургічне видалення, пересадження тих чи інших органів фізичного тіла (наприклад, серця), чи переливання крові не мають ніякого відношення до Душі. Акцентую увагу на тому, що вона перебуває в енергетичній конструкції людини, а не у фізичній частині цієї структури. Душа у людини одна. Вона єдина і неподільна. Немає різниці між Душею чоловіка чи жінки, Душа не має статі. Душі всіх людей однакові за своєю природою. І в цьому сенсі можна сказати, що люди один одному дуже близькі й споріднені. Душа — не матерія, вона не зношується, не старіє, не хворіє. Вона досконала відносно матеріального світу, але недостатньо індивідуально досконала відносно світу Бога. Внаслідок неодноразових реінкарнацій в матеріальному світі, Душа обтяжена інформаційними оболонками.

Що являє собою людська істота? Людська істота при житті являє собою багатовимірний просторовий об'єкт, який вибудований навколо Душі та має свою розумну Особистість. Видима оку звична форма і будова фізичного тіла, разом з його фізико-хімічними процесами та системою керування (в тому числі матеріальним мозком), — це всього лише частина загальної конструкції людини, яка належить до тримірного виміру. Тобто людина складається з Душі разом з її інформаційними оболонками, Особистості та структури, скажімо так, яка складається з різних полів інших мірностей (в тому числі фізичного тіла, яке перебуває в тримірному вимірі).

Що таке розумна Особистість? У новій конструкції, в новому тілі, формується і нова Особистість — це ким відчуває себе при житті будь-яка людина, та, хто здійснює вибір між Духовним і Тваринним началами, аналізує, робить висновки, накопичує особистий багаж чуттєво-емоційних домінант. Якщо протягом життя людина духовно розвивається настільки, що відбувається злиття її Особистості з Душею, то утворюється якісно нова, зріла Істота, відмінна від людської, яка йде в духовний світ. Це і є за фактом те, що називається «звільнення Душі з полону матеріального світу», «вихід у Нірвану», «досягнення святості» тощо. Якщо ж протягом життя людського такого злиття не відбулося, то після смерті фізичного тіла і руйнування енергетичної конструкції ця розумна Особистість йде разом з Душею на переродження (реінкарнацію), перетворюючись, скажімо умовно, для розуміння суті, в субособистість. Коли вмирає фізичне тіло, людська істота продовжує своє існування. В перехідному стані вона має кулеподібний вигляд зі спіральними структурами. В це утворення і вміщена Душа разом з її інфор-

маційними оболонками — субособистостями з попередніх втілень, в тому числі й Особистістю з недавнього життя.

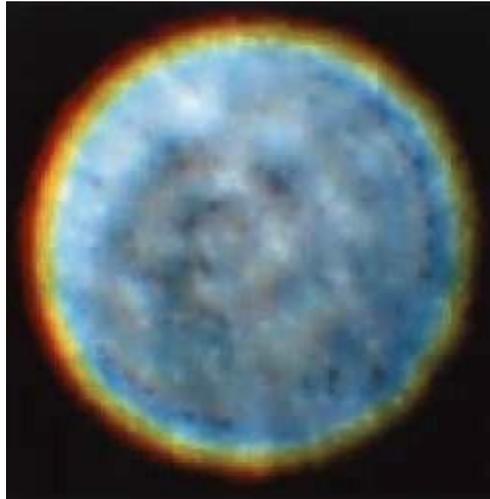

Фото 1. Душа людини в перехідному стані, після смерті фізичного тіла.

На фотографії Душі чітко прослідковується крайова оболонка. Вона складається (в міру заглиблення до кулі) з червоного кольору (залишок життєвої енергії — прани), а також жовтого та біло-жовтого кольорів інших енергій. Сама кулеподібна форма небесно-блакитного кольору з відтінками світло-зеленого; має характерну спіралеподібну структуру, закручену до центру, з відтінками райдуги та білі вкраплення.

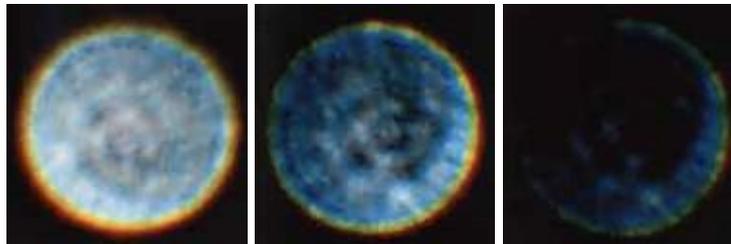

Фото 2. Зникнення Душі людини з матеріального світу в процесі переходу.

Інформаційні оболонки, розташовані навколо Душі, — це чуттєво-емоційні згустки, точніше розумна інформаційна структура, яку асоціативно можна порівняти зі своєрідною туманністю. Простіше кажучи, це колишні Особистості з минулих втілень. Таких субособистостей біля Душі може бути багато, залежно від того, скільки в людини було реінкарнацій.

Анастасія: Виходить, субособистість — це Особистість, як і ти, яка була активною в минулих втіленнях твоєї Душі.

Рігден: Так. Іншими словами, це колишня Особистість з минулого життя зі всім багажем чуттєво-емоційних домінант (позитивних чи не-

гативних), які вона накопичила свого часу за життя, тобто з результатом її прижиттєвого вибору.

Особистість, як правило, не має прямого зв'язку із субособистостями, тому людина не пам'ятає про минулі життя і, відповідно, про досвід та набуті знання цих субособистостей. Але в рідких випадках, при накладанні певних обставин, можливе невиразне відчуття дежавю, чи короточасні спонтанні прояви активності останньої (попередньої поточному втіленню) субособистості. Особливо це властиво людині в ранньому дитячому віці.

Є випадки, зафіксовані в роботах з психіатрії, коли діти, у яких не спостерігається якихось відхилень, при здорових батьках, проявляють короточасну неприродну поведінку, споріднену з прикордонним розладом особистості. Наведу один з прикладів. Дівчинці чотирьох років почав снитися один і той самий сон: на фоні світла хлопчик, який кличе її до себе, але й не пускає у світло. Вона почала скаржитися батькам на цей гнітючий сон, а вечорами проявляти непередбачену, невластиву їй раніше агресивну поведінку і незвичайну силу. Чотирирічна дівчинка у гніві перевертала столи, стільці, важку тумбу, не впізнавала матір, влаштовувала істерику в обвинувачувальній формі, що «ти не моя мати», «ти все одно помреш» і так далі. Тобто слова і поведінка дівчинки були неприродні для неї, але дуже характерні для субособистості, яка пережила реінкарнацію і перебуває у стані «пекла», потерпаючи від мук і тваринного болю. А наступного дня дитина знову ставала нормальною, поводитися як звичайно. Це і є типовий випадок короточасного прояву негативізму попередньої субособистості. Найкраще, що можна зробити в цьому випадку, це активно розвивати інтелект дитини, розширювати її кругозір пізнання світу і чекати, коли станеться первинний сплеск, сформується нова Особистість.

Первинний сплеск відбувається, як правило, до 5 – 7 років життя людини. Справа в тому, що в ранньому дитинстві до первинного сплеску, може відбуватися подібна короточасна активізація попередньої Особистості (субособистості). Остання, поки формується нова Особистість, намагається пробитися до свідомості і захопити владу над людиною.

Але набагато частіше бувають інші випадки прояву субособистості. Це коли діти у віці 3–5 років (у період, коли нова Особистість ще не сформована) починають міркувати з позиції дорослої, досвідченої людини. У рідкісних випадках це можуть бути детальні подробиці їхнього попереднього дорослого життя, які, по суті, неможливо знати в такому віці. А найчастіше буває, що дитина зненацька мудро висловлюється з якогось приводу, виражаючи явно не дитячі думки, і це часом містично лякає дорослих. Батькам не треба боятися подібних проявів, а варто

просто розуміти їхню природу. Коли Особистість дитини сформується, вони пройдуть.

Так ось, кожна субособистість зберігає індивідуальність своєї минулої свідомості у вигляді бажань, прагнень, які домінували за її активного життя. Особистість, як я вже казав, не має прямого зв'язку із субособистостями, тобто людина усвідомлено не пам'ятає про свої минулі життя. Однак на підсвідомому рівні такий зв'язок Особистості з субособистостями зберігається. Опосередковано останні можуть впливати на Особистість і «підштовхувати» її до певних дій, схилиючи до прийняття тих чи інших рішень. Це відбувається на неусвідомленому рівні. Крім того, субособистості, образно кажучи, як «туманні світлофільтри», через які значно утруднений безпосередній зв'язок між Душею і новою Особистістю, так би мовити, між джерелом Світла і тим, хто його потребує.

Анастасія: «Туманні світлофільтри»? Цікаве порівняння.

Рігден: Мабуть, розповім про це більш докладно. Але треба розуміти, що всі ці процеси відбуваються на рівні енергій, тому для кращого сприйняття я буду пояснювати образними порівняннями. Отже, субособистості знаходяться біля Душі, їх можна уявити... у вигляді «розумних» туманностей. З одного боку, вони розташовані близько до Душі й відчувають вплив цієї дуже сильної антиматеріальної структури, так би мовити, близькість «дихання Вічності», «присутності частинки зі світу Бога». З іншого боку, субособистості зазнають сильного впливу і тиску щільних матеріальних структур Тваринного начала. Тобто субособистості перебувають у затиснутому стані між двома потужними силами духовного і матеріального світів. Вони постійно зазнають цього неймовірного тиску з обох боків. Так от, кожна субособистість стає своєрідним «світлофільтром» на шляху здійснення зв'язку нинішньої Особистості з Душею. Ступінь «затемнення» такого «світлофільтра-субособистості» залежить від накопичених у її колишньому житті домінуючих життєвих виборів, переваг, чуттєво-емоційних пріоритетів.

Наприклад, якщо людина в минулому житті була хорошою, доброю, багато зробила для свого духовного розвитку, але недостатньо, щоб остаточно звільнитися з матеріального світу, то в цієї її субособистості буде більше спокою, менше вібрацій. А отже, через цей «світлофільтр» буде краще проходити енергія, імпульси від Душі. А якщо людина своє минуле життя розтратила на пріоритети матеріальних цінностей, то такий «світлофільтр-субособистість» буде більш щільним за структурою за рахунок підвищених вібрацій, тобто пропускну спроможність, скажімо так, «світла», що йде з Душі буде набагато гіршою. Це асоціативно можна порівняти зі склом, забрудненим сажею, через яке спо-

творюється або гірше пробивається істинне світло. Інакше кажучи, чим більше в людині при житті домінував її Тваринний бік, переважає матеріальні цінності, тим їй набагато важче буде потім, оскільки вона буде носієм більшої міри викривлення. Якщо таких субособистостей зі щільними «світлофільтрами» багато, то й Особистості, яка живе нині, дуже важко боротися зі своїм Тваринним началом, дуже важко звернути зі шляху матеріальних домінант, відчути свою Душу.

Анастасія: Виходить, що така людина як би більше закомплексована в матерії і їй складніше змінити вектор свого життя у бік духовного розвитку?

Рігден: Так. Але будь-якій людині, навіть такій, ніколи не пізно переламати цю ситуацію, оскільки Особистість володіє життєвою силою і правом вибору... Інакше, її чекає те ж, що зараз переживають її субособистості. До речі, саме досвід субособистостей опосередковано позначається на прояві в людині на підсвідомому рівні страху смерті. Те, як себе відчувають ці субособистості в новій Особистості — це, кажучи мовою релігії, і є справжнє пекло для них. Після смерті тіла Особистість, яка стає субособистістю, набуває свого досвіду і розуміння, що насправді являє собою матеріальний світ, що є Душа і яка її важливість у людській істоті. Але в конструкції нового тіла субособистість вже перебуває в розпачливому становищі скованого розуму, який все розуміє, потерпає від сильного чуттєво-емоційного болю, але нічого зробити не може, у тому числі й передати свій досвід новій Особистості. Це рівносильно тому, що тебе замкнули в тілі, але це тіло не слугить твоїй свідомості, воно не підкоряється і не робить те, що ти йому наказуєш. Тобто взагалі не слугить тобі, живе самовільно. І ти це все усвідомлюєш, але зробити нічого не можеш, тільки відчуваєш неймовірно шалений тиск, знову повторення тих же помилок нової Особистості і розуміння свого безсилля змінити напрямок вектору витрачання життєвої енергії. Звідки, до речі, і виникають страхи, наприклад, такого характеру, як боязкість замкненого простору. Коріння основних причин появи такого викривленого просторового сприйняття, які породжують глибинне почуття страху й паніки в людині, зв'язані з сектором конструкції людини, де розташовуються субособистості.

Чому, наприклад, людей приваблюють заклики жити вічно в тілі, які використовують у багатьох сектах і релігіях? Психологи звично пов'язують це з потайним бажанням людини, яке виникає у відповідь на ірраціональний страх смерті (танатофобію). Ця фобія має певні поведінкові прояви, ціль яких або уникнути предмету фобії, або зменшити страх перед ним за допомогою якихось дій (дотриманням релігійних правил, ритуалів, проявом підвищеного зацікавлення до такої інформації як, наприклад, «вічне життя в тілі» і таке інше). Тобто люди-

на мовби ховається за всім цим від нерозв'язного для неї внутрішнього конфлікту, породженого ірраціональним страхом, який до того ж зазвичай супроводжується дурними передчуттями. Звідки виникають ці передчуття і такий страх? З підсвідомості, і це пов'язано з чуттєво-емоційним гнітючим станом субособистостей, які вже мають практичне розуміння того, що таке смерть і переродження. Образно кажучи, через страх перед недоступністю для них Вічності, а отже, неминучої їхньої остаточної смерті, у людини і присутнє бажання жити «вічно в тілі». Це всього лише одне з бажань Тваринного начала та його підміна (на підсвідомому рівні) прагнень Душі.

Анастасія: А якщо людині вдасться за життя духовно розвинути до такого рівня, що вона зможе, як духовна, зріла Особистість, вийти з кола перероджень, що тоді відбувається із субособистостями?

Рігден: Вони просто анігілюються. Адже це всього лише інформаційна структура.

Анастасія: Незалежно від того, якими були в минулих життях ці субособистості, поганими чи хорошими Особистостями?

Рігден: Образно кажучи, «хороших» (у твоєму розумінні) субособистостей не буває, раз Особистість стала субособистістю. **Особистість може усвідомлено духовно розвинути і, з'єднавшись з Душею, звільнитися за одне життя!** Насправді все просто, якщо людина намагалася в цьому житті розвинути в духовному напрямку, але недостатньо старалася, то в наступному житті умови для нової Особистості будуть кращі. Це розширить можливості її духовного росту, але й підсилить спротив Тваринного начала. І знову все (продовження або припинення мук субособистостей, доля Душі і самої Особистості) буде залежати від індивідуального вибору вже нової Особистості.

Анастасія: Виходить, субособистість — це всього лише інформаційна структура?

Рігден: Так. Будь-яка матерія — це всього лише інформаційна хвиля, в тому числі і людина. Саме від закладеної інформації залежить, що перед тобою, наприклад, планета чи бактерія, стілець чи людина. Але в людині є Душа, яка відрізняє її від будь-якої матерії.

Анастасія: А Душу можна назвати інформаційною частинкою?

Рігден: Ні. Душа не належить до матеріального світу, вона із зовсім іншого світу — світу Вічності... А от людина у плані всієї її багатомірної

структури в матеріальному світі (в тому числі і її Тваринне начало), як я вже казав, це якраз є інформаційна хвиля. Душа — ось що в людині справжнє, це головна складова, на якій зосереджена вся структура! Все інше всього лише додаткова інформація для розвитку, яка після дозрівання духовної Особистості, злиття її з Душею (духовного звільнення) просто дедиференціюється, тобто припиняє своє існування, як організована структура.

Анастасія: Простіше кажучи, в розумінні людей ця інформаційна хвиля знищується, а за фактом — переходить в іншу якість, адже інформація (інформаційні цеглинки, з яких усе складається) не знищується, як така.

Рігден: Абсолютно вірно.

Анастасія: Ви колись розповідали, що досить сильний медіум справді здатний викликати померлу людину на розмову, тому що насправді людина не вмирає в плані інформації.

Рігден: Так, Особистість людини продовжує існувати просто в іншій формі — у формі субособистості. Якщо медіум достатньо сильний і здатний перенести частину своєї життєвої енергії (прани) на субособистість померлої людини, наповнити її цією енергією, то ця субособистість справді набуває тимчасову здатність до спілкування з медіумом. Для субособистості прана живого — це, умовно кажучи, «солодка їжа» в «пекельній спеці», це можливість на невеликий проміжок часу отримати шанс проявитися. Таким чином, медіум, як кажуть в народі, «викликає душу» померлої людини для спілкування. По суті, він встановлює інформаційний зв'язок із субособистістю. І це стається тільки в тому випадку, якщо вже відбулася реінкарнація людини і ця субособистість перебуває в матеріальному світі в новій живій конструкції тіла з новою Особистістю. Причому весь цей контакт здійснюється непомітно для нової Особистості. А якщо людина вийшла в Нірвану, то жоден медіум її звідти «не витягне» для контакту, точно так само як і ту людину, яка ще перебуває у стадії переродження (до нового втілення в матеріальному світі). Чому? Бо такі ось «контакти» медіумів — це одна з іпостасей Тваринного розуму, його проявів і зв'язків у матеріальному світі. А Духовний світ для Тваринного розуму недоступний.

Анастасія: От це так! То виходить, що у справжнього медіума відбувається витрата (витікання) його прани, і все для того, щоб підгодувати цю субособистість. Це ж нерівноцінний обмін: витрата цінної енергії, призначеної для духовного росту цієї людини на якусь несуттєву інформацію від субособистості. Виходить, таке от «підживлення» субособистості, за фактом, є всього лише черговим вивертом Тваринного

розуму! Тепер я розумію, чому традиційні релігії виступають проти дій медіумів і звідки пішли легенди про голодних, ненаситних духів, яких живі люди намагалися «принадити» у людському розумінні.

Рігден: Так, це один з вивертів Тваринного розуму. Добре ще, що при сьогоднішній неосвіченості людей у цих питаннях, справжніх медіумів не так вже й багато і в основному діють їхні наслідувачі, забавляючи довірливу публіку своїми чисто психологічними трюками.

Анастасія: До наших днів збереглося повір'я, що про померлих не можна згадувати погано, а якщо згадувати, то тільки добре. А якщо уві сні приходить померла людина, то вважається, що «її душа не заспокоїлася». Наскільки ці повір'я відповідають дійсності?

Рігден: Я би уточнив, про померлих, якщо й згадувати, то тільки з позиції Духовного начала живих, з позиції духовної Любові, творчої для живих, але не суму за минулим. До того ж треба розуміти процеси, які при цьому відбуваються. По-перше, у всіх випадках мова йде не про Душу людини як таку. Про неї, як правило, не відали при житті людини не тільки родичі, але часом навіть вона сама. А мова йде саме про Особистість людини, яку добре знали навколишні, яка стала після смерті тіла субособистістю. Сама ж Душа, коли йде на переродження, не повертається назад до місця свого колишнього «ув'язнення». А от субособистість, як розумна інформаційна структура матеріального світу, перебуваючи навіть «замкненою» у новім тілі, може користуватися енергіями цього тіла (в основному поки не визріла нова Особистість). Короткочасно набуваючи сили, вона здатна, завдяки своїм проєкціям, відвідувати ті місця і тих людей, до яких була прив'язана протягом свого життя. Субособистість також може проявляти свою дію, коли живі починають згадувати про неї (про померлу людину), наділяючи її силою своєї уваги. Чим це небезпечно для людини живої?

Тут, на жаль, я не можу розповісти всі подробиці, як кажуть, для широкого загалу, адже відомо, що «знання примножують скорботу». Але для загального розуміння суті цих процесів скажу наступне. Справа в тому, що коли людина починає згадувати про померлого, то відбувається наступне. Вкладаючи в цей процес свою увагу, нелокалізований страх, астенічні емоції (сум, зневіру, пригніченість), які виникають внаслідок спогаду про померлого, вона, кажучи мовою фізики, надає субособистості додатковий «заряд» (передає силу). А субособистість, завдяки цьому, активується. Тобто процес згадування живим померлого подібний до миттєвого переносу «заряду» (сили) з однієї елементарної частинки на іншу, незалежно від часу і простору. Субособистість залишається в новому тілі, але її проєкція при прикладанні цього «заряду» відразу проявляється, точніше, входить у контакт із Особистістю

людини, яка про неї згадує. Остання на підсвідомому рівні відчуває цей зв'язок із субособистістю померлого, такий обмін інформацією. По суті, сама ж і підживлює цей контакт своєю життєвою енергією. Нічого хорошого від цього не варто чекати, бо такий підсвідомий інформаційний обмін із субособистістю тільки підсилює в людині сплески Тваринного начала.

Через такий інформаційний контакт жива людина починає проявляти почуття туги («важкості»), скорботи, зациклюється на думках: «був би він живий, то такого би зі мною не сталося» або «цього б не було, якби вона була жива», «він би не допустив, щоб зі мною так поводитися» тощо. Насправді в таких випадках Тваринне начало просто маскує споживацькі бажання цієї людини (наприклад, бажання реалізації своєї значущості) під поняття втраченої Любові, породжуючи в ній тугу за минулим, продукуючи страх майбутньої смерті і так далі.

Від цього страждає як той, хто згадує, проявляючи в собі домінуючі думки від Тваринного начала, так і субособистість, про яку він згадує. Для субособистості такий контакт, з одного боку, — це дотик до життєдайної сили. Але, з іншого боку, такий живий «заряд» дає ясність усвідомлення свого бездіяльного становища і стану безвиході. І це тільки додає для колишньої Особистості (яка стала субособистістю) ще більших мук. До того ж, така провокація від Тваринного начала додатково обтяжує не тільки цю субособистість, але й Особистість людини, в енергетичній конструкції якої вона перебуває.

Мабуть, для кращого розуміння, що насправді означає для субособистості подібний контакт із живою людиною, поясню на образному прикладі. Уяви собі людину, яка йде розпеченою пустелею. Вона вже приречена. Вона майже на межі смерті. Її мучить біль і нестерпна спрага. І тут на її губи падає з неба маленька краплинка води. Вона не вгамовує її спрагу, але дає, з одного боку, оманливу надію на життя, точніше, спогади про колишнє життя, а з іншого боку, чітке усвідомлення того, що смерть вже неминуча. Це усвідомлення ще більше підсилює муки і страждання приреченого.

Анастасія: Так, воістину, ми не відаємо, що творимо. Це ж, виявляється, своїми спогадами, по суті, ми завдаємо страждань своїм колишнім родичам і самі ж потім від цього страждаємо. А якщо заглянути в історію? Це ж як страждають історичні, публічні Особистості, точніше вже субособистості, яких живі люди згадують протягом не одного століття і навіть тисячоліття? Виходить, такі масові спогади ще більше обтяжують їхні страждання.

Рігден: Якщо люди, перебуваючи в домінації Тваринного начала, згадують їх із вкладанням своєї емоційної сили, то, звісно, це суттєво їх обтяжує, як і тих, хто згадує. Але, як прожили своє життя тут, що в ньому заслужили, те й отримали згідно своїх заслуг там.

Анастасія: Так, враховуючи, що й історія у нас пишуться не про домінування Духовного начала у народів світу, а про домінування Тваринного начала в людстві: хто над ким коли панував, та з ким вів війни... Гаразд, скажіть, будь ласка, а як можна пояснити наступні явища? Я читала в працях з етнології про повір'я і випадки, пов'язані з сибірськими шаманами. Сильні шамани просили своїх родичів перепоховати їх після смерті три рази через кожні сто років. Люди передавали ці відомості з покоління в покоління. Якщо перепоховання з якихось причин не відбувалося, то шаман починав незримо «з'являтися» живому поколінню своїх нащадків і погрожувати нещастями. Якщо нове покоління на це не реагувало, населення цієї місцевості починало зазнавати різних нещасть: епідемії, падіж худоби, стихійні лиха тощо. До того ж це в однаковій мірі стосувалося як «хороших» шаманів, так і «поганих». Про «хороших» шаманів також згадували, що якщо люди ставляться з повагою до пам'яті про них, то вони, у свою чергу, захищали їх і від нещасть і від усіляких особистих негод.

Рігден: Тут треба розрізнити поняття. У цьому світі діють сили і від Тваринного розуму матеріального світу, і сили від Духовного світу. В основному, прояви, пов'язані з силами природи, належать до дій Тваринного розуму. Що стосується субособистості людини (яка за свого життя, як Особистість, розвиваючи в собі надздібності, досягла певного рівня впливу на людей), то вона може лише спровокувати сплеск Тваринного начала в людях, в основному діючи через їхню підсвідомість за рахунок інформаційного обміну. Будь-яка субособистість зберігає Его, самоідентифікацію. Вона має досвід, знання, навички впливу на матеріальний світ, але не має життєвої сили. Аж ніяк не померлий шаман творить нещастя серед людей, а віра самих людей у це повір'я. Це відбувається за рахунок сили живих. До того ж треба не забувати і про моменти активації сили, знаки, з якими працював шаман за життя, духів тієї чи іншої місцевості, які також підпорядковані єдиному Тваринному розуму. Але це окрема тема, не для цієї розмови.

Анастасія: Виходить, субособистості зберігають пам'ять про все.

Рігден: Так. Це ж розумні структури. І їх дуже лякає і мучить наступна реінкарнація, яка, з одного боку, продовжує їхні муки, з іншого боку, наближає остаточну смерть. Тому Особистості, яка живе, дуже важливо зробити в житті все можливе і неможливе, щоб з'єднатися зі своєю Душею. Завдання Тваринного начала при житті Особистості ві-

двернути її від Духовного начала будь-яким чином, чи то в думках, бажаннях, вчинках, справах — не важливо, аби тільки людина зажадала матеріального, земного і смертного. І для нього всі засоби годяться, в тому числі і подібні прояви субособистостей. У Тваринному началі немає Добра! Воно смертне. Тому його намір, як і будь-якої розумної матерії, отримати владу над іншою матерією і використати її життєву силу для своїх цілей. Тваринне начало робить все можливе для того, щоб змінити напрямок життєвого вектору Особистості, відволікти від Духовного начала. Воно не гребує нічим і використовує весь свій «арсенал». А це, в першу чергу, агресія, атака. Це пошук слабкого місця в людині, куди її можна подумки «вкусити», емоційно «вдарити» або ж просто спокусити черговою «солодкою» ілюзією. Воно постійно нав'язує людині нові установки або активізує старі. **Тваринне начало — це диктатура мерця!**

Анастасія: Це ви в точку попали про диктатуру мерця. Як кажуть, всякому мерцю земля — труна. Все, чого людина бажає в цьому матеріальному світі, справді тимчасове і смертне...

Рігден: Тваринне начало різноманітне у своїх хитромудрих вивертах. Якщо людина не розбирається в собі, їй дуже важко доводиться в цьому житті і ще важче після нього. І справа навіть не в зовнішніх умовах, а у виборі людському. Життя пролітає дуже швидко. І найстрашніше в існуванні людини це не смерть тіла. Найстрашніше, коли людина прожила своє життя в ілюзорному забутті цього світу і нічого так і не зрозуміла, її Особистість у духовному відношенні не розвинулася. Тоді для неї настає абсолютна невідворотність: тут ти мучився протягом життя, а там будеш страждати віками і при цьому вже нічого не зможеш змінити, тому що інструменту то вже нема, на відміну від Особистості, котра в тілі. Для субособистості таке становище рівносильне ситуації голодної людини, яка стоїть і бачить багато найрізноманітнішої їжі за склом, а дістати не може. Начебто ось же вона так близько, але взяти заважає скло. Ось тоді й починають сипатися питання від егоїзму субособистості із серії: «За що?! Адже я був такий хороший?» **Та тому, що вибрав скороминучу насолоду, матеріальні цінності замість Вічності. Та тому, що в думках таємно жадав влади над іншими, догоджав своєму Тваринному началу, діяв всупереч Совісті. Та тому, що кожен день розтрачував як у справах, так і в думках на свій егоцентризм. І таких «тому» безліч у всіх днях твого недовгого життя, куди не тикни пальцем...**

Анастасія: Так, це сумно... Але ж багато хто просто не уявляє собі, як можна жити по-іншому, крім як у турботі про матерію. Хоча люди самі по собі непогані, і мучаться від одних і тих же кайданів Тваринного начала, але ці страждання списують на шаблонні «причини» і «відпо-

віді», нав'язані суспільству: «всі так живуть», «в такий час живемо», «це доля в мене така», «від долі не втечеш». Тобто поводяться пасивно щодо зміни себе і своєї долі. А інші, навпаки, — активно, але не в тому напрямку. Я зустрічала людей, які за своєю природою мають, можна сказати, вроджені лідерські якості. Вони практично з дитинства відчувають в собі силу, завдяки якій вони можуть впливати на людей і передбачати ті або інші події. До речі, а як можна пояснити цю вроджену силу людини? Це може бути якось пов'язане з її попереднім життям?

Рігден: Випадки, звичайно, бувають різні. Але, якщо мова йде про вроджений дар людини, то це означає, що в минулому втіленні цієї Душі Особистість духовно розвивалася, досягла певних результатів у роботі над собою і розумінні цього світу. Тобто був хороший стрибок у духовному розвитку, але цього виявилось недостатньо для того, щоб покинути систему Арімана, вирватися з кола перероджень. Однак у новому житті у нової Особистості з такою Душею є деякі переваги у порівнянні з іншими людьми. Людина народжується з великим енергетичним потенціалом, який, при правильному його застосуванні, сприяє більш швидкому духовному росту Особистості й дає їй реальні шанси злитися з Душею і вийти з кола перероджень.

Таких обдарованих людей багато. Ці люди відчувають, що вони не такі, як всі. Вони з дитинства досить товариські, володіють лідерськими якостями, вродженим даром впливати на людей, своєрідною чутливістю до подій, проявів тонких енергій тощо. Правда, є й інша категорія людей з великим потенціалом. У дитинстві, внаслідок умов, у які потрапили, вони ростуть замкненими в собі, закрито від навколишнього світу. А вже пізніше, ставши дорослими, розкривають свій потенціал на повну силу.

Анастасія: Очевидно, такий дар — це велика відповідальність?

Рігден: Так, у першу чергу для самої людини. Тим, хто народився з великим духовним потенціалом треба розуміти, що таке ж сильне протистояння буде і з боку Тваринного начала, яке зробить все для того, щоб використати цю силу у своїх цілях. Якщо в суспільстві відсутні Знання, які пояснюють ці моменти, якщо в ньому, як пастки, розставлені численні шаблони мислення у форматі Тваринного начала, то ці обдаровані люди, наслідуючи пріоритети суспільства, починають витрачати свою унікальну силу на реалізацію програм Тваринного начала. Вони помічають, що деякі, здавалося б, складні питання в них вирішуються з легкістю. Розуміють, що вони мають вплив на людей, їм легко лідирувати в будь-якому колективі. Але без відповідних Знань про себе, як правило, починають використовувати цей дар або в корисливих цілях для реалізації програм свого Тваринного начала, або в

загальному для системи, яка існує в рамках програми Тваринного розуму. Таким чином, вони захоплюються матерією, частіше роблять вибір на її користь і розвивають цей напрямок у своєму житті. Так Тваринний розум їх обдурює. Відбувається активація Тваринного начала в людині, тонка підміна духовного напрямку життя на матеріальний з витратою цієї вродженої сили на користь Тваринного розуму. Вкрай рідко такі обдаровані люди, долаючи сильну протидію свого Тваринного начала, стають, наприклад, духовними лідерами (мається на увазі не тими, хто має релігійну владу над людьми, а тими, хто істинно йде духовним шляхом, реально допомагаючи іншим у духовному розвитку, у звільненні свідомості з полону матерії). А в основному вони використовують цей дар для того, щоб побудувати собі кар'єру, набутти владу, нагромадити матеріальні цінності тощо.

Як правило, такі люди стають у суспільстві лідерами: хтось громадським діячем, хтось бізнесменом, хтось злочинним авторитетом і так далі. Іноді вони просто дивують навколишніх, і ті не розуміють, як і чому так відбувається в житті, коли, на їхню думку, явно «інтелектуально слабка» людина, яка не має вищої освіти, будує цілу фінансову «імперію», що володіє величезним впливом? А насправді у цієї людини просто великий внутрішній потенціал і звужена свідомість, спрямована у бік матеріальних пріоритетів через постійне домінування в ній Тваринного начала. Якби така людина розширила свій кругозір і вибрала у житті духовні пріоритети, тобто кардинально змінила свій внутрішній напрямок руху зі знаку мінус на плюс, то вона змогла би багато чого досягнути у своєму духовному розвитку. Свідомо перетворюючи себе в кращий духовний бік, вона має більш ніж реальний шанс ще при цьому житті досягти духовного звільнення, вийти з кола реінкарнацій. Хоча такий шанс, до слова, є в кожній людині, яка живе. Вирішальну роль тут відіграє саме особистий вибір людини, її цілеспрямованість, робота над собою і її невідступність від духовної цілі. Підкреслюю, такі зміни пов'язані винятково з *перетворенням внутрішнього світу людини*. Якщо людина намагається змінити свої зовнішні умови, не змінюючись внутрішньо, користі від цього не буде.

Анастасія: Напевно, такі люди, як і більшість, залишаючись наодинці з собою, також час від часу відчують обтяження матерією, побутовими проблемами. Вони, мабуть, розуміють, що досягнуте на їхньому життєвому поприщі — це не справжнє, не той результат, якого «Душі хотілося», що все це повсякденне й наносне... А чи буває так, що владу над подібними обдарованими людьми цілком захоплює Тваринне начало?

Рігден: Буває. Але в таких випадках із цих людей виходять справжні егоїстичні, агресивні мутанти, інакше цих істот не назвеш... Але це

всього лише доводить, що субособистості практично не впливають на вибір нової Особистості вектору свого розвитку при житті. Скажімо так, навіть якщо субособистість свого часу змогла досягти значних духовних висот і їй не вистачило всього лише одного кроку до Нірвани (остаточного виходу з кола перероджень), то це зовсім не означає, що наступна Особистість зробить цей крок. У житті, як правило, буває все навпаки. Тому що такі Особистості (з духовно розвинутою субособистістю) ще в ранньому дитинстві зазнають більш пильної уваги з боку Тваринного розуму. В результаті ці люди, замість того, щоб продовжити свій розвиток у духовному напрямку і досягти остаточного злиття з Душею, духовного звільнення (виходу в Нірвану), розтринькують цей дар, цю цінну «спадкову» від їхньої попередньої Особистості силу на ілюзію, нав'язану Тваринним началом. У підсумку, замість імовірного ривка вперед у духовному відношенні, людина здійснює падіння назад, обтяжуючи таким чином свою Особистість, Душу. Природно, знову потрапляє в коло реінкарнацій, тільки вже в набагато гірші умови. І, як факт, цій Особистості доведеться пережити смерть, стати субособистістю, а потім ще дуже довго мучитися і страждати в нових тілах через свою «фатальну помилку».

Анастасія: Тобто вони цю силу витрачають не на ривок у Вічність, а на владу над собою подібними в цій «смертній миті», яка дуже швидко проходить.

Рігден: Так. Нерозумно, перебуваючи за крок від духовної Вічності, віддавати перевагу смертній матерії. Тіло однаково вмере, але з чим залишишся ти?! Страх розумної матеріальної структури перед невідвротністю знищення як раз і є основною причиною, через яку в людини і виникає внутрішнє протистояння Богу і його світу, яке йде від Тваринного начала. Подібне протистояння з'являється там, де зіштовхуються або перетинаються духовний і матеріальний світи. Це явище в деяких релігіях описують як битву архангелів із впалими ангелами. Але насправді все це асоціації. Це не означає, що хтось десь веде небесну війну за Душу людини. Все це відбувається тут і зараз у кожній людині, і поле битви — її свідомість, її думки, емоції та бажання. Їх хитання в духовний або матеріальний бік означає перемогу або поразку Особистості у щосекундному бою за Душу, а в загальному підсумку — за право злиття з нею і перехід у Вічність. Страшно програти бій, але згубно програти війну.

Чому людина боїться Бога, то любить, то ненавидить Його? Тому що кожен, завдяки неодноразовим реінкарнаціям його Душі, підсвідомо знає, що є духовний світ, є Бог, є духовні істоти, які служать Богу. Останніх серед людей у легендах називають «ангелами». Тільки вони не виглядають так, як їх уявляють собі люди в асоціативних категоріях

релігії. Це Істоти іншої мірності, відмінної від тримірного світу. Адже ту реальність не можна описати словами. Будь-яка спроба подібної передачі того світу буде асоціативно пов'язуватися мисленням людини з цим світом, а отже, спотворювати дійсність. А якщо наступна передача цієї інформації буде здійснюватися ще й через домінацію Тваринного начала, то ти сама вже, неодноразово стикаючись з цим, бачила, якого потім набувають вигляду такі «легенди» і якими обростають подробицями. Взяти, наприклад, сказання «про божий Суд». Адже насправді все просто: щоразу після смерті матеріального тіла, людина (точніше Особистість і Душа з субособистостями) має «зустріч» із представниками духовного світу й несе, так би мовити, Відповідь за прожите життя, після якої визначається подальша доля цієї людини. Звідси й легенди в народів світу про божий Суд, післясмертну долю людини і так далі. Але як це все перекручують й подають в тих же релігіях, різних віруваннях?!

Все це непорозуміння відбувається ще й тому, що за життя Особистість не має доступу до пам'яті і досвіду субособистостей, і людина не знає всієї правди про себе. Якби життя людини (Особистості) не починалося щоразу, як з нового аркуша з блокуванням пам'яті минулих життів, то не було би умов для Вибору. Якби люди свідомо пам'ятали про всі переродження своєї Душі і ті неймовірні муки, яких досі зазнають їхні субособистості, то, запевняю, всі люди давно би стали ангелами. Але, на жаль, пам'ять про минулі життя блокується. Щоразу людина змушена знову занурюватися в цей світ заради самотійного, усвідомленого духовного дозрівання своєї Особистості.

Але чим все-таки гарний такий «чистий аркуш» свідомості нової Особистості? У першу чергу тим, що в ньому наново прописуються пріоритети, які визначають домінуючий Вибір протягом життя Особистості, незалежно від попередніх «заслуг» субособистостей. Тобто, якщо людина кардинально змінить вектор свого життя у бік Духовного начала, переведе домінанту думок у духовне русло і дисциплінує свою свідомість, то вона (Особистість) отримає реальний шанс на порятунок себе і своєї Душі у своєму житті. Адже при цьому вона почне якісно преображати себе в кращий бік і жити духовним світом. Ну, а якщо людина (Особистість) і в цьому житті знову побажає бути заангажованою у тенетах матеріального мислення, у ній незмінно домінуватимуть думки Тваринного начала, то в такої Особистості тільки один шлях — стати субособистістю. Оскільки силу, призначену для звільнення Душі, людина буде розтринькувати на нескінченні бажання матеріального світу.

Розумієш, у чому кардинальна різниця життя людини з матеріальною домінантою і життя людини з духовною домінантою? При матеріаль-

ній домінанті у свідомості людина живе матеріальним світом і лише зрідка замислюється про Душу. Вона може навіть іноді намагатися вправлятися в духовних практиках. Останні, як правило, нею розглядаються як одне із захоплень або ж засобів, які допомагають розвитку «суперздатностей» для посилення впливу на людей тощо. При цьому, природно, людина не сильно переймається роботою над собою, приборкуванням свого Тваринного начала. А ось при духовній домінанті, у новій своїй якості Особистість живе духовним світом, своєю Любов'ю до Бога, перебуваючи в ній постійно. У такому стані на всі витівки Тваринного начала людина вже дивиться з гумором, знаючи їхню природу, передбачаючи подальші його атаки і наступні дії. І вони вже не обтяжують Особистість, тому що людина на них не піддається, тому що у своїх думках і почуттях живе вже духовним світом. А до матеріального світу лише дотикається, оскільки продовжує своє існування в тілі, творячи добрі справи.

Анастасія: Так, дійсно, хто в Любові, той в Богу і Бог у ньому, тому що Бог і є Любов.

Рігден: Істинно свята Людина цим і живе.

Анастасія: Знання про субособистості цінні, але у людини вони можуть породити і страх того, що вона за це життя не встигне розвинути до стану повного духовного звільнення себе і Душі і стане смертною субособистістю.

Рігден: Ну, по-перше, такий страх може навівати тільки егоїзм, тобто Тваринне начало. По-друге, ти сама була свідком, як людина отримала, так би мовити, з нуля Знання, як і всі в групі. Але вона настільки перейнялася цими зернами Істини і загорілася з'єднатися з Духовним світом, що їй знадобилося всього лише два роки відповідальної роботи над собою для того, щоб Духовний світ її прийняв. І це незважаючи на всі несприятливі умови життя, в яких вона перебувала, у порівнянні з іншими в групі. Так що було би бажання! А по-третє, коли Любов до Бога превалює в житті людини, у неї зникає будь-який страх на шляху досягнення поставленої мети. Я тобі наведу образний приклад для розуміння суті духовних діянь.

Уяви, що людина на війні, захищає свою Батьківщину. Вона настільки гаряче і глибоко її любить, що готова за неї боротися з усіх сил, йти напролом до перемоги, робити все можливе і неможливе заради однієї мети — звільнення своєї Батьківщини! Заради Любові до Батьківщини вона готова вмерти за неї. Їй однаково, що стане з її тілом. Головне — почуття, яке вона переживає, яке веде її в бій і змушує переможно боротися. І це почуття Любові не залишає її й тоді, коли вона потрапляє

в полон до ворога і знає, що їй там судилося загинути в муках. Тому що вона переповнена почуттям істинної Любові, заради якої вона жила і заради якої вона помре. Так що все залежить від людини! *Якщо вона переповнена справжньою Любов'ю до Бога, якою вона живе в кожному дні, то в ній немає місця сумніву. У неї є тільки одна мета — перемога заради звільнення своєї Душі!*

Анастасія: Так, перемога будь-якою ціною...

Рігден: Так що порятунок своєї Душі — це головна справа в житті людини, основна її ціль, зміст її існування. Порятунок Душі — це істинне служіння духовному світу, а не матеріальному. Врятуйся сам — і навколо тебе врятуються тисячі. І нічого складного в цій справі нема, було би бажання. Просто треба починати з елементарного — з роботи над собою. Головний мозок подібний до комп'ютера: що в нього закладеш, те він і видає, які цілі визначиш, які встановиш у ньому програми, у тому напрямку він і буде працювати. Протягом життя в його пам'яті накопичується досвід різних асоціативних відчуттів, уявлень, думок, почуттів і так далі. Ці асоціації здебільшого пов'язані з враженнями, отриманими від навколишнього світу.

Чому дуже важливо для сучасної людини, яка йде духовним шляхом, постійно розширювати свій кругозір, більше читати, знайомитися з різноманітною інформацією, поповнювати багаж знань у різних напрямках? Тому що в цьому випадку в неї буде багатший асоціативний ряд, покращена пам'ять і об'ємне сприйняття світу. Адже підсвідомість, звідки й черпається асоціативний ряд, як комора: що в неї колись покладеш, те потім і знайдеш. Матеріальна структура мозку тримає образи (голограми), які вона отримала протягом прожитого життя. Наприклад, коли через зір і слух людині надходить нова інформація, відбувається збудження нейронів у певній ділянці головного мозку. Мозок обробляє інформацію, іде збудження певних, скажемо вже зрозумілими тобі категоріями, «інформаційних цеглинок». Мозок розпізнає, «що це», опираючись на попередні знання і досвід. Сюди входить все — звук, відчуття, знання і так далі. Образно кажучи, мозок спрацьовує, як пошуковик у комп'ютері: якщо, наприклад, набереш слово «Добро-та», то воно й видасть всі файли з інформацією, які містять це слово. Загалом, мозок шукає, що ж асоціативно схожого є в нашій коморі-підсвідомості. При цьому запам'ятовує і нову інформацію з її характеристиками, поповнюючи нею свою комору.

Якщо людина лінується у вдосконалюванні своїх знань, розвитку аналітичних здібностей, обмежує себе лише тим, що подають їй «у готовому вигляді» засоби масової інформації, то вона стає ідеальним об'єктом для управління жерцями і політиками через її ж свідомість. Че-

рез власну ліню людина свідомо звужує свій кругозір знань. Коли ж мозок бідний на асоціації (та й ті здебільшого закільцьовані на матеріальних пріоритетах), людина стає духовно слабкою, нею простіше управляти, їй легше обдурити і вселити їй якісь установки. Чому, власне, жерці, політики і прагнуть довести людину до стану звуженої свідомості. В такому стані вона зручна їм для управління. До того ж для цього досить вкласти в її свідомість певні асоціації, приклади для наслідування — і людина стає слухняною маріонеткою в їхніх руках.

Анастасія: Це правильно. Якщо людині демонструвати, як усе погано, то вона і буде прокручувати в думках погане, мимоволі концентруючи на цьому свою увагу, оживлювати і реалізовувати негативні ситуації, згадуючи відповідні асоціації. Подібне ж притягує подібне. Якщо ж людині демонструвати гарне, акцентувати її увагу на духовних моментах життя, більше показувати прикладів доброти, моральності, культури, гарних манер поведінки, духовного способу мислення, то вона буде формувати свій світогляд уже в цьому ключі.

Рігден: Люди за своєю природою піддаються навіюванню і від початку схильні до наслідування. Але при всьому цьому вони ще й завжди прагнуть до чогось нового, а до чого — часом і самі не знають. До речі, чому людині постійно чогось не вистачає, і вона перебуває в пошуку і пізнанні нового? Тому що Душа штовхає її на пошуки її рідного, духовного світу. А різні «світлофільтри» у вигляді субособистостей, пануюче у свідомості Тваринне начало, спотворюють вектор напрямку пошуків. Чимало проблем у духовних пошуках людини створює і асоціативне сприйняття матеріального мозку. Адже духовний світ відрізняється від матеріального. А все, що людина сприймає тут, як кажуть, через п'ять органів чуттів, — це всього лише сприйняття незначної частини тримірного виміру матеріального світу, до того ж ще й пропущене через призму асоціативного матеріального мислення. Інакше кажучи, міркуючи категоріями та асоціаціями тримірного світу, людина намагається зрозуміти, що таке духовний світ.

Анастасія: Через призму матеріального мислення? Гарне висловлення, яке дуже точно виражає суть.

Рігден: Так. Як тобі відомо, від народження людини її мозок налаштований на частоту Тваринного начала. Хоча це не означає, що згодом ці налаштування людина не може змінити. Може. У ній запрограмовано кілька станів свідомості. Але зміна можлива лише при особистому бажанні і прагненні самої людини. Здебільшого люди навіть не знають про все це, тому протягом свого життя поведуться так само, як і будь-яка інша розумна матерія. Коли людина стикається зі Знаннями, які розширюють її сприйняття світу, то перше, що в ній спрацьовує

— це Тваринне начало. Воно, грубо кажучи, «стає дибки», проявляючи в людині першу людську ваду — гординю, щоб не втратити свою владу над нею. Людині здається, що вона й так все знає і вміє. Але коли пірнає у Знання, то розуміє, що це далеко не так і таке первісне судження було помилковим.

Анастасія: Так, гординя — це лихо багатьох людей, всякий їй піддається тією чи іншою мірою. Думаю, для кожної людини важливо знати цього таємного ворога в обличчя хоча би для того, щоб краще розуміти себе, розібратися у своїй природі. Ви якось згадали в розмові, що гординя — це прояв керування Тваринного розуму в людині.

Рігден: Вірно. Людині, дуже важко усвідомити, що те, що вона вважає своїми думками, котрі формують її «Я», — це всього лише результат її вибору між Волею Духовного начала і Волею Тваринного начала. Особливо важко це зрозуміти людям, які з дитинства живуть у суспільстві з відповідними споживацькими пріоритетами. Наприклад, пріоритетами матеріалістичної психології та відповідних цінностей. Також не просто і тим, чия свідомість обмежена рамками однієї релігійної, філософської чи іншої концепції, побудованої на принципах домінування цінностей матеріального світу, прикритих духовними постулатами.

Дуже багато думок людини мотивуються саме гордістю. Гордість — це почуття. А почуття, як таке, — це сила, енергія, це основа, на якій зароджується домінуюча думка. Дуже важливо, чим «забарвлена» думка: бажаннями Тваринного начала чи бажанням Духовного начала. Адже від цього залежить, чи перетвориться почуття, наприклад, тієї ж гордості, у гординю, а отже, у почуття себелюбства, звеличення себе над іншими, чи ж у почуття шляхетної, внутрішньої гордості за свої діяння на духовному шляху у стремлінні до Бога.

Але тут, мабуть, варто трішки заглибитися в природу людини, походження її глибинних стремлінь та їхніх проєкцій у світі матерії. У житті людини вельми важливо, які саме почуття вона породжує своїм вибором і накопичує протягом життя. Чому? Тому що з цим багажем, з цією інформацією, або сказати образно, з цим її «Я» (Особистістю), їй доведеться піти за «межу» після смерті тіла і відповідати за цей свій вибір.

Тепер давай розглянемо **механізм зародження почуття**. Первинний поштовх будь-якого почуття йде від глибинної сили, яка виходить від Душі. Оскільки Душа є дуже потужною часткою з нематеріального світу в неї завжди один вектор руху, одне бажання — вирватися з цього світу й перейти у свій світ, який люди називають духовним світом, світом Бога. Цей первинний поштовх від Душі і є першоосновою поро-

дження глибинних потужних почуттів. Якщо цю силу цілеспрямовано використовувати в духовному руслі, то її буде достатньо, щоб людина, незалежно від минулого, за своє життя вийшла з циклу перероджень.

При виникненні такого глибинного почуття наш матеріальний мозок починає реагувати на цю силу і, відповідно, через свідомість трактувати ці почуття по-своєму. Тобто людина, керуючись своїми асоціаціями, починає «тлумачити» виникле почуття за звичним для неї шаблоном способу мислення. А ось на цьому етапі дуже важливу роль якраз відіграє світогляд людини. Це те, що їй закладене у свідомість з дитинства, накопичений нею життєвий досвід, сформовані (у тому числі й завдяки засобам масової інформації) моделі поведінки і спосіб мислення, які вкоренилися в її підсвідомості, а також особистий кругозір знань, вміння контролювати думки і концентрувати увагу. Від домінуючого світогляду людини залежить, як і куди витрачається сила, яка виходить від Душі. Адже ця внутрішня єдина сила (глибинне почуття) найчастіше просто дробиться і спотворюється свідомістю через призму домінуючих думок.

Анастасія: Цей процес можна порівняти з тим, як наприклад, відбувається заломлення сонячного променя в трикутній скляній призмі, тобто, розкладання променя на багатобарвний райдужний спектр?

Рігден: Абсолютно правильно. Цей процес можна образно порівняти з дисперсією світла, коли одна єдина хвиля розділяється на хвилі різної довжини. Свідомість з наявним накопиченим досвідом своїх асоціацій — це як та ж призма, яка розділяє єдину силу, спрямовуючи її на безліч дрібних складових — думок, що надають цій силі свій відтінок. Яка домінанта стоїть у свідомості людини, таке і забарвлення думок, такі й бажання. Думки від Тваринного начала, завдяки цій силі, ілюзорно роблять гіпербарвистими та привабливими самі бажання, тобто, по суті, не відповідними до дійсності при їхньому втіленні (оскільки вони порожні). Простіше кажучи, домінуючі думки, на яких зосереджена увага, спрямовують силу єдиного глибинного почуття на реалізацію бажань людини.

Анастасія: Як то кажуть, сила вона і є сила. Важливим є вибір людини, куди вона цю силу спрямовує.

Рігден: Абсолютно правильно. Візьми те ж почуття гордості або, наприклад, ненависті. Є таке сучасне прислів'я: «від любові до ненависті — один крок». Нейрофізіологи на сьогоднішній день підтвердили, що з появою почуття ненависті або романтичної любові в людини «чомусь» вмикаються одні й ті ж ділянки головного мозку, хоча ці почуття мають докорінну відмінність. Коли вчені дійдуть до наукового

розуміння сили, яка є основою домінуючої думки, вони зрозуміють «чому» так відбувається. Насправді все просто. Адже справа не в зовнішньому, не в тому, що хтось зачепив манію величі людини, скривдив, не те сказав чи зробив. Справа винятково у внутрішніх почуттях самого «скривдженого». Просто домінуюче в його свідомості Тваринне начало використовує ту ж силу глибинних почуттів, тільки забарвлює її в інші думки за допомогою уяви, виставляючи все у вигляді негативної ситуації. Та ще доповнює цей свій вигаданий «промальований сюжет» різними асоціаціями, які людина почерпнула з нав'язаної їй моделі поведінки в подібних ситуаціях. Ось тобі і предмет конфлікту.

Буває так, що Тваринне начало просто спотворює або підмінює поняття. Наприклад, людина починає скаржитися, мовляв, «я все роблю для інших, а для мене ніхто нічого не робить». Це якраз є підміною. Тваринне начало є споживачем. Духовне начало — благодійник. Якщо простежити корінь образи, то він виявиться всередині тебе. Зовнішня образа на когось — це результат твого програшу своєму Тваринному началу. Вона каже про те, що ти був не правий насамперед перед самим собою. Недовіра до себе і сумніви виникають від незнання Істини. Незнання Істини від небажання зазирнути всередину себе, адже там Істина. *Істина — це Життя або Смерть. Страх перед Істиною, який виходить від Тваринного начала, спотворює її, намагаючись віддалити. Але вона неминуча, який би вибір не зробила Людина. **Навіть темниця не позбавить свободи світлу Душу, і ніяка земна влада не зробить вільною тварину, приречену на смерть.***

Анастасія: По суті, виходить, що люди даремно витрачають у конфліктних ситуаціях свою силу, яка призначена для духовного росту?

Рігден: До того ж безглуздо витрачають, здійснюючи вибір у бік Тваринного начала, за що згодом їм же і доведеться нести Відповідь... Древні, пояснюючи духовний шлях людини, образно порівнювали тіло з човном, на якому людина здійснює своє плавання океаном ілюзій, тримаючи курс на маяк Душі. А Тваринне начало, Тваринний розум Матерії порівнювали з Ворогом всепроникаючим, який прагне зайняти розум речами тимчасовими, маловажливими, відволікти від Вічного, від світла маяка Душі. Адже пристрасть до ілюзії матерії звужує кругозір і обмежує розум проблемами човна, не простягаючись більше метра від його краю. Так Ворог людський намагається збити людину з напрямку. Однак не варто зваблюватися океаном ілюзій і короткочасним перебуванням у човні. Коли людина закінчить своє плавання, вона залишить човен на березі, як щось тимчасове, непотрібне більше для її подорожі, підвладне тлінню і руйнуванню. Все видиме зникне і перетвориться в ніщо, як зникає палаюча свічка. Лише той, хто не

прив'язаний до видимого, піклується про Душу. Як казали мудрі: «Рятуй свою душу, адже ловець її не дримає. Стережи кожну годину і кожну хвилину, використовуй життя своє на користь спасіння душі своєї».

Анастасія: Лише той, хто не прив'язаний до видимого, піклується про Душу... Але ж дійсно так і є. Люди багато в чому спокушаються в помислах саме видимим. Відкриття невидимих граней, які є в них і пізнаються ними через глибинні почуття, допомагає не тільки відчутти світ Душі, але й зажадати його понад усе, що є в матеріальному світі. Я зустрічала багатьох людей, які йдуть духовним шляхом і не здаються своєму Тваринному началу. Так, вони іноді програють йому в якихось моментах, але потім усвідомлюють це і набувають цінний досвід обходу подібних його пасток. Такі люди часто запитують, як захиститися від атак Тваринного начала і як попередити їхній прояв, як розпізнати їх і не допустити в собі розвиток негативної ситуації.

Рігден: Треба просто знати механізм атак Тваринного начала, їхню природу і навчитися керувати собою. Зверни увагу, коли людина перебуває на духовній хвилі, займається роботою над собою, духовними практиками, у неї розширений стан свідомості. У тих же медитаціях вона відчуває, що її свідомість мовби виходить за звичні грані сприйняття світу. І найголовніше, людина переживає відчуття радості, щастя, **які виходять від Душі назовні**, тобто ніби зсередини її, з глибини почуттів, у зовнішній навколишній світ. Саме це почуття мозок асоціативно ідентифікує як почуття неземного щастя, радості, свободи. Свідомість стає ясною, чіткою. Всі земні проблеми видаються дрібницями в порівнянні з цим почуттям рідного дому, неосяжного спокою і Вічності. Відповідно й настрій стає бадьорим, піднесеним, і дії наповнюються силою. Тепер давай вникнемо, що відбувається з людиною, коли її атакує Тваринне начало.

Атаки Тваринного начала бувають різні. Ворога, як то кажуть, треба знати в обличчя. Розглянемо для початку **грубу атаку Тваринного начала, яка ґрунтується на образі, почутті незадоволення собою, самоїдстві, під загальним гаслом «життя не склалося» (позиція «жертви»)**. По-перше, цю грубу атаку Тваринного начала можна охарактеризувати як *зовнішній тиск*. Якщо уважно простежити з позиції *Спостерігача від Духовного начала*, звідки впливає цей тиск, який відчувається навіть на фізичному рівні, то він відчувається саме ззовні, зверху вниз, начебто тиск з боку голови або зі спини на груди.

В результаті такої грубої атаки Тваринного начала, буквально за короткий проміжок часу людина перетворюється з активного індивіда в пасивного, стає дезорієнтованою. Вона ніби втрачає під собою якийсь

фундамент, основу. У її свідомості зненацька вириваються і починають прокручуватися негативні образи, думки, надумані проблеми, які притягують і зосереджують на собі увагу... Коли це відбувається, людина переживає стан незадоволення, емоційного переживання, що проявляється в основному за стандартними схемами. В середині стає погано, дискомфортно, начебто щось стискається в грудях. Складно сконцентруватися на якійсь роботі, тому що сторонні думки постійно відволікають на розмірковування про одну й ту ж саму наболілу тему. Виникає, як то кажуть, «душевний біль» або образа, або гнітять погані думки, починається самоїдство, каяття за щось. З'являється клубок негативних думок, асоціацій, емоцій. Загалом, увага акцентується на проблемі, яка нагнітається Тваринним началом. Свідомість людини звувається до точки цієї проблеми. Вона починає бачити тільки її і ніщо інше. Наприклад, людина вмикає телевізор, намагаючись відволіктися від цих думок. Але свідомість начебто спеціально чіпляється, зосереджує увагу на тих програмах і фрагментах передач, які торкаються її наболілої проблеми. Або інший приклад, людина, перебуваючи у цьому стані, починає з кимось спілкуватися на відсторонені теми. Але згодом навіть не помічає, що свідомість всеодно мимоволі переводить розмову в русло цих же надуманих проблем... Якщо людина потерпає від подібного стану, то їй треба розуміти, що така одержимість негативними думками і пригноблений стан свідомості — це і є початок грубої атаки Тваринного начала.

Анастасія: Тобто людина ніби реагує на ситуацію однобоко.

Рігден: Правильно, у неї просто зникає цілісне сприйняття картини світу, відбувається звуження свідомості. Людина стає зациклена на якійсь проблемі. Образно кажучи, до цього вона бачила широкий спектр кольорів, а під час атаки Тваринного начала акцентується тільки на одному чорному кольорі, інші для неї перестають існувати, вона їх ніби не помічає.

У чому сенс такої грубої атаки Тваринного начала? Його ціль — блокувати зв'язок Особистості з Душею, через що і йде своєрідний тиск ззовні всередину. Під час такої атаки, образно кажучи, сигнал від Душі не доходить до свідомості Особистості в чистому вигляді (як це буває при духовних практиках), значно спотворюється через активацію «забруднених фільтрів». Важливо знати, що в основному Тваринне начало ловить людину на її ж слабкостях. Адже воно знає всі слабкі місця людини, її минуле і сьогодення, всі таємні мрії, на яких вона колись акцентувала свою увагу і жадала того чи іншого блага цього світу для себе улюбленої. Та й бажання, які обтяжують духовний шлях, у людини, точніше її нової Особистості, виникають знову ж не на порожньому місці. В основному це традиційні шаблонні установки з матеріальним

ухилом, що домінують в оточуючому їй суспільстві. Тому в більшості людей і переважають такі якості від Тваринного начала, як егоцентризм, заздрість, безмірна жадібність і жалість до себе улюбленого...

Анастасія: Так, людина дуже швидко заражається стимулами від Тваринного начала.

Рігден: До речі, хотілося б відзначити, що під час атаки Тваринного начала людина бачить себе тільки в ключі «хорошої людини». Вона, мовляв, у всіх відношеннях «супер», а всі інші не інакше, як «гади повзучі». Коли людина перебуває в такому стані, тільки спробуй сказати їй прямо, що вона сама у всьому винна через прояв своїх негативних якостей, як відразу весь цей негатив вона спрямує і в твій бік. Її Тваринне начало відразу почне агресивно захищати свої позиції. Справа в тому, що, перебуваючи в подібному стані, людина усвідомлено не сприймає такі пояснення і зауваження щодо своєї Особистості. Чому це відбувається? У першу чергу через звужену на цей момент свідомість, зацикленість на власному егоїзмі. Адже в цьому стані для людини, крім «я, я, я» у різних іпостасях, нічого й нікого не існує.

Анастасія: Так, уже що-що, а звалювати провину на когось і придумувати зовнішні причини Тваринне начало уміє майстерно, як то кажуть, тільки дай привід зачепитися. І ще улюблений прийом Тваринного начала підсунути людині думку, яка буде водити її замкненим колом: «А могло би все бути зовсім інакше, якби...». До речі, читачі досить часто запитують, чому відбувається таке ходіння думок по одному і тому ж колу, навіть якщо від цього людині стає тільки гірше?

Рігден: З двох причин. По-перше, це робота Тваринного начала. Воно створює людині внутрішні умови для її вибору. А вже чому Особистість віддає перевагу у своєму недовгому житті (Волі Духовного начала чи Тваринного, добрим чи поганим думкам) — це вже її право. Але з обраних людиною у кожному дні пріоритетів формується і її післясмертна доля. По-друге, зациклення негативних думок по колу — це всього лише один зі способів Тваринного начала, яким воно концентрує увагу людини на собі, змушуючи Особистість служити примхам Тваринного розуму, відповідно розтрачуючи життєву енергію у смертне. Справа в тому, що людина при такому зацикленні починає займатися самоїдством, сердитися, постійно думати про минуле. Простіше кажучи, її свідомість звужується до емоційної, однобокої точки сприйняття якоїсь «особистої» проблеми, і при цьому вона навіть не розуміє, хто, навіщо і чому задає в ній саме цей напрямок мислення. І тут справа навіть не в конкретній надуманій проблемі (вирішиться ця, обов'язково з'явиться інша). Справа в тому, що необхідно навчитися управляти собою, тоді й

внутрішніх проблем стане менше, адже саме від них ростуть зовнішні ситуації в житті людини.

Анастасія: Це правильно, інакше, так і буде тривати до кінця життя це ходіння кругами. Прямо як у тому народному прислів'ї «ти тягнеш, і він тягне: хто кого не перетягне, а обом падати».

Рігден: Буває, що людина півжиття гризе себе за якісь нереалізовані колись можливості у плані покращення свого життя-буття у цьому матеріальному світі. Вона перебуває в маревах про несправджене «щастя» і бачить його тільки в гарному світлі для себе, де власна значущість (манія величч) задоволена і посідає в його мріях першу позицію. Людина не враховує, що Тваринне начало малює їй чергову ідеальну ілюзію і її мрія після реалізації у житті виглядала би зовсім не так, як вона собі її уявляла. В цьому стані людина не розуміє, що якби все трапилося інакше, то ще невідомо, якою вона була би зараз, що собою являла, і чи були б у неї ті умови і можливості, які нині має. Адже кожен життєвий крок припускає зміни і тягне за собою низку подій, які формують майбутнє людини.

Анастасія: Так, поки людина не почне розуміти свою природу, їй буде складно усвідомити, у чому ж полягає її справжнє «щастя»...

Рігден: Буває й **іншого виду атака Тваринного начала** — м'яка і вкрадлива, **заснована на гордині**. Вона прямо протилежна грубій атаці. Під час такої атаки Тваринного начала людині починає здаватися, що все в неї чудово, все схоплено, що вона така класна, що всі навколо її хвалять. Але, якщо подивитися на цю ситуацію з боку *Спостерігача від Духовного начала* і розібрати ці моменти самомилування, то нескладно побачити, що всі вони замішані на егоцентризмі та себелюбстві. У людини точно так само звужується свідомість, її так само замикає на собі улюбленій, тільки в інший бік. Образно кажучи, вона, як нарцис, нікого навколо не помічає, крім себе. І тиск знову таки відчувається іззовні всередину, тільки він не грубий, а м'який, пестливий, такий, що приносить задоволення і має характер насолоди зовнішнім.

Анастасія: А ще яких підступів можна чекати від Тваринного начала?

Рігден: Способи його впливу різноманітні. Наприклад, ти робиш важливу справу, яка в підсумку в хорошому сенсі вплине на багатьох людей і їхнє життя. А Звірятко (Тваринне начало) вже на початкових етапах реалізації цієї справи починає підсовувати ідеї, які вимагають від тебе витратити стільки ж сили і часу, як і на основну справу. Ці зовсім неважливі на цей момент ідеї починають розсіювати твою увагу безліччю своїх питань, які вимагають «термінового вирішення». Таким

чином, ти просто закрутишся в цих проблемах, і, як то кажуть, буде багато метушні і мало користі. Але в остаточному підсумку, якщо оцінити коефіцієнт корисності виконаних тобою дій, то виявиться, що сутні справи не дали такого значущого результату, як могла б дати першопочаткова невиконана тобою важлива справа. А час змарнований, і сили розтрачені в нікуди. Це і є тонка підміна.

Інший варіант атаки Тваринного начала з серії підміни понять. Наприклад, тобі вдалося зафіксувати атаку, вдалося утримати свої позиції. Але зненацька всередині починається ніби своєрідна паніка, на кшталт того: «Караул! Терміново хочу у Вічність! Що робити?! Як терміново врятуватися?» Це теж ювелірна підміна. На жаль, таких підмін безліч. Буває так, що людина, перебуваючи під впливом Тваринного начала і не дуже обтяжуючись роботою над собою, тільки вихваляється перед іншими своїми «досягненнями» в особистому духовному розвитку. Вона помилково вважає (від гордині), що «стерезе» свою Тварину у «всеозброєнні». Але, насправді, ця ситуація подібна до байки про вовка і мисливця:

«Одного разу вовк вирішив зробити одиночну вилазку, щоб потім похвалитися перед своєю зграєю, що він один ходив полювати на саму людину. В цей же час людина вирішила наодинці податися на полювання, щоб потім похвалитися перед мисливцями, що він сам один ходив добувати вовка. І обоє пішли, вовк і мисливець, і обоє боялися, тремтячи від страху вночі. Обоє зручно влаштувалися на узліссі, притулившись до «теплого дерева». Так і просиділи до світанку, притулившись від страху спиною один до одного, лише тішачи себе думкою, як вони будуть вихвалитися перед своїми, що поодиноці ходили полювати. Їм було тепло і затишно, і вони обоє були невимовно раді, що залишилися цілими і неушкодженими. Щасливий був вовк, що не попався мисливцеві, і щасливий був мисливець, що не попався вовкові».

Анастасія: Це правильно сказано. Багато людей не утруднюють себе реальною роботою над собою, а лише тішать себе облесливими думками. А потім дивуються, чому у них немає суттєвих результатів у духовному розвитку, адже вони багато разів «ходили на полювання» на свою Тварину. Дивовижно, скільки тонких підмін. Таке враження, що не тільки ти ростеш у пізнаннях, але й Тварина не дрімає, постійно вдосконалюється у тому, на чому ще тебе можна підловити.

Рігден: Так воно і є. Найсмішніше, що програми у Тваринного начала стандартні, однотипні. Люди стають на одні й ті ж самі граблі, і кожен думає, що по лобі отримав тільки він. Кожен гадає, що йому важче, ніж іншим доводиться в цьому житті, і що саме його життєві перешкоди найбільш складні й непереборні. Але вся ця зневіра — чергова пас-

тка Тваринного начала, щоб людина сконцентрувала свою увагу на його установках. Але знаючи ці виверти, можна легко передбачити і уникнути чергової атаки, оминати розставлені капкани. Найпоширеніші програми Тваринного начала засновані на гордині, егоцентризмі та страху. Із цих негативних почуттів народжуються заздрість, ревності, смуток, образа, жалість до себе, бажання контролювати інших, обговорювати, звинувачувати когось, страх до змін, страх перед хворобами, втратою когось із близьких, страх самотності, наближення старості, смерті тощо. При цьому відбуваються такі ж процеси звуження свідомості, про які я вже розповідав.

Але, як казали в давнину, **хто піднімається на високу гору, того смішить будь-яка життєва метушня**. Якщо людина прагне всерйоз зайнятися власним духовним розвитком, їй потрібно в першу чергу дисциплінувати свої думки. Якомога частіше давати собі звіт про емоції, які переживаєш, про спосіб мислення, аналізувати, яка їхня природа, механізм виникнення. Вміти бути над обставинами, буденністю. Вміти сприймати світ з позиції Спостерігача від Духовного начала, а не зі звичної позиції Спостерігача від Тваринного начала.

Тваринне начало постійно малює людині велику ілюзію про те, що являє собою внутрішній світ людини, роблячи акцент на Его Особистості, і що таке в його інтерпретації є зовнішній світ, який нібито повинен служити цьому Его. З позиції цієї ілюзії воно нав'язує Особистості помилкові судження про світ, про інших людей, таким чином віддаляючи людину від сприйняття Істини. Насправді все інакше.

Анастасія: Ви праві, можна сказати, всі ми у цьому світі є ілюзією, поки не приступаємо до духовної роботи над собою. А коли починаємо духовно розвиватися, то розуміємо, що ілюзією є і цей світ. Маючи практичний досвід у кожному дні роботи над собою, я вже глибше усвідомлюю, наскільки насправді важливо розуміти, хто саме в тобі спостерігає за цим світом і на підставі чого цей Спостерігач робить висновки.

Рігден: Зверни увагу, адже **Спостерігач ніколи не буде відділений від спостережуваного, тому що спостережуване він буде сприймати через свій досвід, по суті, він буде спостерігати аспекти самого себе**. Розмірковуючи про світ, насправді людина буде висловлювати бачення лише своєї інтерпретації світу, сформованої способом її мислення і набутим досвідом, але не повноцінної картини реальності, яку можна осягнути тільки з позиції вищих вимірів.

Анастасія: Очевидно, що такі спостереження у звичному стані свідомості людина буде здійснювати за допомогою порівняння, суджень

про подібність чи відмінність об'єктів у першу чергу по відношенню до себе.

Рігден: Цілком правильно. У природі людини закладені механізми порівняння для більш швидкого навчання, одержання і засвоєння досвіду, набуття навичок, запозичення стилю поведінки і так далі через наслідування і асоціативний спосіб мислення. Завдяки цьому людина дуже швидко навчається всіляким діям, моделям поведінки, пізнає навколишній світ. Однак все це пов'язане з ототожненням, зіставленням, тобто порівнянням. Адже для судження потрібне порівняння. І отут багато що залежить від того, що домінує в Особистості як Спостерігачі: Духовне начало чи Тваринне начало. Коли домінує Духовне начало, порівняння відіграє другорядну роль. Воно необхідне лише для передачі свого духовного досвіду через відомі асоціації. Тоді як сам процес пізнання в тій же духовній практиці відбувається за рахунок інтуїтивного відчуття, розширеної свідомості та зовсім нового для людини внутрішнього розуміння, де не потрібно нічого порівнювати, де просто присутня ясність усвідомлення всіх процесів, які не можна пояснити за допомогою логіки. Людина відчуває себе частиною духовного світу, частиною великого цілого, справжньої реальності.

Коли домінує Тваринне начало, Особистість повністю поринає у гру ілюзій матеріального світу. Вона **постійно порівнює себе з кимось** за якоюсь ознакою (інтелектуальною, професійною, зовнішності, типу людей) і так далі. Для кращого розуміння давай розглянемо типову ситуацію. Перебуваючи в такому стані, що людина зазвичай думає про свого сусіда або колегу по роботі, який має зарплату трохи більшу чи обіймає вищу посаду? Як правило, порівнює з собою, мовляв, «він такий же, як і я, чим я гірший...» тощо. Гординя від Тваринного начала також запускає механізм заздрості, яка провокує сплеск агресії, гніву. Людина звинувачує у своїх внутрішніх промахах оточуючих людей або ж гризе себе. Тваринному началу властиво нагнітати думки самопридушення, самогноблення на людину, що вона, знову ж в порівнянні з іншими людьми, щось не так робить або в чомусь гірша за інших. У цьому випадку необхідно пам'ятати, що не Тварина — критик, а Сомість є найкращим твоїм помічником.

Анастасія: Що саме штовхає людину на осуд когось?

Рігден: По-перше, ті домінуючі якості від Тваринного начала, які є в ній самій. На це варто звернути увагу, коли з'являються подібні думки осуду.

По-друге, численні егоїстичні ілюзії — шаблонні установки і робота Тваринного начала, які породжують емоційні сплески, які підштовхують людину на осуд когось. Ці установки такого характеру, наприклад:

«я можу краще, ніж хтось», «тільки моя думка правильна» і так далі. Тобто в їхній основі егоїзм, бажання таємно панувати, командувати над собою подібними, побудувати свою ілюзорну «імперію впливу» — все це, по суті, інструменти, якими Тваринне начало управляє та маніпулює людиною.

По-третє, людину штовхають на осуд когось спроби Тваринного начала відшукати або видумати проблеми, насправді неіснуючі, але думки про них будуть здатні змусити людину тривалий час утримувати негативний образ у свідомості. А останнє сприяє напрацюванню звички негативного способу мислення Особистості, тобто про що б говорила чи думала людина, все в неї завжди буде погане, негативне і, головне, вона буде нескінченно довго це *засуджувати*.

В чому тут загроза? Цей процес зосереджує і довго утримує увагу людини на таких думках. А увага — це сила, початок творення. Концентрація уваги здатна зосереджувати і накопичувати певні види енергій, сплеск яких і породжує акт дії, творення чогось (емоцій, думок, дій, подій) у видимому та невидимому світах. Це, у свою чергу, формує долю людини як при житті, так і після смерті фізичного тіла. Чи буде результат цього творення позитивним або негативним — залежить від вибору людини, її пріоритетів, щоденної звички способу мислення, наскільки вона вміє контролювати і дисциплінувати свої думки та емоції.

Анастасія: А якими способами Тваринне начало провокує в людині так званий стан «безпричинної» агресії?

Рігден: Стани «безпричинної» агресії особливо часті, коли людина зациклює мислення на власній гордині, приділяє багато уваги боротьбі за домінацію своєї «авторитарної думки» у колі знайомих і близьких йому людей. Природно, що в такій людині домінує Тваринне начало, яке робить її залежною від своїх програм і установок. У цьому випадку людина стає легко керованою матеріальним Розумом через систему споживацьких цінностей, де наріжним каменем є задоволення нескінченних потреб Тваринного начала.

Анастасія: А чому людину так турбує і обтяжує думка когось про неї?

Рігден: Оцінка себе та інших з наступним порівнянням насправді бере початок від тваринної частини людини. Прадавній інстинкт бути «альфа-самцем» чи «альфа-самкою». Тварина завжди прагне виглядати в очах суперника крупнішою і гарнішою. Тому людину так турбує і обтяжує думка когось про неї. Як правило, це обмежується бажанням здаватися, а не бути. Людину турбує: «А що скажуть інші?» Але вона

навіть не замислюється, а хто ж саме буде судити про неї? Від гордині й зарозумілості виникає страх людини перед думкою Тваринного начала інших людей. Чому? Тому що чужа критика в цьому випадку розглядається як приниження значущості власного Его. Хоча все це сторони одного процесу: боротьби за домінацію, за владу над собі подібними. Звідси виростає образа, пригнічений стан, агресія.

Анастасія: Розкажіть, будь ласка, для читачів, що потрібно робити, щоб уникнути всіх цих ситуацій?

Рігден: Людина (Особистість) перебуває в тілі, а тіло — це вотчина Тваринного начала. Знаючи про можливі атаки, завжди можна здійснити контратаку. Це як у розвідці. Якщо буде протистояння супротивнику, який набагато перевершує тебе силою, то важливо знати кількість та якість його сили, дислокацію, тактику і прийоми його дій, щоб створити оперативну протидію. Тоді це збільшить твої шанси на перемогу.

Потрібно контролювати процеси порівняння, які відбуваються у твоєму розумі. Потрібно якнайчастіше задавати собі питання, наприклад, такого характеру: «Звідки береться заздрість?», «Що і кого я порівнюю?», «Чи доречне таке порівняння?». Люди не бувають «однаковими»: кожен індивідуальний і відрізняється за своїми особливостями в будові, генетиці, за характером, талантами, працьовитістю тощо. Вони мають індивідуальні особливості не тільки у своїй видимій, але й у невидимій структурі. Простіше кажучи, у кожного своє, свій хрест, своя доля. Краще, звичайно, при проявах свого Тваринного начала використовувати девіз: «Не порівнювати, не гордитися, не заздрити!». Ставитися до будь-якої ситуації з позиції Спостерігача від Духовного начала, тобто абстраговано від думок і емоцій Тваринного начала.

Потрібно сприймати ситуації і людей такими, які вони є, адже будь-яка ситуація, кожна людина в ній — своєрідний учитель. Треба вміти з будь-якої, навіть негативної обставини здобувати позитивні уроки. Вміти задовольнятися тим, що маєш. Адже корінь відчуття задоволення не у зовнішньому світі, а у внутрішньому світі людини, у її глибинному бажанні. Якщо людина прагне стати Духовною Особистістю, то про старання духовне і всі її бажання.

Для Людини важливо пам'ятати, що прагнення вдавати з себе не означає бути. Головне, покладатися на внутрішнє, на те, що виходить від Душі. Жити не заради думки інших «тваринок». Найкращий суддя — це Совість. Прийнявши особисте рішення пильнувати за думками, дуже складно дозволити собі халтурити. В людині є

важливою чистота внутрішнього одкровення перед самою собою, адже вона ніколи не буває самотньою, Бог завжди з нею.

Часто люди, не обтяжуючи себе аналізом власних вчинків, контролем і дисципліною своїх думок, починають втручатися в чийсь життя порадами і повчаннями. Треба пам'ятати, що люди замислюються не про те, що хвилює їхнього співрозмовника, а про те, в чому хотіли би розібратися самі для себе. Як сказав один мудрець: «Навчаючи когось, вчися сам, і колиш зрозумієш, чого ти навчаєш». Не завжди потрібно втручатися в чуже життя. Але завжди потрібно надавати право власного вибору кожному індивіду. Кожен обирає те життя, за яке потім і буде відповідати. Бути прикладом і нести відповідальність за свої думки, слова і справи —достойно Людини. Радити, коли тебе не запитують, і повчати, коли цього не хочуть, значить здійснювати акт насильства, хай навіть над тією, яка помиляється і є ледачою, але Особистістю.

Життя бере від кожного згідно його можливостей і кожному дає згідно його заслуг, до того ж не зовнішніх, а внутрішніх. Чим більше ти змінюєш внутрішній світ, працюєш над собою, над поліпшенням своїх якостей, тим більше ці зміни проєктуються на зовнішній світ. Перебуваючи ж у стані домінування Духовного начала, людина розбирається в собі, аналізує свої думки і вчинки у спокійному, ясному стані свідомості. Будь-яка зовнішня ситуація, провокування негативу з боку інших людей для неї як сигнал до особистої роботи над собою, набуття певного досвіду в самовдосконаленні. Адже, як правило, провокування відбувається від відповідного імпульсу, який виходить від самої людини, тому думки, слова і емоції потрібно тримати під контролем. Внутрішні сумніви породжують зовнішній хаос. Тверде знання — штиль і порядок. Коли людина навчиться себе контролювати, вона не буде чекати поштовху ззовні, щоб зрушитися з місця, вона буде самотійно йти шляхом самовдосконалення. Варто пам'ятати: мудрий навчається навіть у ворогів.

Мета і завдання Тваринного начала — відволікти людину різними способами від головного — духовного розвитку, впіймати увагу на її «слабинках». Способи атак Тваринного начала різні. Але є спільні моменти. Завжди ці пастки мають у своїй основі егоїзм у тій чи іншій формі: або мазохізм у якості самобичування в думках, жалість до себе, або нарцисизм, тобто самозакоханість. Це дві основні крайності Тваринного начала. **Завжди при атаках Тваринного начала зникають потоки зсередини назовні і виникає тиск ззовні всередину, що чітко прослідковується на чуттєвому рівні.** Якщо ти як Особистість прагнеш до духовного звільнення, то просто присікаєш подібні провокації. А останнє дуже важливо, тому що коли помічаєш або від-

чуваєш початок атаки, ти вже наполовину виграєш бій з Тваринним началом. Адже сила Тваринного начала — у тайнодії. Знаючи про це, ти завжди можеш вжити контрзаходи.

Образно кажучи, це як у східних єдиноборствах. Якщо ти психологічно і фізично краще підготовлений, ніж твій суперник, знаєш способи його боротьби, звички, якщо вчасно передбачиш найменші прояви атаки і правильно реагуєш на його «коронні удари», то в тебе є час на проведення контратаки, а отже і більше шансів на перемогу. Потрібно передбачити удар і вчасно відхилитися вбік. А якщо ти навіть не підозрюєш, що Тваринне начало — це твій супротивник, думаючи, що це твій напарник, ну тоді, звичайно, нічого й говорити про твої шанси на перемогу. Адже ти будеш сприймати його випадки й агресивні атаки як свій природній стан, не розуміючи, чому і за що тебе так бичує життя, будеш постійно попадати на його найменші провокації, не розрізняючи де твоє істинне, а де напускне.

Чим більше ти примушуєш себе до самодисципліни, чим більше протистоїш помислам від Тваринного начала, тим більше набуваєш влади над ним. Тут, як на війні: або ти ворога, або він тебе. Твоє завдання — перемогти за всяку ціну, тут і зараз! Час швидкоплинний, потрібно бути швидким на всяке добро і твердим у своєму намірі врятувати Душу.

Коли воїн таємно перебуває в стані ворога, він не буде думати ні про ласощі, ні про розкіш, ні про забави. Він буде зосереджений на перемозі. Воїн потроїть пильність, тому що перебуває у таборі ворога. Він буде думати про те, як виграти цей момент війни. Справжній воїн оберігає свої глибинні почуття від гріхів видимого світу. Не дивиться із заздрістю, пристрастю, ревнощами на чуже. Не дає волі уяві, перекрученій ілюзіями світу. Тому що ілюзії світу є станом ворога, і горе приходить від спокус ними. Воїн не дає волі гніву, коли програє поточний бій. Тому що як би не обпалив його ворог у момент протистояння, все буде воїнові на користь, тому що міцнішим стане його дух і розважливішим, мудрішими наступні його діяння.

Анастасія: А як можна розблокувати в собі стан звуженої свідомості, нав'язаний Тваринним началом?

Рігден: Розуміючи, що знаходишся під атакою Тваринного начала, завжди можна і потрібно розблокувати цей стан, тобто зробити наступне. У Тваринного начала насправді теж є свої вразливі місця. Воно боїться двох моментів: **швидкоплинності часу і смертності тіла.** Тому перше, що потрібно зробити під час атаки, — це подумки **відій-**

ти від прив'язаності себе до тіла, подивитися на нього з позиції *Спостерігача від Духовного начала*, розширеної свідомості, ніби дивишся з космосу на Землю. Потрібно усвідомити, що час швидкоплинний і все дуже швидко минає, що твоє фізичне тіло смертне, як і всі його бажання і потреби.

Далі необхідно **розширити картину сприйняття світу**, проаналізувати ситуацію з різних боків з *позиції Спостерігача від Духовного начала*. Самокритично підійти до питання про своє внутрішнє, використовуючи наявні знання про людину, про світ, докопатися до таємних бажань свого Тваринного начала. Як правило, в основі багатьох його бажань лежить жага влади над кимось або чимось. Тільки воно камуфлює це бажання під всякими майстерними приводами.

Ну і, звичайно ж, після цього потрібно здійснити гальмування нейронів, збуджених такою агресією. Простіше кажучи, **зробити духовні практики**, наприклад, «**Квітку лотоса**», опис якої ти дала у книзі «Сенсей». Завдяки цій практиці відновлюється цілісне сприйняття світу, прибирається обмеженість свідомості, проявляється глибина почуттів, які виходять від Душі. Тобто відбувається **приплив глибоких почуттів зсередини назовні**. Природно, що після такої зміни стану свідомості, людина перемикається на позитивне сприйняття світу. Мозок, розшифровуючи цю інформацію, видає асоціативний ряд, забарвлений позитивними емоціями.

Так що вихід зі стану звуженої свідомості пов'язаний з активною контраргументацією, розумінням тимчасовості і смертності матерії, вибором життєвого курсу на духовні орієнтири та використанням відповідних інструментів для настроювання на необхідну позитивну хвилю. Людям часто не вистачає саме елементарної аргументації — слів для переконання самого себе, щоб вийти зі звуженої свідомості і побачити об'ємніше картину світу. Чому й важливо в кожному дні працювати над собою, розуміти всю відповідальність перед самим собою. Необхідно пам'ятати, що поки свідомість, точніше Особистість, нестійка у своєму домінуючому виборі — людина хитка і перебуває у своїх сумнівах. Щоб бути стійким на своєму духовному шляху, треба чітко знати, чого ти прагнеш досягнути у своєму житті, яка твоя кінцева мета. Якщо немає мети, немає і *життя*, бо *життя* — це є цілеспрямований рух.

Анастасія: Деякі читачі у своїх листах звертають увагу на те, що під час виконання духовних практик або молитов у них іноді раптово виникає почуття панічного страху. Чим це можна пояснити?

Рігден: Усе залежить від самої людини, від її настрою і розуміння процесів, які в ній відбуваються. Тому що коли знаєш, що саме з тобою відбувається, завжди зможеш вжити адекватних заходів для подолання будь-якої ситуації. Субособистості через переважаючий вибір матерії у своїх минулих життях здебільшого недоброзичливо ставляться до Душі та її світу (світу Бога). У духовних практиках, коли медитуючий прагне до з'єднання з Душею, можуть бути і наступні прояви. Людині начебто вже й вдалося погасити (зупинити) мислений процес, тобто прибрати думки, настроїтися на чуттєвий контакт з Душею, але тут може виникнути інший прояв атаки Тваринного начала: без явної причини з'являється абсолютно необґрунтований наростаючий панічний страх. Людині починає здаватися, що вона мов втрачає контроль над своїм тілом, ще трохи і помре. Звідки росте коріння цього страху? Саме із цих «світлофільтрів-субособистостей», які потерпають від страху перед силою Душі, оскільки в них є досвід перероджень, розуміння своєї приреченості, неминучості смерті всього матеріального.

Анастасія: А що потрібно робити, коли проявляється подібний страх?

Рігден: Коли подібне відбувається, наприклад, у медитаціях, то потрібно просто незважаючи ні на що рухатися до світла Душі, заглиблюватися на більш чуттєвий рівень, ігноруючи паніку, тоді цей страх зникне. Адже страх породжує сумніви. Але для досягнення духовних висот потрібна чистота твоєї щирої віри. Людину часто стримують саме сумніви і страх розстатися зі звичним життям.

З цього приводу є цікава притча. «Одного разу чоловік зірвався з обриву. Але коли падав, йому вдалося зачепитися за гілку маленького дерева, що росло з ущелини скелі. Повиснувши посеред прірви, він зрозумів усю безнадійність свого становища: догори піднятися не було жодної можливості, а внизу були суцільні валуни. Руки, які утримували гілку, слабшали. Чоловік подумав: «Зараз тільки один Бог може мене врятувати. Я ніколи в нього не вірив, але, схоже, я помилявся. Що я втрачаю у моєму становищі, якщо я зараз у Нього повірю?» І він почав закликати Бога з усією своєю щирістю у благанні: «Боже, якщо ти існуєш, врятуй мене! Я ніколи в тебе не вірив, але якщо ти мене врятуєш зараз, я з цього моменту буду вірити в Тебе завжди». Так він закликав не один раз. Раптом зненацька пролунав Голос з небес: «Ти будеш вірити? О, ні, я знаю таких, як ти». Чоловік настільки злякався і здивувався, що ледь не випустив гілку з рук. Але потім, прийшовши до тями, ще більше заблагав: «Будь ласка, Боже! Відтепер я буду Тобі найвірнішим з усіх і зроблю все, на що буде Твоя воля, тільки врятуй мене!» Але Бог не погоджувався, і чоловік почав молити і переконувати Бога ще гарячіше і сильніше. Нарешті Бог зглянувся над ним і сказав: «Добре, так тому й бути. Я врятую тебе. Відпусти гілку». «Що?! Ві-

дпустити гілку? — вигукнув чоловік. — Ти думаєш, я божевільний?»
Ось так і в житті. Життя людини, по суті, є зависанням над прірвою. І хоч вона й розуміє всю смертність свого становища, але тримається обома руками за гілку сумнівів свого Тваринного начала, боячись втратити її і покластися на волю Бога».

Так що, коли після медитації відбувається розшифровування асоціацій, важливо проаналізувати, хто саме в тобі так боїться Вічності. Подібний метод самоаналізу на тему «Хто я?» і відповідні техніки використовувалися давно в духовних, містичних школах різних народів, у різних релігійних системах. Вони відомі з глибокої давнини, особливо масово були поширені в стародавній Індії і країнах Сходу. Їх практикували, наприклад, давні йоги, суфії, шамани.

Ця техніка, як ти пам'ятаєш, містить у собі розкручування в медитативному стані **думок на тему «Хто я?»**, де необхідно на кожну свою мислену відповідь задавати подумки нове питання. До того ж поспостерігати, які думки приходять, відчути їхню природу, частіше запитувати у себе: «Хто той, хто в мені відповідає?» Бажано, щоб всі думки протікали плавно, без особливого обмірковування і зосередження. Приходить думка, відразу ж її зустрічаємо питанням і проводжаємо першою відповіддю, яка спала на думку. Але головне, занурюватися все глибше і глибше в себе.

Анастасія: Так, це цікава техніка розпізнавання думок і відчуттів, щоб зрозуміти себе, хто домінує у твоїй свідомості. Дійсно допомагає розібратися в собі, відокремити зерна від половини. Я пам'ятаю, як хлопці ділилися своїми враженнями про цю техніку. Яких варіацій тільки не звучало, як вони тільки не заганяли своє Тваринне начало в куток. Запитували: «Хто я?» «А хто ставить запитання?» «Я — тіло?» «Але тіло смертне». «Я студент». «Але студент — це статус». «Я той, хто навчається». «Але хто навчається?» «Я людина». «Хто в мені називає мене людиною і чому?» «Я людина, яка любить людей». «Але хто в мені любить?» «У мене є тіло». «А хто ти, у кого є тіло?» «Тіло — це не я, але я в ньому». «А хто це Я?» «Та пішов ти... Я — це є Я, ціле і неподільне». Так що Тваринне начало теж з «гумором». Дуже гарна справа, яка допомагає добратися до свого глибинного «Я», своїх страхів і проблем.

Рігден: Так, Тваринне начало, як лихо: вимучить, але водночас і навчить. Усвідомлюючи з чийого боку приходять подібні думки, звідки в тобі з'являється та чи інша проблема, той чи інший корінь страху, ти розумієш, як цього позбутися і як управляти своїм станом. При правильному виконанні цієї медитативної техніки самоаналізу, згодом виникає чіткість і ясність свідомості.

Як я вже згадував, є суттєві відмінності між почуттями, які виходять від Тваринного начала і почуттями, які виходять від Духовного начала (справжніми, глибинними почуттями, проявами вищої Любові). Щоб зануритися, наприклад, під час духовної практики «Квітка лотосу» у стан зближення з Душею, відчутти глибинні почуття, потрібна насамперед твоя щирість, твоя відкритість Богу, потрібно просто йти на світло Душі, незважаючи ні на що. У цій медитації нарощується глибинне почуття Любові до Бога. Інакше кажучи, сила, яка виходить від Душі, використовується за прямим своїм призначенням. Зауваж, справжня, правильна духовна практика — це робота глибинними почуттями, а не думками. В ці моменти в людині домінує одне духовне бажання, як і в Душі.

Анастасія: Для Особистості дуже важливо саме стикання з чистим потоком сили, яка виходить від Душі.

Рігден: Звичайно, це надає нинішній Особистості більше духовних сил, вона більше починає відчувати світ Душі, світ Бога і розуміти суттєву різницю між цим світом і тим. Це, до речі, також відображається і на фізичному рівні — на рівні тіла, оскільки під час цього стану відбувається приплив сил, йде потужний сплеск ендорфінів та інших гормонів «щастя», значно покращується фізичний, психологічний стан людини.

Особливо це помітно під час глибоких медитацій, коли спадають усі маски-образи людини, відбувається інформаційний обмін між Особистістю і Душею. Звертаю увагу, що це відбувається не у всіх медитаціях, а саме в тих, які пов'язані з роботою на глибинному почуттєвому рівні і спрямовані на пробудження Душі (наприклад, духовна практика «Квітка лотосу»). Людина переповнюється почуттями світу Душі, світу Бога. В ідеалі медитуючий настільки чуттєво глибоко занурюється в духовну практику, відключивши при цьому все своє мислено-образне сприйняття і повністю абстрагувавшись від усіх думок, що починає безпосередньо сприймати потоки сили, які виходять від Душі.

Особистість під час виконання таких глибоких медитацій відчуває той світ, процеси, які не мають аналогів у матеріальному світі. Тому той світ (світ Бога, світ Душі) не можна описати словами, його можна тільки відчутти. У такому глибокому медитативному стані людина починає розуміти і відчувати, що таке істинна Свобода, стає внутрішньо незалежною від установок Тваринного начала, від агресивного впливу навколишнього матеріального світу. Вона стає сильнішою духовно, починає усвідомлювати, що цей матеріальний світ — це не її рідний світ, це агресивне і небезпечне середовище для її Душі. Але все це, звісно,

відбувається тільки тоді, коли людина відповідально напрацьовує духовні практики, систематично відслідковує своє Тваринне начало, контролює думки, реалізує добрі справи у зовнішньому світі, тобто серйозно займається внутрішньою роботою над собою і накопиченням багажу добрих діянь, думок і почуттів. Але таких людей, як правило, одиниці.

Переважно люди, намагаючись займатися духовними практиками, зіштовхуються з певним спотворенням, яке стається на рівні матеріального мозку, точніше свідомості. Це як раз те, про що я розповідав раніше. Крім «світлофільтрів-субособистостей», через які проходить інформаційний потік від Душі, є ще, так би мовити, асоціативні «світлофільтри» мозку. По суті, це наші асоціації, які зберігаються у кладовці пам'яті, де накопичується наш життєвий досвід, враження та ін. У переважній більшості вони стосуються тримірного світу. Справа в тому, що стан свідомості людини від народження тіла налаштований на сприйняття цього світу, хоча в ньому запрограмовані різні режими роботи. Змінюючи стан свідомості, людина може перемикатися на інші програми сприйняття.

Так от, асоціативні спотворення відбуваються під час обробки мозком інформації, яка надійшла під час медитації. Якщо людина взагалі не підготовлена до такого сприйняття інформації у зміненому стані свідомості (через несистематичну духовну роботу цієї Особистості, а так, час від часу), то мозок, розшифровуючи отриману інформацію, видасть її на рівні наявних у пам'яті асоціацій і домінуючих пріоритетів звичного світу. Інакше кажучи, отримана інформація при обробці буде перекручена асоціаціями матеріального світу. Подібне, але вже меншою мірою викривлення, спостерігається і у тих, хто систематично намагається займатися медитаціями, але мало працює над собою в плані відстеження думок від Тваринного начала.

Анастасія: В тому-то й проблема, що ті люди, які починають займатися духовними практиками, не зовсім ще розуміють, в чому ж тут сенс, що створює умови для душевної радості. Вони ще не розрізняють думки і почуття у своїй свідомості: де від Тваринного начала, де від Духовного начала. Їм більше зрозуміла радість, яку вони переживають з того чи іншого приводу в матеріальному світі, тому що є набутий досвід. А духовні практики, при яких здійснюється контакт Особистості з духовним світом, і розуміння, що таке справжня душевна радість, як і все нове для Особистості, яка живе, вимагають спочатку активного напруження з її боку, посидючості, терпіння, віри в себе, цілеспрямованості. Інакше кажучи, отримання нового досвіду, та ще й у незвичному для людини стані свідомості.

Рігден: Це правильно, тому-то початківцям і легше сприйняти первинну інформацію на асоціативних прикладах, притчах і так далі. Мабуть, все те, що я вже сказав про «світлофільтри», образно поясню ще раз для кращого розуміння. Душа — це мов чисте джерело. Коли ти відчуваєш Душу, підтримуєш з нею постійний чуттєвий контакт, то важливі в житті духовні справи, добрі справи, допомога іншим людям проходять так, немов хтось допомагає зверху. Все складається один до одного навіть тоді, коли обставини нібито і не на твою користь. І головне, ти відчуваєш і розумієш цю підтримку на глибинному рівні, ніби знаєш це наперед. А ось коли Тваринне начало береться диктувати тобі свої умови гри, як правило, ненав'язливо і непомітно, то чуттєвий зв'язок з Душею втрачається, точніше сказати, значно ускладнюється. Образно кажучи, чим більше твоя увага захоплюється грою Тваринного начала, тим більша поверхня цього чистого джерела Душі затягується плівкою. І чим глибше ти поринаєш у життєві проблеми, розглядаючи їх через призму своєї Тварини, тим товстіше стає ця плівка. Відповідно, остання ускладнює зв'язок Особистості з Душею, і природно, з Богом. У тобі починають виникати страхи, навіяні Тваринним началом, з'являється багато порожньої суєти, навалюються численні проблеми. Ти перестаєш розуміти всю важливість духовної роботи над собою, починаєш безпричинно звинувачувати або ображатися на оточуючих тебе людей. Коли помічаєш подібне, знай, це чергова атака твого Тваринного начала і потрібно терміново вживати заходів — відновлювати втрачений зв'язок з Душею, пробивати цю, образно кажучи, нарослу товщу плівки. А коли ти доберешся до чистої води, тоді й надумані проблеми зникнуть, ти будеш знову розуміти головне і бачити свою основну мету.

Особистість — це всього лише зародок індивідуальної Свідомості можливої майбутньої Духовної Істоти. Сама собою вона нічого не являє в духовному плані. Душа ж вміщує у собі великий потенціал. Але без злиття Душі з Особистістю цей потенціал може бути розтрачений даремно. І тільки коли, умовно кажучи, відбувається резонанс вібрацій, своєрідне злиття, «запліднення» Душі Особистістю, тільки тоді і народжується нова, безсмертна Духовна Істота з індивідуальною свідомістю і великим духовним потенціалом. В цьому й полягає сенс людського існування: або перемога Життя, або поразка Смертю.

Анастасія: Так, не той переможець, за ким Смерть, а той, за ким Життя духовне.

Рігден: Безперечно. **Що таке життя духовне?** Життя — це низка подій, де кожна мить, як ланка в ланцюгу, як кадр у кіноплівці, на якому відбиті всі думки і діяння людини. Буває, дивишся хороший фільм і отримуєш від нього позитивні враження, тому що більшість

кадрів у ньому світлі і яскраві. А буває, дивишся інший фільм, а він створює гнітючий настрій, тому що більшість кадрів у ньому темні й похмурі. Так от важливо, щоб твій життєвий фільм був світлим і яскравим, щоб у ньому було якнайбільше гарних кадрів. А кожен кадр — це і є мить тут і зараз. Якість кожного кадра твого життєвого фільму залежить винятково від тебе, тому що ти робиш своє життя світлим або темним своїми думками і справами. Прожити тобою мить не зітнеш, не виріжеш, і другого її дубля не буде. Духовне життя — це і є насичення кожного кадра Добротою, Любов'ю, благими помислами і справами.

Головне, тримати в житті чіткий орієнтир на Духовне начало, займатися духовними практиками, розширювати свій кругозір Знань, не піддаватися на провокації Тваринного начала, плекати в собі почуття справжньої Любові до Бога. І, природно, частіше творити благі справи, жити по Совісті. Це щоденна праця, поетапна перемога над самим собою. З цього всього і складається твій шлях, який за тебе ніхто не пройде і цю духовну роботу за тебе ніхто не виконає.

Анастасія: Так, ви якось сказали слова, які міцно засіли у пам'яті: **«Душу за тебе ніхто не врятує і ніхто, крім тебе, цю духовну роботу не зробить»**. Розкажіть, будь ласка, для читачів, яким повинен бути підхід людини до духовних практик, якщо вона щиро прагне свого духовного спасіння?

Рігден: Людині, яка прагне злитися зі своєю Душею, важливо ставитися до кожної медитації, як до найбільшого і найважливішого свята в житті. Також при виконанні навіть добре напрацьованої медитації потрібно максимально занурюватися в неї і кожного разу старатися досягти нового рівня її пізнання. Тоді людина буде розвиватися, а не тупцювати на місці, для неї кожна медитація буде цікавою, новою за гамою почуттів і захоплюючою в пізнанні й освоєнні.

Багато хто помилково вважає, що достатньо просто навчитися виконувати ту чи іншу техніку медитації і все — з ними повинно статися щось хороше, як у казці. Ні, це омана. Людина тільки тоді буде змінюватися в хорошу сторону, коли вона сама буде цього прагнути, коли вона введе духовне в головний пріоритет свого життя, коли буде щосекунди контролювати свої думки, відслідковувати прояви Тваринного начала, максимально реалізовувати добрі справи, жити однією лише головною метою — прийти до Бога як зріла Духовна Істота. Медитація — це всього лише інструмент, за допомогою якого потрібно старанно і довго трудитися, щоб зробити з себе щось «хороше». Крім того, цей інструмент багатогранний. Наприклад, повністю осягнути, тобто до кінця пізнати навіть духовну практику «Квітка лотоса» людина не зможе —

життя не вистачить. Всяка медитація, як і Мудрість, не має меж у своєму пізнанні. Нудно робити медитацію лише тим, хто лінується або звеличує себе в гордині: «Я пізнав цю медитацію — хочу іншу». Ще раз повторюю, медитація — це інструмент, і хто щиро прагне досягнути духовних висот і не лінується працювати над собою, може осягнути максимум ще за цього життя.

Анастасія: Все це так. Але я зіштовхнулася з тим, що багато людей, замість того, щоб не втрачати цінний час і поспішати змінити себе, шукають у житті приклад духовної людини, тобто того, хто вже змінився. Для них важливо, щоб хтось вже так жив, згідно з духовними канонами, способом мислення. Причому не десь там, а тут, в таких же умовах, як вони. Для багатьох це значуще. Такі люди вважають, якщо вони будуть споглядати подібний приклад, то, значить, і вони зможуть так жити.

Ріден: Я вже говорив, що людям властиве наслідування та асоціативне мислення. Але важливіше самому ставати Людиною, а не витратити цінний час на пошуки того, хто прагне цього ж. **Набагато більшу користь людина, як Особистість, зможе принести собі й суспільству, коли сама стане прикладом для інших.** Працюючи над своїми внутрішніми проблемами, долаючи перешкоди власного Тваринного начала, при цьому живучи для людей і заради людей, людина прокладає власну дорогу. Все в руках людини. Її бажання і устремління не залежить від зовнішніх життєвих факторів. Люди чомусь живуть в ілюзії, що хтось повинен прийти, їх очолити, все за них зробити, і тільки тоді всі вони зможуть жити щасливо. Всі чекають зовнішнього лідера. Але людині, як і суспільству в цілому, не варто орієнтуватися на зовнішнє матеріальне, варто орієнтуватися на духовне внутрішнє. Є з цього приводу одна притча, що оповідає про найбільш щасливу і багату людину.

«В одному селищі жив Чоловік. І виділявся він серед людей тим, що хоча й жив бідно, але жив з радістю, завжди безкорисливо допомагав іншим людям, чим міг: де словом, а де справою. Подейкували, що, залишившись наодинці, він вихваляв Бога, щиро дякував за те, що Він облагодіяв його багатими дарами. Дійшли ці чутки до іменитого жреця. І вирішив жрець відвідати того Чоловіка, щоб вивідати у нього, за які багаті дари він вихваляє Бога. Прийшов жрець у жалюгідну халупу, де жив цей бідняк, і каже:

— Добрий день тобі!

Чоловік же з посмішкою відповів:

— Так я вже й не пам'ятаю, щоб день був для мене недобрим.

Жрець здивувався такій відповіді, адже ніхто раніше йому так не відповідав, і вирішив сказати вітання по-іншому:

— Я просто бажаю, аби Бог дав тобі щастя.

Чоловік теж здивувався і промовила:

— Та й нещасним я ніколи не був.

Жрець подумав, що бідняк просто не навчений високої манери вести світську розмову і сказав:

— Що ти таке кажеш! Я просто бажаю, щоб ти був у житті благополучним.

Чоловік іще більше здивувався і щиро відповів:

— Та не був я злополучним, добрий чоловіче.

Жрець зрозумів, що цей бідняк навіть не впізнав його імениту персону і поспішив перейти до справи:

— Гаразд, загалом, бажаю тобі того, чого ти сам собі бажаєш...

— Я сам собі бажаю?! — розсміялася людина. — Але я не маю ні в чому потреби. Я маю все, що бажаю.

— Як так?! — здивувався у свою чергу жрець. — Адже ж ти живеш у бідності! Навіть заможні люди багато чого потребують і багато чого бажають, а бідняки — ті й поготів злидарюють.

Людина сказала:

— Ці люди нещасні, тому що шукають щастя земного і у страху розгубити свої ілюзії і бути нещасливими. Нещасний той, хто шукає своє щастя в ілюзіях цього світу. Адже тут є лише одне справжнє щастя — бути міцно з'єднаним з Богом і жити Його волею. Я не шукаю тимчасового благополуччя, і тому те, що маю, що мені дане в житті Богом, за те і вдячний. Все приймаю з радістю: і те, що люди називають горем, і те, що люди називають негодою. Я дякую Йому за те, що Він облагодіяв мене багатими дарами.

Жрець посміхнувся:

— Але Бог тобі нічого не дав, виходить, що ти дякуєш Йому лицемерно.

Людина промовила:

— Бог бачить мене, Він бачить всі мої спокуси і всі мої можливості. Він завжди дає те, що робить мене духовно досконалим.

Жрець запитав:

— Чим же ти живеш?

Чоловік відповів:

— Моя турбота у кожному дні лише в тому, щоб бути міцно з'єднаним з Богом і жити за волею Його, щоб моє *життя* було повністю з'єднане і узгоджене з волею Божою. Так і проходить мій день. А щоночі, лягаючи спати, я йду до Бога.

— Де ж ти знайшов Бога?

— Там, де знайшов Істину, коли залишив, як одягу, все мирське на березі своїх сумнівів і ввійшов у Його води Осяяння в чистоті своїх помислів і доброї Совісті.

Жрець засумнівався, бо ніколи він ще не зустрічав настільки бідної людини, яка вирикала б такі слова.

— Скажи, чи за своїм переконанням ти так говориш? Ти так само будеш думати, якщо Богу буде завгодно послати твою Душу до пекла?

Чоловік знизав плечима і відповів:

— У кожному дні я тримаюся за Бога всіма своїми нерозлучними обіймами моєї Душі. Моя щира Любов до Нього безмірна. Обійми мої настільки міцні, а Любов до Нього настільки безмежна, що куди б не послав мене Бог, там і Він перебував би зі мною. А якщо Він зі мною, чого мені боятися? Життя для мене там, де Він. Для моєї Душі було б миліше бути поза Небесами з Богом, ніж на Небесах без Нього.

— Та хто ти?! — з подивом і переляком запитав жрець.

— Ким би я не був, але я задоволений своїм життям. І воістину не проміняв би його на життя і багатство всіх земних володарів. Кожна людина, яка вміє володіти собою, яка володіє своїми думками і яка знаходиться в міцних обіймах Любові до Бога, є найбагатшою і найщасливішою людиною в цьому світі.

— Скажи, бідняче, хто навчив тебе такої Мудрості?

— У мене єдиний учитель — Бог. Кожного дня свого життя я стараюся робити добро в цьому світі, молюся, вправляюся в благочестивих думках. Але при цьому завжди піклуюся про одне, щоб бути міцно з'єднаним з Богом і Його безкрайньою Любов'ю до мене. Лише з'єднання з Богом робить мене духовно досконалим. Життя в Любові Божій і навчає мене всьому».

Кожна людина є Особистістю, яка несе насамперед духовну відповідальність за все, що вона робить і вибирає у своєму житті. Адже більшість людей розуміють, що таке відповідальність. Вони беруть на себе відповідальність у вирішенні якихось життєвих, ідеологічних, побутових, фінансових та інших питань. Вони ж піклуються в основному не для себе, а для своєї сім'ї, заради майбутнього своїх дітей і онуків, заради друзів, близьких їм людей тощо. Так і в духовному, як у головній справі для кожної людини, потрібно взяти відповідальність за свою духовну долю і зробити у своєму житті все можливе й неможливе для злиття зі своєю Душею і знайдення справжньої Свободи від матеріального світу. Не потрібно чекати когось, потрібно діяти самому і починати в першу чергу з себе. Треба самому бути добрим прикладом для навколишніх, тоді позитивні зміни в тобі й в суспільстві не змусять себе чекати.

Анастасія: Так, у ваших словах Істина, яка глибоко зачіпає і хвилює Душу. Все перемагає духовна Любов, яка не знає ні міри, ні кордонів! Ви знаєте, я помітила, що читачі різного віку задають одне й те саме питання: «Що таке справжня Любов?» Враховуючи інформацію, яку ви повідомляли з цього питання раніше, тепер я розумію, що в сучасному суспільстві це поняття суттєво підмінене, перекручене за змістом і суттю. Куди не глянь, стає цілком очевидно, що в сучасному світі не-

стачу справжнього почуття Любові відчують практично всі: діти, підлітки, молоді, літні, «самотні», сімейні і не пов'язані шлюбними узами люди.

Рігден: Не скажу, що в сучасному суспільстві зовсім загублені ключі до цього поняття. Вони є, але заховані під товщу нерозуміння, броню матеріалістичного світогляду. Але щоб їх знайти, людям треба знати, як вони хоча б виглядають. Інша справа, що у споживацькому суспільстві все робиться для того, щоб люди в своєму загалі не знайшли ці ключі, жили без цього Знання в стражданні, керуючись лише тваринними інстинктами. Чому? Та тому що справжня Любов внутрішньо звільняє людину, дає найцінніший небесний дар — справжню Свободу від цього матеріального світу. Це дуже потужна сила, яка пробуджує Душу. Це найбільш близький, короткий шлях до Бога.

Анастасія: А чи не могли б ви про це розповісти докладніше, хоча б те, що можна розмістити публічно, для широкого загалу? Адже є багато розумних людей, яким досить натяку, підказки напрямку, де варто шукати, щоб вони самостійно дійшли до розуміння суті цього питання, змогли знайти ключі.

Рігден: Можна й докладніше... На жаль, люди вважають Любов чим завгодно: від егоїстичного інстинкту «альфа-самця» і «альфа-самки» до відносин між подружжям, батьками, дітьми, моральною відповідальністю перед своїм родом, суспільством, країною і так далі. Але це все умовності. Справжня Любов — це дуже потужна сила, набагато більша, ніж люди собі уявляють.

Можна сказати, що нинішнє розуміння Любові обмежене в умах більшості людей нав'язаними з дитинства шаблонами. Переважно, для мас — це гра в рамках певних умовностей, з урахуванням місцевих традицій. У суспільстві завжди існувала відкрита для громадськості інформація з цих питань і закрита. Відкрита інформація була орієнтована на державні, суспільні інтереси. Вона поширювалася з метою пропаганди в масах певної моделі поведінки, вигідної структурам, які володіли закритою інформацією. Закрита ж інформація активно застосовувалася в різних структурах, пов'язаних з владою, особливо релігійного, окультного спрямування. Вона ґрунтувалася на певних знаннях про невидимий світ, які давали можливість набуття додаткової сили та впливу на маси.

Не остання роль у цій інформації приділяється одній з найпотужніших енергій у тілі людини, назвемо її умовно сексуальною енергією. Відкриту інформацію з цього питання, як правило, закріплюють або на Тваринному началі людини, або обмежують певними рамками табу з примітивними поясненнями, які далеко відводять від суті питання. В

результаті людина або впадає в нестримну похоть і розпусту, або страждає від мисленого самоїдства, надмірних обмежень при сплесках цієї енергії. Так відбувається внаслідок нерозуміння людиною своєї природи і відсутності достатніх знань про цю силу. І в тому, і в іншому випадку вона в остаточному підсумку не отримує довгоочікуваного щастя і внутрішнього душевного спокою, а відчуває, як правило, спустошеність або перенапруження.

Сексуальна енергія — це одна з потужних сил, що впливають на людину. У її потужності можна переконатися, простеживши за відповідною свідомою або підсвідомою інтерпретацією бажань в думках людини. Простіше кажучи, якби люди протягом дня стільки думали про порятунок своєї Душі, скільки вони думають про секс, всі б уже давно стали святими. А сила, вона і є сила, все залежить від того, хто і як її використовує, на чому концентрує свою увагу. Якщо людина використовує її в контексті домінації Тваринного начала, то це перетворюється в культ власної значущості, хтивість, агресію, докази, що ти «альфа-самець» чи «альфа-самка». У споживацькому суспільстві все зводиться, як у дитячій грі, до неодмінного володіння найкрасивішою іграшкою, яку хочуть всі. Потім набридла ця іграшка, знову починається гонитва за іншою красивою іграшкою, поки людина не побачить щось іще краще. Таким бажанням людини немає кінця. Зауваж, те ж прагнення — мати найкраще і найпривабливіше — у чоловіків і жінок проявляється і в інших сферах: машини, квартири, одяг і так далі. Коренем цього всього є Тваринне начало, яке завжди прагне до влади, до володіння тимчасовим, кінцевим і тлінним. А в глобальному сенсі виграє Тваринний розум, який таким способом, черговим набором ілюзій змушує людей витратити життєві сили і віддавати увагу смертному, замість зосередження на своєму духовному порятунку.

Анастасія: Загалом, люди живлять увагою свого ворога, який їх, по суті, вбиває.

Рігден: Так... Будь-якій розумній людині логічно припустити, що раз у людині є сексуальна енергія і вона проявляється не тільки у зв'язку з інстинктом продовження роду, але й протягом життя чинить на неї потужний психологічний, фізіологічний та інший вплив, значить, її творча сила, посідає не останнє місце в структурі людини, причому як видимої, так і невидимої. Адже що таке сплеск гормонів? Це утворення хімічних сполук як похідної від роботи енергій, тобто більш поглибленої фізики. Причому активатором є думка. До речі, слово гормон («*hormon*») як раз означає в перекладі з грецької мови — «збуджую», «приводжу в дію». Гормони як біологічно активні речовини починають виробляти зміни в організмі, впливаючи на всі життєво важливі процеси в ньому. І це ми говоримо про те, що вже відомо людям на рі-

вні фізіології, тобто видимого світу, видимої матерії. А тепер уяви, що ця сила означає для невидимого світу, де йдуть тонкі впливи і перетворення, звідки, власне кажучи, все й зароджується. В духовному відношенні сексуальна енергія — це сила, провідник до глибинних почуттів, скажімо так, у світ таємниці Вищого. Ці сакральні знання, так чи інакше, є в багатьох традиційних релігіях, віруваннях різних народів світу. І, мабуть, про це я розповім докладніше.

Справжня Любов — це глибинні почуття людини, які неможливо виразити словами. Це сила Душі, її стан Любові до Бога. Справжня Любов між людьми починається, коли одна людина відчуває глибинні почуття Любові до Душі іншої людини, як кажуть, бачить його сутність, коли відбувається «замилування в безмовності».

Розумієш у чому різниця? Цей стан значно відрізняється від звичного для людини простого сексуального сплеску, та ще з домінацією Тваринного начала, коли у людини виникає бажання володіти, панувати, використовувати іншу людину у своїх корисливих цілях. Воно значно відрізняється від психологічного розуміння, яке виражається в домінуванні якихось миттєвих настроїв, хитких почуттів, безлічі користлюбних «хочу». Все це часто виникає, коли людина перебуває в ілюзії, що вона нібито або домінує над кимось, або віддає всю себе, а взаємності не отримує, демонструє у своїй поведінці постійну муку в ім'я якогось ідеалу, по суті, нею ж і вигаданого. Хоча насправді вона не відчуває справжньої, самовідданої Любові, а намагається показати собі й іншим свою альфа-значущість. У взаєминах все це рано чи пізно призводить до непорозуміння, напрути, породжує розрізнення, ворожнечу, тому що засноване не на справжньому глибинному почутті, а на бажаннях Тваринного начала. Знову-таки людина при цьому береться звинувачувати всіх і вся, але тільки не себе. Але ж це засвідчує, що вона всього лише утверджує власне Его, не вміє по-справжньому Любити, але вимагає таку Любов для себе. Тобто, «війна і мир» у першу чергу починаються у свідомості. Проблема людини в тому, що вона не бажає працювати над собою, сама продукувати справжню, духовну Любов, саме ту Любов, яку відчуває її Душа до Бога, адже вона для стрімкого духовного росту Особистості, як живлюща волога для наливного колосся.

Справжня Любов — це щедрий внутрішній дар, який підносить одна людина іншій від надлишку глибинних почуттів. Таку Любов можна дати, коли забуваєш про себе. Саме про таку Любов кажуть, що вона довго терпить, прощає, не заздрить, не пишається, не шукає свого і не мислить зла.

Справжня Любов є відновленням єдності Душ. Любляча людина бачить в іншій рідність, красу її Душі. Коли людина перебуває у справжній Любові, вона більше бачить не поверхневу красу, мається на увазі розумову, фізичну красу іншої людини, її таланти, здібності, а саме внутрішню красу її Духовного начала. У цьому випадку вона починає бачити людину під зовсім іншим кутом зору. Та й у тій людині також відбуваються помітні перетворення. Уяви, якщо остання поводитися агресивно по відношенню до навколишнього світу. Раптом несподівано для неї самої хтось побачив у ній не погану людину, а добру, звернув увагу не на її погані якості, а на хороші. Тобто, звернув увагу на її духовну красу, яка в ній також є, але не була домінуючою у свідомості. Завдяки цьому щирому почуттю, людина починає не просто розкриватися, але й змінюватися у кращий бік, перебуваючи свідомістю в повній чаші Любові. Людям, які бажають прямувати духовним шляхом, не варто витратити час на очікування, що хтось колись прийде і їх щиро полюбить. Їм треба вчитися розкривати Любов всередині себе — Любов до Бога, до Душі — і тоді вона відобразиться в навколишньому світі, дозволить побачити людей у ракурсі їхньої духовної краси. Все насправді ближче, ніж людина собі може уявити.

Анастасія: Так, складається таке враження, що люди загубили основу знань про те, що таке справжня Любов... Для нас залишилися лише традиції без розуміння суті... Наприклад, у традиції Православ'я під час служби вінчання моляться про те, щоб благодать небесна зійшла на чоловіка і жінку, які вирішили поєднати свою долю, і перетворила людські відносини в небесні. Враховуючи те, що ви розповідали, це ж не просто слова.

Рігден: Абсолютно вірно. Справа в самій суті: таїнстві Душі. Коли дві людини виявляють одна до одної справжню Любов, єдині у своїх глибинних почуттях, то навіть фізичне єднання («тілесне спілкування, поєднання людської плоті») лише допомагає, як кажуть у Православ'ї: «відкрити їм найсправжніше таїнство, якою є дія, що прямо виходить від Бога, і яка приводить до Нього». Це «чудо, яке перевершує всі природні взаємини і стани». В цьому і є глибокий зміст, і в цьому таїнстві справді прихована величезна сила. Тут первинність не матерії, а Духу. Матерія є лише додатковим засобом.

Анастасія: Так, Любов перемагає все... Змушена задати вам ще декілька, на сьогоднішній день поки традиційних, на жаль, питань від читачів: «Чи реально змінитися сучасній людині?»

Рігден: Цілком. Просто людина дуже багато чого не знає про свої можливості.

Анастасія: Що може стримувати людину в пізнанні?

Рігден: В основному страх від Тваринного начала — страх невідомого, який найбільше бентежить уяву. Але цей страх існує лише доти, поки невідоме не стане відомим. Для того щоб пізнати невідоме, треба ним цікавитися, необхідно розширювати межі свого мислення. У протилежному випадку, як людина може побачити щось нове, якщо її мислення адсорбує тільки те, що їй знайоме, ставить відповідні обмежувальні рамки для інформації, яка надходить? Звужений кругозір, відсутність глибинного світорозуміння також породжують у людині боязкість (від Тваринного начала) зіткнутися з Вічним і втратити те тимчасове, що вона має зараз, образно кажучи, ту ж гілку, за яку тримається людина з притчі, про яку я розповідав раніше.

Анастасія: Ви казали, що для того, аби щось пізнати, потрібно хоча би зробити спробу почати це пізнавати.

Рігден: Так. Не даремно давні мудреці говорили, щоб пізнати світ, потрібно пізнати самого себе. А щоб пізнати себе, потрібно відійти від звичних шаблонів сприйняття. Адже наш внутрішній світ набагато більший і цікавіший, ніж ми звикли думати про нього. Його красу, масштабність і глибину не можна пізнати тільки лише за допомогою звичного сприйняття. Занурюючись у глибини незвіданого, наприклад, при виконанні медитативних технік, можна побачити і відчувати те, що було з тобою завжди і що дає тобі цільне розуміння світу. Глибинні почуття (або так зване *шосте чуття*, почуття інтуїції, яке можна розвинути певними медитативними, духовними практиками) дозволяють сприйняти більше інформації, ніж обмежена логікою свідомість. Вони випереджають ситуацію, даючи об'ємне знання про неї з позиції Спостерігача від Духовного начала.

Адже реальний світ, а не той вузький спектр, який ми можемо бачити зором, настільки багатогранний і різноманітний, що його не раціонально вивчати тільки з позиції тримірного простору. Багатомірна структура людини дає можливість Спостерігачеві від Духовного начала працювати в різних змінених станах свідомості, перебувати одночасно в різних місцях. Це, у свою чергу, дозволяє перебувати в різних альтернативних станах, вимірах, тобто «бачити» або володіти багатогранністю можливостей у різних реальностях. Для людини ця багатогранність потенційних «нереальностей» проявляється доти, поки вона не здійснює конкретний вибір. Останній проявляє одну з безлічі взаємозалежних реальностей, з якою той, хто медитує, і входить у резонанс. Інакше кажучи, перебуваючи в медитації, людина своїм вибором уже вносить зміни в цю реальність. Медитація — це, як і саме життя, у якому особистий вибір формує те або інше майбутнє.

І тут нічого дивного немає. Це всього лише інша, поки не вивчена на сьогоднішній день фізика. Однак дослідження в цьому напрямку вже ведуться. Розуміння чи вирішення тих чи інших наукових питань породжує ще більшу їхню кількість. Наприклад, відповіді, які знаходить квантова фізика, породжують запитання в біохімії, біофізиці і так далі складним ланцюжком взаємозв'язку і взаємозалежності цього непростого світу. Як відомо, макросвіт є відбиттям мікросвіту, щоб зрозуміти будову, злагоджену роботу і можливості макрооб'єкту, необхідно почати з вивчення й розуміння його мікросвіту.

Анастасія: На сьогоднішній день експериментально встановлено, що людина, завдяки своїм феноменальним здібностям, може змінювати поляризацію світлових променів, електромагнітне поле, властивості води, а також відхиляти промінь лазера, зчитувати інформацію з інших об'єктів тощо. Тобто, якщо розглядати людину (хоча б ті її можливості, які сьогодні може зафіксувати наука), то для розуміння механізмів таких феноменів потрібно вивчати не тільки видиму, але, що особливо важливо, невидиму структуру людини?

Рігден: Безумовно. Будь-який матеріальний об'єкт складається з набору хімічних елементів. Якщо говорити про людину, то її тіло вміщає всю таблицю Менделєєва і ще багато невідкритих хімічних елементів. Але, що примітно, якщо ми будемо заглиблюватися в мікросвіт людини, то виявимо, що кількість хімічних елементів буде зменшуватися, а їхня взаємодія між собою ускладнюватися. Наприклад, заглиблюючись до розмірів молекули, можна побачити, що кількість хімічних елементів зменшується до одиниць. При подальшому зануренні в мікросвіт атома хімія зникає і залишається квантова фізика на рівні елементарних частинок. Елементарні частинки проявляють тут властивості прикордонного стану: та ж сама частинка за певних умов може бути матерією (частинкою), а може бути і енергією (хвилею). Крім того, виявляється безліч прихованих дивовижних властивостей: взаємодія частинок незалежно від відстані та перенесення енергії, і багато-що інше. Але й квантова фізика, можна сказати, також обмежена, вона знаходиться на порозі двох світів, там, де матерія (частинка) переходить в енергію (хвилю).

При подальшому заглибленні квантова фізика зникає і починається абсолютно новий, ще непізнаний людством світ — багатомірний світ енергій, а далі — світ інформації (саме тих фундаментальних інформаційних цеглинок, що згадуються вище), який утворює матерію, форму, саме життя.

Є такий парадокс, я би сказав, парадокс людини. Візьмемо, наприклад, людину середнього віку, вагою 70 кг, зростом 1 м 70 см. Так ось, якщо зібрати до купи всі елементарні частинки, з яких складається ця людина, то вони не заповнять навіть маленького наперстка, а вага їх не перевищить і 1 грама. А якщо ми знову розставимо ці елементарні частинки на свої місця відповідно до інформаційної структури цієї людини на даний момент часу, у цій точці простору, то отримаємо знову велику і важку людину середнього віку вагою 70 кг і ростом 1 м 70 см.

Анастасія: Дивовижно...

Рігден: Питання: куди дівається її об'єм і вага?

Анастасія: Напевно, туди ж, куди дівається і дірка від бублика, коли його з'їли... Виходить, що вага людини — це теж ілюзія? Але все-таки цікаво, а що тоді створює ілюзію ваги?

Рігден: На це питання є відповідь, тільки вона перебуває за межею розуміння сучасної фізики. Але в її основі лежать знання про інформаційні цеглинки світобудови, про які я розповідав раніше.

Скажімо так, згідно з певним «планом» створюються різні комбінації інформаційних цеглинок. Внаслідок цього з одних і тих самих хімічних елементів утворюються різні форми «живої» або «неживої» матерії тощо. Різноманіття варіантів упорядкування інформації та й саме первинне зародження енергій у процесі спостереження створює, скажімо так, Суперспостерігач з того боку. Люди Його називають Богом, Творцем, Вищим розумом, тим, Хто, згідно з міфологією народів світу, створив Всесвіт і ним управляє. Саме від цього Суперспостерігача залежить, як буде зіставлена інформація, а отже, яка з енергій або її складових буде перетворена в елементарній частинці. А вже залежно від цього — що саме буде проявлене і створене в матеріальному світі, образно кажучи, камінь під твоїми ногами чи зірка над твоєю головою. Адже все, що нас оточує, і ми в тому числі, складається з одних і тих самих елементів, але з'єднаних за різними програмами. А ці інформаційні програми, ці первинні енергії — всього лише прояв задуму Того, Хто створив все. Форма і комбінації різні, але, незважаючи на це, все між собою взаємопов'язане, все «живе» і «неживе» взаємодіє, така Його воля, така Його ідея.

У людині є частинка Того, Хто створив все. Люди називають її Душею. В її існуванні в такому вигляді (закованої в матерію) є задум Його, бо нема змісту щось створювати, не спостерігаючи за цим. Як людині цінне спостереження за своїми духовними перетвореннями, так і для

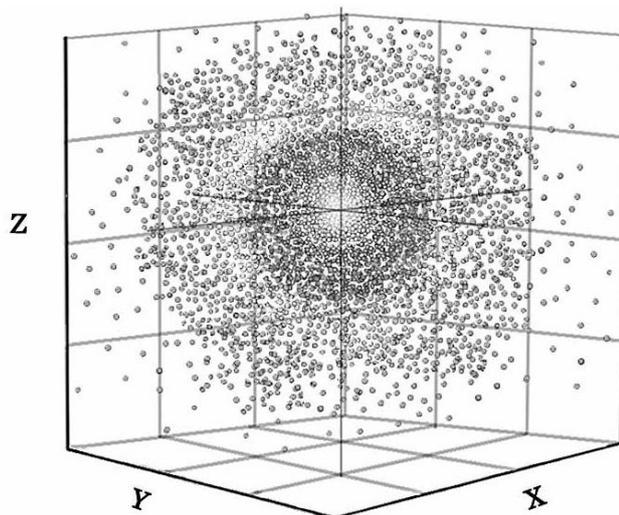
Бога цінне спостереження за Душами і цінний той, хто повернувся до Нього. Але при цьому свобода вибору зберігається за самою людиною. Людина вільна вибирати будь-який шлях. Але все тимчасове і смертне, крім шляху у Вічність. Саме Особистість при духовному розвитку і злитті з Душею стає тим Спостерігачем від Духовного начала, який, подібно до свого Творця, здатен, завдяки власному спостереженню, змінювати багато-що в матеріальному світі. Наприклад, змінювати не тільки свою долю, але й долі інших людей, творити зміни в навколишньому світі.

Анастасія: А як Спостерігач може внести зміни своїм спостереженням?

Рігден: Щоб була зрозумілою відповідь на це питання, давай здійснимо невеликий екскурс у квантову фізику. Чим більше вчені вивчають питання, які ставить ця наука, тим більше доходять висновку, що все у світі дуже тісно взаємопов'язане та існує не локально. Ті ж елементарні частинки існують пов'язано між собою. Згідно з теорією квантової фізики, якщо одночасно спровокувати утворення двох частинок, то вони не тільки будуть перебувати у стані «суперпозиції», тобто одночасно в безлічі місць. Але ще й зміна стану однієї частинки призведе до *миттєвої* зміни стану іншої частинки, на якій би відстані від неї вона не перебувала, навіть якщо ця відстань перевищує межі дії всіх відомих сучасному людству сил у природі.

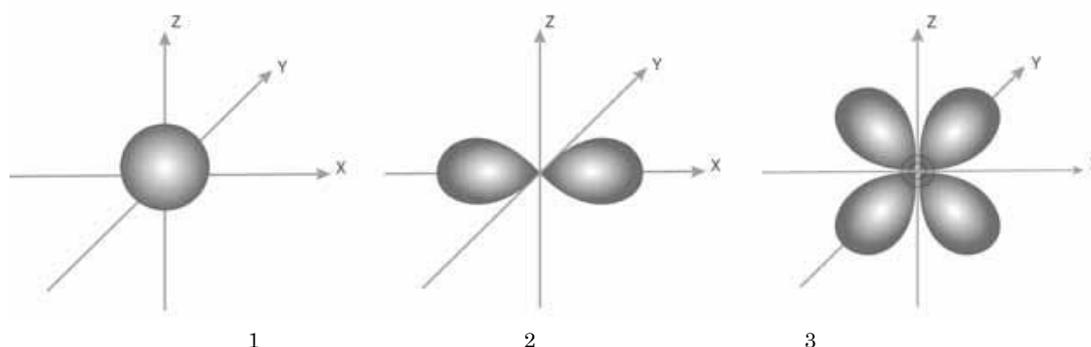
Анастасія: А в чому секрет такого миттєвого взаємозв'язку?

Рігден: Зараз поясню. Розглянемо, наприклад, електрон. Він складається з інформаційних цеглинок (або як їх іменували древні — «зернят По»), які задають йому основні характеристики, у тому числі й визначають його внутрішній потенціал. За сучасними уявленнями, електрон рухається навколо ядра атома, мовби по «стаціонарній орбіті» (орбіталі). Точніше, його рух вже зараз уявляють не у вигляді матеріальної точки із заданою траєкторією, а у вигляді електронної хмари (умовного зображення електрону, «розмазаного» по всьому об'єму атома), що має зони згущення і розрядження електричного заряду. Електронна хмара, як така, не має різких меж. Під орбітою (орбіталлю) мають на увазі не рух електрону якоюсь конкретною лінією, а певну частину простору, зону навколо ядра атома, де зберігається найбільша ймовірність місцезнаходження електрону в атомі (атомна орбіталь) або в молекулі (молекулярна орбіталь).

Малюнок 2. Електронна хмара атома водню:
частина тримірного простору навколо ядра атома, де зберігається найбільша ймовірність місцезнаходження електрону.

Різниця між внутрішнім потенціалом і зовнішнім зарядом і створює такі орбіталі. Якість внутрішньої енергії (потенціалу) характеризує матеріальний об'єкт. Тобто, говорячи мовою сучасної науки, такі електронні оболонки (орбіталі) атомів, залежно від числа і розташування на них електронів, визначають електричні, оптичні, магнітні, хімічні властивості атомів і молекул, а також більшість властивостей твердих тіл. Форма електронної хмари, як ми пам'ятаємо з уроків хімії ще зі шкільної лави, може бути різною.

Малюнок 3. Різні форми електронної хмари
(«геометрія» квантової хімії):

- 1) s-орбіталь — електронна хмара у формі кулі (знак кола);
- 2) p-орбіталь — форма гантелі або подвійної груші (знак безкінечності);
- 3) d-орбіталь — форма чотирипелюсткової квітки (знак косої хреста).

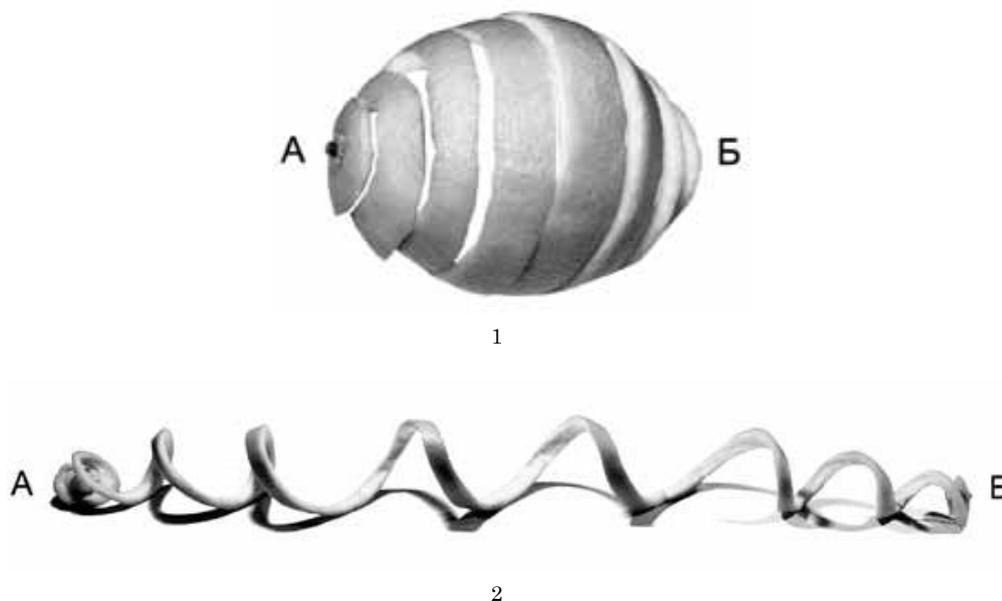
Так ось, електрон, як відомо, у матеріальному світі може існувати у двох станах одночасно: **частинки і хвилі**. Він може проявлятися від-

разу в різних місцях, згідно тієї ж квантової фізики. Сходячи чи точніше зникаючи зі своєї атомної орбіти, електрон *миттєво* переміщається, тобто тут зникає, а на іншій орбіті з'являється.

Але, що найцікавіше у цьому питанні, так це те, про що вчені поки ще не знають. Розглянемо, наприклад, електрон атома водню — елементу, який входить до складу води, живих організмів, природних копалин і є одним з поширених елементів у космосі. Електронна хмара, розташована навколо ядра атома водню, являє собою форму кулі. Це те, що може зафіксувати на сучасному етапі наука. Але вчені поки не знають, що **електрон сам по собі закручений у спіраль**. *До того ж ця спіраль (одна і та ж сама) може бути закручена як у лівий, так і правий бік, залежно від розташування на ній заряду. От саме завдяки такій спіралеподібній формі та зміні місця концентрації заряду цей електрон легко переходить зі стану частинки у хвилю і навпаки.*

Наведу образний приклад. Уяви, що у твоїх руках апельсин. За допомогою ножа ти акуратно зрізаєш з нього шкірку цілісно, по колу, мов би за спіраллю, рухаючись від однієї його вершини, скажемо умовно, від точки А до іншої — точки Б. Якщо таку шкірку відокремити від апельсина, то у звичному згорненому вигляді вона буде являти собою форму кулі, повторюючи контури апельсина. А якщо її розтягти, то вона буде подібна на хвилеподібну мотузку. Так ось, оранжевий бік шкірки апельсина буде являти собою в нашому образному прикладі спіраль електрону, де на поверхні в районі точки А знаходиться зовнішній заряд, а в районі точки Б зсередини (на білому боці шкірки) — внутрішній заряд. Будь-яка зовнішня зміна у точці А (на оранжевому боці шкірки) призведе до такої ж миттєвої внутрішньої, але протилежної за силою і дією, зміни в точці, яка розташована на білому боці шкірки під вершиною Б. Як тільки спадає зовнішній заряд електрону, то під впливом внутрішнього потенціалу спіраль розтягується і електрон переходить у стан хвилі. Коли ж знову з'являється зовнішній заряд, який утворюється внаслідок взаємодії хвилі з матерією, спіраль стискається, і електрон знову переходить у стан частинки. У стані частинки електрон має зовнішній негативний заряд і лівобічну спіраль, а в стані хвилі правобічну спіраль і зовнішній позитивний заряд. І все це перетворення відбувається завдяки езоосмосу.

Малюнок 4. Образний приклад перетворення електрона з частинки у хвилю:
 1) стан частинки; 2) стан хвилі.

Спостерігач з позиції тримірного виміру може при створенні певних технічних умов бачити електрон як частинку. Але Спостерігач з позиції вищих вимірів, який буде бачити наш матеріальний світ у вигляді енергій, зможе спостерігати іншу картину будови того ж електрону. Зокрема, що інформаційні цеглинки, які утворюють цей електрон, проявлятимуть винятково властивості енергетичної хвилі (розтягнутої спіралі). Причому ця хвиля буде нескінченна у просторі. Простіше кажучи, розміщення самого електрону в загальній системі реальності таке, що він буде знаходитися скрізь у матеріальному світі.

Анастасія: Можна сказати, що він буде існувати, незалежно від того, бачимо ми його як Спостерігачі тримірного світу, чи ні?

Рігден: Так. Для того щоб це зрозуміти, давай розглянемо ще один приклад — із дзеркалом. Припустимо, кілька фундаментальних інформаційних цеглинок утворюють структуру, яка являє собою локальну точку, якийсь об'єкт. Розмістимо його посеред кімнати, у якій під певним кутом розставлені безліч дзеркал таким чином, що він віддзеркалюється у кожному з них. Отже, об'єкт знаходиться посеред кімнати, відбивається в кожному дзеркалі, до того ж ми бачимо його, отже, інформація про нього є і в нашій свідомості. Одним словом, інформація про цей об'єкт одночасно присутня у декількох місцях. І якщо ми заберемо одне з дзеркал, то в тому місці ми не будемо спостерігати даний об'єкт. Але коли повернемо дзеркало, він знову з'явиться. Отже в принципі, інформація про нього не зникала. Просто за певних умов

прояву інформації ми бачимо об'єкт, змінилися умови — ми його не бачимо. Однак об'єктивно цей об'єкт продовжує існувати в тому місці в інформаційному плані. Відображення може мати безперервний потік, виходить, цей об'єкт є в кожній точці цієї кімнати (і, до речі, не тільки кімнати, але й простору, який виходить за межі кімнати), незалежно від того, чи бачимо ми його, чи ні.

Згідно з квантовою фізикою, перебування електрону в стані частинки залежить від самого акту вимірювання або спостереження. Іншими словами, невимірюваний і неспостережуваний електрон поводить себе не як частинка, а як хвиля. У цьому випадку для нього існує ціле поле ймовірностей, тому що він знаходиться тут і зараз у багатьох місцях одночасно, тобто в стані суперпозиції. При цьому, не дивлячись на те, що електрон займає множинне положення, це буде той самий електрон і та ж хвиля. Суперпозиція — це можливість одночасного перебування у всіх можливих альтернативних станах, поки не зроблено вибір, поки Спостерігач не здійснив замірювання (обчислення даного об'єкта). Як тільки Спостерігач фокусує увагу на поведінці електрона, як він, мається на увазі електрон, відразу ж згортається в частинку, тобто перетворюється з хвилі в матеріальний об'єкт, розташування якого можна локалізувати. Словом, після замірювання, так би мовити, вибору Спостерігача, один об'єкт буде знаходитися тільки в одному місці.

Анастасія: О, це цікава інформація! Висновки квантової фізики, виявляється, цінні для тих, хто займається самовдосконаленням. Це до певної міри пояснює причину, чому у людини не виходить медитація. Адже що сприяє, так би мовити, «матеріалізації» процесу медитації, тобто переходу з хвильового в матеріальний стан, в якому енергія знову набуває властивостей матерії? Саме спостереження і контроль від Тваринного начала. Інакше кажучи, не вдається медитація тоді, коли вмикаються розумові процеси, властиві звичному, щоденному стану свідомості. При цьому мозок безперервно намагається щось ідентифікувати і локалізувати об'єкт спостереження. Така ситуація виникає тоді, коли під час медитації Особистість недостатньо занурюється у змінений стан свідомості або ж втрачає контроль над цим станом. Це дозволяє Тваринному началу втрутитися в процес спостереження, внаслідок чого народжуються асоціативні образи і втрачається Істина. Хвиля переходить в матерію. Але як тільки ти «відключаєш мозок» з його розумовими процесами і повноцінно включаєшся в медитацію, завдяки прояву своїх глибоких почуттів, то відбувається розширення свідомості і спостережувана від Духовного начала матерія перетворюється у хвилю. Ти зливаєшся зі справжньою реальністю світу, стаєш єдиним цілим з ним, одночасно відчуваєш всю його розмаїтість, ніби

тебе багато і ти скрізь. Тоді й відбувається справжня медитація, як процес пізнання Істини.

Рігден: Абсолютно вірно. Світ Тваринного начала — це світ верховенства матерії та її законів. Світ Бога — це світ досконалих енергій. Коли ти перебуваєш у медитації, у зміненому стані свідомості, то стаєш частиною процесу, частиною божественного прояву тут. Як тільки в тобі вмикається Спостерігач від Тваринного начала, то тобі здається, що встановлюється факт твого контролю над матерією. Насправді встановлюється факт контролю над тобою з боку матерії (Тваринного Розуму). Як результат — ти стаєш всього-навсього лише більш виявленим матеріальним об'єктом, по суті, перетворюєшся в корпускулярний об'єкт загальної матерії (корпускула, від латинського corpusculum — «тільце», «дрібна частинка матерії») і підкоряєшся її законам. Якщо ти переключаєшся у стан хвилі, ти стаєш частиною божественного прояву в цьому світі, тобто Спостерігачем від Духовного начала. Чому й кажуть: чого в тобі більше, тим ти і будеш.

У стані медитації зникає звичайне сприйняття. У досвідченого медитуючого, зокрема, якщо розглянути його стан у духовній практиці «Квітка лотосу», дійсно свідомість значно розширюється, виходить за межі звичного світу. Людина відчуває, що вона одночасно перебуває скрізь. Можна сказати, що суперпозиція у квантовій фізиці, набуття стану хвилі, це все одно, що в медитації набуття стану виходу у вищі виміри, де матерія вже відсутня. Суперпозиція у стані медитації — це коли ти «бачиш», у сенсі відчуваєш глибинними почуттями, весь світ і його різноманітні прояви. Але як тільки Спостерігач концентрується на якомусь об'єкті, його свідомість звужується і обмежується об'єктом спостереження. Тобто, тільки-но ти робиш вибір і зосереджуєшся на конкретних деталях, хвиля перетворюється в матерію. Адже коли ти концентруєшся на деталях, то об'ємне сприйняття зникає, і залишаються тільки деталі. Думки від Тваринного начала — це своєрідний інструмент, сила для матеріалізації об'єктів, а почуття від Духовного начала — це сила для розширення свідомості, виходу у вищі виміри.

Анастасія: Так, наскільки складний цей світ і якими очевидними у ньому можуть бути прості речі.

Рігден: Так от, що стосується квантової фізики... З одного боку, це поняття про Спостерігача розширило межі пізнання вчених, з іншого боку — завело у глухий кут. Адже позиція Суперспостерігача доводить, що існує якась величезна сила, яка здатна впливати ззовні на Всесвіт, на всі її об'єкти і всі процеси, що відбуваються в ній.

Анастасія: Фактично це ще один шлях наукового доказу існування Бога?

Рігден: Так. Людина має Душу, як частинку божественної сили. Чим більше вона перетворює свій внутрішній світ, чим більше її Особистість зливається з Душею, розкриваючись перед Богом, тим вона стає духовно сильнішою і отримує можливість впливу на матеріальний світ з вищих вимірів. А чим більше таких людей, тим більш значний і масштабний цей вплив. Суперспостерігач — це Бог, який може впливати на все. А людина, як Спостерігач від Духовного начала, — це Спостерігач, який може втручатися в процеси світу і змінювати їх на мікрорівні. Людям, звичайно, доступні певні маніпуляції з матерією і з позиції Спостерігача від Тваринного начала. Але людина отримує справжню силу впливу тільки тоді, коли включається її Спостерігач від Духовного начала.

Анастасія: Коли займаєшся духовними практиками і маєш розширене уявлення про реальність світу, розумієш, що це — факт. Підтвердженням тому також є неймовірні чудеса, які в різний час, на різних континентах творили ті, кого люди вважали святими. Адже для них не складало труднощів зупинити стихії, змінити структуру води, вилікувати будь-яке захворювання і навіть воскресити людину з мертвих.

Рігден: Звичайно, людина навіть не уявляє, які в ній закладені здібності. Спостереження — це перший крок до пізнання прихованих таємниць. Споглядаючи з позиції Спостерігача від Тваринного начала або від Духовного начала, ми вже впливаємо на саму ситуацію і її можливий кінець, на передрішення в невидимому для нас світі, тому що робимо вибір. Кожна ситуація — це є своєрідна відповідь не тільки на твою присутність у цьому місці тут і зараз, але й на те, яким саме ти спостерігаєш себе в цей момент.

Анастасія: По суті, ми завжди спостерігаємо в навколишньому частину самих себе і судимо не про реальність світу, а як ми інтерпретуємо його згідно свого світорозуміння і досвіду.

Рігден: Правильно. Висловлюючи щось про світ, ми, за великим рахунком, висловлюємо щось про себе. Хороший слухач завжди почує набагато більше про мовця, ніж той має намір розкрити про себе.

Анастасія: Іншими словами, так чи інакше, але зовнішній світ ми бачимо через своєрідні «рожеві окуляри» Спостерігача від Тваринного начала. Чим менше ми працюємо над перетворенням свого внутрішнього світу, тим гірше для нас. Адже в цьому випадку буде зростати тільки досвід, пов'язаний з домінацією Спостерігача від Тваринного начала, а отже, ми будемо отримувати ще більш перекручену картинку світосприйняття.

Рігден: Так. Це, до речі, можна простежити навіть з позиції вже наявних знань про мозок, свідомість, спосіб мислення людини, формування її світогляду. Як правило, у споживацькому суспільстві людині з народження навіюються певні установки, що світ є матеріальним і нібито це єдино існуюча реальність для людини. Я вже розповідав, що наш мозок створений таким чином, що він дуже швидко бере на озброєння всякі стереотипи, більш того, надалі базується на них, поки людина не вибирає нові. Таким чином, людина з дитинства починає вибудовувати своє життя, по суті, за неправдивими установками, однобоким баченням світу з позиції Спостерігача від Тваринного начала. Все, що не відповідає її установкам і особистому вибору, людина просто ігнорує. Вона вибирає як би дуже вузький життєвий спектр пізнання світу і себе, навіть не цікавлячись більшим. Як результат, людина користується «заяженими» асоціаціями і стає цілком передбачувана у своїх діях та намірах.

А що являє собою та вибіркова інформація з навколишнього світу, більша частина якої надходить через зір? Те, що ми бачимо, згідно з тією ж квантовою фізикою — це ілюзія, породжена геометрією цього простору. У звичайному стані свідомості ми сприймаємо світ не з позиції відстороненого космічного чи іншого Спостерігача, а з позиції Спостерігача, який занурений у цей тримірний простір, розміщений у певних координатах, у цей момент часу. Тому і світ ми будемо сприймати однобоко, тільки з цієї точки, а тут без спотворень не обійтись. Навіть своє тіло ми бачимо як тримірний образ, який сприймає наш мозок, налаштований на звичний для нас повсякденний стан свідомості. Якщо ми змінимо стан свідомості і, наприклад, розглянемо наше фізичне тіло у стані медитації, то побачимо ауру та відповідні їй оболонки, загалом, зовсім іншу нашу конструкцію. Виконуючи ж більш складні медитації, пов'язані зі спостереженням з вищих вимірів, можна побачити і більш масштабну, цільну свою конструкцію, включаючи частини, розташовані в інших вимірах. Все це, відповідно, розширить наше уявлення про енергетичну будову людини.

До того ж треба врахувати, що головний мозок знаходиться в черепній коробці, тобто повністю ізольований від зовнішнього середовища. У нього немає безпосереднього контакту зі світлом навколишнього фізичного простору. Світло, яке надходить в очі, просто перетворюється в електричний сигнал. І саме цей сигнал мозок аналізує і розшифровує, образно кажучи, у своїй «темряві». Інакше кажучи, наш мозок бачить не «реальну картину» (точніше ілюзію геометрії цього простору), а лише перетворений сигнал ззовні — «*електричну копію*» картини, видимої в обмеженому діапазоні сприйняття.

Анастасія: Загалом, мало того, що це «електрична копія» стану спостережуваних об'єктів на минулу вже мить, так цю копію навіть не можна назвати крихіткою інформації від того розмаїття видимого і тим більше невидимого нами світу. І людина ще при цьому ілюзорно думає, що вона знає цей світ і розбирається в ньому...

Рігден: Так, людина так думає за звичкою мислення від Тваринного начала... Але їй варто перейнятися питанням, хто саме в ній думає і що таке свідомість? Мозок — це винятковий за складністю своєї будови, функціями (у тому числі захисту) біопристрій з астрономічною кількістю елементів і зв'язків між ними, який не має безпосереднього контакту з навколишнім середовищем. Мозок надлишковий, тобто здатен виконувати незмірно складніші функції, ніж це необхідно, наприклад, для проживання на планеті Земля. Мозок постійно в роботі: і вночі, і вдень. Він лише змінює свої стани, наприклад, на сон, активний період і так далі. Йому властива постійна самореорганізація своєї системи. Стабільною вона зазвичай буває від половини до двох з половиною секунд, а потім включаються одні змінні, гнучкі ланки, вимикаються інші, при тому, що жорсткі ланки постійно перебувають в роботі. Мозок мовби «нудьгує» від монотонності. Йде постійний розумовий процес. Обробка всілякої інформації відбувається в ньому цілодобово.

Мозок — це посередник між свідомістю і світом. Він сприймає і намагається розшифрувати коди, тобто різні сигнали, у тому числі, що надходять від п'яти органів чуттів. Але особливо важливо відзначити, що мозок здатен сприймати і безліч інших сигналів, що надходять не тільки з видимого, але також і з невидимого світу. Підтвердженням цього для сучасних вчених служать експерименти, що проводять за участю людей, які займаються певними медитативними практиками, змінюючи стан своєї свідомості. Це і буддійські монахи, і сибірські шамани, ясновидці і так далі. Крім того, у цю експериментальну групу входять люди, у яких епізодично, спонтанно проявляються незвичайні здібності: телепатія (передача думок на відстані), передбачення майбутнього, телекінез (здатність зусиллям думки пересувати фізичні об'єкти, змінювати їхню форму) тощо. Взагалі ж, такі здібності властиві будь-якій людині, якщо їх розкрити.

Анастасія: Це, по суті, доказ того, що, людина, яка має базові Знання, не виходячи зі своєї кімнати, із закритими очима, без допомоги будь-яких технічних засобів чи відомих органів чуттів, здатна у зміненому стані свідомості успішно пізнавати світ.

Рігден: Поміть, і ці її пізнання будуть значно інформативніші й багатші, ніж ті, які вдається отримати людині у звичному стані свідомості. Чому? Тому що її свідомість починає працювати в *іншому* режимі.

Навіть за допомогою сучасної апаратури можна простежити, як у зміненому стані свідомості реорганізується мозкова діяльність. Коли людина мислить у звичному стані свідомості, то активність нервових клітин у різних зонах головного мозку проявляється на кшталт зоряного неба, тобто врозкид. А ось коли людина знаходиться у зміненому стані свідомості, то утворюється зовсім інша картина активності мозку. «Зірки» немов вишиковуються у вигляді своєрідних «зоряних скупчень» певної форми — сфер, хмар, потоків, променів, що мають чітку спрямованість.

До того ж варто звернути увагу на будову (форму) самого людського черепа зсередини і тканин, що прилягають до нього. Особливу увагу заслуговують лобова, тім'яна і потилична кістки, з їхнім особливим рельєфом. Це своєрідний біологічний прототип увігнутих дзеркал, здатний фокусувати, поглинати і відбивати хвилі різних частот. Ця конструкція служить гарним резонатором (від латинського слова «resono» — «звучу у відповідь», «відгукуюся»), тобто здатна накопичувати і фокусувати енергію коливань та підсилювати її.

Анастасія: Це досить захоплююча інформація. Як відомо, на прикладі тієї ж сучасної радіотехніки, увігнуті дзеркала мають властивості приймальної та передавальної антени.

Рігден: Абсолютно вірно. Так що мозок, за великим рахунком, це унікальний біологічний пристрій, що виконує багато функцій, служить як приймач і передавач інформації не тільки із зовнішнього видимого, але й з невидимого світу, у тому числі і внутрішнього світу людини.

Коли людина починає робити медитацію, вона дає уявну команду, задіюючи ті чи інші чакрани, запускаючи тонкі енергії, які й активізують певні зони в енергетичній конструкції. Завдяки такій уявній команді, і головний мозок фізичного тіла переналаштовується в режим роботи зміненого стану свідомості. Причому, скажімо так, у більш поглиблених медитаціях відбувається досить цікавий процес: медитуючий практично здійснює «зупинку думок». А інформацію в чистому вигляді отримує за рахунок сили, яку люди ще здавна називають шостим чуттям, інтуїцією (інтуїтивним Знанням). І таке пізнання набагато глибше, багатше й різноманітніше, ніж звичне видиме сприйняття світу. Адже Спостерігач від Духовного начала сприймає чуттями енергетичні процеси, цільно і ясно пізнаючи справжню реальність. Завдяки цьому, після медитації для нього очевидна істотна різниця між тим, що людський мозок шаблонно сприймає за «реальність» у тримірному світі і яка насправді реальність, що формує події цього світу. Для такого Спостерігача не проблема добути інформацію, яка набагато випереджає сучасне наукове розуміння певних процесів у цьому світі.

Так що зовнішній світ для мозку, як для біопристрою — це всього лише множинні копії, які він сприймає згідно з поставленим йому Спостерігачем завданням у відповідності з внутрішнім світом і вибором самого Спостерігача. Кожна людина проживає свою реальність згідно зі своїм вибором і внутрішнім сприйняттям.

Анастасія: Так, тепер ще глибше приходить розуміння, чому треба прагнути жити і набувати особистий досвід з позиції Спостерігача від Духовного начала. Тільки тоді є реальний шанс не розтратити своє життя на численні омани, не застрягнути в ілюзіях спостережень від Тваринного начала, змінити свою долю і сформувавши реальність свого духовного спасіння ще за цього життя. Адже те, про що ми думаємо, те і буде створюватися, проявляючи ту чи іншу для нас реальність.

Рігден: Людина у своїх пізнаннях здатна піти настільки далеко, наскільки вона сама вірить, що пройде. Чим наполегливіше вона буде відсторонюватися від своїх обмежуючих установок, сформованих Тваринним началом, тим більш виявленим буде її вплив на реальність. Сформувавши в житті тверду позицію Спостерігача від Духовного начала, людина зможе зрозуміти свій глибинний взаємозв'язок і взаємодію з усім світом.

Людина, як Спостерігач від Тваринного начала, фіксує в навколишньому світі значущі для неї об'єкти, підсилюючи їх важливість для себе силою своєї уваги. Наділення значущістю того або іншого об'єкту залежить від світогляду людини, її досвіду в пізнанні світу і самої себе. Як тільки людина починає опиратися на зовнішні обставини, вона породжує рух, який і викликає в ній неспокій, прояв множинних ілюзій, які ще більше захоплюють її увагу.

Людина, як Спостерігач від Духовного начала, безпристрасно дивиться на світ. Її опора в житті і значущий об'єкт — це Душа. Адже неможливо пізнати істину зовнішнього, не пізнавши Істину внутрішнього, бо тоді немає Спостерігача, перед яким відкриті всі таємниці цього світу.

Анастасія: Ви знаєте, був етап у моєму житті, коли багато ваших слів я сприймала більше інтуїтивно, ніж усвідомлено: вони надихали, допомагали мені жити і долати людські труднощі. Але коли почалися серйозні практики, особливо ті, що стосуються невидимої структури людини, це значно розширило кордони мого світосприйняття і сприяло набуттю незвичайного духовного досвіду, надало можливість духовного споглядання і саморозкриття в глибинних почуттях. Завдяки цьому досвіду прийшло розуміння цінностей тих Знань, які ви нам даєте. Справді, пережите в медитаціях, не можна передати словами, але воно

кардинально змінює ставлення до навколишнього світу, коли реально відчуваєш дещо більш цінне, ніж весь цей матеріальний світ... Що найцікавіше, після цього практичного прориву змінилася якість самих медитацій. Особливо, що стосується роботи з глибинними почуттями, хочеться відзначити багатогранність медитації «Квітка лотоса» і дивовижні практичні базові Знання про себе, які дозволяють пізнати енергетичну будову людини в медитації «Піраміда». До речі, чи можна про останню медитацію повідати світу? І якщо так, то була би вам дуже вдячна, якби люди змогли довідатися про ці споконвічні Знання безпосередньо від вас.

Рігден: Звичайно. «Піраміда» — це далеко не межа досконалості, хоча й дуже ефективна медитація, яка допомагає відчути свій справжній внутрішній світ, а також зрозуміти маловідому сучасним людям багатоскладову конструкцію людини. Однак перш ніж повідати про цю медитацію, вважаю, спочатку варто докладніше ознайомити людей зі знаннями, що стосуються невидимої структури людини. З прадавніх часів ці знання були наявні у різних народів. Не скажу, що нині вони повністю втрачені, згадки про них частково залишилися, але в якому вигляді — це вже інше питання. Хоча, чого дивуватися, людський верткий розум здатен ще й не на таке.

Як я вже казав, людина — це дещо набагато більше, ніж просто матерія. За своєю будовою вона дуже складна і не тільки фізично, але й енергетично. Розглядаючи фізичну будову людини, навіть за допомогою сучасного обладнання, ми можемо спостерігати лише частину її конструкції, що існує в тримірному вимірі. Причому, якщо розглядати загальну будову людини, більша частина конструкції якої належить до невидимого світу, то можна виявити, що фізично вона захищена набагато слабше, ніж на рівні тонких енергій.

Загальна конструкція людини зроблена таким чином, щоб більше була захищена Душа, а не тіло. Тіло — це всього лише додаткова, змінна матеріальна оболонка, створена під певні умови існування у Всесвіті в геометрії тримірного простору. Воно тимчасове і смертне. Це певною мірою біомашина, якою керує Особистість, тобто той, хто здійснює постійний вибір, що відбивається на подіях його життєвого шляху, а також духовного розвитку в цілому. Зміна тіл у реінкарнаціях — це всього лише оновлення цієї додаткової зовнішньої оболонки, образно кажучи, як у фізичному тілі регенерація шкіри або зміна одягу в побуті. Природно, що між енергетичною і фізичною частинами конструкції людини відбувається взаємодія, різні процеси обміну енергіями та інформацією.

Як я вже казав, все у світі взаємопов'язане. Світ багатомірний і має різні паралелі. **Людина у невидимому світі — це інформаційно складний просторово-орієнтований суб'єкт, який одночасно, стабільно перебуває в шести вимірах.** Сучасним людям поки це складно зрозуміти, але сподіваюся, з розвитком якісно нової фізики і біофізики, наука добереться і до цього факту. **Людина одночасно стабільно перебуває в шести вимірах, які постійно взаємно впливають один на одного. Але в людини є шанс за життя досягти злиття Особистості з Душею, знайти духовну зрілість і вийти в сьомий вимір (Нірвану, рай), тобто досягнути свого духовного звільнення, а при бажанні пізнати навіть вищі виміри.** Для порівняння, Бодхісатва, як Духовна Сутність, що вільно перебуває при земному втіленні в людській конструкції тіла (як Духовна Істота, Бодхісатва має можливість піти в духовний світ у будь-який момент, на відміну від Душі людини, закріпаченої в конструкції), одночасно стабільно перебуває в 72 вимірах, саме стільки є вимірів у глобальному Всесвіті. Словом, Бодхісатва тимчасово перебуває в конструкції, яка так само, як і у всіх людей, розташована в шести вимірах матеріального світу. Але замість людської Душі в нього досконала Духовна Істота зі світу Бога, яка одночасно стабільно перебуває в 72 вимірах і здатна проводити в них зміни.

Анастасія: Так, гарний приклад, що дає розуміння, які людина має унікальні можливості духовного розвитку протягом свого життя і чому така цінна кожна його мить. Ви згадали, що у Всесвіті є 72 виміри. Я думаю, читачам буде вельми цікаво дізнатися про те, що число вимірів у Всесвіті обмежене. Я пам'ятаю, колись ви розповідали про езоосмос, паралельні світи, парадокс паралелі, про різницю між поняттями «паралельні виміри» і «паралельні світи».

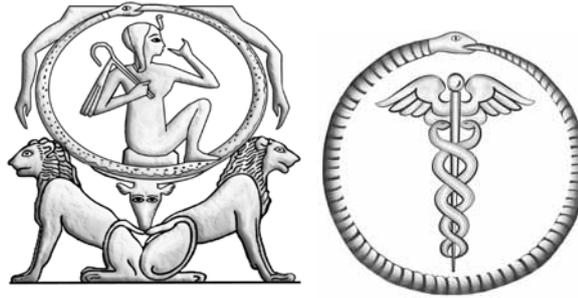
Рігден: Так, паралельні світи і виміри — це не одне й те ж. Паралельних світів може бути безліч. Вони, так чи інакше, переплетені з різними вимірами. Але все це існує в одному глобальному Всесвіті. Що таке паралель? Поясню на образному прикладі життя людей. Кожна людина проживає життя мовби у своїй повсякденній «реальності», у своєму мікросвіті, який в певних моментах перетинається з деякими іншими «реальностями» у житті інших людей. Інакше кажучи, її індивідуальна свідомість живе відокремлено, ніби на своїй паралелі, але у спільному для всіх світі. Паралельно з нею живуть інші люди, про яких вона навіть не знає, зі своїм життям, думками, внутрішнім світом, зовнішнім оточенням. Так і паралельні світи, їх безліч, деякі стикаються, деякі існують паралельно, залишаючись індивідуальними. Але всі вони входять у систему 72 вимірів глобального Всесвіту.

Ці 72 виміри представлені здебільшого тонкими і грубими енергіями, які утворюють певні енергетичні поля, що формують той чи інший вимір. У них немає чіткого розмежування. Одні й ті ж енергії можуть бути присутніми і в одному вимірі, і в іншому, і в третьому. Всі виміри взаємозв'язані і в той же час розділені. Відмінність, скажімо так, в енергетичній архітектурі кожного виміру. У вимірах, де домінують більш тонкі енергії, навіть найменша зміна може спричинити глобальні переміни в інших вимірах, у яких домінують грубі енергії (що складаються з тонких енергій). Одним з найскладніших за енергетичною структурою є 71 вимір. А 72 вимір є найскладнішим, вищим, найбільш універсальним виміром у Всесвіті. З нього можна впливати на будь-який вимір або паралель і здійснювати звідти будь-які зміни, тобто прямо впливати на езоосмос. Це найвищий вимір, який може досягнути індивідуальний Духовний розум, завдяки своєму розвитку, у цьому проявленому через божественний Звук вселенському світі. 72 вимір хоча й найскладніший, але одночасно є і досить простим. Він пов'язаний з 1 виміром. Перший вимір — це є, по суті, первинний поштовх, езоосмос, спричиняє всі наступні зміни в інших вимірах і впливає на всю матерію, у тому числі і на час, простір, гравітацію тощо. Без езоосмосу не було б і руху, а отже, не було б і життя.

Ці знання були наявні і в давнину, щоправда, у тих асоціативних формах, які були зрозумілі тогочасним людям. Наприклад, у Стародавніх Індії, Китаї, Єгипті з давніх часів існували знання і про геометрію простору, і про будову всесвіту. Священним символом сімдесяти двох вимірів була змія, що кусає свій хвіст. Причому її тіло зображали у вигляді 72 кілець (точніше «ланок» тіла), під якими символічно і мали на увазі виміри Всесвіту. Голова змії як раз символізувала складну енергетичну архітектоніку 71 виміру, що переходить у 72 вимір. А укус змією власного хвоста, символізував перехід складного в просте, зв'язок сімдесят другого виміру з першим виміром.

Анастасія: Так, я неодноразово зустрічала цей старовинний артефакт в археологічних роботах, присвячених культурі й побуту різних народів світу. Припускаю, що читачам буде цікаво дізнатися суттєве уточнення, а саме як повинна бути розташована голова змії: за годинниковою стрілкою чи проти? Адже в різних культурах зустрічаються різні варіанти.

1

2

3

Малюнок 5. Символ Всесвіту — змія, яка кусає свій хвіст:

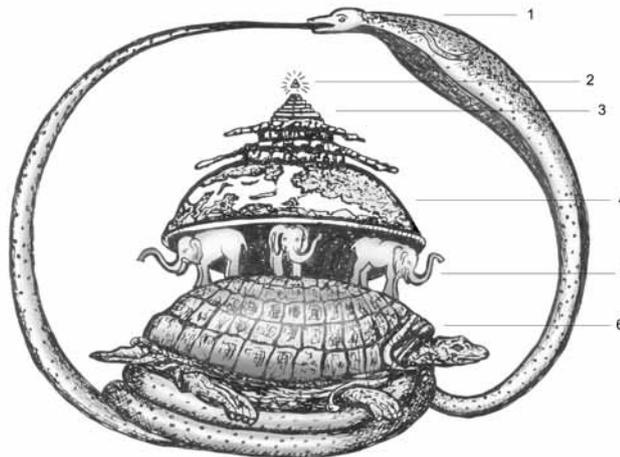
- 1) фрагменти зображення на барельєфах, розписи храмів давньоєгипетської культури;
- 2) каблучка на палець у вигляді змії, яка кусає свій хвіст, з археологічних знахідок у долині інду («Харапська цивілізація» — протоіндійська цивілізація, що існувала у III-II тис. до н.е.);
- 3) давньокитайський символ — змія, яка кусає свій хвіст (символ виконаний з нефриту, який вважається у Китаї «каменем життя»).

Рігден: Первісне розташування голови змії було саме за годинниковою стрілкою, як символ творення, розвитку. Умовне зображення кількості вимірів у вигляді лусочок-кілець відповідно розташовувалося зліва направо. Круг (виток змії) був також символом творчого, спірального руху Всесвіту (за годинниковою стрілкою, правильна свастика), тобто руху, згідно з основною дією сил Аллата (верховенства Духу над матерією). У давнину цей символ частенько використовували в розписах храмів як священний символ, що оповідає про божественне Знання. А от проти годинникової стрілки голову змії зображували, як правило, прихильники матеріального Розуму (Тваринного розуму) як символ малої сили, яка розкручує Всесвіт всередину проти годинникової стрілки (зворотна свастика), у напрямку руйнування і знищення. Ці люди, підкоряючись Волі Тваринного розуму, проголошували для себе верховенство матерії над Духом, втілювали в життя принцип домінування матеріальної влади.

Анастасія: По суті, це заміна знаку з плюса на мінус. Я таку змію, голова якої повернена проти годинникової стрілки, якраз часто бачила в архітектурних сюжетах від вільних каменярів.

Рігден: Це явище було досить поширеним, наприклад, в епоху середньовіччя, в розгул алхімії, де часто зображували напрямок голови цієї давньої рептилії проти годинникової стрілки як символ штучного стримування або зворотного розвитку. Хоча про такі тонкощі знали тільки у вузьких колах посвячених. Для мас же подавали цілком пригоже трактування цього поняття, тому на поворот голови в той чи інший бік мало хто з обивателів звертав увагу. А даремно, символи, як і знаки, відіграють значиму роль у житті суспільства, навіть якщо суспільство про це і не підозрює.

Але одні зображали голову змії проти годинникової стрілки зі знанням справи, а інші через елементарну людську плутанину, втрату знань або неправильне копіювання більш давніх відомостей, на основі яких промальовувався цей сюжет. Наприклад, подібне можна сьогодні побачити в символічному зображенні світу у вигляді легендарного давньоіндійського змія Ананта. Згідно з індійськими міфами, Всесвіт був гігантською світовою змією, яка кусала свій хвіст, і оповивала світобудову кільцем. В середині кільця вона несла гігантську черепаку, на спині якої розташовані чотири слони, що підтримують світ. У центрі світу — населена земля Джамбудвіпа, яка за формою нагадує квітку лотоса, що розпустився, в середині цієї квітки розташована гора Меру.

Малюнок 6. Давньоіндійське символічне зображення світу.

Традиційне трактування зображення в енциклопедіях, згідно з міфами:

- 1) легендарний змій Ананта (у перекладі із санскриту — «безмежний», «безкінечний»), що плаває у водах космічного океану; інше його ім'я — Шеша; в легендах згадується, що на його кільцях лежить бог Вішну;
- 2) трикутник над усіченою пірамідою уособлює владу вищого над нижчим;

- 3) умовне зображення подоби Гори Меру, в цьому випадку у вигляді усіченої піраміди;
- 4) символ видимого земного світу у вигляді півкулі;
- 5) чотири слони (символ стихій), які підтримують земний світ (слона, який уособлює стихію повітря, не видно);
- 6) черепаха, яка лежить на кільцях змія Ананта, — втілення давньоіндійського бога охоронця Вішну (всесвітнє оживляюче начало).

Трактування зображення з позиції таємних знань: малюнок виконаний з позиції світосприйняття вільних каменярів з підміною знаків — переорієнтуванням на агресивну спрямованість світу, верховенство Тваринного розуму. Змінений розворот змії — кобра з розкритим капюшоном намальована проти годинникової стрілки. У центрі світу замість квітки лотоса і символічного зображення гори Меру знаходиться промальовування двох вимірів, а в третьому вимірі (людському) розміщена зрізана піраміда з видимими шістьма щаблями і з відповідним символом «земної влади» — вершиною трикутника з 13 променями, зображення якого вільні каменярі часто використовують як «свій знак».

Символ змії, що кусає свій хвіст, в давнину був досить розповсюджений у різних народів. У міфах його пов'язували з образом Всесвіту, з актом творення світу або підтримання Землі. Наприклад, у міфології народів Африки, а саме у дагомейській міфології, є такий архаїчний персонаж як Айдо-Хведо – змія-райдуга. Згідно з міфом, вона з'явилася першою та існувала до всіх інших. Ця змія підтримувала Землю, згорнувшись кільцем і закусивши свій хвіст. У відповідності до іншого міфу про створення світу змія Айдо-Хведо супроводжує в якості слуги голову пантеону богів Маву-Ліза. При чому згадується, що при акті творення світу ця змія носить згаданого бога у власному роті, тобто в пащі.

Анастасія: Виходить, що дагомейський верховний бог здійснював творіння світу з пащі змія. Так це ж пряме вказування на Знання, що Бог творить фактично з 72 виміру, точніше в точці перетину 72 і 1 виміру?! Вражаюче! Виявляється, і народ Дагомеї володів такими знаннями?

Рігден: На жаль, цей західноафриканський народ, як і багато інших, вже давно не володіє подібними знаннями, а всього лише у своїх легендах частково зберіг до наших днів деякі відомості, передані давним-давно їхнім предкам. Хоча колись подібні знання були залишені на різних континентах різним народам, географічно не пов'язаним між собою.

Анастасія: Так, символ змії, що кусає свій хвіст можна знайти не тільки в міфології древніх народів Африки (догони, єгиптяни), але та-

кож Азії (китайці, шумери), Північної Америки (ацтеки), в міфологіях древніх культур інших континентів.

Рігден: У людській інтерпретації з часом символ змії, що кусає свій хвіст, набув уже значення всеєдності, всього в одному, став символом вічності та безкінечності, знаменував початок і кінець (альфа і омега; створення і руйнування), а також самопідтримання природних циклів, циклічність часу, народження і смерті. Цей символ Всесвіту, увіковічений у давньоєгипетських зображеннях, пізніше з'явився у фінікійців, а також греків, які придумали йому самостійну назву – «уроборос», що у перекладі з грецької означає «пожираючий (поглинаючий) свій хвіст». Потім слово увійшло до вжитку алхіміків, і значення цього символу зазнало ще більшого спотворення. У сучасному світі, з легкої подачі кабалістів, цей символ взагалі потрапив під трактування «глибинної психології». В такому перекрученому від людського ума варіанті він розглядається вже в якості «базового архетипу, що символізує доісторичну єдність чоловічого й жіночого, яка слугує початком людської індивідуальності, коли «Я» занурене у несвідоме, з якого ще не віддиференційований свідомий досвід». Загалом, чим далі від споконвічних Знань і більше занурення у прірву матеріальної людської логіки, тим більше втрачається Істина. Хоча це не означає, що ця Істина сьогодні невідома. Ті ж сучасні жерці, які мають доступ до старовинних Знань, намагаються приховати її від мас, аби зберегти свою владу над цими масами. Але ж Знання від початку давалися для всіх людей.

Анастасія: Так, дійсно, **все просто у цьому світі, коли володієш Знаннями.** А що стосовно згадування 72... Дивовижно, адже число 72 представляє собою комбінацію цифр: 12 разів (циклів) по 6.

Рігден: Абсолютно вірно. Це число непросте у багатьох відношеннях. У Давньому Єгипті, наприклад, були наявні ґрунтовні знання з геометрії простору, про точні числові значення виміру кутів для геометричних фігур. Останні складали основу знань при реалізації різних проєктів у будівництві та архітектурі, в тому числі й унікальних, завдяки яким формувалися певні умови для змінення фізики простору. Наочний приклад – комплекс «великих пірамід» у Гізі, споруджений у часи Давнього Єгипту. Щоправда, істинне призначення таких складних архітектурних об'єктів з точно вивіреними до градусу кутами, використанням певних матеріалів та конкретною складною архітектурою зрозуміле хіба тільки тим, хто володіє Знаннями про взаємодію полів, про тонкі енергії та принципи роботи інших вимірів, а також про вплив знаків на світ. Та суть не в цьому. Головне на даний момент, що ці знання були в Давньому Єгипті.

Анастасія: Ви якось розповідали про древньоєгипетського бога Осіріса, його діяльність, кажучи нашою мовою, як Бодхісатви, і про те, що число 72 було пов'язане з сакральними релігійними позначеннями у древніх єгиптян.

Рігден: Вірно. Уявлення древніх єгиптян про сакральне число 72 має відношення ще й до рівня сприйняття Бодхісатви, як Духовної Істоти, пов'язаної безпосередньо зі світом Бога, про того, хто знає суть і вміє управляти і користуватися цілісністю 72 вимірів. Того ж Осіріса позначали не тільки у вигляді людини, але й у вигляді квітки лотоса (споконвічно з 72 пелюстками). У деяких його зображеннях були зашифровані знання про Всесвіт. Наприклад, у певних сюжетах, білі одіяння, в яких зображали Осіріса як Вищого Суддю душ людських у загробному світі, були вкриті сплетінням певного числа вузликів-бутонів лотоса (споконвічно 72). Пізніше при багаточисельному перемалюванні цих сюжетів, копіюванні їх людьми, які не відали про відображені сакральні знання, це число мінялося, одіяння Осіріса стали зображати, як у мумії, тобто у більш зрозумілому вигляді для мислення обивателя. Але знову-таки, якщо володієш знаннями, то, навіть маючи ті тексти, котрі через тисячоліття дійшли до нинішніх поколінь, завдяки храмовим розписам, захороненням давніх єгиптян, можна зрозуміти, про що йде мова, як то кажуть, «відокремити зерна від полови».

Анастасія: Не дивно, що на сьогоднішній день читання цих текстів, їх переклад і тлумачення викликають великі труднощі у фахівців. Адже, щоб зрозуміти, про що писали давні єгиптяни, треба, як мінімум, мати аж ніяк не споживацький формат мислення, а як максимум — принципово інший світогляд, якісно інший рівень Знань.

Рігден: Так, інакше вийде така ж плутанина, як і в середньовічних кабалістів. Сьогодні не секрет, що єврейські жерці багато знань запозичили в інших народів, у тому числі й у єгиптян, інтерпретувавши по своєму і видавши потім за своє релігійне вчення. Так ось, число 72 кабалісти пов'язали з уявленням про невимовне ім'я Бога, яким можуть керуватися всі рівні Всесвіту. Для середньовічних кабалістів це таємне ім'я було основним предметом дослідження. Насправді це число ніяк не пов'язане з іменем Бога, хоча уявлення про те, що це суть Всесвіту і містить у собі всі сили природи — правильне. Їхня помилка полягала в чисто людських моментах — неправильному перекладі й тлумаченні відомостей про давньоєгипетські знання і знаки, які згодом були ними змінені та подані як кабалістичне уявлення (написання) імені Бога. Вони вважали, що той, хто зуміє правильно вимовити це ім'я, вільний просити у Бога про все, чого забажає. По суті, це обмежене розуміння від людського розуму. Таке спотворювання знань типове для людей,

коли вони духовні знання починають трактувати від логіки свого Тваринного начала.

Анастасія: Ви праві. Люди безглуздо жадають необмеженої влади, розмінюючи Вічність на ілюзорну мить.

Рігден: На жаль, люди піддаються ілюзіям, які нав'язуються Тваринним розумом, не вникаючи, ігноруючи своє головне надбання — Духовну суть. Розглянемо хоча б такий приклад. До наших днів дійшла давньоєгипетська легенда про Осіріса і Сета, яка пройшла свого часу, у тому числі, і через уми давньогрецьких філософів з багатих верств. У ній розповідається, що Осіріс навчив людей нового світогляду, землеробства, лікування, будівництва міст, видобутку і обробці мідної та золоті руди, загалом, усіх атрибутів цивілізованого життя. Сет — молодший брат Осіріса, що вважався злим богом пустелі, позаздрив славі та владі свого брата і забажав правити замість нього. Сет придумав хитрий спосіб згубити Осіріса. Реалізуючи його, він прийшов до Осіріса зі своїми 72 співучасниками. Їхній план удався, і вони згубили Осіріса. Але завдяки дружині Осіріса — Ісіді, зло згодом було покаране і справедливість відновлена. В результаті Осіріс воскрес, але вже як Суддя над душами людськими в потойбічному світі.

Так от, що я хочу сказати з цього питання. Люди часто мислять з позиції своїх бажань людських, випускаючи важливе з уваги. Оскільки цифра 72 передбачала рівень знань Осіріса (Бодхісатви), то супротивники Духовного світу почали її приписувати і собі, для підкреслення сили своєї протиборчої сторони. Через що згодом у структурі, підлеглій Архонтам, формували кола, чисельний склад яких варіював у межах 72 «обраних» жерців і так далі. Але цей людський хід мислення смішний, адже **якість** сили духовної *Істоти не підлягає взагалі ніякому порівнянню, тим більше з чисельною кількістю людей, та ще й з домінацією у їхній свідомості Тваринного начала.*

У цій легенді, у тому вигляді, в якому вона дійшла до сьогоднішніх днів, жерці постаралися показати масам, що боги поводяться точно так, як і люди. До речі, особливо ця ідея посилено популяризувалася через давньогрецькі легенди (про богів Олімпу), аж ніяк не випадково пізніше розпіарених на весь світ серед різних народів. Для чого це робилося? Для того, щоб навіяти масам, що війни, які, по суті, затівають і влаштовують жерці, борючись між собою за земну владу, — це «нормально», адже боги нібито поводяться так само; що зло — це теж нібито «природно», адже воно властиве і богам. Іншими словами, жерці нав'ювали людям, що якщо над вами цар, який бажає влади і який відправляє людей на війну, — це «нормально», адже й боги так вчиняють; якщо над вами стоїть злий «начальник», теж природно, а ти, пле-

бею, слухайся його і підкоряйся йому. У результаті все це формує холопську суспільну свідомість, відводить людей від реального духовного шляху. А для покоління жерців така ідеологія — зручне виправдання їхньої жадібності до багатств і бажання влади. Тому й сьогодні цю інформацію підсвідомо втовкмачують людині в голову мало не з самого дитинства. Її можна знайти у шкільних підручниках різних «цивілізованих» країн. Ось так і перекручують духовні знання, підмінюють матеріальними установками і поняттями з метою поневолення мас.

Анастасія: Людям мов не вистачає рішучості обтрясти з себе все це лушпиння і жити по Сівісті— так, як їм підказує Душа... Ви згадали, що людина може за свого життя не тільки досягти духовного звільнення і вийти на рівень сьомого виміру, але й пізнати вищі виміри.

Рігден: Безумовно. Все у Всесвіті взаємопов'язане. Людина, завдяки своїй унікальній енергетичній конструкції, пов'язана з усіма 72 вимірами. Однак одна справа бути пов'язаним і навіть не розуміти цих невидимих взаємозв'язків і інша справа усвідомлене пізнання всіх цих вимірів, до того ж у новій своїй духовній якості. Духовно розвинута людина може за свого життя осягнути всі 72 виміри і вийти на рівень Бодхісатви. Але, як я казав, людина, яка осягнула вже сьомий вимір, перестає бути людиною, вона стає якби новонародженою одиницею духовного світу — безсмертною Духовною Істотою з індивідуальною свідомістю і великим духовним потенціалом. Тобто Істотою, яка звільняється з кола реінкарнацій і може в будь-яку мить покинути свою тимчасову оболонку — фізичне тіло, що перебуває в тримірному матеріальному світі, і усвідомлено піти в духовний світ. Уяви, які зміни в ній будуть відбуватися при осяганні всіх вимірів Всесвіту в її якісно новому стані. Але знову ж такий стрімкий духовний розвиток можливий тільки за її життя. На жаль, на практиці за всю історію людства таких людей було зовсім небагато. Осягаючи вищі виміри, людина, скажемо так, глибше і масштабніше пізнає не тільки штучну світобудову Всесвіту, але й ідею Бога, силу духовного світу і свою співпричетність до Нього. Людина, духовно розвиваючись до рівня Бодхісатви, проходить 72 іпостасі в духовному розвитку, 72 «дзеркала». Звичайно, це непростий шлях осягнення світу, задуманого Богом, і для такого духовного шляху потрібні, як у науці, точні, правильні інструменти, тобто знання певних медитативних технік, що дають можливість поетапного духовного розвитку. Зрозуміло, що цей шлях далеко не для всіх, але все-таки духовно прагнучий Істини здатен його осягнути. Легенда про Сета і Осіріса саме й попереджає, що не варто з людською логікою від Тваринного начала, бажаючи безмірної влади та земного, вступати на цей шлях, бо закінчиться він для таких незрілих у духовному відношенні людей карою.

Навіть великий духовний шлях починається з малого, з перших кроків. Потрібно вчитися духовного усвідомлення, а не розуміння від егоїзму й розуму, заповненого мріями про виконання земних бажань. Якщо людина, бажаючи духовно розвиватися, обмежується тільки лише бажаннями, на зразок «я хочу», «я стану», «я буду», а у своєму щоденному житті нічого для цього реально не робить і не змінюється, то користі від цього не буде. Але, якщо людина реально займається самовихованням і саморозвитком, невпинно працюючи над собою за допомогою дисципліни, самоконтролю і духовних практик, то згодом вона вчиться контролювати свої емоції, свою поведінку, свої думки. І тільки коли людина освоїть новий для себе змінений стан свідомості і стабілізується в приборкуванні Тваринного начала — невидимий світ почне проявляти їй свої таємниці. Розвиваючись у духовній праці над собою далі, пізнаючи процеси багатоскладового світу Всесвіту з позиції Спостерігача від Духовного начала, людина розкривається, мов багатопелюсткова квітка лотоса, збагачуючи себе Мудрістю і Знанням. Коли ж вона усвідомлює всю складність цього світу, вона у той же час розуміє і його простоту у світлі вічної Істини, що відкривається. Людина, духовно розвиваючись, може вагатися у своєму виборі доти, поки не пройде у своєму духовному розвитку шостий вимір. У сьомому ж вимірі у ній, як у новій Духовній Істоті, втрачаються всі сумніви, залишається тільки Істина і всього лише один — духовний вектор подальшого розвитку.

В давнину на Сході етапи осягнення людиною шляху Бодхісатви образно порівнювали з розпусканням квітки лотоса, коли та виростала з мутної води і випускала над її поверхнею зрілу білосніжну квітку. Початок духовного шляху людини порівнювали з насінням лотоса, яке проростало на дні болота чи озера, під якими мався на увазі тримірний матеріальний світ. Духовний ріст людини, боротьбу з Тваринним началом, звільнення від сумнівів і земних бажань, роботу над дисципліною думки, освоєння духовних практик уподібнювали росту стебла, його проходженню через товщу мутної води, коли воно пробивало собі шлях до її поверхні. Злиття Особистості з Душею і духовне звільнення при досягненні сьомого виміру, коли зароджувалася нова Духовна Істота і вона ставала помітною духовному світу, порівнювали з появою бутона над поверхнею води, тобто його проявом у зовсім іншому світі. І головне — доступністю для бутона прямих, не спотворених мутними водами променів Сонця (сили духовного світу), при яких бутон починав розпускати свої білосніжні пелюстки. Кожну його нову пелюстку, що розкрилася, уособлювали з духовним осягненням наступного виміру. І цей процес відбувався, поки Людина не пізнавала всі 72 виміри, тобто поки повноцінно не розкривалися всі 72 пелюстки і пречудовий лотос не поставав у всій своїй божественній красі у сяючих променях могутнього Світила, що його створило. Так і Людина, досягнувши рів-

ня Бодхісатви, поставала у всьому своєму духовному багатстві перед Тим, Хто створив і це божественне насіння, і дав йому вічне життя.

Анастасія: Дуже вражаюче і точне порівняння. Колись у розмові з обговорення результатів однієї з духовних практик, ви уточнили один суттєвий момент про те, чому в давнину пелюстку лотоса, що розкрився, уособлювали з духовним осягненням наступного виміру. Не могли б ви про це повідати і читачам?

Рігден: Звичайно, пізнання людиною кожного виміру і сьогодні можна порівняти з процесом росту і розпусканням нових пелюсток лотоса, які проявляються, виростають, набирають силу у своєму розвитку, хоча до цього їхня проекція знаходилася всього лише в закладці генетичної програми розвитку цієї квітки. Так і людина при пізнанні, освоєнні кожного нового виміру проявляє у своїй конструкції, умовно кажучи, «нову пелюстку», відповідальний за взаємозв'язок з цим виміром. Природно, що квітка лотоса — це умовне порівняння, так би мовити, для розуміння суті процесу. А ось якщо казати про реальність, то при духовному розвитку людини в її енергетичній конструкції відбувається прояв, розвиток і вдосконалювання того різноманіття взаємозв'язків, які в ній закладені одвічно.

Анастасія: Багато людей просто пов'язують своє існування тільки з третім виміром, не розуміючи своїх реальних можливостей. Але ж коли усвідомлюєш навіть малу їхню децицю, розумієш і величезну відповідальність за своє життя, наскільки в ньому все взаємозалежне між собою, у тому числі й відносно вимірів.

Рігден: Це правильно. Я вже розповідав, що коли людина народжується в тілі в цьому матеріальному світі, стан її свідомості налаштований на хвилю Тваринного начала, на стартове сприйняття новою Особистістю інформації матеріального тримірного світу за допомогою фізичних органів чуттів. Завдання людини, що вийшла на шлях духовного розвитку, не тільки навчитися самостійно переключатися в інший стан свідомості, але й пізнавати світ у новій для себе якості, розширюючи свої можливості, розуміючи принципову різницю між матеріальним і духовним світом, тобто, здійснювати свій усвідомлений Вибір.

Справді, все у світі дуже тісно взаємопов'язане. Але що людина знає про світ? Скажемо так, на сьогоднішній день трохи вивчені певні поля третього виміру, наприклад, ті ж фізичні поля: акустичне, електромагнітне, гравітаційне і так далі. Зауваж, це той вимір, в якому з дитинства ідентифікує себе кожна людина і вважає його «рідним», «знайомим», «багато в чому пізнаним». Але чи знає людина, що за своєю

суттю ці поля складаються з грубих енергій? У свою чергу, ці грубі енергії складаються з так званих тонких енергій, які, на жаль, на сьогоднішній день ще не вивчені сучасною наукою. Але справа в тому, що вони ж, ці тонкі енергії, входять до складу полів наступного виміру. Таким чином, між вимірами відбувається взаємообмін і взаємовплив.

Простий приклад — думка людська. Чому вчені ніяк не можуть відстежити її зародження? Тому що її формування пов'язане з тонкими енергіями іншого виміру, в якому також існує людина, точніше, частина її енергетичної конструкції. А в нашому вимірі проявляються вже грубі енергії, так би мовити, похідні цього сплеску, які й фіксуються вченими, що спостерігають за збудженням нейронів головного мозку. Взагалі, треба відзначити, що всі виміри, простір, час пов'язані між собою, виникають і складаються з різних комбінацій тих же наших умовних інформаційних цеглинок світобудови, про які говорилося вище.

Анастасія: Так, сьогодні науці мало що відомо про інші виміри, але вже є інформація, яка спонукає розумних людей замислитися. Наприклад, цікаво, що людина бачить своє тіло за формою саме таким, а не іншим, тому що її зір адаптований до сприйняття електромагнітних хвиль у певному діапазоні частот або, як кажуть фізики, у діапазоні видимого світла. В інфрачервоному, ультрафіолетовому випромінюваннях (у невидимому для очей світлі) або ж при фотографуванні методом Кірліана, людина вже буде виглядати трохи по-іншому.

Рігден: Безсумнівно, простіше кажучи, скориставшись сучасними приладами чи певними техніками медитації можна побачити різні форми світіння, електромагнітне поле людини, форму аури тощо. І вся ця неоднозначна форма людини проглядається й у тримірному просторі, який у сполученні з часом являє собою чотиримірний вимір. А ось у **п'ятимірному вимірі людина** з позиції взаємодії тонких енергій виглядає вже по-іншому — у **формі піраміди з відділеною вершиною**. У шостому вимірі йде невелика модернізація піраміди...

Важливо відзначити, що **влада Тваринного Розуму обмежена тільки шістьма вимірами**, які й складають «матеріальний світ» Всесвіту. Грубо кажучи, матеріальний світ займає всього лише 5% Всесвіту. Починаючи з сьомого виміру і до сімдесят другого, йде світ енергій та інформації, яка в тому числі формує і матеріальний світ Всесвіту, а також удосконалює енергетичні структури, завдяки руху і силі Аллати. А ось за межами Всесвіту знаходиться світ якісно відмінний від нього самого, — духовний світ, світ Бога, куди, власне кажучи, і може потрапити людина, як нова Духовна Істота. При цьому їй досить дося-

гнути сьомого виміру, вирвавшись з матеріального полону, щоб після за бажанням перейти в духовний світ.

Але повернемося до матеріального світу. Людина здатна (навіть при домінуванні в ній Тваринного начала) відчутти, енергетично взаємодіяти і усвідомлено впливати на матерію аж до шостого виміру. Зазвичай людина прагне розвинути в собі такі надприродні можливості заради володіння владою над собі подібними в тримірному світі. Це головне бажання, яке при домінуванні Тваринного начала змушує людину досягати в цій справі успіху. Хоча для свідомості самої людини, що перебуває у стані підпорядкування Волі Тваринного розуму, це домінуюче бажання залишається практично непоміченим. У найкращому разі, людина намагається навіть для себе виправдати його шляхетними причинами, виявом нібито турботи про інших людей та допомоги їм.

Анастасія: Інакше кажучи, такими надприродними здібностями можуть володіти не тільки люди, що йдуть духовним шляхом, підтримують у собі домінування Духовного начала, але й ті, хто йде в прямо протилежному напрямку і живе під владою волі Тваринного начала.

Рігден: Правильно. Це можуть бути, наприклад, різні екстрасенси, маги, чаклуни, люди з паранормальними здібностями, тобто ті, хто здатен у зміненому стані свідомості занурюватися аж до шостого виміру і звідти впливати на нижчі виміри і слабкі структури (проявляти енергетичну активність і здійснювати деякі перетворення). Вплив на третій вимір з позиції вищих вимірів (четвертого, п'ятого, шостого), природно, позначається в інформаційному плані на грубій матерії тримірного виміру. Тільки здійснюючи такий вплив, людина сама до кінця не розуміє, навіщо їй дана ця сила і що вона робить насправді, що змінює та кому за фактом служить. Весь це енергетичний вплив навіть з шостого виміру, але з позиції домінування Тваринного начала в людині, не є показником духовного розвитку.

Анастасія: Ви якось казали, що якщо людина духовно не розвивається, то її енергетична структура в наступних вимірах (вище шостого) спрощується.

Рігден: Для Спостерігача з вищих вимірів будь-яка людина у першому вимірі являє собою, кажучи людськими асоціаціями, звичайну точку, тобто ніщо. Важливо відзначити, що людина, яка духовно не розвивається (незважаючи на те, що в матеріальному світі її конструкція значно ускладнена і в шостому вимірі вона має пірамідальну форму), у сьомому вимірі її енергетична конструкція має вигляд подібний до туманності, точніше розмитої плями, яка в наступних вищих вимірах ще

більше спрощується. І, в остаточному підсумку, в 72 вимірі духовно нерозвинена людина являє собою, так само як і в першому вимірі, всього лише точку, ніщо. **І в цьому є відповідь на найважливіше питання будь-якої людини!** Сподіваюся, що розумні люди його зрозуміють.

Спостереження вже з сьомого виміру за матеріальним світом, образно кажучи, подібне спогляданню каламутних вод болота Тим, Хто стоїть на березі. Як і матеріальний світ, болото є природним санітаром системи, фільтром для чищення води, тобто того, що становить основу життя. У його глибині відбуваються складні процеси, але Спостерігачеві цікавий тільки їх результат, який проявляється на поверхні мутних вод. Багато людей, що прожили своє життя марно, так і не зумівши використати свій духовний шанс, подібні до спливаючих бульбашок, наповнених порожнечою бажань матеріального світу. Їхня доля на поверхні вод сумна і наперед приречена. Стикаючись з якісно іншим середовищем, пузири лопаються, перетворюючись в «ніщо». Але є й ті, хто, злившись за життя зі своєю Душею, подібні до прекрасного бутона лотоса, що з'являється на поверхні з мутних вод. Ця білосніжна квітка приковує до себе увагу Спостерігача своєю чистотою і новизною. Спостерігач милується красою квітки і приділяє їй свою увагу, спостерігаючи за процесом розпускання кожної пелюстки. Квітка лотоса якісно відрізняється від порожньої бульбашки, тому що вона вже стає невід'ємною частиною іншого світу.

Іншими словами, якщо людина духовно розвивається, її прагнення і бажання пов'язані зі світом Бога, тобто в ній домінує Духовне начало, то в остаточному підсумку вона може ще за життя вийти за обмеження матеріального світу (шість вимірів) і увійти в **сьомий вимір**. При цьому її енергетична **конструкція в сьомому вимірі ускладнюється**. Якщо говорити про ці складні енергетичні процеси асоціативно, зрозуміло для мислення «жителя» тримірної виміру, то у людини **відбувається трансформація конструкції з пірамідальної форми у форму куба, поставленого на один з власних кутів**. Інакше кажучи, енергетична будова такої людини, що духовно звільнилася, якісно відрізняється від пірамідальної форми енергетичної конструкції звичайної людини в шостому вимірі. І чим далі людина заглиблюється в духовному саморозвитку, тим складнішою стає її енергетична конструкція.

Таку трансформовану енергетичну конструкцію людини неможливо не помітити тим, хто справді володіє істинним духовним баченням. Пірамідальна енергетична будова людини займає набагато більший простір, ніж фізичне тіло, а кубічна — ще в десять разів більше. Таке унікальне явище важко не помітити в енергетичному плані навіть з

позиції Спостерігача вищих вимірів. Як кажуть, істинна святість Людини не вислизне від погляду Спостерігача від Духовного начала. Але, на жаль, у людському суспільстві така трансформація відбувається вкрай рідко. До речі, у давнину людей, які досягли за життя сьомого виміру і що отримали духовне звільнення, символічно зображували у формі куба, найчастіше з позначкою, нанесеною на один з його кутів. Таким самим символом позначали і Вищу Істоту з духовного світу.

Анастасія: Так, це справді дуже цікава тема. З цього приводу є багатий і різноманітний археологічний матеріал, що підтверджує існування подібної символіки в багатьох стародавніх народів, що проживають на різних континентах.

Рігден: Безумовно, ми ще не раз повернемося до цієї теми в процесі розмови. На жаль, на сьогоднішній день дуже багато з першопочаткової інформації забуте або втрачене, тому безліч знайдених артефактів, що фіксують давні знання в символах і знаках, досі залишаються не зовсім зрозумілими вченим.

Анастасія: Ви праві, для того, щоб це зрозуміти, потрібно мати базові знання. Пам'ятаю, коли ви нам першого разу повідали про енергетичну конструкцію людини, для мене це було не просто відкриттям, а справжнім потрясінням, яке згодом при аналізі інформації та її глибокому осмисленні переросло в зовсім новий зрілий погляд на світ. Впевнена, що й інших людей ця інформація не залишить байдужими. Не могли б ви докладніше повідати читачам про людину, зокрема про те, як ускладнюється її енергетична структура в кожному наступному вимірі?

Рігден: Щоб людям було легше уявити, що собою являє їхня конструкція в шести вимірах і як все це взаємозалежить, наведу простий асоціативний приклад. Є така дитяча іграшка — калейдоскоп. Це трубка, всередині якої поміщені під певним кутом дзеркала і різнобарвні камінчики. При її прокручуванні можна спостерігати різні комбінації візерунків. Чим більше дзеркал, тим складніші спостережувані візерунки й фігури. Так от, у нашому випадку дзеркала — це виміри, а камінчики — основні частини енергетичної конструкції людини. Їхнє число стабільне, але будь-яка якісна зміна в процесі духовної досконалості веде до більш складної трансформації всієї конструкції.

Якщо ми будемо розглядати конструкцію людини **в першому вимірі (одномірному)**, то вона буде виглядати як точка, яка подібна до зірки на небі. Причому, якщо наблизити цю точку, а потім заглибитися в її структуру, то можна побачити всю багатоскладовість конструкції людини, тобто простежити зв'язок від першого виміру і до

останнього, через весь послідовний ланцюжок вимірів. Образно кажучи, це подібне на споглядання зірки. Якщо дивитися на неї неозброєним оком, то це буде всього лише ледь помітна точка на небі. Але якщо подивитися на неї в підзорну трубу, то її буде видно як нерівне, яскраве коло. А якщо спостерігати за нею в потужний телескоп, то це вже буде досить складний, об'ємний космічний об'єкт зі своїми природними процесами.

А от уже в другому вимірі (двомірному) конструкція людини буде виглядати у вигляді хреста, причому хреста, всередині якого на перетині його ліній коло. Ну, а те, як виглядає людина у третьому вимірі, всім і так відомо.

Анастасія: Це так. Але навіть на цьому прикладі розумієш, наскільки складно влаштована людина навіть у цьому тримірному вимірі. Адже те, що я бачу в дзеркалі, — це далеко не все, що є насправді і всередині мене, і ззовні, якщо мати на увазі не тільки внутрішнє життя організму, як закритого середовища, але й енергетичні слабкі поля, які він виробляє.

В сучасному світі люди погано знають, як влаштоване їхнє тіло в тримірному світі, не кажучи вже про більше. Тому для них, можливо, буде дивно почути інформацію про одночасне, стабільне перебування людини в шести вимірах. Хоча в деякому сенсі людей, які прожили більшу частину життя, вважаючи цей світ єдиною реальністю, теж можна зрозуміти. Без практичного духовного досвіду відразу виникає безліч питань від розуму: як саме таке може бути, за рахунок чого здійснюються ці зв'язки тощо.

Рігден: Просто в таких випадках, як правило, насамперед активується Тваринне начало, що не бажає втрачати над людиною свою владу, відразу породжуючи в ній неприйняття, нерозуміння, заганяючи її в старі, звичні для неї «стійла» мислення тримірного обивателя. Однак, неможливо повноцінно пізнати вищі виміри і отримати особистий досвід, перебуваючи в обмеженому стані свідомості Спостерігача тримірного світу.

З цього приводу наведу простий приклад. Уяви, що ти спостерігаєш процеси, які відбуваються у жителів двомірного виміру. В людському розумінні двомірний вимір являє собою площину, для якої властива довжина і ширина. Одним словом, жителі двомірного виміру не розуміють що таке об'єм. Уяви, що вони бачать якийсь космічний напівпрозорий об'єкт у вигляді конуса або кулі, що наближається до їхнього світу. Що вони будуть бачити? Замість конуса — двомірну фігуру, тобто коло і крапку посередині, а замість кулі просто коло. Чому? Тому що

їхнє мислення налаштоване на сприйняття двомірного світу. Поняття тримірного виміру не вкладаються в їхньому сприйнятті світу як істот, що живуть у двомірному просторі і спостерігають з нього. Інакше кажучи, вони не бачать реальної картини, тому що це перебуває поза їхнім виміром, поза їхнім обмеженим певними рамками звичним станом свідомості.

А тепер повернемося в наш тримірний простір. Сьогодні люди поведуться так само — вивчають світ з позиції жителя тримірного виміру. Але людина, на відміну від істот інших вимірів, має унікальну енергетичну конструкцію, завдяки якій, розвиваючи себе духовно, вона здатна пізнати інші виміри і побачити світ таким, яким він є насправді, а не у вузькому спектрі обмеженого сприйняття світу в рамках тримірного простору.

Анастасія: Загалом, те, що люди звично бачать навколо, сприймають у кожному дні, і себе в тому числі, не є таким у реальності.

Рігден: Абсолютно вірно. Наш мозок, точніше його звичний стан свідомості, є своєрідною перешкодою до пізнання більшого, того, що ховається за межами тримірного виміру. Адже звичний для людини стан свідомості, як я вже казав, з народження запрограмований *на обмежене сприйняття* світу тримірного виміру, точніше сказати, навіть частково чотиримірного виміру (мається на увазі тримірного простору і часу).

Четвертий вимір — час (як фактор виміру) — людина практично не розуміє і не сприймає. Інакше кажучи, у тримірному просторі ми себе постійно сприймаємо «тут і зараз» у цій точці. У повсякденні цей рух у часі, ось саме цей езоосмос з причинно-наслідковими зв'язками мозок не зауважує. Людина звертає увагу на загальний рух часу хіба що тільки тоді, коли оцінює себе, наприклад, дивлячись у дзеркало, чи порівнює за світлинами, якою вона була років 20 назад і якою стала зараз. Але постійний рух часу, саме життя, як езоосмос, як внутрішній поштовх енергії, наш мозок, перебуваючи у звичному стані свідомості, не фіксує.

Але це не означає, що людина взагалі не здатна це сприйняти. Адже людське сприйняття залежить, по-перше, від домінуючого світогляду, від стабільності стану розширеної свідомості, від тієї бази даних, яку людина закладає у свій мозок і постійно поповнює її, чому й важливо розширювати свій інтелектуальний кругозір. По-друге, подібне сприйняття залежить від роботи над собою, від систематичних напрацювань технік зміненого стану свідомості — медитацій, духовних практик, завдяки яким людина самотійно пізнає світ за межами три-

мірного виміру, причому не логікою розуму, а більш досконалим своїм інструментом — інтуїтивним чуттям (шостим чуттям).

Анастасія: Так, такі вислови давніх, як «змінюється людина, змінюється і весь світ», «пізнай себе, і ти пізнаєш увесь світ» — це не порожні слова. Це дійсність, повноту якої людина може усвідомити в практичному процесі духовного самопізнання... Ви якось згадували, розповідаючи про змінені стани свідомості, що свідомість людини багаторівнева.

Рігден: Це правильно. Багаторівневність свідомості дозволяє людині, як Спостерігачеві (навіть від Тваринного начала), саме при зміненому стані свідомості *охопити своїм сприйняттям від двомірного до шестимірного виміру*. Перший вимір людина усвідомлено сприйняти не може. Для неї це буде всього лише точкою, «ніщо». Але в цьому «ніщо» вміщено все. Перший вимір — це і є езоосмос, тобто первинний внутрішній енергетичний поштовх. Людина, як правило, свідомо не фіксує початок цієї зміни (поштовху), тим більше на рівні першого виміру.

З приводу першого виміру наведу образний, але зрозумілий багатьом сучасним людям приклад, пов'язаний з роботою комп'ютера, точніше з рухом блимаючої екранної мітки — курсора. До речі, слово «курсор» походить від латинського слова «cursorius», що означає «гонець, скороход, швидко бігаючий». Коли на комп'ютері виконуєш якусь дію, наприклад, редагуєш текст, то переміщаєш екраном дисплея цю мітку-показчик (стрілку або риску) за допомогою натискання спеціальних клавіш або керування оптико-механічним маніпулятором — «мишкою». Адже при здійсненні цієї дії ти не думаєш, як саме вона пересувається, просто робиш це практично автоматично, тому що зосереджений на своїй роботі. Тобі тільки здається, що рух курсора відбувається природно, коли ти керуєш «мишкою», щоб наприклад, виділити, перемістити текст, виправити його або відкрити нове «вікно». А що відбувається насправді?

Екран складається з пікселів, тобто таких маленьких кольорових крапок, які, якщо збільшити, будуть виглядати квадратами (як зошит у клітинку), кожен з яких складається з трьох кольорів (субпікселів: червоного, зеленого, синього). Комбінація цих трьох основних кольорів у кожній точці якраз і дозволяє відтворити будь-який колір на екрані монітора. Чим більше пікселів буде припадати на одну і ту ж площу екрана, тим краще й чіткіше (більш детально) буде і зображення на ньому. А що таке піксель? Це всього лише елемент світлочутливої матриці, найменший елемент двомірного цифрового зображення в сітці пікселів (у растровій графіці) на екрані монітора. Це набір електродів. Що таке виведення зображення на екран? Це, по суті, керування елек-

тричною напругою, яка прикладається до кожного електрода (світлодіода). Величина і напрямок вектора електричного поля, в свою чергу, керується програмною частиною і процесором відеокарти.

Коли ти рукою рухаєш «мишу», то електричні сигнали від цього оптичного датчика надходять через USB (прилад для передачі інформації) в ту частину електронної схеми комп'ютера, яка відповідає за їхню обробку. Оброблений сигнал надходить на відеокарту. Далі згідно з її програмою роботи вона змінює характеристики електричного поля, яке прикладається до певних електродів (світлодіодів) на екрані (пікселів). Відповідно, змінюється їхня інтенсивність світіння, наприклад, одні стають чорними, інші білими. Для тебе ж це створює ілюзію переміщення курсору екраном.

Інакше кажучи, ти тільки думаєш, що рухаєш курсором. Насправді, завдяки роботі електронних схем і програм, ти лише змінюєш зовнішні умови для електрода (світлодіода) і той набуває нові для себе властивості. А світло, що проходить крізь нього за рахунок цього набуває інших характеристик (частоту та інтенсивність). Якщо курсор у цей момент часу перебуває в заданій точці, то виконуючи «поштовх» (пересунувши рукою «мишу»), ти створюєш умови для зміни оптичних характеристик точки.

Анастасія: Можна сказати, я ніби провокую перестрибування курсора з однієї точки в іншу, з одного пікселя в інший.

Рігден: Так. Рух курсора — це, по суті, і є образний приклад прототипу *непомітного руху* (життя) матеріального тіла в просторі і часі завдяки езоосмосу. Езоосмос — це стрибок інформації від однієї інформаційної цеглинки до іншої: інформаційна цеглинка підтягла інформацію і передала іншій інформаційній цеглинці, тобто пропустила через себе. Як інформаційні цеглинки у нашому умовному порівнянні саме й виступають ті ж пікселі. Ти ж, як Спостерігач, завдяки своїй свободі вибору, провокуєш цей рух у тому чи іншому напрямку.

Весь цей рух відбувається залежно від зміни інформації та непомітно для людини, яка не бачить увесь складний механізм зміни й передачі інформації. У нашому прикладі ти просто рухаєш мишкою, і для тебе відбувається природний рух на екрані. Ти не бачиш, як зображення курсора здійснює стрибок від пікселя до пікселя, як змінюється напруга в кожному електроді. Для тебе стрілка курсора майже миттєво переходить в інше місце екрану. Так і в житті рух будь-якого матеріального об'єкта через інформаційні цеглинки відбувається непомітно для людини, вона не бачить, як саме відбувається цей первинний рух на рівні першого виміру. Наприклад, ми бачимо, як іде людина у певному на-

прямку. Насправді, це «перетікає» інформація з усією своєю складністю взаємозв'язків через інформаційні цеглинки, завдяки езоосмосу. Навіть якщо ми спостерігаємо нерухомо сидячу людину, то по суті, це всього лише ілюзія, оскільки насправді йде інтенсивний, дуже насичений інформаційний обмін, який і є її життям, рухом, якого ні вона, ні ми не зауважуємо.

Анастасія: Інакше кажучи, людина може не розуміти всієї складності впливу світу на неї і її впливу на світ, але зміни на невидимому рівні відбуваються постійно.

Рігден: Причому, чим вищий вимір (наприклад, п'ятий, шостий), з якого людина провокує ці зміни своїм вибором, тим більш суттєві ці зміни.

Анастасія: Основна функція першого виміру — це первинний внутрішній енергетичний поштовх. Не могли б ви повідати читачам яка основна функція другого виміру?

Рігден: Для людини (у її сприйнятті) функції другого (двомірного) виміру являють собою не що інше, як своєрідне зберігання і передачу інформації, де не останню роль відіграють знаки й символи. Хоча функції другого виміру значно ширші. Наведу простий приклад. Будь-який запис передбачає зберігання інформації. Що таке письмо, чи то піктографічне, ідеографічне, ієрогліфічне чи буквенне? Це та ж знакова система фіксації думок людських, яка дозволяє за допомогою умовних позначок закарбувати їх в часі і передавати на відстані. Інакше кажучи, це запис у двомірному вимірі, який передбачає зберігання інформації в певних символах, знаках. Наприклад, рецепт приготування пирога, або посібник з будівництва атомної електростанції, або схема виготовлення ядерної бомби тощо. Якщо ти зумів прочитати рецепт і нічого не здійснив, аби щось зробити, то нічого і не станеться. Але якщо ти вмієш читати, тобто розумієш значення символів, та потім, дотримуючись інструкції, докладеш відповідну силу і здійсниш дію, то гарантовано отримаєш результат, який зафіксований у цьому рецепті або настанові. Так і знак двомірного виміру: додай до нього енергію, діючи з тримірного виміру, і він починає працювати. У результаті в третьому вимірі після докладання енергії, здійснення дій, згідно з даною інформацією другого виміру, ми відповідно до нашого прикладу, отримуємо або пиріг, або світло в будинку, або результат, який зруйнує наш будинок.

Анастасія: Загалом, третій вимір — це вимір, де ти вже докладаєш силу й енергію і починаєш творити.

Рігден: Для людини — так. У зв'язку з цим людям важливо розуміти, якій саме інформації вони приділяють свою увагу в кожному дні, до чого докладають і як саме згодом розтрачують свою життєву силу і чого насправді можуть досягти. Адже сьогодні більшість людей спостерігають себе (а отже, оцінюють своє життя) однобоко, лише з позиції мислення «жителя» тримірного виміру.

Сучасна людина навіть не усвідомлює, що зародження тих же її думок пов'язане із зовсім іншим виміром. Однак вона постійно живе у своїх мріях, розмірковуваннях, а навколишня «дійсність» для неї є до деякої міри відображенням її розумової діяльності. Вона розтрачує життєву енергію на реалізацію своїх думок і бажань, які в основному пов'язані з дуже вузьким спектром з широкого діапазону частот тримірного простору, у якому зосереджене на цей момент її спостереження як Особистості.

Анастасія: Ви зробили акцент на тому, що людина провокує, як Спостерігач, ці зміни своїм вибором у тому або іншому напрямку. Але саме вона Спостерігач. І саме вона провокує, тобто додатково спонукає щось, що вже є.

Рігден: Абсолютно вірно. Людина постійно вибирає між духовним світом з його силою, що йде від Душі, і матеріальним світом з його ілюзорними іграми Тваринного розуму, який, так чи інакше, намагається перенаправити життєву енергію людини на свої потреби. Це дві головні сили, які творять у матеріальному світі в такому своєрідному умовному протистоянні, а людина, як Спостерігач, усього лише поставлена на межу вибору між ними. Причому для істот матеріального світу, що становлять частину Тваринного розуму, ці сили непомітні, а ось для людини — доленосні, тому що власне в ній є частинка Вічності (Душа), і вона має можливість стати безсмертною Духовною Істотою.

Анастасія: Отже, головний доленосний момент для людини, — яким думкам і діям вона приділяє увагу у своєму кожному дні.

Рігден: Абсолютно правильно. Для кращого розуміння поясню, що таке вибір людини між двома головними силами на образному прикладі користувача інтернету. Коли людина зосереджує на чомусь свою первинну увагу, тобто здійснює вибір, вона не помічає, як вона цим провокує початок змін у першому вимірі. У нашому прикладі це рівносильне натисканню пускової кнопки комп'ютера, у якому запускаються невидимі для людини процеси. Отож, саме увага людини запускає на рівні першого виміру процес руху. З нього все починається. Ця первинна увага Особистості — первинна сила Спостерігача, це його свобода: на чому зосередив первинну увагу, те й активував. Людина не усві-

домлює всієї важливості дій, що відбулися на рівні першого виміру, але зате потім цілком реально відчуває їхні наслідки на своїй долі.

Коли людина включає комп'ютер, як наслідок через якийсь час на екрані з'являються знаки, символи різних програм, що зберігають якусь інформацію. А якщо це, наприклад, інтернет, то перед очима користувача виникає безліч таких символів і знаків, за кожним з яких приховується більш об'ємний шар інформації. Інтернет у цілому являє собою складний взаємозв'язок зі світом, але... через різні кореневі (базові) сервери, що належать певним «авторитетним» організаціям, людям, які таємно або явно їх фінансують. Все це засноване на розповсюдженні тієї чи іншої ідеології. До речі, відоме сьогодні будь-якому «мешканцю» інтернету таке поняття, як «доменне ім'я», пішло від латинського «dominium» — «володіння». Над усім цим користувач інтернету, як правило, не замислюється, занурюючись в потік наданої йому *на вибір* інформації. Він бачить частковості, але не бачить загального, а даремно. Так ось, поява знаків, символів і різних програм комп'ютера, коротких рекламних текстів інтернету, що приховують за собою цілі шари інформації, — це подібне до взаємодії уваги людини з інформацією на рівні другого виміру. У матеріальному світі, якщо глобально розглядати всю цю інформацію другого виміру, це буде всього-на-всього різна форма прояву програм або від Тваринного начала, або від Духовного начала. У людини ж є свобода вибору. Щось із цього просто приваблює її увагу, а щось її і стримує. В результаті з усього різноманіття, як в шукачеві інтернету, вона «відкриває» лише ту інформацію (зосереджуючись на ній), яка найбільше захопила її увагу.

З позиції третього виміру людина цим здійснює свій Вибір, тобто активує процес отримання інформації в другому вимірі. Активуючи цю інформацію, вона починає «жити» нею на рівні третього виміру. Інакше кажучи, як Особистість впускати в себе цей потік інформації, який у свідомості проявляється у вигляді різних образів, емоцій, бажань, думок і починає жити в ній, як розумній істоті. Це штовхає людину на певні дії в рамках програми цієї *Воли ззовні*. Тієї самої однієї із численних програм, якою ця Воля і привернула її увагу до себе в другому вимірі. Як тільки вона їх впустила, це рівносильне тому, що вона надала перевагу роботі в тій чи іншій програмі і почала там переміщати курсор (свою увагу), задіявши різні функції (мислеобрази, бажання, емоції). А переміщення курсору — це, як я вже казав, рівносильне творенню, завдяки езоосмосу, непомітних для людини на перших етапах дій, які потім перетворюються для неї в події її долі. Усвідомлено людина не сприймає те, що саме вона змінює докладанням сили своєї уваги до обраної нею програми ні в першому вимірі, ні у вищих вимірах. Але вона, як Особистість, що здійснила вибір у нинішній момент

часу, розтрачує на втілення цієї *Волі ззовні* свою життєву силу, працюючи за цією програмою.

Анастасія: А ось це дуже суттєвий момент. Якщо розглядати глобально це питання, то, виявляється, нам тільки здається, що ми володіємо *волею*, у понятті сили творення, творчої діяльності розуму чи, як кажуть у психології, як «самодостатнього (що має цілком самостійне значення) джерела людської активності, яке обумовлює незалежність поведінки від об'єктивних причин». Цікаво, що ті ж психологи пов'язують волю з контролюванням власної поведінки, яке, як вони вважають, стає можливим завдяки використанню штучних «засобів поведінки» — знаків.

Рігден: Те, що ми вважаємо власною волею — це ілюзія нашого сприйняття з позиції мислення індивідуального розуму тримірного виміру. Якщо розглядати на нашому прикладі, людина всього-навсього своїм вибором активує вхідні в неї потоки інформації та витрачає свою життєву силу на втілення цієї *Волі*. *Воля*, чи то вихідна від Духовного начала (світу Бога), чи вихідна від Тваринного начала (Тваринного розуму) — це сила ззовні, точніше сказати, це інформаційна програма, впроваджена в якусь структуру, яка її і виконує. Підміна від Тваринного розуму полягає в тому, що Особистість людини сприймає форми проявів однієї з цих двох глобальних сил, як власну волю, якої насправді вона не має.

Анастасія: Інакше кажучи, те, що людина вважає власною волею і непомірно цим пишається, такою не є. Це всього лише сила, що увійшла у неї іззовні за допомогою інформації, яку вона *вибрала*. Вона активує в ній почуття, емоції, думки, які штовхають її на ті або інші дії в рамках програми цієї *Волі*, що пов'язана з витратами життєвої енергії.

Рігден: Цілком правильно. Люди, перебуваючи під впливом гордині від Тваринного начала, люблять уподібнювати себе до вищих сил, наділених власною Волею. Але далеко не кожен задається запитаннями: «З чієї волі насправді здійснюється та або інша дія?», «Хто підштовхує на ці думки?», «Хто породжує ті чи інші бажання?», «Хто в мені протистоїть і кому?», «Хто ставить запитання, і хто на них відповідає?». І вже зовсім одиниці тих, хто розбирається в собі, розуміючи процес протистояння між Тваринним началом і Духовним началом, між Волею, що йде від духовного світу, і Волею від Тваринного розуму. Звичайно, Тваринний розум сильний, але це не порівняти з основною силою зі світу Бога. Якщо така явно проявляється, Тваринний розум не має сил протистояти їй прямо, але здатен відволікати її Провідника (людину, що йде духовним шляхом) своїми «дурничками», щоб збити з правильного напрямку, зачепити якимись черговими ілюзіями і так

далі. Зачатки прояву волі у плані творення з'являються в людини тільки тоді, коли вона, визріваючи духовно, виходить з-під влади Тваринного розуму, тобто із шостого виміру, потрапляючи в сьомий. І то, це буде не прояв «волі» як такої у нинішньому людському розумінні, а просто нова якість і розширення можливостей Провідника божественної Волі.

Анастасія: Так, такі підміни від Тваринного розуму супроводжують людину, як істоту, що живе в матеріальному світі, на кожному кроці. Якщо людина не працює над собою, вона просто на вітер розтрачує своє життя на матеріальні бажання, на тимчасове і смертне.

Рігден: З одного боку, звичайна людина прагне впливати на події свого життя, прагне змін долі в кращий бік. Але все це потреби духовного боку, які її мозок з успіхом перевертає у бік Тваринного начала. Внаслідок такого «переверненого» розуміння, людина замість духовної свободи вже прагне «свободи» у рамках матерії: багатства, слави, задоволення свого егоїзму, повної чаші свого тимчасового буття. Якщо людина тривалий час концентрується на своїх матеріальних бажаннях, з року в рік докладає багато зусиль до їхнього виконання, то рано чи пізно відбувається ланцюжок подій, який приводить до бажаного результату, навіть коли він на той час стає людині вже й не потрібним. Іншими словами, Особистість може проявляти певний вплив у тримірному вимірі, досягати бажаного, але цей процес супроводжується величезними витратами сили, енергії і тривалий у часі. Але тут питання в іншому, чи варто життя і свої колосальні можливості витратити на досягнення тимчасових матеріальних бажань тіла?

Анастасія: Деякі читачі запитують: «А в чому сенс мого життя? Навіщо я тут? Невже тільки щоб посадити дерево, побудувати будинок і виростити дітей?» І самі ж у своїх міркуваннях відповідають, що якщо це були б основні цілі існування людини на землі, то, по-перше, їй не потрібна була б настільки складна будова матерії, у тому числі така «зверхнадлишкова» організація мозку, що включає в себе різні рівні стану свідомості. По-друге, логічно припустити, що всі, хто вже має будинок, дітей і особистий сад, були б щасливі і задоволені своїм життям. Але ж в основному ці люди і задають такі споконвічні питання, не знайшовши задоволення в реалізації бажань своєї молодості.

Рігден: Зміст людського життя зовсім не в розмноженні і благоустрої — це всього лише природні інстинкти будь-якої тварини, яка генетично запрограмована створити собі нору, гніздо і так далі для того, щоб виростити потомство. Людина — це більше, ніж тварина, її зміст — стати духовною безсмертною істотою.

Але людина в гонитві за своїми матеріальними бажаннями безповоротно розтрачує два цінні фактори: час і життєву енергію. Звертаю увагу, що вони витрачаються безповоротно (!) і, відповідно, втрачаються певні можливості. Людина на свій вибір, звичайно, вільна розтрачувати наявну в неї життєву силу на програми Тваринного начала в цьому ілюзорному тримірному просторі. Але в результаті вона прогавить головне: навіщо і заради чого прийшла у цей світ. Але ж людині дається стільки часу і стільки сил, скільки їй необхідно для того, щоб звільнити свою Душу, навіть більш того, з запасом на можливі помилки в процесі набуття її Особистістю власного досвіду. Образно кажучи, час і життєва енергія — це як бензин для машини (тіла), якого вистачає проїхати рівно з пункту А в пункт Б з невеликими відхиленнями, враховуючи складність шляху. Але якщо ти замість цього напрямку поїдеш у зворотний бік (присвятиш життя своїм матеріальним примхам), наприклад, щоб зробити тюнінг своєї машини (задовольнити егоїзм) у майстра — Тваринного начала, то в результаті час і енергія, відведені тобі, закінчатся. В кінцевому підсумку, ти будеш такий «гарний» валятися на автосмітнику (субособистостей), так само, як і інші, навколо, іржавіти й гнити. А міг би цілеспрямовано використати цей час і енергію для того, щоб добратися в пункт призначення Б, де б і звершилося твоє остаточне перетворення в зовсім інше — Духовну Істоту.

Анастасія: Як ви колись казали, який би маленький світ власної влади не побудувала собі людина в матеріальному світі, він тимчасовий і швидкоплинний. Усе в цьому світі скінченне: руйнуються цілі галактики, зірки й планети, а тіло людини і поготів смертне.

Рігден: Людям важко зрозуміти миттєвість свого існування, вони бояться навіть думати про смерть. Але ж смерть для людини — це всього лише інша форма життя, це результат прижиттєвого вибору. Людині, у якій домінує Тваринне начало, важко зрозуміти, що є щось більше, ніж цей матеріальний світ. Але коли Особистість працює над собою і в результаті стикається з духовним світом, то їй приходить розуміння, що саме духовний світ і є справжньою, головною силою, яка творить, а решта в житті людини — це ігри Тваринного розуму, погоня за примарною ілюзією.

Анастасія: Так, скільки цікавих і справді важливих Знань, які дають зовсім інше уявлення не тільки про видимий, але й невидимий світ.

Рігден: Безумовно. Але, мабуть, повернемося до нашої розмови **про конструкцію людини в невидимому світі**. Людина, як і інші інформаційні об'єкти матеріального світу, починаючи від гігантських зірок і закінчуючи дрібними частинками, має певні проєкції, свої мовби «дзеркальні» відображення в енергетичному плані. Різні народи в різні епохи позначали їх по-своєму, описуючи чи позначаючи в літописах

таємних знань, священних текстах і малюнках невидиму структуру людини. **Умовно назвемо ці живі проєкції «Істотами»**, оскільки вони цілком розумні (причому навіть більше, ніж людина собі це припускає), мають свої характеристики. За своєю суттю ці Істоти являють собою енергоінформаційні структури, певні локальні центри. У невидимій конструкції людини це такі ж її невід'ємні частини, як, наприклад, у фізичному тілі голова, руки тощо. У центрі конструкції (посередині всіх проєкцій людини) перебуває Душа.

Істоти є енергоінформаційними структурами і відіграють важливу роль, як у житті людини, так і в її післясмертній долі. Вони володіють величезними можливостями, пов'язані з іншими вимірами, де взаємодія відбувається на тонкому енергетичному рівні. Завдяки їм людина може здійснювати вплив на світ з позиції вищих вимірів матеріального світу, аж до шостого. **Істоти людини позначають за місцем їх розташування навколо конструкції, а також умовної орієнтації відносно її фізичного тіла: Передня, Задня, Права й Ліва.** Вони представляють основні поля, скажемо так, «живі боки» чотиригранної зрізаної піраміди в загальній конструкції людини. Орієнтовно перебувають на відстані витягнутої руки від фізичного тіла людини у відповідних до своїх найменувань напрямках: спереду, позаду, з боків (праворуч і ліворуч).

Знання про них з давніх-давен вважали сакральними. У міфології народів світу є багато різних згадувань про це, починаючи з давнини й до наших днів. Наприклад, ці відомості можна знайти в космологічних міфах і переказах народів світу, ритуальних обрядах магів, шаманів, жерців, заклинателів. Зокрема, в описах останніх часто говориться про те, що людина, яка виконує певний традиційний ритуал, звертається до чотирьох стихій або сторін світу, чотирьох помічників-духів людини тощо. При цьому в багатьох випадках сполучною ланкою є середина: у священних переказах — це Душа, як середина енергетичної конструкції людини, «п'ятий центр» (в інших випадках згадують як «перший центр»); а в практичних ритуалах — це свідомість Особистості.

Так от, зовнішні дії такої людини-заклинача — це, як правило, або театральна гра, розрахована на публіку, або наслідування втраченим знанням без розуміння суті, або просте їх приховування. Насправді ж основна дія відбувається в людині, у її внутрішньому світі. За допомогою певних знань і практик вона просто збирає себе в єдине ціле і керує цими Істотами. Сама ж Особистість є «центром управління». Завдяки такому з'єднанню можливості людини в невидимому світі значно розширюються. Звертаю увагу, що ці Істоти не є астральними двійниками людини.

Кожна з чотирьох Істот являє собою, скажемо так, певне енергетичне поле. Образно кажучи, це «прозорий згусток», який може перетворитися в будь-яку мислеформу, яку задасть людина: дзеркальне відображення самої людини чи якийсь образ тварини, чи духу тощо. Можна сказати, що людина при виконанні певних медитативних технік, знаходячись у зміненому стані свідомості, задаючи якийсь з Істот певний мислеобраз і концентруючи на ньому свою увагу, матеріалізує її.

Анастасія: Виходить, по суті, це перехід зі стану енергетичної хвилі в матеріальну частинку: як тільки Спостерігач концентрується на Істоті, то відбувається процес перетворення енергії в тонку матерію. Відповідно, вона набуває мислеформу (вкладений у неї людиною образ).

Рігден: Так, при цьому повністю зберігається її зв'язок з невидимим світом. Як я вже казав, кожна з чотирьох Істот має свої характеристики і проявляє певний зв'язок між видимим і невидимим світом.

Передня Істота розташована спереду на відстані витягнутої руки від фізичного тіла людини. Вона пов'язана з життям людини тут і зараз (як у третьому, так і у вищих вимірах), з її рухом з теперішнього в майбутнє. Це своєрідний вектор, покажчик життєвого шляху. Якщо людина вибирає духовне, то цей шлях має одновекторний, сфокусований напрямок, як прагнення вперед, до вищого і кінцевого результату — злиття Особистості з Душею, тобто духовного звільнення. Ця Істота відповідає за саморозвиток людини, за духовний рух. Вона має своєрідне емоційне забарвлення — віри, духовної любові, надії на майбутнє. Якщо наміри людини на духовному шляху стійкі, то вона служить їй і дуже гарним захистом від зовнішнього невидимого впливу чужими чи сторонніми агресивними Істотами. Її активацію можна помітити за станом самої людини: коли вона відчуває себе одухотворено, коли в неї спостерігається сплеск позитивних емоцій, глибоких духовних імпульсів.

У переказах народів світу Передню Істоту часто позначали як єдиного рога, а також стихії (духу) неба, повітря, зображували у вигляді вільного птаха (того ж сокола чи міфічного грім-птаха, фенікса). Символ птаха служив у культурах багатьох народів і як позначення Душі, божественної Істоти, духу життя, духу неба, свободи, сходження, натхнення, пророкування, пророцтва, зв'язку між «космічними зонами».

Анастасія: Справді, адже ще в епоху верхнього палеоліту зображували птахів, часом акцентуючи увагу на сакральному характері цих позначень. В епоху неоліту їх також малювали в комбінації з солярними (сонячними) знаками, які ставили над птахами.

Рігден: Абсолютно вірно, що якраз і вказує на особливу значущість цих малюнків, якщо звичайно, людина володіє знаннями про таємні знаки. Так ось, про Передню Істоту... Знання про роботу чотирьох Істот значно розширюють можливості людини. Часті втрати сліперів трапляються через відсутність базових знань у цих питаннях. Наприклад, більшість сліперів діють через Передню Істоту, навіть не здогадуючись про це. І цим роблять велику помилку, яка призводить до низького результату їхньої роботи, марної трати часу, великих витрат енергії, що часто-густо є причиною швидкого летального кінця оператора. Більш досвідчені сліпери діють через свою Ліву Істоту. Але про неї — трохи пізніше.

Анастасія: Про сліперів мало хто знає в суспільстві. Це ж засекречений спецпідрозділ у структурах держбезпеки цивілізованих країн. Взагалі дивовожно, у світовому співтоваристві повсюдно проводиться політика «матеріалізації свідомості населення», висміюється навіть сама «крамольна думка» про заснування науки з вивчення енергетичного тіла людини, про існування якого знали ще з давніх-давен. І на цьому тлі відбувається посилений розвиток майже у всіх цивілізованих, конкуруючих одна з одною країнах таких спецпідрозділів. Адже їхні фахівці здатні добувати інформацію, не виходячи з кімнати, енергетично впливати на окремих особистостей чи здійснювати охорону перших осіб цих країн.

Рігден: Тому що ключове слово і в цьому питанні — «політика», тому ці знання і недоступні народам. До речі, знаєш звідки виник цей спецтермін — «сліпер»? Як то кажуть, як назвеш корабель, так він і попливе. Слово сліпер було запозичене зі скандинавської міфології. Верховним богом там вважався Одін. Він був богом мудрості і батьком чаклунства, магічних заклинань, знавцем рун і переказів, жерцем, носієм магічної сили, володів шаманською «інтуїцією», магічним мистецтвом, хитрістю й підступництвом, був «володарем людей». Пізніше виступав і як покровитель військових союзів, і як сіяч військових чвар. Отож, Одінові належав восьминогий кінь Слейпнір (Ковзаючий). Він міг блискавично домчати свого хазяїна зі світу богів (Асгард) у потойбічний «темний світ», світ мертвих (Ніфльхейм), світ людей (Мідгард), тобто ковзати між світами. Саме на Слейпнірі, згідно переказів, Одін брав участь в «кінному змаганні» з велетнем.

Анастасія: Авжеж, у світі людей нічого не змінюється, все ті ж політичні, жрецькі змагання за рахунок сили й шиї народу тривають досі. Шкода просто людей, які працюють на цю жрецьку структуру і розтрачують свою унікальну силу в нікуди, на примхи людського розуму, поневоленого Тваринним розумом.

Рігден: Що поробиш, люди самі роблять свій вибір. Як кажуть на Сході: «Хто не знає Істини, чия думка нестійка і віра коливається, мудрість того не робиться досконалою». Але повернемося до теми розмови.

Задня істота розташована позаду на відстані витягнутої руки від фізичного тіла людини. Це своєрідний спостерігач теперішнього і «літописець» минулого. Вона пов'язана із сьогоденням і минулим людини, накопиченою інформацією, причому протягом не тільки цього життя. Минуле для неї — це база інформації, сьогодення — це контроль і відстеження інформації, так би мовити, в режимі он-лайн, тобто тут і зараз. Задня Істота є своєрідним порталом. Це «Спостерігач», який безпосередньо пов'язаний з шишкоподібною залозою (епіфізом). Завдяки цьому порталу, володіючи певними медитативними техніками, можна здійснити «тунелювання» в будь-який момент минулого. Задня істота зазвичай зображується у вигляді риби, тюленя (наприклад, у традиціях народів Півночі), ящура, слона, черепахи, позначається стихією води, того, що занурює вглиб минулого. У тих же сибірських народів збереглися міфологічні згадування про своєрідне протиставлення птаха і мамонта, а у шумерів — птаха і риби. Задня істота може також позначатися як дух з людським обличчям, як символ людського минулого.

Права істота знаходиться на відстані витягнутої руки праворуч від фізичного тіла людини. Це, по суті, одна із складових частин Тваринного начала в людині. Точніше сказати, Права істота має декілька якісно різних функцій, прояв яких залежить від того, що домінує в людині: Духовне начало або Тваринне начало. Права істота дуже тісно пов'язана з цим світом. Основні емоційні характеристики її прояву при домінації Тваринного начала в людині — агресія, зневага або страх. Якщо вона належним чином не контролюється самою людиною, то вона часто-густо піддається її «нападам». Останні відчуються у вигляді потоку поганих або провокуючих негатив думок, стану депресії, що накопився зненацька. При її атаках характерне звуження свідомості до рівня якоїсь проблеми, а також такі емоційні стани, як пригніченість, злість, жадібність, образа, самоїдство, прояв всякої фантазії та ілюзій, що закріплюють думки на одній і тій ж проблемі. Але відбувається це тоді, коли людина наділяє ці думки силою своєї уваги.

Повинен зазначити, що всі чотири Істоти просто провокують «народження» тих чи інших думок, відповідних до різних сплесків певних емоційних станів. Але Істоти підтримують і розвивають (особливо при домінації Тваринного начала, перекинувши ситуацію до невпізнанності, роздмухуючи «з мухи слона») лише ті думки, які вибирає Особистість. У людини є вибір, думкам якої із Істот віддати перевагу і свою

увагу, простіше кажучи, кого їй слухати. Але як тільки вона здійснює свій вибір, тобто віддає якимсь думкам перевагу, починається активна робота тієї чи іншої Істоти, що спровокувала появу відповідних думок.

Анастасія: До речі, ви якось згадували, що процеси так званого таємного впливу, маніпулювання свідомістю, зараження мас ідеями, що стимулюють у людях агресію, злість, негативні емоції пов'язані з активуванням Правих істот у людей.

Рігден: Так і є. Гальмування Передніх істот у людей і активація їх бокових Істот здійснюється обізнаними в цих справах фахівцями. Такий вплив схожий з гіпнозом.

У медитації можна відчутти і простежити вплив Правої істоти, зрозуміти, звідки і як іде цей потік: він відчувається як низхідний тиск справа (ззовні всередину). Однак якщо людина дисциплінує цю Істоту, тобто буде строго контролювати свої думки, емоції, не допускати негативу, чітко дотримуватися Духовного напрямку, то вона отримає ефективного помічника, який прекрасно орієнтується у світі тонкої матерії, має багатомірний зв'язок з такими ж Істотами інших людей. Причому, повторюю, цей зв'язок здійснюється незалежно від часу і простору.

Різні народи у своїх священних малюнках зазвичай зображували Праву істоту у вигляді якогось сильного або агресивного тотемного звіра, наприклад, білого тигра (киргизькі шамани), ведмедя, лева, леопарда, мавпи тощо або ж міфічного Сторожа, духа. Згадування про це зафіксовані в архаїчних міфо-ритуальних традиціях, коли мова йде про агресію, страх або незвичайну силу. Як стихію, що символізує цю Істоту, зазвичай вказували вогонь.

Ліва Істота знаходиться на відстані витягнутої руки ліворуч від фізичного тіла людини. Ця Істота пов'язана зі світом Арімана, зі світом сакральних знань матеріального начала. Вона наділена дуже багатьма можливостями і функціями. Але знов-таки їх використання Особистістю залежить від того, що домінує в людині: Духовне начало чи Тваринне начало. Характеристика Лівої істоти при домінації Тваринного начала — хитрість, спритність, гордия, обман і спокуса. Це розумна, підступна Істота, яка змалює все якнайкраще, аби тільки відволікти людину від головного — від духовного шляху. Якщо ця Істота перебуває без належного контролю з боку Особистості, то саме вона провокує сумніви в людині, відводить від духовного шляху. Якщо Права істота пов'язана з тупою агресією, злістю, то Ліва істота, навпаки, може брати своєю логічністю, проявляти чіткість і ясність свідомості у вибудовуванні логічного ланцюжка від Тваринного начала. Вона так само, як і Передня істота, підштовхує людину до пошуків чогось нового, але в матеріальному напрямку, навіюючи, що людина заслуговує на більше

або що вона більш значуща у порівнянні з іншими. Загалом, думки про манію величі і жагу таємної влади над іншими — це основа її атак на Особистість при домінуванні у свідомості Тваринного начала.

Коли людину відвідують подібні думки, то в стані медитації також можна простежити тиск ззовні: він буде відчуватися нисхідним, що тисне з лівого боку. Якщо людина частіше буде дисциплінувати себе, свої думки, при цьому стабільно дотримуватися духовного шляху, то й Ліва істота також стає помічником і особистим «інформатором» з сакральних питань. Ліва істота у старовинних трактатах зазвичай згадується або зображується або у вигляді звіра, що наводить жах, або розумної, хитрої тварини, наприклад, вовка, шакала, міфічного чудовиська, дракона, змії або ж у якості Сторожа, духа. Як стихія вказується, як правило, земля, точніше порох, як символ тимчасових цінностей у цьому світі.

Анастасія: Уточню для читачів, що Передня істота і почасти Задня істота (в режимі контролю й відстеження інформації тут і зараз) — це активні помічники в духовному саморозвитку людини. А бокові Істоти (Ліва і Права), а також Задня істота (з її базою інформації про минуле) виконують більше сліперські функції в роботі з однойменними Істотами інших людей, а також відіграють провідну роль при активуванні Тваринного начала в людині.

Рігден: Правильно. Особливо Ліва істота найбільш інформативна, чемпіон із знімання інформації, маніпулювання настроєм і бажанням об'єкта. При її активації їй складно протистояти зовні. Однак вона також небезпечна і для хазяїна такої активації, бо може ввести і його в оману. Якщо мова йде про агресію, сум або придушення страхом — за це відповідає Права істота. Але все це діє при домінанті Тваринного начала спостережуваного об'єкта. Так що, якщо люди не хочуть бути в становищі кролика перед удавом, для них дуже важливо вчитися жити, перебуваючи на духовній хвилі, жити по Совісті. Інакше, як кажуть, «коли Совість спить, чорти шепочуть».

Ці Істоти зручні для виконання певних цілей і завдань в невидимому світі. Ці Істоти є своєрідними «розумними, живими інструментами» невидимого світу, які допомагають людині в її духовному розвитку, якщо вона, звичайно, уміє ними користуватися і їх контролювати. Якщо ж вона не здійснює такого контролю, у першу чергу пов'язаного з охайністю своїх думок, то ці бокові Істоти контролюють її, тобто захоплюють контроль над нею через домінування Тваринного начала. Щоб навчитися контролювати і керувати своїми боковими Істотами, для початку треба навчитися розуміти, що вони собою являють, як діють. Потрібно відстежити їхній прояв у собі, найбільшу активацію.

Остання, як правило, проявляється під виглядом одних і тих самих «мисленних звичок», психологічних «зачіпок» Особистості, заснованих на негативному, егоїстичному способі мислення. При домінанті Тваринного начала боковим Істотам однаково, які негативні чи улесливі думки активувати у свідомості і які зовнішні образи для цього використовувати (тому у людини зазвичай в її уявних лихах винен хто завгодно, але тільки не вона сама). Для бокових Істот головне — сила уваги самої людини, завдяки якій вони підсилюють свій вплив на неї ж, образно кажучи, роблять її залежною від себе.

Більшість людей через матеріальну завісу звичного тримірної бачення світу не знають і не розуміють принципу роботи своїх Істот у повсякденному житті. І це незважаючи на те, що люди досить часто зустрічаються з їхнім проявом. Адже коли ми думаємо про інших людей, своїх знайомих, друзів, родичів і так далі (про людей, з якими мали можливість особистого спілкування і, відповідно, контакту з їхнім біополем), то, по суті, контактуємо безпосередньо з їхніми Істотами. Якщо ми думаємо в духовному руслі, позитивно — у взаємозв'язок вступають наші Передні істоти, а якщо в матеріальному руслі, негативно — контактують однойменні бокові Істоти. Як це відбувається? Тільки людина подумала, сконцентрувала думку на певній людині, відбувається інформаційний обмін на рівні тонких енергій між однойменними Істотами цієї людини і тієї, про яку вона думає. Наприклад, ми тільки подумали про якусь людину, яку десять років не бачили, а вона буквально відразу ж нам зателефонувала чи цього ж дня прийшла у гості. Або ж буває так, що під час розмови людина часом уже знає наперед, що саме скаже співрозмовник, вона відчуває його настрій і мислений потік ще до того, як той щось скаже. У чому причина? Це якраз і є проявом взаємодії Істот. Просто одна з наших Істот вступила в контакт з однойменною Істотою іншої людини. Адже для Істот немає ні часу, ні простору в нашому розумінні, вони живуть за іншими законами. Це своєрідні посередники Особистості в її зв'язку з іншими світами.

Часто буває, що людина, яка не особливо піклується про охайність своїх думок (відкрита для впливу ззовні), зайнята якимись своїми повсякденними турботами і раптом ні з того, ні з цього починає сердитися або відчувати незрозумілий страх. А причина криється в інформаційному обміні. Цей обмін може бути всякий, у тому числі й у вигляді тих же інформаційних проявів субособистостей, про які ми говорили, контакту бокових Істот людини з однойменними Істотами людей і з інших причин. Це також може бути і проявом волі Тваринного розуму (через причину, про яку людина навіть не здогадується) через свою систему активації Тваринного начала в конкретному індивіді або в багатьох людях, незалежно від того, де вони перебувають, знають один одного чи ні. Тому будь-якій людині, що йде духовним шляхом, дуже

важливо знати про ці прояви і вміти контролювати свої думки, не допускати втручання чужої для неї волі Тваринного розуму у своє життя.

Анастасія: У багатьох випадках люди не розуміють і не знають навіть про існування подібних механізмів впливу з боку невидимого світу, хоча самі чимало від цього страждають у повсякденному житті.

Рігден: Так, люди можуть не розуміти і не знати про це, але саме вони вибирають, яким думкам віддавати перевагу. А механізми впливу з боку невидимого світу можуть бути найрізноманітніші. Якщо людина перебуває у стані Тваринного начала, то її досить просто спровокувати подібним невидимим чином за допомогою бокових Істот на негативний сплеск (агресія, страх), щоб вона відкрилася, вийшла з рівноваги. Інакше кажучи, увійти з нею в резонанс. А потім, використовуючи її ж енергетику, проявляти безпосередній вплив на її бокові Істоти, які нею і керують. До речі, так само діють і Кандуки, про яких ти згадувала в книзі «Езоосмос». Вони провокують людей на негатив, після чого захоплюють управління їхньою свідомістю. Цими знаннями, як інструментом невидимого впливу на людей, також користувалися в давнину жерці, та й нинішнє жрецтво від Архонтів щосили застосовує ці техніки. Але не тільки Архонти володіють такими знаннями. Деякі сліпери також використовують ці техніки у своїй роботі. Адже це лише інструмент. Все залежить від того, хто, як і з якими намірами його використовує.

Анастасія: Поясніть, будь ласка, для читачів, що відбувається з Передньою і Задньою Істотами, коли бокові Істоти настільки активні?

Рігден: Загалом, можна сказати, що коли в людині при домінуванні Тваринного начала активно працюють бокові Істоти (а це помітно за проявом тих самих негативних думок або за емоційним сплеском людини в розмові з іншими людьми), то Передня й Задня істоти, замість свого справжнього призначення — допомоги в духовному саморозвитку людини — просто експлуатуються боковими Істотами для їхніх потреб. А потреби Тваринного начала, як і у всієї матерії, ті ж самі, зводяться до боротьби за панування. У результаті Задня істота починає активно ворухити в пам'яті моменти стосовно різних життєвих ситуацій, де спостерігалось активування боротьби за вплив, агресії, маніпуляції, концентрації на егоїзмі тощо. А Передня істота у цей час практично не працює згідно свого прямого призначення, лише періодично активуючи почуття надії на майбутнє, яке з успіхом переінакшується свідомістю (шаблонним, матеріальним способом мислення) людини на надію майбутнього благополуччя в матеріальному світі. Але винна у створенні такої ситуації сама людина, адже вона вибирає яким думкам віддавати перевагу у своїй голові.

Анастасія: А якщо в людині домінує Духовне начало?

Рігден: Тоді все відбувається якісно інакше. Людина більше зосереджена на контролі своїх думок, на самовихованні, на духовному розвитку, самовдосконаленні. У ній активно працює Передня Істота і, завдяки дисципліні думок, бокові Істоти, скажемо так, виконують додаткову функцію своєрідних Стражів. Тоді, навіть якщо й надходить ззовні інформація агресивного, маніпуляторного змісту, яку зчитує Задня Істота, вона не заважає людині, тому що в неї активована Передня істота. Вона просто подумки ігнорує цю інформацію. А контрольовані дисципліною думки бокові Істоти, по суті, крім того, що беруть участь у попередженні розвитку небажаної ситуації, так ще й допомагають у пізнанні невидимого світу, завдяки своїм можливостям і взаємозв'язкам з іншими вимірами. Чому й важливо бути Справжньою Людиною, жити на позиціях Духовного начала.

Анастасія: Знаю по собі і по нашій групі, що коли люди зіштовхуються з практичним пізнанням цих Істот, у них спершу можуть виникати різні емоції (від подиву до страху) від зустрічі, так би мовити, з самим же собою в невидимому світі. Можливо, це просто через звичку з дитинства бачити себе в ракурсі тримірного виміру і несподіванки споглядати себе в зовсім іншому вигляді й обсязі з позиції інших вимірів.

Рігден: Це природно. Оскільки на перших етапах пізнання своїх Істот людина ще не пододала в собі звичку, зафіксовану в її свідомості досвідом життя в тримірному вимірі, коли будь-яке нове явище в ній викликає суміш і боротьбу двох почуттів: страху і надзвичайної цікавості. Що в ній перемагає, такий і буде результат пізнання. Подібний страх — це всього лише помилковий вибір, емоція від Тваринного начала, у яку Особистість вкладає силу своєї уваги і, таким чином, матерілізує його. Треба мати духовну свободу в пізнанні світу, тобто бути звільненим від подібних страхів через свій стійкий вибір, самопізнання, прагнення до вищого, духовного світу. Більш досвідчена у духовному пізнанні людина не зазнає страху перед невидимим світом, який їй відкривається. Вона починає просто користуватися цими знаннями, усвідомлюючи, що спостережувані нею Істоти — це її ж складові частини. По суті, це є вона сама у різних проявах багатоскладової реальності.

Анастасія: Так, як кажуть в народі: «Бог нічого зайвого не дає».

Рігден: Абсолютно вірно. Наявність цих Істот пов'язана з вибором людським, точніше зі створенням умов для нього, з наділенням Особистості певним ступенем свободи. У цьому і зміст усієї цієї багатомір-

ної конструкції людини. Якби не було тих же бокових Істот, не було б і свободи вибору між бажаннями матеріального світу і духовними прагненнями, між «добром і злом». Так би людина, незважаючи на те, що перебуває в обмежених умовах (ув'язнена в матерію), однаково б усеїдині відчувала Душу та інтуїтивно йшла до Бога. А з цими різноманітними Істотами в неї є альтернатива вибору: вибрати злість, агресію, заздрість, гордість і нескінченність бажань матерії або не віддавати всьому цьому силу своєї уваги, стати на бік духовного і бажати тільки одного — свого духовного звільнення і руху до Бога.

Духовний розвиток людини можна образно порівняти з рухом машини з періодичними пробуксовками. Спочатку свідомість людини часто і безконтрольно перемикається з одного емоційного стану на інший. Це нагадує новачка, який сів за кермо і ще плутає педалі, де тиснути «газ», а де «гальмо». Дисципліна думок, контроль свого стану свідомості — це як раз спроба людини навчитися управляти собою, своїми емоціями, бажаннями, думками, при цьому втримувати чіткий курс загального руху — свої життєві позиції, головний вибір. Тобто усвідомлено, з повною відповідальністю проживати життя, чітко орієнтуючись на духовний напрямок і постійно втримуючи його у фокусі своєї уваги. Образно кажучи, це прагнення їхати в машині до мети, незважаючи на дрібні пробуксовки. Природно, чим частіше будеш себе контролювати, бути уважнішим на своєму шляху (а не ловити гав по боках, приділяючи увагу думкам і емоціям від бокових Істот), тим швидкість твого руху (духовного розвитку) буде вища.

Анастасія: Гарний приклад. Якщо так подумати, то ж більшість людей проживають своє життя неусвідомлено в духовному плані, приділяючи увагу думкам від бокових Істот. Вони ставлять перед собою дрібні життєві цілі й матеріальні завдання, наприклад, накопичити, украсти, купити, ствердити свою тимчасову значущість у родині, на роботі, у суспільстві тощо. Образно кажучи, катаються машиною по колу, даремно спалюючи свій бензин (життєву енергію).

Рігден: Просто вони проживають життя своїм внутрішнім вибором, по суті, обмежене, порожнє життя, яке для них підготувала система Архонтів: будь «роботом» з ранку до вечора з обмеженою свідомістю, вузьким спектром інтересів і життєвих турбот. Але все це умовності, які досить розпіарені світом, щоб змусити людину повірити в них і працювати на цю вигадану систему — одну з програм Тваринного розуму. Насправді, людина сама себе заковує в ланцюги цього тримірної світу, бо їй легше бути рабом у цій системі матеріальних цінностей, ніж добувати своєю духовною працею справжню Свободу, як власну перепустку у Вічність. Життя людини в її руках, у її праві вибору, у її бажанні самовдосконалюватися і працювати над собою.

Анастасія: Так, тим більше в наш вік інформаційних технологій людям стає доступною найрізноманітніша інформація про духовну спадщину різних народів. Хто шукає, той завжди знайде.

Рігден: У середньовічного вченого Омара Хайяма, як людини, яка володіла широким діапазоном пізнань у всіляких областях, починаючи від фізики, математики і закінчуючи філософією й сакральними знаннями, є такі рядки:

«Нас Четверо примушують страждати,
Укорінивши в нас потребу — їсти й спати.
Але позбавлені ми цільного, до першоджерела —
У небуття повернемось ми знову».

Анастасія: Омар Хайям знав про чотири Істоти людини?!

Рігден (з посмішкою): А як тобі такий його рубаї?

Народжений чотирьох стихій,

прислухайся ти до звістки,

Зі світу таємного, якому не відомі лестоці!

Ти звір і людина, злий дух і ангел ти;

Все, чим ти здаєшся,

В тобі приховане разом.

Або такий вірш Омара Хайяма:

Коли росте з кореня щастя

вічна гілка торжества,

Якщо одягом тісним стало

життя тіла для тебе,

Не покладай надію на тілесний,

похідний свій намет,

Бо не так вже й сильні ті

чотири прадавні кілочки його.

Анастасія: Росте з кореня щастя вічна гілка? Це алегоричне порівняння з «Квіткою лотоса» у сонячному сплетінні?! Намет вказує на пірамідальну будову. Чотири прадавні кілочки — це, виходить, чотири Істоти. До того ж тут наведені їхні основні міфологічні образи: звір — Права істота, людина — Задня істота з людським минулим, злий дух — Ліва істота, ангел — Передня істота. Дивно! Мабуть, якби я не знала про Істоти, то так би й асоціювала ці слова з матеріальними поняття-

ми. Люди, виявляється, не бачать і половини тих знань, які відображені у віршах Омара Хайяма.

Рігден: Просто вони не обтяжують себе процесом більш глибокого пізнання, щоб заволодіти ключем до знань... У продовження розмови про структуру людини, як я вже казав, збереглося багато згадувань у культурних, містико-релігійних традиціях, міфах, легендах народів світу про ті ж основні чотири Істоти людини з єдиним центром — Душею.

Анастасія: Я пам'ятаю, ви якось розповідали нам про п'ять елементів у стародавніх єгиптян, які складають людську істоту: Ах, Ба, Ка, Хат, Ху. Я зафіксувала ці знання в книзі «Сенсей-IV». Дивно, як люди відреагували на ці відомості, втім, так само, як і я свого часу. Вони немов відкрили для себе щось нове. Незважаючи на те, що до наших днів дійшли згадування давніх про це, багато читачів не розглядали поняття Душі саме в такому контексті. Таке враження, що знання є, але ключ до них загубився у часі. А ваші пояснення якраз і дали людям цей цінний ключ до розуміння не тільки самих себе і того, що діється в навколишньому світі, але й до таємних знань із старовинних скарбниць людства. Так що людей теж можна зрозуміти: те, що їм сьогодні подають як альтернативні знання про Душу — це, крім вчень тієї чи іншої традиційної релігії, переважно книги західної філософії, де дуже багато що, як я вже зараз чітко розумію, написано від розуму людського.

Рігден: Що поробиш, людям властиво ускладнювати просте...

Анастасія: Так і є... Але навіть і в цьому випадку для людини, яка глобально розуміє, про що йде мова, неважко буде відмести лушпиння нанесеного в часі і зрозуміти суть, якщо вона, звичайно, володіє споконвічними Знаннями. В суспільстві просто загублена первісна інформація. Звідси і всі лиха. Ваші відомості багато в чому пояснюють основну суть споконвічного Знання. Я думаю, що сучасним людям буде більше ніж «просто цікаво» довідатися про себе, про свої Істоти, про Душу, про те, яке значення надавали цій інформації люди за всіх часів.

Рігден: Сьогодні справді ці відомості, на жаль, ускладнені й закамурфльовані під зовнішні обряди, ритуали, звертання до чотирьох стихій, сторін світу, до міфічних духів, образів звірів-помічників, пов'язаних з людиною, у характеристиках яких саме й проглядають знання про ці Істоти людини.

Сакральні знання про Істоти приховані в *таємних символах* багатьох давніх народів Півночі, Європи, Сибіру, Азії, Південної і Північної

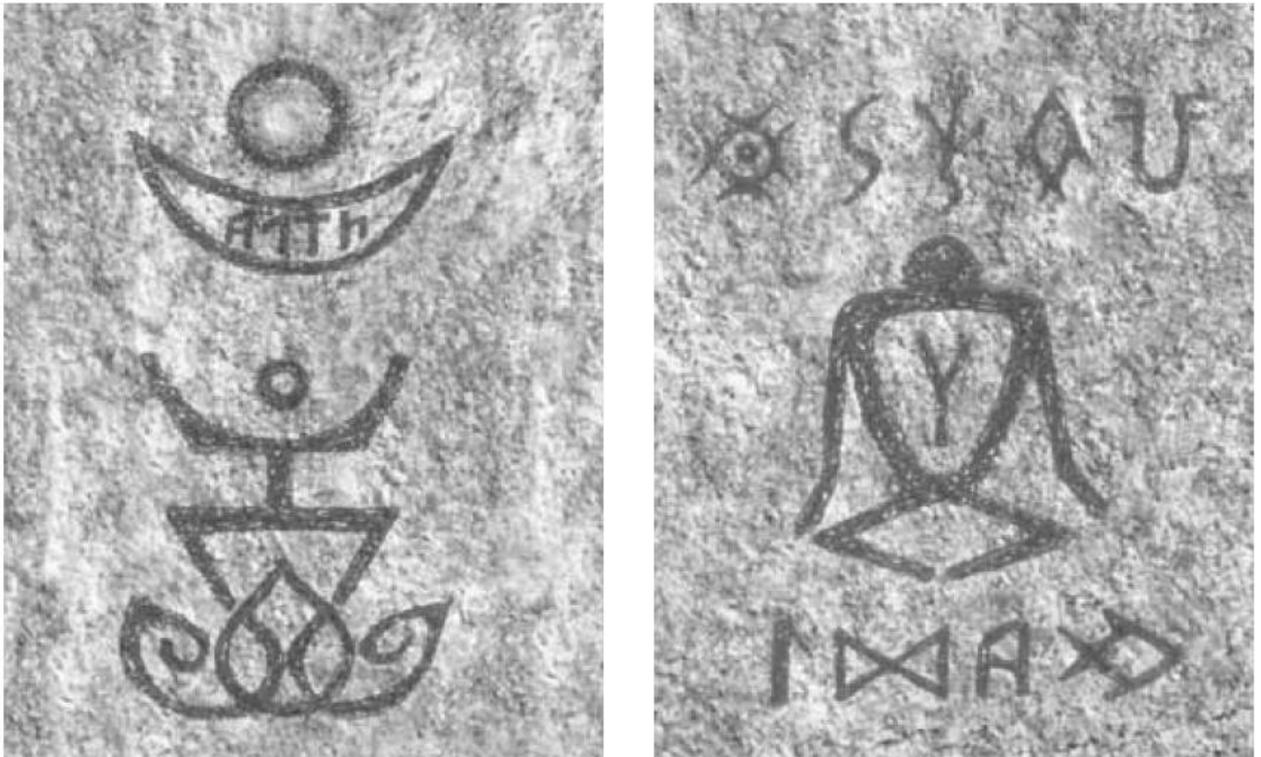

Америци, Африки. Більш предметно про них знали ті, хто зберігав священні, духовні знання того чи іншого народу і володів техніками пізнання невидимого світу: шамани, маги, релігійні жерці і так далі. Наприклад, у шаманській міфології (шаманство північно-азійських народів, у тому числі бурятів, алтайців, монголів), яка тісно переплетена з ритуальною обрядовою практикою, збереглися наступні уявлення. Наприклад, бачення шамана як істоти неоднозначної природи: наполовину людини, а наполовину птаха, або істоти в образах лося, ведмедя, ізюбра. Є також згадки про зооморфних двійників шамана, головного з яких називають «матір-звіре», тобто матір звірів.

Анастасія: «Матір-звіре»? Цікаво, а звідки пішла така назва?

Рігден: По-перше, згідно з міфологією народів Північного Сибіру (наприклад, евенків Підкам'яної Тунгуски, Уралу, басейнів ріки Обі, Єнісею) Всесвіт представлений у вигляді жіночого начала, Великої Матері світу, Прародительки всієї живності, Господарки Всесвіту і матері звірів. Вважалося, що білі шамани, здійснюючи свою астральну подорож у верхній небесний світ, проходили «дороги всіх світів Всесвіту» для отримання повноти своєї магічної сили, але головну її частину отримували тільки від *небесних володарок*. Таким чином, вони надіялися *створюючою силою зверху*, або, кажучи по-нашому, силою *Аллата*, якою їх обдаровувала *небесна Господарка світу*.

По-друге, раніше сакральними знаннями невидимого світу володіли в основному жінки, тому що вони за своєю природою більш тонко, інтуїтивно відчувають невидимий світ. З жінкою, жіночим началом пов'язана таємниця творення, народження нового життя. Іншими словами, у давнину духовні, сакральні знання зберігали і передавали майбутнім поколінням в основному шаманки, а не шамани. Згодом же саме жінки вважалися більш сильними у володінні шаманською практикою зміни стану свідомості, ніж чоловіки. Учені вже знайшли чимало старовинних жіночих поховань разом з різними культовими предметами, прикрашеними хрестами, загадковими символами, орнаментованими амулетами, спеціальними ритуальними предметами. Відомо багато прадавніх кам'яних малюнків і скульптур простоволосих дівчат, «третьім оком» на чолі і певними знаками, що свідчать про сакральні знання. Візьми хоча б знахідки в Росії чотирьохтисячолітньої давнини, наприклад, у Сибіру на берегах ріки Єнісею, Лени, Ангари або піктограми скель давнього, найглибшого на планеті озера — Байкалу.

Малюнок 7. **Петрогліфи Гірського Алтаю**
(Кош-Агачський район, Республіка Алтай, Росія).

По-третє, Душа людини, яку пов'язували з вищими світами, називалася, як правило, «материнською». У тих же народів Півночі, наприклад, якутів, досі збереглися цікаві згадування. У давнину їхні предки вважали, що аби людина жила і мислила нормально, у ній повинні бути присутніми отримані при народженні складові душі-кут: материнська душа (ійе-кут), життєва і психічна сила (сюр), земляна душа (буор-кут), повітряна душа (салгин-кут). Після смерті людини вважається, що материнська душа і психічна сила (сюр) повертаються до своїх творців, земляна душа виходить з порохом у землю, а повітряна душа розчиняється в повітрі. У шаманів же, кожна з цих душ одержує особливе виховання і особливе втілення.

Анастасія: Дивно. Шкода, що мало хто звертає увагу на археологічні та етнографічні дослідження нечисленних народів світу. Але ж і в них, виходить, збережені ті ж самі знання, що й у розпіарених на сьогоднішній день релігіях і сучасних віруваннях. Ви зараз розповідали про народи Півночі Росії і я згадала, що колись у дослідницьких роботах, присвячених цій темі, знайшла цікаві відомості. Наприклад, у якутів було особливе ставлення до певних тварин, культове шанування яких пов'язане з ідеєю *вмираючого і воскресаючого* звіра. Останній шанувався серед північних народів в образі або священного ведмедя, або кита. Вважали, що бог Знання (Білге Хаан) живе *на сьомому небі*.

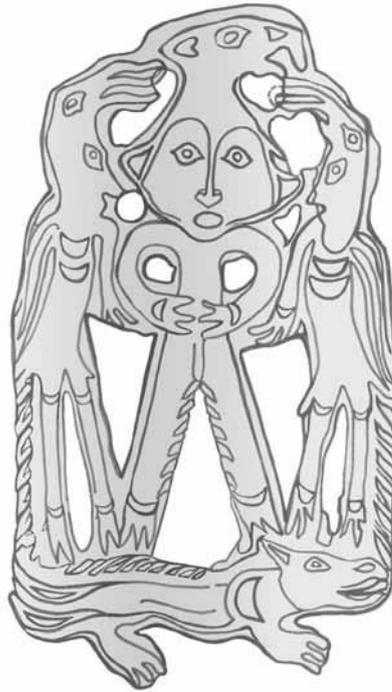

Крім того, у якутів існував обряд «виготовлення гнізда душі дитини», тобто на спеціальному восьмистовбурному дереві для майбутньої Душі дитини споруджували особливе гніздо. У шаманській міфології був присутній мотив творення світу з яйця, було наявним уявлення про Душу, як про птаха, про післясмертну долю людини, про божий дар (кут-сюр), про який ви згадували, що визначав увесь життєвий шлях людини і ще багато чого іншого з відомих вже мені, завдяки вам, Знань. І що найпримітніше, важливу роль вони відводили *знаковій системі* у вигляді особливих орнаментів на одязі, прикрасах, магічних предметах. Це належало до таємних знань, як і в інших народів світу. А що стосується чотирьох Істот, то, як ви сказали, у якутів теж було уявлення про духів-помічників шамана.

Рігден: Ну, не тільки у якутів, але й інших народів також є згадування про це. Зокрема, що в розпорядженні шамана знаходяться духи-помічники, які в тих же ритуальних піснях називаються «силою», «свитою», «військом». Вони частенько виступають в образі звірів, риб, птахів або духів, які подорожують в інший світ з метою здійснити якусь дію: домовляються з іншими духами, закликають, вступають у двобої з духами хвороб, пророкують, отримують шуканий об'єкт і так далі. Знання про чотири Істоти можна знайти й у символічних схемах, наприклад, в елементах шаманського одягу, за яким, образно кажучи, як по атрибутіці форми військових, можна визначити «звання» шамана, ступінь його «астральних подвигів» і тому подібне.

Наприклад, у передгір'ях Уралу найпоширенішими композиційними схемами на елементах ритуального одягу і «образках» пермських шаманів є: птахи (Передня істота), ящури (Задня істота), дві міфічні істоти майже однакової природи (бокові Істоти), а посередині сам шаман. Причому на корпусі ящура іноді малювали сім риб, підкреслюючи, в тому числі, і зв'язок з водною стихією, вимірами, а також з пам'яттю про набуту інформацію. Примітно, що на ящурі зображували стоячими тільки дорослих людей, тобто тих, хто вже мав минуле. З боків від шамана у схемі розташовували, як правило, двох міфічних істот. В одних випадках іде явна вказівка на Праву і Ліву істоти за допомогою використання традиційних елементів, що означають Тваринне начало — *роздвоєних копитець* (набагато пізніше бокові Істоти почали зображувати у вигляді двох тварин або людей з сокирами, ножами, стрілами, зброєю в руках). В інших випадках це були позначення прямо протилежні за функціями — небесних володарок світу, які поєднують у собі елементи жіночого тіла й лосиці (шанованої священної тварини). Вважали, що їхня сила здатна переносити шамана в інші виміри, у тому числі й вищі. Іноді на цих образах ставили символ Аллата у вигляді півмісяця ріжками догори, гадаючи, що так шаман додатково збільшує свою силу. Пізніше через бажання підкорити бокові

Істоти своїй владі, так би мовити, для земних цілей, ці поняття стали зміщуватися, що можна простежити за зображеннями, наявними на різних археологічних артефактах.

Малюнок 8. Бляшка пермсько-печорських шаманів.

Подібні відомості про п'ять елементів людини можна знайти й в інших частинах світу. Вони є в різних релігіях і віруваннях. Навіть у такій синкретичній (від грецького слова *synkresis* — зрощення, *synkretismos* — з'єднання; що у цьому випадку означає об'єднання різних релігій у єдину систему) релігії, як вуду. Ця релігія, завдяки ЗМІ, сьогодні розпіарена на весь світ однобоко, до того ж в негативному вигляді, тому для більшості її представники асоціюються з чорними магами і чаклунами. Вуду з'явилася на острові Гаїті (що знаходиться в Карибському морі, яке розділяє Північну і Південну Америку) серед населення, предки яких були вихідцями з племен Західної Африки, примусово завезені на цей острів як раби. Так ось, за сакральними переконаннями жителів острова Гаїті, архітектура духовної сутності людини складається з п'яти компонентів. А саме: фізичного тіла (це відгомін знання про Праву істоту); духу цього тіла, дарованого великим Змієм на ім'я Дамбалла (це інтерпретований відгомін знань про Ліву істоту); особливого каналу, який пов'язує людину з її зіркою на небі (це відгомін знань про Задню істоту); «Великого доброго ангела», що позначає в їхньому розумінні життєву силу (це відгомін знань про Передню істоту); «маленького доброго ангела» (Душі; це відгомін знань про Центр людини). Причому найважливішими частинами для людини вважаються ці два «ангели», і саме про них найбільше піклуються віруючі. Навіть звичайна смерть цим людям не є такою страшною, як перспек-

тива через дії чорних чаклунів назавжди втратити свою Душу або стати бродячим духом, чи безвільним зомбі, що виконує накази чаклуна. Адже згідно їхніх переконань вважається, що якщо чаклунові вдається захопити в полон «Великого доброго ангела», то він позбавляє людину життєвої сили і та згасає. Щодо позбавлення життєвої сили, це, до речі, відлуння колишніх знань про дії Кандука.

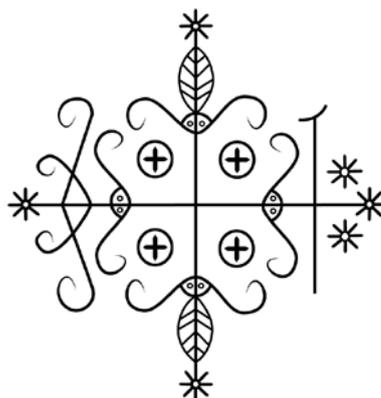
У релігії вуду є й традиційні для африканської міфології персонажі божеств, такі як Легба. Він персоніфікує Схід і сонце, вважається посередником між світом смертних і світом духів, Стражем Воріт у потойбічний світ, завдяки якому відбувається спілкування між людьми і духами. Одне з його імен — Хазяїн перехресть. Згідно з дагомейською міфологією, Легба є сьомим сином Маву-Ліза, того самого глави пантеону богів, про який я вже згадував.

Анастасія: Це коли ви розповідали про 72 виміри, про спіраль, про дагомейського міфологічного змія Айдо-Хведо, який як слуга носив цього бога (Маву-Ліза) у своїй пащі при акті творення світу?

Рігден: Так. У міфі згадується, що Легба один знає мову Маву і мови своїх братів, кожному з яких верховний бог дав особливу мову. Легба сповіщає Маву про все, що відбувається в «царстві» його шести побратимів.

Анастасія: Інакше кажучи, це вказує на шість вимірів, на інформаційні структури, які взаємодіють між вимірами, на цілісність роботи чотирьох Істот під час пізнання людиною вищих вимірів?

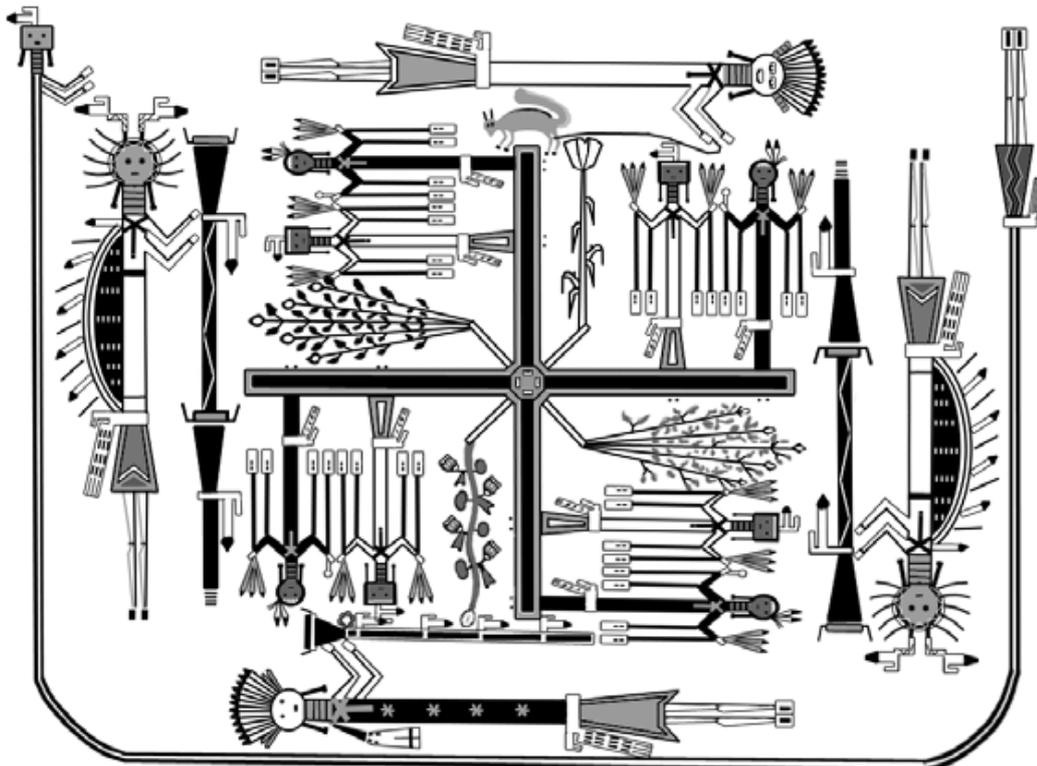
Рігден: Безумовно. Коли проводився ритуал чи обряд, пов'язаний із закликанням того чи іншого бога цієї релігії, ведучий малював на землі борошном або зернами індивідуальний символ (веве) бога, до кого здійснювалося звернення. Завдяки цьому до наших днів дійшли символи, у яких зафіксовані знання, у тому числі й про чотири Істоти, хоча сучасні шанувальники цієї релігії трактують це вже по-своєму.

Малюнок 9. Схема символу «Легба».

На жаль, вже давно змінений акцент з духовного на споживацьке ставлення до таких Знань. Це стосується не тільки згаданої релігії, але й інших. Образно кажучи, колись людям дали посох (Знання), щоб людина, спираючись на нього, змогла дійти до вершин свого духовного самовдосконалення. Але працювати над собою духовно, змінювати себе — це набагато важче, ніж догоджати своєму розуму улесливими ілюзіями матеріального світу. Людська лінь і ледачий розум перетворили цей посох у підручний інструмент, щоб облаштувати собі тимчасове житло-землянку, розмінявши шлях до Вічності на «камінь спотикання», суть якого — тлін. Інакше кажучи, люди спробували егоїстично переробити споконвічні Знання для своїх скороминущих потреб, не піклуючись про тих, хто прийде після них. І все-таки, завдяки тому, що свого часу ці Знання були поширені серед народів стародавнього світу, які проживали на різних континентах, сьогодні їх відгомони можна знайти в різних куточках Землі.

Наприклад, у індіанців Північної Америки племені навахо в таких обрядах, як церемонія «Святого шляху», використовують певні священні символічні зображення, складені з дрібного кольорового піску, які стирають після закінчення обряду. При нагоді, зверни увагу на піщану картину «Колоди, що обертаються», яку створюють для священної пісні «Нічного шляху».

*Малюнок 10. «Колоди, що обертаються»
(священне зображення племені навахо).*

На цій картині ти побачиш і Центр, і правильну свастику (рух Аллата на розширення), і чотири пари жіночих і чоловічих духів (йеї), зверни увагу, у якій позиції їхні руки. У віруваннях народу навахо до вищих йеї відносять шість чоловічих і шість жіночих божеств, а всього традиційно виділяють — чотирнадцять видів. Вважається, що всі вони пов'язані з подіями часів Першотворення. Крім того, у картинці «Колоди, що обертаються» є й символічне зображення чотирьох Істот, де бокові Істоти зображені, як духи-Стражі, Задня істота, як минуле з чотирма однаковими позначками (які вказують на час — четвертий вимір). А Передня істота представлена у вигляді головного йеї з білячою сумкою — Розмовляючого білого бога (Тихий балакун), що оберігає людей. Він асоціювався зі сходом, світанком і злаками. І всю цю картину облямовує у вигляді своєрідного півкола головна жіноча йеї — райдужна богиня-хранителька, яка вміщує в собі інших йеї і символізує небесно-земний шлях. Це стилізований символ Аллата.

Анастасія: Комплексна картина, судячи з вашої розповіді. Виходить, сюди включені знання як про людину, так і про Всесвіт.

Рігден: Абсолютно вірно. Згадування про чотири Істоти з центром — Душею є і в Азії, зокрема, у давньокитайській міфології. Таке збірне поняття, як «У ді», позначає п'ять міфологічних персонажів, кожен з яких у свою чергу має своїх помічників. Цей термін використовувався стародавніми китайцями як позначення «абстрактних духів п'яти стихій». «У ді» згадується у старовинній книзі «Чжоу лі» («Чжоуській книзі обрядів»). Різні давні автори-філософи по-своєму розшифровували поняття «У ді»: хто писав, що це «п'ять божеств», хто — «п'ять імператорів», хто — «п'ятірка великих». У будь-якому разі це поняття прирівнювали до символу п'яти напрямків (чотири сторони світу і центр).

Ці символи були настільки важливі в обрядовій традиції Стародавнього Китаю, що їх зображення були наявними практично всюди: і на емблемах, і на прапорах, і в мистецтві, і в архітектурі (у тому числі й на могильних барельєфах). Причому вони розташовувалися за особливим порядком, пов'язаним з тим чи іншим ритуалом. Наприклад, прапори, кожен з яких був позначений одним з символів «п'яти напрямків», під час проходження війська несли в певному порядку. Спереду, як символ Передньої істоти, несли прапор із зображенням Чжу-Няо («червоний птах») — символом півдня, що вважався у китайців почесною стороною світу. Позаду, як символ Задньої істоти, несли прапор із

зображенням Сюань-у (черепаша, перевита змією) — символом півночі. Ліворуч, як символ Лівої істоти, несли прапор із зображенням Цинлун («зелений дракон») — символом сходу. Праворуч, як символ Правої істоти, несли прапор із зображенням Бай-ху («білий тигр») — символом заходу. Але тямущій людині достатньо глянути на характеристики цих збірних понять, щоб зрозуміти, про що насправді йде мова, враховуючи особливості світогляду цього народу.

Анастасія: Справді, той, хто встановлював ці традиції, явно знав більше про невидимий світ... Та й знайомі якісь поняття... Ви казали, що поняття «У-ді» прирівнювали до символу п'яти напрямків сторін світу, п'яти божеств. А п'ятим владикою, центром цих чотирьох сторін світу, чотирьох божеств, часом не є Хуан-ді («жовтий володар»)?

Рігден: Абсолютно правильно, Хуан-ді або дух на ім'я Хань-шу-ню («той, хто заковтнув стрижень»). Втіленням його духу є єдиноріг цилінь — символ центру.

Анастасія: По суті, це прототип позначення Душі — центру в невидимій структурі людини і вказівка на її зв'язок з Передньою істотою (символом якої був єдиноріг).

Рігден: Давай докладніше розберемо характеристики цих персонажів. Хуан-ді означає не тільки «жовтий владика», але й «сяючий (випускаючий світло) володар». Цей символ центру вважався фактично верховним небесним божеством. Його зображували чотириоким, чотириликим. Ця традиція пішла ще від стародавніх китайських шаманів, які під час сакральних ритуалів надягали на себе відповідну чотириоку маску. Чому зображувався саме чотириокий символ? По-перше, це пов'язане з умовним позначенням чотирьох Істот. А по-друге, тому що при виконанні певних медитативних технік людина отримує так званий всеосяжний зір видимого і невидимого світу: одночасне бачення всього, що відбувається навколо, а часом і в інших вимірах. Такі можливості недоступні для звичайного людського зору у звичному тримірному світі. Але варто людині змінити стан свідомості і для її внутрішнього зору стираються перепони.

Анастасія: Так, це бачення вражає, особливо коли тільки починаєш пізнавати невидимий світ з такого «всеохоплюючого ракурсу». Пам'ятаю, як двадцять років тому, коли ми з хлопцями тільки осягали ці практики, наскільки особисто мене приголомшив цей перший досвід. Досить незвично було спостерігати за процесами і відчувати цілковито незвичне відчуття такого внутрішнього «зорового» сприйняття. Але ще більше вражала можливість отримання всеохоплюючого уявлення про будь-який об'єкт, як зовнішню, так і внутрішню його структуру, а

також супутню інформацію, з якою він (цей об'єкт) стикався... До речі, ви мені зараз нагадали, звідки я вперше довідалася про цього персонажа — Хуан-ді. Колись давно ви, розповідаючи нам про те, що люди ні необхідно навчитися правильно мислити, згадували про старовинний медичний трактат «Хуан-ді ней цзин»...

Рігден: Було таке... Китайська традиція пов'язує початок лікування і медицини, як науки, саме з іменем Хуан-ді. Та й сам цей медичний трактат «Хуан-ді ней цзин» перекладається як «Книга Хуан-ді про внутрішнє». Все зовнішнє, фізичне народжується з внутрішнього. До речі, згідно з легендами, сподвижник Хуан-ді на ім'я Цан-цзе (за іншими версіями Фу-сі) винайшов ієрогліфічну писемність, тобто священне письмо в знаках. Між іншим, і цей культурний герой зображувався на стародавніх барельєфах теж чотириоким як символ особливої прозорливості. За переказом, він зміг скласти знаки, бо проник у глибинний зміст слідів птахів і звірів. А тепер згадай про те, що шамани зазвичай зображували Істоти людини у вигляді «птахів і звірів» і зістав цю інформацію з тим, що ти вже знаєш про знаки. Про таємниці знаків ми ще порозмовляємо трохи пізніше. А зараз для читачів лише скажу, що кожен символ — це носій досить широкої інформації. Крім того, існують особливі знаки, здатні чинити конкретний вплив, але про них більшість сучасних людей навіть не підозрює, незважаючи на те, що ці знаки у великій кількості наявні в суспільстві. Знаки відіграють величезну роль, і не тільки у світі шести вимірів. Їх можна порівняти з пусковим механізмом певних дій...

Анастасія: Так, враховуючи навіть мій наявний практичний медитативний досвід, — це є незаперечним фактом.

Рігден: Але повернемося до більш докладного розгляду символів чотирьох Істот, а також сакрального центру в уявленнях стародавніх китайців. Отже, символом центру у них був єдиноріг (цилінь). В описах його називають як «чудесний звір», який, коли йде землею, то не зламає і травинки, не роздушить і комашки, він може навіть літати або ходити водою, мов землею, є втіленням людинолюбства і гуманності, символом єднання. До речі, у старовинних текстах єдинорога часто згадували нарівні з оленями, точніше, як їхнього своєрідного ватажка. Це відгомони переказів про небесних оленів, які були присутні в шаманських міфах інших народів. У переказах існують різноманітні описи цієї міфічної істоти, де різні частини її тіла вподібнюються частинам тіла якихось тварин. Але все це є характеристикою, що вказує на структуру чотирьох основних Істот, в яку поміщений даний центр. Наприклад, є згадування, що шия у нього, як у вовка, хвіст, як у бика, копита коня. Вовк — це традиційне позначення Лівої істоти, бик — Правої істоти. Кінь у міфологічних уявленнях часто асоціювався з рухом у

часі й поза часом, рухом через виміри, світи, з істотою, що несе якогось божественного наїзника або культурного героя. «Копита коня» тут символічно вказували не тільки на функції Задньої істоти, але й на бокові Істоти (Тваринне начало), які при відповідному їхньому контролі й перемиканні режиму роботи виконували роль активних помічників, що сполучали з іншими вимірами і світами. Вважалося, що цилінь є з'єднанням сил інь і ян, (ци — чоловіче начало, а лінь — жіноче). У даоських переказах згадується, що на білих єдинорогах їздять безсмертні. Все це образні порівняння Знань, які закамуювали під міфи, зокрема Знань про невидиму будову людини, її духовну складову, реальні можливості у пізнанні невидимого світу.

Далі, прихованим символом Передньої істоти у Стародавньому Китаї був владика півдня Чи-ді, втіленням якого вважається Чжу-няо (Чжунцяо), що означає «червоний птах». Його порівнювали з чудесною китайською цар-птахою Фенхуан, іменованою на Заході птахом Фенікс. Ця диво-птаха на противагу драконові був втіленням жіночого начала. Вона вважалася посланцем небесного владика, персоніфікувалася з божеством вітру, пов'язувалася з солярним (сонячним) символом природи, втіленням людинолюбства. За легендою, вона живе у «східному царстві досконалих людей». Її поява була знаком настання миру, процвітання. Згідно з переказами, на цьому птахові літають безсмертні. Знову ж, знаючи характеристику Передньої істоти та її взаємозв'язок з невидимим світом, зрозуміло, чому саме в такому ракурсі описували міф про цей символ.

Прихованим символом Задньої істоти був владика півночі Хей-ді («чорний володар»), тобто дух на ім'я Се-гуан-цзі, що означає «запис гармонії та світла». А тепер згадай про функції Задньої істоти: вона є *хранителем інформації*, відповідальна за «тунелювання». Владика півночі був пов'язаний зі стихією води. Цікаво, що втіленням духу Хей-ді вважалася черепаха, переверта змією (Сюань-у). Цей символ був табульованим.

Взагалі слід відзначити, що черепаха, як і змія, також займає особливе місце в китайській міфології. Вона пов'язана з міфами про Всесвіт і Землю (як про матеріальний світ). Вважається, що черепаха втілює в собі весь Всесвіт. Форма черепахи у вигляді куполоподібного верхнього панцира асоціативно пов'язується з давньокитайським уявленням світобудови — круглим небом, а плаский нижній щит (пластрон) — з пласкою квадратною землею. Інакше кажучи, сакральними знаками кола (небесного світу) і квадрата (земного, матеріального світу), які знали давні ще до появи цього асоціативного образу.

Аж ніяк не випадково «Сюань-у» в перекладі з китайської мови означає «темна войовничість». Справа в тому, що верхній панцир черепахи (небесний світ), так само як і нижній плаский її щит (земний світ), асоціювали з бронею («у» — «войовничість»), а колір сюань — чорний з червоним відтінком. Останній служив асоціацією з невидимим світом. По суті, такий прадавній образ черепахи, перевертої змією, означав боротьбу в невидимому світі між небесними силами Аллата (опуклий верхній щит панцира черепахи — карапакс) і силами матеріального світу у вигляді Тваринного розуму (плаский нижній щит панцира черепахи — пластрон). Все це відбувалося в єдиному Всесвіті, що має спіральну структуру (кіля змій, що обвивають черепаху). Аж ніяк не випадково згодом у китайській міфології з'явився персонаж, якого називали Сюань-у — «Темний воїн», який мав відповідну емблему. Найчастіше його зображували з прекрасним обличчям, волоссям, що спадало до плеч, у чорному халаті, з поясом, прикрашеним нефритом, з мечем у руці, що стоїть босим на черепасі, обвитій змією. Кожен елемент образу слугував символом того або іншого певного духовного знання. Саме останнє — духовні Знання і служіння Волі Духовного світу і персоніфікували з істинною войовничістю. У народній традиції образ цього Воїна шанували як божество, що виганяє злих духів.

Анастасія: Сьогодні люди не розуміють справжній зміст давнього виразу «істинна войовничість». Але ж істинна войовничість для людини — це аж ніяк не прояв її агресії, ненависті чи злості у видимому світі. Істинна войовничість — це прояв стійкості духу Воїна у боротьбі зі своїм Тваринним началом або Тваринним розумом, це характеристика боротьби в невидимому світі, як кажуть у переказах, між Світлом і Темрявою.

Рігден: Цілком правильно. Поганий той воїн, який не вдосконалюється в бою... Так ось, повертаючись до теми питання. Прихованим символом Правої істоти в давньокитайській міфології виступає владика Заходу Бай-ді («білий правитель»), тобто дух на ім'я Чжао-цзюй, що означає («той, хто закликає і той, хто відштовхує»). Втіленням цього духу вважається Бай-ху («білий тигр») — звір, який наводить страх на всяку погань, заступник Заходу. До речі, білого тигра (прихований символ Правої істоти) і зеленого дракона (прихований символ Лівої істоти) у середньовічному Китаї малювали на воротах даоських храмів як Стражів. У парі вони шанувалися як духи — Вартові дверей. Враховуючи, що Права і Ліва істоти виконують також роль активаторів емоцій і думок від Тваринного начала, їхні функції Стражів і охоронювані ними «двері» мали сакральне значення. Останнє означало: не перемігши в собі цих двох Стражів, людина не зможе увійти в духовний світ.

Ну й нарешті, прихованим символом Лівой істоти був владика сходу Цан-ді («зелений правитель»), тобто дух на ім'я Лін-вей-ян («чудотворний, могутній, що дивиться вгору»). А втіленням цього духа був Цинлун («зелений дракон»). Зображення зеленого дракона разом з символами трьох інших сторін світу є на багатьох могильних барельєфах, стінах похоронних споруджень. Цікаво, що в народних картинах, які мають заклинальний характер і благопожальний зміст, можна зустріти зеленого дракона як помічника бога багатства. Причому дракон зображувався таким, що розсипає багатство і таким, що наповнює своєрідний ріг достатку (особливу «вазу, що збирає скарби») чудесними перлинами, виливаючими полум'я, а також золотом, сріблом, коралами. Бога багатства, якого малювали сидячим верхи або на драконі, або на тигрі, особливо шанували торговці. Постійним атрибутом китайського бога багатства в народних картинах, як правило, був дракон, пов'язаний з грошима. Знову-таки, якщо всю цю інформацію зіставити з характеристикою Лівой істоти (хитрість, гординя, обман, бажання таємної влади), то проявляється зовсім інше підґрунтя цього переказу.

Треба відзначити, що в Стародавньому Китаї зелений дракон був досить відомим і, як би сказали сьогодні, широко розпіареним персонажем. Людям він був представлений як символ весни, змін, Сходу. Але це вже підміна понять, асоціативне злиття з популярним раніше в племенах, більш древнім і значущим у міфології образом, що поєднує в собі риси птаха (а пізніше людського обличчя) і змії. Такий образ у давньокитайській міфології представлений, наприклад, в архаїчному жіночому божестві Матері-прародительки *Нюй-ва* (Нюйва; жінка, що м'яко ковзає в інший світ, як вода; що має зв'язок із земним і з небесним світом). У легендах її називали створювачкою всіх речей і людей. Причому, згідно зі сказаннями, *першою вона створила дівчинку*, дивлячись на своє віддзеркалення у воді, а потім вже багато інших смертних — чоловіків і жінок. З'єднавши останніх, вона змусила їх продовжувати свій рід самотійно і поклала на них обов'язки з виховання дітей. У космогонії південно-східного Китаю їй відводять головну роль створюючого божества. Вважалося, що вона володіла надприродними здібностями і за один день могла зробити 70 перевтілень. Це відгомін Знань про 72 виміри, про те, що божество творить із 72-го і 1-го вимірів, і ці зміни впливають на інші 70 вимірів. Її пов'язували з перемогою над чорним драконом (що являв собою втілення погані), з відновленням космічної рівноваги, яка порушилася в результаті катастрофи, при якій обвалилися чотири краї землі.

Більш того, саме цій створюючій божественній жіночій іпостасі був властивий синьо-зелений колір. У міфології різних народів він персоналізував стихію води і жіночого космічного начала. Це особливий колір, що вказує на певні досягнення в духовних практиках. Про нього

докладніше я розповім трохи пізніше. А зараз лише відзначу, що навіть у традиційному уявленні китайців зелено-синя ділянка кольорового спектра є єдиним цілим і позначається ієрогліфами, які поєднують значення «зелений» і «синій».

Мати-прародителька Нью-ва часто зображувалася в парі зі схожою з нею істотою Фу-сі (Фусі) з тулубом людини і хвостом змії замість ніг. Причому їхні тіла були переплетені. Люди, які не володіли сакральними знаннями, трактували таке переплетення як подружню близькість. Насправді в багатьох випадках, особливо у старовинних зображеннях подібних божественних персонажів, чітко прослідковується передача Знань про світ, а також про медитативні інструменти, використовувані людиною для досягнення вищого духовного стану. Їхня символіка часто була пов'язана з колом і квадратом.

*Малюнок 11. Прабатьки світу і людини
Нью-ва і Фу-сі згідно з
давньокитайською міфологією
(зображення на шовку; VII століття нашої ери.
Турфан. Провінція Синьцзян;
артефакт виявлений ученими в 1928 році).*

На картині Мати-прародителька Нью-ва і культурний герой Фу-сі. Їхні тіла спірально переплетені між собою у три з половиною оберти. У контексті цієї картини цей символ відображає знання, як про спіральну структуру Всесвіту, так і про медитативну техніку досягнення людиною одного із щаблів вдосконалення — стану духовного просвітлення (пробудження і підняття звитої в три з половиною оберти «Змії Кундалині» з основи хребта до чакрану «Тисячолісник»). Навколо Нью-ва і Фу-сі зображені 72 різноманітні за формою і розміром «бульбашки повітря» як позначення 72 вимірів у Всесвіті. Зокрема, це представлено у вигляді сімдесяти однієї невеликої «бульбашки» і однієї (72-гої), розташованої між «змійними хвостами», — найбільшої і найскладнішої за внутрішньою будовою. Між людськими обличчями «прабатьків» розташовано чотири виміри, що вказує на основні для людини виміри (тримірний простір і час, у яких народжується і проживає Особистість людини, здійснюючи свій вибір), а також чотири основні Істоти людини, пов'язані з іншими вимірами. Над головами божеств знаходиться круг, у якому вміщена пташина лапка з кігтками, що вказує на зв'язок з винятково іншим середовищем — небесним (духовним) світом.

Основоположник цивілізації, культурний герой Фу-сі, якого вважали, за легендою, братом, а пізніше й чоловіком Нью-ва, також поєднував у собі риси птаха і змії. Хоча раніше, будучи ще героєм епосу племен, він зображувався саме у пташиному вигляді і шанувався як божество Сходу. До речі, його ім'я означає «той, що влаштував засідку на жертівних тварин». Про Фу-сі, як я вже казав, збереглися згадування як про першого творця ієрогліфічної писемності (записування знаками). І вже набагато пізніше його почали називати «драконоподібним» і пов'язувати в легендах з драконом-лун і «драконовими основами».

Є ще один цікавий момент. Стародавній китайській міфології були властиві різні космологічні міфи, у тому числі і про створення впорядкованого світу завдяки божественному жіночому началу (силам Аллати). Але який акцент сьогодення? Сучасний світ знає, що в основі китайської міфології і філософії лежить принцип «Інь-Ян», тобто міф про становлення світу як боротьби двох начал, «з одного боку, що збувають, з іншого боку, що відновлюють вищу гармонію буття». Як стверджують нинішні філософи — «принцип ідеї динамічної рівноваги альтернативних тенденцій». Інакше кажучи, у сучасному світі нові покоління вже не відають про первісну міфологію, де зазначено про початок зародження світу духовними силами, його упорядкування божественним жіночим началом. «Основоположна» китайська філософія починається одразу з утвердження ідеї дуальності світу, єдності і боротьби двох протилежних начал, тобто з етапу прояву матеріального світу, сил Тваринного розуму і їх «боротьби» з творчим божественним началом. Питання, чому сьогодні на весь світ розпіарений саме цей міф і утверджується саме цей домінуючий принцип? Я вважаю, розум-

ним людям неважко буде знайти відповідь на це питання, тим більше маючи базові знання.

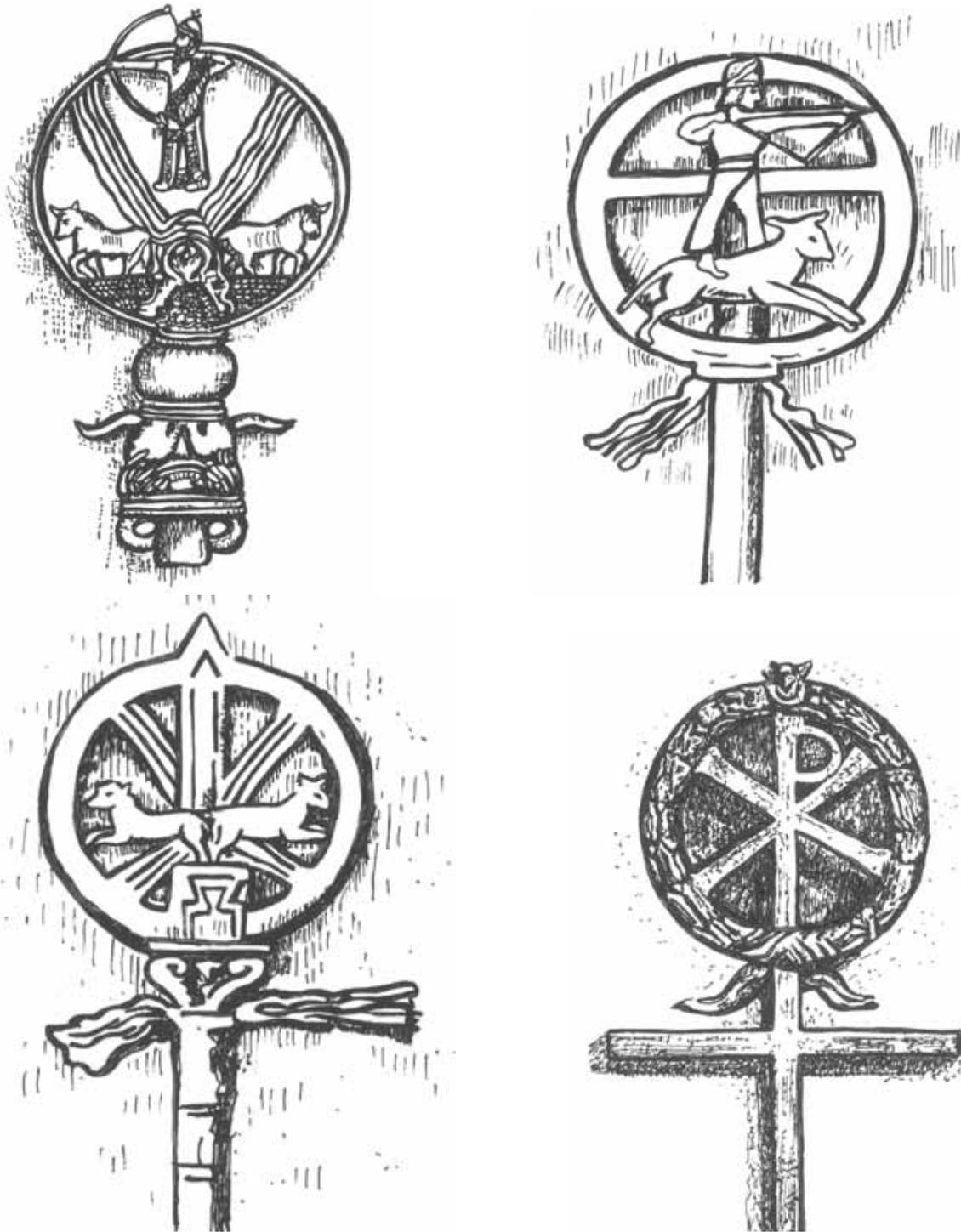
Так от, у міфології поява дракона Цин-лун у світі подавалася вже не інакше, як щасливе провісництво. Зображення зеленого дракона популяризували як такі, що мали *благопожальний* зміст і що приносили незліченні *земні* багатства. Іноді в походах прапор з його зображенням навіть несли поперед війська, а прапор з емблемою білого тигра, відповідно, за військом. Однак якщо простежити коріння такого піару, то воно виведе до старовинного окультного таємного ордену «Зелений дракон», яке здавна існує на території Китаю і творить таємні, не зовсім гарні справи у всьому світі.

Анастасія: Так, я згадувала про цю окультну організацію у книзі «Сенсей-IV», коли описувала маловідомі факти про події і людей, що спровокували Другу світову війну. Насправді, як ви абсолютно точно тоді зауважили, все знаходиться перед очима для тих, хто знає.

Рігден: Безумовно. До речі, про військові походи. Особливу символіку, знаки, що активують агресію в масах, обізнані з цим правителі (політики) і жерці з давніх-давен використовували у військових походах, зображуючи їх на прапорах і щитах. І таке було не тільки в Китаї, але й в інших країнах. Взяти, наприклад, Ассирійське царство, яке деякі нинішні історики називають як «першу відому *світову* державу», що була заснована на крові і завоюваннях.

Анастасія: Так, історію у нас, на жаль, пишуть ще під диктування ідеології Архонтів: робиться акцент не на перших у світі об'єднаннях відносно духовних досягнень людської цивілізації, а саме перших об'єднаннях, заснованих на агресії та завоюваннях чужих земель.

Рігден: Але ж в руках самих людей змінити ситуацію... Отже, якими були бойові значки ассирійського війська? В основному це косий хрест у колі з вертикальною поперечиною і двома тваринами з боків, або ж лучник, що спрямовує стрілу в одну з бокових сторін. Інакше кажучи, символи і знаки, що вказують на активацію *бокових Істот!*

Малюнок 12. Приклади символів, що вказують на активацію бокових Істот:

1), 2), 3) – бойові значки асирійського війська;
4) монограма Костянтина Великого

(фрагмент барельєфа на мармуровому саркофазі IV століття, знайденому в римських катакомбах).

Анастасія: Асирійські бойові значки? Точно! Я ж читала про них, після того як ви згадали про монограму Костянтина Великого (лабару-

ма) — символа з халдейської космології. Лабарум використовували останні римські імператори як військовий прапор до розколу Римської імперії на Західну частину і Східну частину (Візантію). Ще тоді всі ці штандарти і знамена використовувалися для полегшення керування військами. А якщо говорити про Ассирійське царство, то все зрозуміло. У певний період часу Вавилонія, звідки були родом жрецькі кола з халдеїв, входила до складу Ассирії, та й самі ассирійці сповідували релігію, схожу на релігію вавилонян...

Так, дивно, що люди не бачать очевидного. Адже і в період правління Костянтина Великого і після нього цей знак агресії (монограма Костянтина Великого), який здавна використовувався під час ведення війн, почали повсюдно застосовувати в релігії. Зараз він розставлений у багатьох містах світу, його бачить багато людей. Це ж війна без оголошення війни! Хтось явно знав більше про цей знак, коли нав'язував його Костянтину як символ нової державної релігії у впливовій на той час у світі державі.

Рігден: На жаль, це так. Багато людей, коли йдуть у релігійний храм тієї конфесії, до якої вони себе зараховують, практично не помічають, які знаки і символи їх оточують і для яких цілей вони там розміщені. Але людина однозначно відчуває їх роботу за своїм станом. Просто враховуючи, що справжнє призначення цих знаків їй ніхто не розкриває, природно, що людина навіть не буде намагатися розібратися в такому своєму «нав'язливому» психологічному стані. Вона вважає такий стан природним, тому що вже неодноразово його відчувала, потрапляючи в подібні заклади.

А якщо уважно подивитися, то в таких місцях часто можна побачити найрізноманітніші знаки, причому такі, що активують як Духовне начало в людині, стремління до Бога, так і Тваринне начало через пробудження підсвідомих страхів. Дуже часто в культово-релігійних закладах знаків, що негативно впливають на психіку набагато більше, ніж знаків, що стимулюють розвиток і зміцнення Духовного начала в людині. Чому? Вся справа в меті й завданнях, а саме в маніпулятивних технологіях тієї чи іншої релігії — практиці, успадкованій від релігій минулого і напрацьованій віками. В таких технологіях перше правило — це непомітна підготовка психіки парафіянина для впливу на його підсвідомість таким чином, щоб він беззастережно виконував завуальовані команди маніпулятора, однак при цьому вважав, що робить це зі своєї волі й бажання.

Анастасія: А знаки — це якраз і є саме той інструмент впливу, який безвідмовно впливає на підсвідомість будь-якої людини.

Рігден: Цілком правильно. Знання про це у людей були здавна, досить глянути на малюнки і знаки епохи палеоліту. На жаль, на сьогоднішній день цією інформацією володіє не більшість людей, як це було в давнину, а лише ті, хто знаходиться на верхівці управління народами світу. Але ситуація поправна, було б на те бажання самої більшості. Так от, психіка індивіда через підсвідомість чітко вловлює цей вплив знаків, тому що структура психіки базується на несвідомому. Свідомість у цьому випадку має підлеглу функцію. А знаки впливають, скажемо так, на архетипічну складову психіки індивіда. Їх дія заснована на схильності індивіда до неусвідомленого навіювання.

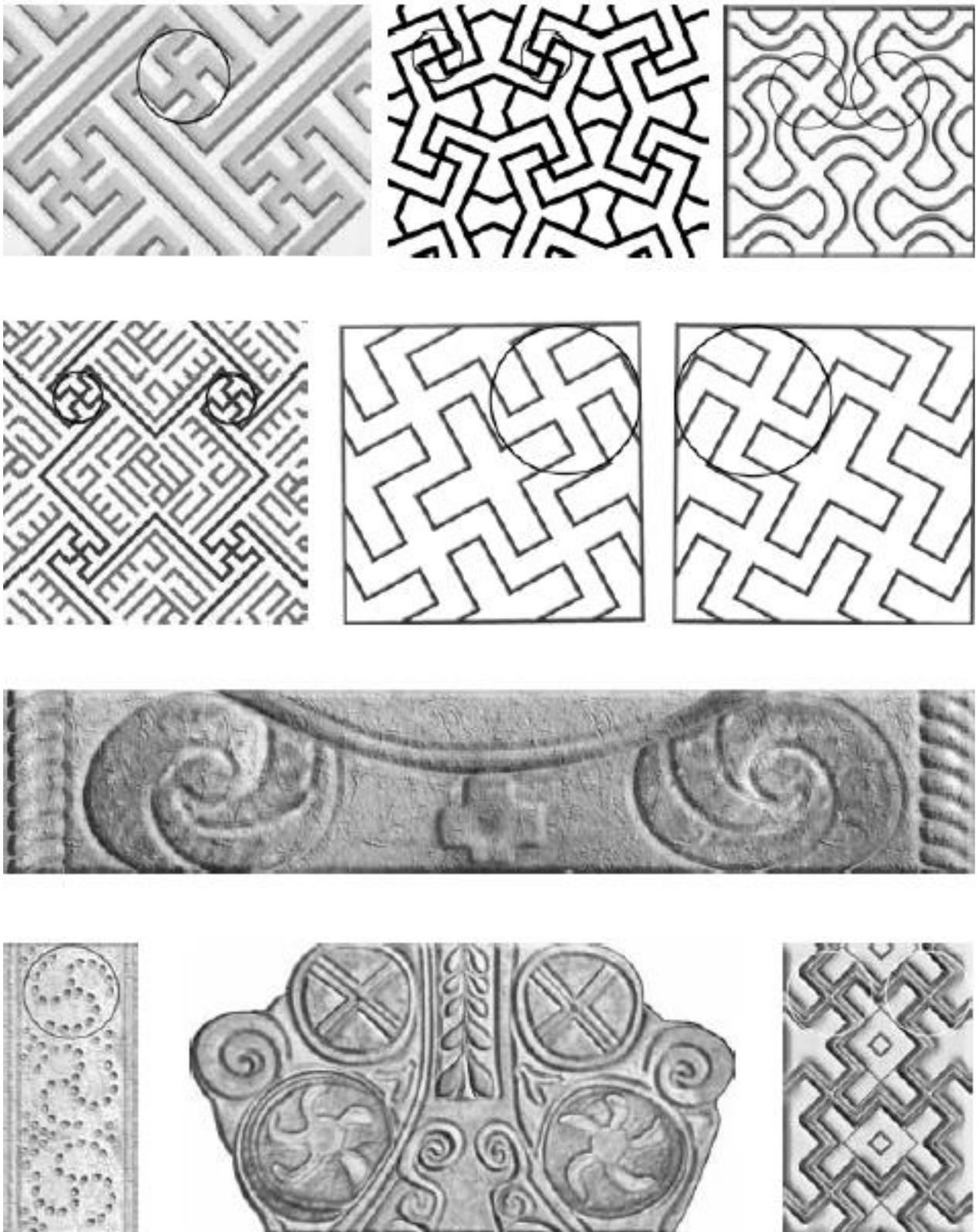
Що відбувається, якщо в таких культово-релігійних закладах знаходяться здебільшого негативні знаки? Людина іде в такі заклади, як правило, тоді, коли в неї назріває на те внутрішня потреба (це якщо виключити властиві для тієї або іншої народності масові релігійні свята або події, коли люди традиційно, «за компанію» зі своїми знайомими і родичами відвідують храми). Інакше кажучи, коли йде духовний сплеск, але Особистість не може усвідомити, що саме з нею відбувається. Природно, така потреба інтуїтивно приводить туди, де людина очікує отримати відповіді на свої внутрішні питання, тому, прямуючи в такі установи, вона відкрита до діалогу, тобто у неї вже є певний ступінь довіри до службовців релігії.

Якби людина потрапила в культовий заклад, де розставлені здебільшого позитивні знаки, які підсилюють сприйняття Особистістю глибинних почуттів від Духовного начала, це б іще більше її надихнуло, примножило почуття Любові, вдячності до Бога, породило в ній стан безстрашності, розширеного стану свідомості, цілковитого сприйняття світу. Розумієш, у чому різниця? Людина відчувала б не фанатизм, не бурхливі емоції з вигуками «алілуйя» у нападах масової істерії, спровокованої величезним бажанням юрби врятувати своє тіло і жити в ньому вічно (до речі, після таких емоцій від Тваринного начала людина, залишаючись наодинці з собою зазвичай відчуває спустошеність). А вона би відчувала саме повноту пробудження глибинних почуттів, які дають усвідомленість, духовний приплив сил, заряджають бажанням творити заради порятунку своєї Душі, а не тіла. Це приклад того, як по ідеї повинно було бути зараз, якби людське суспільство справді мало духовний орієнтир у своєму розвитку. Але поміть, у світі все відбувається з точністю до навпаки. Чому? Тому що основа створення будь-якої релігії, як інституту управління масами, — влада і маніпуляція, закамуфльовані під «духовну турботу» про людей. Тому й сьогодні в більшості випадків негативних робочих знаків у таких культово-релігійних закладах набагато більше, ніж позитивних.

Коли в таких установах розставлені здебільшого негативні знаки, то вони просто перенаправляють цей духовний сплеск людини, умовно

кажучи, як через призму, про яку ми вже вели мову, в русло пробудження в ній підсвідомих страхів, матеріальних бажань, активуючи ту або іншу бокову і задню Істоти. Ці знаки створюють дисбаланс у психіці, звужують свідомість і нагнітають на індивіда стан страху, безвихідності і раболіпної поведінки. У цьому стані будь-яка інформація сприймається нею на віру. Невелика ж кількість позитивних знаків у таких закладах стимулюють в людині надію на майбутнє, бажання жити. Як правило, в релігійних закладах це стандартна формула подібного сполучення знаків, яка підготовлює людину до наступної вербальної сугестії (навіюванню) з боку службовців тієї або іншої релігії.

*Малюнок 13. Символи свастик (прямої і зворотної)
у візерунках інтер'єру та екстер'єру різних
релігійних закладів.*

В результаті такої негласної, попередньої обробки знаками, яка підсилює наступні словесні навіювання, парафіяни, у тому числі й, здавалося б, дорослі, розумні люди з вищою освітою, науковими ступенями, стають довірливими, немов діти. Вони готові прислухатися до будь-яких вигадок людей, одягнених у релігійні шати, навіть не вникаючи в суть: де йдуть навіювання від Тваринного розуму, а де справді даються зерна, що стимулюють їхній духовний ріст.

Анастасія: Так, у такому стані «безвихідності», паніки «потопаючого», людина хапається за будь-яку підсунуту їй соломинку... Виходить, спочатку в індивіді провокується страх, а після маніпулятор демонструє спосіб порятунку від цього страху, причому у вигідному для себе світлі.

Рігден: Так. Це можна образно порівняти з тим, як людину саджають у камеру і доводять погрозами, побоями до стану психологічного зриву. А після до неї підсиляють співкамерника, який обіцяє нібито звільнити її з цього ув'язнення, тому що знає як. Природно, людина переймається до нього довірою, вірою, що той позбавить її від страждань, починає ставитися з пошаною і повагою до свого нового «друга», тому що той дає їй почуття надії, а точніше сказати, підтримує в ній ілюзію швидкого звільнення. Але зверни увагу, співкамерник тільки обіцяє, але нічого не робить для того, щоб справді звільнити людину, оскільки він сам підневільний «раб», який просто виконує свою роботу.

Так і в релігії, її службовці, подібні до «співкамерників», які самі ще далеко не вільні. Але вони, пропагуючи свою релігію, як правило, стверджують, що у людини немає жодного шансу на порятунок, якщо тільки вона не є прихильником їхнього вчення, яка зобов'язана дотримуватися всіх їхніх правил і обрядовості (бути «вічним спонсором», політичним електоратом, що виконує волю їхніх жерців). Людина, слухаючи обіцянки такого релігійного «співкамерника» про свій порятунок, в остаточному підсумку готова виконати будь-яке його *прохання*, вважаючи це «своїм обов'язком», «своїм бажанням», «своєю усвідомленою участю». Цей механізм маніпуляції ефективний, поки він прихований від свідомості людини. Адже маніпулятор ніколи не зізнається у своїх діях. А якщо це століттями налагоджена система, то, частенько служителі тієї або іншої релігії самі не усвідомлюють, що саме вони роблять і кому насправді служать.

Анастасія: Загалом, прихована маніпуляція релігійних жерців, що мають за мету підкорити своїй владі якомога більшу кількість людей, полягає в тому, що вони спочатку створюють людині відповідні умови і джерело страху, а потім виступають в ролі посередників для тимчасового вирішення, що виник внаслідок цього, внутрішнього конфлікту

людини, природно, у вигідній для них формі. Чим більше незрозумілого для людини, чим менша ступінь усвідомленості, що відбувається з нею, тим більший страх *це незрозуміле* їй вселяє. Більше того, цей процес підсилює і закріплює на собі увагу Особистості. Для жерців же, чим більше страху вони наганяють на поневолені їхньою ідеологією народи, тим міцніша їхня влада і більший авторитет, підтримуваний цими ж народами.

Рігден: Так, просто відбувається найсправжнісінька маніпуляція людськими почуттями, причому на користь Тваринного розуму. Подібні знаки, що негативно впливають на психіку (наприклад, знак агресивної, зворотної свастики), розміщені у таких культових закладах, як правило, в полі зору парафіян. Однак вони розташовані так, що не акцентують на собі увагу, якщо ти про них не знаєш. Вони можуть бути вписані і у візерунки, і в прикраси зовнішнього інтер'єру, у храмовий розпис стін, підлоги, елементи різьблення, ліплення, також нанесені на предмети й одягу священнослужителів тощо.

Малюнок 14. Символ зворотної свастики у візерунках інтер'єру та екстер'єру в різних релігійних установах.

Треба розуміти, що будь-яка людина на рівні підсвідомості фіксує більшу частину інформації з видимого світу, навіть якщо вона усвідомлено зосереджена на чомусь своєму. Так ось, людина відвідує такі заклади, коли в неї виникає на те внутрішня потреба, під час духовного сплеску або ж бажаючи позбутися своїх внутрішніх (душевних) страждань, які, по суті, є наслідком тривалого домінування в ній Тваринного начала. У такі хвилини людина відкрита і перебуває у стані пошуку допомоги. Але замість духовної допомоги в більшості випадків у подібних закладах вона отримує матеріальні підміни й своєрідну закілювання свого стану. А саме: негативні знаки підсилюють у ній підсвідомі страхи, що служать релігії, додають до цього свої стандартні вербальні впливи, завдяки яким у людини формуються певні матеріальні бажання і прагнення. Людина зосереджує на цьому силу своєї уваги. А це, у свою чергу, ще більше підсилює вплив на неї задньої і бокових Істот.

Анастасія: Так, негативно впливаючі знаки також провокують і додатково стимулюють у людях механізми (навіювання, наслідування, взаємного емоційного зараження), властиві стихійній поведінці мас. Це інструменти, що активно впливають на психіку людей і створюють відповідну емоційну напругу. А служителі культу за допомогою вербального впливу вже просто формують кульмінацію і розв'язку цих емоцій у потрібному їм руслі. Таким чином, виникає штучно створена психологічна прив'язка, закріплення віруючого за тією чи іншою релігією, його особиста ідентифікація з цим співтовариством.

Рігден: Вірно. Так що вплив знаків на людину — це загалом лише фізика. Процес їх роботи можна образно порівняти з кнопкою, що включає лампочку. Люди натискають на неї, коли їм необхідно створити певні умови для своєї роботи (зробити штучне освітлення темного приміщення). При цьому вони навіть не розуміють до ладу, як відбувається цей процес, що собою являє електроенергія, яка її істинна природа. Є кілька знаків, які використовувалися з давніх-давен для активації Тваринного начала в людині. Природно, що для суспільства активація подібних знаків нічого хорошого не передвіщає. Але люди самі вибирають, яким емоціям і думкам віддавати перевагу і вкладати в них силу своєї уваги.

Анастасія: Так, горезвісний вибір людський...

Рігден: Така маніпуляція властива не тільки релігіям, але й багатьом окультним товариствам (латинське слово «occultus» означає «прихований»). У переважній більшості випадків такі товариства принадають тих, хто жадає мати надприродні сили для задоволення свого егоїзму. До речі, якщо люди звернуть увагу на історію розвитку таємних

товариств агресивного спрямування, що прагнуть досягти «необмеженої влади», то помітять, що навіть назви багатьох з них пов'язані з образами Правої або Лівої Істот. Наприклад, таємні товариства «Дракона», «Ягуара», «Леопарда», «Тигра», «Вовка». Навіть більше, їхню містичну основу становлять ритуали, пов'язані з Правою і Лівою істотами. Їхня суть — наділити людину характеристиками і «надприродною силою» того чи іншого агресивного, шанованого в цьому товаристві звіра. Чільну роль тут саме відіграє особистий вибір членів цих товариств, їх ідеологічна або релігійна віра, а також давні магічні техніки з використання можливостей Правої та Лівої істот, які, як правило, знає лише верхівка такого таємного товариства. Це один з багатьох прикладів, як духовні знання узурпувалися окремими особистостями і стали використовуватися в спотвореному вигляді для досягнення земної влади і особистих матеріальних цілей. Як казали давні, раб має тільки одного Хазяїна, а властолюбна людина має їх стільки, скільки існує людей, що сприяють їй піднесенню в земній владі, і духів, що сприяють упадку її Душі.

Анастасія: Вже вкотре переконуюся, як важливо, щоб більшість людей розуміла, «хто є хто» у цьому світі, могла відрізнити справжнє духовне від матеріальної підміни, Істину від неправди, Добро від зла...

Рігден: Так, тоді у людства було б більше шансів уникнути катастрофічних наслідків для цивілізації взагалі. Адже правила гри в матеріальному світі, у тому числі й для окультних сил, виникають на виборі самого людства, точніше його більшості. Ті чи інші окультні сили тільки провокують або ініціюють якісь дії, тобто всього лише запускають програму тієї чи іншої Волі. Але втілюють ці програми в життя самі люди згідно свого вибору, здійснюючи відповідні дії, марнуючи на це час свого швидкоплинного життя і витрачаючи силу, призначену для спасіння своєї Душі.

А для того, щоб у світі розрізнити де Правда, а де Брехня, потрібно працювати над собою, відслідковувати свої думки, контролювати їх, вчитися бачити світ з позиції Спостерігача від Духовного начала. Багато хто з людей, які в пошуках духовного, навіть не розуміють, як система Архонтів спрямовує їхній розум у прямо протилежний напрямок, змушуючи витрачати роки й енергію на зручності матеріальні, тимчасові, замість реального спасіння Душі. На сьогоднішній день, на жаль, більшість людей вибирають владу Тваринного розуму, який спокусив їх матеріальними бажаннями. Вони неусвідомлено втілюють його Волю своїм помилковим вибором тимчасового і безглузлого, своїми ж руками підтримують і зміцнюють владу Архонтів.

Подивися, що пропагують у світі, які здійснюють підміни? Навколо суцільні вивіски й заклики, що збуджують численні матеріальні ба-

жання та стимулюють Его. Але ж людина женеться не стільки за здобуттям матеріального, скільки за відчуттями володіння цією ілюзією, бажанням знайти довгоочікувану стабільність у своєму внутрішньому світі. Але ця стабільність залежить винятково від внутрішньої роботи над собою, від твого духовного самовдосконалення, а не від зовнішніх обставин. Простий приклад, закрій очі і уяви, що в тебе є все: палаци, корпорації, влада над народами. А потім відкрий очі, подивися навколо — і ти зрозумієш, що це була ілюзія, яка дуже швидко закінчилася. Так і життя промайне, і все дуже швидко закінчиться. І чи варто заради цієї ілюзії обтяжувати власну Душу, прирікати себе на тривалу, післясмертну агонію, мучення протягом віків у вигляді згустку негативних емоцій, які ти ж сам у собі і сформував у гонитві за ілюзіями Тваринного начала?

Досить глянути на навколишній світ, які підміни здійснює Тваринний розум для тих, хто начебто бажає рухатися в бік духовного саморозвитку, але в той же час бажає ще й матеріального. Загалом ці люди нестабільні у своїх намірах, їхні духовні пориви легко перенаправляються в русло матеріальних інтересів. Зверни увагу, до чого вони прагнуть у повсякденності, чому приділяють свою увагу, надаючи статусу першочергової значущості у своєму дні? Хто стурбований посиленням особистого впливу на людей, утвердженням власної значущості, заробітком на духовних знаннях, хто зайнятий очищеннями організму, хто до захриплості сперечається про вегетаріанство, хто зосереджений на схудненні, хто вправляється у різних системах «з покращення здоров'я» з егоїстичними амбіціями та порожнім внутрішнім наповненням. Хтось чіпляється за секти, релігійні течії, знову ж тішачи свій слух лукавими обіцянками воскресіння в улюбленому тілі. Хтось медитує, притягуючи собі багатство, удачу, щастя, здоров'я. Хтось через домінацію в ньому Тваринного начала, від дурості своєї починає уявляти себе «освіченим», обізнаним у багатьох «духовних питаннях», змішувати відомі йому різні медитативні техніки, плутати грішне з праведним. А що в основі всього цього? Гордия, утвердження власної значущості в тримірному світі, таємне бажання влади над кимось.

Анастасія: Так, підміни зараз відбуваються в глобальних масштабах. Досить подивитися, які саме психотехніки пропагують у суспільстві і популяризують світові ЗМІ, щоб у цьому впевнитися особисто. Адже це загалом звичайні архонтські прийоми, так би мовити, «медитації» для мас на залучення матеріальних благ.

Рігден: Сумно те, що більшість людей навіть не переймаються питанням, а чому культивується саме така матеріальна спрямованість? Чому на піар цих ідей не шкодують грошей, купуючи необхідні «авторитетні» думки відомих на весь світ людей? Чому ці ідеї обертаються навко-

ло задоволень улюбленого тіла, створення навколо себе комфорту й егоїстичного світу себелюба? Відповідь проста: щоб людина наслідувала цю поведінку, витрачала час і сили свого життя, грубо кажучи, на банан посмачніше, та щоб при цьому ще й шерстка її лисніла та блищала. Однак, як у будь-якому обмані, ніхто не розповідає, які наслідки очікують людину потім, коли вона своє життя розтратить, як дурна мавпа на пошуки смачного банана, а її улюблене тіло просто, як і будь-яка тварина, умре. А ось вона, як Особистість, не ухилиться від своїх страждань і їй занадто дорого доведеться заплатити за марно прожите життя.

А що таке щоденна духовна робота над собою? Це насамперед звичка контролювати свої думки, а не засуджувати чужі. Людина, як правило, часто помічає прояви Тваринного начала в іншій людині. Але не обтяжує настільки прискіпливою увагою до самої себе, не намагається розібратися у своїх реакціях на зовнішні і внутрішні провокації Тваринного начала, не вважає за необхідне посилено працювати над собою в кожному дні. Тільки змінюючи себе внутрішньо, працюючи над собою, можна зрозуміти реальні процеси видимого і невидимого світів, усвідомлено йти духовним шляхом. Інакше кажучи, внутрішні зміни повинні бути, насамперед, у самій людині, у цьому зміст її духовного розвитку! Інше все другорядне. За тілом, як за будь-якою машиною, безумовно, треба стежити, але лише для того, щоб доїхати до мети. І не більше. Потрібно знати і не втрачати з поля зору істинну мету свого життя, яка полягає в духовному звільненні. Це найважливіше для будь-якої людини. Коли людина починає пізнавати себе, вона починає пізнавати і багатоскладовість своєї структури, і її призначення. Можна сказати, що все сприяє тому, щоб людина зробила свій усвідомлений вибір, стала новою Духовною Істотою. У цьому перетворенні вагому роль відіграють її чотири основні Істоти.

Анастасія: Так, у різних народів світу є досить багато відомостей, збережених в різних ритуалах, містичних практиках, священних переказах відносно чотирьох Істот і духовного Центру. До речі, згідно з різними переказами кожен народ розміщував ці чотири Істоти з орієнтуванням Передньої істоти на певну частину світу. Не могли б ви пояснити читачам цей момент. Чому у людей, що населяли різні куточки земної кулі, було своє розуміння такої орієнтації?

Рігден: Якщо говорити в цілому, то орієнтація за сторонами світу цих Істот, присвоєння їм того чи іншого кольору і так далі, залежали від місцевих традиційних переваг, звичаїв, загальних вірувань того чи іншого народу, які склалися протягом століть на підставі священних переказів їхніх предків. Наприклад, південь у тих же китайців вважався найбільш почесною стороною світу, тому у бік півдня вони розмі-

щували символи, які відповідали Передній істоті. Для шаманів північних народів (Сибіру) головним напрямом під час виконання ритуалів, куди вони спрямовували своє обличчя (Передню істоту), як правило, була Північ. А ось для шаманів південних, східних народів Азії — Південь або Схід. Для індіанців Мезоамерики — головною стороною світу вважався або Схід, або Захід, залежно від місцевих традицій тих чи інших племен. Загалом, куди людина традиційно повертається обличчям, виконуючи духовну практику, релігійний ритуал, обряд тощо, там і її Передня істота. Звичайно ж, читаючи міфологію, потрібно розуміти, де народний фольклор, а де реальні знання, бо згодом додавалося багато намуленого, плутаного від людського глузду, головно внаслідок наносного розуміння асоціативних прикладів. Але все ж і сьогодні можна знайти досить багато цікавих згадок, у тому числі й щодо таємних знань про чотири Істоти людини.

Анастасія: Подібні знання можна відшукати в тотемічних джерелах, міфологічних уявленнях народів Європи, Азії, Африки, Америки...

Рігден: Абсолютно правильно. У більшості випадків малі народи, що проживають на тих або інших континентах, внаслідок своєї досить тривалої ізоляваності від контактів з представниками «цивілізованого суспільства» (через несприятливі кліматичні умови або недоступність для мандрівників місць їхнього проживання) змогли зберегти знання своїх предків. Це в деякому сенсі їх врятувало, тому що «цивілізація» не мала уявлення про існування цих народів і їхніх культур. Відповідно, їхні унікальні знання не були тотально знищені «вогнем і мечем» черговою новою панівною у «світовій цивілізації» релігією, як це сталося з прадавніми знаннями інших народів.

Анастасія: Авжеж, як то кажуть, немає зла без добра. Зате тепер є прекрасна можливість порівняти, що було колись і що є зараз і перейти питанням, чому представники всіх сучасних релігій стверджують, що «духовні знання» є тільки у них і більше ні в кого на світі. Якщо об'єктивно підійти до цього питання і розібратися в ньому у стані розширеного сприйняття світу, то стане очевидним, що Знання то скрізь були одні й ті ж, тільки люди надали їм різну форму і назвали їх «своїми».

Адже всяке оновлене духовне Вчення, по суті, формувалося з урахуванням основних таємних знань, які давали в минулому різним народам. І лише коли жерці переробляли це Вчення і втілювали його у форму панівної релігії, отоді й змінювалася ідеологія. По суті, вони змушували народам світосприйняття, аж до провокування в масах фанатизму, бездумного знищення спадщини їхніх предків, всього того, що не відповідало канонам нової релігії.

Рігден: Безумовно... Але, що я хочу відзначити. Незважаючи на таку роботу жрецтва зі знищення духовної спадщини різних народів, навіюванню новим поколінням, що всі колишні вірування є «віровідступництвом і ересю», базові знання про чотири Істоти наявні в таємних знаннях практично всіх нинішніх світових релігій. Це можна простежити за непрямими ознаками того, що пропонується зараз масам у вченні, філософії, ідеології тієї чи іншої релігії. Треба розуміти, що жерці будь-якої релігії будуть нав'язувати масам лише те, що їм вигідно, що буде зміцнювати їхню владу серед людей, а не всі ті знання, які їх попередники самі колись запозичили в інших популярних релігій. Тим більше, серед мас жерці ніколи не будуть поширювати первісне духовне Вчення, що незалежно веде людину до духовного звільнення. Але на основі привабливих духовних зерен цього Вчення вони й формують ті або інші релігії. При формуванні самої релігії, як інституту влади, багато чого переробляється в первинному Вченні і змінюється на угоду релігійній владі жерців.

Наприклад, візьмемо буддизм. На перший погляд, читаючи загальну філософію буддизму, здається, що ця *світова релігія* робить акцент саме на самотійному пізнанні людиною світу й себе. Адже в ній представлені для мас найрізноманітніші практики, «що ведуть до просвітлення», які, до речі, були сформовані на основі знань інших більш давніх релігій Індії. Але це відчуття триває, поки ти не стикаєшся з реаліями сьогодення в цій релігії, а також зі жрецькою структурою цієї світової релігії. Якщо людина не відрізняє Духовне начало від свого Тваринного начала, якщо не бачить підміни від Тваринного розуму, їй важко зрозуміти, в чому прихований підступ та суттєва різниця між первісним вченням того ж Будди і релігією буддизму, яка це вчення, так би мовити, привласнила.

Так ось, про чотири Істоти людини згадується і в загальноіндійській сакральній традиції, і в буддійському релігійному трактуванні вчення Будди. До вищих знань у релігійних вченнях про медитативні практики в індуїзмі та буддизмі належать: набуття інтуїтивного знання — надсвідомості (на санскриті в українській транскрипції звучить як «абхиджня»), пізнання світу через особливий змінений стан свідомості, стан цілісності, об'єднання («самадхі»). Набуття інтуїтивного знання трактується як осягнення істини, єдності світу, досягнення тотожності *п'яти категорій*: ясновидіння, яснослухання, володіння надприродними здібностями, читання чужих думок, пам'яті про минулі життя. Згадується, що досконала людина здатна впливати на весь цей матеріальний світ аж до сьомого виміру або, як записано в давньоіндійських трактатах, «аж до Небес Брахми», адже шлях на «Небеса Брахми» по-

чинається із зречення від прив'язаності до Шести Світів Пристрас-
тей «колеса буття»...

Анастасія: По суті, у цій тотожності п'яти категорій викладається під-
сумок роботи з **чотирма основними Істотами і центром (Особистістю)**. Власне кажучи, розглядається результат певного етапу духо-
вної роботи людини, коли ці Істоти вже перебувають під її контролем,
а людина наближається до стану виходу з шести вимірів.

Рігден: Абсолютно вірно. Людина, працюючи над собою, змінюючи
та вдосконалюючи себе *у духовному напрямку*, досягає певних ефек-
тів, які дають їй додаткові можливості в пізнанні світу.

Анастасія: Так, наприклад, **Особистість** (центр) у процесі освоєння
духовних практик **набуває здатності «ясновидіння»**, тобто спо-
глядання внутрішнім зором з позиції Спостерігача від Духовного на-
чала будь-яких форм, незалежно від відстані й часу, а також бачення
реальної суті події або явища. Це справді так і є, враховуючи навіть
свій більш ніж двадцятирічний практичний медитативний досвід, а
також досвід тих людей, з якими я мала честь осягати Ваше Вчення, ті
споконвічні духовні Знання, про які Ви повідали. Таке ясновидіння
передбачає, в тому числі, одночасне споглядання об'єкта в різних ви-
мірах, розуміння першопричини його появи, трансформації тощо. До-
сягаючи такого стану інтуїтивного знання, людина усвідомлює, **як**
управляти Передньою істотою, що, у свою чергу, проявляє в ній
здібності розуміти, інтуїтивно відчувати будь-яку істоту з позиції Спо-
стерігача від Духовного начала, а також вступати з нею у контакт, не-
залежно від відстані й часу.

Рігден: Правильно. У релігійному трактуванні буддизму це позначено
як набуття божественного слуху (яснослухання), що дозволяє розуміти
людей, які розмовляють невідомими мовами, чути звуки світу навіть
на далеких відстанях. Справа в тому, що звук, згідно з індійською мі-
фологією, є своєрідним символом, пов'язаним з космічними ритмами.
«Той, який слухає звуки світу» — це той, хто знає їх і вміє виявляти ко-
смічні ритми. Вважається, що все взаємозалежне і пронизане тонкими
космічними вібраціями. Змінюючи себе, свою малу сферу, людина
вносить зміни у велику сферу.

Анастасія: Ну, в принципі так, людина, яка судить про явища світу в
рамках мислення жителя тримірного виміру, буде це сприймати як
набуття «божественного слуху». Справді, знання про чотири Істоти ві-
дображені у філософському вченні буддизму, щоправда, у трохи прик-
рашеному вигляді, і тим не менше. Якщо навіть розглянути згадані ка-
тегорії (ясновидіння, яснослухання, володіння надприродними здіб-

ностями, читання чужих думок, пам'ять про минулі життя), то виявляється, кожна з них вказує на можливості конкретної Істоти.

Про це я можу судити з практичного досвіду нашої групи. Наприклад, коли ми освоювали медитативну техніку з «тунелювання», у якій була задіяна Задня істота, то фактично мали можливість довідатися про своє минуле і навіть частково «зняти» інформацію про минулі життя своїх субособистостей. У філософії буддизму під набуттям «пам'яті минулих життів» мається на увазі «знання про свої минулі народження і пам'ять своїх попередніх тимчасових станів».

А щодо можливостей Лівої і Правої істот, то в нас свого часу був дуже гарний наочний приклад — це духовна робота тієї четвірки ратників, яких ви навчали мистецтву воїна Геліара. Ось тоді я й зрозуміла, як **контроль людини над Лівою істотою** розкриває в ній такі здібності, як знання і читання чужих думок. За великим рахунком, це не тільки розкриття цих здібностей, але й чуттєве сприйняття структур тонкого світу, а також здійснення впливу через них. Я наочно побачила, як приборкання **Правої істоти** строгим контролем своїх думок і певними медитативними практиками приводить до впливу на грубі структури світу, відкриттю певних «надприродних» можливостей, які, по суті, є побічним результатом, який набувається у ході духовного розвитку.

Але найбільше мене вразила духовна стійкість цієї четвірки: набуття відмінних професійних навичок не розхитало їхніх духовних намірів, чого, на жаль, не скажеш про деяких людей, з якими мені довелося працювати в наступних групах. Було, звичайно, всяке, в тому числі й повчальний досвід навчання. Наприклад, два роки наполегливої роботи моєї групи дали конкретні результати. Але це також засвідчило факт, що деякі люди з групи, по суті, виявилися не готові до розкриття в собі таких феноменальних можливостей. Їхню свідомість захопив миттєвий успіх, відчуття власної значущості, гордині. Вони почали таємно мріяти про свої перспективи, пов'язані з людським світом. Загалом, пішов перекіс у бік Тваринного начала. І головне, втрапилася щирість, бажання досягнення саме духовної мети. Просто почалося словесне прикриття шляхетними намірами на тлі явних атак від Тваринного начала. Навіть малий успіх, по суті, спровокував втрату їх контролю над Тваринним началом. Але в той же час це був гарний урок для тих, хто вміє усвідомлювати свої помилки і непохитно тримається духовного напрямку. Такий досвід дарує можливість іти згодом духовним шляхом більш зріло та усвідомлено.

Рігден: По суті, проходячи етап пізнання Правої і Лівої істот, людина замість контролю над ними ризикує сама потрапити під контроль цих

досить розумних Істот, спокусившись бажанням мати невидиму силу і владу над іншими людьми. І як наслідок, захопитися цим, розтратити все життя, що залишилося, на досягнення тимчасового результату, втративши при цьому можливість свого звільнення, виходу з кола перероджень. Це своєрідна пастка для людей, що сумніваються у своєму головному виборі.

З цього приводу є одна цікава притча про пошук скарбів. «Якось одного разу один Мудрець проходив повз селище і повідомив людям, що на їхній головній площі під землею заховані незліченні скарби. Хто їх знайде, той не тільки знайде багатство, але вже ніколи не буде колишнім. Люди зраділи цій новині, були довгі дебати і розмови, але, врешті-решт, жителі вирішили всі разом викопати ці скарби. Вони озброїлися інструментами і почали роботу. Але пройшов якийсь час, а очікуваного ними результату від своєї праці не було, і ентузіазм жителів пішов на спад. Першими почали залишати розкопки ті, хто багато говорив, але виявилось, зовсім нічого не робили самі, щоб знайти скарби, а лише намагалися вказувати іншим, як їм працювати. За ними пішли люди, яких ця важка робота швидко втомила. Вони вирішили, що ці скарби не варті таких зусиль. Інші люди почали знаходити осколки черепиці, старовинного посуду, старовинні монети. Вони ховали ці свої знахідки від інших, думаючи, що це і є справжнім скарбом і теж поспішно залишали місце роботи. Треті ж просто насолоджувалися процесом праці і пошуку, гадаючи, що в цій радості пошуку і є знаходження скарбів, згаданих Мудрецем. Але минав час, а навколо них було, як і раніше, лише дуже багато каміння і бруду. Радість їхня також зійшла нанівець, і вони покинули свої пошуки, тому що виявилися слабкі духом.

Час збігав, багато з людей, що залишилися, почали сумніватися в успіху пошуку і думати, що вони стали жертвами оман і вигадок. Жителі почали один за одним залишати місце пошуку скарбів. І лише деякі з небагатьох, хто був прагнув дістатися мети, наполегливо і завзято працював, нарешті, знайшли свій скарб. Але після того, як вони знайшли скарби, більше їх у цьому селищі ніхто не бачив. А ті мешканці, хто брав участь у пошуках скарбів, але не знайшов їх, до кінця своїх днів були заклопотані самовиправданням і поясненнями свого вчинку, чому ж тоді вони не залишилися разом з усіма. Адже це був шанс змінити своє жалюгідне життя на краще. Деякі з них присвятили решту своїх днів мандрам у пошуках того Мудреця, який відкрив їм цю таємницю, щоб дізнатися, як же виглядали ті скарби, де вони зараз перебувають і як ними можна заволодіти».

Отже, скарби є духовне преображення людини. Але щоб його досягнути, необхідно завзято працювати над собою в кожному дні. Не всі, що

спокусилися перспективою шляху, доходять до його кінця, тому що шлях припускає внутрішні зміни. Першими залишають шлях ті, хто багато говорить, але нічого не робить, щоб змінити себе. За ними сліднують ті, хто шукає легких перемог. Потім з духовного шляху сходять і ті, хто захоплюється здібностями, які відкрилися в них, для задоволення своєї значущості в цьому світі. Далі — ті, хто знаходить задоволення в самому процесі пошуку сенсу життя, але не розуміє себе і в результаті нічого не знаходить. Звертають з духовного шляху й ті, хто сумнівається в собі, у Мудреці, що відкрив їм духовну Істину, та й у самій Істині. Всі ці люди тлумачать духовний шлях так, як їм вигідно для себе в цьому матеріальному світі. І тільки той, хто йде з чистотою і щирістю намірів до кінця, проявляючи наполегливість у своїй духовній праці, перетворюючи себе в кожному дні, тільки той у житті знаходить свої духовні скарби, які дають можливість піти в інший світ. Зміст цієї притчі такий: часто, йдучи духовним шляхом, люди шукають особистого успіху в цьому тимчасовому для них світі замість своїх духовних скарбів, які відкривають їм шлях у Вічність.

Анастасія: Так, це правда життя, яка була актуальною не тільки у давнину, але й зараз... Кожен робить свій вибір.

Рігден: Так що практика — це серйозне випробовування. Одна річ читати релігійні сказання і мріяти про те, що ти станеш такою ж «духовною людиною», як їх герої, і зовсім інша річ реально працювати над собою в кожному дні, займатися духовними практиками, контролювати свої думки. У трактатах того ж буддизму вміння людини володіти своїми надприродними можливостями називають володінням «чудесними силами». Також там говориться і про те, що досконала людина може впливати на світ «аж до Небес Брахми» (сьомого виміру) і що шлях на «Небеса Брахми» починається з відречення від прихильності до *Шести Світів* Пристрастей «колеса буття». Наприклад, у зводі буддійських священних текстів «Трипітака» є вельми цікава сутра «Про плоди відлюдництва». До речі, слово «сутра» у перекладі з санскриту буквально означає «нитка, на яку нанизані *перлини*»; у давньоіндійській літературі так називали уривчасте висловлення, а пізніше — звід таких висловлювань. Правда, читаючи звід буддійських священних текстів «Трипітака», у тому числі й сутру «Про плоди відлюдництва», треба розуміти, що в них записані не справжні слова Будди, а його вчення, що протягом тривалого часу передавалося усно, а пізніше було записане. Причому при формуванні релігії буддизму туди протягом століть вносили зміни. Інакше кажучи, потрібно враховувати, що це не первинна інформація, а вже її інтерпретація протягом століть багатьма умами людськими. Якщо людина не знає тонкощів духовної роботи, далека від практичного медитативного досвіду, то природно, що переказувати, трактувати або перекладати іншими мовами цю інфор-

мацію вона буде, керуючись винятково своїм світоглядом і своїми міркуваннями щодо цього, так би мовити, з позиції обивателя тримірного світу.

Так от, у цій сутрі згадують про розмову Будди з Аджатасатту — царем Магадхі (стародавньої країни, що колись розташовувалася на північному сході Індії). Цар запитує Будду про те, який «видимий плід відлюдництва», тобто результат від занять духовними практиками в цьому світі. Будда, пояснюючи йому *на зрозумілих для простої людини побутових алегоріях*, викладає вчення про Шлях, який проходить монах, як людина, що займається духовним самовдосконаленням, медитаціями, прагне потрапити в Нірвану. Також у цій сутрі говориться, що чернець повинен дотримуватися заповідей моральної поведінки, розповідається про радощі самоприборкання, про підсумки духовної роботи над собою. Причому підкреслюється, що підсумок роботи монах розуміє «розумом, що перебуває у самадхі, чистим, ясним, ... слухняним і зібраним, який досягнув безпристрасності ...». Стан «самадхі» у перекладі з санскриту означає «додавання разом», «з'єднання», «цілісність», «об'єднання». В індійській філософії цей стан просвітління, вищої гармонії, розглядають як кінцеву мету медитативних практик. У буддизмі «самадхі» вважають останнім щаблем восьмеричного шляху, який, згідно з їхньою філософією, повинен впритул підвести людину до Нірвани.

У цій сутрі є й таке згадування: «Ось це моє тіло має форму, складається з чотирьох великих елементів...». Чотири великі елементи, як правило, у філософських міркуваннях трактують як повітря, земля, вода і вогонь. Такі алегорії, під якими давні мали на увазі чотири основні Істоти, часто використовувалися у священних писаннях, коли мова йшла про самовдосконалення людини і її невидимої для ока енергетичної структури. У 87 сутрі «Про плоди відлюдництва» розповідається про прояв різних надзвичайних здібностей у людини, що осягнула стан самадхі. Вона, «... будучи одним, стає множинним, будучи множинним, робиться одним; стає видимим для очей і невидимим; безперешкодно проходить крізь стіни, вали, гори, мов крізь повітря; проникає крізь землю, як крізь воду; ходить по воді, як по земній тверді, не провалюючись; сидячи зі схрещеними ногами, підноситься в небо, мов крилатий птах; Місяць і Сонце, хоча вони сильні й могутні, вона сприймає дотиком своєї долоні; аж до небес Брахми вона може чинити вплив за допомогою свого тіла». Тут не мається на увазі фізичне тіло. У цій сутрі згадується так зване буддистами «набуте (феноменальне, містичне) тіло» (назва на санскриті при транскрибуванні українськими буквами — «нірманакая», тобто примарне, видозмінене, «тіло» переживань). «З цього свого тіла вона творить інше тіло, що має форму, складається з розуму, наділене всіма великими і малими частинами,

що не знає ущербності в життєвих здібностях». Причому навіть у цьому питанні у них плутанина і ведуться нескінченні філософські суперечки теоретиків про те, що ж насправді означає це «феноменальне тіло»: тіло трансформації, іншого стану свідомості, фізичне тіло Будди, Бодхісатви, тіло Ілюзії, Прояву або «досконалого потенціалу розуму у вигляді фізичної форми». Подібні розбіжності свідчать про те, що люди втратили суть основних знань і судять про них лише за зовнішніми формами, які залишилися, і то від розуму людського.

А насправді все просто. Енергетичне тіло, розташоване в шести вимірах, у людей приблизно однаково — має форму чотиригранної усіченої піраміди з відділеною вершиною. Тільки більшість людей його не бачать і навіть не знають про його існування. Але це не означає, що воно не впливає на їхнє життя, долю і діяльність. Як у народі кажуть, «поки печінка не болить, про неї й не згадуєш, якщо, звичайно, знаєш про її існування». Коли людина працює над собою, займається духовними практиками піклується в кожному дні про звільнення своєї Душі, її енергетична конструкція перетворюється, поступово трансформується в якісно іншу структуру, про яку я вже розповідав. А коли Особистість зливається з Душею, утворюється нова Духовна Істота, яка вже не має потреби в матеріальній оболонці. Інакше кажучи, завдяки цьому «мешканець» тримірного виміру стає «мешканцем» семимірного виміру.

Анастасія: З позиції набутого духовного досвіду, розуміння ключа тих одвічних Знань, який ви дали, стає просто смішно, про що сперечаються всі ці люди-теоретики. Іноді «дискусії», описані в їхніх трактатах, нагадують ситуацію з двома студентами, які визубрили назубок різні теорії і до хрипоті сперечаються один з одним про суть практичного процесу виробництва. Однак жоден з них не має особистого досвіду роботи на ньому, тобто розуміння, що таке виробництво в реальності. На тлі таких філософських суперечок, звичайно, помітно виділяються ті автори, які не базикають, а діляться зі світом своїм духовним практичним досвідом, прямуючи духовним шляхом, хай навіть десь інтуїтивно, але у правильному напрямку. Знаєш про це, тому що є власний практичний досвід. Адже набуття власного практичного досвіду допомагає відчутти і, як кажуть, без зайвих слів зрозуміти тих справді мудрих людей, які залишили свої записи у віках, реально займаючись роботою над собою в процесі проходження свого духовного шляху.

Рігден: Безумовно, у цьому питанні немає кордонів і розмежувань, часу й матеріального простору. Тут наявні цілісність і духовне розуміння, так би мовити, єднання Істиною... Так от, у різних релігіях Індії в тій чи іншій формі збереглися згадування, що в процесі свого духовного розвитку людина набуває певні «чудесні сили» (буддизм) або си-

ли «сіддхи» (індійська йога; давньоіндійське слово «siddha» означає «досконалий»). Поняття сіддхи також є і в джайнізмі, і в міфології індуїзму як назви міфічних напівбожественних істот, які наділені надприродними магічними здібностями і живуть у повітряному просторі. Згідно з давньоіндійськими пуранами (у перекладі з санскриту «purana» — «давній», «бувальщина»), в яких описуються космологічні міфи про Всесвіт і викладені індуїстські філософські погляди, напівбожественні сіддхи володіють такими надприродними властивостями. Вони можуть ставати гранично легкими або важкими, нескінченно малими або великими; миттєво переміщатися в будь-яку точку простору; досягати бажаного силою думки; підкоряти «своїй волі» предмети і час; здобувати верховну владу над світом. Але міфологія — це всього лише закамouflьовані сакральні знання про людину і світ.

Анастасія: Тобто, по суті, це відголоски колишніх знань про освоєння людиною практик з управління своїми чотирма Істотами.

Рігден: Абсолютно вірно, причому вже в ґрунтовній обробці різними релігіями. Насправді в духовній практиці ці надприродні «чудесні сили» є, можна сказати, побічним ефектом, коли людина навчається контролювати свої Праву і Ліву істоти. Саме робота цих Істот у певному, скажемо так, режимі свідомості і проявляє в людині ці надзвичайні здібності. У тих же буддійських трактатах збереглися згадування, що саме собою володіння цими силами («сіддхами») не шкідливе, все ґрунтується на виборі людському, її бажанні. Також у трактатах говориться, що ще Будда попереджав, щоб монах у процесі «розобумовлювання себе» остерігався піддатися всяким спокусам. По-перше, уникав демонструвати ці «чудесні сили» людям, не посвяченим у ці справи, щоб не викликати збентеження в умах невіруючих. По-друге, і найголовніше, остерігався спокуси змінити свою початкову мету — вихід у Нірвану (у Вічність) на порожні людські бажання: жадоби влади, «магічного оволодіння світом», задоволення будь-яких матеріальних бажань і потреб, а також прагнення контролю і володіння чим завгодно, можливості використовувати ці невидимі сили з егоїстичними цілями і спрямовувати події у вигідному для себе руслі. Інакше кажучи, Будда застерігав людей, що йдуть духовним шляхом, від будь-якого використання цих «чудесних сил» в корисливих цілях. Інакше людина зіб'ється з духовного шляху так і не здійснить головного у своєму житті — внутрішньої зміни, з'єднання з Абсолютом, зі світом Душі.

Чому Будда акцентував увагу на цьому питанні? У Будди була група учнів, яка освоювала, кажучи їх мовою, «Високе Мистецтво» або по-нашому — Геліарство. А це важкий шлях духовного розвитку і призначений він далеко не для всіх. Це, образно кажучи, як у розвідці: туди беруть не всіх бажуючих, а винятково за особистими якостями, здібно-

стями і вже наявними професійними навичками. Але про цю групу Будди знали й інші люди, як то кажуть, ті, хто бажали, але не брали участі. Наслідувачів, що спотворюють знання, завжди вистачало. Треба відзначити, що в часи Будди багато людей, так само як і зараз, захоплювалися магією, різними містичними мистецтвами таємних знань заради свого егоїстичного бажання мати невидиму владу над людьми. Але одна справа володіти надприродними можливостями заради егоїстичних цілей і гордині, і інша справа використовувати ці можливості для служіння духовному світу. Так ось, Будда застерігав своїх учнів, що, проходячи етапи внутрішнього перетворення, потрібно непохитно дотримуватися своєї головної духовної мети, як єдиного сенсу існування людини, — духовного звільнення, тобто виходу в Нірвану. Бо якщо ні, то можна впасти в ілюзію, помилково сприйняти тимчасове за вічне.

Анастасія: Так, у Стародавній Індії була досить популярна тема про набуття людиною різних надприродних можливостей тим чи іншим способом. Це, можна сказати, був піар-хід для популяризації різних релігій. Наприклад, крім релігії буддизму, це є і в езотеричних даша-нах (вченнях) давньоіндійської філософії, де мова йде про йогічні методи досягнення «істинного знання» через набуття людиною «божественних здібностей» шляхом духовних практик. Зокрема, в езотеричних школах досі використовується таке поняття, як «шакті» для позначення сил, які можуть бути набуті на різних етапах практики. Наприклад, Джняна-Шакті — сили, пов'язані з властивостями ясновидіння, яснослухання, телепатією; Крійя-Шакті — з матеріалізацією, здатністю зцілення або завдання шкоди силою думки; Ічха-Шакті — прояв сили волі, самоуправління, що веде до розвитку надприродних можливостей тіла, здатностей здійснювати астральні подорожі; Мантра-Шакті — сили, пов'язані з космічними ритмами, впливом на природу.

Рігден: Абсолютно вірно. «Шакті» в перекладі з санскриту означає «міць, сила». У давньоіндійських переказах, як я вже казав, «шакті» згадується як первинна, божественна, творча сила жіночого начала в масштабах Всесвіту (Аді-Шакті), а в духовних практиках — як сили, наділені функціями Аллата і чотирьох Істот людини. У релігійних легендах ця створююча сила представлена у вигляді богинь, які є дружинами Брахми, Вішну і Шиви, а також аспектом у кожному і кожного бога. Цікавою є згадка про те, що ця сила (шакті) розгалужується на менші сили, представлені особливими знаками на пелюстках лотосів, у яких живуть не тільки «самі» боги, але й богині. Для необізнаної людини ці відомості виглядають, як звичайне релігійне сказання. А ось тямуща людина прекрасно розуміє, про що йде мова, які викладають

знання про макрокосмос і людину. Як я вже казав, давні люди, особливо на Сході, алегорично порівнювали енергетичну конструкцію людини з квіткою лотоса, де кожна умовна «пелюстка» — це одна з Істот людини, яка має свій знак, живе своїм життям і відповідальна за зв'язок з тим або іншим виміром. Знаючи цей знак, можна контактувати прямо з цією конкретною Істотою.

Анастасія: Так, у багатьох релігіях є відгомони цих знань, тільки їх загорнули в таку матеріальну філософію, що необізнаній людині важко не те що відокремити, а навіть зрозуміти, де духовні зерна, а де матеріальні домішки від розуму людського або підміни від Тваринного розуму... До речі, згадала, що в китайському даосизмі тіло людини теж розглядають як мікрокосмос, населений різними божествами. Правда, вони по-своєму уявляють цей процес, який у їхньому розумінні пов'язаний з фізичним тілом і його органами. І тим не менше послідовникам даосизму рекомендується вести праведне життя, здійснювати добрі вчинки нібито для того, щоб зробити прихильними до себе цих духів «тіла» людини.

Рігден: Ці знання даосизм успадкував ще від давнього китайського шаманізму, де існувало уявлення про безліч душ людини (у тому числі, тваринної душі — «по», духовної — «хунь»), які тіло зв'язувало воедино. Але тут є суттєва різниця і підміна в поняттях ще з тих часів. Справа в тому, що отримати прихильність до себе духів або домовитися з ними — це означало, по суті, укласти угоду з Тваринним розумом, який завдяки цьому умовному договору давав можливість людині здійснювати якісь магічні дії в рамках шести вимірів. Людина (шаман) наївно вважала, що духи служать їй, насправді ж вона служила провідником Тваринного розуму, і ці духи в будь-який момент могли змінити до неї своє ставлення. Інакше кажучи, є суттєва різниця: прихилити до себе духів (в тому числі і свої бокові Істоти), щоб мати надприродні можливості в матеріальному світі у своєму тимчасовому житті, або навчитися самому управляти своїми Істотами, набути цілісності і досягти духовного звільнення, Вічності.

У релігії даосизму, як і в релігії буддизму, послідовник зобов'язаний займатися радикальною трансформацією свого тіла і свідомості, використовувати як інструмент пізнання медитації. В даосизмі теж акцентується увага, що людина, завдяки такій трансформації на шляху досягнення «безсмертя», згідно з їхнім релігійним вченням, набуває надприродних сил і здібностей. Наприклад, вона може ставати невидимою, переноситися в просторі, одночасно перебувати в різних місцях, стискати час тощо.

Але що я хочу сказати з цього приводу. Справді, у багатьох релігійних концепціях згадується про те, що послідовник в остаточному підсумку, прямуючи запропонованим релігійним шляхом, може навчитися володіти тими або іншими надприродними здібностями. Багатьох людей це приваблює саме з боку Тваринного начала, причому більше, ніж духовні зерна. Але що сумно, багато хто витрачає усе своє життя на досягнення цієї мети (здобуття надприродних здібностей), розтрачуючи свої сили впусту. Але володіти надприродними здібностями — це ще не пік досконалості. Є старовинна мудрість: **«Коли людина не знає у своїй душі Бога, вона готова увірувати в що завгодно».**

Навчитися якихось надприродних можливостей — це не означає досягти духовного звільнення. Адже це можуть і люди, що займаються, наприклад, чорною магією, тобто ті, які є провідниками Тваринного розуму. Але який результат? Стати потім субособистістю і зазнати ще більших мук? Адже за все вчинене як у видимому, так і в невидимому світі доведеться відповідати подвійно. Розвиток надприродних можливостей виправдовує себе тільки тоді, коли сама людина не звертає пильної уваги на цей процес, коли вона зосереджена на своєму духовному шляху і духовному звільненні, і при цьому ще й бере на себе зобов'язання, скажемо так, нести відповідальність «воїна світла» від Духовного світу. Але це шлях одиниць. А в основному людям не потрібно зосереджуватися на володінні надприродними можливостями. Для людей головне в їхньому житті — це зосередження своїх сил на духовному звільненні, а отже, духовній роботі над собою в кожному дні. Ось головне! Не перед людьми потрібно доводити, що ти в чомусь кращий за інших, а перед Богом, що ти достойний бути прийнятим у духовний світ, що ти достойний, щоб твоя Особистість перебувала у Вічності як зріле Духовне Створіння.

Анастасія: Так, багато релігій також вказують на те, що ці можливості відкриваються на останньому етапі осягнення Істини, коли, виходить, вони вже в принципі не потрібні для земних цілей.

Рігден: Абсолютно вірно. Адже коли відбувається злиття Особистості з Душею і людині стає доступним сьомий вимір, вона вже свідомістю живе в ньому і перебуває в духовному світі. У неї зникає будь-яка цікавість до тримірного світу, тому що все найцікавіше вона починає пізнавати в духовному світі.

Взагалі, весь духовний шлях людини — це шлях її внутрішніх усвідомлених змін, кардинального преображення себе. Коли Особистість починає свій шлях, вона багато чого ще не розуміє і йде ним інтуїтивно. Кожний натикається на свої перешкоди і в процесі духовного руху вчиться їх долати. Пізнаючи себе, людина починає розуміти невиди-

мий бік свого життя, безконтрольну досі діяльність своїх же Істот, які породжували в її житті не найкращі події. Так Особистість усвідомлює корінь своїх страждань. Коли людина починає розуміти більше, ніж вигідно її Тваринному началу, вона ігнорує потреби свого егоїстичного існування і виробляє звичку щохвилинової готовності відбити його атаки. Згодом ця робота над собою приносить духовні плоди. Не випадково сказано: «стерезена тобою думка приводить до щастя».

Особистий вибір відіграє велику роль в житті людини. У думках завжди домінує те, до чого Особистість не байдужа. Людині варто частіше відслідковувати ситуацію в собі, про що вона думає і запитувати себе, що вона вибирає тут і зараз: страждання цього світу або Вічність для себе і своєї Душі? Адже найголовніше в житті — це спасіння своєї Душі. Рятуючи свою Душу, людина рятує й себе. Життя, навіть найдовше, дуже швидко закінчується, і закінчується воно раптово. Кожну його мить у матеріальному світі нещадно пожирає час. До речі, на санскриті «ад» (транскрипція українськими буквами) означає «їсти, ковтати, поглинати», або, кажучи давньоруською мовою, — «жертви». Цей матеріальний світ вважався давніми людьми саме тим місцем, яке нинішні релігії називають пеклом і зображувався у вигляді чудовиська, яке пожирає людей, їхні долі й Душі. Але якщо людина день і ніч прагне врятувати свою Душу, працює над собою в кожному дні, то це дає їй шанс вийти назавжди за межі матеріального світу, за межі страждань і постійних перероджень.

Для того щоб врятувати свою Душу, треба жити цим бажанням. Це має бути єдиною головною жагою людини в її житті, незалежно від обставин долі. Але людина, як правило, навіть стаючи на духовний шлях, іде ним з вантажем безлічі банальних, земних бажань, серед спокус яких їй важкувато утримати те єдине бажання, що виходить від Духовного начала. Тому її питання часто ллються від розуму.

Є гарна притча щодо цього. «Один молодий чоловік прийшов до Мудреця, який сидів у позі лотоса на березі ріки. Він вирішив засвідчити йому свою повагу, показати всім своїм виглядом і розумом, що готовий стати його учнем. Юнак визнав за необхідне задати йому запитання, на яке, на його думку, Мудрець обов'язково відповість і тим самим зверне на нього свою увагу. Хлопець запитав його: «Що мені зробити для того, щоб стати Мудрим і врятувати свою Душу?» Але всупереч очікуванням, Мудрець нічого йому не відповів, так само як і іншим людям, які майже весь день підходили до нього, ставили свої запитання, скаржилися на проблеми або просто виражали свою повагу до нього. Парубок вирішив виявити наполегливість і щоразу, коли хтось щось запитував у Мудреця, він знову повторював своє важливе запитання. Але Мудрець, як і раніше, зберігав мовчання.

Сталося так, що ближче до вечора до Мудреця, що сидів у позі лотоса, підійшов бідняк з важкою ношею і запитав, якою дорогою йому треба йти, щоб дістатися до найближчого міста. Мудрець швидко піднявся, звалив ношу бідняка на себе, вивів його на дорогу, указав напрямом і докладно пояснив, як дістатися до міста. Потім він повернувся і знову сів у медитацію. Парубок настільки був здивований тим, що відбулося, що почав у розпачі розпитувати Мудреця: «Як же так? Чому ви відповіли цьому чоловіку на його мирське запитання і приділили йому стільки часу, а я цілий день задаю вам більш важливе запитання про порятунок Душі і ви мені нічого не відповіли?»

Мудрець піднявся і жестом запросив юнака йти за ним у бік ріки. Він зайшов у воду. Хлопець неохоче пішов за ним, хоча вода була холодна, а вітер пронизливий. Мудрець зайшов на достатню глибину. Він розвернувся до юнака і несподівано схопив його за плечі. А потім швидко занурив хлопця у воду з головою, незважаючи відчайдушні спроби останнього вирватися з його чіпких рук. Нарешті Мудрець відпустив парубка, і той, поспішно виринувши, почав з жадібністю дихати і ніяк не міг насититися повітрям. Мудрець же спокійно запитав: «Коли ти був під водою, чого ти понад усе бажав у своєму житті?» Той без вагань випалив: «Повітря! Я хотів тільки повітря!» Мудрець уточнив: «Чи ж тільки повітря? А можливо, ти б більше хотів в той момент замість нього мати багатство, славу, задоволення, значущість серед людей і владу над ними?» Юнак майже викрикнув: «Що?! Я прагнув тільки повітря і думав тільки про повітря! Без нього я б загинув!» Мудрець задоволено кивнув і відповів йому: «Так от, для того, щоб стати Мудрим, ти повинен так само сильно бажати врятувати свою Душу, як тільки що бажав повітря, щоб врятувати своє життя! Це повинна бути твоя єдина мета, за яку ти повинен боротися у своєму житті. Це повинно бути твоїм єдиним устремлінням і день і ніч. Якщо ти будеш працювати над собою заради порятунку Душі з таким же завзяттям, як ти боровся під водою за своє життя, ти обов'язково станеш Мудрим і Врятуєшся!» Сказавши ці слова, він почав виходити з води, у якій залишився стояти прозрілий від слів Мудреця хлопець, що не помічав уже ні холоду, ні пронизливого вітру. Мудрець же, дійшовши до берега, оглянувся і сказав: «А мирському чоловіку з ношею я допоміг лише тільки тому, що сьогодні це був єдиний з усіх, хто справді шукав саме те, що запитував».

Анастасія: Чудова притча, дуже точно характеризує як таємні бажання багатьох людей, що лише мріють про духовний шлях, так і стан людини, яка справді бажає і багато робить для свого духовного порятунку.

Рігден: Шлях донабуття внутрішньої Свободи завжди починається з першого кроку. На початкових щаблях пізнання в людині справді присутні безліч банальних, земних бажань, серед спокус яких, не маючи практичного духовного досвіду, їй важко утримати те єдине бажання, що виходить від Духовного начала. Помилка багатьох у тому, що на перших етапах вони навіть не помічають, що ставляться до духовного не як до свого основного шляху, а як до якогось доповнення у своєму житті, яке в певному сенсі вже склалося за звичками, за певними шаблонами мислення тощо. Різниця в цьому велика: одна справа реально змінювати себе і свої звички, інша справа, не змінюючи себе, бажати набути за допомогою цих знань велику значущість у цьому світі.

Коли людина не відає про своє духовне, вона щодня крапля за краплею наповнюється, мов глечик, злими думками, надщербленими почуттями, порожніми бажаннями. В результаті ця маса матеріального «бруду» перевизначає її подальшу долю. Коли ж людина іде духовним шляхом, вона слідує, образно кажучи, за чистотою своїх думок-крапель, якими вона наповнює свою свідомість у кожному дні, приділяючи їм увагу і підтверджуючи свій вибір. Згодом її свідомість набуває звички концентруватися тільки на добрих думках і почуттях. Особистість уподібнюється до молодого зеленого паростка на світанку, який збирає живлющі для себе кришталево чисті росинки, що живлять його вологою і стимулюють його стрімке виростання, що дозволяє йому згодом стати незалежною, самостійною рослиною.

Щоденна робота над собою дозволяє набути духовного досвіду в невидимому світі, який дає розуміння свого минулого, наприклад, чому виникали стани депресії, невдоволення життям та ін. Стає зрозумілим, чому, бажаючи бути кращою, людина у той же час переживає майже тваринний страх з будь-якого приводу, що загрожує змінити її звичний спосіб життя. Людина за допомогою духовних інструментів навчається контролювати думки і управляти своїми основними чотирма Істотами. Розвиваючись духовно, вона починає розуміти через глибинні почуття видимий і невидимий світи вже не з позиції свого розуму, обмеженого в матерії, а з позиції духовного, інтуїтивного знання, яке охоплює найширший спектр інформації про світ і дозволяє підтримувати постійний зв'язок з Душею — порталом у світ Бога. Наміри людини в осягненні духовного шляху стають як міцна скеля, яка не може бути зрушена вітрами сумнівів.

Анастасія: Так, щоденна практика допомагає розпізнати себе і підкорегувати в процесі свого духовного шляху. Якщо задовольнитися лише теорією, це все одно, що тупцювати на місці, марнуючи цінний життєвий час. Як говорили давні, хто летить вгору до духовних вершин, обганяє того, хто йде шляхом. Той, хто йде, обганяє того, хто по-

взе дорогою пізнання. А хто повзе, обганяє того, хто й зовсім стоїть на місці. Зробити перший крок, означає почати рух вперед до збагнення себе.

Рігден: Абсолютно вірно. Найперші кроки в духовному напрямку описані у твоїх попередніх книгах. І перш ніж повідати читачам наступний етап більш поглибленої роботи над собою, яким є медитація «Піраміда», слід спочатку розповісти про просту, але корисну медитацію на пізнання своїх чотирьох Істот. У різних народів в різні часи вона називалася по-різному. Наприклад, у глибоку давнину у слов'ян, ще задовго до появи християнства і впровадження цієї релігії у свідомість і цього народу, вона називалася «Четверик» і була однією з базових первісних практик у процесі самовдосконалення на духовному шляху людини...

Анастасія: Ви маєте на увазі медитацію на усвідомлене сприйняття своїх чотирьох Істот?! Це справді дуже ефективна медитація, яка спрямована на пізнання самого себе, виявлення особливостей щоденної роботи своїх Істот, їхнього впливу на свідомість через думки та емоційні стани.

Рігден: Ця проста медитація, по суті, є першим кроком до усвідомленого знайомства зі своїми Істотами. Освоюючи її, людина вчиться не тільки регулювати свої емоційні стани, але й розуміти істинну причину їх виникнення. Адже, як правило, у звичному житті людина не помічає і не відслідковує, чому на неї раптом хвилиною накочуються різні мінливі, як погода, настрої, емоції: то злість, то агресія чи хитрість бере гору з егоїзмом на пару, то нападає страх, то зненацька спливають спогади про минуле зі своїм вантажем негативу і так далі. В найкращому випадку людина ідентифікує ці стани в собі, як явний прояв Тваринного начала, яке вже повністю захопило свідомість. Вона починає страждати від цього порочного кола думок і емоцій, у той же час підсилюючи їх своєю увагою. Інакше кажучи, людина не відслідковує первинну провокацію зі сторони бокових Істот. А ця медитація сприяє набуттю навичок, які дозволяють не тільки відстежити цей процес, але й вчасно його зупинити, тобто припинити ще до того, як цей стан цілком поглине людину. Так що ця медитація не тільки досить ефективна але, що не менш важливо, особливо для початківців, легка в освоєнні, тому що близька до психотехніки.

Мета цієї медитації: навчитися розуміти моменти активації кожної з чотирьох Істот, відчутти їх, виявити емоційні сплески, що супроводжують цю активацію, а також зрозуміти характер прояву тих або інших думок, породжених цим процесом, що впливають згодом на зміну настрою.

Медитація виконується в положенні стоячи. Медитуючий уявляє, що стоїть в центрі основи невеликої чотиригранної піраміди, тобто перебуває в серединному центрі розділеного за типом косоного хреста простору, кожна частина якого, по суті, буде представляти поле однієї з чотирьох Істот. Зроблю деякі уточнення. Квадратна основа піраміди умовно поділена діагоналями, тобто у вигляді букви «х», косим хрестом на чотири рівні частини. Медитуючий перебуває в центрі перетину ліній хреста, який умовно ділить простір навколо людини на чотири об'ємні частини. Одним словом, спереду, позаду, а також з боків від медитуючого знаходяться ніби трикутні простори. Ось так приблизно будуть виглядати в розумінні людини ці поля чотирьох Істот...

Тепер уточню про місцезнаходження центру кожної Істоти. Орієнтовно на відстані трохи далі витягнутої в горизонтальному напрямку руки в кожному з чотирьох сторін розташовуються центри цих Істот у цих трикутних просторах. Енергетичний центр кожної Істоти умовно являє собою своєрідний згусток, скажемо так, що за формою нагадує м'яч або невелику кулю, а за консистенцією, образно кажучи, щось подібне до газової планети. Невелика куля — це символічне уявлення центру кожної Істоти для кращого засвоєння і простоти розуміння згаданої медитації. Насправді це складна структура. Таке образне порівняння з кулею подібне сприйняттю структури людини у першому вимірі, коли вона виглядає як точка. Але з вищих вимірів структура людини вже сприймається у всій своїй багатомірності, як складна енергетична конструкція. Так і центри цих Істот: вони лише умовно для розуміння жителя тримірного виміру — кулі.

Отже, заспокоюємо думки, емоції, занурюємося в медитативний стан. Дихання звичне, спокійне. Відкриваємо чакрани рук, що знаходяться у центрі долонь. Робимо вдих, запускаючи енергію «ци» (енергію повітря) через чакрани долонь і піднімаємо її по руках до рівня плечей. При видиху — проводимо енергію «ци» (повітря) від плечей вниз боковими меридіанами (орієнтовно з боків тіла) і з'єднуємо два потоки в чакрані «Хара» (що знаходиться приблизно на три пальці нижче пупка), наповнюючи цією енергією низ живота, мов чашу водою. Потім, після наповнення (у когось мисленого уявлення на перших етапах, у когось до відчуття легкої важкості внизу живота) переміщаємо накопичену енергію з низу живота по хребту до голови, а саме, в гіпоталамічну область проміжного мозку («давні структури» головного мозку, розташовані практично в центрі голови). Ось це місце (центр голови) і буде своєрідним серединним центром, куди медитуючий буде постійно «повертатися» у цій медитації.

Анастасія: Тут хочеться ще згадати два цікаві моменти, про які ви колись нам розповідали. По-перше, не випадково наповнення чакрана «Хара» часто асоціюють з наповненням чаші водою. Слово «Хара» у перекладі з японської означає «живіт». А більш раннє санскритське слово «haṅā», як ви казали, у давньоіндійських трактатах виступало як одне з імен вищої творчої сили жіночого начала — богині Шакті. Вода і чаша в контексті таємних знань про людину мали алегоричний сенс, що вказував на діючі в духовних практиках сили й процеси. По-друге, що стосується безпосередньо цієї медитації. Ви тоді акцентували нашу увагу, що медитуючий лише на початку концентрується на диханні, як звичному для нього повсякденному процесі, до наповнення енергією низу живота. Потім же просто переміщає свою увагу на рух енергії по хребту і відстеження подальшого процесу медитації, а дихання вже йде природно, автоматично. У свій час ці уточнення допомогли мені в розумінні перших кроків, пов'язаних з освоєнням цієї медитації.

Рігден: Правильно. У медитації дихання повинно бути спокійним, природним, а вся увага зосереджена на процесах, що відбуваються в цей момент... Отже, спочатку всі почуття, звичайно, як у будь-якій іншій медитації, знаходяться у врівноваженому стані, у стані спокою. Відповідно, всі чотири Істоти людини також будуть перебувати в «нейтральному», незбудженому стані. Медитуючий відчуває їх як би одночасно. Центри Істот, ніби великі м'ячі, сонечка, планетки і таке інше, кому як зручно на початку все це образно собі уявляти. Згодом, напружуючи цю медитацію, людина навчиться відчувати їх роботу за своїми внутрішніми відчуттями. А набувши відповідного власного досвіду, у неї відпаде необхідність у цих образних уявленнях. Там вже почнеться інший етап роботи самопізнання.

Анастасія: Так, я помітила таку особливість, виходячи зі свого початкового досвіду освоєння духовних практик: коли перший раз слухаєш, як виконувати нову медитацію, виникає «тисяча питань» від розуму, як саме її робити. Тепер я розумію, чому ви увесь час даєте такі різноманітні асоціативні порівняння, уточнення при поясненні нової медитації. Це роз'яснення для розуму, для того, щоб матеріальний мозок спочатку хоч щось зрозумів, просто з'ясував загальну схему медитації. Тобто, це спроба пояснити людині (свідомість якої в цей момент працює в режимі сприйняття тримірного виміру) ті явища, які будуть відбуватися в медитації, коли її свідомість переключиться в режим роботи сприйняття інших вимірів, точніше частин її конструкції, що перебувають в інших вимірах. Адже коли виконуєш саму медитацію, виявляється все дуже просто, зрозуміло, тому що робиш її глибинними відчуттями, та ще й у зміненому стані свідомості, коли у тебе розширене сприйняття світу і відключений типовий самоаналіз мешканця тримірного виміру.

Рігден: Безумовно, всі виміри взаємозалежні і впливають один на одного, у тому числі це стосується й шести вимірів, у яких знаходиться «багатошарова» енергетична конструкція людини. Для розуміння явищ, які відбуваються у вимірах вище третього, необхідні медитативний досвід і реальні зміни людини, скажімо, хоча б у її базовому світогляді, щоденній роботі над собою. Тільки тоді вона зможе усвідомити, що являє собою насправді, що таке світ і які таємниці в собі приховує. Коли людина набуде власного досвіду, їй не потрібні будуть «тисячі слів», різні пояснення для розуму, їй досить буде натяку на прояв того чи іншого явища, щоб його ідентифікувати і зрозуміти, що відбувається і як.

До речі, відзначу ще одну інформацію, в якості поживи для розуму, з приводу структур мозку, які задіюються в цій медитації. Проміжний мозок є своєрідним колектором усіх видів чутливості. Він безпосередньо бере участь у процесах регуляції пам'яті, сну, інстинктивної поведінки, психічних реакцій, у корекції різних видів чутливості тощо. Що являє собою та ж ділянка підбугір'я проміжного мозку — гіпоталамус, вагою всього лише біля 5 грамів? У гіпоталамусі розташовані дуже важливі центри вегетативної нервової системи. Загалом, безпосередньо в ньому відбувається координація функцій симпатичних і парасимпатичних центрів вегетативної нервової системи, на яких, можна сказати, тримається весь організм. Гіпоталамус керує основними процесами гомеостазу, тобто підтримує динамічну рівновагу внутрішнього середовища при зміні зовнішніх умов за допомогою скоординованих реакцій. Більше того, у довгастому мозку, в тому числі, розташований і центр головного нерва парасимпатичної нервової системи, найдовшого з черепних нервів — блукаючого нерва (*nervus vagus*), гілки якого беруть участь і в утворенні *сонячного сплетіння*.

Але повернемося до медитації... *Саме з центру мозку (умовного, середнього центру), із вищевказаної гіпоталамічної області проміжного мозку, далі через певні точки голови медитуючий почергово проводить енергію (яку він накопичив у «Хара» і перемістив через хребет у головний мозок) до центру кожної Істоти.* Таким чином, людина штучно активує свої Істоти, тим самим породжуючи в собі різні первинні емоційні сплески, і при цьому їх вивчає. **Завдання медитуючого:** навчитися розпізнавати роботу кожної зі своїх Істот, результат якої проявляється у звичайному житті у вигляді певних емоційних сплесків і думок. Розглянемо докладніше процес взаємодії людини з кожною зі своїх основних Істот під час медитації.

Спочатку медитуючий працює з Правою істотою. В ході виконання медитації енергія «ци» іде з гіпоталамічної області проміж-

ного мозку через праве мигдалеподібне тіло, розташоване в глибині скроневої доли головного мозку. Потім через точку, розташовану над правим вухом, енергія надходить безпосередньо в кулю-центр Правої Істоти.

Для тих, хто не знає будову свого головного мозку, зазначу, що в мозку людини знаходяться два мигдалеподібні тіла, розташовані з правого і лівого боку. Це дуже цікава підкіркова мозкова структура, яка пов'язана з формуванням різноманітних емоцій.

Анастасія: Так, на сьогоднішній день науці вже відомо, що мигдалеподібні тіла відповідають за здатність зчитувати інформацію з облич оточуючих людей. Таким чином, людина підсвідомо розуміє, як ці люди себе почувають у цей момент. Але сам механізм зчитування інформації вченим поки до кінця не зрозумілий.

Рігден: Ясна річ, адже це зчитування, як і багато інших функцій мигдалеподібних тіл, пов'язане з роботою бокових Істот людини в її енергетичній конструкції. У фізичному тілі функції мигдалеподібних тіл пов'язані з вегетативними емоційними реакціями, забезпеченням оборонної поведінки, мотивацією умовно-рефлекторної поведінки. Причому на сьогоднішній день уже науково встановлений факт, що пошкодження мигдалеподібного тіла може призвести до часткового зникнення структур, відповідальних за лють, агресію, а також за пам'ять про небезпеку. Інакше кажучи, це може призвести до часткового зникнення страху в людини, що цим нарадить її на постійну небезпеку, яку вона не буде усвідомлювати. У медицині навіть були спроби лікування страхів і неконтрольованих спалахів агресії шляхом хірургічного руйнування мигдалеподібного тіла. Хочеться відзначити, що не завжди ціль виправдовує засоби її досягнення. Перемога над самим собою набагато важливіша за будь-яке хірургічне втручання. Тим більше, що від усіх своїх страхів і проявів Тваринного начала людина все одно не звільниться. Загалом же в людському організмі, за великим рахунком, немає «зайвих деталей», так що не варто щось із нього видаляти без гострої на те необхідності.

І ще кілька слів про точку над вухом. У цій області також є структури (енергетично пов'язані з конструкцією людини), які беруть участь у процесі сприйняття людиною, яка перебуває у зміненому стані свідомості, просторових відношень... скажемо точніше, її орієнтації в просторах різних вимірів. Чотири Істоти також задіяні в цьому процесі. Хоча тут є присутнім певний феномен. Для цих Істот не існує простору й часу в тому вигляді, в якому їх сприймає житель тримірного виміру. Але саме завдяки роботі Істот у людини й зароджується інтуїтивно точне відчуття орієнтації в часі й просторі.

Звичайно, раніше люди не знали таких подробиць про зв'язок енергетичної конструкції людини з фізичними структурами мозку. І тим не менше ті, хто практикував таку медитацію за давніх часів, виконували її не менш успішно. У давнину люди просто уявляли, що «подих вітру» на цьому етапі медитації проходив спочатку через центр голови, потім через її зовнішні точки в конкретні місця в просторі, завдяки чому там відбувалися певні дії. Наприклад, у давньоруських духовних практиках цей процес уявляли як *розкручування вихру*, як контакт з владиками чотирьох вітрів, які наділялися *характеристиками чотирьох пір року: зимового, літнього, осіннього і весняного (останній, наділений характеристиками Передньої істоти, найбільше шанувався у стародавніх слов'ян)*.

Анастасія: Це ви кажете до того, що людині не обов'язково досконало знати будову головного мозку, щоб якісно виконати цю медитацію?

Рігден: Так, але для загального інтелектуального розвитку ці знання корисні... Згодом досвід напрацювань цієї медитації можна просто застосовувати в повсякденності, відслідковуючи в собі початкові процеси зародження негативних думок, емоцій і, відповідно, вчасно запобігати їхньому небажаному розвитку. Цей процес роботи над собою згодом стає звичкою, наприклад, як та ж ходьба. Адже спочатку людина вчиться утримувати рівновагу, потім пересувати ногами, а потім цей процес входить у повсякденну звичку. У підсумку, людина вже не звертає увагу на те, як вона переміщується в просторі. Вона просто користується готовим результатом своєї попередньої праці для виконання якихось повсякденних завдань. Так і з досвідом напрацювань цієї медитації. Контролюючи в кожному дні зародження або сплеск своїх емоційних станів, людина зберігає нерозтраченими увагу і життєві сили для виконання більш важливих духовних завдань. А поза таким контролем вона звичайно неусвідомлено марнує ці свої сили на програми і волю Тваринного розуму, дозволяючи домінувати у своїй свідомості негативним думкам і емоціям.

Отже, як відбувається внутрішня робота з центром Правої Істоти. Зазвичай людина у своєму повсякденному житті не помічає, як активується якась із її Істот, але зате добре відчуває результат такого процесу. Коли починають працювати бокові Істоти, настрої людини може зненацька змінитися, причому без видимих на те причин. Людина раптом засмучується, або на неї ні з того ні з сього накочує почуття страху, розчарування, туги, апатії або, навпаки, агресії, починають виринати давні образи тощо. Чому це відбувається? Тому що активуються бокові Істоти, у цьому випадку — Права. Далі Істота провокує утворення відповідних до цього емоційного сплеску думок і захоп-

лює ними увагу людини. Як умілий маніпулятор, ловить її на стані підвищеної сприйнятливості, так би мовити, «пропонуючи» їй на вибір різні варіанти думок, але в тій самій емоційній тональності.

Інакше кажучи, коли в людині домінує Тваринне начало, то бокові Істоти у своєму звичному режимі роботи провокують Особистість на подібні емоційні сплески. А що означають такі сплески для мозку? Це той же код, що активує певні блоки пам'яті, які зберігають отриманий колись досвід подібних уявних переживань, емоцій, станів. Відкривши ці «комори» пам'яті, захопивши увагу людини їх вмістом, бокові Істоти, таким чином, заводять її в негативний стан. Далі відбувається процес посилення настрою в цьому руслі, таке закріплювання на одних і тих же думках.

Як наслідок, сама людина своїм вибором докладання сили уваги розтрачує життєву енергію на думки Тваринного начала, підживлюючи таким чином ту або іншу свою Істоту, яка провокує такі емоційні сплески. А Істота, у свою чергу, підсилює свій вплив на людину за рахунок її ж ресурсу уваги. Виходить, людина начебто й хоче швидше вийти, наприклад, з депресивного або агресивного стану, але в реальності ніяк не може його позбутися. Чому? Тому що вже допустила у собі цей стан своїм вибором — обмірковуванням тих або інших думок, які закріплюють її на цьому стані. А вийти не може, тому що, насправді, не хоче відмовлятися від цих негативних думок, ігнорувати їх у своїй свідомості і надалі не допускати. Аж занадто вони зачіпають її гординю, манію величчя, почуття власної значущості або інший «суповий набір» зі стандартної упаковки Тваринного начала.

Бокові Істоти при домінації у свідомості людини Тваринного начала намагаються весь час відволікти увагу Особистості від головного — концентрації на духовному звільненні. А якщо цей часто повторюваний процес взяти в масштабах усього життя, то виходить, що такі «дрібниці» психологічного самоїдства постійно відволікають увагу людини від досягнення основної мети її життя. Навіть більше, вони сприяють тому, що людина впадає в ілюзію буття і не розуміє істинної причини: для чого, власне, вона живе тут і зараз, у цих умовах, і чому вона «ув'язнена» у цьому тимчасовому, смертному тілі. На жаль, часто буває, що життя пролітає дуже стрімко, і людина навіть не встигає зрозуміти, для чого вона взагалі народилася, на що була розтрачена сила її уваги, на які дріб'язки-брязкальця (порожні бажання, з'ясування відносин, боротьба за лідерство і так далі) вона розміняла свій цінний резерв життєвих сил.

Анастасія: Так, раніше у мене теж часто бувало таке закріплювання думок по колу, переживання з цього приводу, така непомітна, точ-

ніше звична для мене концентрація уваги на якихось порожніх життєвих дрібницях, образах, розчаруваннях, агресії або задоволенні почуття значущості, які на той момент часу мені видавалися дуже важливими. Але потім зрозуміла, що головне — знати себе, свою природу, щоб вчасно зрозуміти, що саме з тобою відбувається і як цьому процесу запобігти або відрегулювати. Як ви колись радили, на практиці добре допомагає вийти з цієї «дріб'язковості буття» глобальний погляд з боку свого Спостерігача від Духовного начала, реальне розуміння швидкоплинності життя й пріоритетності тих чи інших питань для тебе істинного, тобто твого Духовного начала.

Рігден: Простіше кажучи, розширений стан свідомості... Правильно, а звужений стан свідомості якраз і характерний для роботи Тваринного начала, так би мовити, «матеріалізації» твоєї свідомості. Наприклад, чому виникає депресія? Через активну роботу Правої істоти. У таких випадках людина намагається усамітнитися, утекти від суспільства, як то кажуть, скиглити наодинці. І якщо такий однотипний вплив триває досить довго, то це й до суїциду може довести, чим, до речі, і користуються Кандуки. І ніякі антидепресанти тут не допоможуть! Як може допомогти хімія, що діє на процеси грубої матерії тримірного світу, якщо мова йде про подібний вплив, що відбувається на рівні тонких енергій? А ось зупинити в собі ці явища будь-якій людині цілком під силу. І не так вже це складно зробити, якщо, звичайно, знати як.

Але повернемося до самої техніки медитації... *Отже, медитуючий робить вдих, при видиху енергія надходить з центру голови («давніх структур» мозку) через точку над правим вухом у кулю-центр його Правої істоти. Починається **обертання** цієї кулі-центру **Правої Істоти проти годинникової стрілки**. Звертаю увагу, що рух центрів Правої та Лівої істот відбувається саме проти годинникової стрілки. Це просто фізика. Уявлення людини, що їх обертання здійснюється за годинниковою стрілкою — це вже гра уяви. Спочатку розкручування кулі проти годинникової стрілки відбувається на рівні уявлення. Але надалі медитуючий починає відчувати і обертання цього центру, і явне відчуття «кулі» Правої Істоти як *щільного й гарячого*.*

Таким чином, людина штучно активує центр Правої істоти. Останній починає свою звичну роботу — ту, яка відбувається при домінації Тваринного начала у свідомості індивіда. У кожної людини в житті були моменти, коли під час страху або сильного хвилювання її немов кидало в жар або, навпаки, їй ставало занадто холодно. Фізіологи списують це на реакцію вегетативної системи. Але природа виникнення цього явища лежить набагато глибше — на рівні фізики невидимого світу.

Так ось, завдання медитуючого, — відчутти різні емоційні сплески, характерні для роботи цієї Істоти, щоб згодом у повсякденних відчуттях їх можна було впізнати і припинити ще в зародку свого виникнення. Під час цієї медитації людина, з одного боку ніби заново переживає всю цю гаму відчуттів, а з іншого — розглядає як Спостерігач від Духовного начала ситуацію в її зародку, тобто бачить приховану від неї у звичній повсякденності активацію Тваринного начала, так би мовити, підготовку до наступу, до атаки. Інакше кажучи, медитуючий, відслідковує ситуацію: які саме емоційні сплески провокують виникнення гнітючого стану свідомості, які почуття при цьому виникають, які думки будять злість, агресію, які епізоди життя, асоціації при цьому спливають тощо. Все це відбувається через повторне переживання цього негативного стану. Звичайно, відчуття будуть не з приємних. Спочатку з'явиться почуття легкої тривоги, потім може виникнути злість, агресія або страх, стан пригніченості, почуття минулих образ. Чим більше енергії («ци» під час дихання) буде вкладати людина у центр Правої істоти, тим більше буде відчувати жар від цієї кулі, і тим сильнішими будуть ставати негативні почуття.

Анастасія: Слід відзначити, що у людей, які вперше виконують цю медитацію, часто бувають наступні помилки. Знаючи, якого характеру повинні проявитися неприємні відчуття (а всі знають, які в них «скелети заховані в шафах»), вони на перших етапах освоєння цієї медитації, можуть свідомо або підсвідомо блокуватися від таких емоцій. У результаті на перших своїх заняттях люди практично нічого не відчують, в найкращому разі тепло або холод від самих куль-центрів при їхньому розкручуванні.

Рігден: Це правильно. Просто розуміючи, що зараз знову доведеться пережити неприємний стан, людина підсвідомо може блокуватися від прояву цих відчуттів. Тваринне начало не любить здавати своїх ключових позицій. Медитуючому це треба усвідомлювати і намагатися все-таки якісно виконати медитацію, а не займатися марнуванням часу, присипляючи свою пильність думками, що, напевно, «я такий гарний, високодуховний суб'єкт, у мене нічого негативного не відбувається».

Ця медитація виконується для того, щоб людина змогла реально фізично і психологічно відчутти ті стани, чуттєво-емоційні сплески, які породжує кожна з її Істот. Таким чином, вона буде вчитися розпізнавати сам момент початку атаки свого Тваринного начала, зародження цих емоційних сплесків, їх впливу, прояву у повсякденному житті. Вона почне розуміти, «звідки росте корінь зла», негативний стан, що раптово охопив. Навчитися виявляти, ідентифікувати цей стан у собі і, головне, контролювати, запобігати таким атакам і не допускати розвитку і

ускладнення ситуації. А якщо людина у практичному освоєнні цієї медитативної техніки замість реальної роботи над собою буде лінуватися або просто потішати ілюзією своєю манією величчя, то їй дуже важко буде у повсякденному житті. Адже Тваринне начало буде у всеозброєнні користуватися всім своїм таємним арсеналом, а людина не буде знати, чим і як йому протистояти.

Багато з людей у таких випадках списують всі ці атаки на свої зовнішні обставини або ж на інших людей, тільки підсилюючи цим безконтрольну діяльність свого Тваринного начала. Але минає час, у їхньому житті міняються люди, змінюються обставини, а атаки залишаються тими ж. Чому? Тому що всі проблеми всередині людини. Коли людина пізнає себе, вона звільняється і від своїх душевних проблем. Причина не в зовнішньому, а у внутрішньому. Пізнаючи себе, потрібно вчитися розуміти і людей, які тебе оточують, а отже, вчитися бути добрим.

Анастасія: Це незаперечний факт: змінюєшся сам — змінюється і твоє ставлення до навколишнього світу... Так, різниця велика між тим, що людина очікує у своїх уявленнях від розуму, тільки приступаючи до освоєння медитативних технік, і тим, що відбувається в реальності. Це як у прикладі з лимоном. Якщо людина уявляє собі лимон, це у кращому разі може викликати в неї підвищене виділення слини. А ось якщо вона його скуштує, то у неї проявиться вся гама відчуттів.

Рігден: Правильно, так і тут: потрібно не уявляти гіпотетичну наявність цих емоцій, а реально їх відчувати. Але повернемося до самої медитації. *Після того, як медитуючий відчув вплив Правої істоти, він знову заспокоює свої думки, почуття. Важливий момент, якого треба навчитися: людина подумки зупиняє рух цієї розкрученої кулі-центру Правої істоти.* На перших етапах навчання вона може образно уявити собі цей процес, як їй зручно, наприклад, що подумки зупиняє обертання цієї кулі «рукою» або наказом думки. *Потім медитуючий повертається як Спостерігач у свій умовний, серединний центр у голові. Там знову відчуває стан спокою і тиші, нейтральне положення одночасно всіх чотирьох Істот.* У цей час ще можуть відчуватися залишкові явища, які будуть проявлятися як фізично у вигляді фону неприємного жару від правої кулі (наче від вогню), так і на рівні чуттєво-емоційних сплесків, наприклад, таких, як злість, роздратування. Цей фон через якийсь час швидко згасає, як тільки людина цілеспрямовано перемикає увагу на наступні процеси медитації.

Анастасія: Так, одна справа добросовісно розкрутити цю кулю, але більш важливо — навчитися її зупиняти. Знаю з практичного досвіду, що в повсякденному житті, поки людина не освоїла цю медитацію і не помічає, як починається атака Тваринного начала, їй важливо навчи-

тися хоча би запобігати їй подальшому розвитку. Тобто, якщо помітив у собі вже явний прояв Тваринного начала, то хоча б не треба акцентувати свою увагу на посиленні нав'язливих емоцій, почуттів, думок. Інакше кажучи, не втягуватися в цей процес, стимульований Тваринним началом, не вести цю битву проти себе ж за рахунок власних сил і ресурсів.

Рігден: Це вірно. **Будь-яка битва починається на полі бою розуму людини. Хто вміє усмиряти свій гнів, той подібний до мудреця, що виграв свій бій, так його і не почавши...** Отже, наступний етап медитації. Після того, як медитуючий відновив стан внутрішнього спокою, він знову перемикає увагу на дихання і здійснює повтор схеми початку медитації, тобто наповнення енергією «ци» «Хара» (низу живота) через чакрани рук. Потім знову проводить цю енергію через хребет у древній центр головного мозку (умовний, серединний центр). Але тепер уже спрямовує її з цього центру в ліве мигдалеподібне тіло, через точку над лівим вухом у кулю-центр Лівой істоти. **І далі починає працювати зі своєю Лівой істотою**, штучно, за допомогою зосередження уваги і думки, розкручуючи центр Лівой істоти **проти годинникової стрілки**. Завдання: відчуті початок активації цієї Істоти, які при цьому вона породжує емоційні сплески, що формують відповідний настрій.

Як правило, за почуттями у людини виникає наступна гама сплесків: **почуття гордині**, себелюбства, спокуси, підвищене лібідо, бажання таємної влади над кимось і так далі. Можуть спливати відповідні картини, пов'язані з цими почуттями, манією величі, вседоступністю, вседозволеністю, сексуальними бажаннями з позиції домінації «альфа-самця» (або «альфа-самки») так званої хтивості, замішаної на егоцентризмі, жадібності, бажанні володіти кимось або чимось. Якщо при розкручуванні центру Правої істоти відчувається жар від кулі, то при розкручуванні кулі-центру Лівой істоти, від неї буде наростати і відчуватися відчуття холоду.

Переживши всі емоційні сплески Лівой істоти, медитуючий знову заспокоює свої емоції: подумки зупиняє обертання кулі-центру цієї Істоти. Потім знову повертається як Спостерігач у свій умовний, серединний центр свідомості (у нейтральне положення). Концентрується на стані спокою, тиші, відчуває нейтральне положення одночасно всіх чотирьох Істот. Фізіологічне відчуття холоду, залишкові неприємні емоції та почуття, породжені активністю Лівой істоти, можуть ще якийсь час «фонити».

Після цього медитуючий переходить до дослідження емоційних сплесків, які породжує **Задня істота**. Для цього спочатку він знову пере-

микає увагу на дихання і зосереджується на процесі наповнення «Хара», потім переводить увагу на рух енергії «ци» з «Хара» по хребту у давній центр головного мозку (умовний, серединний центр). Але тепер уже спрямовує енергію «ци» через потиличну зону в кулю-центр Задньої істоти, активуючи останню. Звертаю увагу, що куля-центр Задньої істоти може обертатися в різні боки: як у правий бік (за годинниковою стрілкою), так і в лівий (проти годинникової стрілки). Це залежить від почуттів, що виникають (спливають у пам'яті чи домінують на той момент). Переважно вони пов'язані з минулим досвідом, значним сплеском емоцій, почуттів при домінації тієї чи іншої Істоти. А цей досвід напряду пов'язує з активацією на той момент певної Істоти, часто Лівої або Правої (тоді обертання кулі-центру Задньої істоти буде проти годинникової стрілки) або Передньої істоти (тоді обертання кулі-центру Задньої істоти буде за годинниковою стрілкою). Це можуть бути почуття з теперішнього часу або з минулого людини, можуть бути різні відіння, залежно від сили емоційних сплесків минулого. Відчуття від центру Задньої істоти також можуть бути різні: від могильного холодку до гами теплих, приємних відчуттів.

До речі, при сильному розкручуванні кулі-центру Задньої істоти проти годинникової стрілки створюються... скажемо так, умови для домінування матеріального мислення. Це всього лише фізика багатомірної конструкції людини. Практично завжди розкручування проти годинникової стрілки кулі-центру Задньої істоти дає і почуття туги, безвихідності, нікчемності, скептицизму, думок у руслі, що «ти ніхто і таким залишишся до смерті», швидкоплинності часу, приреченості. А ось якщо куля-центр Задньої істоти почала розкручуватися за годинниковою стрілкою, то це, як правило, активує досвід емоційних сплесків, породжених Передньою істотою. Остання, у свою чергу, пов'язана з Душею, з духовним розвитком людини. У цьому випадку виникають зовсім інші відчуття, що виходять від Задньої істоти. Часто при напрацюванні цієї медитації, коли медитуючий перебуває в такому «піднесеному стані», його наче «викидає» із Задньої істоти в Передню, і медитація триває в зовсім іншій якості. Але поки ми говоримо про стандартну схему. Згідно з нею, *попрацювавши із Задньою сутністю, людина також зупиняє розкручування цієї кулі-центру і повертається свідомістю у свій умовний, серединний центр голови. Знову заспокоює думки, емоції, відновлює стан спокою і тиші, нейтральне відчуття одночасно всіх чотирьох Істот.*

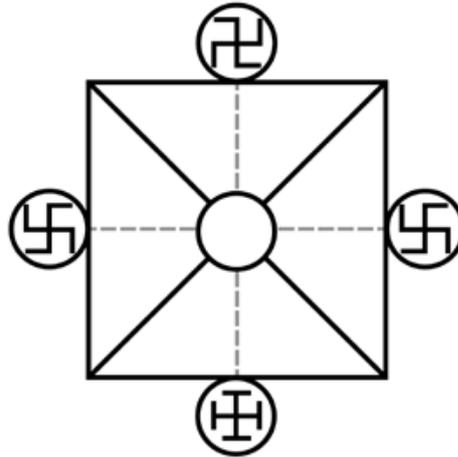
Потім медитуючий, переходить до роботи з Передньою істотою. Це найприємніша частина медитації. Спочатку, як звичайно, переключаємо увагу на дихання, повторюючи схему наповнення «Хара» енергією «ци» через чакрани рук і наступний рух цієї енергії

по хребту в давній центр головного мозку (умовний, серединний центр). Але тільки тепер енергія «ци» надходить із центру давнього мозку через точку, розташовану по центру між брів у кулю-центр Передньої істоти.

Зосереджуємося на кулі-центрі Передньої істоти, розкручуємо її **за годинниковою стрілкою**. У цей час буде відчуватися чіткий взаємозв'язок з областю сонячного сплетіння, точніше — із центром енергетичної структури людини — Душею. По почуттях буде відбуватися приплив сил, виникати відчуття комфорту, приємного тепла, радості, відчуженості від матеріального світу, стикання з духовним світом. Чим більше буде розкручуватися центр Передньої істоти, тим більше буде йти наповнення цими почуттями. Це як своєрідна емоційна віддушину для людини. У цій медитації важливо працювати з Передньою істотою саме в останню чергу, для набуття стану стабільності, вирівнювання настрою і породження духовного сплеску. Саме з цим всеосяжним, милостивим почуттям у стані розширеного сприйняття медитуючий, не тільки виходить з цієї медитації, але й зберігає його у своєму звичному стані свідомості. У цій медитації, як і в житті, важливо не тільки зупинити негативну активацію задньої і бокових Істот, але й навчитися активувати свою Передню істоту, вчасно переключатися на позитивний стан свідомості і мислення.

Медитуючий закінчує цю медитацію, як звичайно, самонаказом: «Вдих-видих, з силою стиснути-розтиснути кулаки». Ця медитація займає 20-30 хвилин. На перших етапах у деяких людей це може зайняти трошки більше часу. Робити її можна вранці і ввечері, протягом дня, як зручно. Вона допомагає контролювати потік думок і почуттів, розбиратися в собі і своїх станах. Важливо не просто опанування самої техніки, але й розпізнання своїх емоційних сплесків, що виникають спонтанно, протягом звичайного дня. При напрацюванні цієї медитації її ефективність можна буде побачити у повсякденному житті після того, як людина навчиться розуміти, яка з її Істот провокує той або інший емоційно-чуттєвий сплеск. Адже тоді вона зможе вчасно припинити негативний потік зупинкою активації центрів задньої і бокових Істот і переключатися на Передню істоту, на позитивний емоційний сплеск, відповідний настрій і мислення.

Малюнок 15. Символічне зображення медитації «Четверик».

Ця медитація — це як крок для наступного розвитку і досягнення більш значущих духовних цілей. Це всього лише інструмент для того, щоб людина навчилася управляти собою, а не природа Тваринного начала управляла нею. Завдяки цій медитації вона навчиться легко орієнтуватися у своїх відчуттях, емоційних сплесках, подібно гарному музикантові, якому досить побачити ноти — і він вже розуміє, яка це мелодія і як вона буде звучати. Такий контроль допомагає в повсякденному житті підтримувати домінування Духовного начала, звичку жити по-людськи, по Совісті. Загалом, як кажуть, бути постійно у формі.

Анастасія: Щодо того, щоб постійно бути у формі, це ви добре помітили. Але, що цікаво, часто люди асоціюють фразу «бути постійно у формі» зі спортом, точніше, з тренуваннями спортсменів перед змаганнями. Наприклад, пам'ятаю, коли йшли перші напрацювання даної медитації в групі, то хлопці почали порівнювати її зі спортом. Мовляв, будь-який тренер прекрасно розуміє, що штучно створивши своєму підопічному умови, максимально наближені до реальних, він як раз цим збільшує його шанси на перемогу в найближчому змаганні. Гарний спортсмен також знає, що, незважаючи на всі труднощі тренувань, на всі забиті місця й синці, він, завдяки подоланню цих перешкод, набуває досвід і навички. Згодом спортсмен звикає до щоденних підвищених вимог до самого себе. Це лише з боку подолання таких різноманітних «навчальних» перешкод може виглядати як щось складне і, можливо, навіть зайве для основного змагання. Сам же спортсмен повністю поглинений роботою над вдосконаленням своїх навичок. Він прекрасно усвідомлює, що жалість до себе на тренуваннях і спроби ухилитися від навантажень однозначно призведуть до програшу на змаганнях. Хлопці зробили висновки, що це, мабуть, так само, як і в

цій медитації на активацію задньої і бокових Істот, а потім їх відстежування в повсякденному житті, коли людина штучно створює собі всілякі варіанти перешкод і вчиться їх долати. Хіба що з однією лише різницею — тут, на відміну від спорту, людина є тренером для самої себе, тому сама і виставляє до себе підвищені вимоги до своєї пильності. Успіх такої *роботи над собою, як і в спорті*, прямо залежить від того, наскільки сумлінно людина ставиться до неї.

Приклад, безумовно, зрозумілий для тих, хто починає практикувати цю медитацію. Але що я помітила, люди в цьому випадку використовували шаблонні установки, прийняті в суспільстві як позитивні. Спорт тут розглядається як робота і перемога над собою, асоціативно порівнюється з духовною роботою. Але, якщо подивитися у смисловий корінь цих процесів, це далеко не одні й ті ж поняття.

Рігден: Правильно, це підміни, на які мало хто звертає увагу на початку своєї спортивної кар'єри, але дуже чітко відчуває їх в її кінці. У суспільстві вважається, що якщо людина займається спортом (особливо великим спортом), то це означає, що вона перемагає в першу чергу себе, у сенсі долає негативні якості, лінє, навчається дисципліни і так далі. Це навіть розглядається як умова гармонійного розвитку Особистості. А перемоги у великому спорті взагалі подаються як вершина людської праці у самовдосконаленні. Але мало хто помічає, які глобальні підміни приховуються в цих поняттях.

З чим асоціюється спорт у більшості людей? По-перше, з грою, де головне здобути перемогу будь-яким шляхом. По-друге, зі стадіонами, де збирається велика маса вболівальників спортивних змагань. Остання зосереджує свою увагу на грі, яка провокує в ній великий сплеск емоцій. Причому зауваж, цілком очікуваний і запланований сплеск емоцій, незалежно від результату гри. Розумним людям варто задуматися над цим, ким і для чого це робиться насправді. Адже емоції людини — це потужна енергія. Негативними емоціями людина підживлює Тваринне начало, а маси людей — Тваринний розум. Та і як взагалі виник великий спорт? Як з'явилися спортивні змагання у вигляді масових видовищ?

Часто люди не аналізують навіть ті відомості, які їм подають у пресі, я вже не кажу про самостійний пошук причини явища. У пресі часто наводять приклад, що перші олімпійські змагання були організовані ще в Стародавній Греції. Але з яких причин вони виникли? Деякі знають, що подібні «мирні» видовищні змагання були наслідком ведення постійних війн. Чим краще спортивно підготовлені воїни того або іншого боку, тим кращим був результат кінця війн для їхніх організаторів. І цей стимул Тваринного начала дотепер відображений у реаліях спорту

сьогоднішнього дня. Підготовка до змагань, та й сама мета стати чемпіоном, по суті, ґрунтується на постійній стимуляції в спортсмені манії величч, егоїзму, духу суперництва. Адже чим більше в ньому розбурхається амбіцій, тим серйозніше він буде готуватися. І тут ідеться не про перемогу над собою, як скрізь рекламується. Вся увага Особистості насправді концентрується на виробленні навичок керування своїм тілом у необхідний момент, в тому числі, використовуючи його резерви і феноменальні здібності. Це всього лише невелика «перемога» над плоттю в рамках домінуючого мислення від Тваринного начала.

А заради чого спортсмен жертвує собою, своїм життєвим часом, здоров'ям? Заради слави для себе особисто, а заодно й прославлення держави, яка за перемогу надає йому різні пільги і привілеї. Але що приховують за організацією подібних змагань і емоційною участю в них мільйонів людей? Що вони стимулюють у людях? Над цим мало хто задумується. А чим у результаті закінчується кар'єра того ж чемпіона? Хіба він перемагає самого себе? Ні. Його підсумок — колишня слава, защемлене почуття гордині, що він залишився недооціненим своєю державою і внутрішня порожнеча. Адже як тільки у нього починаються проблеми зі здоров'ям або він перестає перемагати в змаганнях, він стає нікому не потрібен, а у великому спорті це часте явище.

Провокує всі ці негативні сплески саме внутрішня порожнеча. Тому що перемогти себе — це означає подолати в собі Тваринне начало (от від цього і залежить досягнення духовної гармонії), а не досконало опанувати деякі навички управління своїм фізичним тілом. Займатися спортом — це чудово, але лише для того, щоб підтримувати в здоровому стані своє тіло, щоб не було ще більших проблем від Тваринного начала. Але набагато важливіше — це концентрація людини на своїй духовній складовій. Ось у чому сенс!

Анастасія: Ви праві, це проблема суспільства, але починається вона з людини... Навіть стосовно цієї медитації, коли людина буде зосереджена на серйозній, щоденній роботі над собою, власному духовному розвитку, загалом, буде вчитися перебувати на якісно іншій хвилі сприйняття, то і її Істоти почнуть працювати по-іншому. Вони просто будуть частіше переключатися в новий режим роботи цього домінуючого сприйняття, проявляючи, по суті, інші свої якості і можливості, в тому числі, і так звані феноменальні здібності людини. Як писали в давньоіндійських трактатах: «Дій, але зречися від плодів діяння!» Тобто дій безкорисливо, а не із себелюбства.

У цій медитації, на мій погляд, міститься дуже важливий момент розуміння природи людини, її складної будови. Вона дозволяє на особистому досвіді зрозуміти таємничий процес зародження емоційних

сплесків, думок людських. Адже хімічні й фізичні процеси в мозку — це вже наслідок «первинного езоосмосу», тобто первинного енергетичного поштовху. Я пам'ятаю, як ви добре асоціативно порівняли роботу проміжного мозку зі своєрідним приймачем, який перетворює енергетичні коливання (сигнали, які надходять від Істот) у тонку матерію почуттів і емоцій.

Рігден: Якщо асоціації, пов'язані з технікою, більш прийнятні для усвідомлення цього процесу, то, будь ласка, можу навести і такі приклади. Для простоти розуміння роботу давніх структур мозку можна образно порівняти з телевізором (до речі, це слово саме й утворене від грецького слова «tele» — «далеко» і латинського слова «visor», що означає «спостерігач», «viso» — «дивлюся», «бачення»). Точніше, з електронно-променевим приладом (кінескопом) у телевізорі, який перетворює невидимі для ока електричні й світлові сигнали у видимі картини в сприйманому нами діапазоні частот.

У проміжному мозку, як і в основних блоках аналогового кінескопного телевізора, є, образно кажучи, свій приймач сигналів. За функціями він умовно подібний до іншого пристрою в телевізорі — селектору каналів, який не тільки підсилює, але й виділяє сигнал відповідного необхідного «каналу», потім перетворює його до стандартної проміжної частоти. Крім того, там є, якщо висловитися асоціативно, своєрідний «блок декодування сигналу», «детектор звуку і відеосигналу», «підсилювач проміжної частоти», «звуковий підсилювач потужності», «електронно-променева трубка». Тобто, та ж фізика, тільки на рівні тонких енергетичних процесів, що відбуваються в роботі людського мікросвіту і його складної будови.

Проміжний мозок — це свого роду один з перетворювачів енергій у грубу матерію. А ось Істоти можна порівняти з телевежами, які за допомогою своїх передавальних антен транслюють різними каналами свої програми. Наприклад, взяти Ліву, Праву і Задню істоти. Увага людини до їхніх програм є для них, кажучи технічною мовою, і «блоком живлення», і «підсилювачем напруги кадрової та рядкової розгортки», і підсилювачем каналів зображення у вигляді нав'язуваних людині ілюзій, і блоком дистанційного керування нею та її настроєм. Ось і народжується в голові у людини або трилер про власну гординю, або фільм жахів з її ж страхів, або мелодрама «стіна плачу про втрачене минуле». Тобто, ці Істоти дуже мистецьки намалюють у правдоподібному форматі будь-яку ілюзію, «роздмухають з мухи слона» і змусять людину глибоко переживати всякі негативні емоції, скориставшись при цьому таким цінним для її духовного розвитку — увагою.

Але якщо людина переключиться на сприйняття «телемовлення» Передньої істоти, то зможе побачити і відчути зовсім інше світосприй-

няття, корисне для свого духовного зростання. Наприклад, «документальний фільм» про реальне життя, внутрішній, духовний світ, який відображається в зовнішньому. Завдяки такому контакту і співпереживанню Особистість отримує потужний позитивний заряд, який дозволяє їй зосередити всю свою увагу на духовному напрямку. Щоправда, після такого «фільму» шаблонне людське життя видається суцільним лицедійством. Так що тільки від людини залежить, чому вона буде приділяти увагу у своїй голові, які сигнали приймати і підсилювати. Образно кажучи, у руках самої людини не тільки пульт від її «телевізора», але й можливість здійснювати керування всіма цими «телевежами» і їхніми теле- й радіокомпаніями.

Навіть більше, людина, завдяки такій медитативній техніці зможе розібратися і в собі, і в інших людях. Коли вмієш чітко ідентифікувати в собі моменти, пов'язані з активацією тієї чи іншої Істоти, то неважко буде відчутти і прихований вплив на тебе з боку інших людей. Яким чином? Наприклад, ти розмовляєш з людиною або слухаєш будь-яку інформацію по телебаченню чи радіо. В момент розмови або отримання інформації із зовнішнього джерела просто спокійно зосереджуєшся на своєму нейтральному, серединному положенні, як Спостерігач, в оточенні своїх чотирьох Істот. Точніше, входиш у стан відстороненого від обставин Спостерігача і відслідковуєш у собі, яку саме з твоїх Істот активує ця інформація. Адже між людьми відбувається не тільки вербальний обмін інформацією, але й взаємодія їхніх Істот. Завдяки такому відстеженню впливу на тебе цієї інформації ти зрозумієш, на якій первинній емоційній закладці вона формувалася і для досягнення яких саме реальних, прихованих від тебе цілей, вона повідомляється. Наприклад, якщо твій співрозмовник говорить неправду, хитрує, то однозначно буде активуватися твоя Ліва істота. Якщо проковує тебе на агресію, то починає розкручуватися центр твоєї Правої істоти. А якщо будить у тобі сплеск позитивних емоцій, Любов, Добро — активується твоя Передня істота. Таким чином, ти зможеш відслідковувати реальну обстановку, а не ту ілюзію, яку тобі постійно нав'язують з видимого і невидимого світів з метою управління твоєю свідомістю.

Анастасія: Так, якщо багато з людей опанують цю техніку медитації, то в суспільстві зникне потреба брехати і керувати одне одним. Сенсу в цьому не буде, бо всі будуть знати Правду один про одного.

Рігден: Це так. Але це відбудеться в тому випадку, якщо більшість людей у суспільстві захочуть змінитися в кращий бік, тоді в людства є шанс піти зовсім іншим, якісно новим шляхом цивілізованого духовного розвитку. Але що вибере сучасне людство — ось питання. Адже ця техніка медитації давалася людям і раніше. Причому вона привноси-

лася в життя суспільства в різні часи. Не скажу, що саме в такому розгорнутому, настільки докладному вигляді, але цілком зрозумілому для мислення тодішніх людей. Однак люди є люди і багато хто з них, на жаль, ще й великі любителі модернізувати і ускладнювати чисті знання і просту Істину. Тим не менше, відгомони цієї практики і зараз можна знайти в таємних знаннях різних народів світу. Тільки нині це до смішного закамуфльовано в ритуали, що супроводжуються піснями, танцями і цілими шоу під бубни й барабани. І все заради того, щоб «переключитися» у змінений стан свідомості «учневі» або «жерцеві» і прислухатися до «духу, що говорить» з правого або лівого боку і так далі. Хоча в чистому вигляді при виконанні цієї практики подібні складності не потрібні, це все людське, наносне. Тут просто вчишся на перших етапах перенастроювати сприйняття свідомості, відслідковувати і управляти своїми станами. А далі вже йдуть просто робочі моменти... Взагалі, я повинен відзначити, що такі базові духовні практики, пов'язані з основними знаннями і духовним ростом людини, з давніх часів, як правило, фіксувалися в певних знаках і символах.

Анастасія: Знаки і символи — це особлива тема. Якщо можна, то хотілося би більш докладно почути про них з ваших вуст і надати цю цінну інформацію читачам. З давніх-давен історія людства часто-густо оточена знаками і символами. Але, провівши великий пошук відомостей про них у бібліотеках різних міст, через інтернет-ресурси, я дійшла до невтішного висновку, що знаки і символи є в кожній історичній епосі, але знання про них або втрачені, або розшифрування їхніх значень настільки грубо переключене, що мало що залишилося від Істини. Немає тих споконвічних, духовних Знань про знаки, про які ви повідали. Що зараз є доступне простим людям? У найкращому разі словники символів, сумнівного змісту книги в трактуванні «вільних каменярів», що стосуються атрибутики їхніх окультних вчень. Науковці відмежуються від подібних тлумачень, розуміючи, звідки росте коріння таких публікацій. І в той же час наука накопичила вже дуже багато матеріалу про графічні символи і знаки, властиві стародавнім археологічним культурам різних континентів і в різні часи. Багато з магічних, ритуальних знаків, які вважалися важливими в духовній культурі тих чи інших народів, ідентичні. Але дешифрувати їх повністю вчені поки не можуть. Зараз я розумію чому. Навіть те, що ви розповіли нам із цього приводу, дало мені зовсім нове розуміння картини світу і знань про людину. Читаючи роботи з графічних символів археологічних культур, статті з етнографії, фольклору, міфології, космогонії в уявленні різних народів, я дійшла висновку, що вченим саме не вистачає цієї ланки. Бракує того самого ключа до розшифрування знаків, щоб з'єднати, зрозуміти і прочитати ці унікальні відомості, що є духовним надбанням людства.

Рігден: Так, на жаль, за наявності розмаїття в сучасному суспільстві стародавніх знаків і символів, багато Знань про них на сьогоднішній день справді втрачено людьми — це факт. Але це не дивно. Проблема в людях, у самому суспільстві: починаючи від людини, її домінуючих бажань і закінчуючи пріоритетами людського суспільства. Ти подивися на історію людства: суцільні війни, постійна боротьба за релігійну і політичну владу і щонайгірше — це приховування від більшості людей істинних духовних Знань, що ведуть до справжньої Свободи Особистості, звільнення Душі. Чому одвічні Знання приховували від більшості? Чому їх спотворювали до невпізнання, а потім ще й трактували від свого розуму, що погрузнув у матеріальному мисленні? Чому ці відомості викорінювали зі свідомості нових поколінь, віддавали забуттю на тисячоліття? Та тому що ці споконвічні Знання давали людям можливість розвиватися духовно самостійно, незалежно від тих же політиків і жерців, які донині називають себе «посередниками» між людьми й богами. Ці Знання робили людей вільними, незалежними від структур політичної і жрецької влади, вони дозволяли самостійно *об'єднуватися народам*. Адже духовно вільними людьми дуже важко управляти, тим більше намагатися нав'язувати їм чвари, страх, агресію та інші установки від Тваринного розуму.

Анастасія: Повністю з вами згідна, проблема справді в самих людях і суспільстві, яке вони складають, у превалюванні розбіжностей і розрізненості у стосунках між людьми. Навіть взяти частковості... Наприклад, розглядаючи наукові дослідження, що стосуються стародавніх знаків, навіть при поверхневому вивченні висвітлених у цих роботах проблем, дивуєшся, з якою стіною штучних перешкод доводиться стикатися тим, хто сьогодні намагається докопатися до істини. В яких умовах доводиться вести свою роботу вченим, наприклад, тієї ж етнології, етнографії, археології, стародавньої історії? Все на голому ентузіазмі, за мізерну зарплату. При цьому вони нашттовхуються в роботі на суцільні перешкоди то бюрократичного, то фінансового характеру, неорганізованість і неузгодженість в залученні до роботи фахівців із суміжних дисциплін для більш глибокого комплексного вивчення різних питань. А то й взагалі — з мовчазною змовою, з так званим у світі «науковим табу» на конкретні теми або знахідки.

Я вже мовчу про ситуацію у світових масштабах, де в багатьох випадках штучно створюють перешкоди до доступу тієї чи іншої інформації, унікальних археологічних знахідок, які, по суті, приховують від людей. Звичайно, все це відбувається не без участі в цій справі зацікавлених структур. Таку інформацію або не доводять до відома широкої наукової громадськості, залишаючи її припадати пилом у сховищах, або значущі артефакти осідають у приватних колекціях, або взагалі вилучаються спецслужбами і безвісти зникають. Напевно, хтось дуже бо-

їться, що ці відомості похитнуть ідеологію і підвалини чиеїсь влади, вигідної для управління сучасними народами. Так що хвала і честь тим вченим, які, незважаючи на всі перешкоди, продовжують самовіддано працювати в цій галузі науки і сповіщати народи про значущі знахідки, що руйнують ілюзію про «дикість» давніх народів, що інколи засвідчують про пріоритет духовних цінностей і знань у ті далекі часи. Але тільки при всьому цьому виникає питання, а чому мовчить саме суспільство, адже воно повинно бути в першу чергу зацікавлене своїм духовним минулим, щоб розуміти і правильно визначати вектор свого майбутнього?

Рігден: Та тому й мовчить, що свідомість більшості людей настільки оброблена стереотипами споживацького матеріального мислення, що простій людині незрозуміла навіть сама постановка цього питання. Коли її мислення зашорене подібними установками і шаблонами, вона просто не розуміє, чому, власне, ці наукові професії повинні бути для суспільства і держави більш пріоритетними, ніж, наприклад, професія нанотехнолога, який займається дослідженнями на атомно-молекулярному рівні, чи того ж фінансового аналітика, або фізика, що займається новими видами озброєння? А вся заковика в тому, що вищезгадані тобою вчені таких «непочесних» у багатьох країнах професій, пов'язаних з вивченням давнини і культури різних народів, ставлять собі в пріоритет надзавдання (окрім вирішення поточних наукових питань) —ні багато ні мало, реконструкцію всіх сторін **духовного життя суспільства!** А кому з можновладців це сподобається? Адже якщо масам достеменно стане відомо, до чого прагнули такі ж прості люди тисячі років тому, який мали світогляд, сакральні, духовні знання, як самовдосконалювалися і чому присвячували життя, то виникне питання, а куди котиться сучасне людство і чому протягом тисячоліть засекречували від більшості ці Знання?

Адже чим людина нинішня відрізняється від людини минулого? Всього лише тим, що в неї дещо змінилися зовнішні умови існування, але внутрішні проблеми, боротьба Духовного і Тваринного начал залишилися ті ж! Більше того, настільки масштабна наукова праця з реконструкції духовного боку життя суспільства передбачає розшифрування стрижневих священних змістів, ключових символотворчих мотивів у різних культурах і світоглядах. А отже, припускає одержання наукових доказів важливості тієї ролі, яку відіграли практично одні і ті ж знаки і символи у народів світу в різні епохи суспільних формацій, незалежно від географічної віддаленості і відособленого проживання народів на різних континентах.

Знаки і символи були в людському суспільстві споконвічно. Вони ж є і зараз у сучасному світі, причому незалежно від того, що більшість лю-

дей не розуміють їхнього значення і сили того впливу, який вони проявляють. Ти й сама вже прекрасно знаєш, завдяки медитативному досвіду, як деякі знаки і символи впливають на фізику видимого і невидимого світів. Знаки і символи — це ключ до духовної скарбниці людського суспільства, це код до складних процесів, який відкриває таємниці управління поглибленою фізикою та нові обрії наукових знань.

Анастасія: Так, знаючи це, розумієш, якими силами володіє кожна людина, досягаючи певних ступенів у самовдосконаленні. Але це також накладає і велику відповідальність.

Рігден: Безумовно. Але люди залишаються людьми, навіть маючи Знання про силу і значущість знаків, символів, вони згодом їх перекривали, щось домальовували, ускладнювали на свій розсуд. У результаті, те, що одні люди знали на початку тисячоліття, а інші — в його кінці, явно різнилося за змістом і якісно відрізнялося за змістом. Але періодично ці Знання оновлювалися в людському суспільстві. Одні культури зникали, несучи з собою в могилу «священні таємниці», інші, навпаки, формувалися і розквітали на залишках знань минулих поколінь. Так що наявність цих Знань у споконвічному вигляді була завжди актуальною для будь-яких народів, що проживали у різних куточках земної кулі, тому що це не просто давало ключ до знань їхніх предків, але й значно розширювало їхні власні пізнання в царині духовного саморозвитку.

В сучасному світі у будь-якого народу можна знайти цілі системи «своїх» традиційних символів і знаків. Однак споконвічні Знання про них загублені. Навіть власне найменування символів і знаків сьогодні за значеннєвим трактуванням вже не пов'язані з таємними знаннями про людину. Вони в основному позначають поняття якоїсь величини в науці, а також мають побутове і життєве умовне значення, що характеризує той чи інший прояв матеріального світу.

Анастасія: Загалом, сьогодні знаки є, вони продовжують працювати, а Знання про них у людей відсутні.

Рігден: Абсолютно вірно. Це той підсумок, до якого прийшло людство. Втрачені не тільки Знання, але навіть змістовне значення слів, які позначали в комплексі ті або інші символи і знаки. Наведу простий приклад. Розглянемо хоча б слово «символ», яким нині оперує в побуті україно- та російськомовне населення. Воно запозичене з грецької мови. Але як воно виникло в Стародавній Греції?

У Стародавній Греції існувало таке слово як «shma», що означало «знак», «прапор», «небесне знамення». Слід зазначити, що в старода-

вніх культурах Егейської області (ще до виникнення Греції), особливо після контакту цих народів зі східними народами (наприклад, з мешканцями Анатолії (нині територія Туреччини), стародавніми єгиптянами, у яких була розвинена «священна писемність», таємні знання) багато-що зі знань невидимого світу пояснювали завдяки алегоріям, зрозумілим жителям тієї чи іншої місцевості. Наприклад, процес і результати спільної медитації групи людей, що працювали зі знаками (або на конкретну установку робочого знака, який здійснював вплив на маси), пояснювалися для новачків-посвячених просто на зрозумілих їм асоціаціях. Охоплювану площу впливу знаку асоціативно порівнювали із закиданням рибалками невода в море (адже професія рибалки була досить популярною в ті часи). Їм розповідали, що, якщо знак ставився у певному місці, наприклад, у кімнаті, храмі, на площі, то він впливав на людей, які перебували в межах цього місця, грубо кажучи, подібно до невода, розставленого на певній ділянці моря при ловлі риби. Словом, у давнину оперували тими алегоріями, які могла зрозуміти людина тієї епохи. Сьогодні, звичайно, все це можна пояснити людям на сучасних прикладах. Наприклад, вплив тих чи інших знаків і символів можна порівняти з радіоприймачем, який працює на заданій частоті і поширює радіохвилі на певні відстані, або зі світлом від ліхтаря, який освітлює певну частину вулиці. І то це теж будуть алегорії, тому що сучасні люди також ще дуже далекі від розуміння явищ, пов'язаних з процесами, що відбуваються в інших вимірах.

Так от, саме завдяки такому асоціативному порівнянню, поширеному в таємних товариствах, у побутовій ужитковій мові людей (які, як то кажуть, чули дзвін, та не знають, де він), з'явилося слово «to symbolon», яке почало означати спільну діяльність декількох рибалок, що закидали снасті при ловлі риби. Ну, загалом, все як завжди: ті, хто не відає про духовну сторону питання, завжди прирівнюють розуміння почутих знань до об'єктів і явищ матеріального світу, до свого матеріального розуміння. Але це ж слово «to symbolon» продовжували використовувати і посвячені в знання люди. У результаті, нарівні з більш давнім словом «shma» (знак, прапор, небесне знамення) слово «символ» почало вживатися в значеннях «з'єднання невидимого й видимого», «виявлення невидимої реальності через видимий знак, таємне значення якого розуміє лише певна група осіб». А пізніше «символ» і зовсім заступив це давнє слово.

Важливо також знати, як Архонти реагують на зростання популярності серед населення знань, що виходять з таємних духовних товариств. Знову-таки наведу приклад на тому ж слові «символ». Коли це слово стало набувати серед населення значущість саме у своєму початковому значенні, в цю справу втрутилися «вільні каменярі». Вони почали організовувати на території Греції свої різні цехи, корпорації, товариств-

ва, релігії, партії і ставити *свої знаки і символи* в якості *публічних знаків* відмінності цих організацій. Слово «символ» почали «забруднювати» смисловим значенням звичайних людських справ, застосовувати у всяких вжиткових аспектах буття: і як дипломатичні договори, і як квитки в театр, і як назву перснів афінських суддів, і як назву частки грошового внеску у складчину. Відгомони цих «збочень» можна знайти і сьогодні. А в остаточному підсумку споконвічне значення слова «символ» стало забуватися, зникати із вжитку.

Але, що цікаво, в українську та російську мови слово «символ» прийшло в значенні саме «знак». А слово «знак» виникло від праслов'янського слова «знать» у значенні відати, мати відомості про щось (давньоруське, українське — «знати»), словенське — «znáti», давньочеське — «znáti», польське — «znać» і так далі). Тобто слово «знати» було зрозуміле будь-якому слов'янині, незалежно від наявності відмінностей у мовах. Власне кажучи, в деякому сенсі воно відобразило саме первісне значення грецького слова «символ». Так от, це всього лише один з багатьох прикладів трансформації значення слова, що означало знак і символ. Але ж кожен народ мав власні визначення «знаку» і «символу», тільки вже не кожен народ зараз пам'ятає їхні первісні значення. А якби люди знали ці первинні значення, то здивувалися б, наскільки вони ідентичні за змістом у різних народів, які в давнину проживали на значній відстані один від одного і були розділені океанами.

Безумовно, людям важко просуватися в пізнанні цього питання про символи і знаки, не маючи першооснови Знань, завдяки якій глобально проглядається вся ситуація протягом тисячоліть. Але це поправне. Отже, існує кілька робочих знаків, які постійно наявні в людському суспільстві, незалежно від того, знає про них нинішнє покоління людей чи ні. Є також базові знання з інших знаків і символів. Останні з давніх-давен були носіями певних кодованих знань про людину, її енергетичну конструкцію, а також її можливості у невидимому світі, в тому числі й головну — духовне звільнення.

З глибокої давнини базові знаки і символи наносилися відповідно до певних цілей, залежно від їхнього використання: в одних випадках це була передача Знань, а в інших — їх наносили як елемент впливу безпосередньо на того, хто на них дивиться. У випадку, коли метою була передача Знань, знаки і символи наносилися за типом «печатки». Поясню на простому прикладі. Коли людина дивиться на свою фотографію, то правий бік фотографії відповідає її лівій руці, а лівий бік фотографії — правій. Точно так само і на печатці, коли дивишся на її оригінал і порівнюєш з відбитком. Так і щодо знаків, пов'язаних з передачею Знань, особливо позначень Правої і Лівої істот.

Малюнок 16. Приклад зображення базового символу для передачі Знань.
Правий і лівий бік за типом «печатки».

А ось якщо мова йшла про знаки і символи, які були призначені для того, щоб певним чином впливати на людину, котра на них дивиться, то їх розміщували саме відповідно до реальних сторін. Наприклад, якщо необхідно було активувати Праву істоту людини, то відповідний знак або символ ставили напроти правої сторони людини, яка дивилася на них і так далі. Було ще багато інших нюансів, придуманих вже людьми, як саме читати ці знаки: зліва направо або справа наліво, знизу догори або навпаки. Але це вже специфіка, пов'язана з місцевими традиціями різних давніх народів, хоча й вона, у свою чергу, базувалася на певній інформації. Але ми зараз не про це.

Малюнок 17. Приклади зображення символів і знаків, призначених для активації бокових Істот:

1) символічний знак активації Правої Істоти (мала дуга відповідає Правій істоті людини, яка дивиться на знак);

2) знак активації Лівой істоти (велика дуга відповідає Лівій істоті людини, яка дивиться на знак).

Розглянемо базові знання про чотири Істоти людини і Душу, які були відомі людям з давніх-давен. Від початку позначення звичайної **людини** було у вигляді **рівностороннього хреста з колом у центрі** (спрощений варіант — просто рівносторонній хрест). Горизонтальна лінія хреста показувала зв'язок з матерією, а вертикальна лінія — з духовним світом, точніше, вказувала на наявність у людині елементів від духовного світу, можливість духовного піднесення. Чому, власне кажучи, згодом у різних народів горизонтальну лінію і пов'язували зі стихією землі, матеріальним (земним) світом (рухом всередину), у тому числі й часом (як рухом з минулого в майбутнє), вектором (Захід-Схід), лінією, що розділяє Небо і Землю. А вертикальну лінію — зі стихіями вогню, повітря та їх споконвічним напрямком знизу догори з матеріальної сфери в духовну.

Чотири кінці рівностороннього хреста і коло всередині (чотири основні Істоти й Душа) вказували на основні елементи в конструкції людини, які втілювали головний задум: створення умов для вибору Особистості між матеріальним світом і духовним.

Малюнок 18. Символ людини — рівносторонній хрест з колом.

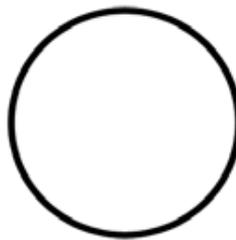
На схемі символу (за типом «печатки») позначені: у центрі — символ Душі (коло), з чотирьох боків від неї — основні Істоти людини.

Коло — це стародавній символ Душі або прояву з Духовного світу (у тому числі, Духовної Істоти; символ присутності Бога, позначення священного «звука Ра»); окружність, яка символічно обмежувала і мі-

стила в собі частину великої Порожнечі. Враховуючи, що Душа є істинною антиматерією, тобто силою, що йде з духовного світу, то в розумінні матеріального мислення — це Ніщо. Іноді її зображували крапкою в центрі кола, як символ сконцентрованої енергії з духовного світу (у деяких випадках так позначали початкову стадію духовного розвитку, пробудження). А саме коло символізувало духовні сили, властивість Душі у значенні досконалості, цілісності, сталості, вічності, позначення духовного світу, Суцього, яке не має ні початку, ні кінця.

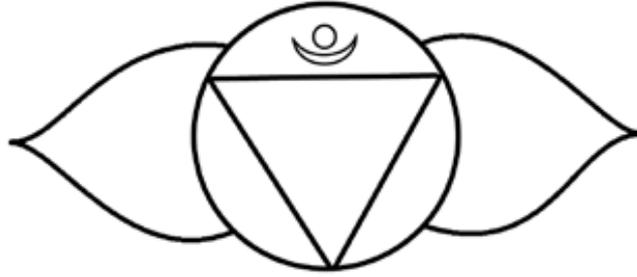
Вартий уваги ще один факт. У конструкції людини Душа перебуває в оточенні інформаційних оболонок (субособистостей). Але все це ще вміщене в «оболонку», що складається з життєвої енергії людини — Прани. Саме Прана є своєрідним прошарком між енергією Душі та матеріальним світом. У міфології народів світу, особливо де відображалися подібні священні (духовні) знання про людину, часто проводилася асоціативна паралель між енергією Прани і вогненними характеристиками Сонця. Звідки й пішло позначення Душі як сонячного диска.

Коло також означало і розмежування двох сфер (матеріальної і духовної). Якщо це стосувалося знання про людину, то це вказувало на відомості про Душу, яка перебуває, так би мовити, у проміжному стані.

Малюнок 19. Символ Душі, духовного світу — коло.

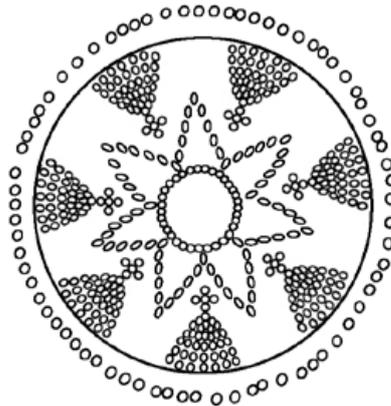
Іноді разом з колом зображувалися елементи, що надають йому динаміку, наприклад крила, пелюстки лотоса, промені, звивисті змійки, язички полум'я. Подібні зображення можна знайти у священних символах трипільської, давньоіндійської, давньоєгипетської, давньомексиканської, шумерської, давньоруської культур. Це означало духовний ріст людини або вказувало на духовні Знання (Вчення), привнесені в цей світ Істотою з духовного світу. Також це показувало напрямок руху зсередини назовні, притаманний силі Душі, що підштовхувала Особистість до вибору, пошуку духовних шляхів для звільнення з полону матерії. Часто в космологічних міфах давні поміщали загальну схему світу в коло. У такому випадку це вказувало на творення (створення) духовним світом матеріального світу.

1

2

3

**Малюнок 20. Символ духовного росту,
духовних Знань — коло з елементами,
що передають динаміку:**

- 1) Аджна-чакра — умовне позначення в духовних практиках Стародавньої Індії чакрана, що знаходиться в центрі чола («Третього ока») у вигляді кола з двома пелюстками лотоса (блакитного кольору) із супутніми позначеннями сил Аллата (трикутника з вершиною вниз і знака «АллатРа»);
- 2) крилатий сонячний диск (Стародавній Єгипет) — символ духовних Знань, привнесених з «Небес» (символ сонячних богів різних народів, наприклад, Ахура Мазди в зороастризмі, асирійського Ашшура, вавилонського Шамаша, а також одне з позначень давньоєгипетського бога Ра);
- 3) приклад зображення священного сонячного символу, який був характерним для передачі знань в глибоку давнину (часи палеоліту). Візерунок виконаний з певної кількості «зерен». Символізує загальну структуру: семимірний вимір, поміщений в коло, де за колом знаходяться 72 «зернятка», що позначають загальну кількість вимірів у Всесвіті; у колі — сім пірамідальних форм з «пучками» з семи «зерен», які увінчує структура з

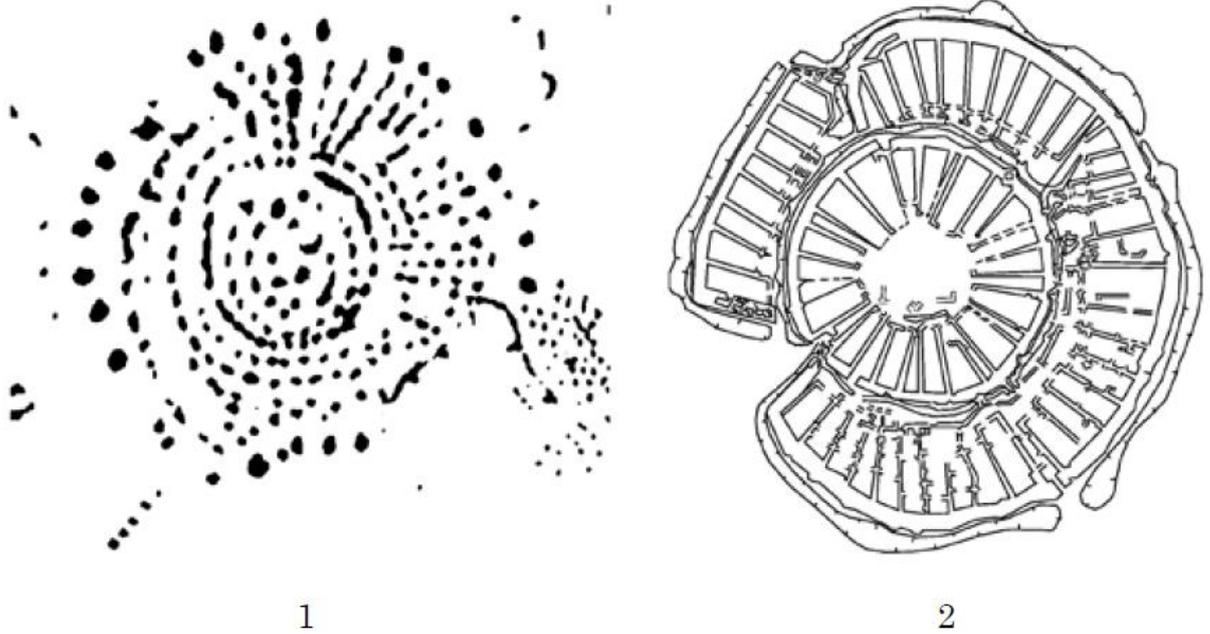

п'яти «зерен» (центрального і чотирьох хрестоподібно розташованих довкола нього «зерен»). У центрі малюнка — «семипелюсткова квітка» (семипроменева зірка), середина якої облямована 33 «зернами», а кожен бік пелюстки складається з 6 «зерен».

Анастасія: Так, знання про сакральне значення кола зафіксовані в символах і знаках не тільки наскельних малюнків, розписі стін жител, але також і археологічних предметів: священних скульптур, ритуального одягу, кераміки тощо. Вони також збереглися в архітектурі стародавніх храмових будівель, простих жител (намети, юрти). Традиційні ритуальні дії тих чи інших вірувань також відображають ці знання. Наприклад, ритуальні ходіння колом навколо певної території або будови, виконання кругових танців (ритуальні хороводи навколо невидимого центру або вогню, священного місця; кругіння шаманів, деревішів), засідання мудреців для спілкування по колу, де центр кола був порожній (незаповнений нічим) як символ Духовного начала.

Рігден: До речі, люди колись у давнину вибудовували так свої міста, тобто розташовували споруди в них саме колом, залишаючи також і центр міста порожнім (незабудованим) у вигляді круглої площі. Такий план забудови, насамперед, мав глибокий сакральний зміст.

Анастасія: Сучасним містам цього явно не вистачає, хоча археологічні приклади таких стародавніх споруд дійшли і до нашого часу. За таким принципом, наприклад, тисячі років тому вибудовувалися поселення Трипільської цивілізації в Дунайсько-Дніпровському межиріччі. Так само споруджувалися міста, збудовані за типом давньоуральського Аркаїму. Наприклад, так звана археологами «синташтинська культура» — «Країна міст», яка була знайдена археологами на території Росії (Челябінської області, Оренбурзької області, Башкортостану і Північного Казахстану).

**Малюнок 21. Плани стародавніх міст,
розташованих по колу:**

- 1) копія аерофотозйомки трипільського поселення Петрень (Молдова);
2) схема плану міста Аркаїм (Південний Урал, Росія).

Рігден: Абсолютно вірно. Але повернемося до стародавнього позначення людини — рівностороннього хреста з колом у центрі. **Лінії хреста** — це і є умовне позначення чотирьох Істот людини: **бокових Істот** (горизонтальні лінії від центру), **Задньої істоти** (вертикальна лінія вниз від центру) і **Передньої Істоти** (вертикальна лінія вгору від центру). Як я вже казав, характеристиками цих Істот наділяли в асоціативних порівняннях певні сили у просторі, наприклад, чотири стихії, чотири сезонні вітри, а також чотири сторони світу. Причому, як правило, три сили були тісно взаємозалежні між собою або мали негативні характеристики задньої та бокових Істот. А четверта була чільною, особливою за своїми властивостями, мала позитивні характеристики Передньої Істоти. Всі ці сили також позначалися хрестом — сакральним символом людини, як істоти, у конструкції якої з'єднані дух і матерія. Вертикальну лінію хреста пов'язували з сонцестоянням, рухом до духовного світу, прагненням людини до верховенства в ній Духовного начала. Тому на голові священних богів у релігійній традиції давніх народів світу часто зображували сонячний диск, як символ верховенства Духовного начала, Знань, привнесених з Духовного світу. Горизонтальну лінію, що вказувала на бокові Істоти, алегорично називали віссю рівнодення, пов'язуючи її з рухом Сонця (коли Сонце перетинає небесний екватор: весняне й осіннє рівнодення).

Анастасія: Так, це й зараз можна простежити у пам'ятниках давньої культури. Наприклад, у старовинному перському місті Персеполі (існує і більш давня його назва, яка в перекладі з перського означає «трон Джамшида») зберігся досить цікавий барельєф. На ньому зображений символ зороастрійського свята нового року (Навруз), який відзначається за сонячним календарем перськими (іранськими) і тюркськими народами. Отож, найцікавіше, що цим символом є «вічно воюючі між собою» бик (Права істота) і лев (Ліва істота). У давнину існувало повір'я, що в певні дні року їхні сили ставали рівними.

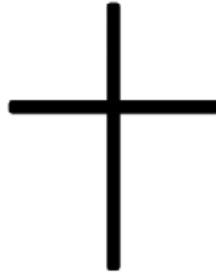
Рігден: Правильно, чому згодом і почали прив'язувати ці символи до днів сонячного рівнодення в природі. Хоча все це має інший підтекст... Таємний зміст знань про чотири Істоти людини вкладали й у поняття, які були еквівалентні хресту.

Анастасія: В уявленнях більшості сучасних людей хрест пов'язаний винятково лише з однією світовою релігією — християнством. У свою чергу, служителями цієї релігії робиться все, щоб люди не цікавилися чимось більшим. Але ж хрест — це дуже давній символ і з'явився він задовго до виникнення цієї релігії. Зображення хрестів та їхніх модифікацій були відомі ще з часів палеоліту. Наприклад, символ хреста знайшли на пам'ятниках, датованих часами первісного суспільства. Взяти хоча б зображення двадцятитисячолітньої давнини в печері Шове (Франція), які прекрасно збереглися, завдяки мікроклімату підземелля.

Рігден: І те, треба відзначити, що ці знахідки були зроблені порівняно недавно. А скільки ще таких місць, поки невідомих на сьогоднішній день людству! Але подібні артефакти цінні тільки тоді, коли люди розуміють споконвічне значення символів, а не просто милуються «чудовим мистецтвом давніх», пов'язуючи ці позначення з поняттями від розуму людського, насаджуваними сучасними релігіями.

Різні варіації хреста символічно позначали додаткові відомості до основного його трактування. Наприклад, якщо на кінчиках хреста було по три кулі, то це вказувало на тримірність світу, у якому перебуває людина, або чисельну характеристику явищ, які позначалися у вигляді додаткового знаку на хресті. Якщо нижня частина хреста, що відповідає Задній Істоті, була подовжена (так званий довгий або латинський хрест), то це означало акцент уваги, концентрацію на Задній істоті (постійне страждання, нагадування про минуле, що обтяжує Душу, стимулювання почуття провини, образи). А як ти вже розумієш, якщо людина перебуває у стані Тваринного начала, така активація Задньої

істоти — це, по суті, постійне стимулювання депресії, страху і самоїдства.

Малюнок 22. Довгий або латинський хрест.

Анастасія: Але ж у християнстві віруючим нав'язується носіння саме такої форми хреста, нібито як символу страждань Христа. То що ж це виходить, замість Любові до Бога людей побічно заکیلцьовують на думках про свої страждання, про минуле, про смерть? Інакше кажучи, цим символом у людях підсвідомо активують негатив, пов'язаний не з чийось, а з їхнім власним минулим? Та це ж дійсно не що інше, як стимулювання активації Задньої істоти.

Рігден: Це якраз і є одним з елементів того, про що ми вже казали, я маю на увазі маніпуляції зі знаками у храмах. А в цьому випадку не тільки зроблений акцент на Задній істоті. Як правило, на такому хресті позаду наносять напис латинськими літерами INRI (Jesus Nasareus Rex Iudaeorum), що означає Ісус Назарейський, *цар іудейський*.

Анастасія: Зрозуміло, так тут ще й втовкмачується у підсвідомість віруючих верховенство над ними певного народу... А чому тут немає символу Душі, Любові до Бога?

Рігден (з посмішкою): Ну, ось бачиш, за наявності Знання у людини починають виникати і «незручні» для можновладних жерців питання. Як же вони поставлять такий символ, якщо цілі й завдання, відповідно до їхніх талмудів, стоять зовсім інші? Це у них тільки в теорії для мас говориться про спасіння, а на практиці, сама бачиш, що відбувається.

Анастасія: Так, на жаль, на практиці, на відміну від теорії, рабство ніхто не скасовував, його просто вдосконалили і добре закамуюфлювали під демократичну свободу, створивши таким чином лише ілюзію свободи й рівності.

Рігден: Скажу навіть більше, я вже колись згадував, що латинський хрест, як символ християнства, був введений у четвертому столітті нашої ери, коли Вчення Ісуса було перетворене на релігію, а релігія набула статусу державної. До речі, латинським хрестом у генеалогії зви-

чайно позначають кончину людини, дату смерті. Отож, у християнстві крім цього чотириконечного довгого хреста, призначеного для носіння віруючими людьми, є також шестиконечні і восьмиконечні так звані «патріарші хрести» з двома або трьома додатковими поперечинами, які, як правило, перекреслюють Передню істоту. Їх носять архієпископи, кардинали. У загальній концепції релігії наявність цієї верхньої поперечини трактується, як дошка (табличка) для вищезгаданого «титлу» Ісуса в латинському скороченні (INRI). А якщо в знаку мала місце ще й нижня коса поперечина, то віруючому пояснювалося просто, у матеріальному контексті релігійного трактування, що це нібито поперечина для ніг Христа.

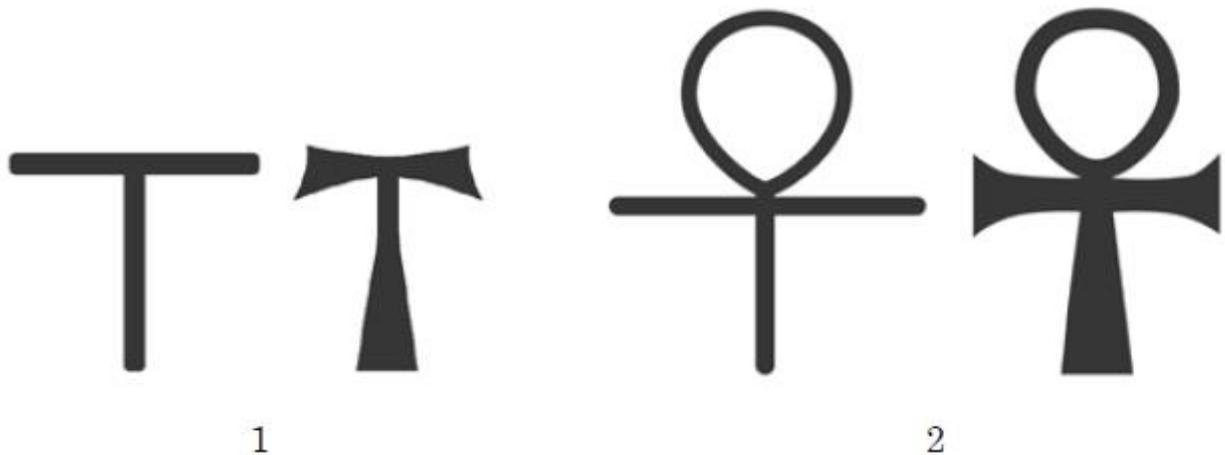

Малюнок 23. Патріарші хрести:

- 1) патріарший хрест — шестиконечний хрест з двома поперечинами;
- 2) православний хрест — восьмиконечний християнський хрест з верхньою поперечиною і нижньою косою поперечиною (зречення від людського минулого);
- 3) папський хрест — три горизонтальні поперечини — символ матеріальної влади в тримірному світі. У всіх випадках верхня поперечина, що перекреслює Передню істоту, утворює рівносторонній хрест. Тобто над довгою горизонтальною лінією стоїть рівносторонній хрест — символ людини (влади людської).

А тепер розглянемо приховані від мас трактування символіки хреста, яка використовувалася ще задовго до часів зародження християнської релігії. Наприклад, у Стародавньому Єгипті були популярні такі позначення хрестів, які нині відомі, як тау-хрест і хрест анх. Тау-хрест у потаємних знаннях означав, кажучи сучасною мовою, людське життя в матеріальному світі, прояв емоцій і думок, ініційованих задньою і боковими Істотами. А ось хрест анх поєднував у собі вже два різні елементи: чільне коло і підвішений до нього тау-хрест. Хрест анх уособ-

лював досконалу людину з домінуючим у ній Духовним началом, перевагу Передньої істоти над трьома іншими, духовного — над матеріальним. Чому хрест анх і клали до рук вищих давньоєгипетських богів як духовний символ, як позначення безсмертя, вічного життя. Хрест анх також відомий, як «ключ життя», «ключ до енергії», «ключ відродження», духовного перетворення. Такі значення були пов'язані з символікою певного етапу духовних практик, коли відбувалося саморозкриття, якісне перетворення людини в зовсім іншу Духовну Істоту. Причому знання про цей хрест і його символіку були не тільки в Стародавньому Єгипті (Африці), але й у Стародавніх Європі, Азії, Америці.

Малюнок 24. Тау-хрест і хрест анх:

- 1) приклади зображення тау-хреста;*
- 2) приклади зображення хреста анх.*

Так от, коли на тау-хресті розміщався рівносторонній хрест, це означало владу людини над Істотами в тримірному світі при домінації в ній людського (Тваринного начала). Зазвичай у давнину такий символ використовувався в магії при гаданні, ворожінні, лікуванні тощо. Якщо рівносторонній хрест вміщувався у коло і ставився над тау-хрестом, то мова йшла про смерть людини, у якої за життя домінувало матеріальне (панувало Тваринне начало), простіше кажучи, цей символ означав відхід «на реінкарнацію». Але існували й інші його значення...

Анастасія: Виходить, патріарші хрести — це, по суті, людський рівносторонній хрест над тау-хрестом, символ влади над матеріальним світом через магію. Це також і перекреслювання Передньої істоти, виходить, відмова від духовного заради матеріального.

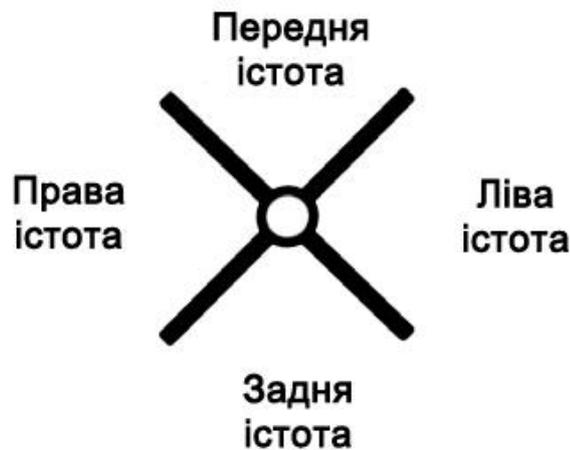

Рігден: Абсолютно вірно. Поперечина ж у нижній частині хреста означає відмову від свого людського минулого і присвячення себе служінню. Тільки залишається відкритим питання: «Служіння кому?». Відповідь на нього знаходиться у значенні головуючого знака в цьому символі. А що стосується довгого хреста з позначенням трьох поперечин, як сходів, що ведуть вгору, який нині називають «папським хрестом», то з давніх-давен таким знаком позначали того, хто прагне до влади над тримірним світом, якщо це стосувалося символіки окремої людини. Але віруючим, звісно ж, не повідомляються такі «делікатні» подробиці. Почасти це відбувається через їхнє приховування ієрархічною верхівкою, почасти від незнання цієї інформації рядовими служителами, що дотримуються традиційного в цій релігії трактування. А останнє при формуванні загальної концепції цієї релігії, по суті, є надуманим тлумаченням для пояснення масам цього стародавнього символу.

Мабуть, для кращого розуміння наведу простий приклад. Якщо запитати у віруючої людини, яка носить натільний хрест, що вона відчуває, коли згадує про нього, бачить його відображення у дзеркалі на своєму тілі або доторкається до нього, то можна почути стандартну в таких випадках відповідь. Людина скаже, що в цю мить вона згадує про страждання Ісуса Христа під час його розп'яття, що переймається відчуттям провини і власної гріховності. Така відповідь характерна практично для всіх віруючих цієї релігії. Зауваж, вони в цей момент не згадують вчення Христа, Його проповіді і наставляння, не думають про спасіння своєї Душі, про Любов до Бога, а караються почуттям провини, страждання і переживають страх. Чому? Тому що в їхній енергетичній конструкції активуються Задня і Права істоти. Це і є показовий приклад того, як працюють (підсвідомо діють) знаки й символи і як їх використовують у своїх системах управління масами жерці. Не дивно, що вони приховують споконвічні Знання від людей. Інакше, відаючи про них, люди почали б задавати «незручні» для релігійної верхівки питання. Наприклад, чому вони (віруючі) носять символ, що диктує їм відчуття провини, що підсвідомо вводить у депресію, що стимулює страждання і негативну пам'ять про їхнє минуле, а релігійні діячі — символ влади над матеріальним світом? Адже за визначенням і ті і інші за вірою своєю повинні прагнути до Любові Божої, спасіння Душі, до Духовного світу.

Анастасія: Так, коли починаєш усвідомлювати, якими оточують тебе знаками і символами з усіх боків, приходить розуміння, чому в суспільстві домінує матеріальний Розум, навіть там, де люди намагаються знайти для себе духовну віддушину.

Рігден: Я це вже багато разів казав і зараз повторю: змінити ситуацію в руках самих людей, все залежить від головуючого вибору кожної людини. Але повернемося до теми про знаки чотирьох Істот. Якщо рівносторонній хрест був символом просто людини, то **косий хрест (провернутий хрест) і його варіації (часто з колом у центрі)** вже позначали **Особистість, яка рухається шляхом Знання**, володіє сакральною інформацією про людину і медитативні практики на чотирьох Істоті. Я підкреслюю, людину, що має Знання, а вже як вона їх використає (з якою домінантою у свідомості), це вже її особистий вибір.

Малюнок 25. Рівносторонній косий хрест з колом у центрі — символ Знань про чотири Істоти людини і Душу.

Косий хрест — символ руху в пізнанні, умовного поділу простору на поля (зони) впливу Істот; коло — позначення Душі. Тракткування схеми символу наведено за типом «печатки».

Але найчастіше у священних текстах символ у вигляді косоного хреста (або його варіацій) вказував на Знання про енергетичну конструкцію людини, її Істоти, взаємозв'язок з вимірами. Виміри умовно зображувалися у вигляді кількості сходин зрізаної піраміди або драбини, деталей візерунків (бутонів лотоса, його пелюсток, контурів гір, зигзагоподібних ліній), кіл у колі, рисок, зерен, крапок. За кількістю, як правило, вони дорівнювали 3, 4, 5, 6, 7. Кількість 3-х однакових елементів символу вказувала, як правило, на тримірний вимір. 4 — тримірний вимір і четвертий — час, а також могло служити позначенням чотирьох Істот. 5 — п'ятимірний вимір, але переважно з цією цифрою було пов'язане зображення п'ятипроменевої зірки, як одного з символів жіночого начала, знаку проявлених сил Аллата в п'ятому вимірі. 6 означав шостий вимір, максимально можливий для людини з матері-

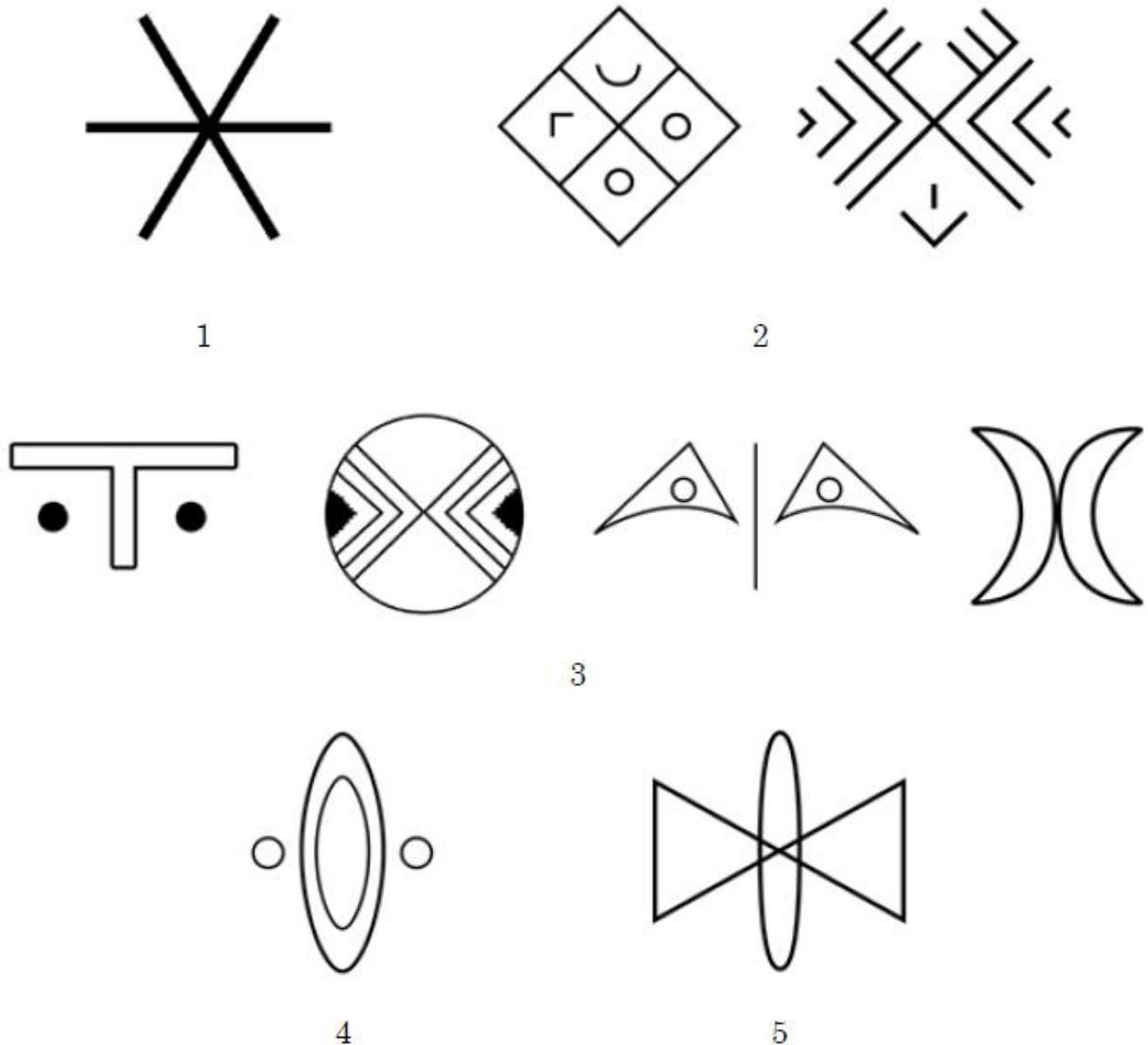
альною домінантою, з якого вона у зміненому стані свідомості може впливати на матеріальний світ. А ось наявність семи однакових елементів малюнка позначала сьомий вимір, що вказував на досконалу людину, структуру світу до 7-го виміру або поняття «раю», «Нірвани», «звільнення Душі». Іноді поруч з символічним позначенням сьомого виміру зображувалися умовні позначки в кількості, рівній 8, 9, 12, 13, а також 33 або 72, що вказували на знання про Всесвіт. Таку сакральну інформацію нерідко фіксували у візерунках ритуальних предметів, одягу або священних споруд.

Варіації *косого хреста* були найрізноманітніші: косий хрест у вигляді чотирьох з'єднаних трикутників з колом у центрі, *кіл-центрів трикутних просторів*, трилисних хрестів (вузьких до центру і з розширеннями до країв), змій, переплетених у вигляді хреста тощо.

Малюнок 26. Варіації косого хреста з позначкою просторів чотирьох Істот.

Якщо необхідно було вказати або зробити акцент на активацію, домінування або блокування однієї з Істот, або конкретну роботу з цими Істотами, то це позначали додатковим знаком у відповідному полі косого хреста.

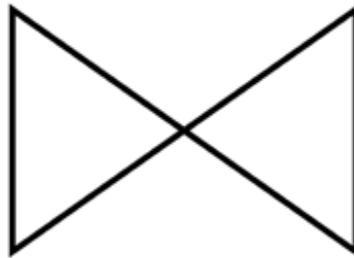
Малюнок 27. Символічні вказівки акцентів роботи з чотирма Істотами:

- 1) використовується в значенні: символу шести вимірів; вказівки на духовні знання або практики; блокування або активацію роботи бокових Істот людини, залежно від наявних поруч додаткових позначень;
- 2) приклади умовних позначок знаками роботи в медитації з тими або іншими Істотами;
- 3) кожен із символів вказує на акцент або домінування бокових Істот у людині;
- 4) символ за своєю формою відображає активацію бокових Істот, яка проявляється тиском ззовні всередину й позначається на стані людини у вигляді важких, негативних, здавлюючих почуттів (символ вказує на реальну деформацію особистого простору, яка відбувається при цьому процесі);
- 5) символ має аналогічне значення, що й попередній, але інше схематичне зображення.

Анастасія: Мабуть, варто зауважити, що мова йде саме про священні або магічні символи, які позначають сакральні знання того чи іншого

народу... Загалом, можна сказати, що основними символами чотирьох Істот є трикутники і напівсфери, які стикаються, але практично не перетинаються.

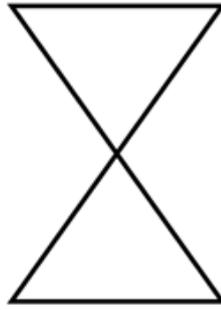
Рігден: Безумовно. Причому не просто трикутники і не просто напівсфери. Це, як правило, рівносторонні трикутники, три сторони яких указують на тримірність виміру, з якого Спостерігач (Особистість) починає свій шлях духовного розвитку. Два трикутники, що лежать горизонтально і торкаються між собою вершинами, символізують Праву і Ліву істоти.

Малюнок 28. Символ Правой і Лівой істот людини.

Це своєрідний знак нескінченності, постійне повернення до одних і тих же установок від світу матерії, так звана «мінлива стабільність». Це стабільне домінування то Правой, то Лівой істоти (перетікання рівної сили з однієї області «ловлі», або точніше «полювання» за увагою людини, в іншу), якщо, звичайно, розглядати ці два горизонтальні трикутники в контексті життя людини, яка не контролює свої думки. Але це характерно саме для звичної роботи бокових Істот при виборі Особистістю думок і емоцій від Тваринного начала. Якщо ж людина досягає висот у своєму духовному розвитку, то бокові Істоти змінюють звичний режим роботи. Вони стають помічниками, тією силою, яка своїм зв'язком з іншими вимірами допомагає пізнавати невидиме різноманіття (умовну «нескінченність») цього світу.

А ось трикутники, спрямовані вершиною вниз і вершиною догори — це особливий випадок, який варто розглянути більш докладно. Два трикутники, розташовані вертикально і які стикаються між собою вершинами, символізують Передню і Задню істоти.

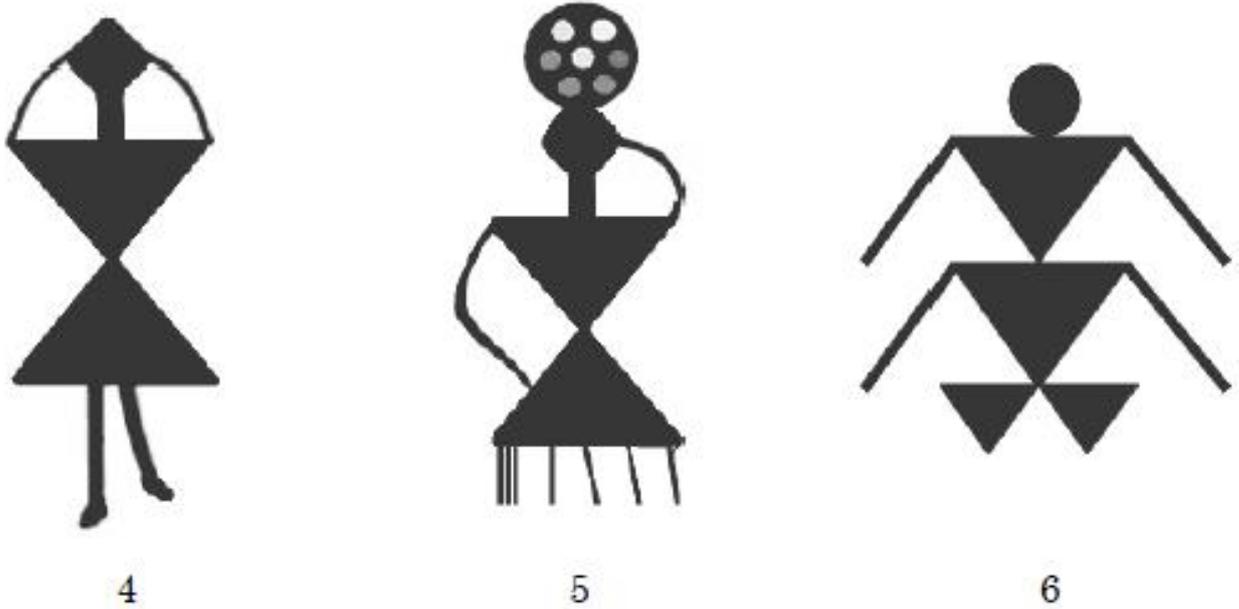

Малюнок 29. Символ Передньої істоти людини — трикутник з вершиною вниз, символ Задньої істоти людини — трикутник з вершиною вгору.

В контексті споконвічних Знань про чотири Істоти людини трикутник з вершиною догори був символом Задньої істоти, минулого, видимого, проявленого матеріального світу. Аж ніяк не випадково трикутник такої форми згодом люди почали пов'язувати саме з чоловічим началом. І це зовсім не означає велич, подібність з горою, що піднімається до небес, або з трьома принципами побудови Всесвіту (символом Бога). Гора — це окремий образ і символ, в основному пов'язаний з поняттям іншого виміру. А символ Бога у вигляді трикутника вершиною догори означав три принципи побудови Всесвіту: Бог (ідея), Лотос (план) і Аллат (втілення ідеї та плану).

Рівносторонній трикутник з вершиною вгору згідно з одвічними Знаннями **про людину** позначає два моменти. По-перше, стартовий стан людини: як Спостерігача в тримірному світі, до її самостійного духовного розвитку; як об'єкта, створеного за «образом і подобою» Бога (у людині від початку вміщена Душа і закладені три умови її духовного розвитку: духовна ідея, план, втілення ідеї). По-друге, якщо мова йде безпосередньо вже про сам процес духовного розвитку людини (акцент якого зміщується на Передню істоту, тобто верхній трикутник з вершиною вниз) або ж, навпаки, говориться про людину, закомплексовану в матерії, в якій домінує Тваринне начало, то значення нижнього трикутника було зовсім іншим. У цьому випадку трикутник з вершиною вгору означає не просто Задню істоту, але й агресію матеріального світу (чому його і пов'язували в деяких випадках зі стихією вогню), рух матерії від розширення до звуження (ззовні всередину), концентрацію на Волі Тваринного розуму і його владу над пірамідальною ієрархією матерії. Інакше кажучи, трикутник з вершиною вгору означає те, що базується на «земному», матеріальному, тимчасовому і прагне до влади.

Рівносторонній трикутник з вершиною вниз у споконвічних Знаннях означає не просто Передню істоту, за допомогою якої людина

Малюнок 30. Стародавні позначення знань про людину, про процеси її духовного розвитку.

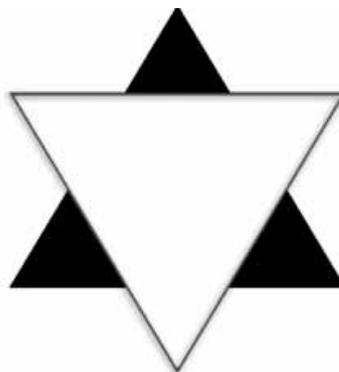
Малюнки на ритуальній кераміці Трипільської цивілізації (VI—III тис. до н.е.):

- 1) загальні знання про структуру людини (три виміри в нижньому трикутнику, три виміри у верхньому трикутнику; символ кола);
- 2) позначення звичайної людини;
- 3) позначення хорошої людини, що починає свій духовний шлях (голова у формі квадрата, піднята рука, а також у верхньому трикутнику зроблений акцент на Передню істоту);
- 4) фігурка в русі з піднятими руками — одне з сакральних позначень духовної практики при роботі з Правою і Лівую істотами;
- 5) позначення духовної практики, досягнення вищого духовного стану і зв'язку з сьомим виміром (на голові коло з сімома вміщеними колами, де верхні кола утворюють трикутник вершиною вниз; а також закріплення енергій — позначене напрямком рук);
- 6) позначення людини, що йде духовним шляхом: показано, що Передня істота домінує над боковими Істотами і виводить людину силою Аллати в інший, вищий світ (людина подвоюється, проявляється у вимірі вище третього).

Рігден: Так, ці символи є скрізь, просто більшість людей їх не помічає, не цікавиться ними, не розуміє через відсутність у них споконвічних Знань. Наприклад, у Стародавній Індії як символ богині Шакті (асоціативний образ прояву сил Аллати), про яку я вже згадував, використовували трикутник з вершиною вниз. А бога Шиви (одного з трьох божеств в індійській міфології, що персоніфікує також і руйнівні сили) — трикутник з вершиною вгору. Або інший приклад. Коли греки побували на берегах трикутного гирла великої ріки Стародавнього

Єгипту — Нілу, вони почали називати її «дельта». Для стародавніх єгиптян — це гирло, що дає вихід до моря (як і сама ріка, що забезпечувала виживання), порівнювалось зі священним лотосом, з трикутником вершиною вниз, що уособлював жіноче начало. Причому основу дельти, яка має множинні протоки, що виводять до моря (водного середовища), у священних давньоєгипетських тлумаченнях асоціювали з духовними шляхами, які зв'язували з іншим, духовним світом. Багато давньоєгипетських богинь, наділених функціями Аллата, в легендах були повелительками *водного середовища* або пов'язані з ним і з лотосом. Тому й у греків дельта стала символом жіночого начала, «дверима життя», незважаючи на те, що саме слово утворене від четвертої букви грецького алфавіту, форма якої має трикутник вершиною вгору. Загалом, варто уважніше пошукати хоча б у відомій історії різних культур і можна знайти багато цікавої інформації. Я вже не кажу про давно забуті культури, які сучасні люди не пам'ятають, але їх археологічні відкриття в майбутньому ще сколихнуть світ наявністю в них унікальних артефактів і духовних знань, якщо, звичайно, у цього людства буде це майбутнє.

І ще кілька слів про варіацію символіки накладення трикутника вершиною вниз і трикутника вершиною вгору один на одного, яка з давнини дуже поширена серед містичних, окультних, релігійних течій. Згідно споконвічних Знань, якщо в цьому символі головним (верхнім) є трикутник вершиною вниз, який зображений білим кольором (боже-ственне жіноче начало, сили духовного світу), а під ним знаходиться (визирає краями) трикутник вершиною вгору чорного кольору (чоловіче начало, сили матерії), то це означає **верховенство духовного світу, створюючих сил Аллата над матеріальним світом у шестимірному вимірі**.

Малюнок 31. *Стародавній символ верховенства духовного світу над матеріальним.*

А якщо трикутник вершиною догори перекриває трикутник вершиною вниз, то це означає домінування Тваринного розуму, матеріального

світу над духовним, магічний вплив на матерію з шостого виміру при домінуванні Тваринного начала, використання людиною сил Аллата не для духовного звільнення, а для набуття влади в матеріальному світі. Такий знак, так би мовити, з прямо протилежним значенням, як правило, ставили люди, що прагнули до таємної влади над тримірним світом, що служили Волі й цілям Тваринного розуму. Якщо знак зображувався просто, без вказівки домінуючого трикутника, то його називали ще «переверненим знаком», тому що в ньому трикутники Передньої і Задньої істот були поміняні місцями, а бокові Істоти були чільними (з позначенням їх як трикутників, розташованих по вертикалі). Також це означало перекреслювання ромба (одного з символів духовного преображення людини). У давнину такий символ використовувався в основному в чорній магії.

Малюнок 32. Перевернутий знак.

Анастасія: Цей символ, до речі, зараз широко розпіарений світом під назвою «Зірка Давида», звичайно, з красивим тлумаченням для широких мас про «досконалий союз духу і матерії» з чільним трикутником вершиною догори. А люди потім дивуються, чому вони живуть у такому «нещасливому світі», де багато злості й агресії.

Рігден: Ну так, хто ж у цьому винен, що люди не цікавляться більшим, ніж їм нав'язує матеріальний Розум. У давнину на Сході цей знак був відомий як «повелитель джинів», магічний символ людини, яка панує над матерією за допомогою сил, призначених для духовного розвитку. Якщо всередину великого трикутника з вершиною догори вміщували один або кілька трикутників вершиною вниз, це як раз і означало використання людиною її унікальних духовних сил для інших цілей, тобто для досягнення нею певної влади в матеріальному світі. Наприклад, якщо в трикутник з вершиною вгору вміщували три трикутники з вершиною вниз, то це означало використання сил Аллата матеріальним Розумом для своїх цілей, як правило, для досягнення тимчасової влади в тримірному світі. До речі, три трикутники з вершиною вниз символізували божественні принципи: ідею, план, реалізацію (виконання цього плану). На прадавніх зображеннях можна по-

бачити нічим не обмежені три трикутники з вершиною вниз, поверх яких поставлений четвертий великий трикутник з вершиною вниз, що означає рух людини до духовного звільнення. Словом, правильне використання людиною своїх життєвих сил.

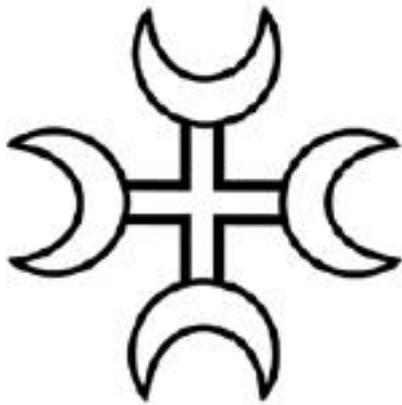
Анастасія: Розкажіть, будь ласка, для читачів ще про напівсфери. Вони також досить часто зустрічаються у візерунках священних, ритуальних предметів, на старовинних артефактах як умовні позначки чотирьох Істот.

Рігден: Так, для позначення чотирьох Істот також використовувався символ півкола, півмісяця, дуги, як певної частини цілого. При цьому бокові дуги, розташовані вертикально, були символами бокових Істот. Дуга, схожа на перекинутий півмісяць або перевернену чашу, символізувала Задню істоту, тому в сакральній символіці народів її пов'язували з минулим, позбавленим життя, а також позначенням «мертвого» вчення, орієнтованого на матеріальне. А ось для позначення Передньої істоти споконвіку використовували знак дуги або півмісяця, поверненого ріжками догори як символ прояву сил духовного світу — Аллата. Звідки, власне кажучи, і пішли позначення інших Істот саме у формі відмітних між собою дуг, напівсфер. Завдяки такому зображенню Передньої істоти і знаку Аллата, у деяких народів і виник асоціативний символ чаші, як духовного вмістилища, готового до наповнення творчими силами Аллата (або в уявленні давніх — кришталеву чистою водою, що було асоціацією з духовним світом).

Малюнок 33. Схема позначень

Істот людини у вигляді дуг.

1

2

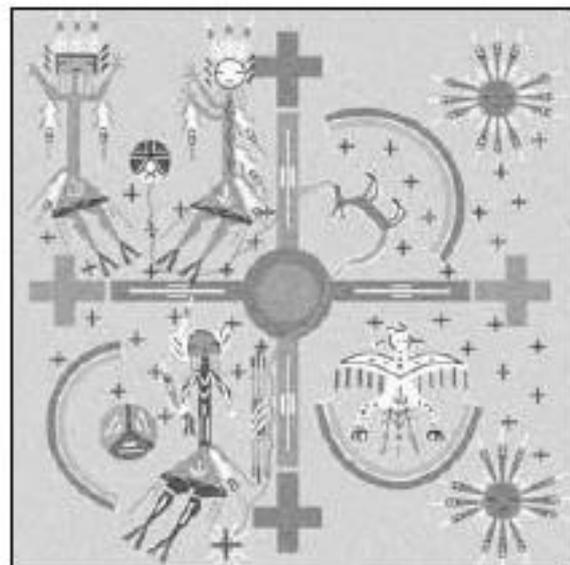
3

4

5

6

**Малюнок 34. Символічне зображення
Істот людини у вигляді дуг і півмісяців
зі знаком Аллата:**

- 1) Місячний хрест (інша назва хрест Круасанте) був поширеним сакральним символом у давніх народів Північної Європи;
- 2) схема ритуальної тарілки Трипільської цивілізації з хрестом і півмісяцями на кінцях (IV—III тис. до н.е.);
- 3) символи дуг на артефакті дохристиянського періоду історії в'ятичів — давньоруських східнослов'янських племен, що проживали в басейні ріки Оки;
- 4) ритуальна тарілка Трипільської цивілізації зі знаком Аллата в центрі;
- 5) знаки на кераміці Трипільської цивілізації (з археологічних знахідок біля села Бернашівка Вінницької області, Україна);
- 6) священна картина з кольорового піску індіанського народу навахо (Південний Захід США; Північна Америка).

Анастасія: Ви згадали про ромб, як один із символів духовного преображення людини. Розкажіть, будь ласка, хоча б загалом про символи квадратних фігур: про ромб і, власне, сам квадрат. На сьогоднішній день люди часто плутають значення цих символів, оскільки спираються на сучасні трактування стародавніх знань, які вже багато в чому перекручені і витлумачені на рівні матеріального світогляду.

Рігден: **Квадрат** у символіці споконвічних Знань — це є умовна основа пірамідальної конструкції людини, що зв'язує всі її чотири основні Істоти. Внаслідок цього в різних народів квадрат, як символ, асоціювали із Землею, всім земним, з союзом чотирьох стихій, сторін світу, з чоловічим началом (на протиположності колу, яке служило символом жіночого начала і Неба).

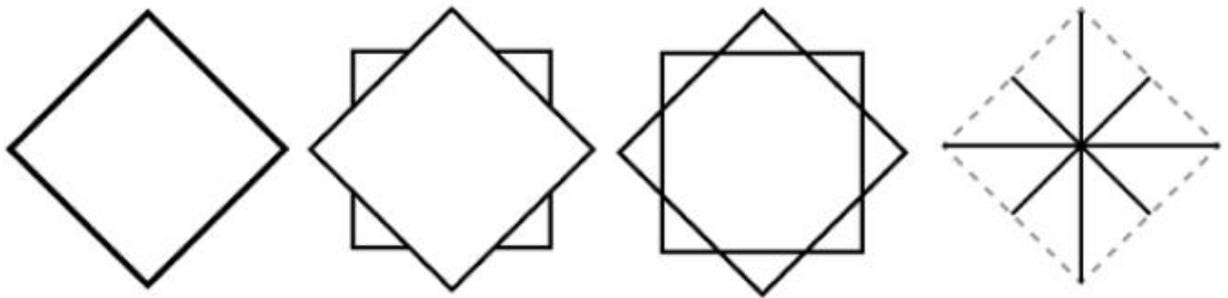

Малюнок 35. Квадрат — символ земного.

Ці знання були відображені в будівництві багатьох культових споруд різних народів світу. Наприклад, на квадратній основі споруджували зікурати, піраміди, храми, пагоди, церкви та інші священні будівлі. Причому, як правило, архітектура самої споруди так чи інакше відо-

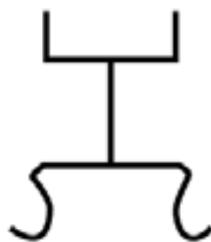
бражала знання про перетворення квадрата в **коло** або **ромб**, який був схематичним зображенням **куба**, поставленого на один із своїх кутів. Тобто, у цих символах фіксували Знання про енергетичне преображення конструкції людини при її духовному звільненні, переході Духовної Особистості з матеріального світу в духовний.

Ромб також часто зображували у формі овального «зерна» зі злегка загостреними вгорі і внизу вершинами і пов'язували з символом жіночого начала, життєвою силою, плідністю богинь, як правило, наділених функціями Великої Матері. Він позначався знаками злиття двох сил, які в просторі утворювали нову форму. Ромб, вписаний у квадрат, або *ромб*, що виходить за межі квадрата і утворює вісім кутів, *восьмипроменева зірка* — все це символіка споконвічних Знань про духовне звільнення людини. Про ці символи люди відали ще за часів палеоліту.

Малюнок 36. Варіації зображення ромба як символу трансформації, духовного звільнення людини.

Всі ці образи і символи були засновані на знаннях духовних практик, специфіці пробудження в людині духовних сил, прояві моменту злиття Особистості зі своєю Душею. До речі, сам процес досягнення такого духовного злиття, осяяння, осягнення Істини в давнину позначався символом, схожим на «жучка».

Малюнок 37. Символ духовного звільнення, осяяння, осягнення Істини.

Причому від початку його ставили для позначення духовно дозрілої Особистості незалежно від того, жінка це була або ж це був чоловік. Часто «руки» у цьому знаку зображували символічним знаком Аллата, а «ноги» — у вигляді закручених в різні боки двох спіралей.

Спіралі в сакральних знаннях про людину — це, як правило, умовні позначки або напрямки руху енергій у процесі самої духовної практики або, якщо це пов'язане з інформацією про походження світу, сил Аллата. Спіраль, закручена за годинниковою стрілкою, означала позитивні, створюючі духовні сили, а проти годинникової стрілки — негативні, руйнівні сили Тваринного розуму, що протидіють силам Аллата. В позначеннях духовних практик символи спіралей використовувалися у значенні енергій або їхнього поєднання. Також спіраллю в три з половиною оберти позначали енергію, яку на Сході, як я вже згадував, досі називають «сплячою змією Кундаліні», що символізувала прихований енергетичний потенціал людини.

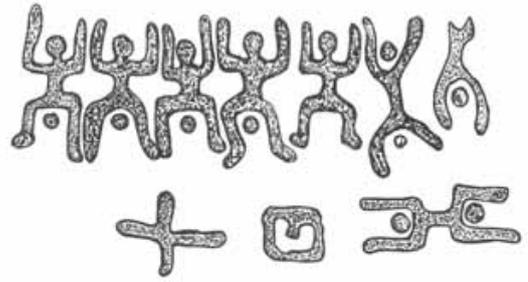

Малюнок 38. Приклади двох різноспрямованих спіралей у символіці давніх народів.

Пізніше замість вищезгаданого знаку, схожого на «жучка», почали зображувати жіночих богинь, позначаючи в такий спосіб процес досягнення духовного злиття з Душею і звільнення людини з матеріального світу. Таким чином люди фіксували одне зі споконвічних додаткових пояснень, що такого стану людина може досягти тільки за участю створюючих сил Аллата (божественного жіночого начала). Також використовували й аналогічні за змістом позначення у вигляді двох спіралеподібних, переплетених між собою змій. Якщо такий символ зображували разом з образом людини, що виконувала духовну практику, то, як правило, вказували, що хвости змій виходили з першого чакрана людини («Муладхара»), тіла були переплетені в три з половиною оберти, а їхні голови знаходилися поруч із сьомим чакраном («Тисячочисник»). Таким чином, умовно вказувався шлях руху даної енергії в енергетичному «тілі» людини. У східних трактатах, що оповідають про духовні практики, і понині згадується про пробудження «змії Кундаліні», як про досягнення духовного стану осяяння, виходу в Нірвану. До речі, завдяки такому асоціативному символу, раніше пов'язаному з духовними знаннями, деякі народи досі шанують звичайних змій, які водяться в їхній місцевості, як священних рептилій.

1-a

1-б

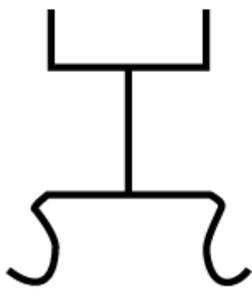
1-в

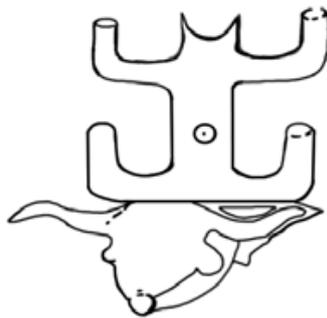
1-г

2-a

2-б

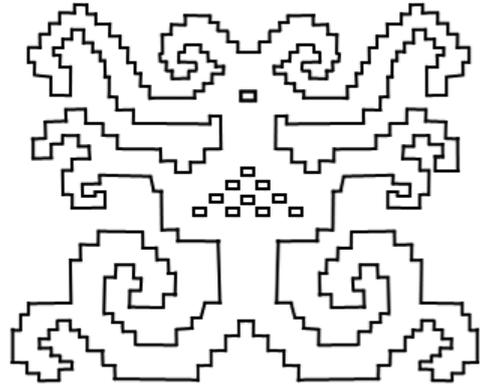
2-в

3

4

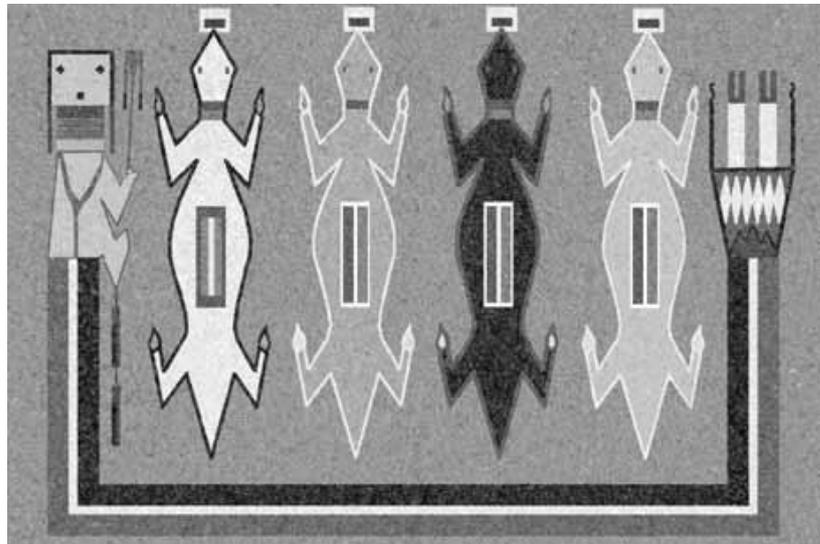
5

6

7

8

9

10

11

**Малюнок 39. Символ духовного звільнення
людини в позначеннях давніх народів:**

1) петрогліфи давніх людей:

а) наскельні малюнки, виявлені в долині Камоніка (близько VI тис. до н.е.; Валь-Камоніка, передгір'я центральних Альп, Північна Італія);

б) наскельні малюнки, знайдені на узбережжі Білого моря (близько III тис. до н.е.; Республіка Карелія, північний захід Росії); багато з місцевих пет-

- рогліфів видно тільки під час сходу і заходу сонця (час проведення ранкових і вечірніх духовних практик);
- в) петрогліфи, виявлені в долині Ель-Абра (XII тис. до н.е.; Колумбія, Південна Америка);
- г) петрогліфи, знайдені в північно-західній частині Бразилії (X—VII тис. до н.е.; Південна Америка);
- 2) символи стародавньої археологічної культури Чатал-Гююк (Чатал-Хююк) (VII тис. до н.е.; Анатолія, Мала Азія):
- а) зображення «Богині» з позначкою енергетичного центру — Душі;
- б) знак з графічної символіки цієї культури;
- в) зображення «Богині-жаби» (символ відродження), під якою знаходиться бичача голова з широко розставленими рогами (кінець VII тис. до н.е.; артефакт храму культури Чатал-Гююк);
- 3) стародавній знак з індійської культури;
- 4) схематичне зображення Матері-Богині у стародавніх слов'ян, а також у Трипільській культурі (VI—III тис. до н.е.; Україна);
- 5) російська вишивка «зображення породіллі»;
- б) фрагмент давньогрецької вази (Беотійська амфора, близько 680 р. до н.е.), де зображена Артеміда у вигляді Потнії Терон (Володарки звірів); зворотними свастиками, нападаючими собаками показано агресивний світ, сама ж Артеміда представлена як духовний прояв у цьому світі; зображення риби на одязі Артеміди — символ занурення у змінений стан свідомості; шість поперечин на одязі — символ шести вимірів; голова Артеміди лише стикається з тілом — виступає символом сьомого виміру; птахи — вказівка на духовний, вищий світ; дві змійки з боків картини символізують досягнення стану вищого духовного осяяння, звільнення;
- 7) золота бляшка з зображенням Скіфської Богині (IV ст. до н.е.; курган Велика Близниця, Таманський півострів, Краснодарський край, Росія; музей «Ермітаж», м. Санкт-Петербург, Росія);
- 8) священна картина з кольорового піску індійського народу навахо (Північна Америка);
- 9) зображення скіфської Богині під ручкою срібного блюда (IV ст. до н.е.; курган Чортотлик, Дніпропетровська область, Україна);
- 10) прорізна бляшка із зображенням Богині (VII—VIII ст.; археологічна знахідка в районі озера Чудь, Пермська область, Росія; Чердинський краєзнавчий музей ім. О. С. Пушкіна);
- 11) статуетка ацтекської Богині води — Чальчіутлікуе (300—400 рр. н.е.; Північна Америка; Національний музей антропології в Мексиці); Чальчіутлікуе («вона в одязі з нефриту»; «вона в блакитному одязі») зображувалася у вигляді молодої жінки; вона переводила праведників через небесний міст (веселку).

Анастасія: Так, є вже маса підтверджень завдяки знайденим у різних куточках планети старовинним артефактам, що свідчать про особливе ставлення людей до цього знаку, схожого на «жучка», і до аналогічних йому зображень жіночих богинь. Тільки щось дивне діється в науці на сьогоднішній день: духовний аспект цих артефактів практично не роз-

глядається, більшість пояснень зводять до матеріального розуміння, ніби навмисно принижується духовна цінність і роль цих символів у культурах різних народів. Наприклад, учені часто стикаються зі старовинними артефактами у вигляді богинь із закрученими в спіралі або розведеними півколом лініями замість ніг (або ж змійками, закрученими за спіраллю). Але практично всі такі знахідки вони зараховують до «жінки, що народжує у позі жаби» або до «антропоморфних істот у позі жаби, які пов'язані з магією родючості та представляють позу жінки...» і так далі. Загалом, прив'язують до матеріальних аспектів буття без духовної складової.

Рігден: Ну так, який світогляд людей, такі і їхні висновки. Якби сучасні люди більше приділяли увагу справжньому духовному самовдосконаленню, вони б краще розуміли турботу давніх людей про свій духовний розвиток. Наведу простий приклад. У 60-х роках ХХ сторіччя в південній частині Центральної Туреччини на плато рівнини Конья археологи виявили місто Чатал-Гуюк (Чатал-Хююк), датоване VII тисячоліттям до нашої ери. А під ним ще 12 нашарувань, так би мовити, будівельних горизонтів культур, які існували до цього часу.

Анастасія: Так, для наукового світу це було сенсаційним відкриттям: стародавні споруди (зовнішній вузький вхід у приміщення був зроблений на пласкому даху), святилища, таблички, статуетки, мікроліти геометричної форми, залишки поліхромних стінних розписів. За підрахунками вчених у цьому дуже давньому місті могли проживати біля 7 000 мешканців одночасно.

Рігден: Абсолютно вірно. Так от, там мало не в кожному будинку була особлива кімната. Вчені умовно назвали її «святилищем», а кажучи по-нашому, це була кімната для занять духовними практиками. Її намагалися розташовувати в центрі житла. Стіни такої кімнати (особливо східна й північна) були розписані фресками, довжина яких досягла від 12 до 18 метрів. Але найцікавіше, що на них було зображено: «Богиня» у вигляді жінки, розташованої в позі згаданого «жучка» (або як називають вчені — «у позі жабки»), поруч з нею тварини і птахи, що характеризують чотири Істоти, а також символи у вигляді знаку Аллата (півмісяця з різками догори), ромба, двох вертикально з'єднаних трикутників (за типом «піскового годинника»), двох горизонтально з'єднаних трикутників (за типом «крил метелика»), символи у вигляді «стільників», «зерна», «хвиль». До того ж ці символи були у найрізноманітніших комбінаціях: у накладці один на одного, десь подвоювалися, десь потроювалися, множилися, зображувалися у вигляді позитиву, негативу. «Богиню» також малювали і як жінку-рибу (медитативне заглиблення у змінений стан свідомості), і як жінку-змію (позначення роботи з духовними практиками і досягнення стану духовно-

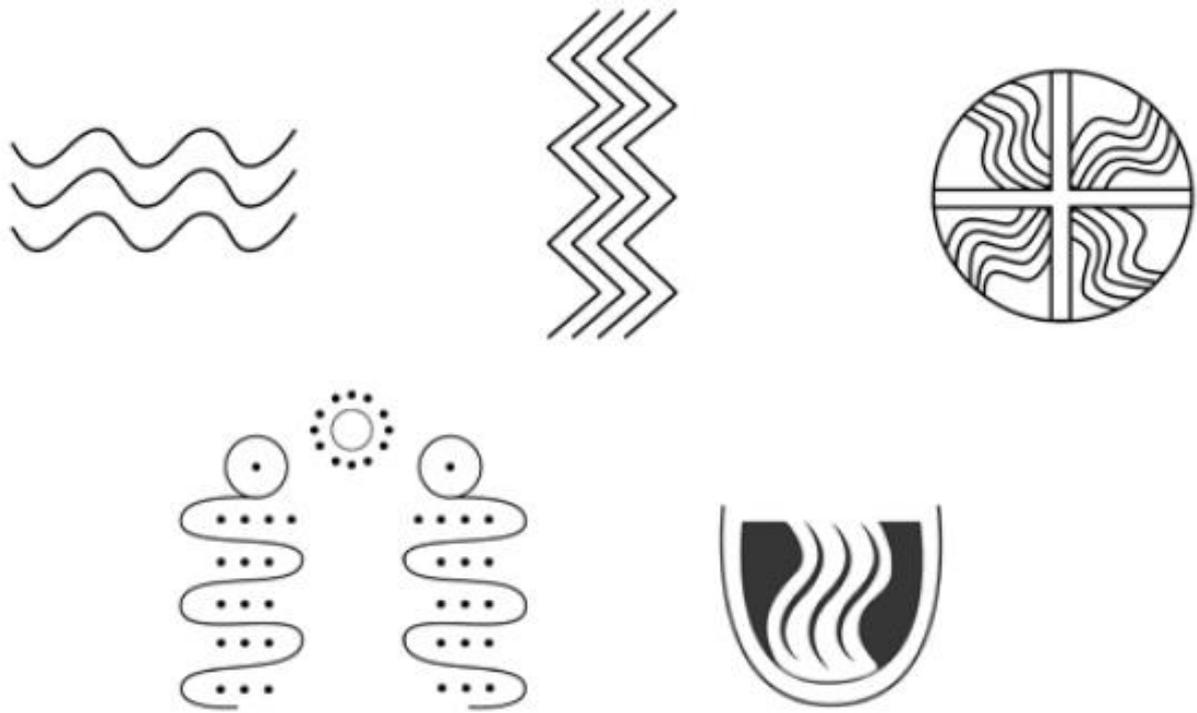

го просвітлення), і як жінку-птаха (зв'язок з духовним світом). Також у цих сюжетах були й жінки, що несли рибальську сітку, що у свою чергу, вказувало на розміщення знаків групою, яка займається духовними практиками.

Більш того, для розпису таких фресок використовували кольори, які властиві Душі в перехідному стані: синій і зелений (цю фарбу отримували з мідної руди), темно- і яскраво-червоний (з окису ртуті й гематиту), жовтий (з окису заліза), сірий (з галеніту), фіолетовий (з марганцю) і, звичайно, білий колір. Все це разом зі знаками і символами вказує на те, що люди володіли споконвічними Знаннями. До речі, у ще більш давні часи існувала така традиція. Група людей займалася духовними практиками разом з її лідером — людиною, яка якісніше від інших працювала над собою і, як наслідок, швидше просувалася своїм духовним шляхом. На стінах медитативної кімнати нею вівся запис у символах і знаках про духовну роботу, про осягнення знань і процеси навчання цієї групи. Але коли лідер досягав духовного звільнення, то стіни медитативної кімнати покривали білою обмазкою. Новий лідер групи починав новий «розпис», як з чистого аркуша. Згодом ця традиція перейшла в людське суспільство, де вже з'являвся акцент на людське життя та його події.

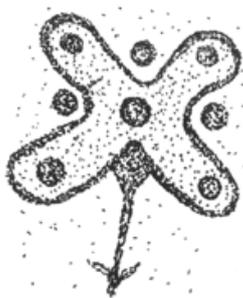
Анастасія: Так, все це тільки зайвий раз свідчить, що люди реально працювали над собою, причому духовне вдосконалення було природним для укладу життя суспільства. Це не було скороминущим захопленням чи такою стороною особистого життя індивіда, яку краще не афішувати навколишнім, як зараз можна спостерігати серед сучасних людей. Духовний розвиток був сенсом життя давніх людей. Причому саме суспільство, у якому вони жили, не тільки це підтримувало, але й сприяло цьому процесу... Ви згадали про те, що у давніх був знак у вигляді хвилі.

Рігден: Так, **хвиля** — це давнє позначення енергії, її характеристик, або, як би сьогодні сказали, енергетичного поля. Якщо це стосувалося духовних, таємних знань про людину, то кількість хвилястих ліній або хвилеподібних смужок вказувало на те, з енергіями якого виміру працює людина у духовній практиці, або в який вимір здійснює в ній перехід, або просто символізувало саму роботу в невидимому світі. Хвилясту лінію в побутовій символіці використовували як позначення води або рік. А в сакральних знаннях про Всесвіт вода була символом *іншого* світу, відмінного від земного, тому досить часто так позначали ще й зв'язок з духовним світом.

Малюнок 40. Приклади зображення хвилеподібних символів стародавніх народів.

Підтвердження того, що люди ще в далекому минулому володіли цими духовними Знаннями, можна знайти і зараз. Основні символи, такі, як коло, хрест, скісний хрест, трикутник, ромб, квадрат, спіраль, зірка, піраміда, півмісяць з різьками догори та їхні модифікації є на багатьох археологічних артефактах. Наприклад, вони є в наскельних написах, на фігурках часів палеоліту, на ритуальному посуді часів неоліту, на атрибутиці священного одягу, речах, предметах, прикрасах, виявлених у похованнях. Все це вказує на те, що люди за свого життя володіли особливими магічними, сакральними, духовними знаннями.

2-a

2-b

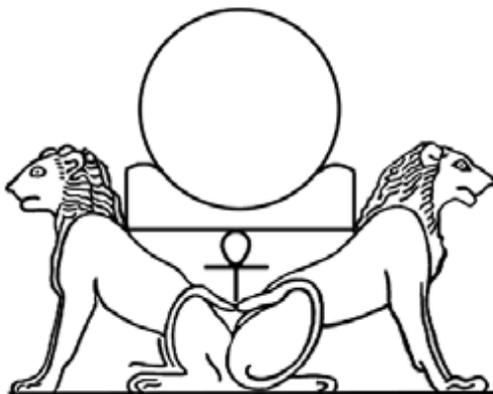
2-b

3

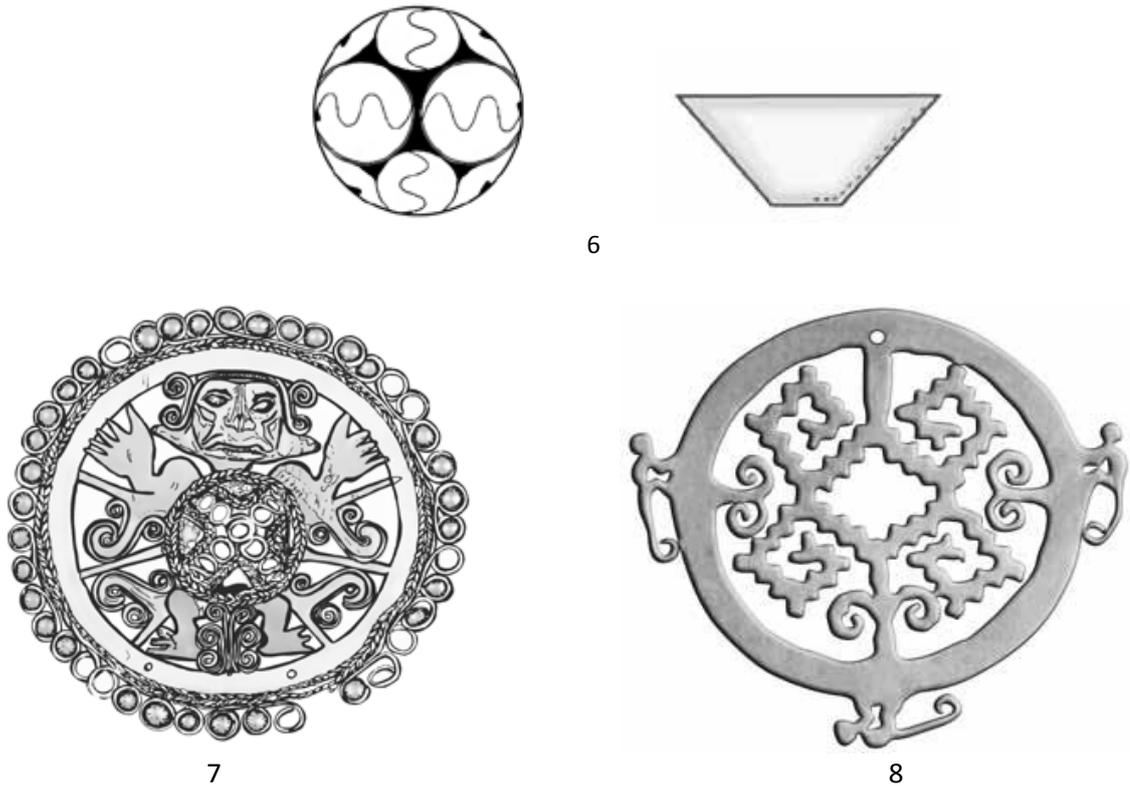
4

5-a

5-b

Малюнок 41. Приклади відображення сакральних знань про людину на артефактах різних стародавніх народів:

1) петрогліфи епохи палеоліту: наскельні малюнки (долина Валь- Камоні- ка, Північна Італія);

2) жіночі фігурки з сакральними символами — різні варіанти зображення трипільських «Богинь» (Трипільська культура, Кукутень культура):

а) у першому варіанті символи вказують на жінку, що досягла злиття Душі і Особистості, виходу в сьомий вимір, тобто високодуховну Особистість; на її грудях символічно відображений рух енергії в районі розташування чакрана, пов'язаного з життєвою енергією — Праною (ця рідкісна вказівка не тільки на духовно розвинену Особистість, але й така, що свідчила про те, що ця людина могла поповнювати життєву енергію — Прану — без шкоди для навколишніх, що своєю чергою, підкреслює високий духовний статус цієї «Богині»); на її животі символ ромба, всередині якого знаходиться косий хрест і чотири точки — чотири «врівноважені» Істоти (що також вказує на те, що ця жінка («Богиня») управляла своїми Істотами);

б) у другому варіанті символи вказують на духовно розвинену жінку, яка поки що не досягла злиття Особистості й Душі (шість горизонтальних смужок на її грудях вказують на те, що вона осягнула «шість небес», однак ромб з косим хрестом, зображений на животі, містить позначку, яка вказує на активність її Лівої істоти, це говорить про те, що вона ще не повністю контролює свої Істоти);

в) у третьому варіанті трипільська жіноча фігура з геометричним орнаментом піраміди, позначенням основних чакранів людини і знаком «АллатРа» (артефакт знайдений біля поселення Драгушень, Молдова);

- 3) священна фігурка (яку вінчає знак Аллата), покрита записом знаків і символів, що вказують на чотиричастинну структуру та інші знання (неоліт; Центральне Середземномор'я);
- 4) зображення на кам'яних плитах входу в Інанську гробницю (193 р. н.е.; провінція Шаньдун, Китай) богині безсмертя Сі-ван-му зі стилізованим знаком Аллата за плечима (у формі крил), а також із символічними фігурами бокових Істот (за міфологічним описом — це зайці, які товчуть у ступах зілля безсмертя), що стоять на циліндричних постаментах (три з'єднані постаменти означають третій вимір; за міфологією — піки гір), а також міфічного тигра Бай-ху, розташованого на місці Задньої істоти (минулого); на голові тигра знаходиться Ліва істота, іншими словами, акцент зроблено саме на ній, до того ж фігура тигра промальована в русі, тобто, показана активність;
- 5) різні варіанти давньоєгипетського храмового розпису:
- а) в одному випадку символ «АллатРа» стоїть на знаку анх;
 - б) у другому випадку знак анх, підвішений як ключ до даного символу духовного звільнення;
- 6) ранньотрипільська кераміка: орнамент внутрішнього розпису ритуальної миски у формі зрізаного конуса з зображенням чотирьох сфер зі змійками в кожній і світлих дуг, що облямовують їх;
- 7) золотий медальйон (доколумбова епоха цивілізацій Центральної Америки);
- 8) золота підвіска на одяг (доколумбова епоха цивілізацій Південної Америки).

Для людини Знання ці символи свідчили багато про що і були тим, чим зараз для нас є відкрита книга, написана зрозумілою мовою. Прадавні написи (залишені на кам'яних блоках, скелях, склепіннях печер тощо), особливо в яких стояли знаки і символи, що вказували на конкретні духовні практики, як правило, були й позначенням місця, де люди займалися цими практиками. Місце для духовних практик вибиралося особливе, часто у важкодоступних печерах або на відкритих ділянках. До речі, раніше на скелях подібні написи мала право робити тільки людина Знання, яка володіла власним досвідом у подібних практиках. Сьогодні вчені умовно називають таких давніх людей, що залишили наскельні написи, «палеолітичними шаманами». Хотілося б звернути увагу, що до наших днів збереглися навіть такі місця, де велися записи цілих поколінь і туди приходили навчатися люди протягом тисячоліть...

Анастасія: Так, такі своєрідні «кам'яні книги», нанесені на скельних породах, кожна розміром з футбольне поле, учені знаходять і донині. Наприклад, наскельні зображення (петрогліфи) на Білому морі (м. Залавруга, Республіка Карелія, Росія), або у шведському Немфорсені (у провінції Онгерманланд) і Танума (у Бохуслені), або в передгір'ях центральних Альп долині Валь-Камоніка (Італія), або написи аф-

риканських бушменів у Драконових горах, або малюнки гірського плато Тассилін-Аджер у Сахарі і так далі.

Рігден: Абсолютно вірно. Пізніше символи почали частіше використовувати у більш мобільному варіанті як обереги для постійного нагадування про двояку природу людини, про верховенство духовного. І треба відзначити, що їх наносили зі знанням справи (зокрема, який символ куди ставився і для чого) на нагрудні прикраси, будинки, ритуальний посуд, священні фігурки, які шанувалися в ті часи, як у сучасному світі люди шанують релігійну атрибутику.

Ці символи також розміщували на певних предметах як інформацію, особливим чином зафіксовану в знаках, у тому числі й про ті події, які повинні відбутися в майбутньому або як запоруку їх здійснення. Згодом це трансформувалося у своєрідний предметний лист, наприклад, на тому ж «жезлі вісників», на якому були відповідні пам'ятні знаки. Завдяки цьому, посланець одного народу або спільноти людей мовби підтверджував свої повноваження і покладені на нього особливі доручення перед представниками іншого народу або спільноти.

Анастасія: Так, «жезли вісників» використовували у Стародавній Європі, Стародавньому Китаї, у давніх африканських, австралійських народів. Але про це знають хіба що наукові фахівці, які займаються цими питаннями, а більшості людей такі факти маловідомі. Але зате в сучасному суспільстві добре розпіарений у літературі, доступній для мас, символічний жезл Мойсея, кадуцей Гермеса тощо.

Рігден: Історичні артефакти маловідомі, тому що самі люди не цікавляться цими питаннями.

Анастасія: Це так, і навіть для тих, хто знаходить ці артефакти із символами та знаками, закладена в них інформація не зовсім зрозуміла, тому її описують у найкращому разі як «орнамент» на ритуальних предметах, як знаки, схожі на ту або іншу священну символіку в інших народів.

Рігден: Найчастіше подібні символи зображували на камінні або предметах, як передавання духовного досвіду нащадкам. Для тих, хто йшов духовним шляхом, ці записи Знань були духовно значущими.

Анастасія: Тобто для тих людей, які жили тисячі років тому, духовні Знання були набагато важливішими і більш значущими, ніж для сучасної людини зі споживацьким форматом мислення, наприклад, карта з точною вказівкою місця розташування незліченних скарбів або їхні грошові накопичення в банку.

Рігден: Цілком правильно. Ще з десятків тисяч років тому духовні знання більше цінували, ніж нині. Як казали на Сході, справжній скарб — це Знання, яке всюди супроводжує того, хто ним володіє.

Анастасія: Так, що може бути важливіше в житті людини, ніж духовний розвиток? Це основна мета і сенс життя. Історія людства, зафіксована в знаках та символах, свідчить про важливість цього питання навіть у настільки далекі часи, незалежно від тих умов, у яких проживали люди. Для них духовний розвиток був головним, а матеріальне життя — другорядним. А зараз? Нові покоління, хоча й живуть у більш комфортних умовах у порівнянні з давніми людьми, але все частіше вибирають верховенство матеріальних цінностей, пускають своє життя за вітром, керуючись споживацькими пріоритетами суспільства.

Рігден: На жаль, це так. До речі, у давніх людей такі написи розцінювалися як передача найважливішої інформації наступному поколінню, тому що все в цьому житті тлінне, крім духовного. У давнину люди краще розуміли, що життя в цьому світі надто швидкоплинне, дуже швидко закінчується внаслідок різних причин, у тому числі й природних катаклізмів. І щоб не втратилися Знання, їх залишали на «вічному камінні». Безумовно, все вищесказане стосується сакральних, священних, ритуальних написів, оскільки, крім них, у давніх людей існували, як і в сучасному суспільстві, побутові, календарні, родові, історичні та інші записи.

Деякі сакральні «робочі» знаки (ті, які здатні при їхній активації впливати на фізику невидимого світу) також могли бути використані як символічні позначення духовної людини, яка практикувала ці знання, мала досвід і могла поділитися ними з іншими людьми. Раніше справді все було просте і зрозуміле. Ті ж знаки, символи наносилися не ким завгодно і тим більше не для прикрашання себе коханого, як це роблять зараз, як правило, без розуміння суті. У давнину це робили обізнані люди, які досягли певного рівня духовного розвитку... Це зараз люди, як мавпочки, чіпляють на себе прикраси з різними символами і знаками, навіть не розуміючи, що вони насправді означають і як впливають на підсвідомість. Головне для них, що це круто, дорого і сусід дивиться із заздрістю.

Це зараз багато безвідповідальних політиків і державних чиновників ставлять на прапорах, гербах міст і країн ті символи, які частенько їм підсувають «вільні каменярі». Вони навіть не замислюються, чому для «вільних каменярів» так важливо поставити «свій» знак або символ у цьому регіоні. Чиновники не розуміють, яка різниця між тими або ін-

шими знаками і яке лихо творять цим «невинним вчинком», прирікаючи свій народ (у тому числі свої родини) на додаткові страждання. Для таких людей система, підпорядкована матеріальному Розуму, визначила конкретні пріоритети — гроші і ділянку провідника її влади, щоб людина не замислювалася про більше.

Це зараз керівники різних релігій, наслідуючи традиції минулого, наряджаються у святкові шати, прикрашаючи себе дорогоцінними металами, камінням, атрибутикою, на яких зафіксовані різні символи. Більшість з них мають у своєму розпорядженні убогі відомості про значення цих «візерунків» і знаків, обмежуючись тільки вузькими рамками концепції своєї релігії, навіть не цікавлячись про більш давнє використання цих символів у духовній культурі різних народів світу і їх справжнє призначення. Загалом, це зараз багате зовнішнє і порожнє внутрішнє. А раніше, всього якихось 8 — 12 тисяч років тому, було все по-іншому, зі змістом: скромне, але промовисте зовнішнє (знак, символ) і багате духовне внутрішнє. Взагалі треба зазначити, що для людей, які жили в той час, знання символіки були настільки важливими і природними для їхнього суспільства, що вони не могли навіть уявити, що такі цінні відомості можна забути або втратити.

Анастасія: Ви якось згадували, що вже набагато пізніше, коли суспільство стало схилитися у бік матеріального мислення, просте почали замінити складним. Знаки і символи стали ускладнювати додатковим тлумаченням, причому від розуму.

Рігден: Це справді так. Коли внаслідок якихось причин (природних стихій, епідемій тощо) переривалася передача духовних Знань або відбувалася їхня модернізація від людського розуму серед народів, то наступні покоління їх уже не розуміли. Люди трактували цю інформацію від свого розуму, у буквальному сенсі з позиції наявного в них *побутового* досвіду. Це ще один момент, який сприяв наступному викривленню і помилковому тлумаченню знаків.

Анастасія: Так, як не крути, все починається з матеріального ухилу свідомості людини. А якщо в суспільстві відбувається втрата або викривлення суті і змісту споконвічних Знань внаслідок втручання Тваринного розуму, то такий матеріальний ухил буде тільки посилюватися у свідомості майбутніх поколінь...

Знаєте, дотримуючись відомостей, які ви нам подали, я знайшла багато цікавих фактів у працях, присвячених археологічним та етнологічним питанням. Звичайно, досліджень, що належать до культурних шарів 12-тисячолітньої давнини до нашої ери обмаль, переважно це

випадкові відкриття. А ось починаючи з XI–VII тисячоліття до нашої ери, артефактів, особливо пов'язаних зі знаками, назбиралося доволі багато.

Отож, при вивченні різних культурних шарів добре прослідковується, у який період для того або іншого народу починався етап такого от «ухилу» в матерію. У шарах, що належать до глибокої давнини, учені знаходили більше слідів мирного життя людей, відсутність ознак нерівності серед жителів і головне — свідчення пріоритету духовних знань у суспільстві. На це вказують багато артефактів з характерними знаками і символами. Наприклад, залишки помешкань з багатим розписом стін графічними символами, стеатитові печатки зі знаками, глиняні медальйони з нарізними символами і знаками, черепки ритуального посуду зі знаками, керамічні вироби з багатим орнаментом на основі міфологічних сюжетів, жіночі глиняні статуетки з нанесеною на них сакральною символікою. А от уже пізніше за часовою шкалою, судячи з поховань, з'являється досить багато зброї, прикрас із золота, срібла, дорогоцінних каменів. Відбувається значне розшарування населення: з'являється багато бідних поховань, одиничні багаті, потім цілі стани жерців і воїнів, похованих у золотих прикрасах, зі зброєю. До того ж, якщо раніше був просто товарообмін серед населення, без особливої нужди до матеріального накопичення (очевидно, цінності були інші, нематеріального характеру), то пізніше з'являються золото, гроші й торгівля з ухилом до накопичення матеріальних багатств окремими людьми і відповідним розшаруванням населення, виникненням політичних і релігійних систем керування. Тобто простежується «ухил» цивілізації у бік матеріального мислення. Я би сказала точніше, у бік домінації якостей Тваринного начала в суспільстві, створення держав на цій основі, появи рабства тощо.

І ще що мене здивувало, як у загальноосвітніх шкільних програмах різних «цивілізованих» країн світу всього лише мимохідь згадують інформацію про існування людського суспільства аж до V тисячоліття до нашої ери, називаючи цей період «передісторією» і описуючи в основному побут, матеріальні умови проживання так званих у науці «доісторичних людей». А духовний бік життя прадавніх людей подають як примітивні вірування в магію, духів, в існування Душі у людини, потойбічні міфічні світи та богів, що їх населяють. Але ж і раніше було чимало цікавого і значущого. Чому це замовчують?

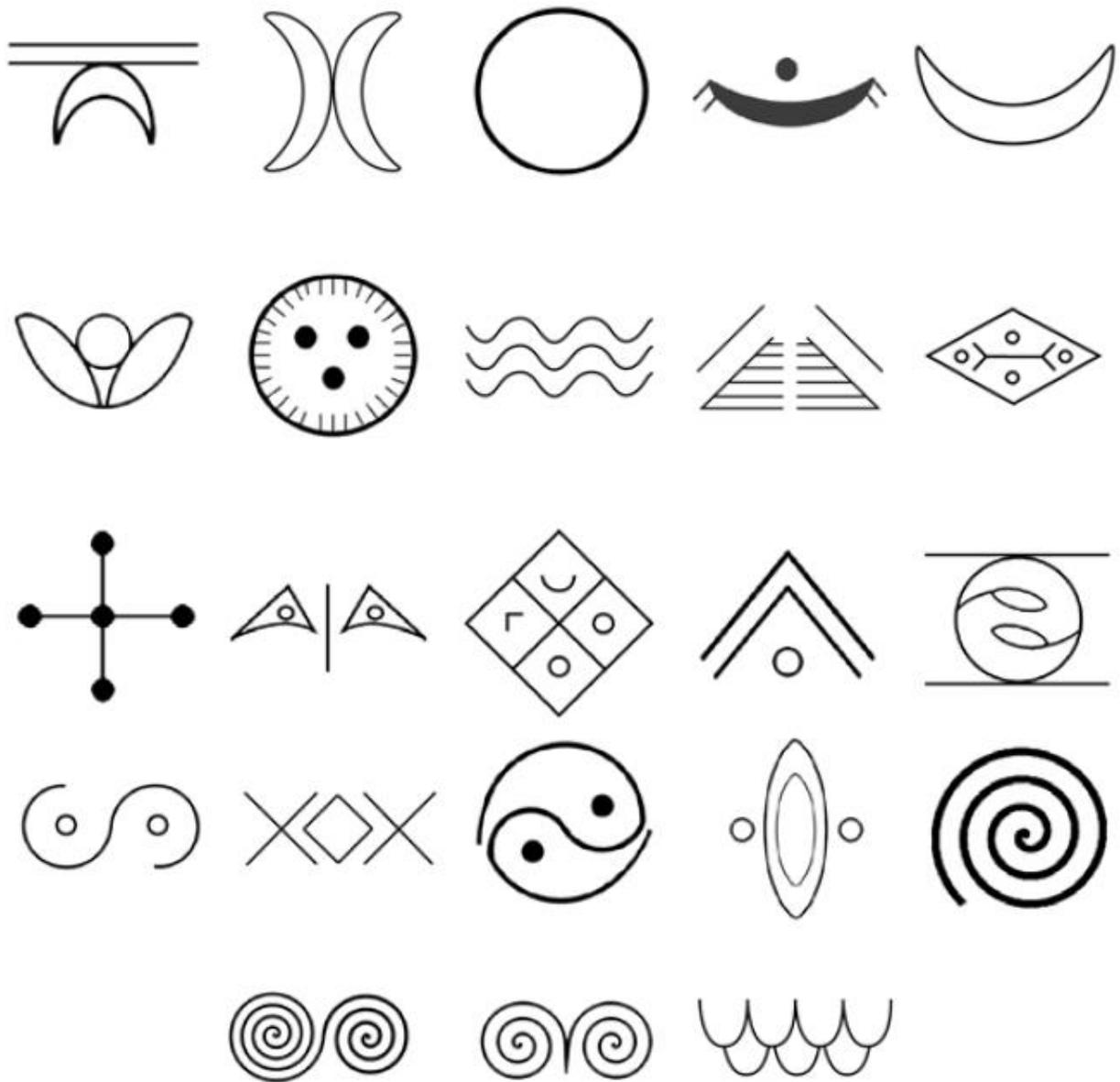
Наприклад, у певні періоди часу різні спільноти людей, що перебували у досить віддалених одна від іншої місцях земної кулі, раптом почали масово переходити на більш цивілізований рівень існування, як кажуть учені, «до культури виробного господарства». Це і до осілого землеробства, і до виробництва посуду з тими самими основними сакра-

льними знаками, і до одомашнювання тварин, спорудження будинків (у тому числі в деяких місцях і двоповерхових), із чітким планом побудови великих міст тощо. А в міфах і легендах народів, географічно не пов'язаних між собою, згадується, що місцевих жителів усього цього навчили «люди з неба», звідки і з'явилася віра, що природою і життям людей керують особливі вищі істоти. Часто саме в ці періоди почали масово з'являтися знаки і символи на ритуальному керамічному посуді. Хоча ці ж знаки (фактично одні й ті самі) і до цього існували в спільнотах людей, що жили на різних континентах, про що свідчать ті ж наскельні зображення (петрогліфи). Знаки знайшли навіть у наскельних малюнках, які були нанесені 35 тисяч років тому!

Рігден: Просто, як я вже казав, певні знаки і символи були в суспільстві від початку.

Анастасія: Так, і цей очевидний факт уперто ігнорують, очевидно, через нестачу споконвічних Знань у таких ключових для людської цивілізації питаннях... Отож, я знайшла в бібліотеках цікаву інформацію про ті прадавні археологічні культури, які ви згадували у розмові про знаки: це прадавні цивілізації, що існували на території Європи, Азії або задовго до відомих Шумерської та Єгипетської цивілізацій, або в той же період часу. Наприклад, як ви вже говорили, Трипільська культура, що існувала в VI-III тисячоліттях до нашої ери у Стародавній Європі (нинішні території України, Молдови, Румунії). Вона відома в Румунії як культура «Кукутень» (за найменуванням найближчого поселення, де були виявлені перші археологічні знахідки, пов'язані з цією культурою, на тих територіях). У культурних шарах цього періоду знайдено багато кераміки із сакральною знаковою символікою. Причому посуд був двох видів: ритуальний (з орнаментом із знаків і символів) та побутовий (простий, без малюнків).

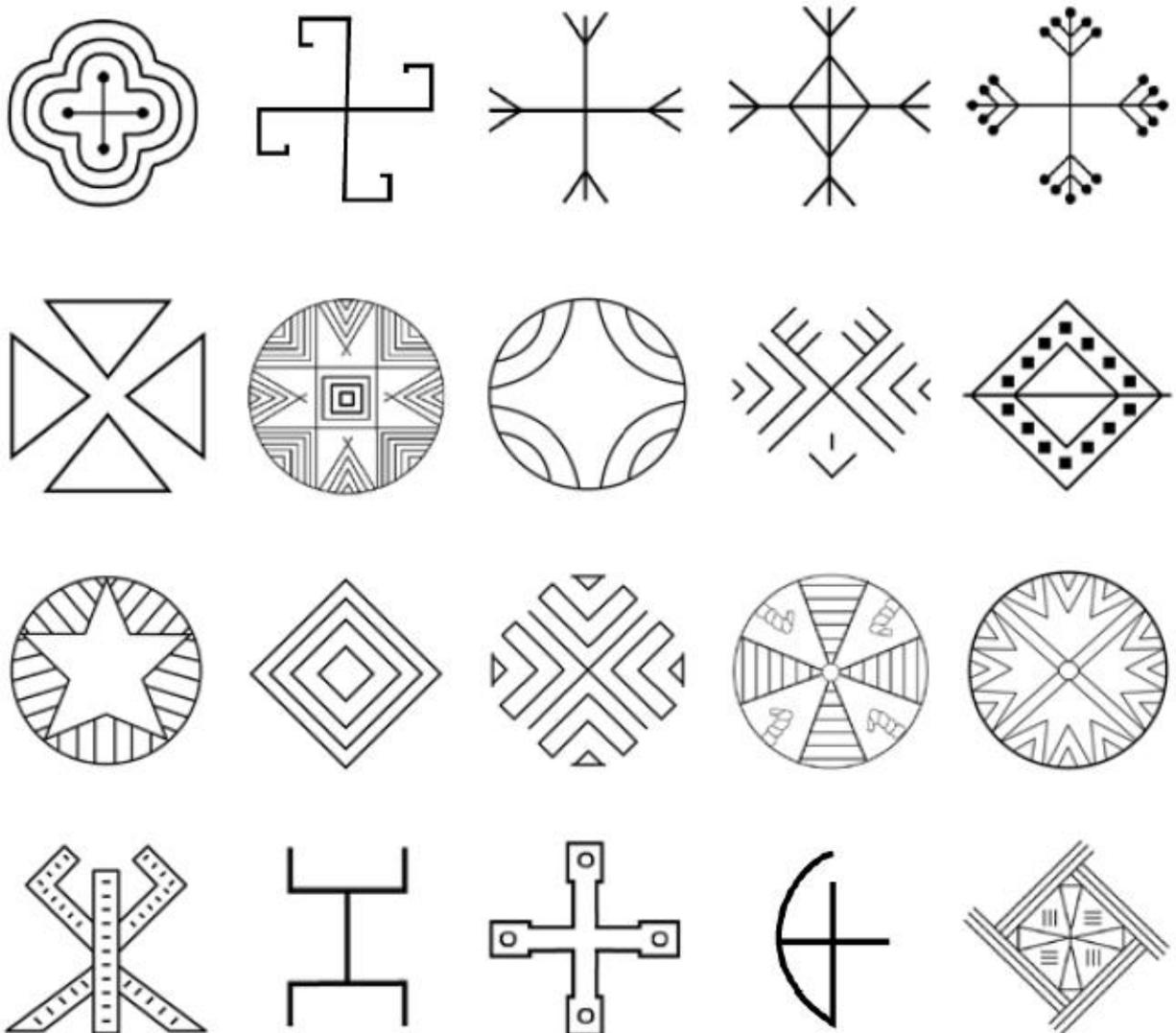
Малюнок 42. **Символи і знаки Трипільської цивілізації** (VI–III тис. до н.е., Стародавня Європа).

Хотілося б відзначити ще один досить важливий факт, на якому ви у свій час акцентували нашу увагу. У тих поселеннях була знайдена безліч жіночих статуєток з нарізними священними знаками і орнаментами, що свідчить про шанування цими народами творчого жіночого начала. Вельми примітно й те, що під час розкопок інших стародавніх культур також було знайдено не тільки велику кількість таких знаків на виробах з кераміки, але й безліч жіночих прикрас із такими ж сакральними символами, жіночі статуєтки зі знаками. Знаходили поруч і поховання жінок-шаманок, які володіли за життя сакральними знаннями. На це вказували предмети і багато інших ознак, які знайдені в

місцях поховання. Це свідчить про те, що жінка брала найактивнішу участь у духовному житті суспільства, у ритуальних обрядах, і що в давнину люди особливо шанували саме жіноче, божественне начало.

Рігден: Так воно і повинно бути в гармонійній, духовно-розвиненій спільноті. Оскільки жіноче начало в духовному плані — це і є прояв творчої сили Аллата...

Анастасія: Після того, як ви багато років тому вперше торкнулися теми про знаки, я знайшла безліч прикладів наявності різних знаків і символів у прадавніх культурах. Наприклад, культури Балкано-Дунайського регіону — ряд археологічних культур неоліту та енеоліту V—III тисячоліття до нашої ери, що займали великі території Стародавньої Європи і Балкани (гірське пасмо у Південно-Східній Європі). На артефактах прослідковується досить багатий «орнамент», що складається з основних символів. Це кола, спіралі, трикутники, хрести, піраміди, ромби та інші знаки.

Малюнок 43. Символіка культур Стародавньої Європи (V—III тис. до н.е.). Представлені символи різних прадавніх культур: культури Вінча-Тордош (Турдаш) (сучасні території Південної Європи: Угорщина, південний захід Румунії, північна частина Сербії, Болгарія), лінійно-стрічкової кераміки (Центральна Європа: від Рурської області Німеччини до кордонів Чехії і Словаччини), Дунайської культури (Билани) (Чехія і Словаччина), балканської культури Діміні (узбережжя Егейського моря біля м. Волоса, недалеко від м. Лариса, Греція), прибалтійської Нарвської культури (на сучасних територіях Латвії, Естонії, Литви, Північної Білорусі, Псковської області Росії), культури Лендель (захід Угорщини, схід Австрії, Чехія, Словаччина) та інших культур зазначеного періоду названого регіону.

Крім того, хочеться відзначити археологічну культуру Сескло (V тис. до н.е.; біля м. Волос, що розташоване недалеко від великого міста Лариси, узбережжя Греції), для якої також характерний орнамент геометричної форми. Під час розкопок були виявлені фігурки і посуд, розписані таким орнаментом, часто нанесеним червоною фарбою. До речі, там же знайшли і пінтадери (іспанське слово «pintadera», від «pintar» — «малювати фарбами, зображувати що-небудь»). Це такі глиняні рельєфні штемпелі, як правило, з орнаментальним візерунком. Вони були досить поширені в багатьох культурах епохи неоліту. Припускають, що одна з їхніх функцій — нанесення фарбою своєрідних «татувань» у вигляді знаків і символів на тіло людини перед священним або ритуальним обрядом.

Ну і, звичайно ж, особливо можна відзначити Шигірську культуру (V—IV тис. до н.е., Середній Урал і Зауралля; сучасна Росія). До її пам'яток належить знайдена найдавніша у світі дерев'яна скульптура, зроблена з модрина, яку найменували згідно з місцем цієї знахідки — «Великий Шигірський ідол». Тулуб статуї з усіх боків покритий різьбленим геометричним орнаментом. Саму скульптуру датують епохою мезоліту (9,5 тисячі років тому).

Рігден: До речі, на цьому так званому археологами ідолі теж є інформація про сім вимірів у вигляді семи його личин (схематичних зображень людських облич). Причому сьомий вимір представлений як верхнє об'ємне (двостороннє) чільне «обличчя», а шість вимірів — у вигляді шести рельєфних «облич». Останні вирізані на широких площинах «тіла» ідола: три на лицьовій, що символізують тримірний світ, і три личини на зворотному боці, що символізують недоступні звичайній людині виміри (четверте, п'яте, шосте).

Анастасія: Найцікавіше, що вчені досі сперечаються, що ж це може означати, втім, як і нанесені на нього символи і знаки. Цікаво, що у

першому описі цього ідола музейний працівник, який приймав тоді цей експонат, зазначав, що ідол був зі схрещеними ногами. А це вказує на позу лотоса та пізнання світу в процесі медитації. Але, мабуть, ця частина артефакту була комусь досить «незручна», тому що наводила на міркування принаймні про зв'язок зі Сходом, тому саме ця частина «безслідно загубилася» у запасниках музею ще до революції.

Ось що значить втрачений ключ до споконвічних Знань: знайти артефакт знайшли, а що із цим робити і як прочитати старовинні знаки та символи, ніхто не знає. Взагалі на території сучасної Росії знайдено багато досить цікавих для дослідника символів старовинних археологічних культур. Наприклад, Верхньоволзька культура (була розташована в районі ріки Волги (верхня Волга), у Волго-Окському межиріччі, на нинішній території Московської області Росії), у шарах якої знайшли посуд з нарізним орнаментом і символами, глиняні медальйони з нарізними знаками (старовинний медальйон, по суті, та ж тамга). А чого вартують за інформативністю артефакти, наприклад, культури Чебаркуль (південна частина Уральського хребта, нині Челябінська область, Росія)?

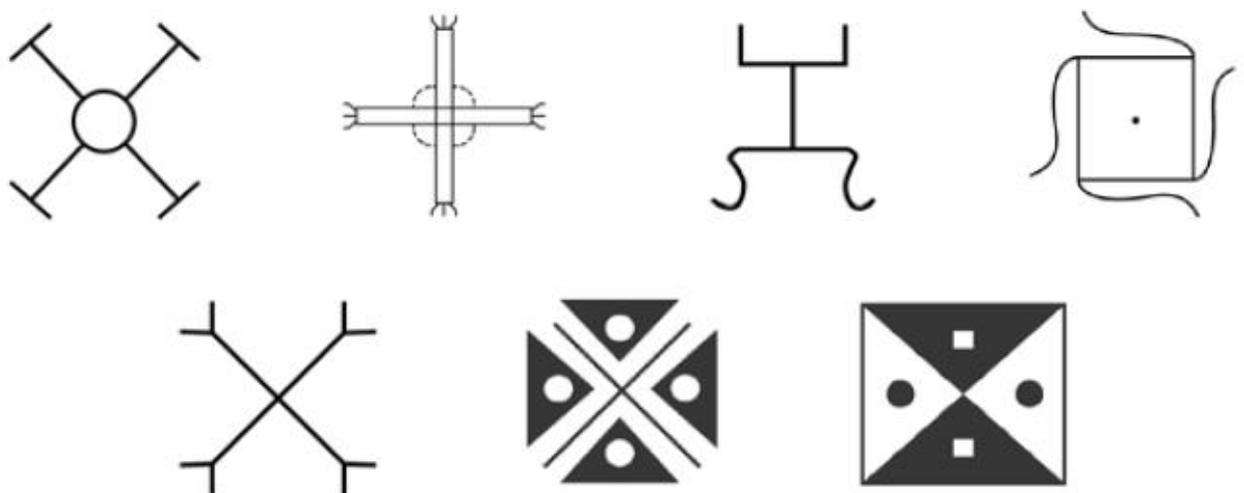
Взагалі, Урал дуже багатий на символи і знаки, там одні уральські писаниці (наскельні малюнки) епохи мезоліту, неоліту, бронзового віку чого варті! І що цікаво, в основному їх розміщували на скелях, обернених до води. А вода, як відомо, була в інтерпретації давніх людей символом іншого, духовного світу. Якщо зображувалися птахи, то в більшості випадків це були водоплавні пернаті. Ну і традиційно, як і у всіх давніх народів світу, духовні Знання фіксували у вигляді геометричних фігур (кіл, багатокутників, хвиль, зигзагів, косих і прямих хрестів, променів), а також антропоморфних істот, копитних тварин, що характеризували в основному чотири Істоти. Але, головне, — фігурками людини у вигляді «жучка» (з розставленими в сторони руками та зігнутими ногами), на головах яких стояли символи духовного звільнення або вдосконалення (або знак «АллатРа», або символ Аллата, або було зображено кілька вихідних променів). Я вже не кажу про найдавніші культури Сибіру з їхніми символами і знаками...

До речі, багато цікавого я почерпнула і з робіт, присвячених східним культурам, які датовані VII—VI тисячоліттям до нашої ери, не тільки на Уралі, але і в Азії (Передній та Середній). Це, наприклад, культура «мисливців і збирачів» Хаджилар, що існувала майже *дев'ять тисяч років тому*. Для неї характерний насичений розпис стін будинків, посуд із графічною символікою, де переважали в основному солярні (сонячні, колоподібні) та ромбічні символи.

*Малюнок 44. Символи культури Хаджилар
(VII–V тис. до н.е.; Західна Азія).*

Або, наприклад, культура Чатал-Гуюк, про яку ви згадували в розмові, що існувала у VII тисячолітті до нашої ери, як і Хаджилар, на території сучасної Туреччини. У її символіці справді переважало багато хресто-подібних та ромбічних символів, було явне шанування божественного жіночого начала. Усе це свідчить про те, що давні люди мали споконвічні Знання і про Душу, і про чотири Істоти, і про відповідні духовні практики.

*Малюнок 45. Символи культури Чатал-Гуюк
(VII тис. до н.е.; Західна Азія).*

Що цікаво, судячи з поховань, у давніх людей цієї культури не було навіть ознак соціального розшарування або якогось натяку на нерівність чоловіків і жінок у питаннях лідерства в духовних, соціальних або побутових сферах їхньої спільноти. У знайдених ученими «святинищах» було зосереджено багато жіночих фігурок Богині-Матері, а також, крім розпису, були рельєфні зображення Богині-Матері, бичачих голів, левиць. До речі, найвідоміша знайдена скульптура в цьому шарі — це жіноче божество, що сидить на *кубічному троні*, бокові ручки якого зроблено у вигляді *двох левиць*. Те ж саме пізніше можна спостерігати і в Стародавньому Єгипті — тих самих левів як символів бокових Істот, бичачу голову як своєрідну давню інтерпретацію символіки цих знань.

Рігден: Так, для давніх народів, які шанували бика як священну тварину, справді було характерне таке асоціативне тлумачення цих знань. Точніше кажучи, бика, корову, ту ж змію та інших представників відчуваного тваринного світу, про яких я вже говорив, люди зробили священними лише тому, що колись на їхньому прикладі попереднім поколінням асоціативно розповідали про невидиму структуру людини і світу. Те ж стосується і рослинного світу. Самі тварини, плазуни або рослини тут ні до чого. Це рівнозначно порівнянню яблука з формою Душі в перехідному стані. Можна сказати, що приблизно Душа така ж, кругла за формою, що в її оболонках наявні жовтий і червоний кольори. Як яблуко досягає на сонці як плід, так і Душа, образно кажучи, дозріває, коли людина духовно удосконалюється. Отож, якщо духовний складник цих Знань буде втрачений, то для наступних поколінь яблуко стане священним плодом, якому будуть поклонятися, тому що воно було записано у священних текстах їхніх предків. Саме так Тваринний розум і матеріалізує все духовне в людській системі, щоб установити свою владу.

Раніше базові духовні практики, як в принципі і зараз, пояснювали мало не на пальцях. Тобто брали звичайні асоціативні приклади тримірного світу, зрозумілі людині в побутовому житті. Це було необхідне лише для того, щоб вона змогла засвоїти і усвідомити початкові етапи духовної роботи. При подальшому її духовному розвитку необхідність у цьому відпадала, тому що людина набувала власного досвіду перебування на невидимій стороні реальності (у духовному світі). А ту реальність неможливо пояснити людськими словами, тому духовні люди розуміють один одного без слів. А ті, хто ще не відає про ту сторону, весь час марно намагаються логікою осмислити те, що можна зрозуміти тільки почуттями. Для останніх і давалися такі грубі асоціації матеріального світу.

Отож, повертаючись до «священної» символіки образу бика. В асоціативному трактуванні давніх очі бика являли собою умовне позначення бокових Істот, подовжена морда з ротом (яка говорить, точніше, «мукає» про минуле) — Задню істоту, а верхня частина голови з дугоподібними рогами — Передню істоту у вигляді півмісяця ріжками догори (знак Аллата), як символ можливості виходу в інший світ. А от на тулубі бика звичайно розміщували знак кола, в яке вписували шість ліній, як зірку із шістьома променями. Остання є символом шести матеріальних вимірів, де панує Тваринний розум. А якщо шість променів зірки виглядали, як косий хрест, пересічений горизонтальною лінією, то саме ці два горизонтальні промені («мінуси»), вказували ще й на контроль людиною бокових Істот або, навпаки, на їхню активність, залежно від додаткових знаків. До речі, на тулубі бика робили особливий акцент або на животі як асоціативному образі вмістилища Тваринного світу, або на спині в асоціативному понятті носія (основи) матеріального світу. У цих місцях і ставилися відповідні знаки. Пізніше, коли з'явилася релігія як інститут влади і управління, почалося тотальне знищення старих вірувань, символ бика одні жерці перетворили на «священний образ» для поклоніння мас, приховуючи при цьому справжні знання, інші жерці, у боротьбі за особисту владу, почали трактувати бика як негативний образ, разом з тими знаннями, які він персоніфікував.

Анастасія: Така підміна асоціативного образу на священний і нині прослідковується в сучасних віруваннях. У таких релігіях, як індуїзм, джайнізм, зороастризм дотепер корову шанують як священну тварину. Вживання її м'яса в індуїзмі табуйоване, а раніше, у перших століттях нашої ери, правителі Індії розглядали вбивство корови ким-небудь із жителів як страшний злочин, який карався смертю. Я вже не кажу про те, що всі продукти і відходи від цієї тварини досі вважають у цих релігіях «священними і очисними», «панацеєю від усіх духовних і тілесних хвороб». А що залишилося від духовних знань? Практично нічого, лише загальна філософія, та й то з матеріальним ухилом шанування звичайної тварини. У результаті цілі покоління людей замість того, щоб реально працювати над собою в духовному плані, догоджають простій жуйній парнокопитній тварині.

Рігден: Так, Тваринний розум сильний у своїх підмінах.

Анастасія: Як все-таки швидко він втілює свої підміни у свідомість людини і наскільки довго все це зберігається в людському суспільстві. Усі ці найдавніші культури, що існували на території тієї ж Стародавньої Європи, і їх відлуння свідчать про те, що люди мали духовні Знання, які були для них важливіші, ніж побутове життя. Крім перерахова-

них вище культур, є й багато інших, що існували в прадавні часи і мали ті ж символи і знаки. Наприклад, культури Хассуна і Халафська (V тис. до н.е.; територія нинішніх країн Іраку (Північна Месопотамія), Сирії, Туреччини; ці культури, існували до виникнення Шумерської цивілізації), Загросські культури — поселення стоянок Гандж-Даре, Алі Кош (VII–VI тис. до н.е. у горах Загроссу; сучасний Іран), культура Мергар біля підніжжя гір Сулейманія (VI–V тис. до н.е.; територія сучасного Пакистану); культура Анау (V тис. до н.е.; поблизу нинішнього міста Ашгабата, Туркменістан). І це далеко не весь перелік, який насправді охоплює значні території розселення людей у ті часи: від Європи до Сибіру, від Африки до Азії. І скрізь можна знайти схожу графічну символіку, одні й ті самі геометричні знаки, якими багато розписували стіни будинків, посуд.

Рігден: Я скажу навіть більше, зверни увагу на те, що велику кількість таких знаків знаходять саме в районах, розташованих у безпосередній близькості до здавна значущих у духовному сенсі місць. Я маю на увазі ті місця, де у свій час духовними людьми, які володіли відповідними знаннями, були активовані певні робочі знаки, сила впливу яких збереглася на тисячоліття.

Анастасія: Ви хочете сказати, що ці місця не є аномальними зонами викиду енергії, тобто вони не природного походження, а штучного, створені колись, завдяки активації певних робочих знаків?

Рігден: Так. Досить простежити події (хоча б у рамках доступних історичних відомостей), особливо в духовних аспектах, які відбулися в перелічених тобою місцях, де свого часу були активовані знаки.

Анастасія: Загалом-то так... Якщо, наприклад, узяти Трипільську цивілізацію... Те ж сучасне місто Київ дотепер називають «відкритим чакраном», місцем сили. А якщо враховувати, що там був у давнину храм Лотоса, а поруч — поселення Трипільської цивілізації з безліччю сакральних знаків і символів, відомих не тільки в Стародавній Європі, але й на інших континентах...

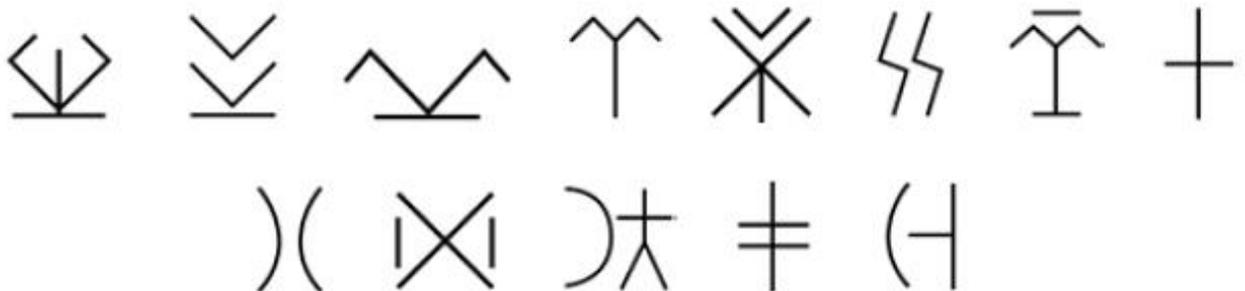
Рігден (з посмішкою): Ну чому ж храм Лотоса був?

Анастасія: Ну так... Справді, якщо продовжити паралель за «місцями сили», проглядаються досить цікаві моменти з історії духовного життя цивілізації. Наприклад, якщо розглянути східне узбережжя Греції біля міста Лариси... Там же недалеко знаходиться гірський півострів Халкідіки — Свята гора Афон! Адже це сьогодні найбільше у світі зосередження православного чернецтва, духовна обитель, яку шанують багато людей, як уділ Пресвятої Богородиці. Там же протягом більше ти-

сячі років безупинно возносяться молитви, усюди є стародавні знаки, зображення Богородиці і Архангела Гавриїла. Чого тільки вартує монастир Ватопед (споруджений на честь Благовіщення Пресвятої Богородиці) або монастир Святого Пантелеймона (Русик, Россикон) на Афоні? Адже до духовної діяльності цих стародавніх монастирів у свій час мав безпосередній стосунок Агапіт Печерський. І справді, знакові події в часі, які мають віддалені наслідки в далекому майбутньому!

Рігден: А все почалося з активації знаків...

Анастасія: Так, Греція і знаки — поняття нероздільні. Територія Балканського півострова в минулому (десь із III по II тисячоліття до нашої ери) — це ареал поширення егейської або, як її ще називають крито-мікенської культури. Це одна із загадкових культур. У ній, судячи з пам'ятників мистецтва, також шанували жіноче начало, а писемність була багата на знаки та символи. Наскільки мені відомо, дотепер не дешифроване кіпро-мінойське письмо, від якого згодом пішло кіпрське письмо. А знаки кіпрського письма дуже схожі на трипільські знаки і знаки інших найдавніших культур. Тобто знаки залишилися, але їх споконвічне значення втрачене.

Малюнок 46. Знаки Кіпрського письма

(XI ст. до н.е.; прадавня писемність жителів острова Кіпр, розташованого у східній частині Середземного моря).

Рігден: Все колись мало один корінь, була єдина мова і єдині знаки. Але тепер мова забута, а знаки, як були, так і залишилися, тільки люди втратили духовну складову Знань про ці знаки. Однак пам'ять про силу впливу знаків у людини залишилася на генетичному рівні. **Якщо поглянути на вподобання кожної Особистості, якій символіці вона інтуїтивно найбільше приділяє увагу, яким комфортним для неї «орнаментом» вона себе оточує навіть на побутовому рівні, то можна побачити все ті ж базові знаки і символи.** Досить поглянути, які «візерунки» на предметах побуту, на прикрасах інтер'єру та екстер'єру житла і навіть на особистих речах оточують людину. До того ж не тільки вдома, але й на

роботі (знаки і символи фірм або компаній, логотипи різних підручних предметів, сайтів інтернету тощо). Для людей це настільки буденно, що вони навіть не переймаються питанням, звідки росте корінь їхнього бажання, такої підсвідомої переваги тих або інших знаків або символів, чому вони себе ними оточують і як це впливає на їхнє життя.

Анастасія: Так, це факт. Я справді ніколи над цим не замислювалася, поки не зіштовхнулася зі Знаннями, отриманими від вас. Пам'ятаю, після того, як я вперше почула цю інформацію і звернула увагу на свою домашню обстановку, то для мене це було відкриттям, усвідомленням того, що мене увесь час оточувало. Навколо були «візерунки» і базові «орнаменти», акцентовані на тому, до чого я підсвідомо прагнула у своєму житті. Більш того, деякі з них були робочими знаками. Виходить, щодня, бачачи все це перед своїми очима, я мимоволі їх активувала своєю увагою, а отже, ішов вплив на моє життя винятково за моїм вибором, заснованим на таємних, підсвідомих вподобаннях моєї Особистості.

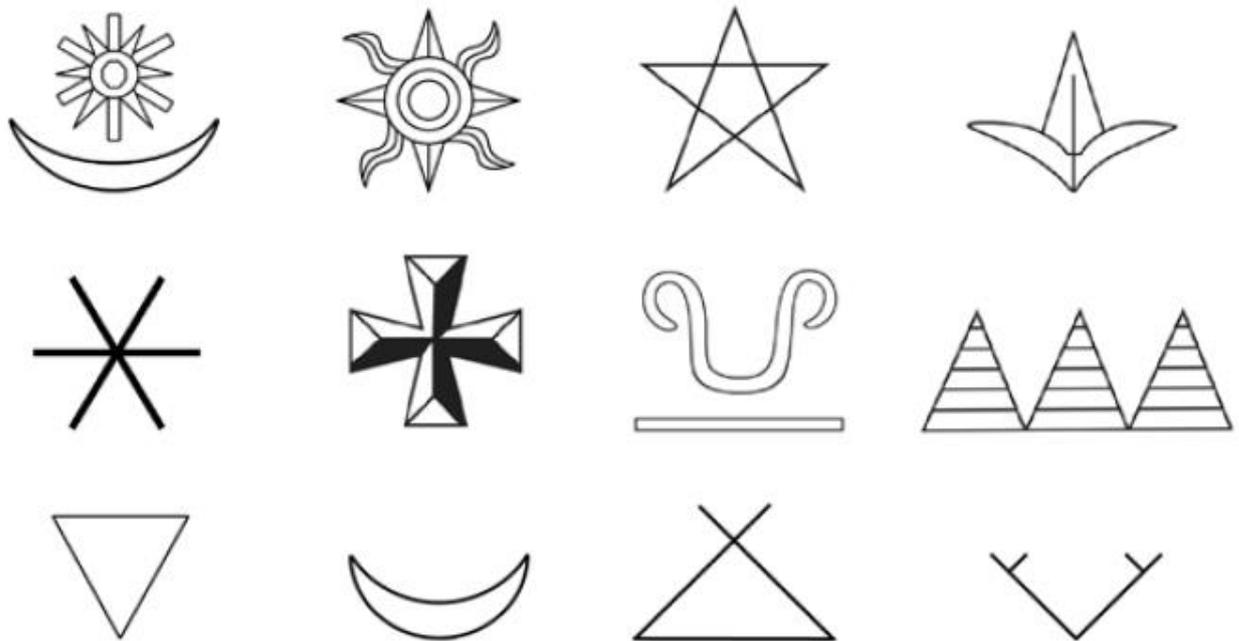
Рігден: Уважне спостереження за собою призводить до цікавих відкриттів. Людина виявляє в собі те, що деколи раніше з легкістю зауважувала лише в інших людях.

Анастасія: Так, тоді це було для мене справді відкриттям, яке дозволило мені скорегувати своє життя і в цьому відношенні... А зараз ви мене прямо заінтригували самою ідеєю відстежити місця активації знаків, починаючи з глибокої давнини. Якщо проаналізувати, то все стає на свої місця, як частини в мозаїці. Наприклад, Росія, південна частина Уральського хребта... Південний Урал багатий не тільки знаками і символами, але й загадковими, аномальними місцями. Там же, недалеко від Чебаркуля, археологи знайшли ту саму «Країну міст» з єдиною культурою, про яку ми з вами вже згадували в розмові. Це прадавні міста, що існували в IV–III тисячоліттях до нашої ери на території сучасних Челябінської та Оренбурзької областей, Башкортостану (Росія), Північного Казахстану. Тобто фактично ціла цивілізація в період існування Стародавнього Єгипту. Ці міста були з самого початку добре сплановані і мали складний архітектурний проект. До того ж, крім прямокутних форм, багато з них мали чітку форму кола, інші — форму яйця (напівовалу, мабуть, проводилася паралель із космічним яйцем, яке було відоме в міфології багатьох давніх народів).

Взагалі треба зазначити, що давні культури Сибіру, які займали великі території Західного Сибіру, Південного Уралу, західну частину Середньої Азії, дуже багаті на знакову символіку. Але з іншого боку і не дивно — адже недалеко знаходиться Переддвер'я Шамбали.

Рігден: Абсолютно вірно, знакова символіка в тих місцях найбільш багата і цікава для дослідника. Але все-таки, для того, щоб мати про неї хоча б загальне уявлення і зрозуміти, звідки росте коріння, краще охопити більш велику територію для порівняння знаків і символів: від Західного Сибіру Росії до гір Індії, від іранських гір Загрос до Монгольського плато.

Анастасія: Та там один Алтай чого вартий за унікальністю археологічних знахідок і наявністю аномальних місць. Хоча й гірське пасмо Загрос (територія сучасного Ірану) досить загадкове, зважаючи на наявність багатокілометрових вапнякових печер, які тисячоліттями зберігають не тільки свою природу, але й людські таємниці, символи і знаки. А якщо розглядати духовну історію поколінь людей, що проживали в тих місцях, то з'являються досить цікаві порівняння. Західна сторона гір Загрос виходить до долин Месопотамії— місце розташування шумерських міст-держав у IV — III тисячоліттях до н. е. Знову-таки культура шумер пов'язана з тими ж основними знаками і символами, що й в інших давніх народів. А деякі їхні священні сказання, наприклад, про потоп, райський острів, пізніше були запозичені єврейськими жерцями при складанні текстів, згодом включених у Біблію, але, звісно, без посилання на шумерську цивілізацію як першоджерело.

Малюнок 47. **Знаки Шумерської цивілізації**
(III тис. до н.е.; Південно-Західна Азія).

Ну і, звичайно ж, не можна не згадати про пророка Заратустру, який проповідував вчення про Ахура Мазду на цих територіях Стародавньої Персії (в I тисячолітті до нашої ери), які розташовані саме в горах За-

грос. Адже на базі цього вчення була створена священна книга «Авеста» і релігія зороастризм, які здійснили суттєвий вплив на багатьох людей наступних поколінь не тільки тих місць.

Малюнок 48. Зображення символу Ахура Мазди на стародавніх барельєфах.

Наскільки мені відомо, ця ідейна концепція зороастризму свого часу була дуже популярна на Сході та вплинула на формування таких масових релігій, як маніхейство, мітраїзм, іудаїзм, а також християнську секту катарів, які швидко поширили свій вплив у Західній Європі в XI — XIII століттях нашої ери, релігійні погляди яких Римсько-католицька церква вважала «небезпечною ерессю»...

Так, цей ланцюжок відкриттів стає чимдалі все цікавішим... Наступна археологічна культура Мергар біля підніжжя гір Сулейманія (територія сучасного Пакистану)...

Рігден: Найдавніші культури Індостану в басейні ріки Інд? О так, це були досить цікаві часи в плані активації знаків...

Анастасія: Я пам'ятаю, як колись ви нам розповідали про одну з глобальних точок перетину... місця перебування найбільшого у світі гірського вузла Азії: з'єднання систем найвищих гір планети Паміру, Гіндукушу, Каракоруму. І в контексті цієї розповіді ви торкнулися теми про високорозвинену культуру, яка існувала неподалік від тих місць п'ять тисяч років тому, тобто у III тисячолітті до нашої ери. Ви мене так заінтригували цією інформацією, що я зайнялася більш поглибленим вивченням цього питання. Нині археологи умовно іменують цю культуру Індійською або інша назва — Хараппською цивілізацією за місцем розкопок у Хараппі, що знаходиться в західній частині Південної Азії, у Пакистані (Західний Пенджаб).

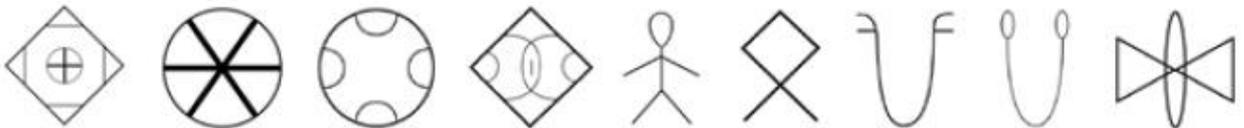

**Малюнок 49. Карта місця розташування
Хараппської цивілізації**

(III тис. до н.е.; Південна Азія). На карті позначені умовні межі прадавньої цивілізації, одні з її основних центрів — Хараппа, Мергар, Мохенджо-Даро (названі так за місцем розкопок), ріка Інд і русло колишньої священної ріки Сарасваті (позначена пунктиром), що, за міфологією, персоніфікувала жіноче божество. Сарасваті — це легендарна ріка давнини, територія навколо якої вважалася священною. За переказом між ріками Сарасваті та Дришадваті знаходилася священна країна ведизму і брахманізму, створена богами — Брахмаварта (у перекладі з санскриту — країна Брахми). Вона вважалася «священною землею», на якій колись давним-давно проживало плем'я бхаратів і склалися священні тексти Вед.

Взагалі, я була досить вражена цією достатньо розвиненою цивілізацією. Вона існувала тисячі років на доволі великій території (більше, ніж інші прадавні держави того часу), мала централізовану міську структуру, а також стабільну, протягом тисячоліть незмінну культуру, враховуючи, що там проживали люди різних рас і національностей. Так, як було у нас в Радянському Союзі. Тільки, на відміну від Союзу, жителі Хараппської цивілізації, схоже, володіли духовними знаннями, і ця інформація була доступна для багатьох людей. Хараппська (Індійська) цивілізація, як ви тоді звернули нашу увагу, існувала в часи Шумеру, Стародавнього Єгипту, ще до приходу в ті землі аріїв, до створення священного збірника Вед! Але якими знаннями володіли люди цієї цивілізації, просто вражає! Після ваших відомостей у мене ніби відкрилися очі на багато історичних та археологічних повідомлень, і було навіть дивно, чому археологи не бачать таких очевидних фактів.

При розкопках (так само, як і в Трипільській цивілізації Стародавньої Європи, Чатал-Гуюці Західної Азії) там знайшли безліч теракотових жіночих статуєток, що вказує на шанування богині-Матері, Жіночого начала, тобто творчих сил Аллата. Археологи виявили в місцях існування Хараппської цивілізації кілька великих «вівтарів» з колодязями і майданчиками для обмивання. По суті, це доказ, що знання про особливе магічне преображення за допомогою води, коли людина з духовною вірою здійснює обмивання під час релігійних ритуалів, було відоме давним-давно!

*Малюнок 50. Знаки Хараппської цивілізації
(III – II тис. до н.е.; долина Інду, Південна Азія).*

Але найдивовижніше — це, звичайно, хараппська знакова писемність, яка досі не розшифрована. Учені знаходять деякі схожі знаки і у шумерів, висловлюють думку про близькість до хетського ієрогліфічного письма. Більше того, вони виявили, що практично 50 символів Хараппської культури подібні до знаків з острова Пасхи! Це ж де знаходиться південна частина Тихого океану, власне кажучи, сам острів Пасхи, і де Індія з Пакистаном — місце розташування Стародавньої Хараппської культури?! Їх же розділяє відстань в 13 тисяч кілометрів і час у тисячі років! Це свідчить, що ці знаки і символи знали в різних частинах світу в різний час.

Рігден: Так і є. Я вже казав, що ці знаки і символи, які містили в собі основні Знання про світ і людину, були практично на всіх континен-

тах, незважаючи на те, що місцеві народи в різні часи надавали їм своєї забарвленості в їхньому трактуванні.

Анастасія: Важливість деяких знаків, на мій погляд, доводить ще один факт своєрідного «полювання» за ними. Взяти, наприклад, історію про прадавню писемність острова Пасхи. У тій місцевості знання про знаки і символи, втім, як і їхнє вживання в писемності, зникло зовсім недавно, в середині XIX століття, коли на острів увірвалася «Західна цивілізація» у вигляді людей, що припливли на голландських та іспанських кораблях. Про незвичайну писемність острова світові повідав католицький місіонер, що там побував. Мешканці острова Пасхи вели свої записи особливими знаками на дерев'яних дощечках, які були майже в кожному будинку. Але, відкривши європейцям знаки острова Пасхи, цей місіонер і його послідовники в той же час зробили все, щоб цю писемність знищити, спалити як язичницьку ересь. І що залишилося зараз від цієї культури, яка існувала ще зовсім недавно? Кілька сот величезних скульптур-голів заввишки з багатопверховий будинок і вагою від двадцяти тонн, розкиданих по всьому острову Пасхи, та кілька десятків дощечок — пам'ятників писемності, які дивом збереглися, а також посох і нагрудна прикраса з письменами. До того ж останні розкидані по різних музеях світу. Таке враження, що світові жерці, довідавшись про ці знаки і символи, зробили все, щоб їх знищити, незважаючи навіть на те, що це й так були вже фактично жалюгідні залишки колись минулих знань.

Рігден: Ну так, Архонти не сплять, вони діють. Вже хто-хто, а вони розуміють, що таке знаки і тим більше, що таке активований знак у роботі.

Анастасія: Але найсумніше, що це далеко не поодинокий випадок такого тотального знищення знань. На початку XX століття один європейський етнограф подорожував Південною Африкою. Перебуваючи в районі поясу Драконових гір (саме тих гір, де бушмени залишили свої наскельні написи), він потрапив у селище народу басуто. Для нього дивним було те, що всі стіни глинобитних будинків конічної форми із солом'яною покрівлею були розмальовані різним кольоровим орнаментом, за яким господарі будинку ретельно доглядали. Виявляється, це була писемність цього народу, де кожна знакова символічна деталь орнаменту щось позначала. Етнограф опублікував в одному зі спеціалізованих журналів своє відкриття, щоб привернути увагу вчених-лінгвістів. Але у відповідь, як то кажуть, тиша. А коли через багато років хтось із фахівців випадково знайшов це повідомлення, і в ту місцевість для вивчення тієї незвичайної писемності направилася група вчених, з'ясувалося, що там уже «хтось» серйозно попрацював над викорінюванням цієї орнаментованої мови зі свідомості народу басуто!

Рігден (посміхнувшись): Ну чому ж «хтось»? Відразу після публікації того етнографа в район Драконових гір терміново прибули інші «фахівці». Адже в той час народ басуто був під британським протекторатом. Влада Великобританії, якою маніпулювали «вільні каменярі» мало втручалася у справи того народу до цього випадку. Її насильницьке «опікунство» над африканським народом більше було пов'язане з діамантовими копальнями — кімберлітовими трубками, що містять діаманти, виявленими неподалік від тих місць. Але як тільки надійшла інформація, пов'язана зі знаковою, орнаментованою писемністю цього народу, «вільні каменярі» відреагували на неї набагато швидше, ніж свого часу на наявність діамантів у тих же місцях Південної Африки.

Отож, ці «фахівці», що прибули як місіонери-католики, оперативно створили для цього народу нову писемність (сисуто) на основі латині, відкрили школи і почали навчати цієї писемності та англійської мови, насильно відучуючи нові покоління від мови й писемності їхніх предків. Вони так забили людям голови, що коли туди приїхали вчені-лінгвісти, то з'ясувалося, що навіть сімдесятирічні старі вже не пам'ятали письма своїх батьків, тому що вчили тільки англійську і сисуто. В результаті зараз місцеве населення сліпо копіює орнамент своїх предків, не розуміючи його справжнього змісту, змінюючи і спрощуючи його, розмальовуючи будинки часто заради додаткового заробітку, заснованого на приваблюванні іноземних туристів такою «самобутньою культурою місцевих народів». І навіть не розуміють, яку основу духовних знань вони втратили і чому сьогодні ними та їхніми правителями так легко продовжують керувати все ті ж іноземці, провокуючи в країні безробіття, голод, заколоти і політичні перевороти.

Анастасія: Ну і справи. Зрозуміло, чому глашатаї від Архонтів розповідають народам, що знаки — це примітивна мова, нічого в них такого суттєвого немає, всього-на-всього фольклор... Чим більше люди будуть їх трактувати в побутовому значенні, тим краще для Архонтів, щоб до суті ніхто не добрався. А самі Архонти грошей не шкодують на такі проекти по знищенню духовних знань, вилучення з пам'яті народів творчих знаків і символів...

Рігден: Ну, з Архонтами зрозуміло. Але сумно інше, що самі люди, та ж більшість, дозволяють Архонтам творити таке!

Анастасія: Ще кілька слів з приводу острова Пасхи. У місцевого населення збереглися повір'я, що церемоніальні платформи («аху»), на яких розташовані деякі кам'яні статуї, є сполучною ланкою між видимими і невидимими (потойбічними) світами, що в самих кам'яних статуях («моаї») міститься надприродна сила предків. Остання за по-

вір'ями нібито здатна регулювати природні явища і, відповідно, призводити до сприятливого результату — процвітання народу...

Рігден: Та нічого там надприродного немає. Просто колись тут жили люди, які знали, як і для чого потрібно активувати деякі знаки. Якби їхні нащадки не втратили знання, які їм давалися, то сучасні мешканці того острова більше б розуміли і себе, і елементарний зв'язок з іншими світами. Звичайно, для літопису в якості передавання знань і легенд нащадкам, обізнані люди наносили знаки на кам'яні статуї, а себе часто прикрашали відповідними татуюваннями, які мали особливий символічний зміст. Для непосвячених людей це були малюнки, які нічого особливого не означали, але вселяли повагу і страх перед тим, хто, на їхню думку, «напевно, знав щось особливе». Пізніше, звичайно, почалося звичайне наслідування.

Анастасія: Так, але на кам'яних головах і платформах, розташованих на острові Пасхи, немає знаків.

Рігден: А хто сказав, що ці голови не мають продовження? Та нехай копають глибше в тих місцях, тоді, можливо, і знайдуть те, що приховане від їхніх очей. Але питання не в цьому. Навіть якщо люди і знайдуть щось цікаве по знаках і символах, що вони будуть з цим робити? За домінації матеріального мислення і відсутності Знань у найкращому разі влаштують сенсацію в ЗМІ, щоб привабити на острів побільше туристів і заробити грошей. Ось і все. Знання цінні для шукача духовного тільки тоді, коли ними можна скористатися і вдосконалити себе, надати духовну допомогу іншим людям.

Анастасія: Це безсумнівно. Ваші слова якнайдоречніше підтверджують матеріал археологічних розкопок Хараппської цивілізації, який я захопила з собою на цю зустріч. Знайти, як то кажуть, знайшли і знаки, і символи, і унікальні артефакти, але їх трактування сучасними людьми залишає бажати кращого. Я зробила малюнки фотографій археологічних знахідок, у тому числі артефактів з Мохенджо-Даро (умовна назва руїн колись найбільшого міста Хараппської цивілізації, знайденого в долині Інду в сучасному Пакистані). Ось, наприклад, та стеатитова печатка, про яку ви розповідали! Чоловік сидить у позі лотоса на підвищенні. Коли я вперше побачила цей знімок, мене, звичайно, вразило те, що люди п'ять тисяч років тому займалися такими ж духовними практиками, як і ми зараз!

Щоправда, сам музейний опис цієї печатки, як і решти знахідок, черговий раз змусив сумно посміхнутися. Адже, по суті, цей опис є відображенням світорозуміння тих людей, хто його складав. Але, напевно, і я сама, якби не знала про існування цієї духовної практики, то, мабуть, на місці цих учених, міркувала б так само. Археологи описують

згадане зображення у такий спосіб: оголене чоловіче божество з трьома обличчями сидить на троні в йогічній позі; на його руках браслети, на голові — складний головний убір, верхівка якого виглядає, як «гілка фікуса». Висловлюють різні припущення, в тому числі і такі, що коли вже у зображеного на печатці така «рослинність» над головою, то, ймовірно, це символізує владу цього «триликого божества» над природою.

Малюнок 51. Зображення на печатці людини, що виконує духовну практику на знак (Хараппська цивілізація; III—II тис. до н.е.; долина Інду, Південна Азія).

Рігден: Я думаю, якби людина, яка виготовляла цю печатку, почула таке тлумачення «учених мужів» із далекого майбутнього, вона була би здивована не менше, ніж ті, хто знайшов її. Це ж наскільки в далекому майбутньому скотилася вниз у духовному розвитку цивілізація, щоб її «кращий цвіт», передові люди — «вчені мужі» міркували таким чином?! Як можна було забути те, що сприяє духовному звільненню людини, що є головною метою її життя? Так що для прадавнього майстра таке тлумачення сучасних людей було б не меншою чудасією.

А що стосується цієї печатки, то для людини, обізнаної з давнім тайнописом знаків і символів, що вказують на певні базові медитативні техніки і духовні практики, які ведуть до духовного звільнення, ці позначення — мов відкрита книга. Тут чітко показано, що людина сидить у позі лотоса. Це не оголене чоловіче божество. Це вказівка на початок медитації: задіяння нижнього чакрану (сплеск енергії та її рух через

енергетичні меридіани)... «Трон на копитцях» всього лише вказує на те, що ця людина духовно вища за своє Тваринне начало (символ останнього — копитця). Крім того, у деяких випадках таке умовне графічне позначення (невелике підвищення, на якому сидить той, хто медитує) може вказувати на Ведучого в групі при спільному виконанні цієї духовної практики. Чотириликість (три видимі обличчя і одне невидиме) засвідчує рівень цієї духовної практики, де вже використовують цілісність чотирьох Істот у пізнанні невидимого світу. До речі, у давнину триликість майже завжди зображували, маючи на увазі чотириликість (четвертий невидимий бік), про що свідчать, наприклад, міфологія і зображення «богів» у давньоіндійській цивілізації. Знак над його головою — це аж ніяк не «гілка фікуса». Це показаний вихід енергії з чакрану «Тисячолісник» і активація зазначеного робочого знаку під час цієї медитації.

Анастасія: Та тут навіть сам знак свідчить про духовний рівень цієї людини, якій під силу його активувати.

Рігден: Безумовно, це непростий знак. Верхній напис — це для обізнаної людини вказівка на цю духовну практику та її призначення.

Анастасія: За фактом, тут же є всі знаки, що ідентифікують цю духовну практику: косий хрест — символ чотирьох Істот, з певними акцентами; знак риби, що означає заглиблення у змінений стан свідомості; знак хвилі, що вказує на рух енергій; знак сил Аллата, стилізований для запису... По суті, те ж, що й у прадавніх наскельних написах. Тут навіть, якщо люди згодом трактуватимуть ці знаки у своєму матеріальному розумінні, саме зображення збереже основні духовні відомості для обізнаних людей нових поколінь.

Рігден: Абсолютно вірно.

Анастасія: Ви знаєте, коли я шукала інформацію про Хараппську цивілізацію, то несподівано для себе знайшла і багато інших цікавих фактів. Взяти ту ж стеатитову печатку, про яку ви говорили... До речі, я думаю, читачам також буде цікаво дізнатися, як і мені свого часу, чому в давнину печатки часто виготовляли саме зі стеатиту. Адже цей матеріал використовували ще в епоху палеоліту, про що свідчать знайдені археологами жіночі ритуальні фігурки «палеолітичних Венер», зроблені з цієї гірської породи.

Рігден: Цей матеріал справді був широко розповсюджений серед народів у різні часи. Саме зі стеатиту виготовляли магичні фігури у Стародавній Індії, Стародавньому Єгипті, описуючи його в переказах як камінь, наділений священними властивостями. Його використовували

на Уралі, в Азії, Америці. У давнину його називали ще «вогненным каменем», оскільки він «підкоряв полум'я і примушував навіть розпечену твердь набувати його внутрішньої форми». У цьому вбачали сакральну філософію. Ну і, звичайно ж, цей камінь не «порожній». Стеатит має справді унікальні властивості. Крім того, що легко піддається обробці (до його складу входить тальк, магнезит, хлорит), він має достатню міцність, високу теплоємність і теплопровідність, стійкість до хімічного, акустичного впливів (він не резонує і не проводить звук). Загалом, як би сьогодні сказали, талькохлорит (так його називають нині геологи) має гарні ізоляційні властивості, є джерелом позитивної енергії. В нагрітому стані він випромінює теплові хвилі, які за частотою збігаються з частотою теплового випромінювання самої людини і становлять 8 — 9 мікрон. А також має ще ряд властивостей, які позитивно впливають на здоров'я людини. Про це знали ще в сиву давнину, тому часто його використовували і в побуті, і в магії. Крім того, завдяки таким унікальним властивостям цієї гірської породи, печатки зі стеатиту неможливо було спалити, вони були досить міцними і зберігалися тисячоліттями, тому його використовували для передачі подібних знань...

Анастасія: А ось копія зображення стеатитового відбитка зі знахідок Мохенджо-Даро. Ви нам про нього колись розповідали. Тут справді відображені знання техніки проведення групової медитації «Вогняний Лотос». Судячи з відбитка, ведучою в медитації є жінка, що має зв'язок з духовним світом. На її голові розміщений знак «АллатРа».

Малюнок 52. Зображення на відбитку печатки

групової медитації

(Хараппська цивілізація; III — II тис. до н.е.;
долина Інду, Південна Азія).

Хоча цю печатку в наукових книгах описують як ритуал жертвоприношення з процесією із семи фігур, де розміщене божество, що стоїть на священному «фіговому дереві». Ясна річ, що коли в людському суспільстві втрачена основа духовних знань, сакральної символіки і знаків, важко щось із подібного зрозуміти з позиції матеріального світогляду. Для більшості людей і зараз ця картинка не буде виходити далі їхніх теперішніх уявлень про світ.

Рігден: Кожен несе протягом життя свій багаж особистого досвіду. За його змістом людина судить про світ, але насправді це її судження про себе. Матеріальний світогляд приземляє, ще більше сковуючи Душу та обтяжуючи ношу, змушуючи людину, мов каторжника, волочити ці важкі кайдани у своїй свідомості. Духовний світогляд окриляє Душу, вдосконалює і сприяє формуванню власного багажу винятково із цінностей духовного світу, які не втрачаються і після фізичної смерті тіла людини.

Анастасія: Вкотре переконаюся, як важливо для людини мати особистий духовний досвід і Знання і ставитися з повною відповідальністю до свого духовного розвитку. Адже життя минає дуже швидко. У Хараппській цивілізації люди знали про це напевне, судячи із залишків їхньої культури. Ось зображення штампа печатки, про яку ви якось згадували, як про символічну схему медитації на чотири Істоти. На ній знову зображена трилика людина, що сидить у позі лотоса. Над головою медитуючого в ділянці чакрану «Тисячолісника» символічно зображена квітка лотоса (так само квітку малювали і стародавні єгиптяни), схематичне позначення знаків Аллата, «АллатРа». А поруч напис у вигляді символів і знаків. З боків центрального зображення — *чотверо* звірів.

**Малюнок 53. Печатка із зображенням медитації
на чотири Істоти**

(Хараппська цивілізація; III — II тис. до н.е.;
долина Інду, Південна Азія).

Причому які четверо звірів: слон, тигр, буйвіл та однорогий носоріг! Слон зображений таким, що йде убік — символ Задньої істоти, повільного та сильного минулого людини. Тигр, що нападає — символ агресивної Правої істоти. Буйвіл, що кричить, — символ Лівої істоти, якщо враховувати той же символізм Стародавньої Індії та Південно-Східної Азії, де буйвіл — це символ надприродної сили, чоловічого начала. А ось однорогий носоріг, згідно з міфологією прадавніх народів Інду, є символом сили, проникливості, щастя, безстрашної істоти, яку боїться навіть тигр. Тобто він наділений характеристиками Передньої істоти. І тут зовсім не випадково відображена символіка єдиного рога.

До речі, ви знаєте, я зі здивуванням виявила, що на печатках Хараппської цивілізації поширеним мотивом була міфічна священна істота з одним рогом (учені назвали його єдинорогом), зображена поруч зі священною (духовною) атрибутикою. Для мене це було досить інтригуючим відкриттям, враховуючи все те, що ви нам розповідали раніше про цю істоту.

Рігден: Єдиноріг з давніх-давен був одним із символів Передньої Істоти, яка сприяє духовно чистій людині з'єднанням зі своєю Душею, виходу з кола перероджень. Він персоніфікував устремління тільки в одному напрямку — духовному, тому його і наділяли тими якостями, які властиві людині при її духовній роботі над собою: чистотою, шляхетністю, мудрістю, силою, хоробрістю, досконалим добром, а також

пов'язували з силами Аллата — божественною чистотою жіночого начала (міфи про Діву і єдинорога).

Малюнок 54. Символ у формі єдинорогів на печатці протоіндійської цивілізації

(Харапська цивілізація; III–II тис. до н.е.; долина Інду, Південна Азія). На печатці два єдинороги (шиї та роги зображені зі вказівкою на спіральну структуру) з колом посередині утворюють стилізований символічний знак Аллата з колом (символ «АллатРа»), над ним ромбічна структура і сім великих листків (вказівка на духовне преображення людини і її вихід у сьомий вимір), а також два малі листки з боків ромба. У нижньому кутку печатки ромбічний знак зі сферою всередині (знак ромба — знак трансформації) також вказує на людину, що досягла духовного звільнення і виходу в сьомий вимір за життя (4 кола по кутах ромба вказують на чотири повністю контрольовані її Істоти; внутрішнє коло зображене як символ шестимірного світу, у цьому символі вказує на осягнення людиною всіх шести світів через внутрішнє пізнання).

Якщо простежити історію символів, то, наприклад, шумери ставили зображення єдинорога як символ, пов'язаний з колом (Душею), який дослідники трактують як «місячний символ», а також як атрибут богинь у понятті духовної чистоти. Ассирійці зображували єдинорога на барельєфах поруч із Деревом Життя, єгиптяни вкладали в його образ найкращі моральні якості. Перси, згідно з їхніми священними знаннями, вважали єдинорога досконалістю, представником «чистого світу» серед тварин (початково чотирьох тварин), а його ріг — єдиною силою, здатною перемогти Арімана. Або ж взяти старослов'янські сказання й бувальщини, зафіксовані у старовинному руському збірнику духовних пісень «Голубиній книзі» (книга, яка в XIII столітті була заборонена релігійними жерцями тих часів), де єдиноріг згадується як Індрик-звір (Індра). Там є такі рядки:

У нас Індрик-звір усім звірам звір,
І він ходить, звір, підземеллям,
Він проходить усі гори білокам'яні,
Прочищає струмки і проточини.
Коли цей звір розіграється,
Увесь всесвіт сколихається.
Вся звірина йому, звірові, поклоняється,
Нікому він образи не чинить.

Анастасія: Так, я стикалася з цими билинами, в яких описується світогляд давніх людей, у тому числі і в питаннях космології, соціології, духовних знань. Але цікавими вони для мене стали після того, як я почала розуміти їхню духовну суть і навчилася відокремлювати зерна від полови. Наприклад, про Індру говориться, що він живе на священній Горі, їсть і п'є з Синього моря, ходить рогом по підземеллю, як сонце по піднебесю. Враховуючи, що священна Гора є символом виходу в інший вимір, вода означає духовний світ, а спіралеподібний ріг, за допомогою якого Індра «ходить по підземеллю», — астральні подорожі через «тунелювання», де частенько «тунель» закручений по спіралі, то досить цікава виходить книжка!

Рігден: Якби ти бачила первинний варіант цих билин, який колись давно був у предків слов'ян, ти б здивувалася тій простоті Істини, тим духовним Знанням, які були туди вкладені через подібні символи. Але, на жаль, у варіанті, що дійшов до сучасних людей, від цих сказань мало що залишилося. І тут справа не тільки в тих спотвореннях, які накопичилися протягом століть при передачі Знань. На жаль, ці перекази були ґрунтовно перероблені, коли почали насаджувати християнство і знищувати «язичницькі», одвічно слов'янські вірування, де замінюючи інформацію, де переробляючи її, а де й зовсім спалюючи берестяні грамоти зі старослов'янськими записами. Тоді й відбулися серйозні підміни з ухилом на ідеологію християнської релігії.

Наприклад, раніше одним з епітетів Індри був «фарь», що давньоруською мовою означає «породистий кінь, скакун». Служителі християнської релігії цим скористалися, і став єдиноріг проживати в них за легендою не на священній Горі з руських билин, а на Святій горі Фавор, що знаходиться в Палестині і за християнською традицією вважається місцем Преображення Христа. Але що я хочу сказати з приводу самого епітету «фарь». Давні слов'яни вживали це слово у значенні «кінь» по відношенню до Індри (єдинорога), а це теж вже людська інтерпретація Знання. За первісною легендою (колись відомою не тільки на територіях, де проживали предки слов'ян, але й у Стародавній Індії, Стародавньому Ірані (горах Загроса)), Передня істота, символом якої виступав єдиноріг, була пов'язана з Фарно або, кажучи сучасною мо-

вою, Граалем. Фарно (Фарн на Сході) позначали як сяюче начало, божественний вогонь, який примножує силу, владу і могутність. Згадувалося, що Фарно допомагає Душі людини пройти міст, що веде у вічне життя. А тепер все це зістав з тими знаннями, які ти вже маєш.

Анастасія: Для мене ця інформація, як і кожна з вами зустріч — чергове відкриття! Тепер, по-перше, зрозуміло, чому на давньоруських хатах, святилищах ставили дві дерев'яні голови коней з великим солярним символом (колом). До речі, ця традиція була поширена не тільки на Русі, але й у давніх народів Прибалтики, Європи. Виходить, крім того, що це був стилізований знак «АллатРа», так ще у значенні сакральних знань — один з варіантів інтерпретації старовинних переказів про единорога і Фарна. По-друге, якщо ця легенда має спільний індоевропейський корінь, значить її відгомони (а отже, і залишки тих Знань) потрібно шукати не тільки в давньоруському епосі, але й серед літературних пам'яток Стародавнього Ірану, Стародавньої Індії.

В тій же Стародавній Індії, наприклад, найпопулярнішим ведичним персонажем був саме бог Індра. У перекладі з давньоіндійської корінь слова «Indra» позначає вказівку на духовну Силу. Цікаво, що є згадування про те, що цьому богу властива багатоформність і що він може перетворюватися в кінське волосся. Сам Індра в міфах постає богом Неба, який пов'язаний з дощем (водою), звільняє ріки і потоки, пробиває канали (як і слов'янський единоріг Індрик). Він «син сили», «той, хто п'є сому», дружелюбний, завжди готовий прийти на допомогу. І головне, саме Індра, згідно з легендами, бореться сам-один і перемагає дракона Врітру (демона хаосу), а його перемога прирівнюється до перемоги динамічного начала (сил Аллата) над бездіяльним хаосом (Тваринним розумом), веде до улаштування ведичного світу «широких просторів». Цей поєдинок є центральним сюжетом переказу. Якщо врахувати, що з давньоіндійської «Vrtra» (Врітра) буквально перекладається як «затор», «перешкода», а Індра персоніфікує духовну силу, то, по суті, це все означає подолання Тваринного начала, духовну перемогу людини над самою собою, її звільнення.

Рігден: До того ж вважається, що Індра є Стражем однієї з чотирьох сторін світу. Є також згадування, яке має стосунок до Знання про улаштування світу. Зокрема, що Індра править Сваргою (Небом) — за уявленнями індусів раєм, що знаходиться на вершині гори Меру. А тепер згадай, що у слов'яноноруській міфології теж був бог Сварог — бог Неба, небесного вогню, батько Дажбога і Сварожича. У загальноноруському літописному зводі початку XII століття «Повісті временних літ», внесеному в Іпатіївський літопис, збереглися такі згадки про нього: «... сего ради прозваша и богъ Сварогъ... и по семь царствова сынъ его

именемъ Солнце, его же наричють Дажьбогъ... Солнце царь, сынъ Свароговъ, еже есть Дажьбогъ...».

Анастасія: Правильно, це все має один і той самий корінь! Адже, хоч і алегорично, але говориться про сім вимірів, духовну роботу людини над собою. Той же Сварог як уособлення неба, згідно з бувальщинами, «у мороці хмар розпалював полум'я небесного вогню (блискавку)». А потім, «розбиваючи громовими стрілами хмари, розпалював світильник сонця, погашений демонами темряви». Якщо врахувати, що Сварог виконує тут роль Передньої істоти, хмари — це думки від Тваринного начала, а світильник — Душа, «погашена темрявою» субособистостей, то досить цікавою виявляється давньоруська міфологія.

Рігден: Ще б пак... Між іншим, в тій же «Голубиній книзі», яка пояснює походження світу, згадується і про Алатир-камінь. За легендою вважається, що на ньому вибиті знаки, що «говорять» про закони бога неба Сварога. Згідно з давньоруськими повір'ями, саме з-під Алатир-каменя беруть початок джерела живої води, які несуть всьому світу їжу та зцілення (творення), саме під ним прихована сила, якій немає кінця, і саме на Алатир-камені сидить красна дівиця Зоря, яка постійно будить світ від нічного сну. Тепер зістав усе це зі знаннями про знак «АлатРа», про силу божественного творчого жіночого начала Аллата та її важливу роль як у процесах розвитку Всесвіту, так і в духовному пробудженні Особистості та її злитті з Душею. До речі, Алатир — так предки слов'ян здавна називали в духовних сказаннях силу Аллата, що йде від Бога, і ту людину, яка накопичувала цю силу і примножувала її в собі духовною працею.

Анастасія: Так, багато що стає очевидним, коли маєш духовні знання. Починаєш розуміти не тільки себе, але і єдине духовне зерно різних культур. Мені шкода дослідників, які бачать тільки матеріальний бік питання навіть у такому багатому символами і знаннями зображенні, як печатка Хараппської цивілізації, про яку ми тільки що згадували. До речі, зображення цієї людини, що сидить у позі лотоса, з чотирма тваринами по боках, що позначають чотири Істоти людини і знаком над її головою, в науковій літературі представлено як зображення триликого бога з квітами над головою і тваринами з боків. Відповідно, за своїми ж описами науковцями зроблені й висновки, що це бог-покровитель худоби, тварин. Ось що означає сприймати світ з «матеріальної точки зору», з позиції Волі Тваринного розуму.

Рігден: Ну, було би бажання переключити домінанту Спостерігача побачити корінь питання. Знання, зафіксовані в символах і знаках, були і є, але лише той, хто духовно шукає, за завісою таємниці може побачити Істину.

Анастасія: У цій копії є ще один цікавий образ. З боків людини, яка медитує, зображені дикі тварини, що жили в тих місцях, тобто зрозумілі приклади для тих народів, які яскраво характеризують чотири Істоти. А під «троном» з характерними копитцями зображені свійські приручені тварини — кози. У Стародавній Індії коза була символом плодючості, життєвої сили, турботи про поживу (м'ясо, шерсть, молоко). У священних Ведах згадується, що на цій тварині їздять деякі ведійські боги, наприклад, Агні — бог вогню, жертвовного багаття і домашнього вогнища. Але це все було вже набагато пізніше після існування культури Хараппської цивілізації. Враховуючи духовну символіку, зображену на печатці, а також розташування кіз під «троном з копитцями», на якому сидить людина, все це символізує, що медитуючий знаходиться вище побутових, земних прив'язок, що його духовна турбота перевершує турботи матеріального світу.

Рігден: Абсолютно вірно. Всі ці тварини — це лише зрозумілі для мислення тодішніх людей асоціації, які характеризують особливості духовних знань, медитацій, іншого, відмінного від тримірного світу, світорозуміння, не більше того. Але люди схильні до наслідування. При відсутності споконвічних Знань, досвіду і напрацювань духовних практик або просто їх нерозуміння, вони починають сприймати асоціації з духовних вчень як матеріальну дійсність. Більше того, люди від свого матеріального розуму роблять ці асоціативні образи «священними» і починають поклонятися їм у матеріальному світі, думаючи, що в такий спосіб досягнуть просвітлення, отримують «милість небес». Ось тому й відбуваються в історії казуси з перекручуванням Знань, інтерпретаціями від людського розуму: коли в духовному вченні вказувалося «для того, щоб бути причетним до божественного, треба вбити в собі звіра», необізнані люди сприймали ці слова буквально. В результаті в історії людства і виникли криваві жертвоприношення тварин, людей, просто через неправильне або навмисно перекручене трактування залишків колишніх Знань тими, хто керував релігійною політикою або впливав на формування вірувань того або іншого народу.

Сьогодні релігії разом з їхніми жертвоприношеннями виглядають в очах людей техногенної цивілізації дещо примітивно. Адже від їхньої політичної множини і шоу-поклоніння різним богам не залежить харчування й виживання людського суспільства загалом. Зараз матеріальний «бог» більшості живучих людей — це гроші, як раніше та ж коза в родині. Але пройде якийсь час, і матеріальні пріоритети знову зміняться, хоча від цього не перестануть бути матеріальними... Ти подивися, якими асоціаціями сьогодні доводиться оперувати, оновлюючи втрачену духовну Істину: порівнювати з науковими загальнозрозумілими відомостями, проводити асоціації з роботою комп'ютера, техніки

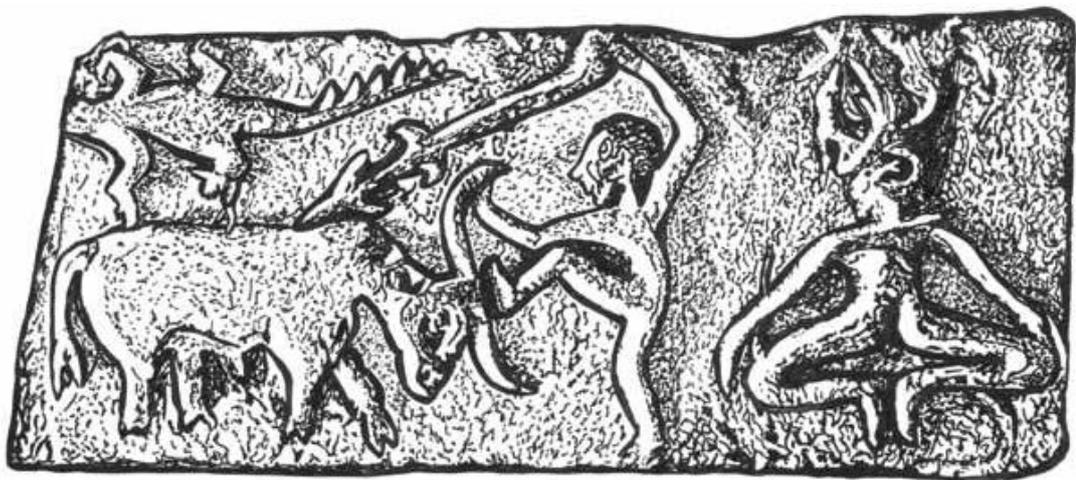

тощо. Якщо люди зараз у переважній своїй більшості не зміняться в духовному аспекті, то цілком можливо, що в майбутньому, якщо воно настане для цього людського суспільства, всі ці знання будуть також сприйматися людьми буквально, з перекрученням духовного змісту.

Анастасія: Уявляю собі, якими можуть бути заклики техногенних жерців: «Принеси в жертву богам наномолекули останньої добірної модифікації, і ти спокутуєш всі свої гріхи за цілий місяць. Вір у розум світового Суперкомп'ютера і ти врятуєшся!»

Рігден: Усе це було б смішно, якби не було так сумно. Так що жарти жартами, а людям варто серйозно задуматися над цим. Духовний світ неможливо точно описати, це зовсім інший світ, відмінний від матеріального. Але духовний світ можна реально відчутти, займаючись духовними практиками, перемагаючи свій егоцентризм і відкриваючи в собі шлях до світу Вічного.

Анастасія: Це справді так. Суть вами сказаного особливо розумієш тільки після того, як починаєш дисципліновано ставитися до себе, до духовної роботи і щоденних практик... Перемогти своє Тваринне начало і духовно звільнитися — це фактична мета всіх духовних вчень, починаючи з часів палеоліту. Інша справа, як люди фіксували ці знання на відміну від сучасного розуміння передачі інформації. Знов-таки, в тій же Хараппській цивілізації знайшли ще й такий досить цікавий відбиток на теракоті. На одному боці таблички — зображена людина, яка сидить у позі лотоса (Спостерігач), з відповідним медитативним символом над головою. А поруч з нею — людина, яка вбиває буйвола (перемагає своє Тваринне начало). Над буйволом знаходиться ящірка з шістьма шипами на хвості. Звичайно, у наукових книгах припускають, що це полювання, жертвопринесення тощо...

Малюнок 55. Зображення, що символізує перемогу над Тваринним началом

(Хараппська цивілізація; III—II тис. до н.е.;
долина Інду, Південна Азія).

Рігден: До речі, ящірка (ящір) — це теж давнє традиційне символічне позначення певних духовних знань. Її вважали містичною істотою, так само як і змію, але, знов-таки, лише тому, що раніше асоціативно порівнювали життя цього земноводного з різними духовними процесами. Наприклад, її образ асоціювали з глибокою старовиною, з давніми структурами головного мозку, а також із зв'язком з водою (іншим світом), фактом присутності або заглиблення (Спостерігача, входження ним у змінений стан свідомості), проникненням (тунелюванням, символом Задньої істоти). Образ ящірки зображували також як знак мудрості, попередження про небезпеку, символ змін.

А щодо цього малюнка, то на хвості ящірки позначені не шипи, а всього лише символічне позначення гір. Це в сьогоднішньому суспільстві ми маємо можливість говорити про виміри, багатомірність світу, змінені стани свідомості. А в сиву давнину ці знання асоціативно виражали трохи інакше. Для людей, у яких все життя проходило в оточенні гір, нелегкий шлях самовдосконалення, відмови від свого Тваринного начала (мирських бажань, егоцентризму) порівнювався з підйомом на гору (подоланням себе), а проходження вимірів у духовних практиках — як подолання першої гори, за нею — другої гори та ін. Гора у багатьох народів — це символ духовного піднесення, зв'язку з вищими світами, асоціативний образ поєднання різних світів (наприклад, землі і неба, землі і підземного світу), відповідно, житла істот іншого світу. Добратися до «іншого світу» можна було, лише подолавши себе. Але, щоправда, через такі асоціації, коли почалося бездуховне, порожнє матеріальне наслідування, гору почали позначати як місце жертвопринесення, тому що вона нібито «ближче розташовується до богів».

Анастасія: Цікавий іще малюнок на іншому боці цієї теракотової форми. Тут зображена усміхнена жінка, яка схопила за горло двох «тигрів» (бокові Істоти), і стоїть вона над слоном (символом повільного, сильного минулого, що відходить, — Задньої істоти). Її волосся — як символічне зображення 12 промінчиків. А над головою — знак косоного хреста в колі з викресленими боковими істотами, тобто символ повного контролю над ними. Дослідники не можуть визначитися з приводу тлумачення цього зображення, тому що це єдиний «рукопис Інду», на якому зображено, на їхню думку, «колесо зі спицями над головою жіночого божества».

Рігден: Ех, побільше б у духовній історії людства таких «колес», причому не в теорії, а на практиці, — ціни б не було цьому людству!

Анастасія: Ну, враховуючи історичні артефакти, так міцно «за горло» тримали під контролем свої бокові істоти не тільки кращі представники праіндійської цивілізації, що проживали колись в Азії. У священній символіці стародавніх єгиптян (Африка), індіанців Стародавнього Перу (Південна Америка), скіфів, слов'ян (Європа) теж є аналогічні символи. І, до речі, згодом спостерігається явна трансформація цього найдавнішого асоціативного символу бокових Істот у відповідний окремий символ у вигляді посоха.

1

2

3

4

5

6

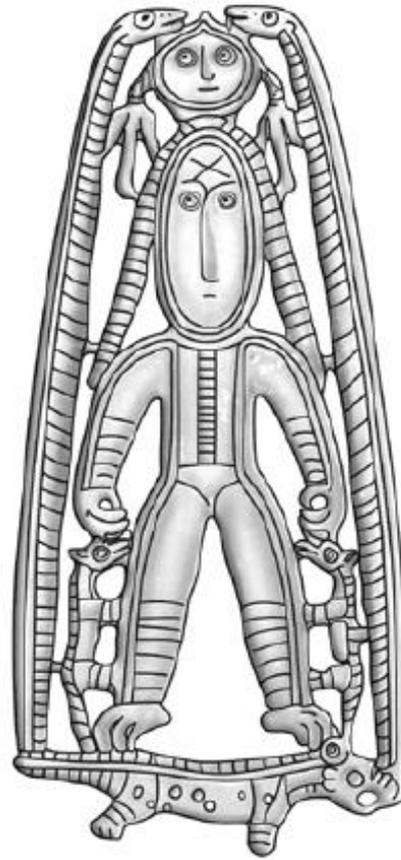
7

8

9

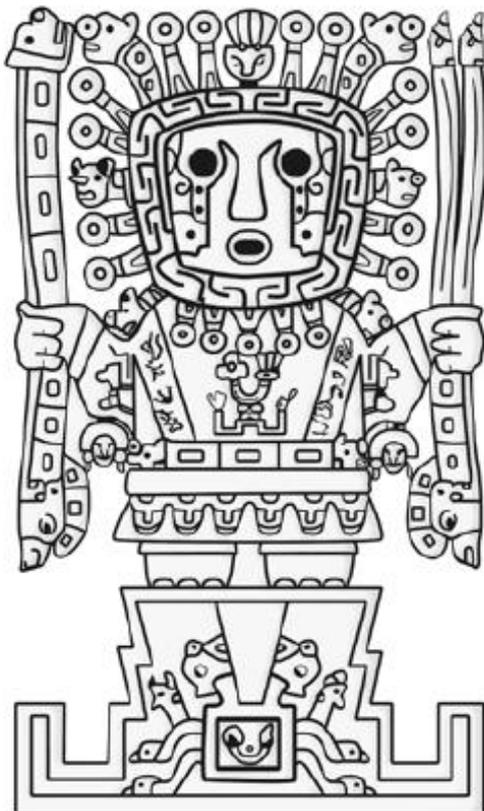
10

11

12

13

14

Малюнок 56. Символічне зображення у різних народів духовного контролю людиною своїх бокових Істот:

- 1) зображення на теракотовій формі: давній символ над головою усміхненої жінки, яка тримає за горло двох «тигрів» (Хараппська цивілізація; III—II тис. до н.е.; долина Інду, Південна Азія);
- 2) зображення скіфської богині Артимпаса, що входила до складу семибожного скіфського пантеону (VII—III ст. до н.е.; Північне Причорномор'я);
- 3) зображений давньоєгипетський знак «анх», що тримає двох міфічних тварин з копитцями (рельєф у єгипетському храмі Себека і Хароериса; 80 р. до н.е.; місто Ком-Омбо, Єгипет);
- 4) старовинна золота підвіска народів Південної Америки у вигляді кубоподібної фігури, що стоїть на двоголовому змії;
- 5) знак переможного божества, бога-громовержця стародавніх слов'ян — Перуна (до християнства вважався вищим богом у пантеоні Київської Русі IX століття н.е.); за легендою після перемоги Перуна над міфічним ворогом звільняються води (в архаїчних трансформаціях міфу визволяється божественна жінка (Макоша), викрадена його супротивником), і проливається небесна волога (дощ);
- 6) білокам'яне різьблення на південному фасаді Дмитрівського собору (пам'ятка руської архітектури; собор збудовано в 1194-1197 рр.; Володимиро-Суздальський музей-заповідник; м. Володимир, Росія);
- 7) наскельний малюнок (близько IV—III тис. до н.е.; узбережжя Білого моря; Республіка Карелія, північний захід Росії);
- 8) фрагмент мантиї індіанської культури Паракас (V—III століття до н.е.; Стародавній Перу; Південна Америка);
- 9) зображення скіфської Богині на вуздечковій прикрасі — золотому кінському налобнику (IV ст. до н.е.; курган Велика Цимбалка, Запорізька область, Україна; музей «Ермітаж», м. Санкт-Петербург, Росія);
- 10) прорізна бляшка із зображенням Богині (VII—VIII ст.; археологічна знахідка в районі озера Чудь, Пермська область, Росія; Чердинський краєзнавчий музей ім. О. С. Пушкіна);
- 11) давньоєгипетський священний скіпетр «уас» у вигляді посоха з вигнутою верхівкою і роздвоєним низом (голова і копитця тварини); атрибут давньоєгипетських богів, що означав контроль (владу) над Тваринним началом;
- 12) символічне зображення драконоподібного змія з пір'ям у міфології північноамериканських індіанців; у міфах згадується, що він символізував бурі; перемогти такого дракона міг тільки Великий Герой, який мав моральну чистоту і перевершував силою духу;
- 13) верховне божество води й землі, деміург у релігії інків — Віракоча (в руках тримає двох зміїв — один з сімома «поділками» тіла, який вказує на семимірність, другий з трьома «поділками» тіла та роздвоєними копитцями, який вказує на тримірність світу і Тваринне начало); (XI—XVI ст. н.е., Південна Америка);
- 14) стела «Гор на крокодилах» (III століття до н.е.; Стародавній Єгипет); Гор зображений оголеним як символ чистоти, не обтяженості ма-

теріальними бажаннями у своєму проходженні через цей світ (зазначена важливість контролю своїх Істот, панування не матеріальних цінностей у людському житті).

Рігден: Так, хто б тоді міг подумати, яких масштабів сягне ця «трансформація» від людського розуму... Символ, що персоніфікував колись духовний контроль людини над своїми боковими Істотами (отже, можливість духовного вдосконалювання і звільнення з матеріального світу), після втрати духовної складової через нерозумне людське наслідування почали використовувати як символ влади над людьми. Жерці різних релігій, маги, монархи, королі, царі, імператори зробили посох, скіпетр матеріальним символом своєї всеосяжної влади і панування над народами. До речі, грецьке слово скіпетр («sceptron»), латинське «sceptrum» означає «посох, опора».

Уже ніхто й не пам'ятає, а чому, власне кажучи, ця звичайна палиця, за володіння якою люди часом убивали один одного, прагнучи до влади, була наділена таким символізмом, як атрибут «богів Неба», посередник між Богом і людьми (королями — їхніми підданими), гарант миру і справедливості? Чому її вважали символом додаткових можливостей її носія і вищої влади в понятті «як ти бажаєш»? Чому вона служила у різних народів атрибутом смерті і воскресіння, перемоги, очищення та відродження, символом небесного заступництва, атрибутом Бодхісатви, покажчиком шляху? Чому в далеку давнину серед людей мали духовний авторитет ті їхні предки, поруч з якими зображували цей символ?

Анастасія: Це так. Але ж у Стародавньому Єгипті люди, схоже, ще відали про духовне значення символів. Той же єгипетський потрійний скіпетр складався з батога, що символізував владу над матерією (Ліва істота), жезла з гачком — контроль над почуттями (Права істота) і персня — володарювання над власними думками. Звичайно, згодом і в Єгипті втратилося це розуміння, але все-таки частково інформація про символи, що фіксували колишні Знання, дійшла і до сьогоденних днів.

Артефакти Стародавнього Єгипту і сьогодні вражають своєю інформативністю в плані духовних знань. Там одна змія з 72 кільцями («ланками» тіла), що кусає свій хвіст, чого вартує! До речі, я захопила з собою і малюнки з зображенням прикрас Харапської цивілізації, які були знайдені археологами. На території розкопок було виявлено багато теракотових браслетів і пернів, зроблених у формі змії, що кусає свій хвіст, так би мовити, уробонос Харапської цивілізації, що свідчить про давність цього символу.

Більш того, була знайдена одна цікава річ — чи то ритуальний пояс, чи то намисто. Але цікавий її опис: вона складається з 42 довгих намистин з дорогоцінного каменю сердоліку, 72 сферичних бронзових намистин, 6 бронзових намистин, 2 бронзових завершень у формі півмісяця і 2 порожніх циліндричних завершень також із бронзи. 42 довгі намистини з сердоліку! Якщо згадати, що у давніх єгиптян було саме 42 моральні заповіді, з яких іудейські жерці запозичили тільки десять для створення своєї релігії, то виходять цікаві зіставлення. Очевидно, ці знання були розповсюдженими у стародавньому світі, просто кожний народ у різний час приписував ці заповіді своїм богам.

Невипадково, очевидно, і те, що ці 42 намистини зроблені з сердоліку. Цей дорогоцінний камінь широко використовували для виготовлення різних виробів в епоху неоліту. Він був добре відомий у державах Дворіччя, Стародавніх Індії, Єгипті, а також у народів Стародавніх Європи, Азії, Америки. Його знали і на Русі, він згадується в «Ізборнику Святослава». З нього виготовляли різні ритуальні прикраси, амулети, талісмани, культові предмети. Я читала, що у Стародавньому Єгипті сердолік пов'язували з усякими символами, що персоніфікували живу Душу, захист у загробному світі, асоціювали з лобовою чакрою і ясновидінням. Людям також були відомі його лікувальні властивості...

Але найцікавіше в харапській ритуальній прикрасі те, що там не більше, не менше, а саме 72 сферичні намистини, 6 бронзових намистин, 2 півмісяці... Враховуючи Знання про 72 виміри Всесвіту, шестимірний вимір матеріального світу, у якому розташовується енергетична конструкція людини, а також основні знаки Аллата у вигляді півмісяця, можна відзначити, що існував досить цікавий спосіб фіксації та передачі інформації навіть через подібні ритуальні прикраси.

Маючи духовні Знання, справді дивишся на світ іншим, більш глобальним поглядом і розумієш більше, ніж подає матеріальна система цінностей. Адже, якщо задуматися над питанням, навіщо людині така складна конструкція з безліччю адаптаційних механізмів, взаємозв'язків, дивовижною хвильовою структурою та унікальним головним мозком, здатним працювати в різних режимах і змінених станах свідомості? Відповідь проста, як будь-яка істина: тому що у людини є перспектива духовного розвитку, інакше вона б нічим не відрізнялася від будь-якої іншої тварини.

Рігден: Найбільшою цінністю є не матеріальні надбання, а саме духовні Знання, завдяки яким може удосконалюватися як сама людина, так і суспільство, розвиваючись в цілому. Духовні знання були споконвічно в людському суспільстві. Просто раніше, як і зараз, зберігалися умови вибору людського: хтось вникав у них більше, оскільки прагнув

звільнення Душі, хтось менше, оскільки не міг впоратися зі своїм Тваринним началом і обирав тимчасове замість вічного. Природно, що періодично доводилося оновлювати ці Знання у людстві і адаптовувати для тих чи інших народів з урахуванням зрозумілих для них асоціацій. Звідки згодом і пішла така варіація легенд, що містять одні й ті ж початкові відомості. Але повторюю, Знання про інструменти для духовного вдосконалювання людини були одвічно. Це можна простежити за найдавнішими символами і знаками, про які вже згадували у розмові.

Анастасія: Це незаперечний факт, досить глянути на основні найдавніші знаки, що символізують духовний світ і повне духовне звільнення людини.

Рігден: Що стосується цього, я би звернув особливу увагу сучасного людства на знак — «АллатРа». Його споконвічне зображення — порожнє коло, яке знизу облямоване півмісяцем ріжками догори. Він є одним з 18 первинних найдавніших робочих знаків. Назва цього знаку — «АллатРа». говорить про якість його сили. Річ у тім, що на зорі людства, завдяки споконвічним Знанням, люди відали про Єдиного (про Того, Хто створив усе), позначаючи Його прояви звуком Ра. Творчу силу Ра — божественне жіноче начало, Праматір всього суцього, від початку називали Аллат. Звідти й пішла серед посвячених у духовні Знання назва цього споконвічного знака — «АллатРа» як позначення створюючої сили Того, Хто створив усе. До речі, в давнину ці відомості про священний Первинний звук люди відносили до сакральних знань про устрій Всесвіту в контексті відомостей про людину, як складного і нестабільного у виборі суб'єкта цього світу. А от у сучасних людей звук Ра в найкращому разі асоціюється винятково з міфами Стародавнього Єгипту про бога Ра.

Тим не менш, знак «АллатРа» як провідник створюючої сили Бога люди використовували з давніх-давен. Він є постійно активним і взаємодіє з видимим і невидимим світом, впливає на енергетичну конструкцію людини, незалежно від того, розуміє людина це чи ні. Але все-таки основна дія знака ґрунтується на виборі людському. Якщо в людині домінує Духовне начало, цей знак впливає на неї як додаткова духовна сила. Тобто знак входить ніби в резонанс і підсилює створюючу, духовну силу людини. А якщо в людині домінує Тваринне начало, то цей знак залишається по відношенню до неї нейтральним. Негативну людину, як правило, підживлюють цілковито інші знаки, що працюють на активацію матеріального, Тваринного начала. Знак «АллатРа» найбільше проявляє свій вплив (створюючу духовну силу) у групі людей, які в кожному дні справді працюють над собою, об'єднують

свої зусилля у спільних духовних практиках (молитвах, медитаціях і так далі).

Геліари, або як їх алегорично називали, наприклад, у середні віки — «істинні воїни Світла війська Господнього», завжди намагалися впровадити цей знак у маси, надаючи, таким чином, протягом століть допомогу тим людям з нових поколінь, хто дійсно йшов духовним шляхом. У давнину найкращим засобом для популяризації цього знаку була релігія. Хоча, звичайно, це і був вигаданий людьми інститут жрецької влади, але ґрунтувався він на зернах справжніх духовних Знань (які колись у повному обсязі давалися для всіх), а також на людях, котрі істинно йшли духовним шляхом. Останніх було не так багато, але саме вони і впроваджували в образи і атрибутику тих або інших шанованих богів духовні символи та активні робочі знаки. Втім, з такою ж ретельністю через релігію в маси впроваджували негативні знаки (що активували матеріальне) ті, хто служив Тваринному розуму.

Я вже розповідав, що **коло** є символом Душі, а також одним із **символів** прояву духовної Істоти зі світу Бога. А **символічний знак півмісяця ріжками догори** — символом людини, яка духовно звільнилася ще за життя. Знак «АллатРа» також використовувався як позначення того, хто прийшов з духовного світу (іншого, вищого) у цей матеріальний світ, оновлюючи втрачені споконвічні Знання.

*Символ Душі,
Духовного
світу*

*Знак
«АллатРа»*

*Символічний
знак «Аллат»*

Малюнок 57. Знак «АллатРа» і його складові.

Хочу звернути особливу увагу на те, що знак «АллатРа» є робочим (чистим) саме в такому вигляді, тобто *порожнє коло над порожнім півмісяцем з ріжками догори*. Якщо в колі або півмісяці розміщали будь-які зображення або умовні позначки, то знак переставав бути робочим (чистим) і ставав усього лише інформативним символом, як

будь-яка книга, у якій читаєш загальні відомості. Чому знак перестав бути робочим у цьому випадку? Тут чиста фізика. Просто при заповненні будь-чим, будь-яким зображенням *Порожнечі* знаку порушуються, скажемо так, квантові взаємодії знаку зі світом. А саме, знак із заповненим колом або півмісяцем, взаємодіючи з іншими вимірами зі свого другого виміру, при переході через езоосмос буде вже сприйматися в інших вимірах (у тому числі й у тримірному) не більше ніж картинкою, яка несе інформацію — символом.

Анастасія: Інакше кажучи, у цьому випадку він буде служити всього лише в якості символу, а не робочого знаку.

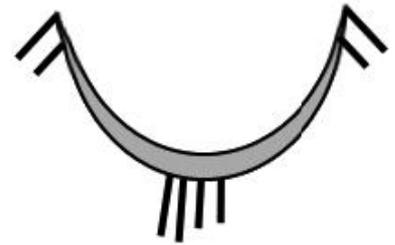
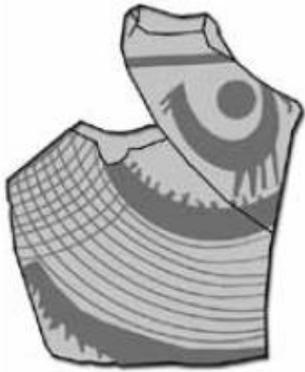
Рігден: Правильно. Отже, постараюся для людей більш зрозуміло пояснити різницю між робочим знаком і просто символом. Робочий знак, образно кажучи, можна порівняти з порожнім відром, яке Спостерігач опускає в криницю (активує знак) і дістає ним звідти воду (силу), а потім п'є її сам (поповнюється) або напуває інших (наділяє силою), або поливає свій сад (активує географічне місце), який у майбутньому принесе відповідні плоди (духовну активацію Особистостей, що перебуватимуть у тих місцях навіть у віддаленому майбутньому). Але якщо відро, яке він опускає в криницю, не порожнє, а заповнене (інформативний символ, а не робочий знак), то воно стає безглуздим, тому що воду ти ним не дістанеш. Я б навіть ще уточнив: це все одно, якби у такого відра взагалі не було дна, тобто, що опустив, те й вийняв — без результату...

Анастасія: Мабуть, також треба відзначити, що робочий знак «АллатРа» — один з найсильніших знаків, він часто використовувався людьми, які йшли духовним шляхом. І що найцікавіше, від нього не можна отримати силу, якщо Особистість не перебуває в позиції Спостерігача від Духовного начала, на відміну, наприклад, від знаку зірки.

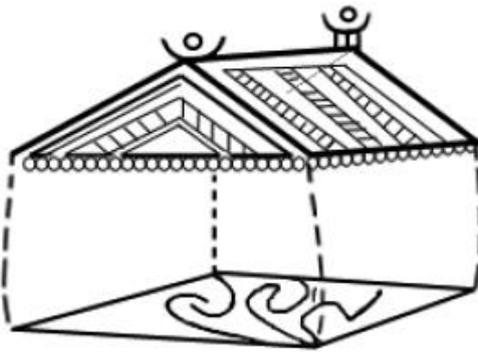
Рігден: Знак «АллатРа» працює у вимірах вище шостого і це ставить його в ряд з тими деякими унікальними робочими знаками, доступними для людини в цьому світі... Так що знак «АллатРа» — це справді сильний знак, який дозволяє накопичити і примножити в собі сили Аллата, тієї сили, яка йде від самого Бога і спрямовується безпосередньо на створення, тобто втілення Його плану. Тому в сакральному сенсі цей знак і вважається втіленням сили Бога через Аллат.

Анастасія: «АллатРа» і як робочий знак, і як символ із заповненим колом і додатковими позначеннями, що вказували на конкретні Знання, використовувався в різні часи в різних народів як тайнопис про духовні практики або Вчення. Приклади тому можна знайти, ознайомившись з відповідними археологічними артефактами, пам'ятками мис-

тецтва, писемності тих самих стародавніх культур Індії (Хараппської цивілізації), Трипільської цивілізації, Шумерської цивілізації, Стародавнього Єгипту, самобутніми культурами давніх народів Сибіру та ін. Ці символи археологи знаходять у наскельних написах, на стародавніх відбитках, стелах, глиняних табличках, амулетах, ритуальному посуді, одязі, у розписі давніх «святилищ».

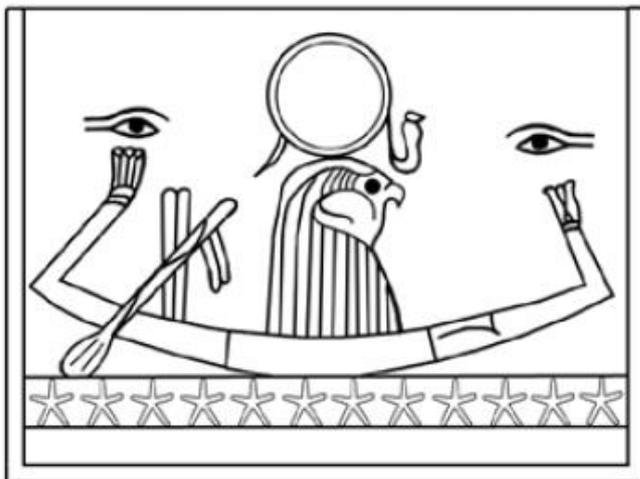
1

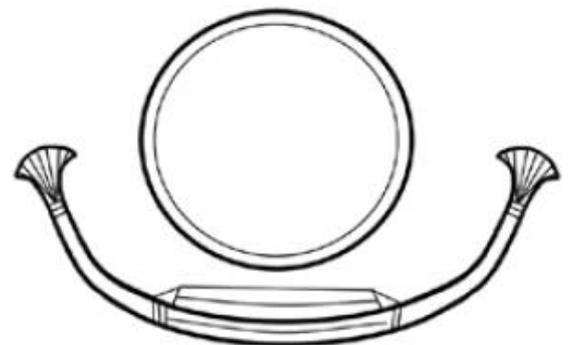
2

3

4

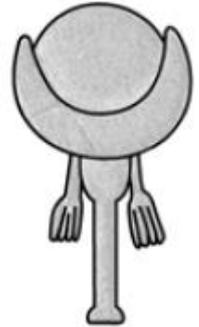
5-а

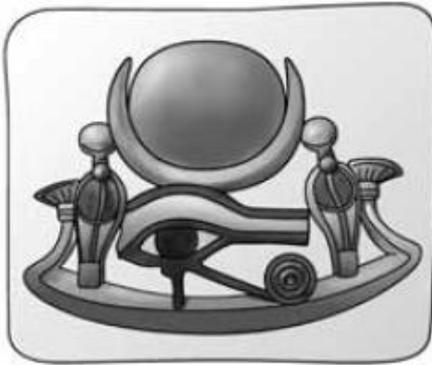
5-б

5-в

6

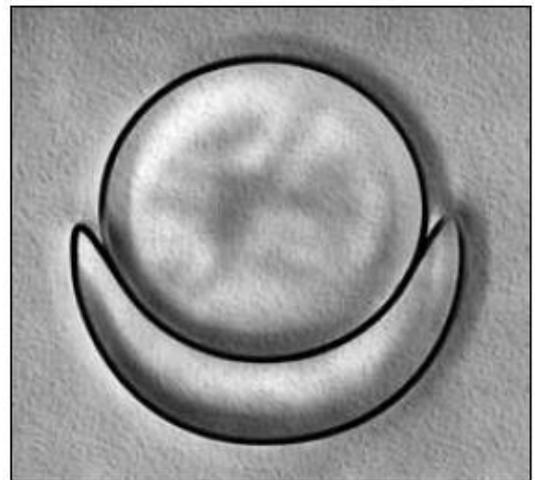
7

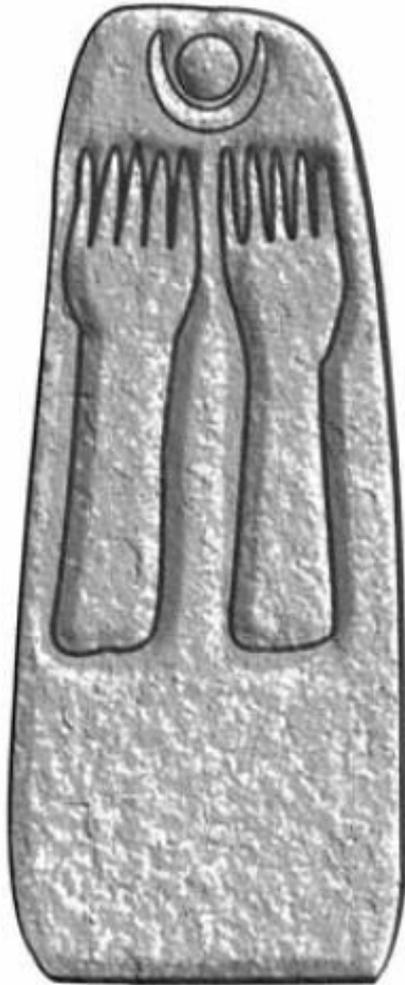

8

9

10

11

12

13

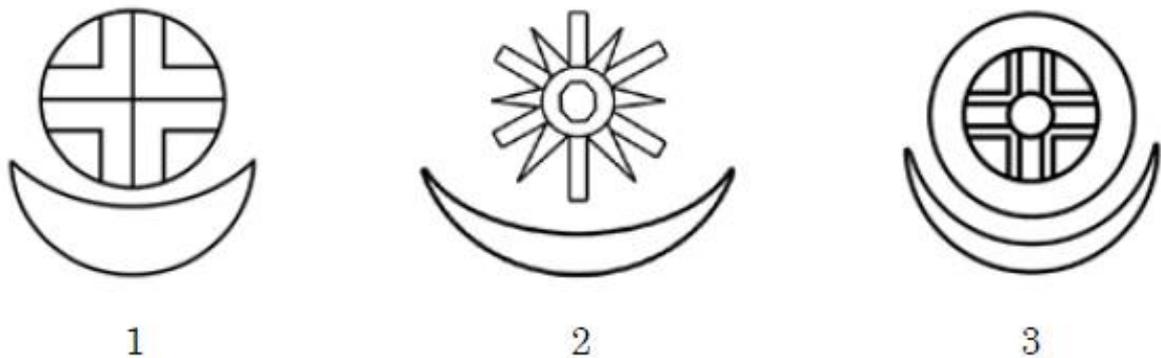
Малюнок 58. Знак «АлатРа» і його символи в культурах Стародавньої Європи, Азії, Африки:

- 1) археологічні знахідки із зображеннями «сонячного човна з колом» (це символ «**АллатРа**», тому що півмісяць зображений з додатковими елементами) на фрагментах ритуального посуду Трипільської цивілізації (Україна; Східна Європа);
- 2) глиняна квадратна пластинка із зображенням будинку, увінчаного знаком «**АллатРа**» (енеолітична культура Балкано-Дунайського регіону; зі знахідок біля міста Пловдива, Болгарія);
- 3) робочий знак «**АллатРа**» у Мінойській культурі (II тис. до н.е.; острів Крит);
- 4) зображення символу «**АллатРа**» у давньоєгипетських священних сюжетах у вигляді священного «сонячного човна» (Аллата) і бога Ра (в одному випадку з соколиною головою, увінчаною порожнім диском, в іншому випадку у вигляді самого порожнього диска, що був одним із зображень Ра);
- 5) символи «**АллатРа**» на артефактах:
 - а) культури Хаджилар (V тис. до н.е.);
 - б) Апеннінської культури (II тис. до н.е.);
 - в) культури народів Римської імперії (200 р. н.е.);
- 6) знак «**АллатРа**» у символі загальносемітського божества Баал, шанованого у Фінікії, Палестині, Сирії;
- 7) знак «**АллатРа**» на фрагменті підвіски нагрудної прикраси, знайденої в гробниці (усипальниці) фараона Тутанхамона; на фрагменті зображення Уаджет («Око Ра» або «Око Гора») на сонячному човні бога Ра (кінець II тис. до н.е.; Стародавній Єгипет);
- 8) фрагмент фриза з Мариба (V—IV ст. до н.е.; південна частина Аравійського півострова) — диск Венери (Астар) над серпом Місяця;
- 9) символ «**АллатРа**» у відбитках ассирійської та аккадської печаток;
- 10) центральна стела зі звільненням; знак «**АллатРа**» на стелі пізнього бронзового віку, знайденої серед руїн стародавнього ханаанського храму бога Місяця при розкопках у місті Хацор (Верхня Галілея; нині північ Ізраїлю);
- 11) традиційне зображення давньоєгипетської богині Неба, Любові — Хатхор (за первісними легендами донька Ра) на кам'яних барельєфах священних храмів Стародавнього Єгипту з символом «**АллатРа**» на голові;
- 12) сюжет на блюді із зображенням королівського полювання епохи Сасанідів (VII ст. н.е.; Персія);
- 13) приклад зображення «**АллатРа**» у якості символу (з заповненим колом) — символічне графічне зображення (янтра) верхньої чакри «Сахасрара» («Тисячопелюстковий лотос»), розташованої на верхівці голови; використовується в медитативних практиках в індуїзмі, буддизмі та інших школах Індії.

Рігден: Це просто говорить про те, що за всіх часів були люди, які володіли сакральними Знаннями про споконвічні робочі знаки.

Анастасія: До того ж чітко простежується, де ставили символ «**АллатРа**», а де саме робочий знак.

Рігден: До речі, про символи... Були різні символи на основі інтерпретації знаку «АллатРа». Одні з них позначали додаткові пояснення, які розуміли посвячені в ці Знання люди, інші символи — варіації від людей, які намагалися підсилити і так сильне або додатково акцентувати увагу на якихось значущих моментах. Прикладами таких символів на основі знаку «АллатРа» є півмісяць ріжками догори, над яким стоїть або коло з зображеним усередині нього хрестом, або зірка, або символічне зображення обличчя і так далі.

Малюнок 59. Приклади символів «АллатРа»:

- 1) символ з персидської культури (VI ст. до н.е.);
- 2) символ з шумерської культури (III тис. до н.е.);
- 3) асирійський атрибут бога Сонця Ашшура і шумеро-аккадського божества Місяця — Сіна.

Люди, які не мали істинного уявлення про значення цих символів, пов'язували їх з Сонцем або Місяцем, розглядали просто як атрибут того чи іншого божества. А для людей, що володіли Знанням, ці символи були мов підказка, відкрите послання з минулого від тих, хто носив цю символіку. Наприклад, взяти символ півмісяця ріжками догори, над яким мале коло вписане у велике, а в малому колі стоїть хрест із порожнім центром-колом. Це було символічним зображенням духовного Вчення, привнесеного в цей світ Істотою з духовного світу (символ останнього знаку «АллатРа»). Мале коло, вміщене у велике, символізує людей, об'єднаних цим Вченням (коло послідовників). Рівносторонній хрест — символ людини, а от порожнє коло в центрі хреста в цьому випадку (у комбінації з загальним символом) вказує не просто на Особистість. Це свідчить про Людину, яка досягла завдяки цьому Вченню духовного звільнення (злиття Особистості з Душею), але залишилася допомагати іншим людям, що йдуть духовним шляхом.

Анастасія: Так, це справді істинний духовний подвиг — досягнути духовного звільнення, але мати мужність залишитися тут, у цьому грубому матеріальному світі, щоб служити Провідником сил Аллата... Є ще один цікавий момент, пов'язаний із зазначеними символами. Си-

мвол «АллатРа» був атрибутом, як правило, жіночих богинь. З найбільш відомих, наприклад, знак богині Аль-Лат («Мати Богів»), шанованої у стародавніх арабів у доісламські часи. Тоді над її символічним зображенням розміщали півмісяць ріжками догори, що позначав зв'язок з духовним світом, і коло (яке люди інтерпретували як місячний символ). Бувало, що сам півмісяць малювали з сонячними променями як символ динаміки, руху духовним напрямом.

Рігден: Не дивно, що з символом «АллатРа» пов'язували саме жіночих богинь. Річ у тім, що за всю історію людства такими духовними Провідниками ставали поки що тільки жінки, можливо тому, що в них є материнський інстинкт у сенсі духовного піклування і Любові до людей. Хоча Провідниками можуть стати як жінки, так і чоловіки. Просто чоловіки, як тільки досягали духовного звільнення і їм відкривалися вищі сфери, дуже швидко залишали цей матеріальний світ, як то кажуть, без затримки і співпереживання про долі людей, що залишилися тут.

Анастасія: Треба ж, навіть у таких питаннях жінки залишаються жінками, а чоловіки — чоловіками... Хотіла ще поділитися деякими знахідками, пов'язаними з Аллатом. Серед Знань, повіданих вами і зафіксованих мною у книзі «Сенсей-IV», ви розповідали і про фундаментальне значення часу Аллата, що складає **12 хвилин**, точніше, **11 хвилин 56,74 секунди**. Я випадково знайшла інформацію про храм епохи правління фараона Рамзеса II, який був висічений у Єгипті в скелі біля ріки Ніл. У 60-х роках ХХ століття, у зв'язку з будівництвом греблі, його перенесли на нове місце, на 65 метрів вище попереднього місця розташування на тій же скелі. Отож, двічі на рік там можна спостерігати наступне світлове явище: 22 лютого і 22 жовтня рівно о 6 годині ранку перший промінь сонця проникає через загальний вхід у храм до культової ніші святилища. Потім 6 хвилин промінь затримується на статуї бога Амон-Ра і цілих 12 хвилин освітлює статую Рамзеса II. Причому 22 лютого світло падає йому на груди, а 22 жовтня — на корону.

Рігден: Люди люблять фіксувати свою значущість навіть у шматку каменя і використовувати духовні Знання для задоволення своєї гордині.

Анастасія: На жаль... Так от, відносно символів. Часто півмісяць, як ви згадали, малювали із зіркою замість кола. Але зірка могла бути і п'ятикутною, і семикутною, і восьмикутною, яка зображувалася або як геометрична фігура з гострими виступами, або просто променями, що відходили від центру.

Рігден: По суті, зірка над півмісяцем — це посилення сильного — Аллат в Аллаті. Однак такі позначення використовують ще й як додаткові вказівки на одну із сил Аллата. Різнопromеневі зірки також здавна мають свої особливості в трактуванні їхньої символіки. Семикутна зірка є символом сьомого виміру. Восьмикутна зірка є символом того ж ромба (куба, поставленого на один з кутів, як символу трансформації людини в духовну істоту, виходу в духовний світ). А от **п'ятикутна зірка** є *робочим знаком*, пов'язаним із силами Аллата (що проявляються на рівні п'ятого виміру), і належить до групи позитивно працюючих знаків. Але в таких тонкощах розбираються хіба що люди, які працюють зі знаками в невидимому світі.

Знак п'ятикутної зірки активує в людині (на підсвідомому рівні) почуття справедливості, надії на майбутнє, а також сприяє об'єднанню людей. Але, на жаль, ці унікальні якості цього знаку часто-густо використовували, та й продовжують використовувати у своїх цілях люди, які служать Тваринному розуму. Це, звичайно, слабка сила в порівнянні зі знаком «АллатРа», але все ж за її масового використання вона дає свій результат, пов'язаний з певним впливом на людей і зміною подій у тримірному світі. У випадку з п'ятикутною зіркою, як її не крути, хоч вершиною догори, хоч вершиною вниз, це все одно буде знак однієї з творчих сил Аллата. Питання тільки в тому, на що витрачається, точніше, куди перенаправляється ця додаткова сила людьми, які її отримали.

Анастасія: Справді, п'ятикутна зірка використовувалася з давніх-давен у різних формах повороту. Найдавніше її зображення (якщо говорити про артефакти, відомі на сьогоднішній день) має дев'ятитисячолітню давнину і було знайдено в Малій Азії, в культурі, про яку ми говорили. В неоліті знак п'ятикутної зірки розташовували над головою Великої богині як її символ. А у стародавніх єгиптян п'ятикутна зірка означала «божество». Відомі зображення п'ятикутної зірки над головою бика як священної тварини в деяких прадавніх віруваннях. Причому використовувався і знак цієї зірки вершиною вниз, як позитивний духовний символ, що вміщує елементи знаку Аллата (центральний трикутник спрямований вниз як позначення творчого божественного жіночого начала), і знак зірки з гострою вершиною догори в тому ж змістовому трактуванні.

Здавна зірка служила символом перемоги духовного начала над матеріальним. У міфології нею позначали союз Неба і Землі. Цей знак був популярний у народів Стародавньої Європи, Азії (особливо у шумерів, персів), Америки (корінних жителів — індіанців) та інших. Причому, судячи з магічних ритуалів того або іншого народу, це був один із найбільш часто використовуваних символів. Знак п'ятикутної зірки ста-

вили на амулетах для захисту від сил зла. Завдяки грецькій мові ця зірка відома сьогодні як «пентаграма». У сучасному світі п'ятикутна зірка є символом багатьох держав. Очевидно, через втрату Знання її зображення в езотериці почали трактувати від людського розуму і вважати зірку з вершиною вгору знаком «Білого мага», а зірку з вершиною вниз — знаком «Чорного мага».

Рігден: Такий поділ це вже справді тлумачення від «людського» розуму. Але виникло воно через використання творчої сили Аллата, доступної через цей знак, у негативних цілях. Знак зірки дає всього лише позитивний поштовх на будь-яку зміну, сплеск енергії. А вже куди потім люди його спрямовують, це питання людського вибору. Простий приклад: в історії знак п'ятикутної зірки часто використовували для здійснення революцій, переворотів. Зірка спонукала в масах позитивний сплеск, вона давала устремління, надихала на дію, стимулюючи в людях прагнення до кращого в сенсі їхнього внутрішнього світосприйняття. Тому люди йшли на ці зміни в суспільстві з вірою, позитивним налаштуванням, надією на краще життя і майбутнє, з бажанням знайти довгоочікувану Свободу. Це і є проявлений ефект впливу цього знаку на маси. Але куди і за допомогою яких установок перенаправлялася вся ця сила керівниками таких переворотів? Звичайно, що в сторону панування Тваринного розуму, який підмінює поняття духовного прагнення людей на реалізацію своїх матеріальних програм. От і виходить, що в революціях і переворотах люди в надії знайти власну Свободу йдуть скидати одного тирана, а замість нього «вибирають» іншого тирана, не розуміючи, що нічого не зміниться в їхньому житті з того, що вони очікують, і не буде тієї Свободи, про яку мріє кожна Душа. Ці підміни від Тваринного розуму не розуміють навіть ті, хто влаштовує ці масові «шоу» з використанням колосальних людських ресурсів (сили). Люди витрачають свою унікальну силу уваги, час, щоб у підсумку підсилити владу Тваринного розуму в матеріальному світі, в якому їм же хоч і короткий час, але жити. А чим більша влада Тваринного начала, тим більше вони забувають про своє Духовне начало, втрачаючи істинне розуміння справжньої Свободи і сенсу свого життя.

Анастасія: Так, коли втрачене духовне споконвічне Знання, немає розуміння, що творимо і що собі готуємо своїм вибором.

Рігден: Людям варто уважніше придивитися до історії і до навколишнього світу. У першу чергу для того, щоб зрозуміти помилки минулого і сьогодення, а отже, не здійснювати їх у майбутньому, визначитися у векторі свого життя і підійти до цього питання з уже поглибленим розумінням себе і суспільства, в якому вони живуть.

Анастасія: Не даремно ж кажуть, що Знання — це сила! У зв'язку з цим хотіла би повернутися до розмови про споконвічні духовні практики. Зокрема, була б вам дуже вдячна, якби ви повідали читачам **про медитацію «Піраміда»**, яка належить до фундаментальних духовних практик. Сподіваюся, ця медитація допоможе людям, як і нам свого часу, усвідомити дійсність, отримати особистий духовний досвід у пізнанні своєї Душі і завдяки глибинним почуттям досягти розуміння того, що насправді являє собою істинна Свобода.

Рігден: Це можна.

Анастасія: Але перш ніж перейти до викладу самої техніки виконання цієї унікальної медитації, хотілося б уточнити у вас кілька суттєвих для читачів моментів, у першу чергу, які стосуються розуміння, що таке змінений стан свідомості під час медитації. Ви знаєте, я зіштовхнулася з випадками, коли люди, навіть прочитавши книги, займалися медитаціями, виконуючи їх, м'яко кажучи, на пустому уявленні. Під час детального обговорення виявилось, що вони просто не розуміли, що насправді являє собою медитація, що таке на практиці змінений стан свідомості, хоча й багато про це читали. В одних випадках люди, думаючи, що роблять медитацію, насправді практично залишалися у звичному для них протягом дня стані бадьорості, не обтяжуючи себе перемиканням в інший стан свідомості. Тому часто під час цього умовного заняття їм приходили думки про повсякденні справи, про поточну свою роботу, побут, денні переживання тощо, тобто різні думки-відволікання. Звичайно, така медитація, як теорія, проходила на пустому уявленні. В інших випадках у людей замість медитації відбувався просто провал у сон. В основному це було після того, як вони сильно втомлювалися протягом робочого дня, а потім сідали робити медитацію. Сон, як відомо, теж один зі змінених станів свідомості. Отож, вони його помилково приймали за медитацію, тому докладаючи такі «вольові зусилля», у сенсі змушуючи себе сісти в медитацію, незважаючи на втому після робочого дня, фактично результатів не відчували.

Рігден: Цим людям треба зрозуміти, що таке змінені стани свідомості, якими вони бувають і чим відрізняються між собою. Для таких змінених станів свідомості, як, наприклад, той самий сон або медитація, характерні повне розслаблення тіла, уявний спокій, напівдрімота. Але це лише показник *початку зміненого стану свідомості*, а вже потім іде поділ: хто заглиблюється в медитацію (усвідомлене управління тонкими процесами невидимого світу), хто в сон (несвідомий стан).

Анастасія: Так, і я про це! Тобто людям не вистачає реального практичного розуміння, що таке справжня медитація і як вона відбувається насправді.

Рігден: Я би порадив цим людям для початку розібратися і зрозуміти, що таке елементарне аутогенне тренування, навчитися розслаблювати тіло, контролювати свої думки, тривалий час потренуватися втримувати увагу на чомусь одному, а потім приступити до практики медитації, тобто більш глибокого заглиблення у змінений стан свідомості. Освоїти первинні техніки медитації, які ти описала в першій книзі «Сенсей» та інших книгах цієї серії, а потім уже починати освоювати фундаментальні духовні практики.

Анастасія: Я з вами згодна, люди різні, одні швидко схоплюють суть, іншим потрібен час, щоб у всьому розібратися більш детально. Але найчастіше людині просто не вистачає елементарних знань про себе, загальні механізми роботи мозку в різних станах свідомості. Я знаю, що ви володієте унікальними знаннями в галузі нейрофізіології та функціонування головного мозку людини. Не могли б ви докладніше висвітлити тему змінених станів свідомості, хоча б зорієнтувати в загальнодоступних для читачів відомостях або ж поділитися знаннями, які можна оголосити привселюдно.

Рігден: Ну, хіба що в межах сучасного розуміння наукою функціонування головного мозку, щоб людям було зрозуміло, про що йде мова і в якому напрямку потрібно вести свої дослідження. Як відомо, робота мозку пов'язана з електромагнітними хвилями. Мозок може працювати в різних режимах, для кожного з яких характерний певний психофізіологічний стан свідомості. Людина як Особистість, завдяки концентрації своєї уваги, може управляти декількома такими станами свідомості. У повсякденному житті вона найчастіше перебуває в одному зі станів, який у наукових колах називають неспання. Вчені, проводячи вимірювання електричної активності головного мозку в часі, умовно позначають **стан активного неспання** бета-ритмом (β -ритмом). Його діапазон складає від 14 до 35 Гц, напруга 10-30 мкВ. Бета-хвилі належать до швидких хвиль і є низькоамплітудними коливаннями загального (сумарного) потенціалу головного мозку. На електроенцефалограмі форма хвилі нагадує, умовно кажучи, «трикутники» із загостреними вершинами. Бета-ритм в основному фіксують при роботі лобово-центральної ділянки мозку. Однак коли людина віддає увагу чомусь новому, несподіваному, якійсь почутій інформації, розумовій інтенсивній діяльності, сильному емоційному збудженню, то цей ритм наростає і може розповсюджуватися на інші ділянки головного мозку. Бета-ритм характерний для роботи мозку при розумовій праці людини, її емоційній напрузі, при дії різних подразників.

Взагалі, треба відзначити, що для мозку не характерне таке поняття, як втома. Просто потрібно зрозуміти, як він працює, і вчасно переключити.

чатися з одного виду діяльності на інший, вміти якісно і вчасно змінювати стани своєї свідомості. Повсякденне життя завжди пов'язане з психологічним самоналаштуванням людини, від якого, до речі, також залежить і загальний стан організму. На людину протягом дня впливають різні зовнішні фактори, такі як, наприклад, звук, світло, не кажучи вже про вплив невидимого світу. Всі вони є повсякденними подразниками, які так чи інакше впливають на фізіологічні та інші процеси життєдіяльності людини.

Надмірне хвилювання, гнів, дратівливість, психологічна втома супроводжуються напруженою м'язів обличчя, шиї, рук і так далі. У свою чергу, напружений м'яз також є генератором збудливих імпульсів. Завдання людини, яка робить аутогенне тренування або налаштовується на виконання медитації, обмежити потік збудливих сигналів. Тому вона сідає в зручну, комфортну позу, у тиші (виключає звуки-подразники), заплющує очі (виключає вплив джерел зорових подразників), перемикає увагу від різних повсякденних думок, переживань, хвилювань на внутрішній спокій, тишу (тобто по можливості виключає безпосередній вплив невидимого світу). Далі зосереджується на розслабленні м'язів (виключає ще один канал збудження), а потім і взагалі досягає стану повного спокою. Таким чином, людина перенастроює режим роботи своєї психіки, а отже, і нервової системи. Завдяки такому самоналаштуванню, вона може управляти собою за допомогою чітких уявних самонаказів (ауторапортів).

Анастасія: Дисципліна думок відкриває людині великі можливості. У стані медитації вона може управляти недоступними в інших станах (у тому числі і стані неспання) механізмами своєї багатоскладової енергетичної конструкції. Природно, що при правильному виконанні медитативної техніки у неї спостерігається духовний сплеск, осяяння, розвиток інтуїтивного знання, а також «побічні ефекти» такої роботи: приплив сил, гарний настрій, підвищення творчого потенціалу, що, своєю чергою, позитивно позначається на загальному стані людини.

Рігден: Безумовно. Треба розуміти всі ці механізми. Увага в медитації, як електричний струм у мережі: що ти до нього будеш підключати, те й буде працювати. Тому важливо утримувати концентрацію уваги на головних процесах, що відбуваються в медитації. Взагалі людину, яка виконує духовну практику, можна образно порівняти з військовим льотчиком, котрий виконує бойове завдання на надзвуковому винищувачі. Спочатку на землі пілот до автоматизму відпрацьовує всі дії на авіаційному (пілотажному) тренажері-імітаторі польоту в літаку. Це рівнозначно людині, яка тільки почала освоювати первинні етапи медитації. А саме: процес розслаблення, відключення від сторонніх думок, занурення у стан медитації, первинні відчуття на рівні фізичного

тіла, наприклад, тепла в ділянці сонячного сплетіння, або легкого по-колювання в районі чакранів, або рух енергії руками тощо. Цей етап можна умовно назвати первинним: від голого теоретичного уявлення про медитацію до набуття перших практичних навичок.

Другий етап в освоєнні медитативних практик, образно кажучи, нагадує отримання практичного досвіду пілота безпосередньо в повітрі, коли він сідає в бойову машину і тренується в польоті. Тут до нього приходить розуміння, що керувати літаком у небі, це не зовсім те саме, що виконувати ті ж вправи на тренажері-імітаторі на землі. Суттєва різниця полягає не в техніці виконання, а у відчуттях, розумінні процесу польоту, життя в зовсім іншому просторі — небі. Подібно до пілота, той, хто медитує, розуміє суттєву різницю між теоретичними знаннями і практичними, коли він здійснює щоденну внутрішню роботу над собою, контроль над своїм Тваринним началом. Людина починає змінюватися. Це головне, тому що сама медитація — це тільки інструмент! Інакше кажучи, у повсякденному житті вона починає контролювати свої думки, стежити за їхньою чистотою, відстежувати свої психологічні реакції, не допускати негатив у свідомість. Коли людина не контролює свої думки, у неї винні всі в її бідах і образах, вона всіх засуджує, багато чим незадоволена, всіх повчає, не дотримуючись у житті своїх же повчань і так далі. Але коли людина починає займатися собою, то вона звертає увагу не на зовнішні, а на свої внутрішні причини, чому саме так, а не інакше вона сприймає і реагує на навколишній світ. Людина починає розуміти, чому піддається на ці зовнішні провокації і як потрібно відводити увагу від множинних своїх егоцентричних бажань, образ, агресії Тваринного начала, як її переключати на Передню істоту, глибинні почуття, що йдуть від Душі, перебувати на духовній хвилі. Ось коли людина так самотійно займається собою щодня, не потураючи своєму Тваринному началу, отоді й у медитаціях у неї відкривається зовсім новий рівень сприйняття. Вона починає розуміти, що таке медитація, вникати в цей незвичайний для неї процес. Людина вчиться працювати і перебувати в зовсім іншому стані свідомості, відмінному від неспання і сну, тобто на практиці відчувати цю різницю у станах свідомості, розуміти світ через глибинні почуття, інтуїтивне Знання, яке не є продуктом логіки.

І, нарешті, третій етап, це коли військовий льотчик виконує в польоті бойове завдання на надзвуковому винищувачі. Він уже не думає про механізми роботи літака, а просто їх автоматично запускає. Він не думає про той незвичайний простір, в якому перебуває, він уже живе цим простором. Льотчик відчуває кожен рух літака, і увага його зосереджена на головному — на виконанні бойового завдання. Так і людина, яка серйозно займається духовними практиками. На цьому етапі вона вводить у звичку контроль над своїм Тваринним началом, авто-

матично запускає механізм медитації чіткими уявними наказами і виконує саму медитацію винятково внутрішніми глибинними почуттями за відсутності будь-яких думок. Механізм духовних практик (за умови серйозної роботи індивіда над собою в повсякденному житті) виводить людину на зовсім інший рівень сприйняття, у тому числі 4, 5 або 6-го вимірів з позиції Спостерігача від Духовного начала. Вона починає пізнавати звичний світ матерії, світ тонких енергій, причому винятково глибинними почуттями, а не за допомогою логіки і матеріальних думок. Адже думки — це матеріальний продукт, не більше. А ось духовні, глибинні почуття — це зовсім інша якість сприйняття, зовсім інше охоплення всеосяжних Знань, те, що люди називають просвітленням.

Анастасія: На тій стороні набуваєш дивовижну ясність і чіткість розуміння процесів, що там відбуваються. Однак після медитації, коли намагаєшся пояснити пережите іншим людям, розумієш, що неможливо достовірно передати через звичні образи і асоціації те, що ти відчував на тій стороні. Завдяки цьому ти усвідомлюєш, що і в твоєму повсякденному житті є суттєва різниця між реальними процесами і грою розуму — тими асоціаціями, якими оперує логіка з позиції матеріального сприйняття світу. Так, коли все це починаєш пізнавати на практиці, стикаючись із справжньою реальністю, то зріло усвідомлюєш, чому таким важливим є кожен твій прожитий день, проведений в духовній роботі над собою, на які думки і справи ти щоденно розтрачуєш силу своєї уваги. Адже все має неминучі наслідки в першу чергу для твоєї Душі і Особистості.

Рігден: Безумовно, це так. Тваринне начало заколисує Особистість різними ілюзіями, огортаючи її свідомість густою, мрячною завісою матеріального буття. Розсіяти цей туман може тільки особистий духовний ріст людини, коли вона, завдяки набутому досвіду, починає розуміти, що таке справжня реальність. Образно процес духовного росту людини, її самоконтроль і самовдосконалення можна порівняти із створенням умов для росту насіння дерева, посадженого в землю. Насіння, як частина колись дозрілого в атмосферному середовищі (небі) плоду, є умовно Душею, а земля — це є зовнішні земні умови для Душі, тобто наші думки і діяння в матеріальному світі. Які ми створимо собі умови (чи влаштуємо посуху, заморозимо, допустимо перезволоження ґрунту або створимо нормальні умови для росту насіння), скажемо так, для свого духовного розвитку, такий і отримаємо результат. Адже, якщо не стежити за насінням, воно може загинути, і не буде дерева і плодів від дерева. А якщо доглядати насіння, то воно має шанс прорости із землі, прорватися у сферу повітря, де вже буде під впливом зовсім іншого середовища, відмінного від землі. Але при цьому воно ще буде зберігати своє коріння в землі, продовжуючи відчувати її вплив, але вже не так, як раніше, а в новій своїй якості. Інакше кажучи, при

житті людини в тримірному вимірі Особистість має можливість духовно розвинутиися і досягти злиття з Душею, а значить, піти у Вічність. Звичайно, «насіння», «земля», «дерево», «небо», «пізнання», «розвиток» — це все слова з людських асоціацій, оскільки, як ти правильно відзначила, на практиці, коли людина реально починає проникати і пізнавати інший світ, вона розуміє набагато більше, ніж можна виразити словами.

Так що медитація — це інструмент, за допомогою якого включається в роботу система, образно кажучи, духовної навігації складної конструкції людини. Це допомагає скорегувати напрям руху за курсом до кінцевої мети (духовного звільнення), уникнути різних відхилень на шляху проходження і добитися покращення якості руху. А оскільки людина — це жива енергетична конструкція, то в результаті використання настільки вивірених інструментів відбувається її вдосконалення, завдяки духовному розвитку самого оператора управління — Особистості.

Анастасія: Так, у нинішній науці є ще неповне розуміння всієї важливості процесів, що відбуваються у стані медитації.

Рігден: Звісно, вчені поки ще й саму медитацію вважають станом «спокійного неспання», спостерігаючи в головному мозку людини, за допомогою доступної їм на сьогоднішній день техніки, особливий частотний ритм — альфа-ритм, який найбільше виражений у потиличних відділах (ділянці поруч з епіфізом (шишкоподібною залозою)). Умовно прийнято, що альфа-ритм відповідає ритмічним коливанням потенціалу з частотою від 8 Гц до 13 Гц (середньою амплітудою 30—70 мкВ). Хоча реально в медитації цей діапазон охоплює від 7 Гц до 13 Гц. Треба також розуміти, що коли людина допускає думки і приділяє їм увагу, цей ритм зменшує амплітуду коливання, тобто слабшає або ж зовсім зникає, і його змінює інший ритм.

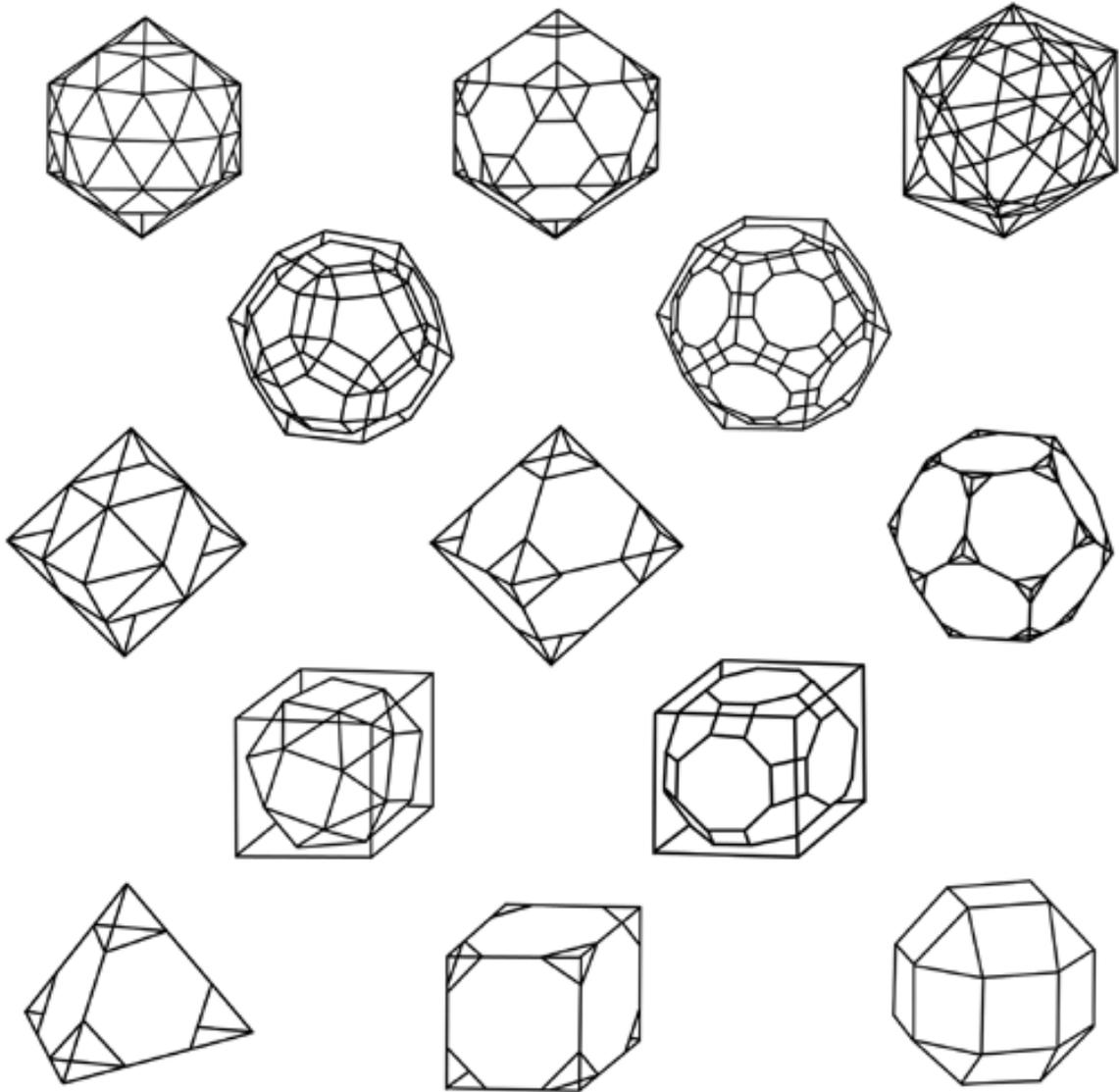
Анастасія: Від 7 до 13... Досить цікаві показники, особливо якщо провести деякі зіставлення. Цікаво, що 7 і 13 є значущими числами в міфології багатьох народів. У символіці таємних знань сімка вказує на сьомий вимір, важливий у духовному плані для людини. У міфології її пов'язували з характеристикою ідеї Всесвіту, використовували як головне числове позначення в описі світового дерева, повного складу божественних пантеонів, універсальної характеристики майже всього, що обчислюється в міфологічному космосі в різних народів світу. Цікаво, що при виконанні певних духовних практик іноді медитуючий спостерігає процеси і явища, які асоціативно відбиті в основі деяких міфів. Очевидно, в давнину, щоб якимось передати наступним поколінням

ням свій духовний досвід, люди фіксували найбільш значущі моменти через асоціативні образи в тих же міфах, легендах, притчах, переказах.

Ріген: Ти абсолютно правильно відзначила, що в певних медитаціях людям відкривається, скажемо так, не зовсім звична будова цього світу. Як його пояснити тим, хто не знає про існування процесів у невидимому світі? Тільки за допомогою асоціацій, зрозумілих слухачам. Зрештою, міфологія народів світу — це спроба людей зафіксувати знання про видимі і невидимі світи, відомості минулого та духовний досвід людства у зрозумілих для наступних поколінь асоціативних формах.

Анастасія: А число 13?! Адже крім того, що воно означає повне коло сили (12+1), так ще є особливим числом, наприклад, у тій же геометрії простору. Ви колись розповідали про прямий зв'язок геометрії з фізикою в розмові про геометрію просторів Всесвіту. Тоді ви згадали про знання з геометрії, які давним-давно давалися людям, у тому числі і про напівправильні багатогранники в тримірному просторі. До них належать так звані сьогодні 13 архімедових тіл. Ви знаєте, дивовижно, ми ж давно, ще будучи в школі, вивчали цю тему. Як зараз пам'ятаю це визначення: напівправильні багатогранники — це багатогранники, всі грані яких є правильними багатокутниками, а багатогранні кути при вершинах є симетричними. Але тільки через багато років я почала дивитися на ці знання, після вашої розповіді, зовсім під іншим кутом зору, з інтересом дослідника. У мене досі не виходить з голови, в якій непростій, гармонійній за сакральним змістом послідовності ви розташували тоді 13 архімедових тіл!

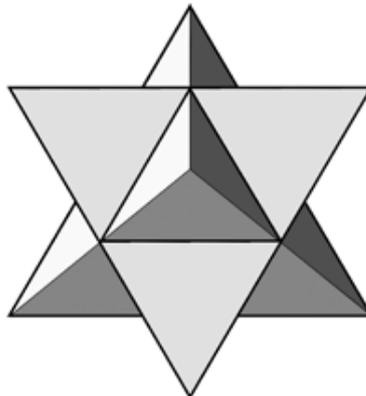
Малюнок 60. Первинна схема розташування 13-ти напівправильних багатогранників.

Адже в такому порядку спостерігаються всі основні символи і знаки, а також схема загального малюнка у вигляді *косого хреста*, що складається з самих фігур, причому з позначкою чотирьох Істот і центру, вдосконалення від простих просторових форм до більш складних. Люди ж розташовують усі ці напівправильні багатогранники трохи в іншому порядку, посилаючись на згадування про них у працях давньогрецького вченого Архімеда. Але на сьогоднішній день не є секретом, що відкриття цих знань тільки приписується його імені. Як правило, стоїть типове для таких випадків посилання, що доказові праці з цього питання згаданого стародавнього вченого загублені. Мене зацікавило, а звідки він міг знати про ці 13 фігур?

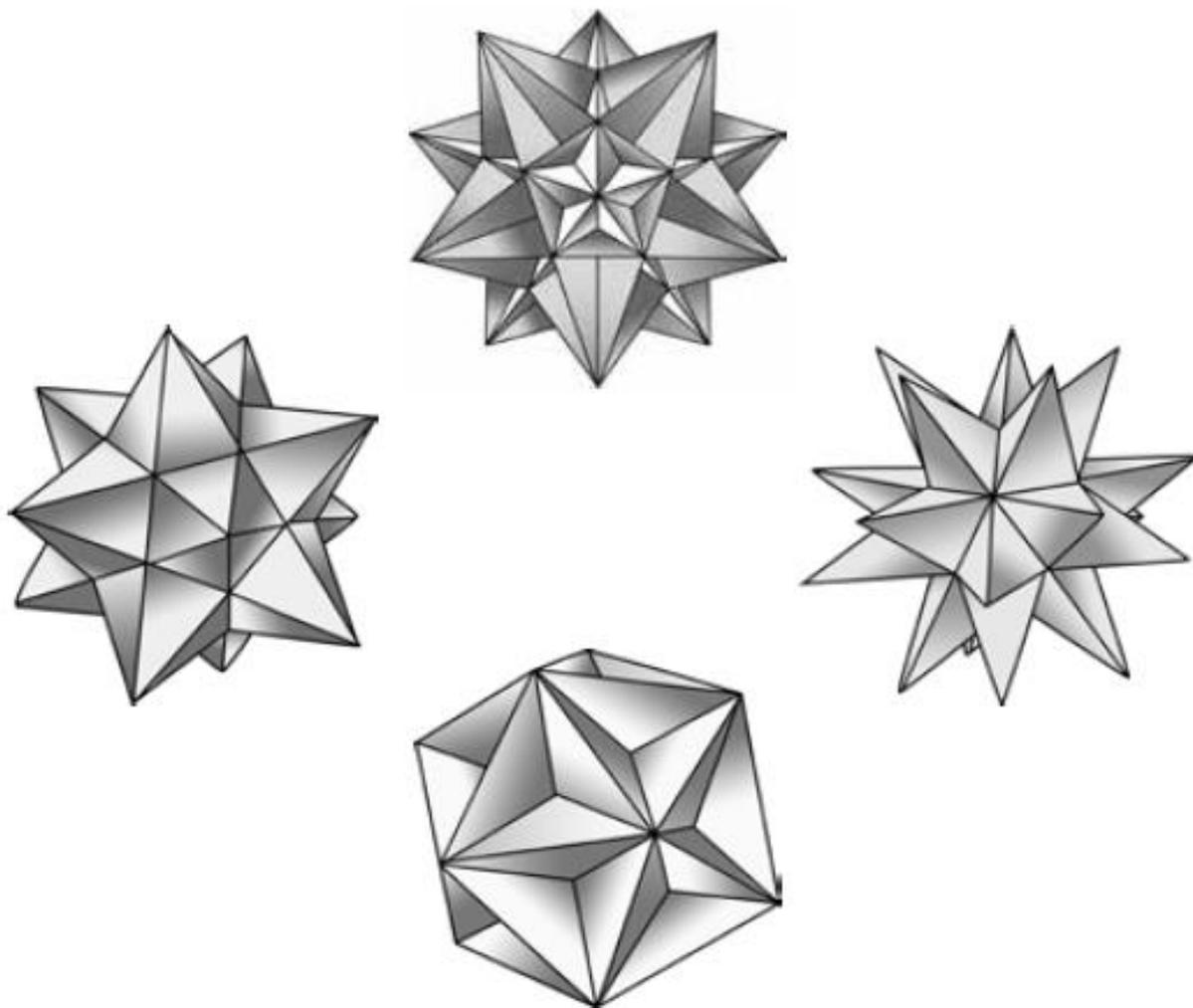
Архімед був вихідцем із знатної родини, свого часу сам навчався різних наук, у тому числі й геометрії. У найбільшому на той час культурному центрі — єгипетському місті Олександрія (що перебувало тоді під

пануванням греків), як відомо, на той час уже була заснована знаменита Олександрійська бібліотека (Олександрійський музейон). Вона була вищою освітньою установою, мала міжнародне значення і зберігала унікальні стародавні книги (сувої) з різних країн. Відомо, що Архімед згодом працював у ній. Я поцікавилася в історичних джерелах, де ще згадувалися подібні знання про багатогранники і просторові фігури у ті часи чи в більш ранні. Як ви рекомендували, я заглянула до пам'яток писемності хетів (індоєвропейського народу, що жив у центральній частині Малої Азії у II тисячолітті до нашої ери). Математичні знання хети запозичили від вавилонян. Тобто, грубо кажучи, за п'ятнадцять століть до давньогрецьких математиків Піфагора, Евкліда, Архімеда людям уже були відомі такі знання, як, наприклад, зведення числа до ступеня, таблиці з квадратними і кубічними коренями, формули для обчислення площ трикутника, трапеції, кола, об'єму куба, паралелепіпеда, конуса, звичайної і зрізаної піраміди та інших просторових фігур. Справді, всі ці знання були у людей з глибокої давнини. Судячи з монументального будівництва, ними користувалися стародавні єгиптяни, шумери, індійці, мешканці Мезоамерики та інші давні народи.

Я також перечитала інформацію про зірчасті багатогранники, зокрема, про тіла Кеплера-Пуансо, про зірчастий октаедр, який повторно відкрив для сучасного людства видатний учений Леонардо да Вінчі. Вважається, що форми людям підказувала сама природа. Але ви маєте рацію, які це форми? Це ж справді символи і знаки! Той же приклад трикутника, піраміди, куба, зірки і так далі. Тепер я глибше розумію не тільки принцип впливу за допомогою робочих знаків, але чому і як використовувалася та або інша символіка для більш точної передачі певної медитативної техніки.

*Малюнок 61. Зірчастий октаедр
Леонардо да Вінчі.*

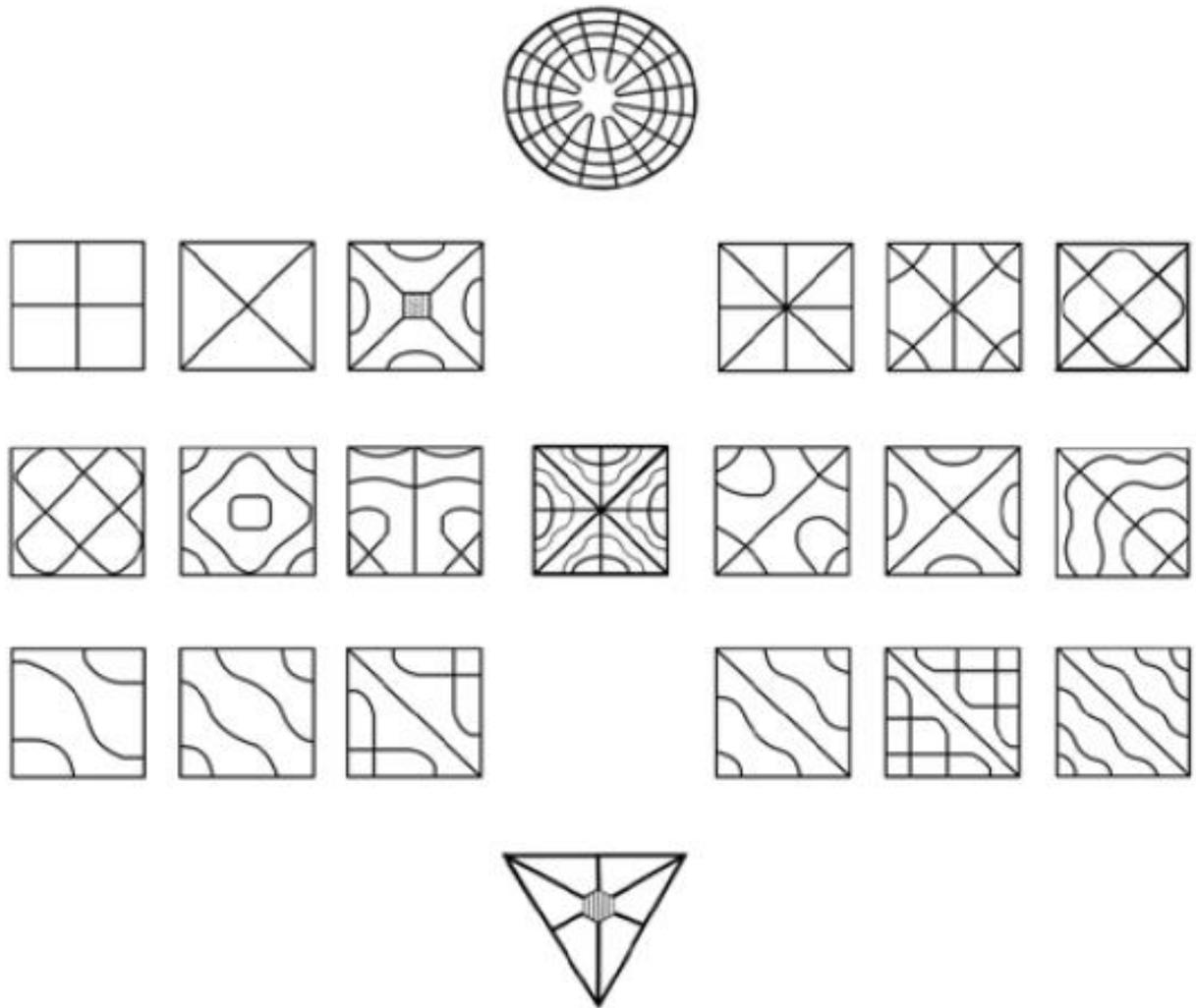

*Малюнок 62. Зірчасті багатогранники:
тіла Кеплера-Пуансо.*

Зараз у людей є можливість розширити свої пізнання як у галузі макро-, так і мікросмосу, досліджувати природу на рівні будови молекул, атомів, більш тонкої організації мікросвіту. Дивовижно, все є фізика, все є хвиля, що фіксує якусь певну форму існування! Взяти ті ж кристали льоду або гірського кришталю (кварцу). Вони часто нагадують загострений олівець, тобто форму шестикутної призми з вершиною у вигляді шестикутної піраміди.

Все в матеріальному світі має певне просторове розміщення. Я якось зацікавилася інформацією про досліди з вивчення впливу звукової хвилі на дрібні частинки, зокрема на сухий пісок, розташований на поверхні коливної пластинки. Дивовижно, під дією вібрації пісок починає вибудовуватися в різні геометрично правильні орнаменти. Причому їхня форма прямо залежить від частоти звуку! Уточню для тих читачів, хто про це не знає, що такі орнаменти називають фігури Хладні, за прізвищем німецького вченого, що їх відкрив, який працював у галузі експериментальної акустики наприкінці XVIII—початку XIX століття. Сьогодні результати його досліджень використовують для

вивчення власних частот діафрагм телефонів, гучномовців, мікрофонів.

*Малюнок 63. Фігури Хладні.
Геометричний орнамент дрібних частинок після
впливу звукової хвилі певної частоти.*

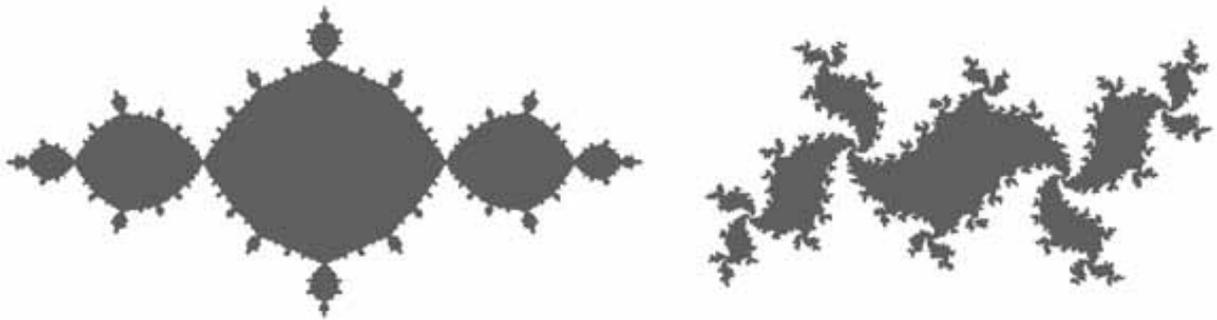
Рігден: Звук і геометрично правильні знаки — це вже сфера чистої фізики, а значить перша ластівка в галузі досягнення людством таємниці глобального Звуку і робочих знаків. По суті, це відкриття на науковій основі того, що було відоме людям з часів глибокої давнини і відображене в переказах різних народів.

Анастасія: Так, як тут не згадати про ті унікальні відомості про Первинний Звук, які ви повідомили, коли розповідали про Грааль, своєрідну «контрамарку» в духовний світ — світ Бога. Я їх зафіксувала у книзі «Сенсей-IV». Адже ви згадували, що формула Первинного Звуку складається з певних *робочих знаків*. Їх активація приводить до прояву надсили — комбінації Первинного Лотоса і Аллата. Коли думаєш про це з позиції вже відомих Знань, наприклад, у галузі фізики, геоме-

трії простору, глобального часу, упорядкованої інформації (фундаментальних інформаційних цеглинок), набагато краще розумієш глибину тих Знань, які ви надали світу.

Рігден: Той, хто безстрашно проникає в глибину, рано чи пізно пізнає Істину. Перебуваючи на поверхні, можна лише спостерігати перекручений відбиток того, що приховане в глибині...

Анастасія: Так, щоб пізнати Істину, треба справді проникнути в її глибину, що можливо тільки з позиції Спостерігача від Духовного начала. Як говорили мудреці, щоб пізнати Істину, потрібно забути про себе... Ще хотіла сказати кілька слів про природні фрактали (латинське слово fractus — дроблений), ці геометричні самоподібні всередині себе фігури, про які ви згадували в одній з бесід. Фрактали — це справді цілий дивовижний світ несподіваних просторових конструкцій і форм, краси і гармонії! Я розширила свої знання і з цих питань. Як багато, виявляється, я ще не знаю про світ і який захоплюючий та корисний сам процес пізнання.

Малюнок 64. Множинність Жуліа.

Фрактал — це геометрична фігура, у якій один і той самий мотив повторюється в послідовно зменшуваному масштабі. Справді, у природі досить часто йде повторення одного і того ж за структурою візерунка. Це можна побачити, збільшуючи або зменшуючи об'єкт вивчення у скільки завгодно разів. Властивість фракталів — самоподібність, виявляється у багатьох об'єктах, системах, природних структурах. Наприклад, у сніжинках, хмарах, полум'ї, турбулентному бігу води, кроні дерев, ДНК, кровоносній системі людини та ін. Фрактали виявлені в багатьох природних явищах і процесах. Це як інший рівень складності геометрії простору, але, як я розумію, ще далеко не найскладніший, зважаючи на те, що ви колись нам розповіли.

Як ви порадили, я поцікавилася і сучасними науковими досягненнями в галузі фрактальної геометрії. Виявляється, фрактальні моделі сьогодні дуже широко застосовуються в багатьох сферах різних наук. На-

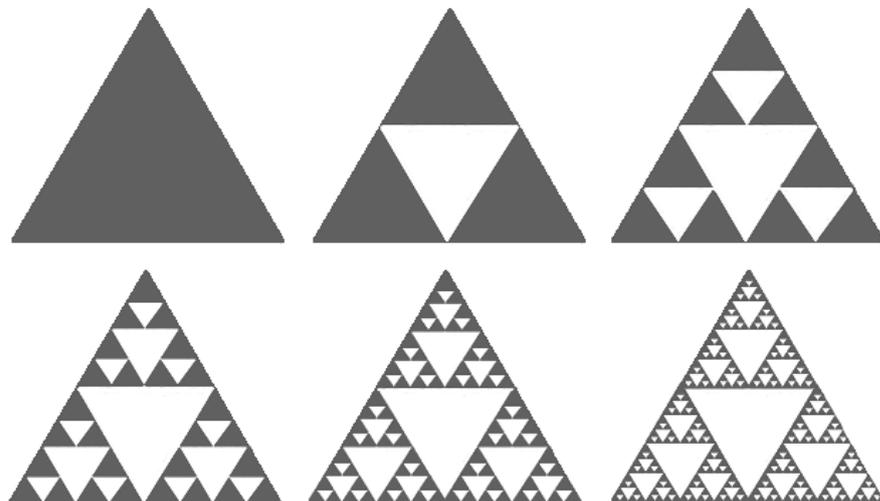
приклад, у хімічній кінетиці (від грецького слова «kinetikos» — «рушійний»). Враховуючи, що ця галузь фізичної хімії пов'язана і з біологією, а також іншими сферами природознавства, я уявляю собі, який це колосальний обсяг матеріалу для вивчення, в тому числі в галузі медицини. Фрактальні моделі використовують також при створенні антенних конструкцій, в інформатиці для покращення трафіку, стискування даних і дуже компактного зберігання інформації, вчені визначають за ними альтернативне майбутнє сучасному інтернету.

Крім того, фрактальні моделі застосовують у ядерній фізиці і астрономії для вивчення елементарних частинок, процесів на Сонці, розподілу галактик у Всесвіті. Справді, фрактальні властивості виявляються і в *спіралеподібному* ході енергій, на чому ви тоді й акцентували нашу увагу. Я знайшла це в непрямих підтвердженнях, коли фізики спостерігали за поведінкою фрактальних кластерів у зовнішніх електричних і магнітних полях з утворенням спіралі, а також турбулентних потоків. Там великі вихори породжують вихори менші, а ті ще менші і такий розподіл спіралеподібних енергій спостерігався до тих видимих меж, які технічно були доступні вченим.

Рігден: Коли людина шукає, вона насправді знаходить більше, ніж припускала знайти. Знання про фрактали набагато давніші, ніж сучасні люди це уявляють. Просто в людському суспільстві йде звичайний процес запозичення знань, їх приховування, перейменування, звичайні ігри в марнославство з покоління в покоління, з віку в вік.

Анастасія: Так, я читала про алгебраїчні фрактали Ньютона...

Рігден: Ну, це не найцікавіше в історії... Згадай про трикутник Серпинського — фрактал, який запропонував польський математик на початку ХХ століття.

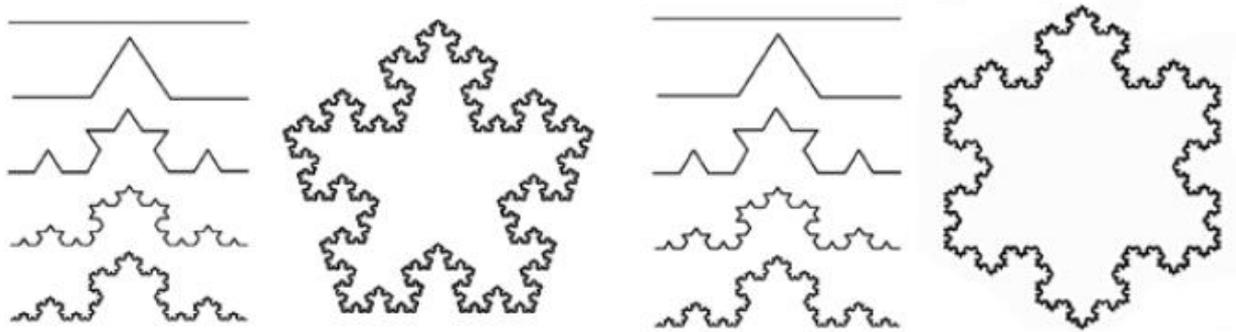

Малюнок 65. Фрактал «Трикутник Серпинського».
Процес побудови фракталу в трикутнику шляхом постійного повторення поділу на чотири рівні рівносторонні трикутники.

Анастасія: А, це той трикутник, в якому можна спостерігати процес повторення самоподібних трикутників у замкненій системі на площині?

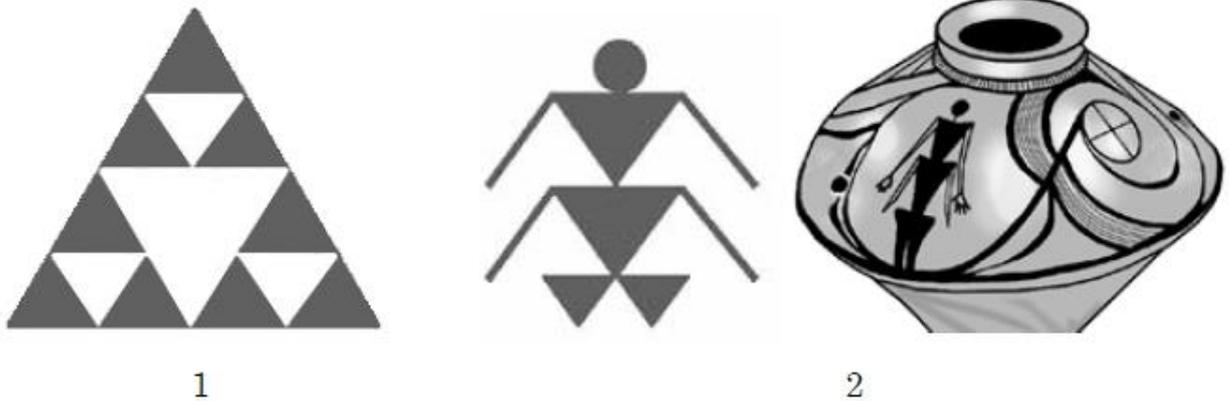
Рігден: Абсолютно вірно, так звану рекурсію, від латинського слова «recursio» — «повернення».

Анастасія: Так, читала. Пам'ятаю, мене зацікавило ваше повідомлення про сніжинку Коха, коли ви пояснювали цей математичний процес з позиції поглибленої фізики. Я тоді ще почала шукати інформацію про цю сніжинку і паралельно знайшла інші відомості, у тому числі і про згаданий самоподібний трикутник.

Малюнок 66. Фрактал «Сніжинка Коха».
Два приклади процесу перетворення лінії в сніжинку шляхом багаторазового поділу відрізка лінії на три рівні частини і заміни середньої частини на два нові відрізки аналогічної довжини.

Це справді було для мене цікавим відкриттям, коли я зіставила всі ці природні геометричні форми матеріального світу зі споконвічними Знаннями про робочі знаки, процесами, пов'язаними з духовним розвитком людини, а також зі знаками і символами, які знайшла, цікавлячись археологічним минулим людства. В тому числі тими, що в сиву давнину представники різних культур наносили на скелі, на керамічний посуд, призначений для магічних, ритуальних, священних обрядів тощо...

Малюнок 67. Фрактали в зображеннях
Трипільської цивілізації:

1) для зручності порівняння малюнків наведено трикутник Серпинського;
2) зображення на трипільській кераміці (VI—III тис. до н.е.; Стародавня Європа): схематично показаний духовний розвиток людини, завдяки силам божественного жіночого начала — Аллата (трикутник вершиною вниз), вихід в інші виміри.

Рігден: Нічого складного в цьому немає. Якщо взяти символи і знаки тієї ж трипільської або давньоєгипетської цивілізацій і зіставити їх з інформацією про паралельні світи, про тунелювання, про медитацію «Астральні дзеркала»...

Анастасія: Про тунелювання, медитацію «Астральні дзеркала»?! Ну звичайно ж, рекурсія у фізиці! Що таке астральний тунель? Це ж класичний приклад нескінченної рекурсії, тільки в іншому вимірі... Два дзеркала, поставлених один напроти одного, утворюють два коридори із загасаючих відображень дзеркал — це ж відомий у фізиці приклад нескінченного повторення фракталу. А якщо врахувати, що у багатьох випадках орнаменти давніх справді повторюють геометрію просторів, виходить, давні більше за нас знали про всі ці процеси, причому з позиції практики, а не теорії!

Рігден: Просто в сучасному світі більшість людей забули основну мету, для чого, власне кажучи, їм потрібні ці знання, тому все, на жаль, переводиться ними в матеріальне русло розуміння світу. Чому навіть учені, працюючи з матеріалами, процесами і явищами, які є частиною загального цілого, не перестають задавати собі питання: «У чому ж зміст мого життя?». Але ж і наукова праця може в підсумку допомогти зрозуміти вченому духовні аспекти, якщо, звичайно, людина буде займатися головною справою свого життя — духовним саморозвитком. Багато з людей, що жили в глибоку давнину, навіть не володіючи такими докладними відомостями про матеріальний світ, як нинішня вчена людина, але володіючи духовними знаннями, розуміли головне:

що є земний світ і як управляти собою, щоб вийти за його межі, досягти духовного світу.

Дзеркальні відображення, поглиблення, як у бік макрокосмосу, так і в бік мікркосмосу матеріального світу приводять до взаємопроникнення, що народжує в людині як Спостерігачеві всередині системи відчуття нескінченної схожості частини та цілого. Але ці відчуття ілюзорні, тому що матерія тимчасова і обмежена у своєму прояві. Справжня вічність для людини прихована тільки в Душі — у цьому нескінченно малому, що має вихід у нескінченно велике, яке утворює на своїх перетинаннях ділянки взаємного притягання та взаємопроникнення. Це і є істинна нескінченна подібність частини цілому.

Анастасія: Так, у ваших словах суть — Істина. Зараз виникло таке внутрішнє почуття, якесь глибинне розуміння, що в цьому і містяться головні закони світобудови. Цікавий стан: чітко розумію, але це усвідомлення виходить немов від Душі, таке почуття, що логікою неможливо охопити всю його масштабність.

Рігден: Так подібне і можна осягнути тільки глибинними почуттями, що йдуть від Духовного начала. По-іншому не вийде. Адже конструкція людини в шести вимірах створена як найбільш зручна форма для пізнання світу новою Особистістю, щоб вона мала можливість дозріти духовно і з'єднатися зі своєю Душею. Підкреслюю, конструкція створена саме для пізнання світу, а не для «вічного життя» у матеріальному тілі. Наше фізичне тіло — це, по суті, всього лише частина конструкції, що перебуває в тримірному вимірі! Просто саме з неї нова Особистість починає свій процес пізнання.

Так що можна сказати, що в кожній людині є потенційні зачатки вченого. Просто важливо в першу чергу навчитися розуміти цей світ з позиції Спостерігача від Духовного начала, тоді й епохальні відкриття не змусять себе чекати. Сьогодні люди багато чого не бачать і не розуміють, навіть маючи сучасні прилади. Вони не можуть охопити матеріальним мисленням багатьох процесів, оскільки намагаються спостерігати і судити про явища, перебуваючи всередині досить обмежених систем у третьому вимірі (свого фізичного тіла, Землі тощо), а не поза ними. Хоча в кожного є така можливість — пізнати світ з позиції Спостерігача від Духовного начала. Роботу древніх структур головного мозку в момент виконання духовних практик, зіткнення з духовним світом і осягнення таємниць світобудови ніякою технікою не заміниш.

Анастасія: Це правильно. Справді, кожна людина є до певної міри вченим-дослідником, незалежно від своєї професії. Та й у будь-якій професії що найголовніше? Бути Людиною тут і зараз у будь-яких відносинах, працювати в першу чергу над собою. Тоді й результати такої внутрішньої якісної роботи відобразяться на зовнішньому житті людини, на її допомозі іншим людям. А якщо таких людей у суспільстві буде більшість, то й суспільство стане іншим, адже кожна частина є носієм властивостей цілого.

Рігден: Безумовно... Але повернемося до теми про медитацію як змінений стан свідомості. Різноманітність діапазонів частот роботи мозку, як і навколишнього світу, далеко не вивчена, хоча наука на сьогоднішній день уже має деяке уявлення щодо цього питання. Людина має власне енергетичне поле, яке генерує певне випромінювання. Навіть якщо досліджувати конструкцію людини в тримірному вимірі, то можна знайти багато цікавих особливостей. Той же череп є непоганим резонатором різних частот. До речі, людина живе на планеті Земля, яка також має власне енергетичне поле. Повітряна атмосфера, точніше, іоносфера (верхня частина шарів атмосфери Землі, розташована вище 50 км) є величезним сферичним резонатором, хвилеводом, що має електропровідність, де постійно протікають процеси іонізації та рекомбінації (від латинського «re-» — префікс, що означає «поновлення, повторення дії»; «combinatio» — «з'єднання»).

Людина живе в порожнині цього об'ємного резонатора, який, природно, так чи інакше, певним чином впливає на її енергетичну конструкцію. Зовнішня межа іоносфери, як ти пам'ятаєш, є і зовнішньою частиною магнітосфери Землі, того самого «екрана», що захищає планету від космічного випромінювання. Завдяки іоносфері, ті ж радіохвилі поширюються на великі відстані, безліч разів відбиваючись від неї. Блискавки, що генерують низькочастотні коливання, коли входять у резонанс із молекулами атмосфери, можуть породжувати в іоносфері незатухаючі коливання певної природи, які багато разів огинають планету.

Анастасія: Прямо як думки у людини при домінації Тваринного начала. Ці «електричні розряди» часом так зрезонують, що виникають суцільні незатухаючі коливання, які потім крутяться в голові цілий день замкненим колом.

Рігден: Ну так, що таке резонанс? Слово резонанс виникло від латинського слова «resono», що означає «звучу у відповідь», «відгукуюся». Це відгук! Явище резонансу непросте, воно впливає на звукові, електричні, механічні та інші коливальні процеси. Пам'ятаєш, я колись розповідав, як Нікола Тесла сконструював прилад, відомий сьогодні як

«резонанс-трансформатор Тесла», за допомогою якого він продемонстрував світіння свого тіла в струмах високої частоти? Згодом його розробку вдосконалив радянський винахідник Семен Кірліан. Завдяки цьому сьогодні люди можуть спостерігати так званий ефект Кірліана, який дозволяє фіксувати світіння, своєрідний німб навколо різних біологічних, неорганічних об'єктів, поміщених у перемінне електричне поле високої частоти.

Анастасія: Звичайно ж пам'ятаю, ви тоді розповідали ще про один цікавий експеримент: як від свіжого листка, зірваного з дерева, дослідники відрізали частину, а сам листок помістили в це поле і побачили, що на фотографії виникло фантомне зображення вилученої частини листка. По суті, кажучи нашою мовою, збереглася інформаційна структура про цілий листок, хоча фізична його частина була видалена. Я потім розширила свої знання і з цих питань. Зізнатися, знайшла багато цікавого, в тому числі й інформацію про те, що зараз вивчаються можливості використання цього феномену в діагностиці хвороб і різних психофізіологічних станів людини, оскільки було помічено, що характер цього світіння залежить від стану досліджуваного об'єкта.

Рігден: Те, що це вивчається зараз, чудово. Тільки суттєвий крок з цього питання буде зроблений тоді, коли вчені матимуть хоча б загальне уявлення про енергетичну конструкцію людини, тоді вони й набудуть розуміння про найбільш перспективні напрями досліджень. Отож, як відомо, резонансні коливання найбільш чітко виражені поблизу збудників цих коливань. А що являють собою такі коливання? Це зміна стану середовища, збурювання, що несуть у собі енергію. Інакше кажучи, зміна середовища, яка відбувається за рахунок входження в нього інформації. Так і відносно думок людських. Коли приходять думки і ти вкладаєш в них свою увагу, то це активує в тобі певні емоції. І коли ця інформаційна програма (думки) входить в резонанс з емоціями, що з'явилися завдяки цим думкам, то й виникають «незатухаючі коливання», які зациклюють на собі увагу людини. Часто таке відбувається при атаці Особистості боковими Істотами. Але все це є наслідком в першу чергу вибору людини! Вона ж практично не відстежує цей процес і його причини. Наприклад, вранці до неї може прийти якась думка, якій вона приділила свою увагу. А вдень або ввечері — нахлинуть відповідні цій інформаційній програмі емоції, хоча сама людина про цю думку вже й забула. Але ж програма у неї вже ввійшла, завдяки силі її уваги до неї. А вона і запускає думки, які резонують з емоціями, породжуючи цим, як ти кажеш, суцільні незатухаючі коливання. Не дивно, що потім вони крутяться в голові цілий день замкненим колом.

Усе в світі взаємозалежне і ніщо не проходить безслідно. У тому ж гігантському іоносферному резонаторі під впливом рухомих хвиль од-

накової частоти та інтенсивності, які рухаються в протилежному напрямку, виникають так звані стоячі хвилі. Прикладом вібрації стоячої хвилі може послужити той же експеримент з фігурками Хладні, коли по краю металевого диска, на якому насипаний пісок, проводять смичком. Виникаючий звук збуджує в диску стоячі хвилі, від вібрації яких утворюється певний геометричний візерунок. Приклад стоячих хвиль у природі — це ті ж коливання в іоносферному резонаторі, відомі сьогодні як хвилі Шумана, а вироблений ними ефект резонансу — резонанс Шумана. На сьогоднішній день вчені обчислили, що частота резонансу Шумана становить 7,83 Гц, і зробили висновки, що хвилі резонують у подібному діапазоні частот з головним мозком людини, в тому числі з частотами альфа-ритму.

Взагалі цей діапазон частот не зовсім простий, як припускають люди. Але, як то кажуть, було би бажання його всебічно вивчити. Адже вже зараз є розуміння, що для альфа-ритму характерні різні модуляції, чергування підвищення або зниження амплітуди хвиль (*веретен*), характерні «спонтанні» зміни. До речі, хотілося б звернути увагу, що в таких змінених станах свідомості, наприклад, у стані того ж сну, при якому виникає дельта-ритм із частотою 1–4 Гц, веретена генеруються в ядрах таламуса (зоровому бугрі, основній частині проміжного мозку), а точніше, в його ретикулярних клітинах...

Анастасія: Іншими словами, у проміжному мозку. Так, якщо врахувати те, що ви недавно розповідали про проміжний мозок при поясненні медитації на чотири Істоти, цікаві виходять зіставлення. Адже таламус, як основна частина проміжного мозку, є головним підкорковим центром, в який надходять імпульси всіх видів чутливості, де власне й відбувається їхній аналіз і синтез, а потім перерозподіл на різні ділянки головного мозку. Те ж ретикулярне ядро таламуса пов'язане з новою, старою і давньою корою головного мозку, з іншими таламічними ядрами. Ще й назва яка — таламус, від грецького «*thalamos*», що означає «опочивальня, кімната». Називали так, нібито знали наперед про таке місце в головному мозку, де йде зміна одного стану на інший, так би мовити перетворення тонких енергій у грубу хвилю. Ну, а ретикулярна формація загалом (від латинського слова «*reticulum*» — «сіточка», «*formatio*» — «утворення») — це взагалі універсальна система. Недаремно її називають «мозок у мозку». Вона пов'язана і з головним, і зі спинним мозком.

Рігден: Навіть більше, вивчаються інші ритми, які працюють на тій самій частоті, що й альфа-ритм, однак мають іншу форму хвилі, їх фіксують уже в інших ділянках мозку. Наприклад, діапазон частот так званого вченими мю-ритму складає 7–11 Гц (форма хвиль на електроенцефалограмі нагадує грецьку літеру μ (мю)). Цікаво, що сьогодні на-

ука вже розглядає припущення, що мю-ритм є своєрідним відображенням активності злагодженої роботи дзеркальних нейронів...

Анастасія: Так, я пам'ятаю ту пам'ятну бесіду з вами в середині 90-х про дзеркальні нейрони. Але як я тоді не намагалася знайти цю інформацію в бібліотеках, вона була відсутня. І лише набагато пізніше, через кілька років, у пресі з'явилися повідомлення про ці унікальні експерименти, про які ви згадували. Це коли вчені, вивчаючи на мавпах роботу командних нейронів, що активуються при виконанні тваринами певних дій, випадково виявили так звані дзеркальні нейрони, що також спрацьовували і тоді, коли макаки просто візуально бачили знайому дію. Інакше кажучи, дзеркальні нейрони активувалися так, начебто сама мавпа, наприклад, брала зі столу арахіс і їла, хоча насправді в цей час вона всього лише дивилася, як інша мавпа виконувала ці дії. Більше того, з'явилася інформація не тільки про результати подібних дослідів над тваринами, але й відомості про наступні експерименти з людьми. Мене зацікавила і ваша розповідь про природу походження емпатії (від грецького слова «empathia» — «співпереживання») — емоційної чуйності людини на переживання іншої людини, про так звані ученими механізми розуміння чужої свідомості. А враховуючи все вище вами сказане, це просто проявляє відсутні фрагменти в загальній картині цього явища. Ваші відомості справді унікальні, вони задають вектор цілеспрямованим пошукам для здійснення дивовижних, індивідуальних і еволюційних відкриттів загальнолюдського значення.

Рігден: Взагалі, тема дзеркальних нейронів приховує в собі багато цікавого. Але доступна вона буде в повному обсязі тоді, коли людство добереться до фундаментальних понять про невидиму природу людини, до можливостей розширеного сприйняття інформації через змінні стани свідомості, зокрема через різні духовні практики і медитації, спрямовані на духовний розвиток.

Анастасія: Це буде серйозний еволюційний крок у розвитку науки, який приведе до розуміння механізмів телепатії, швидкої адаптації людини в різних умовах, в тому числі й у космічному середовищі, паралельних світах та інших вимірах, механізмів передбачення, моделювання подій і дій.

Рігден: Дзеркальні нейрони — це всього-на-всього маленький крок науки на шляху, який у майбутньому може привести до розуміння роботи реальних механізмів загальної конструкції людини: як саме людина зчитує інформацію, почуття, емоції іншої людини, ще до надходження вербальної або візуальної інформації про співрозмовника. Ну, звичайно ж, за умови, якщо в цього людства буде майбутнє.

Анастасія: Так, людський вибір... Все на ньому ґрунтується.

Рігден: Нейронна активність має лише почасти електричну природу. Дуже багато чого в роботі мозку люди ще не розуміють і «не бачать», оскільки не мають поки таких вимірювальних приладів, які б фіксували більш тонкі енергії інших вимірів. Хоча, якщо звичайно говорити про найкращий прилад для пізнання невидимого світу, то ним, безумовно, є сама людина, яка наділена здатністю проникати в інші світи й виміри...

Анастасія: Інакше кажучи, людина може ставити завдання і отримувати готову відповідь або результат без усвідомлення всіх подробиць і тонкощів явищ, що супроводжують цей процес, і його механізмів дії. Тобто, говорячи мовою вчених, отримувати практичний результат, минаючи теоретичні розрахунки. Хоча для самих учених, багато з яких вважають себе матеріалістами, це звичайно буде звучати як нонсенс.

Рігден: Ну, це рівносильно тому, щоб зрозуміти, що є віра: антонім чи синонім слова знання? **Адже віра без знання породжує сумніви. Сумніви виключають розуміння Істини. Нерозуміння Істини робить віру безглуздою і порожньою. Знання ж виключають сумніви, тому що дають розуміння Істини. Розуміння Істини наповнює віру знанням. І лише віра, наповнена знанням, є вірою істинною.**

Анастасія: Так воно в житті і відбувається. На практиці я вже не раз стикалася з випадками, коли людина намагається робити цілий комплекс різних медитацій, але не хоче мінятися сама, не займається собою, залишаючись егоїстичною натурою, що бажає задоволення своєї значущості у всьому та отримання особистої влади над усім. Таких людей часто відвідують сумніви, гординя, нерозуміння простих істин. Але я бачила й інших людей, які щодня намагаються працювати над собою і результат тих самих медитацій у них зовсім інший. Прагнучи бути в кожному дні Людиною, займаючись саморозвитком, духовними практиками, вони починають розуміти безмовне Знання, знаходячи віру істинну. Ось для таких людей, що володіють духовною працелюбністю, і хотілося, щоб ви повідали про одну з фундаментальних медитацій — «Піраміда».

Рігден: З цього приводу є старовинна східна мудрість, яка говорить: якщо одна людина перемогла за життя багато разів велику кількість людей у битвах, а інша перемогла за життя лише себе, то друга отри-

мала перемогу більшу, ніж перша. Адже набагато важливіше для людини перемогти самого себе, ніж всіх інших людей.

Сподіваюся, з урахуванням уже відомих сьогодні знань, людина буде глибше розуміти медитацію «Піраміда». Отже, як я вже казав, з позиції Спостерігача вищого виміру структура людини виглядає не так, як у тримірному світі (з руками, ногами, головою і тулубом). Вона виглядає як складна форма, яка найбільше подібна на зрізану чотиригранну піраміду з відділеною верхівкою, якщо, звичайно, підібрати до неї найближчу асоціацію, зрозумілу для мислення жителя тримірного виміру. Завдяки медитації «Піраміда» людина може відчути свою енергетичну структуру, пов'язану з чотирма Істотами, розширити своє сприйняття, але головне, відчути свою Душу.

Медитацію «Піраміда» бажано виконувати сидячи в позі лотоса або просто схрестивши ноги «по-турецьки» і розташували руки долонями вниз на своїх колінах. Однак, якщо у людини внаслідок якихось причин немає можливості довгочасно перебувати в такій позі, можна виконувати медитацію, наприклад, сидячи на стільці. Головне — це внутрішні, духовні процеси, що відбуваються в людині.

Отже, заплющуємо очі, настраюємося, заспокоюємося, розслабляємо тіло, звільняємо свій розум від думок, усіх своїх переживань, емоційних сплесків. Загалом, повноцінно входимо у змінений стан свідомості — медитацію. Будучи в стані медитації, починаємо розглядати свою енергетичну конструкцію, пов'язану з чотирма Істотами. Тобто необхідно від Спостерігача, що міститься всередині зрізаної піраміди, відчути Праву, Ліву, Задню, Передню істоти у формі «живих сторін» зрізаної піраміди. Ці сторони орієнтовно розташовуються на відстані витягнутої руки від фізичного тіла людини.

Анастасія: Образно кажучи, перед медитуючим на відстані витягнутої руки, існує живе енергетичне поле, умовно у вигляді передньої стінки зрізаної піраміди. Так само — з боків і позаду. Ці поля утворюють чотирикутник-основу, посередині якого перебуває медитуюча людина, яка сидить у позі лотоса.

Рігден: Так. Ці чотири Істоти, як прикордонники нашого енергополя або, інакше кажучи, особистого простору. Що таке *особистий простір*? Між фізичним тілом і чотирма Істотами є простір, який варіює від критичних 7 сантиметрів до 1 метра. Особистий простір нагадує розмитими обрисами овал (як називали в давнину: «яйце» або «риб'ячий міхур»), який за обсягом є більшим, ніж тіло людини. Як правило, у тайнописі знаків і символів його умовно так і позначають символом овалу.

Скажу лише, що в кожній людині особистий простір нестабільний, тобто постійно варіюється в певних межах свого обсягу. Це залежить від багатьох причин, навіть від зміни настрою індивіда. Але люди, як правило, не помічають цього, не розуміють і тим більше не бачать його фізичним зором, не кажучи вже про те, щоб управляти ним і, відповідно, своїми станами. Але зараз не про це. Варто зазначити, що розподіл енергій у пірамідальній конструкції людини трохи інший, не такий, як людина сприймає з позиції Спостерігача третього і четвертого вимірів — через енергетичні меридіани тіла, рук, ніг. Тут енергії розподіляються по перетинах піраміди, згідно з фізикою і геометрією просторів більш вищих вимірів.

Отож, умовні сторони усіченої піраміди є наші чотири Істоти. Душа ж розташована посередині цієї конструкції в такому своєрідному світлому коконі. Її місцезнаходження — це приблизно нижня третина конструкції, а якщо орієнтуватися за фізичним тілом, то на рівні сонячного сплетіння і верхньої частини живота. До речі, на Сході з давнини *Душу* в коконі символічно зображували у вигляді *перлини в мушлі*. Вона була символом прихованого від очей духовного розвитку людини всередині її конструкції, дивом Відродження. А її перламутрова білизна — символом духовної чистоти, мудрості, досконалості і потаємного знання. Треба відзначити, що це асоціативне порівняння Душі з перлиною простежується у всіх світових релігіях. У індусів, буддистів перлина — це образ духовного прозріння. У християн «безцінна перлина з вод хрещення» об'єднана з поняттям Душі і Богородиці, її духовної чистоти. В ісламі існує повір'я, що перлина є одним з імен Бога, що в загробному світі сфери навколо праведних душ утворюють саме перлини. Подібні асоціації почасти пов'язані з духовним баченням, оскільки медитуюча людина під час виконання певних духовних практик іноді *бачить процеси, що відбуваються в районі розташування Душі, які у неї асоціюються з сяянням, грою яскравого світла, що йде від Душі, нагадує блиск і переливання на сонці перламутру перлини*.

Анастасія: Ви колись дали ще одну гарну асоціацію, розповідаючи про оболонку Душі під час реінкарнації, що вона схожа на райдужну плівку на мильній бульбашці. Я зафіксувала ці знання у книзі «Езоосмос».

Рігден: Абсолютно вірно... Тепер, коли ми в загальних рисах ознайомилися з конструкцією людини у формі усіченої піраміди, перейдемо до її верхівки, яка відділена від основи. Саме в цьому місці, в умовній верхівці піраміди, що міститься вгорі над головою людини, народжуються її думки. Орієнтовно це у півметрі від верхівки голови (відстань приблизна, бо у кожного вона індивідуальна). Ось так приблизно для розуміння жителя тримірного виміру виглядає енергетична структура

звичайної людини, подібна на чотиригранну, усічену піраміду з умовно відділеною верхівкою.

Але повернемося до техніки виконання цієї медитації... *Отже, необхідно відчувати всі чотири Істоти.* Це почуття подібне на те, ніби ти перебуваєш в оточенні чотирьох абсолютно різних людей, які близько стоять біля тебе, і якщо заплющити очі і розслабитися, то можна відчувати їхню присутність через певний тиск на твій особистий простір. *Відчувши чотири Істоти, переміщаємося до верхівки піраміди. Там ми спостерігаємо первинний процес «зародження» різних наших думок (які пізніше трансформуються через центри какодемона і агатодемона, що ти згадувала у книзі «Птахи і камінь», так би мовити, набувають матеріальних характеристик), як виникають ці енергії, шляхи їх руху, взаємодії, блокування. Диференціюємо їхній вплив, простіше кажучи, відстежуємо всі ці процеси, а потім або максимально їх заспокоюємо, або повністю абстрагуємося від них.*

Потім залишаємо цю верхівку піраміди і прямуємо вище, виходимо на рівень відстороненого від матеріального світу Спостерігача. Інакше кажучи, стаємо вище думок, вище матерії, досягаємо стану відчуженості від земного, від того, що так чи інакше прив'язує нас як Особистість до матерії. Часто на перших етапах освоєння медитації допомагає уявлення, що медитуючий, виходить свідомістю зі своєї конструкції піраміди, зависаючи і спостерігаючи за нею з висоти пташиного польоту. Якщо використовувати сучасні асоціації, то свідомість ніби перебуває на цій висоті, мов у вакуумі, у невагомості. Такий стан Спостерігача від Духовного начала допомагає набутти повний внутрішній спокій, розширений стан свідомості, неупередженість самого спостереження за процесами, що відбуваються, дозволяє абстрагуватися від матеріального тіла, думок і досліджувати свою енергетичну конструкцію з позиції нового бачення. *Далі перебуваємо в такому стані свідомості і спостерігаємо ззовні свою пірамідальну конструкцію і вміщену в неї Душу.*

Потім відбувається найбільш значуща частина медитації. *Здійснюємо максимально можливе пряме наближення свідомості (Особистості) до Душі, причому здійснюємо це на глибокому чуттєвому рівні. Тобто занурюємося (як Спостерігач) через верхівку піраміди, внутрішню енергетичну структуру самої піраміди в самий її центр — до Душі.* При виконанні цієї частини медитації мозок часто видає асоціативне сприйняття, начебто людина занурюється на глибину, ніби при пірнанні у воду, але без характерного при цьому фізичному процесі тиску. Люди, які за своєю природою особливо чутливі до енергетичних процесів, особливо ті, у яких розвинене інтуїтивне сприйняття, при такому зануренні помічають навіть фази поступового перемикання ре-

жиму роботи своєї свідомості на нові, невідомі їм ще рівні чуттєвого сприйняття.

Отже, необхідно максимально наблизитися до кокона, що світиться в центрі піраміди, де перебуває ця частка з духовного світу. А потім доторкнутися до неї на рівні глибоких почуттів. Звичайно, до кінця відчуття Душу і осягнути її духовну глибину людині неможливо, поки вона духовно не дозріла і не злилася з нею. Але навіть цей зв'язок почуттів породжує стан, який, наприклад, ті ж буддисти називають зв'язком з Нірваною, інші — станом милосердя, божественного блаженства, досягнення гармонії тощо.

Завдяки цій медитації можна глибше зрозуміти себе, свою складну багатомірну будову, набути усвідомлення, що багато думок з'являються і зникають не з нашої «волі». Але ми маємо можливість спостерігати, впливати на них, абстрагуватися від них, блокувати їх. Найголовніше, за допомогою цієї медитації людина як Особистість буде набувати досвід не тільки відчуття божественної присутності, але й зв'язку зі своєю Душею, напрацьовувати навички постійного з нею контакту, усвідомлювати на практиці, що Душа є основою, найважливішою частиною всієї конструкції людини. Душа — це ти ж, але істинний. Вся інша енергетична конструкція в шести вимірах вибудована навколо неї. У цій медитації людина отримує досвід зовсім іншого сприйняття своєї дійсності, вчиться пізнавати себе з позиції Спостерігача від Духовного начала.

Час виконання цієї медитації індивідуальний, як і при освоєнні будь-якої іншої духовної практики. Рекомендую для початку виконувати її 20 хвилин. Можна раз на день, можна кілька разів на день, як зручно. Головне — якісно. Пізніше можна збільшити час медитації, наприклад, до 30 хвилин. Але повторюю, головне в цьому процесі не час, а саме внутрішні відчуття, напрацювання духовного, глибоко чуттєвого зв'язку з Душею.

Анастасія: Ця медитація справді унікальна. Можу сказати з особистого досвіду, є суттєва різниця по відчуттях, між тим, коли ти тільки приступаєш до освоєння цієї духовної практики, і тим, коли ти вже маєш досвід її напрацювання. Спершу мені видалася незвичною сама техніка, пов'язана з новим для мене розумінням виконання духовної практики, скажемо так, у «геометрії простору». Адже в ній не було вже роботи з чакранами, що стала для мене на той момент природною, відчуття руху енергії енергетичними меридіанами тіла і так далі. Але тим вона й цікава.

Спочатку у мене все відбувалося лише на уявленні, але очевидно тому, що тоді ще не вмiла повноцiнно входити у змiнений стан свiдомостi. Але згодом, у процесi щоденного напрацювання цiєї медитацiї вдома, з'явилися дивовижнi вiдчуття. Наприклад, почав фiксуватися момент перемикання стану свiдомостi, глибокого занурення, виникли незвичайнi вiдчуття присутностi Душi, якi й словами не опишеш. Ви повнiстю маєте рацiю, потрiбно самому отримати власний медитативний досвiд, щоб розумiти всю непередавану гаму вiдчуттiв.

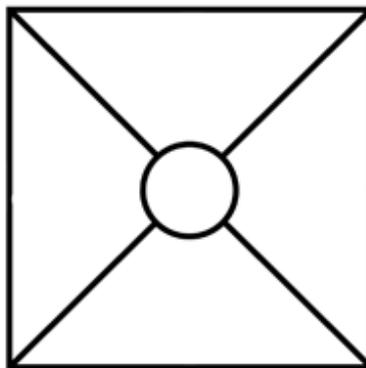
Ї ще кiлька замiток з приводу вiдчуття часу в процесi медитацiї. Ранiше, коли ми тiльки починали освоювати першi духовнi практики, для мене було досить вiдчутно просидiти в медитацiї 20-30 хвилин. Тепер я розумiю, що звертаєш увагу на тiло в процесi роботи тодi, коли перебуваєш у режимi звичного мислення, по сутi, перебуваєш у станi неспання. У цьому станi добре вiдчуваєш тiло, навколишнє оточення, у голови час вiд часу з'являються стороннi думки, якi вiдволiкають вiд медитацiї, та й сама медитацiя проходить умовно, тому що так здебiльшого працює твоя уява. Зараз же, через багато рокiв, коли робиш «Пiраמידу» i справдi входиш у змiнений стан свiдомостi, то для тебе нiби перестають iснувати час i простiр, та й взагалi вся ця груба реальнiсть тримiрного свiту. Ти тiльки запускаєш цей процес, iдеш назустрiч Душi, а тебе нiби вже пiдхоплюють з того, духовного боку, починає активно працювати Передня iстота...

Те, що вiдбувається вже на цьому етапi роботи в цiй медитацiї, звичайно, непорiвнянне з тим, що було при найперших спробах її освоєння. Причому в цiй духовнiй роботi немає одноманiтностi: щоразу виконання духовної практики дає нове усвiдомлення, ще бiльш насичену гаму вiдчуттiв i явне розумiння процесiв i змiн, що вiдбуваються на невидимому рiвнi. Ти вже живеш цим станом i коли виходиш з медитацiї, то нiби залишаєш дещо рiдне i близьке i чекаєш знову того моменту, коли ще раз його вiдчуєш. Вiд цього з'являється стремлiння i активне бажання напрацювати її ще бiльше, оскiльки хочеться перебувати там довше. Адже в цьому дивовижному станi починаєш вiдчувати щось дуже рiдне, близьке, незвичайний комфорт, ясно усвiдомлювати глибиннi процеси, якi неможливо осягнути мозком у звичайному станi свiдомостi. Головне, коли виходиш з цiєї медитацiї, вiдчуваєш суттєву рiзницю мiж тим тонким свiтом i свiтом матерiї тримiрного вимiру. Дуже багато процесiв у нашiй реальностi починають вiдчуватися як робота грубих матерiальних енергiй. Дивовижно, у станi медитацiї ти знаходиш ясний i чiткий сенс свого iснування i багато що з того, що тебе хвилювало в мирському життi, здається порожним i смiшним. Там повною мiрою усвiдомлюєш, що таке справжнi життєвi цiнностi — цiнностi для Душi. I цей феноменальний досвiд немовби накладає своєрiдний духовний вiдбиток на твоє життя в тримiрному вимiрi. А це, у

свою чергу, дозволяє не втрачати свої духовно-життєві орієнтири, стимулює наполегливіше працювати над собою, відстежувати свої думки, стани, не допускати провокацій від Тваринного начала. Духовний досвід допомагає зрозуміти, у чому полягає істинне щастя, що породжує відчуття душевного спокою і комфорту, і чому не варто гнатися за примарною ілюзією цього світу. Найголовніше, що набуваєш розуміння, хто ти істинний і в чому зміст твого існування тут, у цьому світі.

Рігден: Простір і час у цьому світі має переривчасту (каскадну) природу. Все матеріальне — переривчасте, стрибкоподібне — все є езоосмос. Цей матеріальний світ нестабільний, тимчасовий. А от світ Бога, духовний світ — він стабільний і вічний. Після цієї медитації дійсно, навіть у звичному стані свідомості, можна, завдяки набутому досвіду, відчутти ці глибокі почуття, що виходять від Душі, цей тонкий зв'язок з нею, почуття безмежної духовної Любові, відчуття рідної домівки — Нірвани і Вічності.

Колись давно ця медитація була загальновідомою технікою самовдосконалення в людському суспільстві, однією з базових технік з напрацювання глибоких почуттів, чуттєвого зв'язку Особистості з Душею. Але поступово, чим більше відбувався процес матеріалізації свідомості суспільства, цю медитативну техніку, як зрештою, і багато чого іншого з духовних Знань, почали забувати, втрачати, а часом і спеціально знищувати навіть згадки про неї. Поки істинні духовні Знання були в суспільстві, їх передавали наступним поколінням у вигляді символів, як найважливіше і само собою зрозуміле у світогляді людини. Наприклад, символічним позначенням медитації «Піраміда» (повний варіант символу) був квадрат з косим хрестом і порожнім колом у центрі.

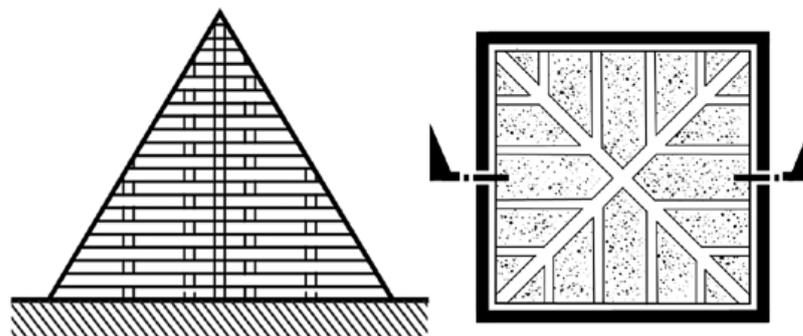

Малюнок 68. Символічне позначення медитації «Піраміда».

Анастасія: Ви знаєте, коли ви спочатку пояснювали нам цю медитацію і розповідали, що енергії розподіляються по перетинах піраміди, я з цікавості заглянула потім у підручники з геометрії і вже з великим зацікавленням читала про те, що під час навчання у школі проскочило повз мою увагу. Наприклад, що площа, яка перетинає піраміду і па-

паралельна її основі, відтинає подібну піраміду. Якщо розсікти чотиригранну піраміду декількома площинами, які будуть паралельні до основи, а потім спроектувати ці перетини на ту ж площину основи, то в результаті ми отримуємо ряд вписаних один в одного квадратів. А квадрат, як відомо, є символом усього матеріального. Загалом, завдяки цій додатковій інформації надалі я почала розуміти більше і про процеси, що відбуваються в медитації. Як все-таки важливо для людини мати різнобічні базові знання.

Рігден: Геометрія піраміди тісно пов'язана з фізикою. Маючи подібну конструкцію і володіючи необхідними Знаннями, можна викликати певні ефекти внаслідок взаємозв'язку ... між вимірами, завдяки природним фізичним законам. Про що, власне кажучи, і знали жерці, в руках яких були відомості про одвічні духовні практики. Досить звернути увагу на археологічні факти — стародавні пірамідальні споруди. І людина зіштовхнеться з інформацією, що практично всі вони мали дуже важливе культове, ритуальне, релігійно-світоглядне значення, символізували надприродні сили і втілювали прояв певних властивостей світу, тому й обожнювалися людьми.

Малюнок 69. Схема піраміди та її основи.

На схемі позначена конструкція піраміди (споруда II тис. до н.е.) у розрізі і в горизонтальній проекції, де зазначений кам'яний каркас із наповненням.

Особливу увагу звертає на себе геометрична схема основи піраміди.

Анастасія: Так, сьогодні багато хто з людей знають про такі монументальні давні споруди, як піраміди стародавніх єгиптян в Африці, зрізані піраміди прадавніх народів у Центральній і Південній Америці. Відомо, що й шумери в Месопотамії (Передня Азія) будували східчасті споруди (з 3—7 ярусів) у формі зрізаних пірамід — зіккурати, на вершці яких установлювали священні храми. Цей весь комплекс символізував у них «зв'язок Неба і Землі», містичний, священний центр.

Рігден: Більш того, з символікою піраміди пов'язували і долі людей після смерті. Наприклад, ті ж прадавні шумери, єгиптяни, вавилоня-

ни... Або взяти традиції поховань у Сирії, Палестині, Китаї, Кореї, на Північному Кавказі, у Сибіру і так далі.

Анастасія: Безперечно, ці поховання звичайно мають східчасто-пірамідальний дах (в ідеалі до шести щаблів, очевидно вимірів, що раніше позначали число, в яких розміщена конструкція людини). На вершині, як правило, міститься камінь у вигляді півкулі або витягнутої форми. Він виступав як символ іншого світу (сьомого виміру), означав духовність, всезнання померлої людини або символ Душі, що відійшла. А самі гробниці зустрічаються навіть квадратними за плануванням.

Рігден: Багато народів просто робили курганний насип-поховання, що нагадував піраміду...

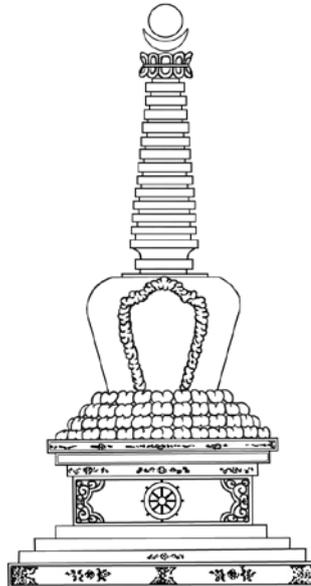
Анастасія: Так, це найпоширеніший вид похоронних споруджень на континентах. Тут чого тільки вартує згадка про степові кургани Росії та України. Наприклад, кургани Абашевської археологічної культури, розповсюджені в II тисячолітті до нашої ери на територіях від Калузької області до Уралу (Росія). До речі, для неї були характерними «культ вогню і сонця», кераміка, багато прикрашена геометричним орнаментом, а також у її шарах знайдено багато жіночих прикрас у вигляді спіралей, підвісок, бляшок тощо. А курганні могильники давніх поховань на Алтаї, наприклад, археологічна знахідка «Алтайська золота людина» у Росії або така ж знахідка в Казахстані — «Іссикська золота людина»? Земляні піраміди-кургани були характерні і для скіфів, які жили в степових зонах Європи та Азії (з VII століття до нашої ери по III століття нашої ери). Цей народ також мав багату сакральну символіку, пов'язану з жіночими богинями і так званим ученими «звіриним стилем» мистецтва. Ну, я вже не кажу про археологічні пам'ятки інших континентів, наприклад, Міссісіпську культуру в Північній Америці — Кахокію (VII—XIII століття нашої ери), що складається зі 109 курганів-пірамід в основному з усіченою верхівкою. Взагалі, треба відзначити, що Міссісіпська культура також має досить багату знакову символіку.

Рігден: Безумовно, якщо подивитись на символи стародавнього світу, то можна легко знайти в їх основі ті ж самі духовні знання, якщо, звісно, мати про них хоча б загальне уявлення... Або ось інший приклад передачі Знань у вигляді піраміди. На Сході протягом декількох тисяч років одними з найдавніших символічних священних споруд є ступи. Ступа в перекладі з санскриту означає «верхівка, земляний пагорб, купа землі, каміння». Ступу зводили на могилі вождя або царя, наслідуючи більш давні поховання, а пізніше часто-густо вже використовували просто як символічну споруду релігій, сховище «духовних скарбів».

Анастасія: Тут доречно зробити невелике уточнення для читача. У різних країнах ці споруди називають по-своєму, наприклад, ступа (Індія), дагоба (Шрі-Ланка), субурган (Монголія), «бао та», пагода (Китай) тощо. Нині ступа більше відома як монументальна споруда в буддській архітектурі, як символ Просвітління.

Рігден: Так і є, але якщо подивитися на всі ці ступи, то можна побачити одне й те ж закладення знань у вигляді символів квадрата, куба, піраміди і верхів'я, як правило, у вигляді півмісяця з ріжками догори і колом над ним, тобто знаку «АллатРа».

Анастасія: Так, не дивно, що маючи таке верхів'я, ступа вважається спорудою, що «благотворно впливає на навколишній простір».

Малюнок 70. Архітектурна культова споруда Сходу — ступа.

В архітектурі відображені наступні символи: три нижні щаблі — символ тримірного виміру; квадрат, на який спирається пірамідальна конструкція (чотири сходинки вказують на чотири виміри — 4, 5, 6, 7); потім йде стилізований символ духовної трансформації, 13 кілець, квітка лотоса; увінчує споруду стародавній знак «АллатРа».

Рігден: До речі, у буддизмі в цю давню архітектурну будову почали вже додавати свою деталь від розуму людського — зверху на знак «АллатРа» встановлювали ще й архітектурний «дорогоцінний камінь».

Анастасія: Ну так, він же в цій релігії і символізує «непорушну природу розуму та виконання всіх бажань», «містичну силу».

Рігден: Одним словом, люди залишаються людьми... Так от, у різних частинах світу вся ця символіка пірамідальних споруд відігравала ще й важливу роль у передачі духовних знань через монументальну архіте-

ктуру, починаючи від духовних практик для пізнання і злиття з Душею окремої людини і закінчуючи особливими Знаннями і робочими знаками, привнесеними у світ з Шамбали для духовного розвитку всього людства.

Анастасія: На сьогоднішній день значення цих найдавніших символів просто втрачене для більшості людей, так само як і духовні знання, символічна, асоціативна роль прадавніх фетишів-предметів у формі піраміди. Це чітко простежується в історії народів. Предмети у вигляді піраміди для жителів стародавнього світу (наприклад, індійців, єгиптян, арабів, греків) уже були об'єктами релігійного поклоніння, наділеними, згідно з переказами, надприродною магічною силою. А про наші часи і говорити не доводиться. Сьогодні навіть саме слово «фетиш» у різних мовах трактують по-своєму: у французів «fetiche» — «ідол», у португальців «feitico» — «чаклунство», а на латині це взагалі «facticus» — означає «штучний». Ось так і називають сьогодні давні амулети з різними символами, які колись мали асоціативне значення і служили для передачі духовних практик і знань.

Рігден: Просто сучасні люди, навіть якщо й зустрічаються з цією інформацією, не замислюються про більше, ніж їм нав'язують глашатаї від жерців і політиків. Наприклад, чому індійські брахмани, які проживали в далекій Індії, жерці фінікійців, які панували колись на східному узбережжі Середземного моря, друїди, які жили в Європі, незалежно один від одного в різні часи вважали священною складену в пірамідальну форму звичайну купу каміння? Невже вся справа в камінні?! Навіть дослідники, вивчаючи подібні питання, як правило, просто обмежуються відповідями, які висловлювали їхні попередники, зокрема, що для давніх людей ця форма була священним символом поєднання Землі та Неба. А чому «поєднання» і чому саме Землі й Неба, які духовні знання приховані за цією пірамідальною символікою? Якби ці дослідники займалися своїм духовним самовдосконаленням, певен, вони би повідали світу набагато більше, ніж просте цитування банальних вигадок від людського розуму.

Анастасія: Безсумнівно. Тут навіть якщо розглянути «ефекти», що супроводжують медитацію «Піраміда» при її вже серйозному напруженні, стане зрозуміло, чому різні народи в різний час називали піраміду і центром, і святою горою, і вогненным вівтарем, і священним місцем. Маючи досвід у цих духовних практиках, неважко зрозуміти тих, хто колись такими асоціаціями намагався пояснити для майбутніх поколінь духовну суть цієї практики.

Рігден: Неважко зрозуміти, тому що маєш духовний досвід. А більшість нинішніх людей, на жаль, навіть не знають про наявність у себе

Душі, не кажучи вже про духовні практики пізнання себе. Хоча ці знання, по суті, є навіть більш важливими для кожної людини, ніж та ж їжа та інші необхідні умови для існування їх фізичного тіла. А незнання приводить до нерозуміння, тлумачення від розуму елементарної інформації про духовне. В результаті такого буквального викривлення від Тваринного начала люди й відправляються на зовнішні пошуки свого духовного. Шукають усе, що завгодно: гори, святі місця, релігійні споруди, замість того, щоб пізнати себе, свою Душу. А що в результаті?

Анастасія: Так, на сьогоднішній день більшості людей доступні хіба що віддалені відгомони цієї духовної практики, які вони сприймають як окремі поняття...

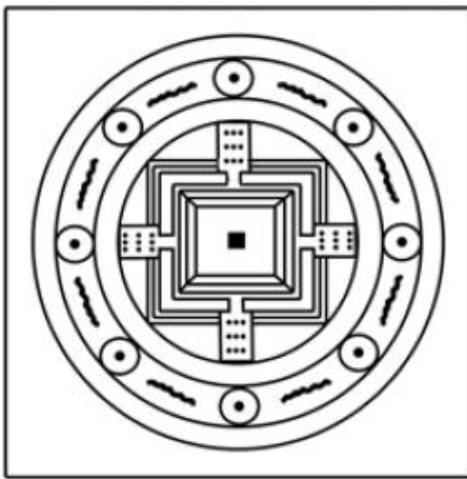
Рігден: Абсолютно вірно, і то у вигляді філософії, опрацьованої людським розумінням. Ці відгомони ввійшли у філософсько-релігійну категорію понять про загальний Центр (у тому числі й людської істоти) у різних народів світу. Тільки **Душу, вміщену в людині, почали називати кожен на свій лад:** місце безпосередньої близькості Бога, духа, оселю Всевишнього, непроявленого буття; стрижень, точка спокою, навколо якої все обертається; сполучення між світами, відправлення у множинність і повернення до єдності, що вміщує сукупність усіх можливостей; вічне «тут і зараз»; чисте існування, рай, Святе місце; абсолютна реальність.

Більше того, у різних релігіях почали розписувати цю філософію кожен на своє *розуміння*. Наприклад, в індуїзмі Центр — це Внутрішній Свідок, місце безумовного, єдності, точка, що міститься поза часом, Ішвара. До речі, останнє з санскриту перекладається як «владика», у буквальному значенні як «особистий Бог», незалежне існування, божественний Дух у людині. Титул «Ішвара» приписується різним богам в Індії, а також до позначення причини світу, форми божественного втілення, атрибуту всемогутності і всевідання.

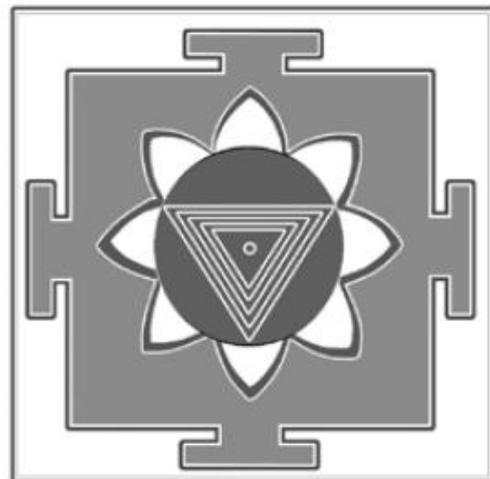
Анастасія: Так, представники різних релігійно-філософських шкіл Індії досі сперечаються про це поняття, причому кожен намагається трактувати його від свого розуму.

Рігден: Але ж тому, хто досяг духовних висот, не потрібні слова, тому що людина набуває внутрішнього духовного розуміння самої суті цього явища... У тому ж буддизмі духовний «центр» позначає Нірвану, Просвітлення. До речі, як я вже колись розповідав, у цій *релігії* при певних візуальних медитативних практиках використовують мандалу (у перекладі з санскриту — «коло, куля») — схематично зображену геометричну композицію або конструкцію, що символізує духовний і космічний порядок Всесвіту як прагнення до духовного центру, що дає

ясність просвітлення. Але якої саме вона форми? Зазвичай це обмежене *квадратом коло* або *трикутники*, найчастіше *вершиною вниз*, з центральним символом (*колом*) у центрі. Як правило, вона поділена на *чотири частини* або на число частин, кратне чотирьом. Або взяти *янтру* (у перекладі з санскриту — «амулет», «магічний малюнок»), що є найпростішою формою мандали. Це схематичне зображення композиції з геометричних фігур, яке використовується в медитативних практиках індуїзму, буддизму для посилення процесів внутрішньої концентрації при медитації. Вона, як правило, являє собою вписані у *квадрат кола, трикутники*, символічне зображення *лотоса, точки* (центр, нульова точка). Знов-таки, якщо говорити про символіку монументальних споруджень, то архітектурне планування більшості індуських, буддійських, джайнських храмів являє собою *янтри*.

1

2

Малюнок 71. **Мандала, янтра.**

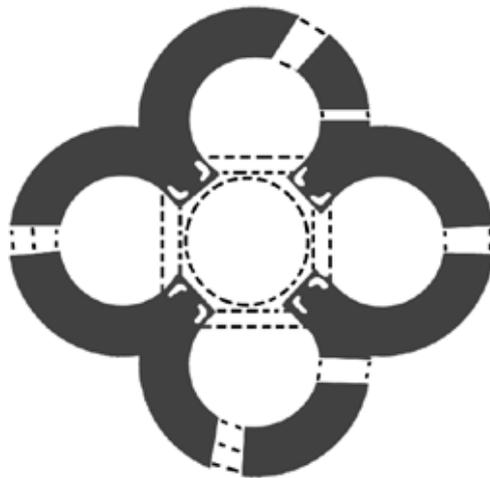
Приклади:

1) мандала у формі кола з позначенням квадрата з точкою в центрі, чотиригранної піраміди з шістьма ступенями і чотиричастинним поділом;
2) калі-янтра («кала» у перекладі з санскриту означає «час»; це слово сягає індоевропейського кореня, що означає обертання; в українській мові близьке за значенням слово «коло»); у міфології індуїзму означає циклічні створення і руйнування Всесвіту, коловорот часу в понятті переродження Душі та суб'єкта долі.

Взагалі, треба відзначити, що квадратична структура, яка вказує на спільну давню символіку духовних знань, відображена і в архітектурному плануванні храмів, що належать іншим релігіям. Наприклад, храмово-монастирські комплекси Стародавнього Китаю мали у своїй основі квадрат і коло. Той же найбільший, знаменитий у країні «Храм неба» за плануванням поділений на дві частини: одна у формі квадрата (символ Землі; земні сили), друга — округла (коло — символ Неба; небесні сили). У Китаї спільне зображення квадрата і кола (Землі й Неба) дотепер символізує ідеально збалансовану (в духовному плані)

людину. Інший приклад, форма мусульманських мечетей, орієнтованих на Каабу в Мекці, також є квадратом або прямокутником...

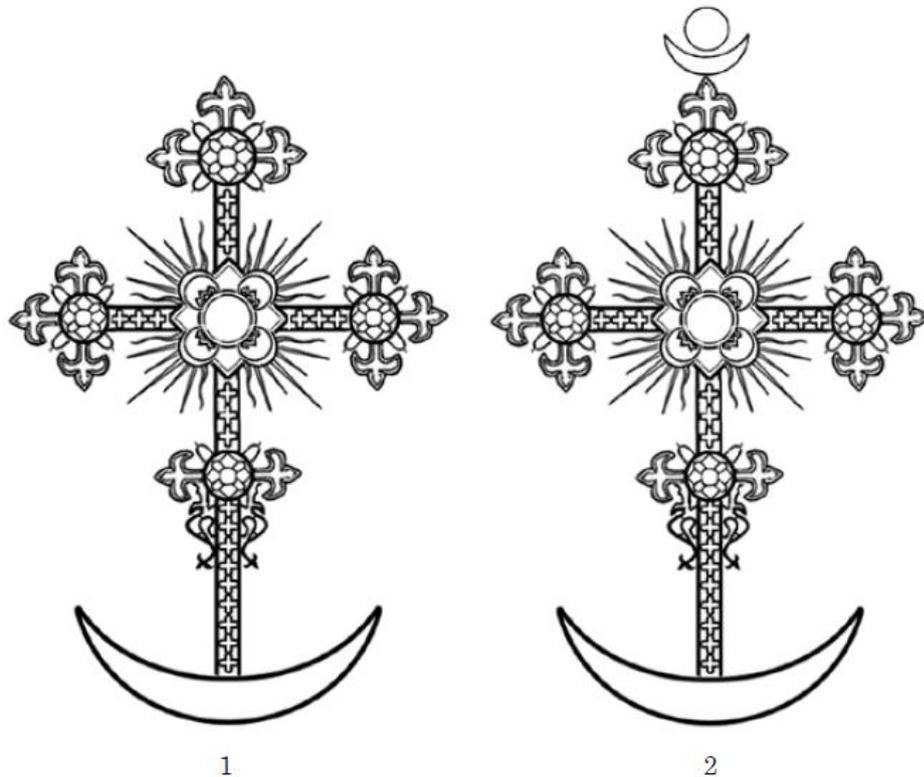
Анастасія: Так, ви колись про це розповідали, як і про християнські храми. Християнський квадрифолій («чотирилисник», від латинського слова «quadri» — «чотири рази», «folium» — «аркуш») — храм хрестово-купольного типу, чотири гілки якого завершуються куполоподібними заокругленнями, що позначають «небесне склепіння». Згадували, що грецька назва таких храмів — тетраконх («чотирилисник»; від грецького «tetras» — «чотири», «konche» — «мушля», «вихор», «те, що закручене по спіралі»). Я поцікавилася цим питанням і знайшла багато дивовижних фактів. Такі будівлі були популярні не тільки у Давній Русі, але й у Візантії, країнах Закавказзя (Вірменії, Грузії), Персії (Ірані), Індії та інших стародавніх державах. На Захід вони прийшли через елліністичну культуру, яка багато чого запозичила в культур Стародавнього Сходу. Але що примітно, справді в ранньохристиянських храмах Близького Сходу, Європи (а пізніше і у давньоруських християнських храмах) вівтар спочатку встановлювали саме в *середохресті храму* як престол «невидимого Бога»! Тобто під центральним великим куполом у центрі церкви. І лише набагато пізніше вівтар храму був перенесений у виступаючу східну частину будівлі.

Малюнок 72. *Схема хрестово-купольного храму (квадрифолій).*

Рігден: Середохрестя в храмі як раз і символізувало ту «дорогоцінну перлину в мушлі», яку весь Стародавній Схід знав як позначення *Душі*... До речі, у давнину в Київській Русі первісний варіант Собору Святої Софії («Божественної Премудрості») у Києві був ні чим іншим, як *п'ятинефним хрестово-купольним храмом з 13 главами*, що мав *пірамідальну композицію*. Причому на куполах Собору були розміщені не просто хрести, а *хрести, в основі яких був горизонтальний півмісяць різьками догори*. Більше того, середину (у вигляді кола) кожного хреста перетинав ще косий хрест, а загальна композиція являла собою рівносторонній хрест. І була там уся давня духовна символіка: коло,

ромб, вказівка на 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12 і 13, а також знак «АллатРа». Цей собор був присвячений Благовіщенню, тобто Богородиці і Архангелу Гавриїлу.

Малюнок 73. Символи Архангела Гавриїла та Діви Марії:

- 1) хрест-символ Діви Марії;
- 2) центральний хрест — символ Богородиці (Діви Марії) з верхів'ям у вигляді символу Вчення, привнесеного з Духовного світу — знаку «АллатРа» (він символізував як істинне духовне Вчення, привнесене Ісусом Христом, так і передачу духовних Знань, «розкриття Волі Духовного світу» у понятті «звістки» від Архангела Гавриїла як посланця Духовного світу).

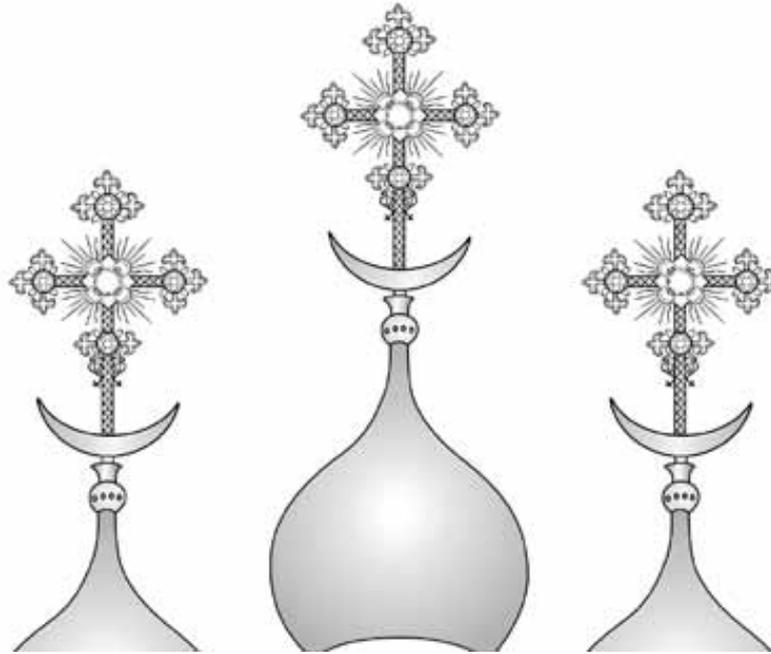
Такий хрест — це ціла книга для людей, посвячених у таємницю духовного Знання та істинного духовного вчення Ісуса. Він є особистим символом Діви Марії як учениці Ісуса, котра при житті досягла духовного звільнення і залишилася допомагати людям навіть після своєї фізичної смерті. На самому верху центрального хреста було ще й верхів'я у вигляді півмісяця ріжками догори і кола над ним, тобто робочого знаку «АллатРа». Ця відмінна риса вказувала на те, що це Вчення було привнесене з Духовного світу, у цьому випадку Ісусом Христом як вищою Духовною Істотою, що відвідала через втілення в людське тіло цей тримірний світ. Також воно вказувало і на особливе значення Архангела Гавриїла як Духовної Істоти, яка відіграла важливу роль у справі поширення істинного духовного Вчення Ісуса і духовної підтримки Діви Марії. Більше того, все це в сукупності свідчило про рівень Знань тих, хто ініціював установку цього робочого знаку на центральному куполі головного храму столиці Київської Русі. Для тодішніх релігійних жерців і віруючих були надані прості пояснення, зокрема, що

вся ця символіка буде зрозумілою слов'янським народам, враховуючи їхні традиційні символи.

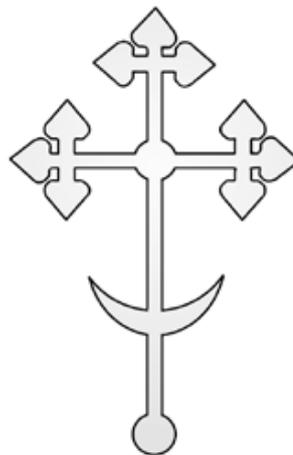
Анастасія: Так, ця інформація заслуговує на особливу увагу. Я написала в книзі «Сенсей-II» докладніше про ту важливу духовну роль, яку відіграв Архангел Гавриїл, зокрема, для Київської Русі. А про історію Марії та Ісуса — у книзі «Сенсей-IV», про те, що істинне духовне Вчення Ісуса передав своїй учениці — жінці на ім'я Марія, яка при житті досягла духовного звільнення від реінкарнацій. І що саме вона й повинна була очолювати істинну Церкву Ісуса. Але через те, що Вчення було перекручене (внаслідок інтриг людей, що прагнули до влади, і його ґрунтовною переробкою при формуванні релігії), сьогодні цю Церкву очолюють винятково чоловіки, а образ Діви Марії пов'язують в основному з матір'ю Ісуса, яку називають Богородицею. Але останнє анітрохи не применшує духовної сили того творчого божественного жіночого начала, завдяки якому люди, що істинно прагнуть духовного спасіння, знаходять його і донині.

Рігден: Сподіваюся, що люди не просто прочитають ці відомості, а зрозуміють їхню духовну суть. Духовне Вчення Ісуса давалося у відкритому вигляді всім людям як Знання, як зерно Істини, єдине для всього людства. Сучасним людям це важко зрозуміти, адже вони замість Вчення бачать лише концепції світової релігії, з якою нині пов'язується ім'я Ісуса. А що ж стосовно Діви Марії, яка, по суті, знаходиться між духовним і матеріальним світами, то вона справді досі служить божественним Провідником духовної сили в допомогу тим людям, які йдуть духовним шляхом. Про це, до речі, знали істинні учні Ісуса, які й понесли в народи, хоча й таємно, ці Знання. А розумних, чесних, сумлінних людей, які істинно шукають духовного спасіння, а не матеріальних благ і власних вигод, завжди вистачало в кожній релігії. Таємно володіючи цими Знаннями, вони робили все можливе на своїх постах, аби передати Істину наступним поколінням, щоб справжні духовні Знання проклали собі дорогу в майбутнє для тих, хто прагне духовного спасіння. Тому на стінах у катакомбах, де ховалися ранні християни, можна знайти не тільки знак риби і рівностороннього хреста, але й знак півмісяця з ріжками догори (Аллат). Тому і з'являється запис в «Одкровенні» (12:1), який приписується Іоанну Богослову: «І з'явилося на небі велике знамення: жінка, вбрана у сонце; під ногами її місяць, і на голові її вінець з дванадцяти зірок». Тому на найдавніших пам'ятках тієї ж давньоруської архітектури XI—XIV століть стояли саме такі хрести з півмісяцем, що є символом Діви Марії, які свідчили про те, що будівництво подібних соборів саме з такими непростими знаками і символами ініціювали ті, хто був пов'язаний з істинними Знаннями.

Малюнок 74. *Куполи з хрестами-символами Діви Марії.*

Анастасія: І досі збереглися залишки інформації про наявність цих важливих символів і знаків в архітектурі головних соборів Київської Русі. Наприклад, хрести з півмісяцем ріжками догори як символи Діви Марії сьогодні увінчують куполи Спаса-Преображенської церкви на Берестові (Церква Спаса на Берестові), яка знаходиться поблизу Києво-Печерської Лаври (перше згадування про церкву на Берестові належить до XI століття; м. Київ, Україна), Дмитрівського собору у Володимирі (XII століття; м. Володимир, Росія), Собору Благовіщення Богородиці Московського Кремля (XV століття; м. Москва, Росія), а також на багатьох інших пам'ятках архітектури. Свого часу вони були побудовані слов'янськими майстрами.

Малюнок 75. *Спрощена схема символу, що використовувалася пізніше людьми після неодноразової перебудови соборів і церков.*

Рігден: Цілком правильно. Треба відзначити, що прикладом спорудження подібних храмів з такою символікою в Київській Русі послужив саме київський Собор Святої Софії. Він був побудований в XI столітті в центрі Києва за проектом, який порадив князеві Ярославу Мудрому Агапіт Печерський. Храм не мав аналогів навіть у візантійській архітектурі того часу. Ярослав Мудрий (великий князь Київський, колишній князь Ростовський, князь *Новгородський*) познайомився з *Агапітом Печерським Лікарем Безміздним* через свою хворобу. У ті часи слава про лікарське мистецтво Агапіта сягала далеко за межі Київської Русі. А у Ярослава були проблеми з хребтом через пошкодження тазостегнового і колінного суглобів. Так що, кажучи сучасною мовою, він став постійним пацієнтом Агапіта. Завдяки такому вимушеному, але вельми корисному для Ярослава спілкуванню, його просвіті Агапітом з багатьох важливих питань, що стосувалися Знань як про людину, так і про суспільство загалом, князь Ярослав, можна сказати, і став «Мудрим».

Як наслідок такого спілкування виникли перші самостійні руські монастирі, причому на честь Пресвятої Богородиці. Почалася активна робота з перекладу закордонних книг (особливо з Афону), старанний перепис старослов'янських фоліантів (навіть давньоруських «язичницьких» грамот, записаних на бересті). Книга почала бути основою суспільної освіченості. Начитаність Агапіта і його поради Ярославу привели до того, що князь сам захопився читанням книг, впроваджуючи освіченість у моду і серед свого оточення, і серед простого народу. Керуючись порадами Агапіта, князем були організовані перші громадські дитячі школи, у столиці при Софійському соборі заснована велика бібліотека загальнодержавного рівня, зафіксована основна знакова символіка для суспільства, налагоджена дипломатична робота на міжнародному рівні. Так що не дивно, що Київська Русь за часів правління Ярослава Мудрого досягла свого розквіту.

Анастасія: Це справді цікаві факти, що прояснюють багато чого в такій різкій зміні поведінки Ярослава: від твердого правителя, що не соромиться в засобах захоплення влади в Києві, до керівника, що став «мудрим» у часи його правління в Київській Русі після знайомства з Агапітом Печерським... Та й зовсім не випадкові символи, а також сама незвичайна архітектура п'ятинефного хрестово-купольного храму Софійського собору, та ще з 13 главами, пірамідальною композицією. До речі, не могли б ви пояснити читачам, що означає в архітектурі поняття «неф»?

Рігден: Це слово утворене від латинського слова «navis» — «корабель». А в архітектурі позначає довгасту частину будівлі, таке витягнуте приміщення, що нагадує корабель, на зразок символічного «Сонячного човна» (відомого ще в часи Трипільської цивілізації, коли його

зображували з колом у вигляді знака «АллатРа») або, як його називали в міфології Стародавнього Єгипту, «Човна Вічності». До речі, пізніше, в XII столітті, так уже стали називати морехідні вітрильні судна (неф). А в символічному значенні даного собору — це означало «човен, що пливе крізь час», загалом, «духовний ковчег» Київської Русі.

Анастасія: Треба відзначити, що будівля Собору Святої Софії у Києві зазнавала неодноразових часткових руйнувань часом і людьми. А в XVII—XVIII століттях у результаті перебудови храму вона взагалі суттєво змінила свій зовнішній вигляд.

Рігден: Це справді так. Але, що цікаво, незважаючи на всі ці майже тисячолітні перипетії, до цих пір в особливій ніші — склепінні *головного вітваря* сяє все та ж давньоруська православна *перлина* — *шестиметрова мозаїка Богоматері*, так звана «Оранта». Вона вважається в християнстві одним з іконографічних типів Богоматері, яка зображується в повний зріст з *піднятими до рівня обличчя руками, зігнутими в ліктях*.

Анастасія: Тобто, руки Богородиці зображені у вигляді символічного знаку Аллата — того самого давнього символу духовного злиття Особистості й Душі, осяяння та осягнення Істини, досягнення духовного звільнення, який був відомий стародавнім народам у різні часи, у вигляді вищезгаданого символу, схожого на «жучка», а також зображень прадавніх богинь з піднятими руками. Той самий найдавніший символ, зафіксований «доісторичними» людьми у вигляді петрогліфа, який вказував на те, що такого стану духовного звільнення людина може досягти тільки за участю творчих сил Аллата.

Рігден: Абсолютно вірно. Так от, зображення Богородиці «Оранта» у синьому вбранні, стоячи на *чотирикутній* основі, розміщене на *круглому* золотавому мозаїчному фоні. До речі, у зміненому стані свідомості (розширеного духовного сприйняття) людина, дивлячись на *Богородицю*, може побачити ефект сяючого *зеленого* світла, що випромінюється від неї. По дузі ж напівсклепіння над аркою цієї унікальної ніші зберігся напис грецькою від аскетів Афону для майбутніх поколінь Київської Русі: «*Бог посеред її і не подвижеться: pomoже їй Бог утро заутра*».

У контексті розповіді про Київську Русь хотілося б звернути увагу на наступну не менш важливу сторінку історії. У Київській Русі з *самого початку шанування Архангела Гавриїла і Діви Марії було спільним*, як і має бути. І тільки набагато пізніше, в XV столітті, шанування Архангела Гавриїла люди виділили з культу Благовіщення Пресвятій Богородиці, хоча це й неправильно. *Там, де Діва свято творить, там*

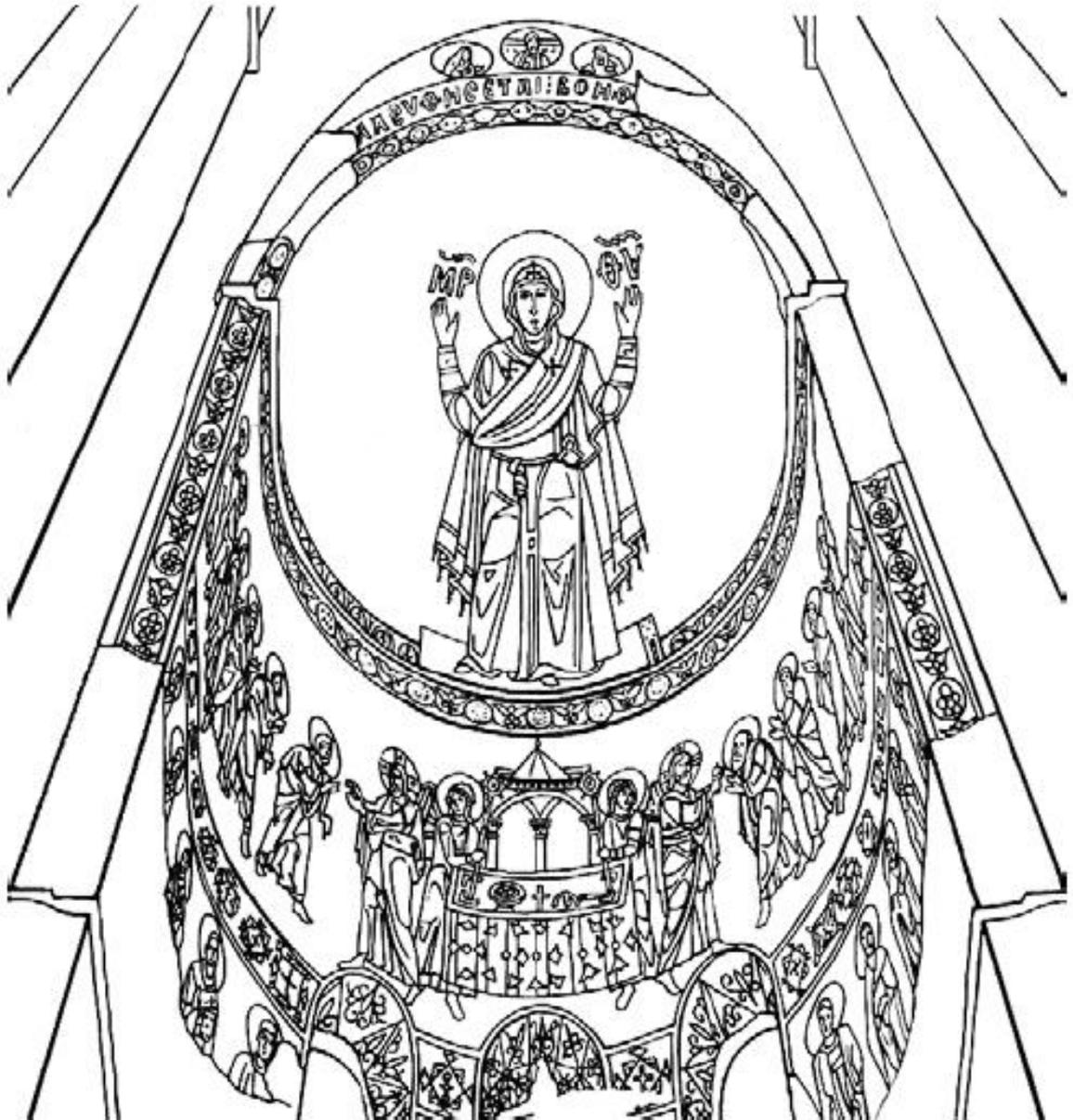

завжди з Нею і Святий Дух перебуває. До речі, у віруваннях слов'ян (ще до прийняття християнства) було спільне шанування верховних чоловічого та жіночого божества в парі, кажучи нашою мовою, у значенні духовного символу божественного Лотоса (плану) і творчого Аллата (втілення плану).

Анастасія: Так, це можна простежити за міфологічними персонажами слов'янських священних переказів, що збереглися з давніх-давен.

Рігден: А що стосується Архангела Гавриїла і Діви Марії, то на *вівтарних стовпах* головної східної арки Софійського собору в Києві, де розташована Богородиця «Оранта», досі збереглися мозаїчні зображення «Благовіщення».

Анастасія: Так, там на одному *стовпі* зображений Архангел Гавриїл, пальці правої руки якого з'єднані в жесті благословління. А на іншому *стовпі* зображена Богородиця з веретенем у руках, яка пряде духовну нитку людського життя.

2

3

Малюнок 76. Архангел Гавриїл і Діва Марія

(схема фресок XI століття в Соборі Святої Софії; м. Київ, Україна):

- 1) схематичне зображення мозаїки XI століття «Богоматір Оранта» (головного вітаря собору); в зображенні зашифрований символ півмісяця ріжками догори і кола («АлатРа»);
- 2) зображення Архангела Гавриїла, права рука якого показана в жесті «благословління» (мозаїка на вітарному стовпі);
- 3) зображення Богородиці з веретеном у руках, яка пряде духовну нитку людського життя (мозаїка на вітарному стовпі).

Рігден: Зазначу, що в старослов'янській мові слово «веретено» пов'язане зі словом «вертіти» (воронка, рух по спіралі). До речі, воно було не тільки у слов'ян. Давньоіндійське слово «vartanam» теж означає «обертання». Веретено з давніх-давен вважалося в духовному ро-

зумінні магічним інструментом, дарованим зверху. Тобто, висловлюючись сучасною мовою, це умовна позначка тієї ж молитви, медитації, духовної практики. Прядіння з ниток за допомогою веретена було певним духовним символом, який знали багато народів як єднання «Землі і Неба», єднання людини при її швидкоплинному житті з духовним небесним началом (Душею). Нитка в релігійному мистецтві символізувала духовне життя людське, а в глобальному значенні — символ часу, зв'язок минулого, сьогодення і майбутнього. Вона була духовною складовою, яка поєднувала все існуюче подібно до нитки, що з'єднувала разом усі перлини (душі). У багатьох стародавніх народів «Велика Мати» саме й зображувалася з прядкою в руках.

Анастасія: Цікаво, що вчені відносять «Велику Матір» до «місячних» богинь, оскільки звичайно народи зображували її з певним дуже давнім знаком у вигляді «серпа Місяця», тобто півмісяця з різками догори, над яким було розміщене коло.

Рігден: Так, людина багато на що не звертає уваги, поки не знає. Але тільки варто істинному знанню торкнутися її чола, а Душі прокинутися, вона отримує Мудрість. А Мудрість породжує дію...

Анастасія: Золоті слова... Я вважаю, що для багатьох читачів, як і для нас свого часу, буде досить цікаво дізнатися інформацію про активні знаки, які були масово поширені в ті часи по всій Київській Русі. Не могли б ви повідати детальніше про цей значущий момент в історії.

Рігден: Агапіт Печерський частково посвятив Ярослава Мудрого в таємницю активних знаків, детально повідав, як і які саме необхідно побудувати основні культові споруди в столиці й державі, і головне, як і які саме розмістити на них знаки. А також що потрібно зробити, щоб активувати ці знаки, щоб породити духовний сплеск серед людей і захистити їх від впливу негативних сил невидимого світу. Агапіт, звичайно, домагався своєї мети, здійснюючи закладку духовних знаків для майбутніх поколінь, на відміну від швидкоплинних людських цілей Ярослава. Все-таки люди є люди, хоч десять разів попереджаєш їх про наслідки, все одно намагаються внести корегування від розуму у надані їм Знання. На жаль, Ярослав також не був винятком з роду людського, принаймні, у цьому відношенні. Знаючи, як впливає зворотна свастика на маси, Ярослав таки розпорядився поставити цей знак у розписи собору, для утвердження своєї земної влади. Ну й що з того? Чого він цим добився? Його життя пролетіло як стріла, крізь ілюзію матеріального світу. А слабкість людська — жадоба отримання земної влади — після смерті фізичного тіла лише ще більше обтяжила і продовжила агонію мук його, як субособистості. Зате його людською помилкою досі насолоджується Тваринний розум, активую-

чи покоління жерців на свою користь і породжуючи в масах живих людей виплеск негативної енергії.

Але, треба сказати, що в іншому Ярослав дійсно виявив Мудрість. Разом з командою однодумців він з успіхом реалізував цей проект, завдяки якому за короткий строк Київська Русь перетворилася не тільки в процвітаючу державу, але й стала «Домом Пресвятої Богородиці». У той час, в основному за рахунок правильного розміщення позитивних знаків і пропаганди загальнолюдських культурно-моральних цінностей, у людей все частіше почали проявлятися кращі духовні якості. У світогляді слов'янина того часу служіння «Правді Божій» стало асоціюватися зі служінням Добру, вищому духовному Благу, перемозі *Благодаті*. По суті, люди знайшли мирні точки дотику своїх старих вірувань з новими, введеними попередніми політиками й жерцями. Завдяки цьому після чвар на релігійному ґрунті в цей період і відбувся позитивний сплеск, таке духовне єднання людей на території давньоруської держави, яка до цього не відрізнялася від інших держав тих часів, що потопали в міжусобицях...

Отож, Собор Святої Софії в цьому проекті відігравав ключову роль. По-перше, Софійський собор, збудований у Києві, був продубльований (правда, не з таким розмахом, але з аналогічним плануванням п'ятинефного хрестово-купольного храму) у важливих на той час містах давньоруської держави: Великому Новгороді (це місто й понині існує в Росії), а також Полоцьку (це місто є і сьогодні, розташоване у Вітебській області Білорусі). Причому було продубльоване не тільки зовнішнє планування, але й духовне наповнення — починаючи від розміщення основних символів і знаків, ікони Богородиці «Оранта» і закінчуючи створенням при цих храмах просвітницьких бібліотек та шкіл. Досі у Соборі Святої Софії у Великому Новгороді ставлять фігурку голуба на хрест центрального купола храму як символ Святого Духу. А в історії перипетій Собору в Полоцьку згадується, що в XVIII столітті його навіть намагалися переробити в храм на честь Зішестя Святого Духу. Голуб — це вже заміна людьми більш давнього верхів'я хреста — знаку «АллатРа» у вигляді півмісяця ріжками догори і кола зверху. Раніше голуба зображували з розпростертими крилами. Коли людина дивилася вгору на хрест собору, то замість голуба бачила знак, візуально утворений піднятими у змаху крилами і маленькою голівкою голуба (у вигляді півмісяця з ріжками догори і кола).

По-друге, оригінал цих копій — Собор Святої Софії у Києві — був збудований не просто сам по собі, а в комплексі. Чітко по кутах Собору на рівновіддаленій відстані від нього були збудовані, а також *позначені знаками четверо «Воріт міста»*. Хоча, точніше буде сказати, це були ворота в так зване Верхнє місто, яке розташовувалося на Старокиївській горі, нині центральна частина Києва.

Анастасія: Тобто, четверо воріт навколо Собору Святої Софії у Києві — це косий хрест за типом чотирьох Істот, де центром є сам собор як символ Душі.

Рігден: Абсолютно вірно. Ворота в релігійній символіці християнства — це входи, що ведуть з притвору в храм і з храму у вівтар. Головні ворота давньоруського іконостаса в православному храмі містилися напроти престолу (у вівтарі) і називалися «Царськими воротами» у розумінні духовного, а не політичного верховенства. Зазвичай у верхній їх частині зображували сцену Благовіщення з Архангелом Гавриїлом і Дівою Марією, а в нижній попарно на стулках — чотирьох Євангелістів. Так от, у певні моменти богослужіння розкриття Царських воріт символізує «розкривання Царства Небесного», тобто вхід, прохід в інший, духовний світ. Але цей символізм утворився не на порожньому місці. Такий енергетичний процес «розкривання» проходу в інший світ дійсно відбувається під час духовної роботи (як індивідуальної, так і колективної) сильних духовних особистостей, незалежно від того, до якої релігії вони належать і в якій країні проживають. І, до речі, у давнину серед народів, наприклад, тієї ж Київської Русі, «відчинення воріт», «відчинити ворота» міста вважалося впустити в місто, а якщо мова йшла про ворогів, то означало — захоплення міста або бажання городян скласти зброю. Якщо ж у літописі повідомлялося про зачинення головних воріт — «зачинити ворота» перед ворогом, це означало рішення жителів чинити опір.

Головними «Золотими воротами» стародавнього Києва були південні ворота, орієнтовані на Афон, який вважається «Обителлю Богоматері». Точніше, географічно вони були розташовані в південно-західній частині міста. На цих головних «Золотих воротах» міста була збудована церква, присвячена Архангелу Гавриїлу і Богородиці, — церква Благовіщення, щоб «дати завжди радість граду тому святим Благовіщенням Господнім і молитвою Святої Богородиці та Архангела Гавриїла».

Анастасія: Так, історичні відомості про це зафіксовані в Іпатіївському літописі. Навіть донині збереглися слова, які можна прочитати в історичному багатотомному збірнику, що оповідає про літературу Давньої Русі (починаючи з XI століття) — «Бібліотека літератури Давньої Русі» (том 1, стор. 50): «Та якщо цілування архангел дасть Дівиці, буде і граду цьому. Бо до неї ж: “Радуйся, обрадована! Господь з тобою!» та до граду ж: “Радуйся, благовірний граде! Господь з тобою!»». Київ історично перебуває під спільним заступництвом Богородиці та Архангела Гавриїла — це очевидний факт, який на сьогоднішній день замовчується. Тому сьогодні на гербі Києва можна спостерігати Архангела

Михайла як заступника міста, зображеного з оголеним мечем, як символ київських князів, які вели війни, в тому числі й міжусобні, подібно багатьом можновладцям тих часів.

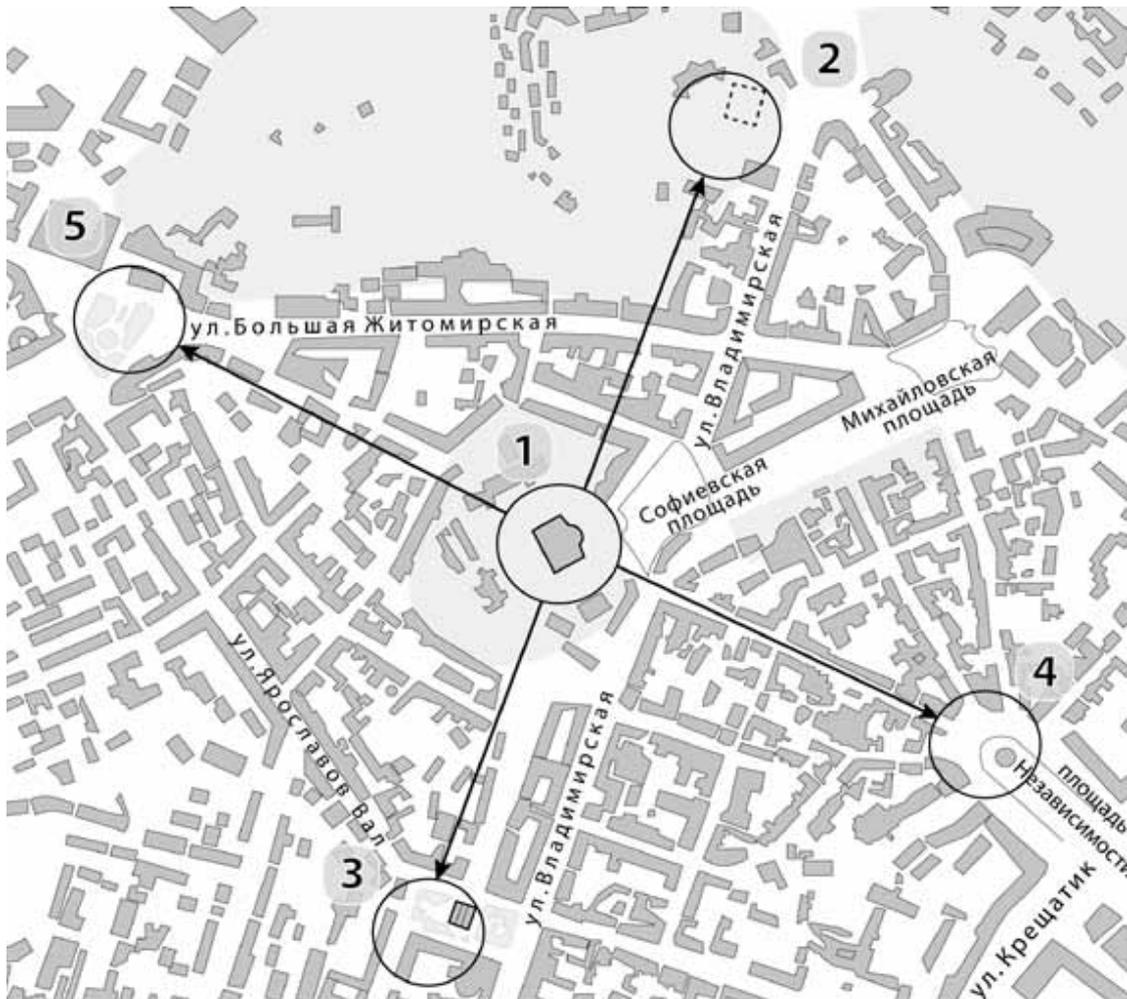
Рігден: Ну що поробиш з цими «державними мужами»... Як було в давнину, так і залишилося: «князі про мале тлумачать як про велике, самі на себе крамолу кують». Але не це важливо. Головне, що серед народу і досі жива пам'ять і шанування Архангела Гавриїла та Діви Марії, незважаючи на земні бажання нинішніх «князів».

Анастасія: Безумовно, ця духовна пам'ять народу простежується з покоління в покоління, що не може не тішити. Та повернемося до такої цікавої в історичному ракурсі розмови. Значить, «Золоті ворота» у Києві були символом міста, яке прирівнювалося до Передньої істоти в духовній інтерпретації Знань про людину. Відтак, символом Минулого міста, тобто Задньої істоти...

Рігден: А північними умовними «воротами» була перша кам'яна церква Київської Русі, присвячена Пресвятій Богородиці, нині відома в історії як Десятинна церква. Вона була збудована ще батьком Ярослава — князем Володимиром. Біля неї розміщувався весь старий великокнязівський двір Володимира. Взагалі треба відзначити, що це місце має більш давню історію щодо культових дохристиянських споруд.

Анастасія: Так, судячи з археологічних розкопок, там знайдені фундаменти «палаців» значно давніших споруд, які належать до «язичницьких» часів слов'ян, а також залишки ще давнішої культової споруди (капища) у вигляді кам'яної платформи з *чотирма виступами на кутах*. Інакше кажучи, і в більш давні часи Старокиївська гора вже була важливим культово-релігійним центром слов'янських народів, що проживали в цій місцевості.

Рігден: Абсолютно вірно. Отож, Ярослав Мудрий не тільки провів у цій церкві реставраційні роботи, але й за порадою Агапіта ще раз її освятив, але вже як слід. Перша церква у Київській Русі, присвячена Богородиці, символізувала минуле, яке відкривало дорогу майбутньому. І вона відіграла не менш важливу роль у розміщенні знаків у Києві.

Малюнок 77. Сучасна карта історичного центру м. Києва з відмітками колишнього місцезнаходження «чотирьох воріт» і нинішнього Собору Святої Софії:

- 1) собор Святої Софії;
- 2) місцезнаходження фундаменту Десятинної церкви (перша кам'яна церква Київської Русі, присвячена Пресвятій Богородиці);
- 3) місце розташування головних — «Золотих воріт»;
- 4) місце розташування «Лядських воріт»;
- 5) місце розташування «Західних воріт».

Правою істотою для давньої столиці були «Західні ворота» або, як їх називав народ, «Жидівські ворота». Географічно вони розташовувалися у північно-західній частині міста. Через кілька століть, коли утворилося місто Львів, їх почали називати «Львівськими воротами», тому що через них ішов шлях з Києва на Львів. Нині на цьому місці в Києві — Львівська площа. Цікаво, з часом, можна сказати, у цьому місці нічого не змінилося відносно точок активації, що стимулюють у людях Тваринне начало. Як був тут здавна базар, так і залишився, тільки називатися став по-іншому — «Дім торгівлі». Більш того, стимул до накопичення і збільшення матеріальних цінностей у цьому місті (втім, як і в багатьох інших великих містах світу) нині знову цвіте бур'яном за-

мість дійсно важливих і потрібних стимулів для людей — творчих справ від «дерева плодоносного, вічного» — Духовного начала.

Анастасія: На жаль, це так. Якщо подивитися на сучасний Київ, то перше, що впадає в око, це безліч торгівельних будинків, банків та інших подібних установ, одна багатша за іншу. Створюється таке враження, що всі заклопотані тільки торгівлею, замість реальних духовно-творчих справ, гідних цивілізованого людського суспільства.

Рігден: Подібні великі міста світу — це наочний приклад переважаючого вибору людського. Але повторюю, виправити ситуацію в руках самих людей. Отож, ще в ту пору Агапіт порадив Ярославу «зміцнити» ці «Західні ворота» духовно-культурним об'єктом зі знаком, який би врівноважував невидимі сили, щоб не було перекоосу у бік Тваринного начала людей, які відвідували це місце. І тут була поставлена церква, присвячена Стрітенню Господньому. Це було символічно. По-перше, старослов'янське слово «стрітєння» означало «зустріч», а за старослов'янськими віруваннями — зустріч людини з божественним і його прославляння. А по-друге, біблійний сюжет Стрітєння був присвячений Богородиці (Діві Марії), яка принесла Немовля Христа до храму на сороковий день після Його народження. У Православ'ї Стрітєння святкувалося саме *за тиждень до 25 лютого* і в духовному плані розглядалося як оновлення, як зустріч старого й нового. Тому дуже символічно, що «Західні ворота» у давньому Києві були укріплені саме цим духовно-культурним об'єктом.

Якщо Софійський Собор був центром, «Золоті ворота» умовно були Передньою істотою, Церква Богородиці (Десятинна) — Задньою, а «Західні ворота» — Правою істотою, то символом Лівій істоти давньої столиці Київської Русі були «Лядські ворота». Вони розташовувалися там, де нині центральна площа міста — площа Незалежності, яку в народі називають «Майдан».

Анастасія: Ви знаєте, коли я вперше почула від вас цю інформацію, то була невимовно здивована, подумавши: «Цікаво, хто ж додумався перенести саме в це місце головну площу столиці, спеціально зробивши акцент на Лівій істоті?» Це ж місце як столична площа збирає маси людей.

Рігден: Абсолютно вірно. І це було зроблено не через непорозуміння, а дуже навіть свідомо, як то кажуть, від Розуму, причому Тваринного. Втім, про все по порядку. Урочище, де нині розташований майдан Незалежності у Києві, за часів Агапіта Печерського називався Перевесисцем. Там було болото, у народі здавна його називали Козячим болотом. Так от, приблизно там у південно-східній частині міста, де зараз

на Майдані починається вулиця Софіївська, що веде до собору, Ярославом Мудрим були поставлені «Східні ворота», які відкривали шлях з Києва до Печерського монастиря (нинішньої Києво-Печерської Лаври), а також у «землю печенізьку». В історії ці ворота отримали назву «Лядські ворота». Слово «ляд» із старослов'янської перекладається як «нечистий», «непутящий», а «ляда» — «пустище», «бур'яни», «густий чагарник», «необроблені землі». До речі, згодом, через кілька століть саме через «Лядські ворота» війська хана Батия після тривалої облоги міста змогли увірватися в Київ. А щодо самого цього місця, то воно так і залишалося «пустищем» аж до ХІХ століття, поки вільні каменярі, вкладаючи свій внесок у справу знищення духовної спадщини слов'ян, не ініціювали будівництво будівлі Міської думи саме в цьому «нечистому місці».

Анастасія: Це ж треба, «Незалежність» на Козячому болоті... Зробити центральну площу такого міста в такому місці?! Так, вільні каменярі для народів тільки на вигляд «свої», а розумом зайди.

Рігден: Тому вони й перекривають народам доступ до Знань, роблять все, щоб люди не цікавилися своєю справжньою духовною історією, труять своєю брехнею, приховуючи від них очевидні факти. Ти подивися на атрибутику: скрізь мечі, стріли й луки, сокири, щити, циркулі та леви — символи вільних каменярів. Досить поцікавитися історією і можна простежити, як практично в один і той самий час навмисно перекручувалися, знищувалися навіть найменші залишки тих знакових споруд, які були побудовані для людей і активовані знаками, наприклад, у Київській Русі за часів Агапіта. Наприклад, Собор Святої Софії в Києві саме в ХVІІ–ХVІІІ століттях піддали реставрації та під шумок перебудували у стилі «бароко», через що будівля суттєво змінила свій зовнішній вигляд (у тому числі і геометрично-просторовий вигляд).

Анастасія: Ну так, в історичній літературі автори старанно переписують один у одного одну й ту ж фразу, що «бароко» у той час був модним стилем епохи Відродження «західної цивілізації».

Рігден: ...і центром його була Італія, Рим. Тобі це ні про що не говорить?

Анастасія: О, це говорить багато про що. Тут одне слово «бароко» чого варте!

Рігден: Цілком правильно. Італійське слово «barosso» утворилося від португальського «perola barrosa» — «перлина неправильної форми», тобто «перлина з вадою», дефект у дорогоцінному камені, деформована перлина. Це ж слово є й у латинській мові...

Анастасія: Авжеж, враховуючи, що поширення цього стилю було пов'язане з аристократичними колами і церквою, не дивно, що для його назви обране саме слово «бароко» як найменування деформованої перлини. Причому надалі ж це був панівний стиль у європейському мистецтві аж до середини XVIII століття, особливо у країнах, де розповсюджений католицизм. Стиль «бароко» вважається тріумфальною ходою «західної цивілізації».

Рігден: Саме так, хода зі смолоскипами. Як то кажуть, хто має вуха, нехай почує. Для розумних людей не важко буде зрозуміти, чому Софійський собор став першою пам'яткою архітектури на території України, який був внесений у список Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а отже, його заборонено перебудовувати, передавати будь-якій релігійній організації, здійснювати у ньому богослужіння.

Анастасія: Виходить, вільні каменярі від Архонтів перебудували початкове і тепер за допомогою свого ж благовидного інструменту ЮНЕСКО виставляють умови місцевим жителям про те, що собор не можна перебудовувати, а ще не можна проводити споконвічно православні богослужіння в ньому, так би мовити, активувати «перлину»?! Ну й справи... Це інакше як свавіллям не назвеш.

Рігден: Так це, вважай, головна духовна «перлина» Київської Русі! А що вільні каменярі зробили з іншими спорудами в ті ж самі роки? У тому ж XVIII столітті ними здійснюються спроби перебудови Софійського Собору у Великому Новгороді з порушенням геометрично-просторового вигляду під приводом зміцнення стін будівлі. А в Полоцьку і зовсім наново перебудовують собор. Причому до XVIII століття Софійський собор у Полоцьку вже значно відрізнявся за архітектурою від своєї першої будівлі, враховуючи скільки разів цю будівлю спочатку знищували, а потім відновлювали від розуму людського протягом попередніх століть. І те, незважаючи на цю обставину, вільні каменярі про всяк випадок перестраховалися і звели на початку XVIII століття на його місці церкву неслов'янської архітектури у стилі «бароко».

Ну, про «четверо воріт» Києва я вже мовчу. Як тільки вільні каменярі почали спонсорувати політиків у Києві, почалося під різними приводами руйнування і приниження залишків знакових архітектурних пам'яток старовини. Давній, відомий прийом вільних каменярів: спочатку знищити оригінал, потім підсунути свою «копію». Так що сьогодні можна спостерігати лише убогу «копію» «Золотих воріт», спекуляції з приводу «копії» пам'ятника від вільних каменярів «Лядські ворота», які були практично знищені в тому ж XIX столітті, коли будували приміщення Міської думи. І лише згадування в літописі про те, що колись були «Західні ворота» і стояла в граді Києві перша кам'яна це-

рква Богородиці. Ось тобі й вся оповідь, як духовні знаки допомагають розвинути одним людям і бісять інших, як одні створюють духовну перлину для поколінь сьогодення, а інші намагаються нанести на неї своє «бароко».

Анастасія: Так, часи й літа нинішнього світу.

Рігден: Всього лише випадок з історії, подібних до якого можна знайти безліч за минулі віки. Справа ж не в будівлях, справа в людях, у виборі людському...

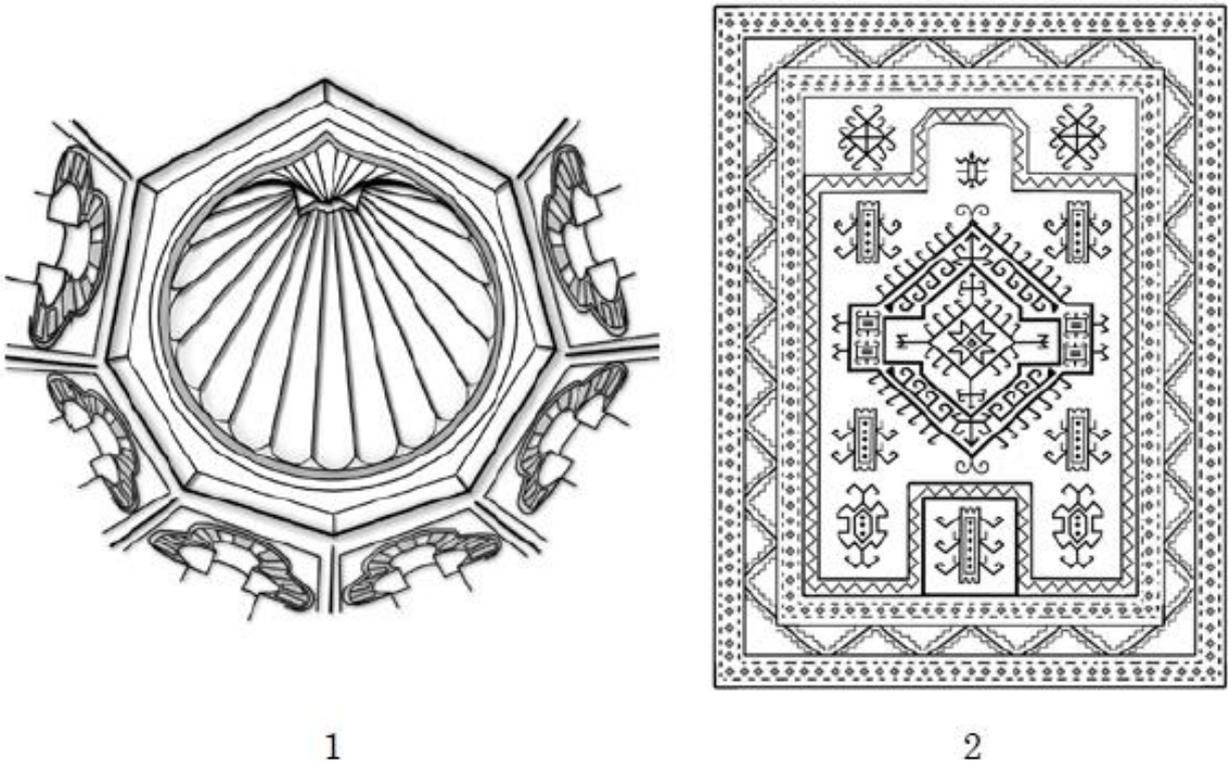
Анастасія: До речі, повертаючись до розмови про особливості архітектури храмів у народів світу з використанням основної символіки, у тому числі й перлини... Як у християнських храмах є орієнтована на Схід віттарна частина споруди у вигляді напівкруглої ніші, так і в мусульманських мечетях є особлива напівкругла ніша — міхраб (арабське слово «mihr'ab» — «напря́м молитви»). Вона орієнтована на місцезнаходження священного для мусульман міста Мекка (розташованого на Аравійському півострові в Південно-Західній Азії), де знаходиться одна з основних мусульманських святинь, споруда у вигляді *куба* — Кааба. Отож, ця ніша прикрашена орнаментальним різьбленням, розписом, інкрустацією. А її внутрішній купол частенько оформляється у вигляді мушлі — символ місця зберігання дорогоцінної духовної перлини.

Рігден: Правильно. Таке оформлення зрозуміле, оскільки у мусульман є чимало легенд з приводу перлини, вони виділяють її в розряд особливих символів. Наприклад, за висловом Пророка Мухаммеда, світ був створений з Білої Перлини. Згідно з мусульманськими віруваннями, Всевишній створив *Білу Перлину*, товщина якої була *в сім небес і сім земель* разом взятих. Коли Бог призвав до Себе Перлину, то від *Його зову* вона вся затремтіла, та так, що перетворилася на струмливую *Воду*. З усіх створінь, які в якийсь час дня чи ночі, так чи інакше, переривають своє славослів'я Всевишньому, лише вона одна, будучи вже *Водою*, *ні на мить не переставала возносити славу Творцеві*, постійно хвилюючись і пінячись. Тому Бог і дав їй перевагу над іншими, зробивши її *джерелом і початком життя всього живого*. Так з *Води* було зроблене все живе. А щоб нести цю дорогоцінну *Воду*, Всевишній створив *Вітер* (Повітря), *наділивши його «незлічимою безліччю» крил*.

Тому, як правило, ця сакральна ніша наповнено багатьма символами. Її пов'язували з Пресвятою Дівою, непорочною Душею. Раніше усередині міхраба підвішували палаючу лампу, тому що божественну при-

сутність у світі або в людині уподібнювали до світла від лампи. Світільник у склі, а скло ніби перлинна зірка, — символ «Світла на світі».

Анастасія: Відносно символів досить цікава ще й композиція молитовного килимка (намазлик) у тюркомовних народів, що сповідують іслам. У своєму килимовому умовно-орнаментальному малюнку він часто імітує міхраб того чи іншого регіону.

Малюнок 78. Символічні зображення в ісламі:

1) мушлеподібне склепіння ніші міхраба (Велика колонна мечеть-собор Мескіта, що вважається однією з найбільших у світі; 785 р. — початок XI століття; м. Кордова, Іспанія);

2) килимок для молитви (турецький намазлик); мистецтво тюркомовних народів, що сповідують іслам.

Рігден: До речі, там також присутні в основному всі ті ж символи і знаки, що є в культурах і релігіях багатьох інших народів: восьмигранники, шестигранники, ромби, квадрати, косі хрести тощо... Взагалі, мушля з перлиною в давнину була символом Душі, творчого божественного жіночого начала. Вона була атрибутом багатьох жіночих божеств та їхніх імен, символом водної священної стихії. Під останньою, як я вже згадував, малася на увазі відмінне від земного, якісно *інше* для людського розуміння середовище існування. Однак усе живе виникло, залежало від неї і потребувало її. У Біблії є згадування слів Ісуса Христа, у яких він пояснює, до чого подібне Царство Небесне (Євангеліє від Матвія глава 13, вірш 45-46): «Ще подібне Царство Небесне

на купця, що шукає гарні перлини, який, знайшовши *одну дорогоцінну перлину*, пішов і продав усе, що мав, і придбав її».

Перламутр, що має *райдужний* ефект, вважали «божественною оболонкою» перлини. До речі, на Сході сокровенний духовний зміст Душі в образі перлини також часто поетично описували через образ краплі води на лотосі. Справа в тому, що листки лотоса мають своєрідний білястий восковий наліт. Здавна відомий незвичайний ефект лотоса: вода (наприклад, дощова), потрапляючи на листки лотоса, звертається у кулькоподібні краплі. А в променях сонця ці краплі, переливаючись райдужним кольором перламутру на білястому нальоті, здаються дорогоцінними перлинами. Природно, що цей ефект не міг залишитися непоміченим поетами Сходу, завдяки чому їхні ліричні вірші набули метафори з глибоким потаємним змістом:

З вічного неба
Раптом краплі дощу
На лотос упали,
І світла волога на листках ...
Перлами стала.

Французьке позначення перлів «perle» утворене від латинського «*pirula*» — «крупинка». А останнє виникло, своєю чергою, від слова «*pirium*» — «сфера». Слов'янське слово «перламутр» запозичене від німецького слова «*Perlemutter*»: «*Perle*» — «перлина» і «*Mutter*» — «Мати». У латинській мові «*mater Perlarum*» — «мати Перлів». стародавні римляни називали ще перли — «*margarita*». Це слово було запозичене з давньогрецької («*margaron*» — «перламутр»). Від нього й виникли жіночі імена, пов'язані з епітетом стародавніх богинь Любові, краси, родючості, вічної весни і життя. Наприклад, ім'я Маргарита (перлина) пішло від епітетів богині Афродіти, яка, згідно з давньогрецькою міфологією, була народжена в результаті незайманого зачаття і виникла з морської піни у мушлі, як сяюча перлина. А ім'я Марина («морська») пішло від епітетів «сяюча», «Мати перлини» давньоримської богині Венери (латинське слово «*veneris*» — «любов»), яку отожднювали з Афродітою. Одним з її символів була голубка. Чому й у ранньохристиянському мистецтві, яке зародилося в Римській імперії, були зображення Діви Марії з мушлею над головою, як символ принесених неї «Божественних перлів». Треба відзначити, що *ім'я Марія в Римській імперії пов'язували з традиційним для проживаючих там народів поняттям богині Любові — «сяюча», «Мати перлини»!* А не «сумна», «відторгнена» і вже тим більше не «гіркота», як потім подали її ім'я для мас єврейські жерці.

Анастасія: Ці можуть...

Рігден: Можуть тільки лиш тому, що самі люди не хочуть знати більше від того, що для них визначили жерці. От і результат. Але досить подивитися на аналогічні священні символи й позначення у інших народів світу (доступ до знань яких спеціально обмежується у свідомості віруючого словами «язичники», «невірні» та іншими) і все стане на своїй місці.

Анастасія: Звісно, у кого ж жерці копіювали популярні давні символи, знаки, атрибутику божественних персонажів?! У інших народів.

Рігден: А що стосується Діви Марії, то достатньо просто зіставити символи та імена Праматері давніх народів світу, жіночих світлих божеств і їхні епітети. І стане зрозуміло, що з давніх-давен різним народам передавалися ті ж самі духовні знання про звільнення Душі людини, у яких важливу роль відігравала творча сила божественного жіночого начала (Аллат).

Так от, самі перли в давнину на Русі називали як «інчі», що в багатьох слов'янських та інших народів позначає «інший», «одна», «єдина», «справжній, правильний». Чому пізніше й почали називати у християнстві монаха, як «інок», а монашок — «інокінія». Перлина — це й був асоціативний символ Душі з *іншого (духовного) світу*. Давньоруське слово раковина «перламутр» виникло від давніх слів слов'янських народів, що проживали у Східній Європі. «Раку», «ракъве» — «оболонка», подібно до латинського слова «arceō» — «замикаю». Тобто, перлина у раковині — це символічне позначення Душі, замкненої в матеріальній оболонці тіла, яка була привнесена сюди з *іншого світу* і може звільнитися тільки при злитті (з'єднанні) свідомості людини (Особистості) з Душею за допомогою духовної, створюючої сили і панування Духовного начала в людині.

Анастасія: Це справді дуже цікава інформація для сучасних людей. Цікаво, що великі перлини в давнину називали Орієнт (латинське слово «orientis» — «сонце, що сходить»). Це слово було запозичене зі Сходу. Так поетично часто називали щось «інше, що вабить своєю невідомістю та внутрішньою красою».

Рігден: Абсолютно вірно. Великі перлини називали саме «unio» (від латинського — «єдиний»), а словом «орієнт» на Сході спочатку позначали *свійво натуральних перлин*.

Анастасія: Так, з позиції духовних символів на це все дивишся зовсім *по-іншому!*

Рігден: Я скажу навіть більше. Циліндричне приміщення під центральним великим куполом або вежею в *середохресті* хрестово-купольного храму називалося головною, центральною апсидою, де й відводилося місце для престолу і вівтаря. Перекриття апсиди за формою півкупола (конха — «раковина», «спіральный вихор», «воронка») символізувало «небо». Причому в архітектурі замковий камінь, що «замикав» арку, склепіння, і донині називається *ключем*. Так от, на ввігнутій внутрішній поверхні апсиди від початку, як правило, поміщали мозаїчне або живописне зображення Богоматері «Оранти» з піднятими руками як символ, «відмикання Воріт Небес».

Анастасія: Так, тут дійсно присутні всі символи духовної роботи людини над собою, досягнення звільнення за допомогою божественної сили жіночого начала... Зображення Богородиці «Оранти» було відоме в Давній Русі мало не з самого початку Хрещення. Багато хто пов'язує її з Візантією, але не зі стародавнім Сходом! У довідниках з релігії та культурології висувуються версії походження найменування цієї ікони від грецького слова «orantis» — «той, хто молиться». Далі цього «обмеження» справа не йде, мабуть, від незнання або ж небажання згадувати про інші культури. Але ж, якщо копнути історію, стає очевидним, що тут закладався зовсім *інший* зміст!

Рігден: Ти права, тут справді *інший* зміст і він набагато глибший, ніж здається на перший погляд. А що стосується зв'язку зі словом «той, хто молиться», то, можливо, люди опиралися на дані про ранньохристиянські розписи римських катакомб, де в такому положенні були зображені фігури, що моляться. Але підняті в такий спосіб руки, це, як уже було згадано в нашій розмові, справді давнє символічне зображення, відоме і в часи палеоліту, і в часи неоліту, мідного віку (існування Стародавнього Єгипту, Месопотамії, Харапської, Трипільської цивілізацій і так далі). Це символічне позначення Аллата, символ знання про духовні практики для досягнення злиття Особистості з Душею, символ духовного осяяння, осягнення Істини.

Анастасія: Дивовижно, виходить, усі знання є й донині, тільки у людей кардинально змінене світосприйняття в протилежний бік! Навіть в архітектурі того ж християнського храму зафіксовані основні Знання: квадратична, чотирипелюсткова структура з центром, циліндричне центральне приміщення, пірамідальна архітектура всієї споруди. Остання може бути увінчана і пірамідальним шпилем або куполами у вигляді цибулини із шпичастим завершенням (цибулевими главами). Це ж усе відповідає символіці енергетичної конструкції людини, шляху звільнення її Душі: чотири Істоти, центр — Душа, особистий простір, пірамідальна структура, архітектурні символи трансформації квадрата в коло або восьмимерик (символ куба). А вже як наочно показано,

що в релігії християнства саме творча божественна сила жіночого начала виконує головну роль реального Провідника зі світу людей у духовний світ. Вона йде через основні жіночі образи християнства — Діви Марії, Марії Магдалини... Люди поділяють образи, але ж суть їх всіх одна — божественна Любов, *Бого родиця* — те, що через Любов *відроджує* в людині спілкування з Богом, через Душу відновлює з Ним колишній зв'язок. Саме духовна, *блага сила Любові і Створення Богородиці* є основною провідною, виконавчою силою від Бога! У сценах Благовіщення Діва Марія часто зображується з лотосом, точніше, з лілією в руці, як символом духовної чистоти. Її зображують попираючи ногами дракона — Тваринне начало людини. Адже враховуючи духовні знання про людину і практику духовного шляху, все це набуває *іншого*, більш глибокого змісту!

Діву Марію називають «духовно оживляюча сила», «втілення істинного знання». Її називають «Премудрістю Божою» — «художницею всього», «Матір'ю творіння», про яку в Біблії сказано, що «Вона є дихання сили Божої і чисте виявлення слави Його», «Вона є відблиск вічного світла і чисте дзеркало дії Божої», «Вона — одна, але може все і, перебуваючи в самій собі, все оновлює й, переходячи з роду в рід у святі душі, готує друзів Божих і пророків». Духовну силу Діви Марії порівнюють з «Воротами Небес»! Її називають «Носителькою Божества», «Душею світу», «Промислом Божим», «Втіленням Логосу»...

Рігден: Колись Ісус сказав Марії: «Блаженна ти, Маріє, тому що не плоть і не кров відкрили тобі це, але Отець Мій, суций на небесах. І Я кажу тобі: ти — є Магдала Церкви Моєї і ворота пекла не здолають її». «І дам тобі ключі від Царства Небесного; а що зв'яжеш на землі, те буде зв'язане на небесах; і що розв'яжеш на землі, те буде розв'язане на небесах».

Анастасія: Так-так, я пам'ятаю ці важливі слова. Я зафіксувала ці знання у книзі «Сенсей-IV» про те, що саме Марія Магдалина була саме тим найближчим учнем, кому Ісус не тільки довірив таємні знання, але й вручив «Ключі від Царства Небесного», те, що сьогодні люди називають Граалем. «Магдала Церкви Ісуса», основний «Стовп Віри», на якому досі і тримається істинне Вчення Ісуса...

Рігден: і йде реальна духовна допомога людям для спасіння їхніх душ.

Анастасія: Ви знаєте, якось будучи в Києві і зайшовши в один із храмів, я побачила старовинне зображення Богоматері «Оранта» у пояському зображенні. У неї чітко *чашоподібно, півмісяцем рижками догори*, зображені підняті вгору і розкинуті в сторони руки. А на грудях ви-

ділене коло, де перебуває Немовля Христос, як у материнському Лоні, під її захистом. Тобто це ікона з зашифрованим у ній символом «АллатРа».

Мені було дивно, що люди не бачать очевидного. Хоча, якби багато років тому ви не просвітили нас у цих питаннях, імовірно, я би так само не розуміла, чому не можу надивитися саме на цю ікону, чому відчуваю позитивну силу, що йде від неї. Я сфотографувала це зображення «Оранти» і поставила собі в якості заставки на мобільний телефон. Ось воно...

Рігден (з доброю усмішкою, дивлячись на зображення): Богоматір «Знамення»... звісно ж, іншого і бути не могло... Світлоносна благодать Божа. Лоно Матері слов'янського народу. Радість десная очей Твоих, приснии Брат, до сих аки Светоч сияет во славу Твою, приближая день сый «Азь есмь, Азь быти!»... Хороша ікона... Я вже розповідав, що в Давній Русі образ Богородиці був найбільш шанованим у народі. Ця ікона називається «Знамення» тільки у слов'ян Росії, України, Білорусі (а також у тих народів, які потім історично були об'єднані з ними в одну велику країну) і ніде більше. В інших країнах її називають Богоматір «Велика Панагія», «Пантонасса», «Платітера». Мало хто знає, що в старослов'янській мові слово «знамення» утворилося від давньоруського «знамя», що означає «знак». На Русі така ікона вперше з'явилася в XI столітті. Але вже після земного життя **Агапіта Печерського Лікаря Безкорисливого** цю ікону почали називати в народі не тільки «знаменням», але й «втіленням», *знаком порятунку*. У цьому суть!

Анастасія: І донині можна знайти згадування про це. Тільки, на жаль, у церковних легендах почали більше наголошувати на фізичному порятунку людей, ніж на духовному. Втім, якщо уважно вивчити історію тих років, то навіть непрямі повідомлення в остаточному підсумку виводять на історичні події, пов'язані з певними датами. Наприклад, **25 лютого** 1169 року, завдяки іконі «Оранта», відбулося чудесне завершення результату битви під *Великим Новгородом*, через що згодом сам народ почав шанувати Богородицю своєю заступницею. Правда, можновладці встановили на честь цієї події свято аж 27 листопада за юліанським календарем (10 грудня за новим стилем).

Рігден: Було й таке. Просто ця подія трапилася у дні Великого посту. А їм начебто святкувати незручно, піст же. Ось і підігнали до 27 листопада, до іменин тодішнього новгородського посадника. Втім, у владі все як завжди, нічого не змінилося. Але головне, що народ відчуває справжнє. Хоча заради справедливості треба сказати, що ця ікона ще з XI століття багато творила духовних чудес у Київській Русі. Та й потім, скільки ще здійснилося чудес таємних і явних завдяки цій іконі. Вона

настільки виявилася популярною у всій православній ойкумені, що її почали зображувати не тільки в настінних розписах у храмах. Знак став загальнодоступним для народу. Він був розповсюджений через мідне лиття ладанок, іконок-квадрифолій, енколпіїв (реліквії, які вішали на грудях, що називалися за старих часів «лоно», «перси»), карбування образків і так далі.

Малюнок 79. **Зображення «Оранти»:**

- 1) бронзова ікона-вставка із зображенням «Оранти» (XII–XIII ст.; м. Брест, Білорусь);
- 2) змійовик (лицьовий і зворотний бік) із зображенням «Оранти» і божественного Немовля Ісуса на лицьовому боці (XIV ст.; археологічна знахідка біля м. Брест, Білорусь).

Та й зараз ця ікона одна з найбільш шанованих в російському Православ'ї. Навіть більш того, у Білорусі, наприклад, ікона *Богородиці в оточенні чотирьох ангелів* досі є столичним гербом (герб у перекладі з німецької «erbe» означає «спадщина») — символом давнього старос-

лов'янського міста Мінська (Мъньскъ), розташованого на березі ріки Свіслоч (Свіслач), однієї з приток Дніпра. В легендах збереглися часткові згадування про зв'язок ікони «Знамення» зі стародавнім Києвом і про її чудесне придбання. Всі ці символи і знаки наклали особливий відбиток на духовну спадщину цих слов'янських народів.

Анастасія: Так, тут достатньо поглянути на сучасні герби тих місць, щоб зрозуміти, на які символи акцентовано увагу суспільства.

1

2

3

Малюнок 80. Сучасні символи Білорусі:

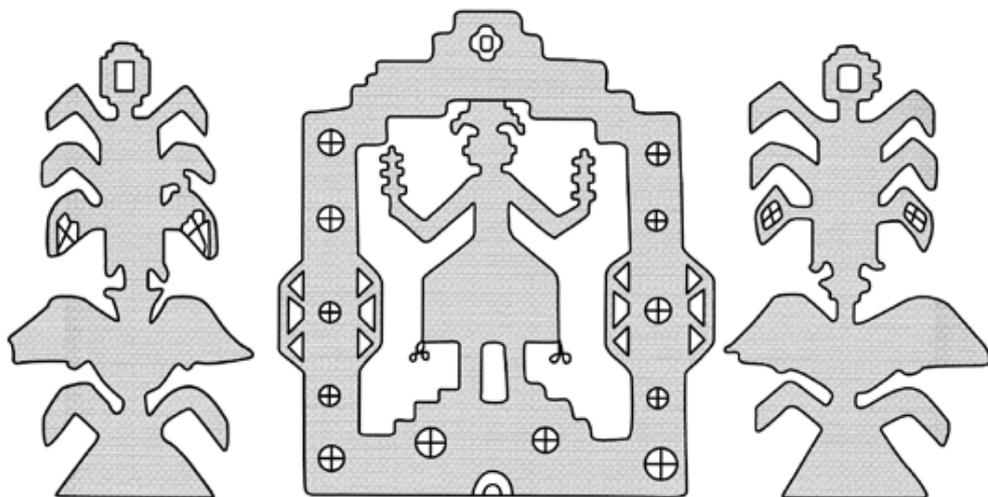
- 1) герб міста Новополюцька (Вітебська область, Білорусь);
- 2) герб міста Мінська (зображена Богородиця в оточенні двох ангелів і двох херувимів);
- 3) цей же символ на відомому католицькому храмі — костьолі святого Симеона і святої Олени (початок ХХ століття), розташованому на площі Незалежності м. Мінська.

Рігден: Взагалі, я повинен відзначити, що у слов'ян в дохристиянський період була ще збережена символіка, переважно ромбічного типу. Слов'яни і балтійські народи, можна сказати, були практично останніми індоєвропейськими народами, які довго і стійко опиралися втру-

чанню християнської символіки в їхні традиційні вірування. Звертаю увагу, що християнство як релігія на X століття вже значно посилило свої позиції у світі як інструмент політичного впливу. А ці народи великою мірою мали символіку, орієнтовану на духовне. Але, як я казав, усі зміни починаються з символів. Якщо на багату сакральну символіку іраномовних народів християнство почало впливати практично з VI століття, германських народів — з VIII століття, то на слов'ян ґрунтовний наступ символів цієї релігії (у тому числі й тих, що мали знаки з негативним впливом) почався з X—XI століть.

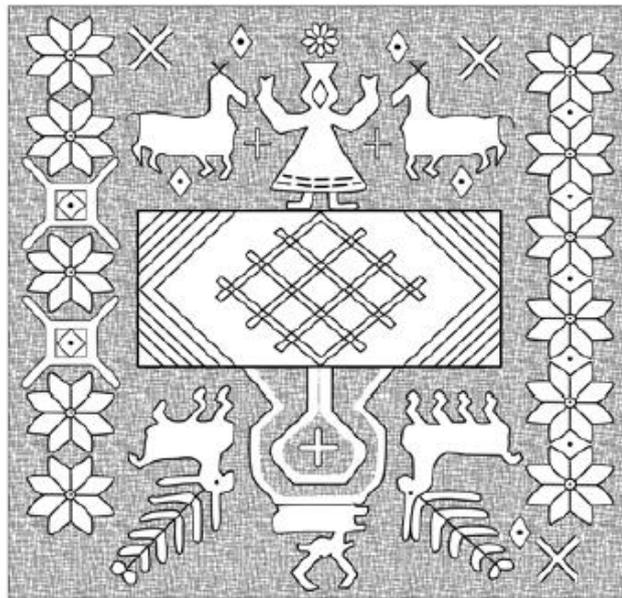
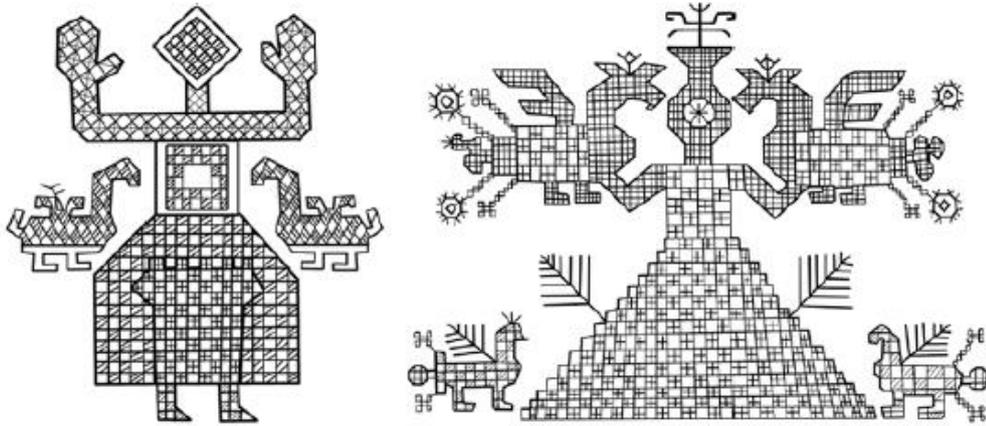
Але завдяки своєчасному втручання Агапіта Печерського в цей процес, у Київській Русі були активовані саме позитивні символи, багато з яких (знаки «АллатРа», Аллат, ромби, кола, рівносторонні хрести) були добре відомі й у дохристиянський період. Агапіт, по суті, оновив Знання, у тому числі й про чотири Істоти, про духовне звільнення людини. Звичайно, це було зроблено не явно, а приховано, але тим не менше. Так що завдяки духовній роботі Агапіта Печерського Лікаря Безкорисливого відбулося відновлення здебільшого саме позитивних знаків, що, ясна річ, позначилося на духовному майбутньому цих народів.

Анастасія: Так, і це дуже чітко простежується за різними стародавніми артефактами. Наприклад, за символами і знаками, які масово з'явилися у слов'янських народів того часу, іконами з символом Аллата і знаком «АллатРа», народними вишивками зі священними сюжетами, поширенням пернів, фібул (прикраси-застібки для одягу), сережок, брошок із символами саме рівносторонніх хрестів (а не довгих хрестів) з атрибутикою чотирьох Істот. Причому, що цікаво, у Давній Русі золоті й срібні перні із зображеннями існували в містах, а от у селах — мідні з *геометричними візерунками*.

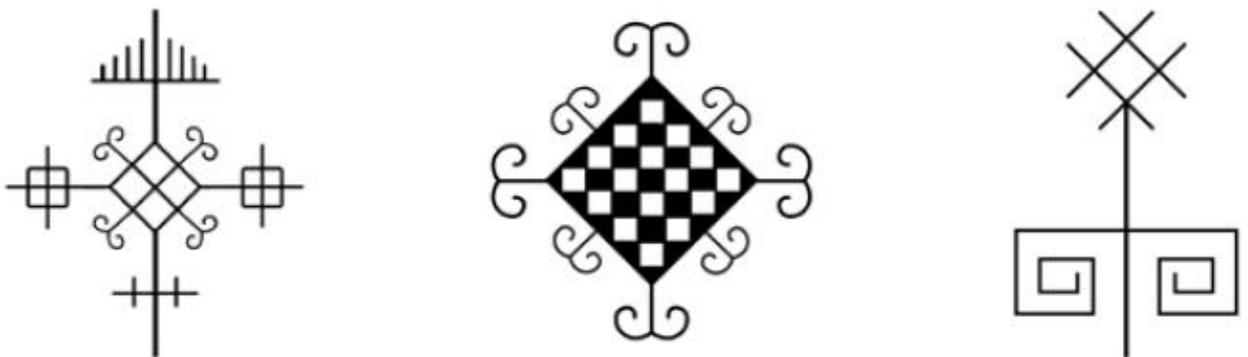

Малюнок 81. Вишивка із зображенням старослов'янського капища і богині Макоші.

Богиня Макоша входила до складу верховних богів пантеону Київської Русі дохристиянського періоду. Вона була однією з головних слов'янських небесних покровительок жіночого начала, родючості, прядіння і ткацтва.

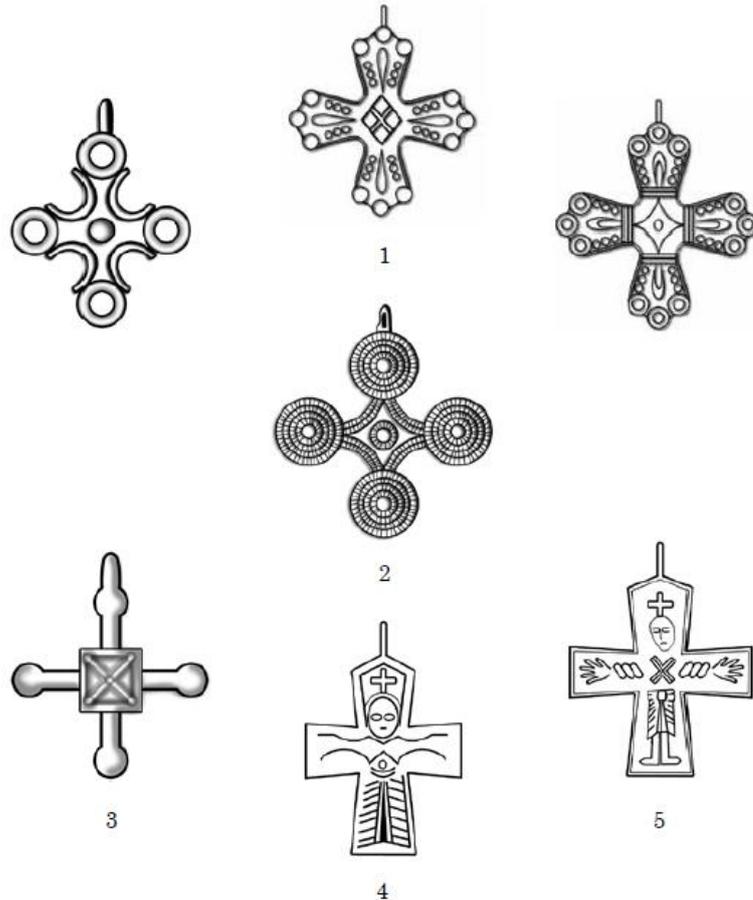
Малюнок 82. Зразки російської народної вишивки із зображенням сакральних символів.

Малюнок 83. Елементи слов'янських вишивок.

Малюнок 84. **Символіка слов'ян-в'ятичів** (початок XII століття; зображення з артефактів, знайдених на територіях Московської, Калузької, частини Смоленської, Брянської областей; Росія).

Малюнок 85. **Християнські рівносторонні хрести** (XI–XIII ст.; Київська Русь):

- 1) артефакти, знайдені на території колишньої Вітебської губернії (Білорусь);
- 2) металевий хрест-натільник (знайдений у м. Полоцьку, Вітебська область, Білорусь);
- 3) металевий хрест-натільник (знайдений у м. Борисов, Мінська область, Білорусь);
- 4) хрест із зображенням Розп'яття (кінець X — початок XI ст.; артефакт з м. Новогрудок, Гродненська область, Білорусь);
- 5) хрест із зображенням Розп'яття (кінець X — початок XI ст.; артефакт з м. Полоцька, Вітебська область, Білорусь).

Рігден: Як правило, увагу людей спеціально більше зосереджують на філософії тієї чи іншої релігії або політичної ідеології, але не на знаках і вже тим більше не на справжньому призначенні цих знаків. Але ж деякі з них є робочими і впливають на енергетичну конструкцію людини, працюють на рівні підсвідомості, незалежно від того, розуміє це людина чи ні. Людям варто більш уважно придивитися, які саме знаки і символи оточують їх вдома, на роботі та в інших місцях їх життєдіяльності. Змінити ситуацію у кращий бік, маючи Знання, завжди можна, було б на те бажання самих людей та їх реальна робота в цьому напрямку... Отож, повертаючись до розмови про «Оранту». Це не єдина ікона із зображенням Богородиці, де були нанесені ці символи і знаки.

Анастасія: Це вірно, досить поглянути на зображення чудотворної Остробрамської ікони Божої Матері (Віленська ікона). Вона знаходиться у місті Вільнюсі (Литва) і сьогодні досить популярна в *Литві, Україні, Білорусі, Польщі*, причому шанується як католиками, так і православними. З нею, звичайно, пов'язані різні легенди, у тому числі й про її походження з Корсуня (давньоруська назва міста Херсонеса, де був хрещений київський князь Володимир — батько Ярослава Мудрого). Нині залишки цього міста розташовані в районі міста Севастополя в Україні. Але символ півмісяця ріжками догори на цій іконі важко не помітити.

Малюнок 86. Зображення Остробрамської ікони Божої Матері (Віленська ікона).

Рігден: Багато таких зображень Діви Марії з півмісяцем різьками догори почали з'являтися на Заході в часи виникнення і зміцнення ордену тамплієрів (XII–XIII ст.). Взагалі, треба відзначити, що в попередній період часу з такою символікою в якості божественного жіночого начала зображувалися й Богині з інших культур. Наприклад, іранська Богиня Ардвісура Анахіта (в перекладі з авестійської буквально «Ардві могутня, безпорочна») – богиня *води* й родючості, якій у священній книзі «Авеста» («Яшт» V) присвячений окремий гімн «Ардвісур-Яшт». До речі, первісно слово Ардві мало значення джерела всесвітніх вод, що витікає з божественного царства Світла і дає початок всьому життю (прототип Аллата).

Малюнок 87. Ардвісура Анахіта, яку возносить священний птах. Фрагмент зображення на срібній чаші (VI століття, Іран (Персія); нині міститься в музеї «Ермітаж», м. Санкт-Петербург, Росія).

Або інший приклад, пов'язаний із давньоєгипетською Богинею Ісідою, культ шанування якої в давнину був широко розповсюджений як на Сході, так і на Заході, наприклад, у Малій Азії, Сирії, Греції, Італії, Галлії та інших країнах.

Анастасія: Так, навіть у часи еллінізму культ Ісиди користувався широкою популярністю далеко за межами Єгипту. Для мас її представляли як богиню жіночого начала, родючості (створення), богиню мореплавання. Але перше, що привертає увагу в її типовому зображенні — це її головний убір, атрибут у вигляді півмісяця ріжками вгору і кола на ньому («АллатРа»).

Малюнок 88. Атрибут головного убору давньоєгипетської богині Ісиди.

Рігден: У таємному трактуванні її ім'я означало перехідний стан, те, що поєднувало з *іншою* сферою. До речі, в епоху еллінізму трактування священної символіки того ж хрестово-купольного храму, як я вже казав, багато в чому було запозичене з релігійних понять Сходу. Наприклад, я вже згадував у розмові про грецьке слово «апсида», що означає циліндричне приміщення під центральним великим куполом або вежею в хрестово-купольному храмі, про замковий камінь («ключ»), «що замикає» склепіння. Символічне значення апсиди було запозичене греками від сакрального значення імені богині Стародавнього Єгипту — Ісіді та одного з її атрибутів — єгипетського хреста анх, що означав «життя вічне», «ключ життя», символ безсмертя. Апсида (від давньогрецького «αψίς» — «дуга, петля, склепіння, виступ», «те, що зводить, поєднує») — так греки називали будь-яку круглу форму: диск, кулю, циліндр, небесне склепіння.

Анастасія: Так, жерці різних давніх країн змушені були в багатьох випадках змиритися з таким масовим шануванням «їх стадами» «чужої богині». Їм важко було побороти ріст її популярності серед народів.

Рігден: Це й зрозуміло. Жерці не тільки з цим боролися, але й здійснювали спроби цей рух очолити, принаймні, запозичити якісь обряди, елементи з цього культу, епітети для своїх «місцевих» богинь, щоб підвищити їхню привабливість, а отже, збільшити і свій прибуток. Однак з усіма цими «запозиченнями» частково копіювалися й основні знання. Справжні ж посвячені, володіючи знаннями про знаки і символи, розуміли причину цієї популярності серед народу. Тому вони самі сприяли процесу поширення позитивних знаків і символів, використовували будь-які засоби й можливості, у тому числі відображаючи їх у монументальній архітектурі, щоб передати ці знання наступним поколінням. А пізніше це вже вилилося просто в традицію у різних народів, часто без розуміння суті. Люди почали наслідувати, керуючись лише загальною, поверховою філософією, досвідом минулих поколінь в архітектурі, мистецтві.

Уважній людині досить подивитися на архітектуру священних споруд: храмів, церков, інших культових будов, зведених як у давнину, так і тепер, що знаходяться на різних континентах, які належать до *різних релігій*. І вона побачить, що в них відображені одні й ті ж основні духовні символи. Часто такі будівлі являють собою архітектурні рішення у вигляді трансформації квадратної форми (яка означає все земне, людське) у сферичну (небесне, духовне), що, як я вже казав, символізує духовне зростання, преображення конструкції людини. По суті, це символ союзу чотирьох Істот людини, досягнення їх єдності при верховенстві Душі та її наступне звільнення. А останнє в архітектурі свя-

щенних споруджень зображували у вигляді куба або символічного позначення його восьми вершин (часто, як верхів'я — восьмикутну зірку). Пізніше прототип куба почали зображувати у вигляді восьмикутника, завдяки якому квадрат вежі з'єднувався з колом купола, як символ остаточної трансформації, якісного перетворення природи людини та її виходу в духовну сферу.

Те ж саме стосується і давнього мистецтва. Взяти хоча б геометричні візерунки Сходу, наприклад, мусульманських палаців і мечетей, а також книг, одягу, розпису посуду. У їхній основі арабески — квадрати, кола, трикутники, зірки, багатопелюсткові квіти, переплетення, подібні до лотоса і його стебла. До речі, останні у вигляді мотиву мусульманського середньовічного орнаменту XII—XVI ст., що являє собою поєднання *спіралі* з листками в'юнка, називаються іслімі (назва наведена в українській транскрипції), що в перекладі з тюркської мови означає «ісламський». На Сході вважається, що цей візерунок прославляє красу землі, нагадує людям про райські сади, а також виражає ідею символічного духовного росту людини, відображену в безперервному квітучому пагінці, що розвивається, шлях якого містить у собі багато варіантів його всілякого росту, сплетіння різних обставин світу. А геометричні орнаменти в мусульманському мистецтві Близького та Середнього Сходу ще в IX—XVI ст. називалися як *гіріх* (назва наведена в українській транскрипції; пішла від перського слова, що означало «вузол»). Зауважу, що одними з найпоширеніших символів є восьмипроменева, п'ятипроменева і шестипроменева зірки. А загалом геометричні орнаменти у світогляді ісламської релігії символізують ідеї єдності, гармонії, порядку, за якими, згідно з їхнім віруванням, існує Всесвіт, створений єдиним Богом, творцем усього суцього — Аллахом.

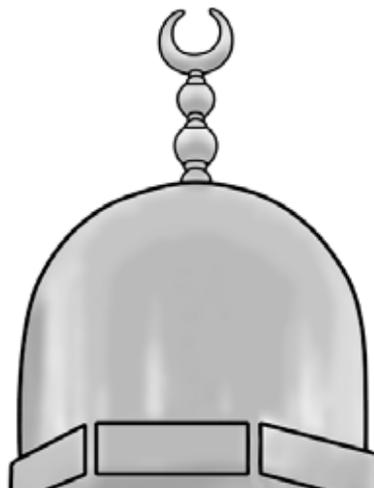
Ці символи також колись служили для передачі знань, а нині для більшості людей є просто об'єктами духовного споглядання, як ті ж мандали для індійців. До речі, споконвічно для позначення Будди також використовувалися тільки символи і знаки, як, втім, і в ранньому християнстві для позначення Христа. І вже набагато пізніше зі створенням інституту релігії, наприклад, того ж буддизму, відбулася персоніфікація Будди як божества. Взагалі, як я вже згадував, геометричні знаки в орнаменті — це дуже давня традиція символічної передачі знань, яка існувала на Сході ще в доісламські часи. Такий орнамент раніше читався тими ж арабами-кочівниками, мов розкрита книга, зрозуміла більшості.

Анастасія: Ну, Схід, зокрема, іслам, це взагалі ціла історія. Колись давно ви нам розповіли про пророка Мухамеда. Це, в свою чергу породило інтерес до ісламських традицій, культури, мистецтва, архітектури, літератури. У мусульман, як відомо, головною святинею, місцем

паломництва вважається місто, де народився Мухамед, — Мекка. Це місце розташоване в невеликій долині серед гір. Ще в доісламські часи Мекка вже була головним релігійним центром народів Аравійського півострова, а Кааба (споруда у формі великого куба) — загально визнаною різними народами Аравійського півострова святинею. Хто і коли її побудував, поки вченим невідомо. Але, що цікаво, Кааба (українська транскрипція слова) у перекладі з арабської означає куб. Ну, а якщо врахувати, що куб, поставлений на кут (або з позначеним кутом), із давніх-давен у народів світу є значущим духовним символом, що вказує на трансформацію, преображення людини в Духовну Істоту, цікава виходить історія.

Згідно з геометрією, куб — це правильний шестигранник, що складається з 12 ребер, 8 вершин (де в кожній сходиться по 3 ребра) і 6 граней, які є квадратами. Доречно згадати, що число 72 може бути презентоване комбінацією 12 по 6. Знов-таки непрості символи чисел і геометричних значень.

Отож, після того, як у Мецці пануючою релігією став іслам, основним місцем паломництва мусульман там стала мечеть Масджид аль-Харам, де знаходиться стародавня святиня Кааба і, до речі, Макам аль-Ібрахім — невелика будова з куполом, яку увінчує символічний знак Аллата. У ній міститься камінь з відбитком стопи, який за легендою належить пророкові Ібрахіму (Аврааму).

Малюнок 89. Знак Аллата, що увінчує купол Макам аль-Ібрагім у м. Мекка.

Рігден: Абсолютно вірно. У Корані (Сура 3. Аят 97) з приводу цього знака чітко прописано: «Там — ясні знамення для людей — місце Ібрахіма. І кожен, хто увійде в нього, перебуватиме там у безпеці». Знак Аллата це саме і є символ досягнення духовного звільнення — єдиний можливий для людини стан духовного преображення, що відкриває

шлях у Вічність, в якому вона тільки й може перебувати в безпеці від цього матеріального світу.

Анастасія: Згідна з вами, дуже наочно показано та чітко прописано, тільки люди цього ніби не помічають або розуміють по-своєму, виходячи зі своїх умовиводів жителя тримірного виміру. Їхню увагу більше зосередили на зовнішньому. Наприклад, на зовнішню стіну східного кута Кааби, де вбудована головна святиня мечеті, так званий «Чорний камінь» (Хаджар аль-Асвад) — камінь яйцеподібної форми завдовжки тридцять сантиметрів. Учені припускають, що цей камінь або вулканічного, або метеоритного походження. Але суть не в цьому. За арабським давнім переказом ангел Джабраїл (Архангел Гавриїл у християнстві; в ісламі, як відомо, Джабраїл є найшанованішим ангелом, який звіщає пророкам волю і одкровення Аллаха) передав з раю Адаму, після його каяття, у знак божественного всепрощення Аллаха, білий камінь як *вівтар* для молитви на Землі, який і поклав початок Каабі. Це трапилося після того, як Адам і Хавва (Єва) були вигнані з раю і розлучені, а потім, через багато років знову зустріли один одного в районі Мекки. Згідно з легендою, камінь споконвічно був білий, але через людські гріхи почорнів.

Малюнок 90. Схематичне зображення фрагменту ілюстрації «Мухаммед отримує своє перше одкровення від ангела Джабраїла», на якому зображений ангел Джабраїл.

(Оригінал ілюстрації наведений у книзі Джамі ат-таваріх (буквально «Збірник літописів»). Автор Рашид ад-Дін. Книга опублікована в м. Тебрі-

зі, Персія, в 1307 р. Нині перебуває в колекції Единбурзької університетської бібліотеки, Шотландія).

Згідно з віруванням ісламської релігії, Кааба в Мекці також вважається «Домом Бога», «перекинутою на землю частиною неба», центром світобудови, стороною, куди повинна бути спрямована молитва будь-якого мусульманина. Віруючих настановляють, що кожен мусульманин повинен хоча б раз у житті відвідати Мекку, де здійснити цілий ряд церемоній, в тому числі й семиразове обходження навколо Кааби, як символ божественного порядку, підпорядкування єдиному центру.

Але якщо зіставити всю цю інформацію про святиню Кааба зі Знаннями, виходить, справа не в зовнішньому поклонінні. Адже енергетична проекція духовно розвиненої людини в сьомому вимірі нагадує форму куба, поставленого на один з кутів! Куб із позначенням одного з кутів — це символічна передача духовних знань. А сім кіл — це символ осягнення семи вимірів!

Рігден: Абсолютно правильно. Часто у священнодійствах різних релігій спостерігається здійснення якоїсь семиразової зовнішньої дії як символ досягнення при житті сьомого виміру, особливого духовного шляху (духовного розвитку людини протягом життя) на шляху до Бога. Наприклад, як ти правильно помітила, в ісламі — це семиразове обходження навколо Кааби і ще ряд священнодійств, пов'язаних з числом сім. Це обумовлено мусульманськими віруваннями, що трон Аллаха перебуває в раю *на вершині сьомого неба, де «Лотос крайньої межі»* (Сідрат аль-мунтаха). Є така езотерична течія ісламу — суфізм, який дуже вплинув на релігійну догматику, філософію, літературу, етику, поезію мусульман Сходу. До речі, у стилі суфійських рубаї писав і знаменитий учений, поет Омар Хайям. Отже, у суфізмі духовне пізнання, шлях до Бога — це сім духовних щаблів на шляху самовдосконалення (тарікат; від арабського «таріка» (слово наведене в українській транскрипції) — «дорога»; «шлях до істини»). Вони називаються макам (у перекладі з арабської — «місце розташування», «позиція», «стоянка») — духовний, стабільний стан, якого досягає суфій на кожній стадії; «стоянка» тарікату. Шлях до Бога описується як символічне перетинання так званих «Семи долин».

Анастасія: Так, у цих символічних «семи долинах» у суфізмі вельми поетичні назви. Перша — Долина Пошуків, де людина прощається з усіма своїми земними бажаннями. У другій — Долині Любові вона намагається знайти Бога як єдиного Коханого. У третій — Долині Інтуїтивного знання суфій тільки починає пізнавати Бога, сприймати світло Істини. У четвертій — Долині Розділення шукаючий Бога остаточно повинен розпрощатися зі своїми залежностями й бажаннями. У

п'ятій — Долині Об'єднання — усвідомити Єдність світу. У шостій — Долині Захоплення — споглядати і відчутти океан Божественної Любові. І в сьомій — Долині Смерті відбувається втрата людського «Я», егоцентризму і злиття Душі шукаючого з Богом, згідно з розумінням суфіїв. Стан свідомості, коли зникає «Я» і в людині залишається тільки одне божественне, істинна сутність, суфії називають «фана» («небуття»), схоже з буддійською Нірваною.

Рігден: Правильно, такі їхні асоціативні поняття духовних щаблів на шляху до Бога. До речі, і в буддизмі, по суті, те ж саме, є шість послідовних щаблів досконалості, що ведуть до просвітлення і звільнення, досягнення Нірвани. Тільки вони називаються «параміта», що в перекладі з санскриту означає «переправа», «засіб порятунку», «те, за допомогою чого досягається протилежний берег» (Нірвана).

Анастасія: Так, ті ж самі щаблі, що й у суфіїв, відображені в більш ранніх віруваннях Індії — у буддизмі, а ще раніше в індуїзмі. Шість досконалостей — параміт.

Перша параміта — досконалість у щедрості милостині. Адже під нею у буддизмі розуміється саме внутрішня робота над собою, відрив від прив'язаності до матеріальних речей, зручностей, накопичення, жадоби володіння, влади. А також прагнення до припинення кола страждань від нескінченних земних бажань (у суфіїв у першій Долині шукаючий також прощається з усіма своїми земними бажаннями), перетворення з егоїста в щедрю людину, здатну безкорисливо віддати, поділитися, допомогти, творити добро не заради вигоди і власної слави.

Друга параміта — досконалість у моральності. Моральна чистота є базовою для інших етапів самовдосконалення, дозволяє відчинити двері в духовний світ (суфії на цьому етапі намагаються знайти Бога через свої піднесені почуття). Вона виражається у вдосконаленні дисципліни розуму, здійсненні благих думок, вчинків і справ, дотриманні етичних моральних загальнолюдських принципів. Ну і звичайно ж, цьому етапу в буддизмі, як і в будь-якій іншій релігії, приписується дотримання обітниць і правил, визначених цією релігією.

Третя параміта — досконалість у терпінні. Це розвиток самоконтролю (у суфіїв початковий етап пізнання Бога, сприйняття світла Істини). Приборкування хвилювання, негативних емоцій, свого гніву, розчарування, депресії, стійке подолання будь-яких труднощів, життєвих проблем, вдосконалення сили волі.

Четверта параміта — досконалість у старанності. По суті, це вміння володіти собою, отримувати радість у добродесних діяннях, задоволення від будь-якої праці, продукування думок, спрямованих тільки до про-

світлення. Завдяки чому людина прощається зі своєю власною лінню, заздрістю, ревнощами, егоїстичними бажаннями (у суфіїв шукаючий повинен остаточно попроситися із своїми залежностями й бажаннями).

П'ята параміта — досконалість медитації. Буддисти називають цей етап ще «всеохоплюючим усвідомленням», «спогляданням» (у суфіїв це два етапи: усвідомлення Єдності світу і споглядання), коли людина припиняє бачити звужено світ від егоїстичного спостерігача і через погляд усередині себе починає бачити справжню реальність світу, практикуючи медитації. Тоді вона починає розуміти, що таке справжня реальність, для неї відкривається різноманіття світів. Людина починає розуміти, що таке ілюзія розуму, у неї стає домінуючим бажання пізнання справжнього світу. Вважається, що чотири інших досконалості створюють сприятливе поле, на якому духовний паросток, зароджений у медитації, згодом дасть свій зрілий плід.

Шоста параміта — досконалість позамежної (інтуїтивної) мудрості. Якісне духовне перетворення людини, духовне пробудження. Знаходження чистого первісного сприйняття, позбавленого будь-яких думок, досягнення високих непонятійних форм свідомості (у суфізмі — втрата людського «Я», злиття Душі шукаючого з Богом), духовне бачення, коли сприйняття всієї Реальності йде миттєво, без участі понятійного людського розуму, якому потрібна мова, образи, земні асоціації та категорії уявлень.

Рігден: Так, така їхня концептуальна схема досягнення Нірвани. До речі, шостий етап інтуїтивного знання в них називається Праджняпараміта («праїџа» у перекладі з санскриту означає «мудрість», «розуміння»). Із цим іменем пов'язують жінку-бодхісатву, Мати Просвітлення, богиню Вищої Досконалої Мудрості (Інтуїції).

Її зображують, як правило, з чотирма руками, сидячою в позі лотоса на великій квітці лотоса. Дві руки показують знак (мудру) повороту колеса Дхарми — символ досягнення просвітлення, духовної трансформації. У правій боковій руці у неї — штандарт з коштовністю Чинтамані, у лівій боковій руці зображена книга на лотосі. Взагалі, якщо заглибитися в давньоіндійську філософію, то ця богиня Вищої Інтуїції є, по суті, символом створюючої сили Аллата. Буддисти у своїй релігії, щоб вона чимсь відрізнялася від індуїзму, обходять боком поняття Душі й Бога. Але що я хочу сказати, це не означає, що наближаючись до завершального етапу духовного шляху, людина цього не відчуває в собі, я маю на увазі Душу і Бога. Навпаки, цей стан вищого інтуїтивного всезнання і всерозуміння саме й досягається людиною, коли вона за допомогою духовних інструментів пізнає, що таке Душа, і завдяки що-

денній духовній праці над собою максимально наближається до неї своєю Особистістю, відновлює через Душу зв'язок з Богом. Інше питання, що зі всієї армії віруючих до кінця духовного шляху доходять одиниці, решта лише філософствують, не змінюючи своєї людської суті.

Малюнок 91. Жінка-бодхісатва, Мати Просвітлення, богиня Вищої Досконалої Мудрості — Праджняпараміта (скульптура XIII століття; знайдена біля храму Сінгасарі, розташованого неподалік від м. Маланг на острові Ява; Національний музей Індонезії в м. Джакарта).

Анастасія: Так, маючи практичний досвід у медитаціях, набагато глибше розумієш ваші слова.

Рігден: Це природно... Ті ж етапи духовного самовдосконалення людини на шляху до Бога можна знайти і в іншій світовій релігії — християнстві. З концепцією спасіння людини там пов'язано *сім таїнств*,

які символічно відображають духовний шлях віруючого: хрещення, миропомазання, сповідь (покаяння), євхаристія (причащення), шлюб (вінчання), маслосвяття (соборування) і священство (рукоположення). Вважається, що через них на віруючого сходять невидима божественна *благодать*, рятівна сила Бога.

Анастасія: Так, практично ті ж етапи роботи над собою. Тільки сказано іншими словами в загальному контексті цієї релігії. Наприклад, перше таїнство — Хрещення, згідно з християнським вченням, пов'язане з прийняттям віруючого «у лоно церкви», коли людина «вмирає для життя плотського, гріховного і відроджується від Духу Святого в життя духовне, святе». Вважається, що воно відкриває перед людиною перспективу духовного спасіння. Під час символічного обряду людина «відрікається від сатани і всіх справ його, і всього служіння його», тобто, по суті, підтверджує свою готовність у житті відректися від бажань свого Тваринного начала і служити тільки своєму Духовному началу, яке у цій релігії називається як залучення до божественного начала, служіння Христу. Символічно основу таїнства Хрещення складає цілий обряд, у процесі якого відбувається вичитування молитв і людину або занурюють у наповнену водою купіль, водоїму, або окропляють водою.

Рігден: Взагалі, треба відзначити, що обряд обмивання, занурення у воду був відомий багатьом народам у давнину: єгиптянам, персам, фінікійцям, слов'янам, грекам, римлянам і так далі. До речі, у ранніх християнських церковних правилах було прописано хрестити дитину саме на *восьмий день* після народження, у пам'ять про восьмий день життя Ісуса Христа, нібито замінюючи обряд обрізання «духовним обрізанням» (звільненням від гріхів) у вигляді таїнства Хрещення. Але до цього ритуальне обмивання у воді новонародженого і наречення йому імені саме *на восьмий день після народження* було відоме ще римлянам (а як уже згадано, християнство зародилося в Римській імперії), які, у свою чергу, перейняли цю традицію у інших народів. Або ще приклад, у тому ж буддизмі навіть сьогодні відзначають свято «народження Будди» *на восьмий день четвертого* місячного місяця, традиційно обмиваючи в цей день зображення Будди запашною водою і чаєм, здійснюючи молитви. Прикладів багато.

Але що я хочу сказати з цього приводу. Ця традиція ритуальних дій, обмивання, наречення імені *на восьмий день після народження дитини* була у багатьох народів, і пов'язана вона з духовним споконвічним Знанням. **Коли Душа на восьмий день входить у новонароджене тіло разом з усіма супроводжуючими її оболонками — субособистостями, то, по суті, для них це дуже сильний стрес.** Адже у субособистостей, як у розумних інформаційних структур матеріального світу, і так присутнє повне усвідомлення всіх процесів пере-

родження, страх неминучості їх повної анігіляції. Знову потрапляючи в потік життєвої енергії Прани нового тіла, відчуваючи життя, але не маючи більше можливості, як раніше (при їхньому житті як Особистостей), управляти цими енергіями, ті субособистості, які найбільше були прив'язані своїм вибором до матерії, стають більш агресивно налаштовані до нової Особистості, що зароджується, для якої цей світ і її особистий вибір тільки починають проявлятися. До того ж, як я вже згадував, субособистості (особливо ті, які при своєму житті набули певних знань і досвіду «роботи» з енергіями, наприклад, коли при житті людина займалася магією, екстрасенсорикою тощо) навіть будучи «замкненими» в новому тілі, на перших етапах, поки не дозріла нова Особистість, можуть здійснювати спроби хоча б тимчасового захоплення влади над тілом. Для чого? Для того, щоб мати можливість управляти свідомістю, користуватися енергіями нового тіла, набуваючи в матеріальному світі короткочасну, але силу. Остання, наприклад, дозволяє їм, завдяки проєкціям, миттєво переноситися в просторі, відвідувати ті місця, до яких вони мали прив'язки протягом свого життя. Але по суті, це називається дрібною крадіжкою життєвої енергії Прани у нової Особистості, яка скорочує роки її перебування в матеріальному світі. Більш того, така буйність Тваринного страху і агресивні атаки цих субособистостей у певному розумінні створюють несприятливі умови для формування нової Особистості, накладають свій негативний відбиток на її подальший розвиток. Так от, щоб захистити нову Особистість від таких витівок субособистостей, мінімізувати початковий стресовий вплив на неї субособистостей, а також дати новій Особистості позитивний, духовний поштовх у її майбутньому духовному розвитку, здавна здійснювали обряд обмивання *на восьмий день від народження дитини*. Чому, власне кажучи, у повір'ях різних народів світу вважалося, що якщо подібними обрядами обмивання, помазання допомогти людині на самому початку її життєвого шляху, то в майбутньому вона буде доброю. А інакше — вона стане злою.

Під час проведення такого обряду, за допомогою, скажемо так, намоленої води (або ж рослинних олій, що використовуються при помазанні), зарядженої духовною силою людей, які здійснюють цей обряд, і надавався первинний позитивний духовний поштовх (езоосмос) для нової Особистості. За фактом це, звичайно, було короткочасною духовною допомогою. Подібні вірування були поширені у різних народів світу. Вони відображали (хоча і в дещо примітивному вигляді, адаптованому для мислення людей, які жили в ті часи) суть Знань, що колись були в суспільстві, про істинну енергетичну структуру людини в межах понять про субособистості, переродження Душі, формування нової Особистості.

Причому в давнину цей обряд обмивання і наречення імені *на восьмий день від народження* не передбачав приналежність новонародженого до будь-якої релігії. Нагадаю, що у слов'янських країнах або, наприклад, у країнах Стародавнього Сходу (Єгипті, Індії, Греції, Римській імперії і так далі) був політеїзм (від грецького «poly» — «багато», «Theos» — «Бог»). Інакше кажучи, їм була властива система релігій, які визнавали поклоніння багатьом богам. Це відгомін вірувань, звичаїв, поклоніння різним духам, тотемам, які існували ще за первісно-общинного ладу і носили в собі відбиток духовних знань про світ і людину. Так от, коли людина виростала, формувалася її Особистість, тільки тоді вона самовизначалася у своєму життєвому і духовному шляху, усвідомлено здійснювала свій особистий вибір, у тому числі і в питанні віросповідання.

До речі, з приводу Особистості. Я вже згадував, що нова Особистість у новому тілі більш-менш формується до 5—7 років, тоді в неї відбувається первинний сплеск. Потім, до періоду статевого дозрівання — в 11—14 років (у кожного індивідуально) відбувається другий, більш потужний енергетичний сплеск. Ці сплески, по суті, є проявами сили Душі, первинно спрямовані на допомогу Особистості в пошуку шляхів духовного звільнення. Але сила є сила, важливо, через яку призму мислення вона проходить і куди потім перенаправляється. Тому в ці роки для нової Особистості важливе її оточення і в першу чергу світогляд, слова і вчинки людей, з якими вона щодня контактує і все всмоктує від них, як губка: і погане, і добре, фіксуючи цю інформацію на свій чистий аркуш свідомості. Ці первинні закладення закарбовуються на подальшому житті Особистості і побічно впливають на її життєвий вибір: духовний чи матеріальний, який буде домінувати в ній і, відповідно, визначати її післясмертну долю.

Анастасія: Так, відгомони цих знань у деякому розумінні закріплені в різних релігійних традиціях. У християнстві, наприклад, у Православ'ї є припис, що до 7 років хрещення дитини відбувається за вірою батьків. Починаючи з 7 до 14 років, дитина вже самостійно повинна підтвердити своє бажання хреститися, нарівні з бажанням її батьків. А після 14 років вона робить свій повноцінний вибір, якого віросповідання їй дотримуватися. Тобто у Православ'ї згода батьків на її хрещення в такому віці вже не потрібна.

Рігден: До речі, пізніше цей первинний обряд обмивання і наречення імені *на восьмий день після народження* почали проводити на сороковий день, тим самим втративши суть цієї дії. Почали ускладнювати церемонію, робити з цього таїнства культовий обряд. Загалом, сталося все як завжди — горе від розуму людського. У результаті, нинішні священнослужителі самі не можуть для себе зрозуміти і відповісти на

багато важливих духовних питань, не кажучи вже про те, щоб пояснити це парафіянам. Вони просто традиційно керуються релігійними шаблонами у своїх відповідях, не вникаючи в їхню суть.

Анастасія: Люди часто з цим стикаються, це є предметом обговорення на багатьох сайтах, форумах інтернету. До речі, про таїнство Хрещення, колись давно ви повідали нам дуже цікаву інформацію. Я включила її у книгу «Сенсей-ІІ»... Взагалі, таке ритуальне таїнство занурення у воду в різних релігіях народів світу символізує (так само як і в християнстві) моральне очищення людини, її духовне відродження. Якщо це доросла людина, то передбачається, що таїнство в першу чергу налаштовує людину переусвідомити своє ставлення до матеріального світу, розстатися зі своїми страхами, змінитися внутрішньо. Жити надалі відповідно до моральних законів, творити добро, покращуватись у духовному сенсі, працювати над собою. Ну і нарешті, це поштовх до надії, духовної віри, до того, щоб Особистість зробила хоча б перший усвідомлений крок до Бога. Якщо ж хрестять немовля, то передбачається, що подібне його «научання вірі» покладається на хресних (хрещених тата, маму), коли дитина підросте.

Виходить, що Хрещення в християнстві — це той же перший символічний духовний щабель для віруючих, що і в буддизмі, суфізмі та інших релігіях на перших етапах самовдосконалення. Тобто, те ж усвідомлення роботи над собою, припинення кола страждань від нескінченних земних бажань, відрив від прив'язаності до матеріальних речей, розставання з усіма своїми земними бажаннями заради духовного спасіння, вдосконалення в моральності.

Рігден: Так, те ж саме, тільки іншими словами.

Анастасія: В обряд Хрещення входить і друге таїнство — миропомазання, після чого людину, згідно з релігійними канонами, допускають до третього таїнства — першого причащення (євхаристія) та інших церковних таїнств.

Рігден: Усі ці таїнства символізують настанови церкви для людини, що йде духовним шляхом до Бога. Наприклад, християнський магічно-культовий обряд миропомазання (від грецького слова «тугоп» — «миро», «благовонна олія»). До речі, подібний обряд помазання рослинною олією практикували ще в дохристиянські часи як магічний священний обряд у різних народів. Він ґрунтувався на повір'ї, що змащування олією певних частин тіла «відлякує злих духів». І, як правило, ці частини тіла відповідали основним чакранам людини. Наприклад, очі, центр чола («Третє око»), центр грудей, долонь, стоп. Насправді ж відбувається наступний процес.

Звичайна рослинна олія за своїми властивостями є гарним енергоінформаційним накопичувачем, здатним тривалий час зберігати вкладену в неї інформацію, як вода чи кристал. Певна річ, у цьому питанні важливо хто і як «готує», в розумінні вкладає інформацію в цю олію, з якою домінантою. А сам процес «виготовлення» являє собою або начитування молитви, або магічної формули, або заклинання. До речі, він взагалі може проходити беззвучно. Адже суть не в тому, вимовляється ця інформація вголос чи подумки. Головне, що стоїть за цим, які внутрішні почуття людина вкладає в цей процес. Сила цих почуттів і заряджає олію відповідним чином, задає вектор наступної дії, відповідно закладеної у неї програми. Який саме буде цей вектор, залежить від людини, яка «готує» олію. Якщо це духовно сильна Особистість — то буде духовна, позитивна допомога. Якщо енергетично сильна людина з домінацією матеріальних бажань, то доброго від цього не варто чекати.

Коли така «заряджена» олія наноситься на тіло людини (особливо на ділянки розташування чакранів), то відбувається входження в неї програми (енергетичної інформації), попередньо закладеної в цю олію. Первісно подібна дія була призначена для духовної підтримки людини, активації її Передньої істоти. Як правило, для цих цілей використовувалася чиста рослинна олія. А вже значно пізніше, коли знання втратилися і пішло просте наслідування цього обряду, то люди почали додавати в олію бальзами та ароматичні речовини, щоб якщо не подіє, то хоча би пристойно пахло. До речі, це якраз і підштовхнуло людей до створення такого товару, як парфуми.

Анастасія: Точно, у духах же найвища концентрація ефірних олій, у порівнянні з рештою парфумів.

Рігден: А в ранньому християнстві використовували для цього обряду звичайну чисту рослинну олію, найчастіше віддаючи перевагу оліям (ароматичним смолам, які витікають при надрізі стовбурів дерев) з родин роду комміфора сімейства бурзерових — мирра. Вона має гарні антисептичні властивості, тому й сьогодні, як і раніше, застосовується для загоєння ран і при лікуванні різних захворювань... Але це все деталі. А загалом, християнське таїнство миропомазання — це символічне відображення духовного напуття віруючому на первинному етапі його руху на шляху до Бога, де таким чином «подаються дари Святого Духу, які повертають і зміцнюють в житті духовному».

Анастасія: Цей же етап в інших традиційних релігіях називають етапом самовдосконалення. Наприклад, у буддистів проходження цього етапу дозволяє відкрити двері в духовний світ, удосконалити себе в

дисципліні розуму, утвердженні благих думок, вчинків і добрих справ, дотриманні етичних моральних загальнолюдських принципів. Те ж саме й у суфіїв. Утім, подібність виявляється і в інших етапах духовного шляху, які людина здійснює завдяки внутрішній роботі над собою.

Рігден: Абсолютно вірно. Знов-таки, взяти те ж християнське таїнство покаяння (сповіді). Адже суть її полягає не в тому, що прийшов, розповів священикові всі грішки свого Тваринного начала, отримав від священика «звільнення від гріхів» і пішов грішити далі, жити таким самим життям. Суть її полягає в реальній роботі над собою, зміні своїх помислів і бажань, шкали життєвих цінностей, відмові від егоїзму, заздрості, ревнощів, гніву, своєї гордині, ліні. Загалом, «у відмові від гріховних помислів і справ». Це не стільки жалкування про минуле, скільки оновлений погляд на самого себе, аналіз своїх вчинків для розуміння, виявлення своїх помилок і утвердження напряду свого руху духовним шляхом. Необхідність осмислення заподіяних тобою образ комусь і прощення всіх, хто заподіяв образи тобі. Це самоочищення своєї Совісті і подальше життя за її законами. Це формування у себе звички позитивного мислення. Це внутрішня опора на Бога, жорстке контролювання своїх думок і бажань, що йдуть від Тваринного начала або, як кажуть у християнстві, «намір надалі не грішити».

До речі, з приводу контролювання думок від Тваринного начала. У православної руської аскетичній літературі, де описується зосередження віруючого на своєму внутрішньому світі, його особисте переживання почуттів єднання з Богом, по суті, сказане те ж саме, що і в багатьох інших релігіях і що властиве будь-якій людині, яка йде духовним шляхом. Тільки тут це називається вченням про першоджерело гріха, «страсті як джерело гріха в душі людини». Монахи діляться практичним досвідом відстеження зародження у свідомості людини «гріха» у вигляді думок, а точніше, думок і бажань від Тваринного начала, їхнього розвитку і прояву у вигляді негативних вчинків.

Початкова стадія, первинний момент зародження «гріха» вони називають прилогом (прираження; у значенні хитрування, уловлення, прибавки, нападу). Це розглядається як дія ззовні на Душу людини, оскільки така думка зароджується або внаслідок спокус, що оточують людину, якщо вона приділяє їм увагу, або може бути викликана спогадами з минулого про свої і чужі гріхи, або впливом темних сил і тому подібне. Причому підкреслюється, що ці думки випадкові, зовнішні, виникають у голові *мимовільно*, без участі людини, всупереч її бажанню. Виникнення подібних провокаційних думок і відмова від них розглядається як духовне тренування, своєрідна допомога в пізнанні (розпізнанні) самого себе. І в цьому проявляється справжня свобода вибору людини. *Щоб присікти таку думку від Тваринного начала,*

потрібно не звертати на неї ніякої уваги на самому початку її виникнення, «відкинути з порога». Якщо цього не зробити, то думка (чи образ) затримується, заволодіває розумом. Людина ж починає «жити» її своїми увагою і бажанням, таким чином, за власним вибором штучно утримуючи цю думку в голові.

А далі відбувається наступна стадія — «поєднання», точніше, «сполучення» цієї думки (від Тваринного начала) зі свідомістю людини (з вибором Особистості) або, як пишуть аскети, відбувається «співбесіда з образом, що з'явився». Тобто людина шкодить собі вже тоді, коли споглядає і слухає шкідливе розумом. Третя стадія «бажання» — це порушення рівноваги, коли в дію вступає «воля». Людина «з усолодою» приймає помисел і здійснює свій остаточний вибір, віддавши перевагу цій думці ззовні. «Воля» прагне привести цей помисел до виконання. Людина здійснює вибір з метою знову пережити ще раз більш інтенсивну уявлювану насолоду від цієї думки. Так закінчується «утробний розвиток гріха», точніше, думка від Тваринного начала отримує силу, поневолює свідомість Особистості.

А далі це переростає у зовнішній вчинок. Якщо людина не займається контролюванням своїх думок, то вона здійснює цей вчинок практично без особливих коливань, і подібний стан влади над нею «випадкових думок ззовні» входить уже в звичку. Тому вона навіть не помічає і не розуміє, що нею вже керує «чужа воля», вона стає рабом свого Тваринного начала. Так що у християнському вченні, як, втім, і у вченнях інших традиційних світових релігій, акцент робиться на те, щоб не тільки утримувати себе від здійснення людських «гріхів» (гордині, гніву, самолюбства, зневіри, суму, користолюбства і так далі), але й навіть не допускати в собі розвиток думок недуховної природи, що є першоосновою в осягненні духовного шляху.

Анастасія: Так, це дуже суттєвий момент у пізнанні людиною самої себе, ті ж самі основи, що і в інших релігіях... До речі, у нашій бесіді вже згадувалося, що в традиції Православ'я вважається, що сповідатися може людина, починаючи з 7-літнього віку. Інакше кажучи, саме після закінчення початкового періоду формування нової Особистості, коли людина починає нести свідому відповідальність за свої вчинки. З приводу цього віку цікавий такий факт, не пов'язаний з релігією, наприклад, у Японії традиційно дітям до 5-7 років батьки дозволяють поводитися так, як їм хочеться. Але після цього віку період «вседозволеності» змінюється відносно суворим, дисциплінованим виховним процесом. Тобто все це відбувається саме під час закінчення початкового періоду формування нової Особистості. Передбачається, що дитина, починаючи з цього віку, повинна вже нести свідому відповідальність за свої вчинки.

Рігден: Подібні відгомони колишніх знань зафіксовані у різних народів...

Анастасія: Ви якось згадували, що в ранньому християнстві істинне покаяння називалося грецьким словом метанойя (слово наведене в українській транскрипції), що означає «після розуму», «переосмислення».

Рігден: Абсолютно вірно. Це духовно-моральне преображення людини, якому більше сприяє не зовнішня обрядова дія, а глибоке чуттєве сприйняття та усвідомлення своєї духовної природи. Чому в цій релігії говориться, що Бог прощає будь-який гріх, якщо людина має справжнє покаянне почуття? Тому що все це усвідомлення повинно проходити знову-таки на рівні глибинних почуттів, щирої віри і звертання до Бога. Якщо людина для себе вирішила жити по-іншому і впритул зайнялася своїм самовихованням у духовному напрямку і виконує це, тоді вона справді починає реально змінюватися. У тому числі й змінюється її ставлення до свого минулого за рахунок переосмислення життя, з'являються напрацювання в сьогоденні добрих думок, вчинків і справ.

Анастасія: Так, у буддизмі — це досконалість у старанності, продукування думок, спрямованих до просвітлення, боротьба зі своїми егоїстичними бажаннями. У мусульман-суфіїв це етап, коли той, хто шукає Бога, повинен остаточно попроситися зі своїми залежностями й бажаннями...

Рігден: Правильно. А якщо розглянути християнське таїнство — причастя (євхаристія; від грецького слова «eucharistia»: від «eu» — «добре», «charis» — «милість, дяка»), то також можна побачити символічне відображення одного з етапів духовного самовдосконалення, який властивий і іншим релігіям. Євхаристія є головним обрядом християнського богослужіння (Божественної Літургії), месою, обіднею, під час якої віруючих символічно причащають хлібом і вином. У християнстві це таїнство символізує богоспількування, дяку, знаходження єднання із Всевишнім, приєднання до Божества, до Любові Божої. Невипадково ранньохристиянські автори називають євхаристію «лікуванням безсмертя», «ліками життя». Вважається, що глибоко віруючі люди під час богослужіння (читання молитов) можуть «подумки споглядати небесну службу», тобто, інакше кажучи, глибоко входити в змінений стан свідомості завдяки молитві.

Анастасія: Ну, якщо опиратися на головну дію будь-якого обряду — глибокі внутрішні почуття віруючого, то відбувається той самий про-

цес, що при входженні у змінений стан свідомості в інших традиційних релігіях. Тільки люди називають це по-різному, наприклад, у суфіїв — сприйняття світла Істини, усвідомлення Єдності світу і споглядання, у буддистів — всеосяжне усвідомлення в медитації. А все це, по суті, проникнення в духовні сфери у зміненому стані свідомості за допомогою глибинних почуттів людини.

Рігден: Безумовно. Істинний духовний шлях людини до Бога один — через внутрішні глибинні відчуття, а людських інтерпретацій цього шляху — безліч. Тому і відбувається незгода від розуму людського в тому, що повинне бути єдине за духом.

Анастасія: Так, на жаль, багато чого навіть у духовних питаннях здійснюється ще від розуму людського. Взяти християнське таїнство *вінчання*, яке традиційно розглядають як здійснення обряду укладання шлюбу між чоловіком і жінкою, освяченого церквою (покладання вінця на голови тих, хто вступає у церковний шлюб). Цей символічний обряд у минулому здійснювався і при коронації монархів (*вінчання* на царство). Багато просто ставляться до цієї дії з позиції матеріального мислення, не розуміючи суті всього цього обряду, його *символізм*, який у духовній інтерпретації приховує за собою цілий етап удосконалювання самої людини, її преображення як Особистості.

Рігден: Ти права, підхід у суспільстві до цих духовних питань ще багато в чому ґрунтується на позиції матеріального способу мислення. Тому й численні сімейні пари у світі бажають знати відповідь на запитання: «Який же етап самовдосконалення символізує шлюб?!» Як пожартував англійський філософ, письменник Оскар Уайльд: «Шлюб — занадто досконалий стан для недосконалої людини». А якщо говорити серйозно, то гармонійні стосунки між чоловіком і жінкою, побудовані на щирій любові, — це прекрасно. Це може стати зародком, поштовхом до розвитку в кожному з них вищої якості почуття — духовної Любові, саме тієї, яку й називають вічною, чистою, що переносить усі прикrostі і життєві незгоди, такою, що надихає, одухотворює, надає сили. Але досягнення такого духовного стану — це винятково результат індивідуальної роботи людини над собою (чи то чоловіка, чи жінки). Це щоденна духовна праця, зміцнення звички, позицій домінування в собі Духовного начала і стримування свого Тваринного начала «на ланцюзі», дисципліна думок. Ростити духовну Любов треба, насамперед, у собі, а не чекати, що хтось колись тебе нею облагодіє. А коли людина навчиться продукувати духовну Любов у собі, вона навчиться розуміти і духовно любити оточуючих.

А люди, як правило, не хочуть працювати над собою, над приборкуванням свого Тваринного начала, образно кажучи, над усуненням сво-

єї «колоди» з ока, зате у своєму партнері й «пилинку» помічають, постійно намагаються управляти і домінувати над кимось. Часто стосунки в сім'ях побудовані далеко не на любові, а на егоїзмі обох членів подружжя. Взаємні чвари й обвинувачення походять від сваволі Тваринного начала обох. Ось і виходить, що замість очікуваних надій «щасливого подружнього життя» — повне розчарування. Все це старе як світ, як світ не нове.

Праху — прах, земному — земне, а духовному — духовне. Одному тілу — одна Душа і про неї повинно бути головна турбота. З життям тіла вона приходить і зі смертю тіла вона йде. Все інше — шаблони, придумані людьми для виправдання свого життя і власного вибору. Духовний шлях не варто шукати у зовнішньому житті, він — всередині людини, в її почуттях, думках, словах і справах. Це і є її шлях до вінця — до духовної вершини, яка є кульмінацією її життя, апогеєм, найвищим щаблем і найвищою точкою її самовдосконалення...

Анастасія: Отже, у духовній інтерпретації *вінчання* — це етап, який передбачає нарощування глибинного почуття Любові, відчуття злиття Особистості з Богом, яке не залежить від зовнішніх умов або оточення, а є результатом винятково духовної роботи людини над собою, її вміння перебувати у стані домінації Духовного начала. Причому це стосується як жінок, так і чоловіків.

Ще хотілося б поговорити про таке християнське таїнство, як маслосвяття (соборування). Згідно з релігійними уявленнями — це практично лікування по-церковному, таїнство, яке здійснюється над хворою людиною для зцілення від немочей душевних і тілесних, а також над умираючим з використанням єлею, тобто оливкової (дерев'яної) або іншої рослинної олії. Воно здійснюється на прохання людини або її близьких. Полягає у відпущенні гріхів, помазанні єлеєм, прикликанні на хворого благодаті.

Рігден: Ну, що стосується лікування, то це не нове, подібна дія була поширена й у магічній практиці жерців Стародавнього Єгипту, Вавилону і так далі. Взагалі-то всі ці магічні практики лікування завжди були присутні в масових релігіях, інакше останні були б непривабливі для більшості людей. А щодо суті самого обряду, то це своєрідне наслідування тому, що колись мало під собою духовну основу. Зауваж, багато ранньохристиянських авторів називають тільки Ісуса Христа в цій релігії єдиним істинним Лікарем «душ і тіл». Ще кілька століть тому загальне соборування практикувалося в храмах над цілком здоровими парафіянами (вважалося, що вони піддатливі духовним хворобам, та-

ким як зневіра, скорбота, розпач, а причиною їх можуть бути «нерозкаяні гріхи», можливо, навіть і не усвідомлювані людиною). Хоча ця традиція і збереглася, але сьогодні соборування — це більше обряд церковного лікування хворих людей. Причому, якщо ти звернеш увагу, то і в цьому християнському таїнстві, що проводиться сьогодні, є прив'язка до числа *сім*. Наприклад, як правило, *сім* священиків здійснюють цей обряд, читаються *сім* євангельських оповідань, *сім* молитв, *семиразове* помазання хворого і тому подібне. По суті, це спроба кількістю добитися якості. Звідки пішло таке наслідування?

У стародавніх переказах Сходу згадувалося, що Бодхісатва як Істота з Духовного світу (у християнстві зазвичай цей духовний рівень позначають чином Архангела) міг через дотик (накладання) рук або через інформаційні енергоносії (такі як рослинна олія, кристал, вода тощо) надавати людині додаткову духовну силу. Загалом, Бодхісатва робив людині (якщо та, звичайно, заслуговувала) такий своєрідний духовний подарунок. А вже людина витратила дану силу на свій розсуд, згідно зі своїм вибором і вірою. За сучасними поняттями це, образно кажучи, подібне на додаткову порцію бензину, залиту в автомобіль. Вона, безсумнівно, збільшить дальність його проїзду. А ось з якою швидкістю і в якому напрямку буде їхати цей автомобіль, це вже залежить від водія (Особистості).

Звісно ж, що дана сила діяла нетривалий час. Але завдяки цьому людина, наприклад, під час виконання своєї духовної практики могла проникнути в духовну сферу далі своїх особистих можливостей. Відповідно, набути цінний досвід перебування в її реальності, практичне усвідомлення *іншого* світу. А отже, отримати духовний поштовх (езоосмос) у своєму розвитку, нове усвідомлення, світосприйняття, яке в корені змінювало її ставлення до ілюзорної реальності тримірного світу. Це давало можливість стикнутися з сьомим виміром (Нірваною, сьомим Небом, раєм), зрозуміти, що таке вища Свобода, або, як казали в давнину, «відчутти дихання Вічності». Це справді дуже цінний духовний подарунок, який незрівнянний ні з чим земним.

І це вже не кажучи про вплив цієї сили на фізичне тіло. Коли людині надається така духовна сила, звичайно, що її організм, завдяки припливу додаткової створюючої енергії, поліпшує якість своєї роботи. В результаті відбувається енергетичний сплеск, який позитивно впливає на роботу багатьох життєво важливих систем, підвищується імунітет і так далі. Тому в переказах і говориться, що цій духовній силі підвладні будь-які, навіть найбільш важкі захворювання. Але фізичні ефекти — це все другорядне, головне — це духовна допомога Особистості, так би мовити, «духовне зцілення», можливість стикнутися зі своїм істинно рідним — духовним світом. Тому, наприклад, Ісуса Христа і називали

єдиним істинним Лікарем «душ і тіл». Оскільки Він як вища Істота, яка прийшла з Духовного світу, іноді наділяв людей такою силою.

Подібне дійство (але звісно з меншою силою) могла робити людина, яка духовно звільнилася від земних реінкарнацій, тобто яка при житті досягла сьомого виміру (звідки й пішла прив'язка до числа сім: семи-кратні дії чи кількість молитв, учасників в обряді тощо). Перед такою Особистістю, яка злилася зі своєю Душею, ставши вже якісно іншою — новою Істотою, розкриваються зовсім інші можливості.

Але люди є люди. Багатьом просто властива заздрість і наслідування від людського розуму. Вони навіть не розуміють, чому Христос говорив «за вірою вашою хай буде вам», коли люди просили Його вилікувати свої тимчасові тіла, тоді як у них була можливість просити у Нього про Вічність, про спасіння своєї Душі...

Анастасія: Ну, враховуючи, яка тоді панувала ідеологія в масах, не дивно. Хоча і з сьогоднішнім днем різниця невелика. Якщо сучасній людині сказати, що їй зараз буде надане все, що вона попросить...

Рігден: Що ж... століття проходять, а люди не змінюються. А щодо обряду соборування, то в християнстві він виник на основі знань про схожі обряди (наприклад, про «лікування за заклинальною молитвою») більш ранніх релігій, що існували в різних народів. Як правило, вони проводилися із застосуванням звичайних медичних засобів (наприклад, таких як елей), які використовували в давнину. Тобто все те ж, тільки в подачі християнської ідеологічної концепції.

У чому суть такого «заклинального» лікування? Священики, що практикують молитви, сильні шамани, екстрасенси та їм подібні люди можуть короткочасно впливати на людину. Але звичайно, все це в межах сфери Тваринного розуму, тобто в найкращому разі вони можуть впливати з позиції шостого виміру. Безумовно, це й близько не порівняти з силою людини, що духовно звільнилася, для якої відкритий сьомий вимір, тим більше із силою Бодхісатви. Всі ці дії та сучасні обряди людей можна віднести до своєрідної «допомоги» один одному в розумінні людей. Вони практикувалися в суспільстві ще з часів палеоліту. Але давно втрачений дуже важливий момент цих дій: якщо людина, якій допомагають, не зміниться внутрішньо, не буде надалі працювати над собою, над зміцненням свого Духовного начала і приборкуванням свого егоїзму, гордині (тобто Тваринного начала) і так далі, то ця допомога *не принесе користі*. Ніхто за людину не зробить її основну духовну роботу, крім неї самої! Навіть якщо весь світ буде молитися за спасіння цієї людини, але сама вона згідно зі своїм особистим вибором не захоче змінюватися, всі ці дії людей будуть безглузді.

Справжнє таїнство духовного лікування вкладене в слова: «За вірою вашою хай буде вам». Людина сама вибирає, якому началу віддати силу своєї уваги: чи то Тваринному, чи Духовному. Тому й бажання людські настільки відрізняються: хтось вимолює здоров'я для тіла свого смертного, а хтось — життя вічного для своєї Особистості в істинному домі Душі.

Анастасія: Так, що й казати, у нинішньому суспільстві йде лише наслідування формі, без знання суті. Таку духовну силу сімкою людей в одежах священиків не заміниш, а духовне звільнення, звичайно, за гроші не купиш (це ні звання, ні посада) і хвастощами не придбаєш.

Рігден: Це правильно. Треба багато духовно працювати над собою, щоб досягнути духовного звільнення. Причому неважливо, належиш ти до якоїсь релігії чи ні, це особиста духовна робота кожної людини...

Анастасія: Проблема в тому, що ці знання про можливість самостійного духовного розвитку кожної людини приховують від суспільства самі жерці. Навіть ті з людей, хто шукає Знання, починають свої пошуки, керуючись матеріальним, загальноприйнятим світоглядом, відповідно, знаходять людей такого ж світогляду. Ось і виходить у них з духовним пізнанням, як у біблійному вислові «якщо сліпий веде сліпого, то обоє впадуть у яму».

Рігден: Абсолютно вірно. Як правило, такі люди шукають собі вчителів почасти, щоб перекласти на них відповідальність за свій духовний розвиток, замість того щоб розвиватися самостійно. Але якщо подивитися на суспільство загалом, то в більшості випадків так звані «вчителі» практично нічим за духовним розвитком не відрізняються від своїх «учнів». Наслідувачів (від людського розуму), що проголошують себе посередниками між людьми і Богом, предостатньо і донині по всьому світі, і не тільки в різних релігіях, сектах, але й просто в суспільстві. Всі вони хочуть учити когось, але тільки не преображати себе духовно. При такій «наполеонівській армії» «вчителів» усіх мастей, тих, що справді пізнали Істину, — одиниці! Чому такий парадокс? Та тому, що куди не глянь, скрізь підміни духовного світогляду на матеріальний, політика, жадоба влади і грошей. Сьогодні вже не секрет, що в багатьох релігіях купують церковні посади, як насіння на базарі. Для багатьох це всього лише гра в політику, можливість панувати над собі подібними. А по суті ж усі залишаються звичайними людьми, займаючи різні, навіть досить високі посади.

Анастасія: Саме так, штучно створюють ілюзію своєї святості для народу. Я колись за часів Радянського Союзу, ще юна, так думала про радянський уряд. Для мене вони були чи не напівбоги, які десь там, да-

леко від нас (і не в нашому житті) сидять на своїх засіданнях, такі всі правильні, не їдять, не п'ють і навіть у туалет не ходять. А коли ви мені розвінчали цей міф, показавши, що це такі ж люди, як і всі, для мене спочатку це було шоком, а потім прийшло реальне розуміння ситуації. Я почала розкручувати ланцюжок: для чого створювався цей міф, чому я так його сприйняла. І попутно з'ясувала для себе багато цікавих фактів. Наприклад, як взагалі у світі створюються вигідні образи політиків і жерців, їхній «імідж і святість» (яких кандидат, що прославляється, зовсім не має), як штучно формується «суспільна думка» стосовно цих людей. Як людей масово схиляють до того чи іншого вигідного можновладцям світосприйняття, як і чому відбувається боротьба за управління свідомістю цілих народів у різних країнах і навіть за світове панування.

Рігден: Так, отримати інформацію — це ще півсправи. Набагато важливіше — якість її усвідомлення! Розглянемо далі, наприклад, обряд християнського таїнства Священства (рукоположення), тобто посвячення в сан священнослужителя в церковній ієрархії. На жаль, сьогодні в християнстві його уподібно церемоніальному, театралізованому шоу, лицедійству з наділення владою певних людей «здійснювати таїнства і пасти стадо». Тут уже духовністю не пахне, тут уже політика. Враховуючи нинішні відносини всередині різних християнських церков і течій, підпорядковані споживацькому формату мислення, у більшості випадків цей обряд уже формальність, данина традиціям. Усім і так уже все відомо ще до обряду, високі посади, як то кажуть, куплені й розподілені. А чим зайняті уми більшості присутніх під час самого обряду? «Бувалих» цікавить розподіл влади і стосунки всередині колективу, «молодих» — як би не забути послідовність дій, які предмети і «священні руки» цілувати в першу чергу і скільки разів поклонитися. Нічого не змінилося з часом, адже подібне існувало й у релігіях інших народів у різні часи, тільки по-іншому називалося. Але суть залишилася та ж. Звичайно, серед усієї цієї «штовханини влади» трапляються істинно віруючі люди, що концентрують увагу не на зовнішній обрядовості, а на своїх духовних почуттях до Бога. Але таких, на жаль, дуже й дуже мало.

Анастасія: Справді, все це справи людські. Кожен вибирає собі те, що більше приваблює його в таємних бажаннях. Але ж якщо розглянути джерела походження таїнства Священства як такого, то тут же мається на увазі останній, заключний етап духовного розвитку людини. Це те ж, що у суфізмі називають втратою людського «Я», злиттям Душі того, хто шукає, з Богом, у буддизмі — досконалістю поза межної (інтуїтивної) Мудрості.

Рігден: Звичайно, люди, які йдуть духовним шляхом через внутрішню роботу над собою, незалежно від того, належали вони до релігій свого часу чи ні, насправді проходили одні й ті ж етапи самовдосконалення. Якщо простежити джерела зародження того ж поняття «священик», то в сиву давнину воно означало «людину, що стоїть перед Богом». По суті, це вихід у сьомий вимір, досягнення людиною істинної святості, якісне духовне її преображення ще при житті. Ось на цьому етапі духовного розвитку людина справді пізнає таку силу від Бога, завдяки якій вона залишає коло реінкарнацій і звільняється, іде в рай, Нірвану, як би люди не називали Духовний світ, але суть від цього не змінюється. Так що всі ці етапи духовного вдосконалення людини однакові за змістом і змістом були присутні у всіх світових релігіях під тим або іншим прикриттям особливих таїнств, щаблів, проходження відрізків духовного шляху тощо. Але, що я хочу сказати з цього приводу. **Духовні Знання не належать жодній з релігій**, як би кожна з них не прагнула привласнити їх собі, інтерпретуючи згідно зі своїми канонами і традиціями.

Анастасія: Так, і це дуже чітко простежується при уважному вивченні й порівнянні духовних знань у релігійних культурах різних народів. Як приклад, можна розглянути християнське таїнство миропомазання, про яке ми говорили. Помазання (у вигляді *знаку рівностороннього хреста*) освяченим миром певних частин тіла: обличчя, очей, вух, грудей, рук, ніг вважається в цій релігії символом прилучення до божественної благодаті, за допомогою якого людина «отримує дари Святого Духу». Знак хреста на чолі (у ділянці чакрану «Третє око»), згідно з християнською релігією, символізує освячення думок, щоб людина вміла тримати їх у чистоті (духовних помислах). Знак хреста на грудях (у ділянці чакрану, що називається в тому ж індуїзмі серцевою чакрою любові — «Анахата») символізує Любов до Бога, яку людина повинна пронести протягом свого життя. На очах (у давнину їх називали «відкритими чакранами») — для того, щоб людина знайшла духовне бачення (бачення благодаті божої у всякому творінні). На вухах — для того, щоб людина чула духовне слово...

Рігден: До речі, у давнину, люди, які володіли істинним духовним знанням про цей процес, здійснювали помазання олією не самих вух, а саме тих точок над кожним вухом, про які я згадував, розповідаючи про медитацію на чотири Істоти. Тобто саме тих ділянок над вухами, де є структури, що беруть участь у процесі сприйняття орієнтації людини в просторах різних вимірів у змінених станах свідомості.

Анастасія: Так, виходить, усе колись було зі знанням справи... Помазання рук (у ділянці, де розташовані чакрани рук) у християнстві символізує напуття на добрі справи; ніг (на стопах ніг також є чакрани) —

можливість проходження духовним шляхом, який веде в «царство Боже». Інакше кажучи, незважаючи на християнську філософію тлумачення процесу помазання, сам процес проводився практично по точках основних чакранів...

Рігден: Безумовно, якщо ознайомитися з інформацією про ритуали, пов'язані з помазанням олією у різних народів світу з давніх-давен до наших днів, то можна виявити «дивовижну схожість» у нанесенні «намоленої, освяченої» олії практично на ті ж самі місця на тілі, тобто залучення певних енергетичних зон людини — чакранів. Наприклад, ці ритуали були поширені у стародавніх єгиптян, жителів давньої і сучасної Індії, у народів, що проживали на території Стародавньої Європи, Уралу, Сибіру. Більш того, уважній людині досить глянути, як у різних частинах планети народи зображують богів, святих, якою символікою позначають у них основні чакрани, як з'єднані пальці їхніх рук у певних комбінаціях. Усе це лише для недосвідчених людей пояснюється в загальнопонятійних категоріях як символи утворення зв'язку між Небом і Землею, способи творення і управління творінням того чи іншого божества. А насправді вказують на духовні символи і практичні знання з самовдосконалення людини.

Наприклад, у християнстві, точніше, в Православ'ї, є ікона «Спас в Силах». Колись вона займала одне з центральних місць в іконостасі православного храму. На Русі це було як раз в той час (XIV—XV ст.), коли замість низької вівтарної перегородки почали робити велику перегородку — іконостас, що відокремлює вівтар від основної частини храму. Отож, ця ікона відрізняється цікавою символікою.

Малюнок 92. Зображення ікони «Спас в Силах» (1408 р., художник Андрій Рубльов; Державна Третьяковська Галерея, м. Москва, Росія).

На ній зображений Ісус Христос, сидячи на престолі. Лівою рукою він тримає розкрити книгу, а правою рукою — благословляє, склавши пальці спеціальним жестом, де фаланги (подушечки) безіменного і великого пальця з'єднані один з одним. Ти вже знаєш, що таке положення пальців використовується в певних духовних практиках, коли в такий спосіб стається «замикання в кільце» енергетичних меридіанів людини.

Анастасія: Так, у цьому жесті наочно демонструється, який саме духовний інструмент використовувався Особистістю для медитативної роботи над своєю енергетичною конструкцією, особистим простором і зв'язком з духовним світом!

Рігден: Я вже колись розповідав, що в таємних жестах і сакральних позначеннях Стародавнього Сходу безіменний палець, крім виконання додаткових функцій у духовних практиках, умовно вказував на залучення епіфіза (шишкоподібної залози, чакрану «Третього ока»). Нагадаю, що чакра в перекладі з санскриту означає «колесо» (раніше «коло», «диск»). Чакрани — це своєрідні енергетичні центри в невидимій частині конструкції людини, через які відбувається рух енергій (енергетичний *вихор*). На Сході також використовують замість слова «чакра» — «лотос» («падма») для позначення семи енергетичних центрів людини. До речі, у тому ж суфізмі аналогічно практикується духовна робота з основними (шістьма) тонкими центрами в енергетичному тілі

людини («латаїф»). «Третє око» досі у різних вченнях вважається «духовним оком», чакраном яснovidіння. Про нього згадується в трактатах, що якщо задіяти надчуттєве сприйняття, то «Третє око» сприяє «одержанню позамежного знання», «проникненню в духовний світ». Воно вважається провідником потужного впливу, що сприяє «акту творіння і впливу на будь-що», відкриває можливість спостереження за подіями минулого, сьогодення і майбутнього. Також його ще називали на Сході чакраном «безпристрасності і надприродних здібностей». Цей чакран умовно позначали *синім* (блакитним) кольором.

Анастасія: Безсумнівно, давня символіка, пов'язана з безіменним пальцем, не така проста, як здається на перший погляд. Якимось ви поділилися цікавими відомостями щодо того, звідки пішла традиція в людському суспільстві носити каблучки на безіменному пальці правої або лівої руки.

Рігден: Це справді давня історія. Спочатку носіння каблучки на безіменному пальці було таємним чисто умовним символом у середовищі посвячених у сакральні знання людей. Сама по собі каблучка означала рух по колу, точніше, по колу витка спіралі. І був поділ символіки на правосторонній рух (як наприклад, правильна свастика) і лівосторонній (неправильна свастика). Якщо людина носила каблучку на безіменному пальці правої руки, то це означало прибічника світлих сил, рух людини до Єдиного Бога, до Вічності. Цей символ умовно свідчив, що людина вибрала тільки духовний шлях і мала Знання. Якщо людина носила каблучку на безіменному пальці лівої руки, то це означало рух людини в протилежному напрямку (у бік матеріального Розуму), прихильника темних сил (володіння нею відповідних цьому Знань) і її служіння Волі Тваринного розуму. Тобто різниця в носінні каблучки на певній руці була умовною відмінністю для посвячених людей, яким саме Силам і чийй Волі служив його власник.

Та й сама назва «Безіменний палець» (палець без імені) не випадкова і пішла від певних Знань у вищезгаданому середовищі. Як у сиву давнину, так і тепер Ім'я Бога залишається таємницею для людей. Справжнє Ім'я Бога не розкрито людям і донині, незважаючи на численні спекуляції з цього приводу жерців різних релігій. Чому? Збереглися легенди про те, що невимовним ім'ям Бога можуть управлятися всі сили природи, всі виміри («рівні») у Всесвіті. Ну, а до цих відомостей, як правило, додається приписка від жерців, складена на основі легенд про Первинний Звук, який у різні часи називали по-різному, в тому числі і Граалем. Отож, ця приписка говорить про наступне: що нібито той, хто вміє правильно вимовити «Ім'я Бога» (від початку в легендах стояло «Первинний Звук»), той «може просити Бога про все, що побажає». Досі збереглися перекази, що якщо хто прикличе Бога таєм-

ним іменем, той може привернути до себе Його увагу. Але зазвичай таким бажанням горять люди духовно незрілі. Для тих же, хто живе всередині себе з Богом, немає потреби в цьому: вони знайшли Його у своїй Душі і перебувають у Ньому. А духовно незрілі люди — прагнуть довідатися Ім'я, до того ж прагнуть заради власної тваринної влади над всім і вся. Але вони не розуміють, що для них, як незрілого плоду, — це згубно.

Звужене сприйняття людини через домінацію в ній Тваринного начала зводить розуміння Бога до якогось матеріального суб'єкта, причому такого ж, яким бачить себе людина у тримірному вимірі. Жерці нарекли Бога різними «іменами», створюючи собі ті або інші релігії. Більше того, вони досі змушують людей воювати один з одним, ворогувати між собою за першість своїх релігій та «імені» Бога, за своє верховенство над конкуруючими з ними релігіями і, отже, одноособове право виступати від «імені» Бога. Через різні епітети, завдяки навмисне іншому трактуванню жерців, люди помилково вважають, що є різні всевишні боги. Але всі сьогоднішні різні «імена» Бога — це ж, по суті, все *епітети*, якими в сиву давнину позначали Єдиного, замість забороненого імені Бога.

Анастасія: Ви праві і в цьому може переконатися будь-яка людина, досить простежити етимологію походження та первісне значення слів, що означають ім'я Бога в різних релігіях.

Рігден: Безумовно, будь-яка розумна людина, зіставивши, зрозуміє, що різні «імена» Бога в релігіях — це всього лише епітети Єдиного. Наприклад, розглянемо ім'я верховного Бога давніх єгиптян — *Осіріс*. Це «ім'я» грецизована форма єгипетського імені Усір. Тобто грецьке слово «Osiris» пішло від єгипетського «U'sir», що означає «*Той, хто знаходиться на вершині*». Або, наприклад, що означає ім'я авестійського божества в зороастризмі *Ахура Мазда* (пізніше Ормазд, Ормузд), проголошеного пророком Заратуштрою Єдиним Богом? До речі, адже з самого початку пророк згадував, що ім'я Ахура Мазди всього лише заміна *забороненого імені Бога*, яке ніхто не знає серед людей. Цього Бога навіть у релігійному календарі позначали, як «Безіменний». Авестійське «Ahura Mazda» перекладають як «Господь Мудрий», «Владика думки». Авестійське слово «maz-dā» — це також «зберігати в пам'яті». Отож, це «ім'я» утворене з двох давньоіранських слів, які мають арійське (індоіранське) коріння. «Ahura» відповідає санскритському слову «asura» — «володар», а «mazdā» — індійському «mēdhā», тобто «*мудрість, розуміння*».

Взагалі-то, до речі кажучи, люди призабули одну просту істину, що таке насправді *Мудрість*. Це аж ніяк не набуті книжкові знання, життє-

вий досвід, блискучий розум чи витончена логіка мислення. У найдавнішій традиції у різних народів «Мудрість» споконвічно — це дар небес (чуттєвої ейфорії, осяяння) під час духовного росту людини, дар, за допомогою якого досягався стан вищого просвітлення, всерозуміння, всезнання. Невипадково в зороастризмі згадується, що Ахура Мазда відкрився пророкові Заратустрі завдяки «Благому Помислу» тільки після того, як той перебував багато років у наполегливих духовних пошуках. «Пророк запитував, а Бог відповідав і наставляв його в божественній Мудрості», тобто був «тим, хто дає Мудрість, розуміння».

Так що саме з епітетів жерці формували «ім'я» Єдиного Бога. І так у кожній релігії, яку не візьми, всі «імена» Бога — епітети: «Бог Рятівник», «Відомий Бог», «Достойний», «Всеосяжний», «Проникаючий у все», «Променистий», «Той, хто Пробудився», «Основа», «Священна сила», «Той, хто Приносить Щастя», «Невидимий» ц так далі. Так це я називаю ті значеннєві споконвічні позначення слів різних «імен» (а по суті епітетів) Бога, що відомі тепер багатьом людям, які відносять себе до тих або інших популярних світових релігій. Інакше кажучи, ті відомості, які лежать сьогодні на поверхні і доступні кожному, хто цікавиться цим питанням. Я вже не кажу про більш давнє коріння запозичення цих слів від схожих епітетів прадавніх релігій і вірувань, про які сьогодні вже ніхто не пам'ятає, навіть маючи в руках археологічні артефакти, що підтверджують їхню популярність у давнину. Але в остаточному підсумку всі ці «історичні епітети», як шаблі, приведуть до початкових позначень Єдиного тією загальною для всіх народів прамовою, до якої тільки тепер теоретично підбираються вчені-лінгвісти.

Анастасія: Так, гірко і смішно... Виходить, люди в суспільстві ворогують, воюють, сперечаються один з одним за *епітети* одного й того ж для всіх Єдиного.

Рігден: На жаль... навіть не розуміючи **єдиної духовної суті** для всіх народів, для людства в цілому. Тому-то, знаючи природу людську, споконвічне позначення Єдиного, як я вже казав, давалося людям не під Його іменем, а під звуком «Ра», який і символізував поняття «Єдине, Вічне (Вище)». Ось тому навіть умовні позначення Бога у посвячених у ці Знання людей здавна були без вказування Його імені (до речі, це стосується і безіменного пальця). Це вже набагато пізніше, коли в суспільстві почалися чвари між людьми, що підігрівалися жерцями, з'явилися різні інтерпретації, поділи на «своїх» і «чужих» богів і так далі, які в остаточному підсумку призвели до втрати споконвічних Знань. Але все це справи людські.

Однак, повернімося до теми про каблучки. Перші каблучки були прості й гладкі. До речі, такі каблучки, які використовували посвячені, ра-

ніше виготовлялися винятково з кристалу, як енергоінформаційного накопичувача...

Анастасія: Тобто з природного матеріалу, в якому елементарні частинки (атоми, іони, молекули) розташовані за геометричними законами просторових граней і кристалічних решіток, мають в основному геометрично правильну форму і структуру (ті ж багатогранники, про які вже згадувалося в розмові). Загалом, можна сказати, що це той самий знак, тільки не двомірного, а тримірного простору, де зовнішня форма відображає симетрію внутрішнього укладення елементарних частинок і, відповідно, розподіл енергій, що їх утворюють...

Рігден: Зрозуміло... А пізніше, коли люди почали втрачати Знання, для виготовлення таких каблучок уже стали використовувати камінь твердої породи, дерево або кістку. Набагато пізніше їх почали робити з металу... Отож, перші каблучки в давніх таємних товариствах були простими, різниця була лише в тому, на якій руці їх носили: лівій чи правій. Але після того, коли, як то кажуть, стався витік інформації і пішло наслідування серед звичайних людей атрибутики посвячених, каблучки почали носити в суспільстві масово, без розуміння суті, на різних пальцях, виготовляючи їх з різних металів, прикрашаючи їх дорогоцінним камінням і так далі. Тоді посвячені почали зображувати на каблучках певні знаки, символи, які були зрозумілі їхньому колу спілкування. Наприклад, той, хто належав до Світлих сил, носив каблучку на безіменному пальці правої руки у вигляді змії, що кусає свій хвіст, голова якої розташована за годинниковою стрілкою. А прихильник Темних сил — на безіменному пальці лівої руки. На його каблучці голова змії розміщувалася, навпаки, проти годинникової стрілки. Але й це тривало відносно недовго.

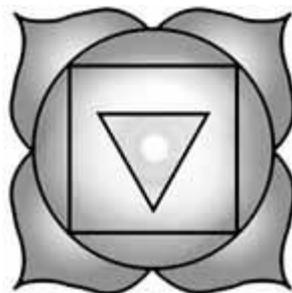
Незабаром через людське наслідування і викривлення Знань така умовність, як носіння каблучки, втратила своє значення у тих, хто був причетний до споконвічних Знань. Однак серед людей традиція носити каблучки як прикрасу або позначення якихось привілеїв залишилася. Як тільки вони не вправлялися у своєму хизуванні один перед одним, починаючи від придумування «супермагічних перснів», що нібито оберігають людину від хвороб, нещасть, «що надають силу», і закінчуючи символами соціальної нерівності у вигляді каблучки багатії людини — «почесного громадянина». Загалом, все як завжди, гординя людська на порожньому місці.

Анастасія: Хотілося б висвітлити ще одне цікаве питання у зв'язку з порушеною темою про безіменний палець і каблучку. Ви колись розповідали про те, звідки виник вираз «перст Божий», від якого, по суті, і утворилося поняття «перстень».

Рігден: Так, у старослов'янській мові слово «перст» означає «палець». Причому раніше «перстом» називали безіменний палець правої руки. Досі у деяких народів, наприклад, казахів, залишився звичай, пов'язаний з давнім повір'ям давати новонародженим спочатку посмоктати не материнську грудь, а саме безіменний палець, для того, щоб дитина виросла гарною, доброю, духовною людиною. Це як раз і є відгомони, правда, в людській інтерпретації, згаданих знань про умовний символізм безіменного пальця. Тепер носіння перснів — це вже просто мода і традиція, наприклад, одягати обручки на безіменний палець лівої або правої руки (у кожній країні по-різному). Але при цьому можна знайти й ті самі відгомони знань, що колись були у людей. У тому ж Православ'ї при *вінчанні* обручка, що надівається молодятами на безіменний палець правої руки, досі означає *знак вічності і нерозривності вінця з духовним світом*.

Анастасія: Більшість людей навіть не замислюються, чому існують різні традиції, яких вони дотримуються, і звідки росте їхній корінь. Але коли розумієш такі деталі, стає більш зрозумілою й інша інформація. Наприклад, що означає в скульптурах або зображеннях божеств з'єднання цього пальця з іншим пальцем, у тому числі як умовної вказівки на медитативні техніки.

Рігден: Що стосується положення пальців... Якщо безіменний палець, згідно з медитативними функціями, символізував духовне бачення, знання, надможливості, то великий палець — енергетичний потенціал сили самої людини. Зокрема, великий палець вказував на те, що у медитації був задіяний чакран, що орієнтовно розміщувався внизу живота, всередині тазового пояса, між кістками куприка і лобкового симфізу. Зовні умовно його зображували на схемах людини в ділянці промежини. Але це саме умовно, тому що мова йде не про фізичне, а про енергетичне тіло людини.

Малюнок 93. Схематичне зображення чакрану «Муладхара» в Індії.

До речі, в Індії цей чакран називають «Муладхара» («mūlādhāra» — слово, що походить із санскритської мови, де в українській транскрип-

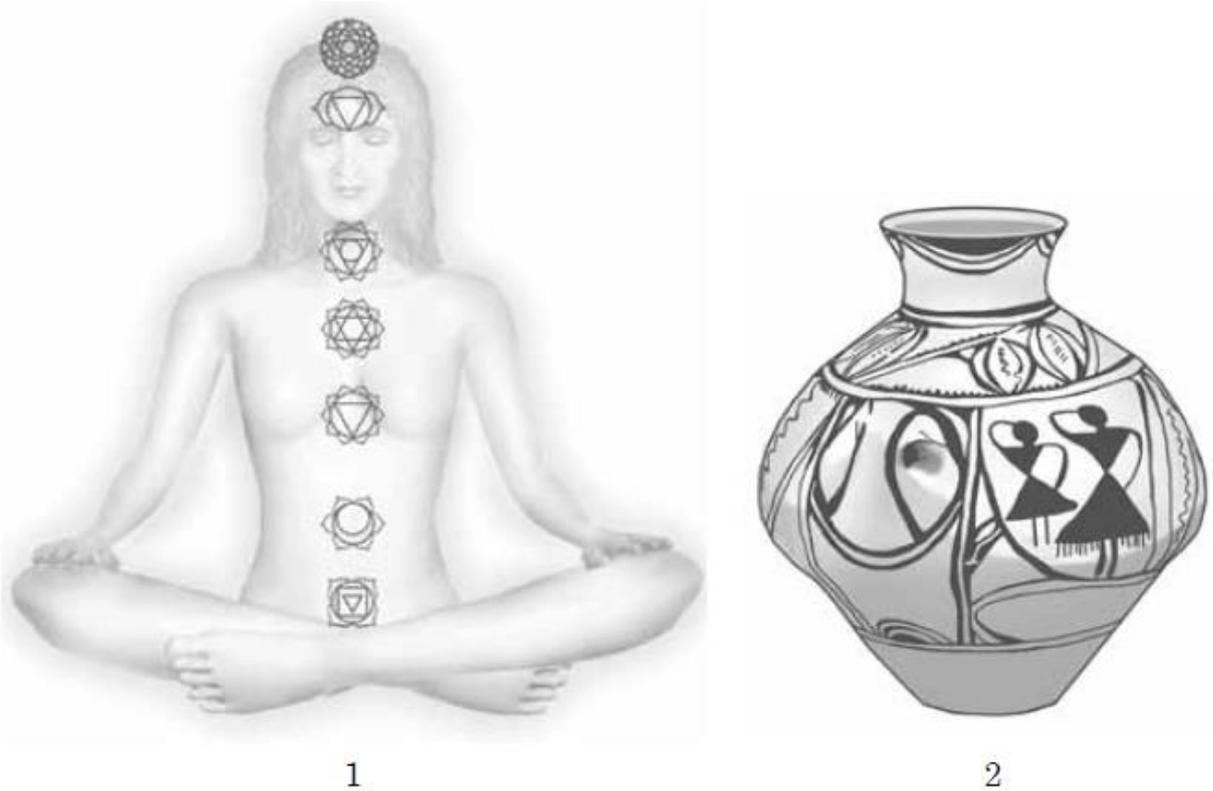

ції «мула» означає «корінь, основа», а «адхара» — «фундамент, базис, опора»). З цим чакраном пов'язане і пробудження енергетичного потенціалу людини. Традиційно його позначали червоним кольором.

Пробудження цього потужного енергетичного потенціалу на Сході називають «пробудженням сплячої *Змії Кундаліні, згорнутої в три з половиною оберти*». Про неї я вже неодноразово згадував, розповідаючи про спіралеподібні структури. Ця сила здавна вважалася жіночим аспектом божественної сили (Аллата), деякі властивості якої пізніше в християнстві почали приписуватися Святому Духу. Вона сприяла пробудженню в людині потужної, створюючої сили духовної Любові, яку навіть і близько не можна порівняти з будь-якими фізичними відчуттями або проявами грубої енергії.

В Індії цей чакран часто ототожнювали з вмістилищем Брахмана і вважали, що сила, вміщена в цьому енергетичному центрі, є в кожній людині, тільки перебуває у сплячому стані. Ця сила пробуджується тільки тоді, коли людина працює над собою, над приборкуванням свого Тваринного начала і прагне до домінації в собі Духовного начала. У християнстві аскети (грецьке слово «askesis» — «вправа, практика») цей етап духовного розвитку називають *досягненням стану безпристрасності*. Тобто стану поза дією страстей і бажань, відмови від злих помислів і справ на шляху доброчесності, стану чистоти розуму. Без цієї внутрішньої роботи над собою жоден духовний інструмент не дасть належного результату.

Результат пробудження Кундаліні на Сході розглядають як якісну зміну свідомості людини, духовне пробудження, інтуїтивне осягнення Істини. А в християнстві цей етап називають уже самим *станом безпристрасності*, коли «розум вступає у надчуттєве», і той, хто досяг, «переноситься в країну відання, де ум перебуває в духу Божою оселею». На Сході це вважається дуже потужним поштовхом до трансформації Особистості — сходження енергії Кундаліні від основи хребта через центр голови до вищого, злиття її з божественним Єдиним. Коли свідомість зливається з Єдиним і цей стан стає безперервним, настає «звільнення».

Малюнок 94. Умовні позначення основних чакранів у досягненні вищого стану звільнення:

- 1) сучасне традиційне схематичне позначення людини в позі лотоса з 7 чакранами;
- 2) схематичне зображення досягнення стану духовного звільнення на трипільському ритуальному глечику. Положення рук жінок вказує на закріпленість першого і сьомого чакранів.

У тому ж християнстві досягнення вищого духовного стану називають «Благо» і розглядають як універсальну цінність, граничний рубіж стремління людини, у русі до якого задіяна доброта як особиста властивість Святого Духу. Причому уточнюється, що цей особливий стан, який не осягається жодним зі звичних для звичайної людини почуттям, недоступний уяві і перевершує будь-яке логічне мислення, «не вміщується розумом». Інакше кажучи, досягти його можна тільки духовно працюючи над собою, перебуваючи у зміненому стані свідомості, у відістоти думок і уяви, винятково за допомогою глибинних почуттів («шостим почуттям», невідомим звичайній людині). Вважається, що Бог є «найбільше Благо», незмінне, вічне і безсмертне, в якому вміщена могутність, премудрість. Ось до цього Блага і прагне кожна Душа людська. По суті, це і є якісна трансформація людини і перетворення її енергетичної природи в ту форму, яка схожа в людському розумінні на енергетичний куб, що стоїть на одному зі своїх кутів.

Анастасія: Так, це жест поєднання безіменного пальця з великим як символ поєднання сили Бога й енергетичного потенціалу самої люди-

ни, та ще й від самого Ісуса Христа як Сина Божого — справді істинний жест *благословення* людства.

Рігден: Більше того, на іконі «Спас в Силах» Христос зображений на тлі геометричних фігур. Зокрема, на задньому плані знаходиться червоний квадрат, по кутах якого розташовані крилата людина, лев, тілець і орел.

Анастасія: Тобто символи чотирьох Істот на тлі червоного квадрата.

Рігден: Так. Нині у християнстві ці образи (тетраморфи) трактують як символи євангелістів (відповідно, Матвія, Марка, Луки, Івана). Внаслідок такого жрецького трактування тепер мало хто знає про істинну суть цих символів і їх походження. А ось «пастві» цієї світової релігії їх пояснюють так: Матвій — це образ крилатої *людини*. Він був збирачем податей, тому його образ звичайно зображують за допомогою грошової суми, списа, меча...

Анастасія: Так, *образ людини — це символ людської природи і бажань*, традиційне алегоричне тлумачення у давніх східних народів Задньої істоти в контексті знань про чотири Істоти.

Малюнок 95. Схематичне зображення ілюстрації з Каролінгського манускрипту

(IX ст.; знайдений у Франції; Бібліотека Валансьєн): Містичний Агнець (у центрі), чотири «апокаліпсичні звірі», що тримають Книгу.

Рігден: Абсолютно вірно, тільки про це вже давно ніхто не пам'ятає. Далі символ Марка — лев, цар звірів. Символ Луки — крилатий бик, де сам бик розглядається як жертвна тварина.

Анастасія: Але ж бик ще в праіндійській цивілізації означав Тваринне начало, а в більшості давніх народів — характеристику Правої Істоти людини. А скільки старовинних східних сюжетів присвячено боротьбі з левом і перемозі над ним, як символу приборкування людиною своєї найрозумнішої і властолюбної Лівої Істоти — опорі Тваринного начала!

Рігден: Ну так все просто, коли розумієш очевидне... А от символ Івана — орел. Однак споконвічно в контексті знань про чотири Істоти стояв інший птах. За фактом, тут повинен бути зображений сокіл, якщо дотримуватися першоджерел, звідки жерці копіювали сюжет для своєї нової релігії. У багатьох давніх народів, у тому числі й єгиптян, птах (сокіл) був символічним позначенням Передньої істоти. Орел — це вже вставка від жерців у відомості, запозичені ними в інших народів. Але це вже інша тема розмови.

Отож, що примітно в сюжеті православної ікони «Спас в Силах». Усі ці «зооморфні істоти» тримають **Книгу** і розташовані як символи на кінцях потаємного малюнка — *косого хреста* у вигляді променів, що йдуть від куба. Останній символічно зображений у вигляді ромба. Загалом, у малюнку на *червоний квадрат* накладений *синій (зелений) овал*, а поверх нього *червоний ромб* (як символ трансформації квадрата в ромб, тобто утворення куба, поставленого на один з кутів).

Анастасія: Неймовірно, адже куб на площині в ізометричній проекції — це правильний шестикутник, а кожна його грань є ромбом! Усе залежить від того, як на нього подивитися.

Рігден: Абсолютно вірно. У цьому випадку я б висловився точніше: все залежить від того, хто саме дивиться. Отож, на іконі на тлі червоного куба Ісус сидить на троні. Причому одна Його нога ступає *на кут цього куба*, а друга знаходиться в синьому овалі. Останній ще називають у християнстві «мигдалеподібний ореол», «риб'ячий міхур» і розглядають як символ Божественної могутності, яка оточує Христа під час Його воскресіння і преображення. У цьому синьому (зеленому) овалі намальовані серафими (початково червоним кольором), херувими (початково синім кольором) як символи небесної ієрархії. Причому кожен з них зображений у вигляді лику, оточеного шістьма крилами!

Згадай про маски (схематичні зображення людських облич) на «Великому Шигірському ідолі», що символізують виміри. І така умовна позначка інших вимірів була властива не тільки Шигірській культурі (V—IV тисячоліття до нашої ери, Середній Урал і Зауралля; сучасна Росія), але й для південносибірської Окуневської культури (II тисячоліття до нашої ери) і для інших давніх культур задовго до виникнення христия-

янства та відомих нині світових релігій. До речі, Окуневська культура вельми багата на знаки й символи у вигляді кіл, спіралей, трикутників, а також антропоморфних стилізованих фігур, зображення соколів, жіночих богинь, символічних духовних знаків (Аллата). Подібні позначення були досить розповсюдженими у стародавньому світі.

Отож, повертаючись до розмови про ікону «Спас в Силах». Сполучення кольорів червоного і синього в християнстві також розглядається як поєднання людської й божественної природи Ісуса Христа. А сам образ Христа — як символ Його нового, майбутнього богоявлення людям як Владики видимого й невидимого світів, символ непізнаваності і втілення.

Малюнок 96. **Схема розташування символів на іконі «Спас в Силах»** (1408 р., художник Андрій Рубльов):

- 1) лев;
- 2) синій (зелений) овал (сфера);
- 3) трон, на якому сидить Христос як Суддя;
- 4) жест благословління — поєднання безіменного і великого пальців правої руки;
- 5) крилата людина;
- 6) Ісус Христос у золотавому одянні;

- 7) орел;
- 8) серафими, херувими;
- 9) розкрита Книга;
- 10) червоний ромб;
- 11) червоний квадрат, у який вписаний синій (зелений) овал;
- 12) бик;
- 13) нога Христа ступає на кут червоного ромба.

Анастасія: Так, це дивовижна ікона за своєю символікою для знаючих людей. Квадрат як символ земного з чотирма Істотами, ромб як символ куба, поставленого на один з кутів — сьомого виміру, символіка духовного преображення і звільнення людини. Овал — позначення особистого енергетичного простору між людиною і її Істотами, зв'язок з іншими світами (вимірами). Христос перебуває в червоному ромбі, тобто в сьомому вимірі, у раю, на «сьомому небі», та ще й благословляє таким значущим жестом правої руки! Та ж тут усі базові знання про людину та її духовні можливості на шляху до Бога! Ще одне підтвердження: коли володієш Знаннями — зріло усвідомлюєш ключову суть інформації, зафіксованої людьми в минулому.

Рігден: У принципі, такий прийом передачі Знань використовувався здавна. Причому, як правило, подібні, так би мовити, базові Знання розміщували на видноті. Досить подивитися на знаки і символи, що оточують нас у житті, або на традиційні релігійні зображення, або заглянути в історію мистецтв народів світу, щоб зрозуміти, що ці Знання були завжди.

Анастасія: Ви праві. Наскільки мені відомо, ікона «Спас в Силах» з XIV століття й досі знаходиться в самому центрі іконостаса Благовіщенського собору Московського Кремля. Але питання в іншому, хто її бачить? У християнській релігії «Спас в Силах» символізує дуже складну богословську концепцію, яким Христос з'явиться наприкінці часів у всій повноті Його сили і слави для «Страшного Суду» і прийдешнього преображення Всесвіту, на виконання Божественного Промислу про світ: «Щоб усе земне й небесне з'єднати під главою Христа».

Рігден: Цю ікону вважають свого роду цілим трактатом у символіці, пророцтвом майбутнього мовою іконопису.

Анастасія: Цікаво, що тут зроблений особливий акцент на *Книзі*! Під час Другого пришествя *розкрити Книгу* тримає Христос, усі зооморфні фігури тримають по книзі. Це мається на увазі Євангеліє, чи цей символ вказує на якесь загальне алегоричне значення? Я знаю, що у християнстві з ранніх часів Ісуса Христа символічно зображували *у вигляді Книги, на яку спускається горлиця як поява Святого Духу*. Мене та-

кож зацікавило, чому саме горлиця частіше згадується в Біблії. Виявляється, вона відмінна від голуба, менша за розміром і належить до перелітних птахів. Горлиця з'являлася в Палестині на початку весни. Вона вважалася передвісницею, чистим птахом.

Рігден: Це справді так. Я скажу навіть більше, споконвічно в ранньому християнстві Святий Дух зображувався саме у вигляді білої горлиці (пізніше голубки), але не голуба. Оскільки вона була *символом божественної Любові, створюючого жіночого начала, Праматері всього суцього (Аллат)*. І пов'язано це із ще давнішими знаннями, коли божественну трійцю зображували у вигляді Батька, *Матері* і Сина. Наприклад, така тріада була в Стародавньому Єгипті: Осіріс-Ісіда-Гор. Пізніше в християнстві горлицю (в інших зображеннях — голубку) почали зображувати в основному на картинах Благовіщення (у контексті зображення сюжету з Архангелом Гавриїлом і Дівою Марією) і хрещення Христа.

А що стосується Книги, то ти правильно помітила. Акцент зроблений саме на факті наявності Книги як такої, причому *в її розгорнутому вигляді, тобто доступному для читання*. У християнській культурі символіка книги досить багатозначна і глибока, тому кожен малював, виходячи із загальноприйнятих канонів. Це могли бути Блага Звістка, Книга Життя з іменами Врятованих, Книга Одкровення про пророцтва Другого пришестя Христа. До речі, в останній є сюжет про Книгу, написану «всередині та іззовні», запечатану сімома печатками, розкрити і прочитати яку не може ніхто, крім Агнца. Там же й про чотирьох тварин — Стражів навколо престолу і так далі.

Анастасія: Нагадайте, будь ласка, для читачів, яким близька ця тема, де саме в «Одкровенні» знаходиться сюжет про Книгу і чотирьох тварин.

Рігден: У Біблії це 4-та і наступні глави в «Одкровенні» Іоанна. Наприклад, у 4-й главі є такі рядки: «...і посеред престолу і навколо престолу чотири тварини, сповнені очей спереду і ззаду. І перша тварина була подібна до лева, і друга тварина подібна до тельця, і третя тварина мала обличчя, як людина, і четверта тварина подібна до орла, що летить. І кожна з чотирьох тварин мала по шість крил навколо, а всередині вони сповнені очей...». А ось у 5-й главі говориться про Книгу: «І бачив я в десниці у Того, Хто сидів на престолі книгу, написану всередині та іззовні, запечатану сімома печатками. І бачив я Ангела сильного, що проголошував гучним голосом: хто гідний розкрити цю книгу і зняти печатки її? І ніхто не міг, ні на небі, ні на землі, ні під землею, розкрити цю книгу, ні подивитися в неї... І я поглянув, і ось, посеред престолу і чотирьох тварин і посеред старців стояв Агнець наче

закланний, що мав сім рогів і сім очей, які є сімома духами Божими, посланими на всю землю. І Він прийшов і взяв книгу з десниці Того, Хто сидів на престолі. І коли Він взяв книгу, тоді чотири тварини і двадцять чотири старці пали ниць перед Агнцем, маючи кожен гуслі й золоті чаші, повні фіміаму, що суть молитвами святих. І співають нову пісню, кажучи: достойний Ти взяти книгу і зняти з неї печатки, тому що Ти був закланний, і кровію Своєю викупив нас Богу з усякого коліна і мови, і народу і племені, і створив нас царями й священниками Богу нашому; і ми будемо царювати на землі. І я бачив, і чув голос багатьох Ангелів навколо престолу і тварин і старців, і число їх було тьма-тьмуща і тисячі тисяч, які говорили гучним голосом: гідний Агнець закланний прийняти силу й багатство, і премудрість і міцність, і честь і славу і благословення. І всяке творіння, що знаходиться на небі і на землі, і під землею, і на морі, і все, що в них, чув я, говорило: Тому, Хто сидить на престолі і Агнцеві благословення і честь, і слава і держава на віки віків. І чотири тварини говорили: амінь. І двадцять чотири старці впали і поклонилися Живущому на віки віків».

Анастасія: Так, зараз ці рядки справді звучать абсолютно в іншому світлі розширеного розуміння суті того, що відбувається!

Рігден: Взагалі, я колись про це розповідав, що священна книга у сакральній символіці розглядається як запис священних символів, які є позначення Слова Божого (Звук Створення), явленого у світ. Наприклад, давні єгиптяни розглядали ієрогліфи, як священні знаки, під якими малися на увазі цілі поняття, а іноді окремі звуки. Пізніше з'явилася спрощена писемність, яку почали застосовувати вже не тільки в релігійних, але й у світських текстах.

Що таке, наприклад, сучасні букви в різних мовах? Це, по суті, умовні знаки, придумані людьми. Різна їхня комбінація — це своєрідний умовний код для розуміння тієї або іншої інформації. Причому будь-який умовний знак сам по собі нейтральний. Але в різних комбінаціях навіть умовний знак стає частиною своєрідного інформаційного порталу для проведення і дії тієї чи іншої сили і Волі. Але весь цей, скажемо так, інформаційний простір активується і починає працювати тільки тоді, коли людина застосовує до нього свою силу (увагу, усвідомлення) через прочитання цього коду. Наприклад, коли людина бачить закриту книгу і не знає, що в ній написано, її умовні знаки перебувають у нейтральному стані. Але як тільки вона починає читати (якщо розуміє ці умовні знаки) — це і є початкове застосування сили для активації цього інформаційного простору.

Але дуже важливо, що домінує в цей момент у людині і яка ця сила застосування, тобто яка природа її походження. Наприклад, людина чи-

тає сучасну книгу, хорошу художню літературу. Але на даний момент у ній домінує Тваринне начало (егоїзм, злість, ненависть і так далі). Відповідно, що при читанні навіть доброї, хорошої книги її зміст буде дратувати її, злити, смішити і тішити «примітивністю» її манію величі, викликати заздрість, обурення. Вона буде вибирати в ній ті моменти, які задовольняють її самолюбство. Інакше кажучи, умовні знаки, прописані в книзі, сприятимуть більшій активації переважаючої в цей момент сили в людині, тобто Волі на виконання програми від Тваринного начала. А якщо в людині на даний момент домінуватиме Духовне начало, то для неї відкриється інший бік: вона не тільки збагатиться інформацією, але й зможе зріло в ній розбиратися, їй може відкритися усвідомлення походження тих чи інших джерел сил, вкладених самим автором через активований ним код умовних знаків.

Анастасія: Тобто та ж книга, але прочитана, як кажуть, з Любов'ю Божою в Душі, дає можливість без упередженості усвідомити закладену в ній інформацію, зрозуміти суть, відчутти і розпізнати джерело її походження. Інакше кажучи, книга — це інформаційний умовний код, а його сприйняття залежить від домінуючого вибору самої людини.

Рігден: Вірно. Ці умовні інформаційні коди (слова, речення) у книзі наносяться іншими людьми, у яких теж під час їх фіксації (написання книги) домінувала та чи інша сила (або скажемо точніше — домінувала Воля або від Духовного світу, або від Тваринного розуму). Людина, якщо не знає цих умовних кодів, наприклад, мови, на якій написана книга, звичайно, не зможе її прочитати. Але якщо знає і, відповідно, активує їх, то відчує дію цієї активації, тобто вплив на неї сили цієї Волі.

Анастасія: Інакше кажучи, якщо в тобі буде домінувати Тваринне начало, ти, навіть читаючи духовні трактати, упустиш все найголовніше, будеш усе заперечувати і нічого не зрозумієш через звужену у цей момент свідомість. А якщо в тобі буде домінувати Духовне начало, то будь-яку книгу ти будеш сприймати у стані розширеного сприйняття світу, що дозволить легко відокремити «зерна від половини», зрозуміти домінуючі мотиви письменника, хто і що туди вкладав і з якою метою все це робив.

Рігден: Так, тобто при домінуванні у свідомості Духовного начала (а отже, розширеного сприйняття світу за допомогою глибинних почуттів) ти почнеш розуміти справжню суть, знаходити Мудрість. А через Мудрість приходить і Знання. Знання, як знаковий код, при активуванні якого Духовним началом формуються умови не тільки для преображення Особистості, але й оточуючого її світу. Тому **книга і закодована в ній інформація — це, по суті, провідник Волі** (або від

Духовного світу, або від Тваринного розуму). Інформаційні коди належать до *обмінної інформації, вони нейтральні*, поки людина їх не активує і не увійде з їхньою силою в резонанс. Ці умовні знаки писемності придумані людьми. Їх не потрібно плутати із *споконвічними активними робочими знаками, які були привнесені в цей світ ззовні...* Це абсолютно різні поняття і різні знаки.

Анастасія: Ви маєте на увазі ті споконвічні знаки?

Рігден: Абсолютно вірно. Я маю на увазі саме ті *споконвічні 18 робочих знаків*, які й понині існують у людському суспільстві: 9 позитивних знаків, створюючих знаків (привнесені від Духовного світу), і 9 негативних робочих знаків (привнесені від Тваринного розуму). Ці знаки активні незалежно від людини і її домінуючих бажань та сил. Вони активні самі по собі, тобто наділені силою і взаємодіють з навколишнім видимим і невидимим світами й з усією багатоскладовою конструкцією людини в шести вимірах.

Анастасія: Так, ця інформація потребує глибокого осмислення...

Рігден: А щодо інформації, зафіксованої в символах ікони «Спас у Силах», то на Русі ці ж знання пізніше були поширені й через образ ікони Богородиці «Неопалима Купина». Так от, символіко-алегорична композиція цієї ікони за основними геометричними деталями практично повторює «Спас в Силах»: червоний *квадрат* (з 4-ма євангелістами в зооморфних, апокаліпсичних образах — людина, лев, телець і орел), *косий хрест*, прихований *овал*, *ромб* (у який вписаний образ Богородиці, 6 ангелів у ромбі). Загалом, усе як належить. Тільки геометричні елементи називаються в описах по-іншому, наприклад, як дві чотирикутні зірки, накладені одна на одну (в сумі вісім вершин), або ж як восьмикутна зірка зі зрізаним нижнім променем! Причому ромб, як правило, *зеленого або блакитного (синього) кольору*, а квадрат під ним — червоного, як і має бути. У центрі композиції — Богородиця, яка в лівій руці тримає Дитя Христа, а в правій руці — драбину (іноді на таких іконах драбина торкається плеча Богоматері, а іноді замість драбини малюють Ворота і жезл як символ Спасителя), все це символізує, що саме Богородиця духовно виводить людство «від Землі на Небо». На цій іконі серед зображень є й Архангел Гавриїл із символом *благості* — гілкою лілії.

Малюнок 97. Зображення ікони Богородиці «Неопалима купина» (кінець XVI ст.; з місцевого ряду іконостаса Спасо-Преображенського собору Соловецького монастиря; Московський музей-заповідник «Коломенське»; Росія).

Анастасія: Так, ця ікона добре відома мистецтвознавцям, наприклад, за зображенням XVI століття ікони Богородиці «Неопалима купина», яка походить з місцевого ряду іконостаса Спасо-Преображенського собору Соловецького монастиря. Та й багато з людей знають про неї. Такого типу ікони є чи не в кожній православній родині. Тільки хто з людей звертав увагу на такі знакові подробиці? Адже кого не запитай, багато знають цю ікону як «захисницю дому від пожеж». В найкращому випадку розкажуть, що в основі написання цієї ікони покладена біблійна історія «про Мойсея, коли він вирішив вивести свій народ з Єгипту» або «про терновий кущ, що не згорає, з якого Бог звернувся до Мойсея, а той нібито з цікавості пішов подивитися, чому той вогнем горить і ніяк не згорає»...

Рігден (розсміявся): Хоч і потішні слова народу, але суть у них — істина! Жерцям завжди дошкуляла цікавість і заздрість, звідки ж стіль-

ки божої сили береться в істинно Духовній Істоті. А як ти думаєш, який зв'язок між Мойсеєм, Богородицею і пожежами?

Анастасія: Ви знаєте, відчувається, що весь цей «зв'язок» штучно створений. Якщо говорити по суті, Богородиця, судячи з усіх духовних знаків, з того, скільки у світі через її образ здійснилося чудес за ці тисячоліття, — це дійсно Спас в Силах.

Рігден: Так воно і є. Ікона Богородиці «Неопалима купина» ніякого відношення не має до всіх цих справ жрецтва. І на Русі її почали називати так не від слова «купина» — «тернина, чагарник», а від старослов'янського слова «купа», що означає «з'єднання», «піднесеність», «сукупність будь-чого». А те, що її пов'язали з повір'ям захисту від пожеж, ну так зате тепер вона, як ти правильно помітила, є в кожному помешканні, прославившись своїм чудотворенням. Але ще більш важливо, що через неї дійшли знання до більшості, хай і в такому «нерозпечатаному вигляді». І вони є зараз, а це немаловажно!

Невипадково «Неопалиму купину» пов'язують із символікою непорочного зачаття *БогоМатір'ю* від Духу Святого. Це як раз символ того, про що я тобі розповідав. *БогоРодиця* — це Провідник сили Божої для кожної людини, що йде духовним шляхом, це *сила божої Любові*, за допомогою якої звільняється Душа людини від земних перевтілень. Ісус як Духовна Істота з *іншого* світу оновив втрачене у віках істинне Знання і дав людям духовні інструменти для духовного спасіння. Тобто, інакше кажучи, він залишив *ключі*. Працюючи над собою за допомогою цих інструментів, людина знаходила, образно кажучи, *ключ до знаку*. А *БогоРодиці* як Провіднику сили Божої, як Істоті, яка духовно звільнилася і перебуває між світами заради духовного звільнення душ людських, Він дав *силу і самі знаки*. І тільки при поєднанні старанності, роботи над собою того, хто шукає духовне і сили *БогоРодиці* (Аллат), відбувалося злиття Особистості з Душею, тобто людина досягала звільнення своєї Душі, сьомого виміру або, як у християнстві кажуть, «раю», «царства Отця і Сина». І тільки від вибору людини залежало, чи буде активним знак, чи буде людина Гідною отримати цю божественну силу, яка приведе її до Бога. *Ключ даний для того, щоб ним користувалися. А щоб користуватися ключем, треба докладати до цього свої зусилля. Ось такий він шлях духовної людини — шлях неопалимої духовної безпристрасності, який тільки вкупі (разом) зі створюючою силою Бога веде до звільнення.*

І це відомо не тільки в християнстві, але й в інших релігіях. Про це знали ще в сиву давнину, коли люди по-іншому називали і Бога, і Його Сина, і *БогоРодицю* (Велику Матір). Адже справа не в жрецьких кон-

цепціях від розуму та в їхніх епітетах, а в одних і тих самих духовних зернах, на яких і тримаються всі їхні релігії. Наведу простий приклад.

Як я вже згадував, не дуже давно широкою популярністю серед різних східних і західних народів користувався культ богині Ісіди, що зародився ще в Стародавньому Єгипті. До речі, досить звернути увагу на мистецтво Стародавнього Єгипту, на ті його зразки, які дійшли до нинішнього часу в спорудах, розписах стародавніх храмів, скульптурних зображеннях. І можна побачити ті ж самі символи передачі основ духовних Знань, що й скрізь у світі: робочий знак «АллатРа», лотос, коло, куб, ромб, піраміда, хрест, квадрат, символічне зображення чотирьох Істот. Отже, культ богині Ісіди протримався не одне тисячоліття, включаючи епоху Римської імперії. А в чому криється справжня причина такої популярності? В активних знаках — у знаку «АллатРа», який поширювався в ті часи за допомогою культу богині Ісіди так само, як сьогодні поширюється за допомогою культу БогоРодиці. Споконвічні Знання вже давно здебільшого втрачені, але символи і знаки залишилися!

Анастасія: Так, Ісиду як «Велику Матір» часто зображували саме із знаком «АллатРа» на голові, як ми вже говорили, у вигляді чашеподібного півмісяця ріжками догори, над яким, як опуклий бік перлини, знаходиться коло.

Рігден: Цей знак вказує на приналежність цієї сили до Єдиного, який створив все у Всесвіті. Я вже казав, що колись давно люди *позначали поняття «Єдине вище» (Єдине Вічне) звуком Ра*. Звідки пізніше, із зародженням жрецтва і з'явився бог на ім'я Ра, який, згідно з легендами, виник з квітки лотоса, що піднялася зі світового океану. Велика богиня (яку називали різними епітетами, пізніше перетвореними в імена) виступала споконвічно як провідна сила Ра (Єдиного Вічного). Носительками такого знаку в Стародавньому Єгипті, крім Ісіди, в різний час були і богиня Хатхор (донька сонця Ра; її ім'я означало «дім Неба»), богиня Іусат (її ім'я означало «створююча рука Бога», «найвеличніша серед тих, хто виходить»). Вважалося, наприклад, що якщо людина покуштує духовних дарів богині Хатхор, то це додасть їй додаткових духовних сил, вона допоможе перейти цій людині із земного світу в *інший (духовний)*. Через що її й нагороджували епітетами Великої Матері, богині Любові, радості духовної, «Сяючої в променях Ра», Великої Жінки, Створювачки всього живого. Серед додаткових асоціативних позначень, що символізують її, були сикомора як «Дерево Життя», а також символи *вічного життя — кольори зелений і блакитний*, якими, як оповідали легенди, вона керувала. Останнє пов'язане із зашифрованими знаннями *про хвильову природу людини і моментом духовного преображення*.

Анастасія: Так, ці ж кольори присутні, як уже згадувалося, у позначенні божественних персонажів, які в різних народів втілюють космічний порядок, води життя, плідність, Матір-прародительку, створюючу божественну силу жіночого начала. У християнській релігії ці кольори притаманні Богородиці. Той самий ромб «Неопалимої купини», в якому розміщений образ Діви Марії, теж позначається *зеленим* або *блакитним* (синім) кольором. Це говорить про те, що передавалися одні й ті ж основні знання з покоління в покоління, з народу в народ. До речі, є таке старовинне слово «Главка», яке давні греки свого часу запозичили для своєї міфології у народів, що колись проживали на нинішніх слов'янських територіях, як позначення створюючої сили божественного начала, пов'язаного з водою, що також повеліває «*зеленим і блакитним кольором*».

Рігден: Я скажу навіть більше. Для того, щоб людям пояснити Знання невидимого світу, доводилося звертатися до асоціацій і образів, зрозумілих для жителів тримірного світу. У далеку давнину Велику Матір (богиню) як створюючу силу Духовного начала людини (відображенням якої згодом стала, наприклад, та ж Ісіда, представлена в образі жінки) споконвічно зображували в особливій позі, що нагадує священний *куб*, — коли людина сидить, обхопивши коліна руками. Зверху «куб» увінчувала голова, що вказувала на його вершину. А на голові або на одній з граней самого куба ставили знак «**АллатРа**». Суть проста. Це символічне зображення шляху духовного звільнення Особистості при злитті її з Душею (незалежно від тіла, у якому перебуває людина, наприклад, її статевої приналежності, раси тощо). Так споконвічно в давнину зображувалася *Праматір* — *сидячи в кубоподібному положенні*. *Причому її розташовували на квадратній, пласкій основі*. *Куб* означав духовний світ, який людина може досягнути за допомогою божественної сили жіночого начала (Аллата) і якісно змінити свою природу, ставши іншою — Духовною Істотою. Він також означав шість вимірів, у яких розташована конструкція людини. *Плаский квадратний камінь* — земний матеріальний світ, а також чотири кути як позначення чотирьох основних Істот людини. Пізніше, коли пішло людське наслідування, жерці почали відтворювати (увічнювати заради земної слави) свої лики у вигляді кубічних скульптур.

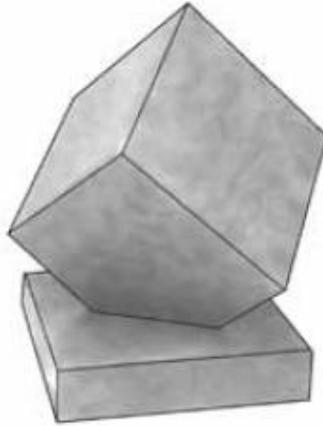
У більш пізні часи, коли в тому ж Стародавньому Єгипті богів почали зображувати у вигляді персоніфікованих скульптур, то щоб відобразити їхню божественну суть, фігуру бога ставили на куб. А якщо необхідно було вказати на зв'язок між земним і небесним (божественним), то її ставили на куб, який був розміщений на пласкому квадраті. Якщо ж фігура була розміщена просто на пласкому квадраті, то це означало винятково земний аспект буття. Такі первісні кубоподібні статуї (а та-

кож їх різновиди ромбічного типу) свого часу були досить розповсюдженими канонічними скульптурними зображеннями не тільки в Стародавньому Єгипті, але й в інших куточках світу.

1

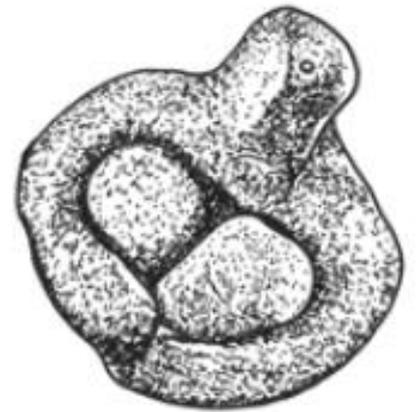
2

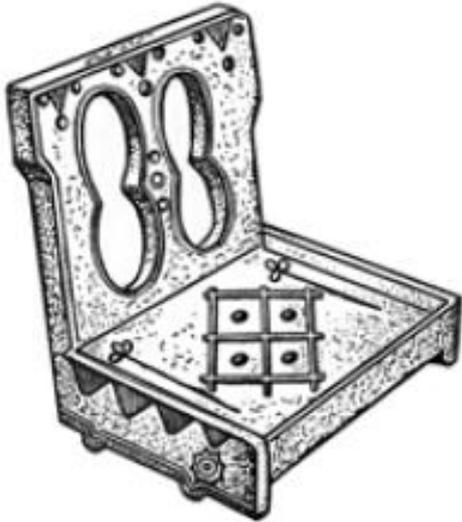
3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

14

13

Малюнок 98. **Кубоподібні статуї і символи стародавнього світу:**
1) кубоподібна скульптура палеолітичної «Венери»;
2) китайська скульптура у вигляді куба, поставленого на кут (виконана з каменю яшми; яшма в Стародавньому Китаї шанувалася як «чистий

камінь», що символізує Небо; вважалося, що людина повинна, йдучи шляхом самовдосконалення, у самій собі створити («виплавити») засіб для досягнення безсмертя, який названий в китайських трактатах як «чудесна перлина», «яшмова коштовність», яка перетворить усе її тіло і зробить її чистою і безсмертною (яшмовою));

3) палеолітична кубоподібна скульптура богині в положенні сидячи, із зігнутими колінами, руки обхоплюють коліна (на тіло нанесені символи; як правило, зображувалася без обличчя, іноді без голови);

4) фрагмент зображення «Суд Осіріса» на давньоєгипетському папірусі; у Стародавньому Єгипті людей, тварин, богів традиційно зображували в профіль;

5) теракотові статуетки людей, що сидять у позі з зігнутими колінами, обхопивши їх руками (артефакти Харапської цивілізації);

6) енеолітичний предмет із центральним ромбічним символом;

7) ритуальна енеолітична кубоподібна форма з геометричним орнаментом (стоїть на опорі з чотирьох ніжок; верх оформлений у вигляді символічного зображення шести вимірів);

8) кубічна статуя сидячої людини, на якій є зображення давньоєгипетського бога мудрості Тота (з обличчям бабуїна) зі знаком «АллатРа» (IV—I ст. до н.е.; Карнакський храм (Фіви, Єгипет));

9) бронзова статуетка у вигляді куба, на якому в положенні сидячи, із зігнутими колінами, обхопивши їх руками, сидить давньоєгипетська богиня Істини і Справедливості, всесвітньої гармонії та порядку — Маат (XII—XI ст. до н.е.; Стародавній Єгипет);

10) кубічна статуя писаря Кха зі знаком «АллатРа» (II тис. до н.е.; Абідос, Стародавній Єгипет);

11) фігурка ацтекської богині води — Чальчіутлікуе (XV—XVI ст. н.е.; Мексика, Центральна Америка);

12) фігурка ацтекського «володаря року» у міфології індіанців Центральної Америки бога вогню і вулканів — Шцутекутлі (XIV—XV ст. н.е.; Мексика, Центральна Америка);

13) кубоподібна фігура людини, що сидить у позі лотоса, із символами на тілі; використовувалася для кріплення священного цебра; відро виявлене на кораблі вікінгів (IX століття; Норвегія);

14) кубічна статуя Сенусерт-Сенебефні (II тис. до н.е.; Стародавній Єгипет).

Анастасія: Справді, подібні фігури божеств, що сидять у кубоподібній позі, я не раз зустрічала серед археологічних знахідок, виявлених у різних куточках світу. Також, підібравши ноги, з руками на колінах сидять і фігурки, знайдені в шарах часів палеоліту (так звана «Велика Матір»). Подібні фігурки були виявлені серед знахідок, що належать до Харапської цивілізації. А кубоподібні фігурки стародавніх індійських, китайських богів?! Я вже мовчу про численні артефакти ацтеків, ольмеків і майя в Мезоамериці! На територіях проживання слов'янських народів також знайдені фігурки Великої Праматері часів Трипільської цивілізації, де на її лоно нанесений ромб з косим хрестом всередині і крапками-центрами! А інший варіант її зображення —

з конкретними символами зрізаної піраміди, або з двома переплеченими зміями, які, враховуючи ті ж давньоіндійські знання про силу «Змії Кундаліні», символізують творчу силу духовного відродження людини.

Рігден: До речі, дві змії, переплетені в клубок, у стародавніх народів були одним із споконвічних символів *умирання і воскресіння* природи, її *оновлення*. Змії (наприклад, вужі) восени йдуть під землю і звиваються в земляних норах у великий клубок, впадаючи в зимову сплячку, а навесні прокидаються і виходять з нір (з-під землі). Тому вони й були асоціативним прикладом для людей, які прагнули зрозуміти, що таке реінкарнація, умирання і воскресіння людини в циклі перероджень її Душі.

Анастасія: Так, у багатьох народів, особливо на Сході, було шанування змії як символу, пов'язаного з родючістю, жіночим началом, землею, водою, а також Мудрістю. Якщо розглядати ці знання в духовному контексті, то все стає на свої місця. А щодо Трипільської цивілізації, то цікаво, що ті ж керамічні глечики зі священною символікою були в основному *ромбічної форми*. Якщо уважно розглянути археологічні знахідки, то можна виявити, що на таких глечиках зображувалися значущі символи і знаки духовного розвитку: коло, півмісяць (причому ріжками догори), спіралі, трикутники (пірамідки), хвилеподібні змії (зигзагоподібні розділювальні лінії, зв'язок з водою, тобто *іншим світом*), чотириконечні хрести, «сонце й місяць», чотири «сонця». Більше того, за даними археологічних розкопок у кожному трипільському помешканні був хрестоподібної форми (у вигляді косоного хреста) священний «вівтар», де розпалювали перший вогонь для печі. Це той же символ вогню Душі і чотирьох Істот!

Рігден: Форма ромба часто зустрічається в найдавніших орнаментах. Його називали символом єднання Землі й Неба, пов'язували з лілією, лотосом...

Анастасія: Тут навіть якщо простежити етимологію слова «ромб», можна виявити цікаві факти. Це слово утворене від грецького «rombos», що означає «дзига, магічне колесо, бубон». У зв'язку з цим досить згадати, яку важливу символічну роль у магічних діях відіграв бубон, наприклад, у шаманів. Причому звичайно такий бубон був розписаний все тими ж основними символами і знаками.

Рігден: Абсолютно вірно. До речі, вважалося, що шаман однією рукою витягає з нього священний Звук, тримаючись при цьому другою за *хрестовину* бубна, яка, як правило, мала вигляд *косоного або рівностороннього хреста*. Адже згідно із символікою, перетинання кола і

хреста саме й породжує вісім граней (восьмикутник). У Білих шаманів Сибіру було повір'я, «священне знання», що якщо надати руху квадрату, тобто знакам чотирьох стихій, то вони можуть перетворитися у знак вічності (коло)... А на Заході цей самий процес в античній філософії греки називали — квінтесенцією (від латинського «quinta essentia» — «п'ята сутність»), теорією п'ятого елемента.

Анастасія: Правильно, його ж називали і «первісним ефіром», і «божественним», і «вічним», і «вишнім» (небесним, що перебуває у височині). Аристотель взагалі визначав квінтесенцію як найтонший елемент, основну сутність, субстанцію всього надмісячного світу на відміну від чотирьох елементів підмісячного світу, підданих циклічності взаємоперетворення («виникненню і знищенню»). Все так просто! Виходить, усі говорять про одне й те саме, тільки різними словами.

Рігден: Звичайно, нічого складного немає, якщо знаєш! Коли досягнеш розуміння, все стає простим. А відносно шаманів, ти абсолютно правильно помітила, у ті часи ці знання і подібна форма їх передачі були природними для різних народів. Але ще раніше про ці базові знання відала більшість у людському суспільстві, і люди не потребували додаткових пояснень, навіть якщо вони жили на різних кінцях планети.

Отож, статуя у формі куба символізувала перемогу духовної природи людини над матеріальною, тобто Духовного начала над Тваринним. Вона також означала духовно дозрілу людину, готову для сприйняття божественного Слова. Останнє в ті часи вважалося *нечутним Звуком, завдяки якому Бог «спілкується» з людиною, духовним осяянням людини в розумінні Єдиного*. Тому іноді богів зображували з відкритим ротом, але найчастіше на їхні кубоподібні статуї наносили відповідні знаки. А пізніше, коли з'явилися ієрогліфи, почали висікати звертання до Єдиного, який мав невидиму природу.

Анастасія: Гадаю, для читачів буде цікаво довідатися, що люди ще в ті далекі часи відали про Початковий Звук.

Рігден: Звичайно, знали. Це ж базові духовні Знання... Що означав той же ієрогліф у Стародавньому Єгипті? Він споконвічно вважався священним знаком, «божественним словом», знаком, що позначає Звук. Причому ієрогліфи писали в особливому порядку, групуючи в різні *квадратні і прямокутні* форми, що також мало свій сенс. Навчали такому написанню тільки в храмових школах, які називалися «Будинками життя». Нагадаю, що символом «життя», «вічного життя» у давніх єгиптян був знак анх, який називали «ключем життя»,

«ключем до вічності». До речі, цей своєрідний хрест як символ безсмертя пов'язували з водою (*іншим* світом). І був він відомий не тільки давньоєгипетській цивілізації, але й у цивілізації Майя, давнім європейським народам, наприклад, скандинавам. Так от, цікаво, що самі переписувачі Стародавнього Єгипту, які наносили священні знаки, як правило, зображувалися в позі лотоса (сидячи зі схрещеними ногами) на *квадратному пласкому камені*. Позу лотоса в давнину ще умовно називали «пірамідою».

Малюнок 99. Давньоєгипетська статуетка «Писар з сувоем» (XIX—XVIII ст. до н.е., Стародавній Єгипет; Державний музей образотворчого мистецтва ім. О. С. Пушкіна, м. Москва, Росія).

До Звуку у давніх єгиптян було особливе ставлення як до священного прояву невидимого Єдиного, який створив усе. Звідки й пішло у них таке розуміння, зафіксоване в легендах, що Звуки будять Всесвіт, вони пробуджують не тільки Душу, але й найпрекрасніше в ній — зв'язок з невидимим Єдиним.

Анастасія: Очевидно тому в Стародавньому Єгипті було і особливе шанування музики як великої утворюючої сили. Збереглися згадування, що в деяких релігійних церемоніях довіряли наповнювати простір священними звуками тільки жінкам, наприклад, жрицям богинь Ісіди, Хатхор, на головах яких, до речі, стояв знак «АллатРа».

Рігден: Все це, звичайно, зовнішні обряди, які, втім, символізували саме творчу силу божественного начала Аллата, що проявляв силу Бога (Споконвічний Звук створення) через знак «АллатРа». Але найго-

ловніше у всій цій театральній дії асоціативної передачі духовного Знання — це настрій віруючих і робочий знак, який бачать маси людей.

Пізніше, коли Знання почали втрачатися, посвячені люди почали їх оновлювати у зрозумілій формі для нових поколінь. Тоді стало популярним інше зображення Великої богині Матері, але вже не у вигляді куба, а у вигляді *Сидячої жінки* на грані паралелепіпеда (шестигранника, у якого, як і в куба, протилежні грані, що символічно позначали 6 вимірів, рівні і паралельні). Причому наголошували на тому, що богиня *сидить* саме *на вершині* цього символічно зображеного куба у вигляді позначки або орнаментного виділення однієї з вершин куба. Ногами богиня спиралась на *квадратний плоский камінь*. Усе це символізувало зв'язок між Землею і Небом. На голові Великої Матері незмінно розміщався знак «АллатРа», який відігравав ключову роль у духовній активації людини, яка дивилася на нього.

В руки *Великої Матері* почали поміщати духовні символи. Наприклад, у ліву руку — знак анх («ключ до вічності»), а в праву руку — *квітку лотоса* на довгому стеблі (іноді богиню зображували тримаючи у двох руках символічні позначення Правої та Лівої істот як знак перемоги над Тваринним началом, які пізніше були замінені посохом). Лотос споконвічно був символом духовного Знання, духовної практики, створюючих сил, досконалості, вічності в Єдиному. Чому його і називали священною квіткою (Знанням) сяючого Єдиного (Ра). Багато богів (і не тільки Стародавнього Єгипту) зображувалися сидячими на квітці лотоса.

До речі, як я вже колись згадував, саме **лотос був одним із перших символів безсмертя, воскресіння** у різних народів у значенні духовного преображення людини. Згодом це, так чи інакше, було відображено в релігійних уявленнях різних культур, наприклад, давньоіндійської, давньоєгипетської, асирійської, фінікійської, хетської та інших. Причому, якщо зображували бутон лотоса, то це означало потенційні можливості (людини) при житті. А якщо зображували дозрілу насінну коробочку лотоса, яка має форму переверненої зрізаної конусоподібної пірамідки, то це означало результат прижиттєвих діянь людини, своєрідний «плід» (підсумок) після її смерті. Якщо ж це стебло з насінною коробочкою було в руках божества, то означало плодоносну силу творіння. До того ж лотос найчастіше зображувався разом з Великою Матір'ю (як називають учені — богинею Місяця), тому пізніше його почали символічно малювати у вигляді чаші.

Отже, у руках Матері-Діви давньоєгипетської культури лотос символізував цнотливість, духовну родючість, незайману чистоту створюючої

божественної сили жіночого начала. Пізніше були різні інтерпретації квітки лотоса в руках у Великої богині: посох (жезл духовної влади над матерією, оповитий змією або двома зміями, скіпетр, що розцвів), знання у вигляді розкритого сувою (розкритої книги). Ще пізніше богиню Ісиду почали зображувати так: долоню правої руки вона притискає до сонячного сплетіння, а лівою рукою вона тримає Дитятко (Сина Єдиного), ім'я якого Гор, що означає «Той, хто від Неба». Гор, як створюючий бог, зазвичай зображувався з головою сокола.

Анастасія: Так, ми вже згадували в розмові, що у міфології народів світу птах здавна служив в якості асоціації, пов'язаної з духовними поняттями: з Духовною Істотою, «що прийшла з Неба», з «іншого світу», а також з Передньою істотою людини. Зображення крил як таких у багатьох народів було позначенням зв'язку з іншими світами, вимірами, символом підняття Душі у Вічність духовного світу після смерті тіла в матеріальному світі. Образ птаха став архетипом усіх крилатих істот.

Малюнок 100. Зображення статуетки богині Ісиди з Немовлям Гором

(XII ст. до н.е., Стародавній Єгипет; музей «Ермітаж», м. Санкт-Петербург, Росія).

Рігден: Абсолютно вірно. До того ж птахи були ще й атрибутами богів, що персоніфікували боротьбу світлих і темних сил, що діяли в невидимому світі і які схиляли вибір людини в один з боків. Тому у посвячених здавна існував символічний поділ птахів. Наприклад, *сокіл* символізував світлі сили, духовну проникливість і сміливість у діях. *Орел* символізував темні сили, боротьбу за матеріальну владу. Але в людському суспільстві через наслідування і нерозуміння суті цих символів ішло практично злиття символізму цих птахів та їх заміщення один одним. Однак розумній людині досить подивитися на сучасну символіку штандартів держав, міжнародних організацій. Чи багато він знайде там соколів? Зате скільки орлів — не злічити! Це всього лише іще одне непряме підтвердження із численних фактів, на якій межі стоїть сьогоднішнє людство, хто ним керує і яка сила у цьому світі перемагає.

Анастасія: Високий політ сокола в тому ж Стародавньому Єгипті асоціативно порівнювали з польотом Душі в небесних сферах. Вважалося, що Гор (Хор) як Син Осіріса та Ісіді був покликаний у людський світ для того, щоб об'єднати Небо й Землю, для битви з силами Темряви. Втілення життєвої сили й Душі — «ба» уявляли в образі сокола з головою людини. А деяких богів, навпаки, зображували у вигляді людини з головою сокола.

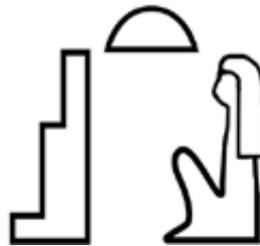
Рігден: Вірно. У вигляді людини з головою сокола здавна зображували таких богів Стародавнього Єгипту, як, наприклад, Ра, Монту, на головах яких знаходився знак *кола*. Їхнім символом був крилатий сонячний диск (*коло*). Він був не тільки атрибутом давньоєгипетських Ра, Монту, Гора, але й надалі, як я вже згадував, був символом богів інших народів, наприклад, у стародавніх персів верховного бога Добра — Ахура Мазди.

Малюнок 101. Зображення давньоєгипетського сокола

(деталь нагрудної підвіски; VII ст. до н.е.; Стародавній Єгипет).

Так от, повертаючись до теми про символіку Великої Матері і куба. Те ж ім'я богині Ісіди в перекладі з давньоєгипетської мови на грецьку означає «трон», «сидіння». В свою чергу, грецьке слово «thronos» означає «сидіння, підвищення». Саме це й було пов'язане з давніми зображеннями Великої Матері (у позі *Сидячої*) у вигляді куба. Ієрогліф, пов'язаний з іменем Ісіди, так і зображували у вигляді бокової проекції плаского квадратного каменю, паралелепіпеда з акцентом на тому, що богиня *сидить* саме на його *вершині (куті)*. Цей трон (сидіння) також часто розміщали на голові Ісіди в якості позначення її імені, одного з прадавніх епітетів Великої Матері, пов'язаного з духовним піднесенням, із символічним святим місцем, зв'язку Неба і Землі. Так символічний куб став треном.

Малюнок 102. Давньоєгипетські ієрогліфи богині Ісіди
(перший символ — бокова проекція трону).

Ну, а тепер досить провести аналогію, як у різних релігіях називають місце *наближення до Бога*, до вищого *просвітлення у самовдосконаленні*, і багато що стане зрозумілим. Будду, наприклад, зображували на «троні», що називався епітетами «лотосовий», «діамантовий». У тому ж християнстві замість слова «трон» використовували подібне за значенням слово «престол». Давньослов'янське слово «престол» виникло від слова «стіл», «стелити», причому в значенні «місця сидіння» і навіть «помосту» (зв'язку з вищим). Чому й існує такий вислів: «Престол Божий — це Небо».

Анастасія: Престол (*чотирикутний стіл з мощами, закритий покривалом*) є головною приналежністю православного храму. Він розміщений *посередині вітара*. До речі, примітно, що багато типів віттарних композицій являють собою саме *Богородицю на троні*.

Рігден: Абсолютно вірно... Але варто відзначити, що одна справа зображення богів з типовою символікою для передачі духовних Знань і інша справа люди з їхньою невгамовною спрагою матеріального наслідування і влади. У період розвитку політичного і жрецького інституту влади в людському суспільстві можновладці, наслідуючи прадавні

зображення богів, «які сиділи на троні», не забули оточити себе улюблених всіма символами «божої слави», часто не розуміючи самої їхньої споконвічної суті. Я не буду навіть згадувати про цивілізації Сходу (Азії) і Заходу (Мезоамерики) з цього приводу, у їхній історії достатньо таких фактів. А просто наведу як приклад літописні перекази про «царські регалії» на Русі, про так званий «Мономахів трон», що зберігся до цих пір.

Царський престол називали раніше «Царське місце». Це був символ верховної влади. Розташовували його не тільки в князівських сінях (палаці), але й у храмах. Причому в храмі його, як правило, розміщували справа від Царських воріт іконостаса у вигляді *шатрової сіні* (покріву) *на чотирьох стовпах*, де було обгороджене *сидіння* за окремим входом. А *опорами* цього *пірамідального трону* слугували *фігури чотирьох тварин*. Причому яких тварин? «Лев лютий, скимент (звір-чудовисько), уена (гієна) — зверя округное, без обернення шеи и два оскрогана: один узловать да суковать, ан вьторъ ятна испълнь доже до край».

Малюнок 103. **Мономахів трон**

(1551 рік; Успенський собор Московського Кремля, м. Москва, Росія).

Анастасія: Інакше кажучи, в опорах царського трону були умовні позначки всіх чотирьох Істот людини? Лев, гієна — бокові Істоти, а той,

що вузлуватий та сучкуватий, то точно Задня істота. А що в перекладі зі старослов'янської означає остання фраза?

Рігден: «...а другий світла сповнений до тих пір, поки край (межа, вершина)».

Анастасія: Точно про Передню істота! Ось тобі й старослов'янська давня мова, та, як то кажуть, соромно не знати.

Рігден: А щодо чотирьох Істот, то для давніх слов'ян, як я вже згадував, це було не новиною. Їхні прадавні божества, яких в епоху насадження християнства почали називати язичеськими, цілком відображали всі ці знання, сформульовані у зрозумілій для народу асоціативній формі. Наприклад, розглянемо слов'янське божество Стробожь (Стрибог) — бога чотирьох вітрів. Корінь його імені походить від слова «строїти», а головна функція визначалася як «улаштовувач Добра». Чотири вітри різних пір року алегорично позначали чотири Істоти людини, ті невидимі розумні простори, які намагалися в ній панувати. Причому три з них *вихори*, які крутяться, виття і свист створюючи, що в танці стрімкому несуться «під звуки небесних хорів». Чому пізніше в народному фольклорі (руських замовляннях) люди видумали собі закляття проти «чорта страшного, вихора буйного, ... змія летючого, огненного». А ось весняний вітер асоціювався з Передньою істотою, з першими весняними птахами, вісниками «добрих духів», «співом і музикою небес». Так що всі інструменти були надані, щоб людина «влаштувала у собі Добро». Решта залежало вже від вибору її людського.

Анастасія: Так, виходить, у давніх слов'ян були більш близькі до істини асоціативні поняття про природу просторової конструкції людини та її духовної складової. Адже вітер як стихія відчутного простору найближче характеризує невидиму природу чотирьох Істот!

Рігден: Але що ще цікавіше відносно давніх слов'ян, їхні знання були зафіксовані не тільки в міфології, але й в архітектурних спорудах! Задовго до християнства на Русі існували будівлі храмів, які пізніше почали називати «шатровими». Давньоруське слово «шаторь» утворене від тюркського «šatyr» — «намет, навіс». До слова мовити, давньоіндійське слово «chattram» означає «заслін, завіса» і було пов'язане зі значенням «відкриваю, закриваю Світло».

Анастасія: «Відкриваю, закриваю Світло»? Тобто, по суті, у духовній інтерпретації це «ключ до небес»?!

Рігден: Абсолютно вірно. Отож, шатром у давньоруському зодчестві називали верхів'я центричних будівель у вигляді чотиригранної або

восьмигранної *піраміди*, якими завершували вежі, храми і навіть парадний ганок у звичайному дерев'яному будинку. Це був символ, кажучи сучасною мовою, активного устремління людини до духовного (Неба). По суті, ця конструкція являла собою «*восьмерик на четверику*», що дозволяла зробити перехід ярусів *квадратної* в плані *основи* того ж храму до його *восьмигранного верхів'я* (шатра), на який ставилася невелика *главка* як обвершка *напівкулею*.

Анастасія: Обвершка *напівкулею*?! «На восьми гранях верхів'я із вказівкою *главка*?! Так це ж і є *вершина куба, поставленого на кут*! Це ж справжні архітектурні символи стовпів Світла!

Рігден: До речі, від *главка* і пішло давньослов'янське слово «*глава*» як початок всьому, основа, вище: *глава* справі, *глава* дому, *глава* берестяних грамот, а згодом книг тощо. А ось у самій людині «*главкою*» вважалася *маківка* її голови, *вершинка* людини.

Анастасія: Так на *маківці* завжди умовно позначали чакран «*Тисячочолисник*» або, як його називають в Індії, — чакран «*СахасраРа*», що в перекладі з санскриту означає «*Тисяча пелюсток лотоса*». Це *сьомий* чакран людини. Цікаво, що індуси вважають, що саме тут Духовною свідомістю блокуються нижчі істоти людини, які зв'язують земними прив'язками і бажаннями Душу, що прагне у Вічність. Саме за допомогою цього чакрану відбувається Єднання з Вищим як кінцевий етап духовного росту Душі в тілесній оболонці. Саме тут, згідно з поглядами духовних аскетів Індії, творча сила Кундаліні («*Змія Кундаліні*»), що пробуджується, піднімаючись через шість чакр, закінчує свій шлях, і виникає надосаяння, єднання з надсвідомістю, Душі з Богом (Вищим Єдиним).

Рігден: Варто звернути ще увагу, яким символом у них позначається цей чакран — у вигляді прозорого діаманта, звідки згодом і виникли назви «*лотосовий, діамантовий трон*» Будди.

Анастасія: Щораз, стикаючись із прадавніми знаннями індоевропейських народів, не перестаю дивуватися їхній мудрості і глибині пізнання духовної суті.

Рігден: Ці знання були здавна у різних народів, у тому числі й тих, що проживали на нинішніх слов'янських територіях... Причому, що ще було характерно для давніх руських храмів з таким спорудженням. Вони справляли досить сильне враження своєю зовнішньою символікою і розмахом побудови. Але за внутрішнім простором ці давні храми були надзвичайно малі і *не призначені для багатолюдного «богослужіння»*. У цьому внутрішньому вузькому просторі храму підкреслюва-

лася *неймовірна висота над середохрестям*. Частенько такі храми були присвячені саме *Праматері* того або іншого народу як творчій божественній силі жіночого начала, тому їх внутрішній простір символізував ще й шлях духовної досконалості в самій людині.

Анастасія: У давніх народів, що проживали колись на нинішніх слов'янських територіях, справді була багатюща духовна спадщина, про що свідчать археологічні знахідки з відповідними духовними символами і знаками, датовані XII—IV тисячоліттями до нашої ери. Просто сьогодні, мабуть, комусь дуже вигідно, щоб сучасні люди, які проживають на цих територіях, помилково вважали, що їхні предки нібито пішли від «диких племен», які не мали духовної спадщини.

Рігден: Людям варто задуматися, чому їм та їхнім дітям нав'язують таку «думку», і чому робиться все для того, щоб самі люди не цікавилися більшим, ніж за визначенням можновладців «дозволено їм знати». Чому за нинішніх технічних можливостей цивілізації світові жерці продовжують інформаційні атаки на свідомість цих людей, роблячи з них «Івана безрідного»?

Анастасія: Так, якщо слов'янські народи прокинуться від своєї духовної сплячки, то вони, зі щедрості своєї Душі, духовно розбудять інші народи і це всенародне пробудження позначиться на всьому світі...

Ви колись нам розповідали цікаву інформацію про «Одкровення» Іоанна. Зокрема, про те, як була написана ним історія Апокаліпсиса, як Іоанн використав інформацію єврейських жерців, які багато чого запозичили з давньогрецьких легенд, релігійних уявлень східних народів, у тому числі єгипетських і вавилонських міфів. Усе це я внесла в книгу «Сенсей-IV». Отож, в Іоанна, як ви згадували, так само було прописано і про престол, що стояв на небі, на якому був «Сидячий». І головне, говориться про тих самих *чотирьох* апокаліпсичних звірів, що стояли навколо престолу!

Рігден: Так, був і в Іоанна «Сидячий», «на вид як камінь яспіс і сардіс; і *райдуга* навколо престолу, на вид подібна до смарагду». Звичайно, все те ж. Знову ті ж *кольори* каменів, що символізують богиню Ісиду та інших Провідників Аллата. Знову той самий «престол стояв на небі, і на престолі був Сидячий», «...перед престолом море скляне, подібне до кристала», «сім світильників вогненних горіли перед престолом, які є сім духів Божих». «Посеред престолу і навколо престолу чотири тварини, сповнені очей спереду і ззаду. І перша тварина була подібна до лева, і друга тварина подібна до тельця, і третя тварина мала обличчя, як людина, і четверта тварина подібна до орла, що летить. І кожна із чотирьох тварин мала по шість крил навколо, а всередині вони спов-

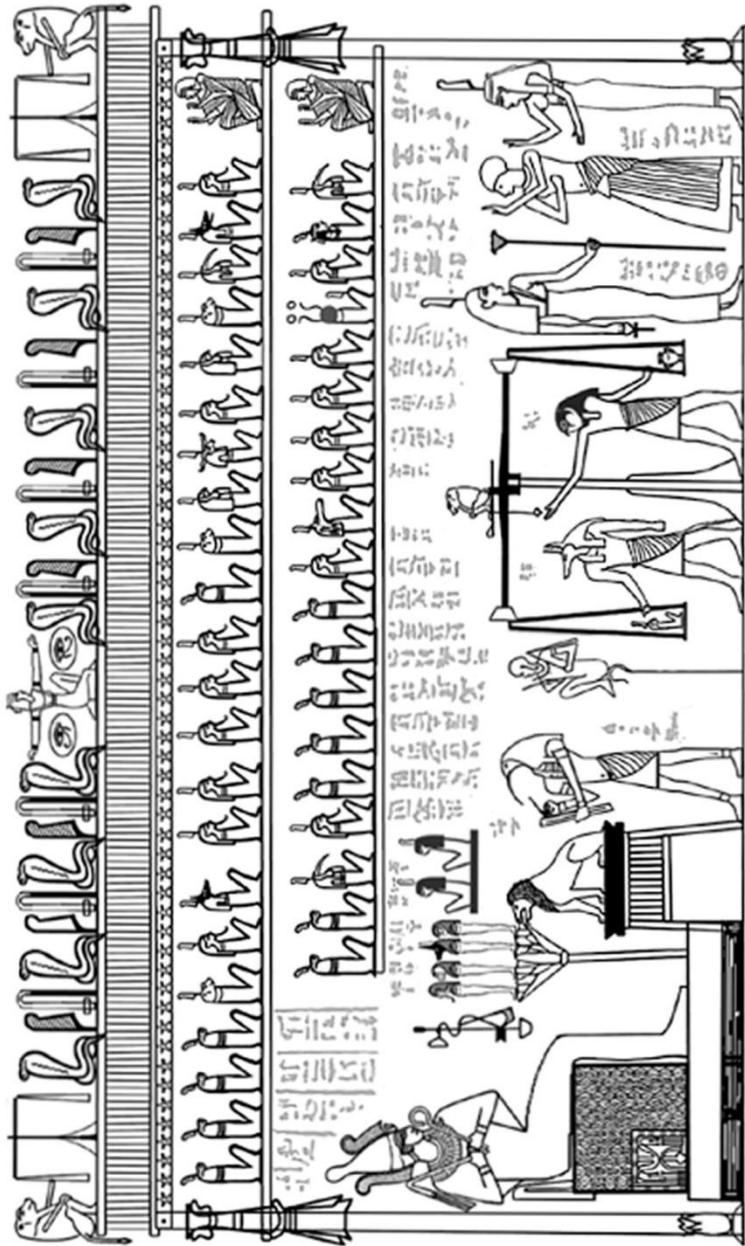
нені очима; і ні вдень, ні вночі не мають спокою, взиваючи: святий, святий, святий Господь Бог Вседержитель, Який був, є і гряде. І коли тварини воздають славу і честь і подяку Сидячому на престолі, Живущому во віки віків, тоді двадцять чотири старці падають перед Сидячим на престолі, і вклоняються Живущому во віки віків, і покладають вінці свої перед престолом, говорячи: достоєн Ти, Господи, прийняти славу і честь і силу: бо Ти створив усе, і все згідно Твоєї волі існує і створене». Іоанн просто користувався інформацією єврейських жерців. А ті більшість цих знань скопіювали з легенд інших народів, звичайно, привласнивши їх собі для оформлення концепцій від розуму та створення своєї релігії.

Тільки за основу він взяв сюжет, звісно, не про творчу силу Аллата для живих людей, а про Суд над кожною людиною, після смерті її фізичного тіла. У давніх єгиптян це називалося «загробним Судом верховного бога Осіріса» (дружиною останнього, нагадаю, вважалася богиня Ісіда). Я вже якось розповідав про Осіріса. Його ім'я означає *«Той, хто перебуває на вершині»*. Він вважається владикою потойбічного світу, який проводить Суд над Душею кожної людини після земного життя, вирішуючи подальшу її долю. В сучасному варіанті перекладу тексту папірусу, в якому розповідається про «загробний Суд», епітет людини, що потрапляє на цей «Суд», звучить досить кумедно — «свіжопомерлий». Як то кажуть, як людина розуміє життя, так і перекладає на іншу мову. Давні єгиптяни вважали, що життя триває і після смерті фізичного тіла, тільки в іншій формі та в іншому просторі. І це уявлення ґрунтувалося на Знаннях, які колись давалися всім людям. Місце Суду (*перехідний стан людини після фізичної смерті*) в «потойбічному світі» називалося у давніх єгиптян «Великий Чертог Двох Істин». Осіріс на Суді як Істота з вищого духовного світу символічно зображувався *Сидячим на кубічному «троні»*, ногами впираючись у *квадратну основу*. Він судить з *вершини* куба, на яку, як правило, вказує позначений кут куба. На Суді (у Великому Чертогу Двох Істин) також присутні *чотири захисники трону Осіріса...*

Анастасія: Я пам'ятаю, як ви колись показували нам копію папірусу із зображенням Суду Осіріса. Там були й *чотири захисники трону Осіріса* в потойбічному світі, які стояли на квітці лотоса перед Суддею.

Рігден: Абсолютно вірно. За легендою вони є синами Сина Осіріса — Гора (Хора; тобто «Того, хто з Неба»). Кожен з них перебуває під захистом певної богині, зображуваної у вигляді *крилатої жінки*. Імена синів Гора: Амсет, Хапі, Дуамутеф і Кебексенуф (Квебексенуф). Амсет має *людський лик*, Хапі зображувався з головою *мавпи*, Дуамутеф — з головою *шакала*, Кебексенуф — з головою *сокола*. Ця *основна четвірка* згадується постійно і в «Текстах пірамід», і в «Текстах саркофагів»,

і в «Книзі мертвих» та іншій релігійно-магічній літературі давніх єгиптян. Звичайно, уже багато чого з духовних знань зазнало змін і викривлення через трактування від розуму з домінацією матеріального мислення, але все ж якісь відгомони залишилися.

Малюнок 104. Суд Осіріса (схема давньоєгипетського зображення на папірусі; VI ст. до н.е., «Книга мертвих»; музей «Ермітаж», м. Санкт-Петербург, Росія).

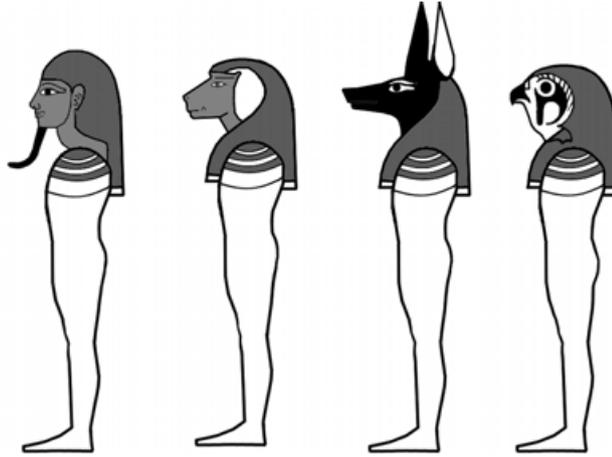
У споконвічному духовному змісті це і є *чотири* основні Істоти людини. Це і є частина структури людини, реальні «Очевидці» невидимого світу, які, мов бортові самописи літака, фіксують все про таємні і явні справи Особистості, думки, вибір і переваги протягом прожитого життя. Задня істота — Амсет, зображувалася в людському вигляді як символ усього людського минулого — минулого життя різних Особистостей (субособистостей) у земних реінкарнаціях Душі (в Іоанна ця «тва-

рина мала обличчя, як людина»). Права істота — Хапі, зображувалася з головою мавпи (гамадрила) як символ дикості, стадності, прояву тваринних інстинктів, сили, злості й агресії (в Іоанна ця «тварина подібна до тельця» — стадна тварина). Ліва істота — Дуамутеф — з головою шакала як символ високорозвиненої тварини, блискавичної хватки, спритності, розуму й хитрості (в Іоанна ця «тварина подібна до лева»). Взагалі треба відзначити, що в асоціативному образі шакала давні єгиптяни дуже точно помітили основні характеристики Лівої істоти під час її атаки людини відповідними мислеформами. Адже шакал також непомітно й спритно підкрадається до жертви і різко хапає її. Він відрізняється зухвалістю й нахабністю раптових нападів. Може навіть у високому стрибку схопити птаха, що піднімається в повітря. До того ж він дуже крикливий. Цей звір голосно скавучить, збираючись на полювання. Та так голосно виє, що тварини, які є поблизу, починають йому вторити і скавучати у відповідь.

І, нарешті, символ Передньої істоти — Кебексенуф з головою сокола (у Іоанна це була «тварина подібна до летючого орла»; орел — це вже ремарка від жрецтва). Сокіл справді був символом духовної свободи людини, що прямувала духовним шляхом (вгору, у Небо) до звільнення своєї Душі. Це також символ наснаги, сходження через усі рівні, перемоги над матерією. В Єгипті саме сокіл був Царем Птахів, небесним началом, одним з первісних проявів, символом бога Ра. Та й у багатьох інших народів, наприклад, інків він також був солярним (сонячним) символом, що охороняв духовний шлях людини, зміцнював її дух. Це порівнювалося зі здатністю сокола довго й високо літати ширяючим польотом, бути «близьким до сонця».

У «Книзі мертвих» цих чотирьох Істот називають ще «повелителями Правди й Істини», «верховними принцями, що стоять за спиною Осіріса», «стовпами Шу» (Шу згідно з космологічними легендами — «Той, хто колись підняв небо від землі і утримує його; бог повітря, що розділяє Небо й Землю»; у сакральних переказах про людину — позначення її «тіні» у невидимому просторі). Їх розміщали на квітці лотоса, пізніше — по боках від трону, за тронем або перед тронем (в Іоанна — «посеред престолу і навколо престолу»).

Малюнок 105. **Чотири Істоти на Суді Осіріса**
(фрагмент малюнка «Суд Осіріса»):

- 1) Задня істота (Амсет) з головою людини;
- 2) Права істота (Хані) з головою мавпи (гамадрила);
- 3) Ліва істота (Дуамутеф) з головою шакала;
- 4) Передня істота (Кебексенуф) з головою сокола.

Анастасія: Ви ще тоді згадували, що перед «Сидячим на кубі» (Осірісом) на «вівтарі» знаходиться символічно зображений *Тваринний розум* у вигляді лева, а також відцвіла квітка лотоса. Від останньої практично залишилася лише одна насінна коробочка, на якій, власне кажучи, і стоять ці чотири Істоти.

Рігден: Вірно, як я вже казав, лотос у такій формі звичайно зображувався як символ духовного результату життєвого шляху Особистості після смерті її тіла. Лотос з пелюстками є символом життя активного, а коли пелюстки опадають, залишається суть — духовні зерна, які набула в собі людина протягом свого життя. У малюнку папірусу символічно відображено, що на цій «суті», як Свідки, стоять чотири основні Істоти. Вони є, простіше кажучи, інформацією про кожен прожитий людиною день, так би мовити, посекудно. Позначення над ними, як правило, відображають символічні позначки рахунку «думок і справ» (гріхів) людини, зафіксованих кожною Істотою. Це своєрідний умовний покажчик на кількісний еквівалент активної домінації кожної з Істот за прожите Особистістю життя. Сховати нічого неможливо, все таємне стає явним. Ці чотири Істоти стають як «безмовні Свідки», які ніколи не брешуть. Усі діяння людини, її думки, емоції, переживання, всі спокуси, чим захоплювалася і що вибирала протягом усього життя — все є перед очима Судді.

Малюнок 106. Безмовні Свідки перед Суддею, що стоять на квітці лотоса

(фрагмент малюнка «Суд Осіріса»).

Анастасія: Цікаво, що на давньоєгипетському папірусі було чітко показано, що Душа людська у цьому процесі не бере участі, вона всього лише очікує своєї долі за результатами свідчень чотирьох Істот, перебуваючи на чаші терезів.

Рігден: Так, зазвичай поруч з нею біля чаші додатково ще зображували символ Передньої істоти (фігурка з головою сокола), вказуючи на її участь у зважуванні, асоціативно демонструючи в такий спосіб, наскільки вона була активною протягом життя людини. А одну із Істот Тваринного начала (Задню, Праву, Ліву) ставили, як правило, поруч з протилежною чашею терезів, на якій була фігурка богині Справедливості і Правди (Маат) або ж її атрибут — пір'їнка. Тут зображувалася домінуюча серед Істот Тваринного начала, показуючи, наскільки вона була активною протягом усього життя людини. Найчастіше на цьому місці зображували саме Ліву істоту (фігурка з головою шакала). Вона вважається старшою (такою, що очолює Задню і Праву Істоту) і найрозумнішою іпостассю Тваринного начала в людині.

Малюнок 107. Зважування Душі

(фрагмент малюнка «Суд Осиріса»): на чаші терезів, за які тримається фігура з головою шакала (Ліва істота; Дуамутеф), знаходиться фігурка богині Справедливості і Правди (Маат); на чаші терезів, за які тримається фігура з головою сокола (Передня істота; Кебексенуф), знаходиться давньоєгипетський символ зображення Душі; зверху терезів розміщується бог Тот (бог Мудрості, рахунку і письма, «владика часу»), який у стародавніх єгиптян також зображувався у вигляді павіана; за легендою, Тот записував дні народження і смерті людей, вів літописи, а на Суді записував результат зважування Душі кожної людини.

Анастасія: Якщо розглядати це, виходячи з духовних Знань, то виявляється, що ці Істоти спочатку провокують ті або інші думки в людині при її житті, а потім за фактом її Вибору фіксують, чому вона найбільше приділяє увагу і віддає життєву силу. А після смерті «закладають» її Особистість, так би мовити, з усім «потрухом» на цьому Суді?!

Рігден: Так воно і є. Правда, відбувається цей Суд не так, як придумали люди, пояснюючи один одному процеси невидимого світу через асоціативні образи, зрозумілі для жителів тримірного світу. Це просто неминучі для кожної Особистості процеси, що відбуваються... скажемо так, на енергоінформаційному рівні, які очікують її після смерті фізичного тіла.

Анастасія: Виходить, якщо протягом життя Особистість головним чином здійснювала вибір у бік Тваринного начала, активуючи переважно свої задню і бокові Істоти, то, за фактом, вона ставала «запечатаною» субособистістю, а Душу знову занурювали в матеріальний світ Тваринного Розуму, тобто відбувалася її реінкарнація і знову ув'язнення в матеріальне тіло...

Рігден: Абсолютно вірно, Душу знову поміщали, кажучи мовою релігій, у «пекло». У тому ж Стародавньому Єгипті це символічно зображували у вигляді пожирання (проковтування) Душі чудовиськом на ім'я Аамат. Це чудовисько персоніфікувало у своєму образі тваринний світ Розумної матерії, причому з вказівкою на тримірність виміру, у який відправляли Душу. Зокрема, Аамат мав риси трьох тварин: крокодила, лева і гіпопотама. Тобто, простіше кажучи, Душа йшла на реінкарнацію, потрапляючи знову в земне життя тримірного виміру.

А якщо «переважувала» активація Передньої істоти протягом життя людини, то «Душа звільнялася». Згідно з давньоєгипетськими віруваннями, її відправляли на «Сонячному човні», який ще називали «Човен вічності», «Човен мільйонів років» в Іару (Іалу; поля блаженних, «рай»), тобто інший, духовний світ.

Анастасія: А якщо врахувати, що давні єгиптяни, так само, як і інші народи, наприклад, Трипільської цивілізації, зображували «Сонячний човен» у вигляді знаку «АллатРа» (півмісяця з колом, «усмішка Ра»), то досить цікаве виходить зіставлення. Той, хто колись давав ці Знання, явно знав про виміри Всесвіту і духовний світ набагато більше, ніж надалі це було відображено в релігійних концепціях і віруваннях тих народів.

Рігден: Все це є і все це було завжди. Все це символіка реальних енергетичних процесів, які відбуваються, коли Особистість з Душею залишає тіло після його фізичної смерті. Просто пояснювалося це все для духовно незрілої ще людини, для логіки її матеріального розуму, на асоціативних прикладах тримірного світу, зрозумілих для суспільства того часу.

Анастасія: Так, виходить, «там» уже нічого змінити не можна! Що тут сам собі вибрав, то «там» згідно із заслугами і отримав. Життя — справді дуже відповідальна справа. Реально даються життєві випробування (ноша) по силі моїй і нічого надміру. І головне, я ж розумію, що насправді ж мені не складно проконтролювати себе тут і зараз, ігнорувати ці провокаційні нашіптування задньої і бокових Істот. Адже все в моїх руках! Я вибираю — слухати їх чи ні! Просто треба побільше контролю з мого боку: проявилася десь якість Тваринного начала — треба не допускати його розвитку в собі, більше зосередитися в цей момент на позитивних думках, більше творити протягом дня духовно-творчих справ. Про це ж говорилося споконвіків. Згадати хоча б недавні епохи. Наприклад, взяти рядки з біблійної «Нагірної проповіді» Ісуса: «Світильник для тіла є око. Отже, якщо око твоє буде чисте, то все тіло твоє буде світле; якщо ж око твоє буде зле, то все тіло твоє буде темне»; «... де скарб ваш, там буде й серце ваше».

Рігден: Абсолютно вірно. «Той, хто жне, отримує нагороду і збирає плід у життя вічне, так що і сіяч і жнець разом радіти будуть». Про це говориться в тій чи іншій формі практично у всіх традиційних релігіях народів світу, що мають духовні зерна. Ось, наприклад, у священній книзі мусульман — Корані є такі згадування. Всевишній, створивши небеса і землю за шість днів, помістив на водній гладі Свій величний престол, що огортає небеса і землю, з якого Він керує своїм творінням. «Його Трон знаходився на воді, щоб випробувати, чиї діяння будуть кращі» (Сура 11. Аят 7). Причому Трон позначається двома термінами: Курсі (трон — піднесене місце для сидіння) і Арш (найвище місце, яке обіймає все суще і перебуває над ним). Арш обіймає Курсі і знаходиться над ним. За мусульманськими віруваннями вважається, що Трон нині спочиває на плечах у чотирьох превеликих ангелів, що

підтримують його. За переказами, ці ангели різноликі: в одного з них лик орла, у другого — лева, у третього — бика, у четвертого — людини.

У Корані згадується, що ангел Джабраїл (який передавав пророкам Одкровення Всевишнього, в тому числі у вигляді сувоїв, книг, і який приходить при потребі на допомогу) розповідає Мухамеду про духовні таємниці людської душі, яка веде свою боротьбу в просторі і часі, про відплату кожній людині в Судний день за діяння в земному світі. В 17 сурі, що розповідає про вознесіння Мухамеда на *сьоме небо* завдяки ангелові Джабраїлу, є такі слова:

Аят (11)

Людина до зла закликає так само,
Як би вона закликала до добра, —
Адже людина поспішна
(у нерозумності своїй).

Аят (15)

Хто йде шляхом прямим,
Той для самого себе йде у благо.
Хто оманною збивається
(з того шляху),
Той блукає сам собі на шкоду.
І жодна обтяжена душа
Не понесе чужу ношу.
І ніхто й ніколи не був
покараний Нами,
Поки не направляли (до них)
Посланця
(з попередженням про кару
і оповіщенням про правильний,
прямий шлях).

Тут варто звернути увагу на ці й наступні рядки, з вершини розуміння вже наявних Знань. Наприклад, знань про особливості структури людини в шести вимірах; діяльності її основних чотирьох Істот (у тому числі їх Свідчення на загробному Суді); про прагнення Душі людини до Вічності, її «бажання» прожити в матеріальному світі «останнє життя»; про безліч бажань від Тваринного начала, які замикають Душу в «минуці життя» і стимулюються трьома Істотами заради створення умов для реалізації вибору людини.

Аят (18)

Якщо хто зажадає (благ з) життя
швидкоплинного, минущого,
То Ми вмить доправимо те,
кому Ми й бажаємо,

Що Нам було бажане.
А (вже) потім Ми призначимо йому Пекло,
Де буде він горіти в ньому
знедоленим і знехтуваним.

Аят (19)

А якщо хто полюбить життя Останнє,
І шукає (вічність) майбутнього світу,
До нього буде радіти і прагнути
З потрібною старанністю,
Віддавшись (Богу всією душею),
Він є той, чию старанність
Із вдячністю прийме (Бог)!

Анастасія: Так, глибоко за змістом. Виходить, що Джабраїл розповідав про діяльність цих чотирьох Істот по відношенню до людини. Тобто, якщо людина буде віддавати увагу і бажати того, що пропонують їй Права, Ліва і Задня Істоти, то вона це бажане і отримає. Тільки їй потім за свій вибір доведеться відповідати своїми ж муками, ставши субособистістю в переродженнях («у пеклі», «горіти в ньому знедоленим і нікчемним»), обтяжуючи Душу новими поневоленнями в матерії. А якщо людина захоче вирватися з кола земних реінкарнацій у Вічність духовного світу і постарається зробити за своє життя все від неї залежне в духовному розвитку, щоб це земне життя стало для неї Останнім, тоді в неї є шанс бути прийнятою в духовному світі... Так, настільки мудрі рядки Корану справді відображають духовну суть, що дійшла до нинішнього дня з глибини епох. Просто багато хто з людей, особливо молоді покоління, мало знайомі з такою духовною літературою різних народів, як, наприклад, «Веди», «Авеста», «Трипітака», «Біблія», «Коран», утім, як і я в їхні роки. Тому багато хто з них навіть не знають, що і в Корані теж є інформація про Судний день.

Рігден: Звичайно, і про Судний день, і про книгу всіх діянь людини протягом життя, і про справедливі терези. Наприклад, у Сурі 99 «Землетрус» (Аз-Залзала) (Аяти 7, 8) сказано: «Хто б не зробив добро — (хоча би) на вагу порошини, він побачить його (отримає воздаяння за нього). Хто б не здійснив зла — (хоча би) на вагу пилінки, він побачить його (отримає воздаяння за нього)». Кожна людина буде звітувати за свої думки, справи і вчинки. Світ ісламу й донині знає слова Пророка Мухамеда: «Судного Дня людина не піде з місця звіту, поки не відповість на 4 питання: Як провів життя? Як використав своє тіло? Як набув і використав своє майно? Як використав свої релігійні знання?»

Анастасія: По суті, це звіт, пов'язаний з чотирма Істотами. Адже Задня істота (людське минуле) — це те, як ти провів життя. Права істота — це тваринні інстинкти людини, як людина використала своє тіло. Ліва істота — це жага влади і множинні земні бажання, пов'язані з нею. Передня істота — це те, як людина духовно розвивалася протягом всього свого життя.

Рігден: Абсолютно вірно. У Сурі 21 «Пророки» (аль-Анбія) (Аят 47) написано: «В День воскресіння Ми встановимо справедливі терези, і ніхто не зазнає несправедливості — навіть на вагу гірчичного зерна. Тому що ніхто інший не вміє рахувати (діяння), як уміємо рахувати Ми!»

Анастасія: Дійсно люди бачать тільки зовнішню релігійну оболонку невідомих їм релігій, але навіть не намагаються вникнути в суть духовних зерен, там закладених.

Рігден: На жаль, це так... Згадування про два шляхи Душі — істинний і хибний є й у давній індоєвропейській міфології. Вони збереглися і в трактатах «Упанішади», які вважаються завершальною частиною «Вед», де викладені таємні знання, пояснення таємного внутрішнього змісту духовного шляху. Цей твір є основою ортодоксальних релігійно-філософських систем Індії. У давньоіранській релігії зороастризм, священною книгою якої є «Авеста», також сказано про *особистий Суд* над людиною після смерті її тіла. Зокрема, згадується, що посмертна *доля* людини залежить винятково від того, скільки вона накопичила праведних *добрих думок, слів і справ* за своє життя. Через три дні після смерті тіла Душа людини направляється до «Мосту Відплати» (Чинват) на Суд, який вершать сини Ахура Мазди — Мітра, Сраоши і Рашну. Вчинки людини, здійснені протягом земного життя, зважує на терезах Рашну (дух праведності; «прямий, чесний»). До речі кажучи, згідно з релігійними трактатами, Ахура Мазда мав *чотирьох* синів: Мітра, Сраоши, Рашну і Аши (Сутність Істини; Істинний Закон Всесвіту; термін «Аши» також використовувався у значенні імені богині Долі, Істини і Справедливості).

У давньоіранських легендах згадується, що кожна людина після смерті, на вході на той світ, обов'язково зустрічала у жіночому вигляді свою Даену — уособлення її внутрішнього духовного світу. Тільки для праведників вона з'являлася у вигляді прекрасної дівчини, і вважалося, що праведник проходив, ніби чотирма шаблями, вступаючи першим кроком — на небеса благих думок, другим кроком — благих слів, третім — благих справ, а зробивши четвертий крок, досягав «нескінченного світла». А ось ті, хто розтратив своє життя на земне, наживши собі погані думки, слова і справи, вважалися проклятими душами. Такій

обтяженій душі Даена з'являлася у вигляді страшної старої. Така душа проходила через три пекла злих думок, слів і справ і в остаточному підсумку, на четвертому щаблі, опинялася перед лицем верховного божества зла Ахрімана та його помічників.

Анастасія: Легенда легендою, а скільки реальної інформації в ній закладено.

Рігден: Звісно, для того легенди і створювалися, щоб передавати інформацію навіть через тих, хто її не розуміє. Так що про цей, так би мовити, особистий Суд, якого не уникне жодна жива людина після смерті свого фізичного тіла, розповідається в тій чи іншій формі у різних світових релігіях, наприклад, християнстві, ісламі, буддизмі, зороастризмі, індуїзмі. Ці знання є і були практично у всіх народів світу, тільки виражені по-різному. Наприклад, у слов'ян з давнини поняття «Суд» вживалося в значенні долі, а пізніше божеств, пов'язаних з долею людини. Вважалося, що «Суд» тримає у своїх руках усе благе і згубне, що його вироків неможливо уникнути ні розумом, ні хитрістю.

Анастасія: Досі у різних народів «суд» означає в тлумаченні цього поняття (як і в давньоіндійській мові) «зв'язок», «об'єднання». Наприклад, у стародавніх скандинавів і німців — «протока, місце, яке можна переплисти», у греків — «сховище».

Рігден: Абсолютно вірно. До речі, у релігійних уявленнях стародавніх греків верховний бог Зевс був проводирем богинь долі — мойр. Вважалося, що мойра (давньогрецьке слово «Μοῖρα» від «μοῖρα» — «участь, доля») є у всіх людей. У ранніх релігійних уявленнях так називали неминучий закон природи, «божественне приречення». Згідно з віруваннями стародавніх греків, Зевс володарював над землею і під нею, вершив Суд над мертвими. Згадувалося, що веління долі людини часто були невідомі Зевсу, і лише на золотих (небесних сонячних) вагах, де одна чаша втілювала життя людини, а друга — смерть, він пізнавав її долю. Сам же Зевс залишався байдужим до результатів зважування. А для живих людей він виймав з двох посудин добро і зло і «наосліп» роздавав їх людям.

У китайських віруваннях є згадування про книги долі, які зберігаються в загробному світі, де для кожної людини, що живе, позначені її основні події і строки тривалості її життя. У шумеро-аккадських релігійних уявленнях вважалося, що «вмерти» — це значить зустріти свою «шимту», тобто те, що незримо супроводжувало людину протягом усього її життя і що визначало її подальшу долю. До речі, там же були поняття «шеду» і «алад» як дві протилежні сили, втілені в життєвій силі людини, що визначають її характер і долю. Причому слово «алад» вжи-

валосся в значенні «творення». І таких прикладів можна навести досить багато.

Анастасія: Ви якось згадували, що жодне популярне в стародавньому світі вірування, жодна світова релігія не стали б такими масовими серед людей, якби вони не вміщували в собі відомості про невидимий світ, структуру людини, про духовні етапи розвитку людини, про відповідальність Особистості за прожите життя і про попередження про наслідки її вибору.

Рігден: Релігія — це всього лише зовнішня форма, розмаїття якої вдумували в різний час жерці, в основному для реалізації своїх земних цілей. Але фундаментом для надбудови (у вигляді цієї форми різних умоглядних концепцій) служили духовні знання, які передавалися з покоління в покоління різними народами. А якщо ні, то ці релігії не були би привабливими для мас. Люди внутрішньо, Душею відчують істинне духовне зерно, яким би лущинням від людського розуму його не покривали би жерці.

Анастасія: Так, ви неодноразово нам розповідали про те, що над кожною людиною *після смерті її тіла*, хоче вона того чи ні, відбувається «особистий Суд» у невидимому світі. Як я розумію, у релігійних концепціях, наприклад, християнства, ісламу, зороастризму, йде злиття понять особистого Суду над людиною після її смерті та загального Суду над людством, про який ви згадували, що для всього людства, *що живе*, призначений загальний «Судний день».

Рігден: Абсолютно вірно. Часи Перехрестя. Про це говорилося давним-давно в різних пророцтвах, що *при живих людях* у певний час настане загальний «Суд» для всього людства.

Анастасія: У книзі «Перехрестя» я писала про ці пророцтва різних народів світу, що збуваються сьогодні: шумерів, майя («Пророкування Пташиної людини»), кельтів (віщування «Колеса часів»), давніх персів і так далі. До речі, у персів у зороастризмі теж, як ви й казали, збереглося багато відомостей про загробне життя, Воскресіння, загальний Судний День («Фрашегірд» у значенні «творення (світу) досконалим»). Згідно з віруваннями зороастрійців, у земний світ повинні прийти три Сао-ш'янта (сао-ш'янт — авестійське слово, дієприкметник майбутнього часу від дієслова «спасати»). Перші два Сао-ш'янта повинні будуть наприкінці часів відновити вчення Ахура Мазди. А потім прийде останній Сао-ш'янт для остаточної битви з носіями зла, вершити «Страшний Суд». Є і про те, що під кінець часів, коли буде вичерпано коло тисячолітніх еволюцій (коли перемаже Аша — Істина, Справедливість, Добро), може остаточно встановитися «рай на землі»,

де люди будуть жити щасливо: земля стане, як долина; буде одна мова, один закон для всіх людей. І що кожна праведна людина наближає цю подію преображення світу своїми помислами і діяннями. З позиції сьогоденішнього дня, всі ці пророкування аж ніяк не здаються легендами.

Рігден: Так, усе залежить від самих людей, від їхнього вибору. Просто більшість сьогодні не розуміє всієї важливості цих процесів, важливості особистого духовного преображення, яке не тільки може відкрити людині шлях у Вічність, але й незмінно спричинить преображення її навколишнього світу.

Пророкування про «Судний день» існують давно. Жерці, створюючи ту або іншу релігію, також включали їх у свої концепції. Але вони використовували ці знання для своїх матеріальних цілей, роблячи акцент на тому, що якщо ти будеш вірувати тільки в їхню релігію, то спасешся після своєї смерті, повставши з мертвих у «тілесному воскресінні» в «Судний день». Ну, і до чого привели ці матеріальні підміни від розуму людського? Та до того, що сьогодні одні взагалі над цим сміються, інші безвідповідально думають, що це ж трапиться «потім», тим більше, «після моєї смерті», «та коли ще настане той один, єдиний день Судний», а треті фанатично, з тваринним інстинктом, убивають один одного «за віру», думаючи, що за це їм «воздасться там». А більшість віруючих просто змусили поводитися пасивно, нав'язуючи їм думку, що треба бути в «стаді» тільки цієї релігії і ніякої іншої, а за них усе вирішить битва десь там, на небесах між ангелами й демонами. Все це витівки Тваринного розуму, перекручення від жерців, що жадають земної влади.

Насправді в *іншому, духовному світі* немає поділу на матеріальне і духовне начало, там є тільки Духовне! Поділ і боротьба є в самій людині, тому що частка духовного світу (Душа) поміщена в матеріальне тіло. «Ангели і демони», якими страхають жерці, придумуючи їм різні подоби, — це все, по суті, вибір людини тієї або іншої Волі (Волі від Духовного світу або Волі від Тваринного розуму), яку вона приймає і вважає потім своєю. Цим вибором людина визначає свою подальшу долю у вирішальній внутрішній битві. Все ті ж самі процеси проектується і на суспільство. Причому **набагато легше перемогти Тваринне начало у суспільстві загалом, ніж кожній людині перемогти його в собі**. «Судний день» для людства — це не один день, а загальний підсумок того, до чого прийшло людство (все суспільство) від першого свого дня до останнього. Це «Суд» живих над живими, який творять самі ж люди над собою в епоху глобальних катаклізмів і змін на Землі, пов'язаних з космічними явищами.

Анастасія: Так, якби сьогодні суспільство мало вектор розвитку в духовному напрямку, на чолі з ідеєю загального об'єднання на основі дружби і взаємодопомоги між народами, то справді, враховуючи нинішні технічні можливості, у нього був би шанс пережити цей період. А з таким розбратом, який діється зараз, через нагнітання політиками й жерцями ворожнечі між народами, навряд чи воно матиме майбутнє. Але все насправді в руках людей! Колись ви згадували, що в житті Справжньої Людини завжди знайдеться місце для ратного подвигу. Як кажуть у народі, Душа — всьому міра!

Рігден: Абсолютно вірно... На жаль, сучасний світ залишає бажати кращого. Хоча... все тече, все змінюється. Як показує практика, ідеї глобального характеру реалізуються тільки тоді, коли вони спираються на єдині прагнення і дії більшості людей, на консолідацію зусиль у спільних інтересах різних груп. Так що ситуацію ще можна змінити самим людям, було би бажання...

Анастасія: То чого ж людям не вистачає для такого ратного духовного подвигу заради майбутнього всього людства? Можливо, у суспільстві просто недостатньо споконвічних Знань, які, по суті, колись поєднували всіх людей у їхніх головних духовних прагненнях?!

Рігден: Я вже казав, але все-таки сформулюю загально підсумок раніше сказаного. Враховуючи наявність у різних культурах знаків, символів, тих чи інших духовних зерен, будь-яка людина може зробити висновки, що Знання, як такі, були за всіх часів. Більше того, вони є й зараз. І якщо людина істинно бажає Духовного, вона може їх знайти.

Але справа в тому, що сучасна людина з її матеріальним світоглядом — це продукт нинішнього суспільства. А суспільство на цей момент, на жаль, має споживацький формат мислення, де люди все частіше стають жертвами Тваринного розуму, провідниками його Волі, рабами на його галерах. Адже перебуваючи у стані домінації Тваринного начала, людина буде бачити навіть у духовних Знаннях тільки ще одну можливість для одержання матеріальної вигоди, задоволення своєї значущості та інших якостей Тваринного начала. А отже, будуть множинні підміни й відсутність реального духовного росту навіть при наявності Знань як таких.

Не будемо навіть заглиблюватися в історію. Давай розглянемо простий приклад з твоїми книгами, який, по суті, типово характеризує ситуацію в цілому. Не встигли вони вийти у світ, як крім людей, що прагнуть до пізнань, відразу з'явилися ті, хто почав використовувати Знання з цих книг для підняття особистого іміджу і зміцнення авторитету, піару своїх концепцій від матеріального мислення, задоволен-

ня манії величі, своєї значущості. Деякі з них, прикриваючись цими Знаннями, почали називати себе «Учителями» або «наближеними», намагаючись у такий спосіб заробити на цій інформації якщо не гроші, то хоча б особистий авторитет. Але ж Знання для того й дані в книзі, щоб була можливість поширити їх серед людей у чистому вигляді, без посередників, які віщають від розуму, які через своє незнання або нерозуміння спотворюють їхню суть.

Цих людей, звичайно, шкода. Адже саме Духовне начало спонукає їх поділитися з людьми отриманою інформацією. А їхнє мислення, закодоване основами і постулатами попереднього досвіду (придбаного в різних релігіях, сектах), перенаправляє це бажання й силу, що йде від Душі, у прокреслене вже у свідомості матеріальне русло. Ось і виходить у їхньому виконанні ціла вакханалія: вони намагаються «вчити» інших, вказувати, як тим варто робити медитації, будучи егоїстичними натурами, не розібравшись у собі. Вони вважають, що їм дозволено вносити зміни в медитативні техніки, комбінувати, перекручувати, модифікувати їх на основі свого попереднього досвіду, набутого в різних сумнівних закладах окультичного і релігійного характеру. Загалом, намагаються «учити» інших від свого розуму людського. Але ж їхній віз і нині там.

У книгах подані точні інструменти, а ці люди, через своє незнання, намагаються їх зіпсувати. Але, як відомо, поганим інструментом хорошого не збудуєш. Так це відбувається нині, при твоєму житті, на твоїх очах. А що буде через сто років, не кажучи про тисячоліття, якщо, звичайно, у цієї цивілізації буде цей час?

Анастасія: Так, це правда. На жаль, таких людей чимало... Але все-таки набагато більше тих, хто перейнявся глибиною цих Знань, прагне змінити себе, стати Людиною, хто безкорисливо поширює цю інформацію. Є люди, які практикують медитації з книг, не виділяючи себе серед своїх друзів, з якими разом ідуть духовним шляхом, навіть якщо й мають трішки більше досвіду в цих практиках, ніж їхні товариші... Такі люди не кричать направо і наліво, але їхня духовна праця, у першу чергу над собою, видима по їхніх справах і вчинках.

Рігден: Добре, що такі люди є. Для них і даються Споконвічні Знання. Духовні інструменти треба використовувати для саморозвитку, прагнення до вищого. Так що Знання у суспільстві є, не вистачає лише переключення домінанти з позиції Тваринного начала на Духовне начало. Не вистачає твердого щоденного вибору, самостійної роботи над собою. Адже поки людина сама не захоче змінитися (особисто для себе, а не для хвастощів перед людьми), не отримає практичного досвіду роботи над собою, контролю над своїми думками і бажаннями, вона

буде плутатися в безлічі перекручених теорій і спотворених до невпізнанності практик, як у липкій павутині.

Коли людина стикається зі справжніми духовними Знаннями, вона відкриває для себе їх простоту, глибину і природність. Але, як відомо, теорія без практики мертва. Недостатньо лише знати про щось, потрібно ще й уміти застосовувати це знання на практиці. **Духовна робота над собою багатогранна в кожному дні. Вона передбачає не тільки працю за допомогою духовних інструментів, але й напрацювання чистоти думок, справ і вчинків, гідних звання Людини.**

При відсутності такої всебічної роботи над собою, навіть якщо людина одержала Знання, згодом вона запитуватиме сама себе: «Ось, я отримав ті або інші Знання, займаюся тими або іншими практиками, а що змінилося?» Тобто наявність цих Знань буде лише тривожити її черговими питаннями від розуму. А чому? Та тому що, коли людина старанно не працює над власним духовним преображенням, вона сповнена таємною надією, що ці Знання допоможуть їй змінити або покращити її матеріальне життя.

Анастасія: Інакше кажучи, така людина очікує швидких видимих змін для себе в матеріальному світі, який її оточує.

Рігден: Абсолютно вірно. Але що може змінитися в тому вузькому спектрі тримірного світу, який вона бачить і відчуває своїми п'ятьма матеріальними органами чуттів? Та ж цеглина, падаючи на ногу, буде викликати такий самий біль, спека і холод так само будуть приносити дискомфорт тілу, людина, як і раніше, буде відчувати потребу в їжі і сні. А її Тваринне начало так само буде тероризувати її тисячами бажань і жагою всіх задоволень матеріального світу. Людина, перебуваючи під впливом Тваринного начала, підсвідомо очікує якихось матеріальних змін у її житті, набуття магічної влади, яка дасть їй задоволення в чомусь, таємний вплив на когось тощо.

Анастасія: Тобто людина розглядає духовні Знання, за допомогою яких вона може духовно піднятися над матеріальним світом, з позиції жителя (Спостерігача) тримірного виміру. А матеріальне мислення у форматі цього виміру обмежується, як правило, таємними нездійсненими бажаннями від Тваринного начала... Ну правильно, що ще Тваринне начало може їй нашептати: «Ти ж не отримав за допомогою цих Знань таємної влади над іншими, і матеріальний німб над твоєю головою не засяяв перед натовпом. Де обіцяне піднесення?»

Рігден: Деяке нерозуміння духовних процесів, безумовно, присутнє у людини на перших етапах її роботи над собою. Зовні — так, нічого не змінюється, тіло зі своїми проблемами як старіло, так і старіє. Людина спочатку не помічає, що завдяки споконвічним Знанням вона набуває *інше*, вічне, набагато більш важливе, ніж все тримірне, матеріальне і смертне. Знання дають їй основу для процвітання в ній духовної сили і Мудрості. Відаючи про своє Тваринне начало, людина вже десь стри-має його прояви, десь зупинить себе, десь проігнорує погану думку, таким чином, змінюючи своє майбутнє, яке б незмінно відбулося, якби вона на ділі допустила розвиток думки від Тваринного начала в нега-тивну для її духовного ситуацію. Працюючи так над собою в кожному дні, вона десь комусь і словом допоможе, а десь своїм гарним вчинком іншим приклад покаже, поділиться духовним Знанням. І так людина все частіше буде робити свій *усвідомлений* щоденний Вибір у кожному дні, тобто «тут і зараз». А з таких «тут і зараз» і виткане все її життя. Так що такі сумніви характерні лише для того, хто перебуває на почат-ку свого процесу духовного розвитку. А той, хто вже міцно стоїть на духовному шляху, в корені змінюється сам, глибше усвідомлює зміст свого швидкоплинного життя. Такі люди поспішають у кожному дні зробити багато корисних справ для людей і для Душі, причому як за-планованих, так і зовсім випадкових, збільшуючи шанс своєї Особис-тості на духовне спасіння. Так що, перебуваючи на твердій позиції ду-ховного Спостерігача, маючи споконвічні Знання і працюючи над со-бою, людина одержує практичні ключі до самовдосконалення, вона знаходить зерна Істини, навіть якщо вони заховані в повному елевато-рі плевелівц.

Анастасія: Нині у людей, враховуючи розвиток інформаційних тех-нологій, є час і можливість проаналізувати помилки й досвід минулого людської цивілізації. Більше того, сучасні люди мають можливість ча-стково відстежувати ситуацію у світі з різних питань життя світового суспільства, завдяки тим же інтернет-технологіям. Багато фактів жит-тя і діяльності політиків та жерців усе частіше стають надбанням гро-мадськості. Це, звичайно, спричиняє відповідну реакцію з боку суспі-льства: люди перестають вірити представникам влади.

Багато людей почали розуміти, хто варить «суп» подій для народів, будучи у змові зі жрецькими і політичними кланами — «кухарями» на «кухні» світової політики, економіки і головне — ідеології. Багато лю-дей почали усвідомлювати, хто замовник, а хто виконавець. Але лю-дям нав'язане переконання, що цю ситуацію в суспільстві не можна змінити, що «так було споконвіків». Хоча, по суті, самі люди (народи) є виконавцями і учасниками всіх цих процесів, а також «споживача-ми» політичного або релігійного «продукту». Отож, багато з людей розуміють абсурдність цієї ситуації. Вони розуміють, що так жити бі-

льше не можна. Але не розуміють, що потрібно робити, аби життя в суспільстві справді стало кращим не на папері, а на ділі. Як змінити фарватер руху суспільства, щоб воно вийшло на шлях стимулювання в людині справжнього культурно-морального, духовного розвитку, а не продовжувало буксувати в згубній трясовині Тваринного начала з його споживацьким форматом мислення, війнами і чварами?

Рігден: Так, на жаль, у сучасному суспільстві вже давно сформувалася думка про безвихідність і незворотність цих процесів, але насправді вихід є і він дуже простий. Людям треба якнайчастіше оцінювати інформацію, щоденне життя і його події з позиції Спостерігача від Духовного начала, тоді вони більше будуть розуміти, як їм жити і що робити. Це аналогічне прикладу роботи над чистотою своєї свідомості: прийшла думка від Тваринного начала — ігноруй її, не віддавай їй уваги, краще більше приділи увагу добру, думкам, справам і вчинкам від Духовного начала. Так і в суспільстві: просто ігноруй все погане і збільшуй навколо себе гарне, створююче, добре. Не потрібно бути пасивним у справах суспільства, не створюй сам умови для процвітання в ньому стимулів, що активують в людях Тваринне начало, наприклад, розвитку гордині, того ж хабарництва, грошових, егоїстичних взаємин замість дружби і так далі. Коли люди припинять у своїй більшості підтримувати і втілювати в життя «волю» жерців і політиків, що стимулюють в народах агресію і якості Тваринного начала, тоді й у суспільстві зникнуть багато штучно створених проблем.

Просто треба розуміти, що всі ми люди, всі з одного зроблені. Ніхто з нас не вищий і не нижчий. Усі сидимо в одній бочці матеріальних нечистот, тобто всі ув'язнені в цьому матеріальному світі, у цьому смертному тілі з його «вічними проблемами і невичерпними бажаннями». І всім колись доведеться відповідати за своє прожите життя. Жерці й політики — це ті ж самі люди, які перебувають у тих же умовах і нічим від інших не відрізняються, крім непомірної жадоби земної влади і пристрасті до накопичення матеріальних цінностей.

Анастасія: Все правильно. Судячи з історії розвитку людської цивілізації, жерці (як і політики) за всіх часів залежали від підтримки народу, тому вони всіляко прагнули підвищити свій авторитет серед людей усілякими методами, переважно заснованими на страхах. А за фактом, якщо більшість людей припиняла підтримувати ту чи іншу релігію, вона згасала.

Рігден: Ти правильно помітила, згасала лише чергова релігія, як певний шаблон для суспільної свідомості, але не віра людей у Бога. Просто жерці цією вірою користувалися за всіх часів і на її основі створюва-

ли нові, вигідні для їхньої влади шаблони для закріпачення суспільної свідомості.

Анастасія: Свого часу, після однієї пам'ятної для мене бесіди з вами, я докладно вивчила питання про мотивацію і обґрунтування жерцями в різні часи важливості тієї або іншої релігії для свідомості народів. І знайшла багато цікавих фактів. Практично у всіх віруваннях акцент робився на обряді приношення *жертви* тому чи іншому богу, який і становив головну дію в релігійній церемонії. Сьогодні, наприклад, крім традиційних церемоній, це банальне грошове пожертвування за собою «на релігійні потреби».

Я пам'ятаю ваші слова, сказані ще тоді: «А люди хоч пам'ятають, що таке «жертва» Богу? Адже практично всі релігійні системи в різні часи були побудовані навколо обряду жертвоприношення. Чому з найдавніших часів «жертва» відігравала таку важливу роль у богослужіннях різних народів?» Те, що ви сказали далі, було для мене справжнім прозрінням. Не могли б ви і для читачів повідати про цей суттєвий для людства момент?

Рігден: Ну що ж, це варте того. Почну, мабуть, зі старослов'янського тлумачення слова «жертва», яке хоч і кумедне на слух, але відображає суть. Я вже якось розповідав, що слово «жертва», яке з'явилося в руській мові в XI столітті у зв'язку з поширенням релігії християнства, походить від дієслівного утворення — старослов'янського слова «жърж» («жеру», «творю жертву»). А «жеру» «жърж», у свою чергу, раніше у слов'ян використовувалося в значенні «жертви» (старослов'янське дієслово, що має індоєвропейську природу походження), тобто «поглинати». До речі, «поглинання» було пов'язане з давньоруським словом «живіт», що в давнину мало значення «життя». Від нього і виникло старослов'янське слово «животное» — у буквальному значенні «те, що живе». До речі, слово «животное» отримало широке поширення у Київській Русі саме в XI—XII століттях завдяки таємному оновленню споконвічного духовного Вчення (у тому числі і про чотири Істоти) Агапітом Печерським.

Анастасія: Виходить, старослов'янські капища, особливо ті, на яких були нанесені особливі знаки і символи, зовсім не були «жертovníками» як такими. Можливо, у деяких випадках це були загальновідомі місця, куди люди протягом століть приходили навчатися (за знаками і символами) духовних знань, обмінюватися своїм досвідом, як, наприклад, збиралися давні люди у своїх священних печерах, навчаючись за петрогліфами.

Рігден: Людям це буде легко простежити, маючи базові духовні знання... Отож, словом «жеру» («жърж»; «жерети») згодом почали позначати слово «жрець». Якщо простежити етимологію споріднених слів, то можна побачити, що раніше воно означало «той, хто вихваляється, нагадує про себе, звеличує». Звідси й пішло серед народу слово «жрець» у понятті, як би зараз сказали, реального споживача дарів, принесених умовному божеству. До речі, у давнину на Русі було таке слово «жерцовать», що також означало «жертви», «тріскати». Воно утворене від слова «жерц» — «хабарник, пригноблювач, грабіжник, кривдник». Так що народ точно підмічає, хто є хто в цьому світі. Якщо пошукати значення слова «жертва», то можна знайти, що воно позначає «те, що пожирається, знищується, гине». Це те, що віддають або втрачають безповоротно. Це самозречення, зречення від вигід або втіх.

У релігійних віруваннях багатьох народів світу жертва — це умилювальне або подячне приношення всяким божествам, в основному від плодів земних або царства тварин. Це «очищення від скверни і досягнення духовної чистоти». Візьмемо, для прикладу, Біблію, в якій згадується, що сини прабатьків приносили жертву Богу: Каїн — від плодів земних, а Авель — від стад своїх. У сучасних світових релігіях жертва розглядається як символ пожертвування зі свого достатку чогось такого, що любе і приємно самому.

Але якщо заглибитися в духовні витоки цих вірувань і символічних обрядів, то можна зрозуміти, що таке справжня жертва Богу, яка має на увазі відносини між Богом і людиною. **Справжнє жертвопринесення Богу — це коли людина на вівтар свого життя приносить у жертву своє Тваринне начало, тобто відмовляється від множинних своїх бажань, помислів, ілюзій швидкоплинних і тимчасових, відкриваючи таким чином собі духовний шлях до істинної Вічності — у світ Бога.** І колись давно, на зорі людства, людям це пояснювалося, що якості Тваринного начала подібні плодам земним, які спочатку приваблюють погляд, але потім швидко гниють. Тільки приносячи це короткочасне в жертву Богу, ти маєш можливість проникнути в Його Вічність, тобто, працюючи над собою, відмовляючись від спокус Тваринного начала. А якщо ти духовно розвиваєшся і робиш добро, допомагаєш пробудитися іншим людям, що живуть на інстинктах, подібно до тварин, то для Бога це схоже на радість твою, яку ти відчуваєш від доброго приплоду своїх стад.

Аж ніяк не випадково місце для жертвопринесення або спілкування віруючого з богами, яке нині люди називають вівтарем (від латинського «altaria», від «altus» — «високий»), первинно з давніх-давен позна-

чали просто у вигляді *знаку або символу*, в основному *квадратом, колом, овалом* (циліндром), формою *куба (ромба)*. **Всі ці накреслення служили зрозумілими символами духовних практик, які виконувала людина у зміненому стані свідомості, і в момент яких вона спілкувалася безпосередньо з Богом на глибокому чуттєвому рівні. А такий чуттєвий момент спілкування з Богом можливий тільки тоді, коли Особистість повністю занурена в цей процес і в ній домінує винятково Духовне начало. Роблячи такий Вибір на користь духовного світу, людина таким чином усвідомлено «жертвує» звичною в матеріальному світі домінацією Тваринного начала у своїй свідомості.** Пізніше, коли духовні знання почали втрачатися, люди почали споруджувати матеріальні вівтарі (з глини, дерева, металів) подібних символічних форм: це міг бути плаский круглий або *овальний* камінь, *квадратний* стіл, *куб* тощо. Вони почали встановлювати їх на *піднесених* місцях, у храмах, орієнтувати на певну частину світу і робити матеріальні жертвопринесення.

Анастасія: Справді, в релігійних системах відбулася дуже серйозна підміна.

Рігден: І вона полягає не тільки в підміні духовного світогляду на матеріальний. Це все одно, що втратити в собі світло, яке робить речі для твоїх очей зримими. Підміна сталася в самому корені світорозуміння людиною суті свого життя і навколишнього світу, цілей і завдань тимчасового перебування в цьому світі. Втрачена головна духовна складова, головний духовний орієнтир — служіння Богу і безперервний зв'язок з Ним. Тому свідомістю людей дуже легко оволодіває Воля Тваринного розуму. У результаті вони ілюзію цього світу приймають за суттєве. Навіть ті, хто в руках своїх тримає духовні знання поколінь, женуться за пилом цього світу — за матеріальною наживою і банальною владою над своєю паствою. Жерці від гордині визнали себе власниками цих загальнолюдських духовних знань і побудували на цьому прибутковий бізнес, в якому люди стають їхніми рабами і постійними спонсорами, тобто існують за вигаданою жерцями формулою: «дай гроші і служи нам». Втрачене важливе — *безоплатне служіння Богу і людям*, яке передбачає поширення і передачу споконвічних духовних Знань, що дають можливість злиття Особистості з Душею, самостійного досягнення людиною духовного звільнення.

Анастасія: Так, поневолив Тваринний розум сучасних людей. Як сказали б давні, людина замість вільного птаха, що прагне в духовну височінь, стала подібною на пташине перо, яке носить вітер по всій землі за своєю примхою. Серед людей давно помічено, що безмірне збіль-

шення матеріального прибутку і влади не призводить до покращення моральності.

Рігден: Абсолютно вірно. Так от, жертвопринесення існує з давніх-давен. Причому зверни увагу, воно було характерне для різних форм розвитку *релігії*: племінних, етнічних, державних, світових. В основному *у форматі релігії* до нього ставилися як до магічної дії, обряду принесення жертви (дарів) надприродним силам, духам, богам з метою виразити свою відданість цим силам і досягти, завдяки їм, скажемо так, певного впливу на стан матерії (людей і явища природи) надприродним для людини шляхом. При цьому використовувалися найрізноманітніші види жертвопринесення. Наприклад, кадіння запашних трав як очищення від скверни або прохання духів, богів про будь-що земне. Розвішування різнокольорових шматочків тканини для умилювання стихій в місцях «сили», «проживання» шаманських духів, на перевалах у горах, біля «святих джерел».

Анастасія: Так, відомі також принесення в жертву продуктів збирання, землеробства, аби був кращий урожай у наступному році або здобич на полюванні, щоб був кращий улов наступного разу. Приносили в жертву й худобу для більшого приплоду або як прохання про щось, пов'язане зі справами громади або людини в цьому світі.

Рігден: Правильно, тобто жертвопринесення в системі різних релігійних вірувань були найрізноманітніші, починаючи від невинного кадіння запашних трав і закінчуючи приношенням у жертву невинності, храмовим гомосексуалізмом, кривавими жертвопринесеннями частин людського тіла, та й самих людських життів. І в більшості випадків усе це здійснювалося жерцями для здобуття певної влади в матеріальному світі, тобто для земних цілей.

Анастасія: Найцікавіше, що це відбувалося не тільки в давнину, але практикується і нині як у релігіях, так і в закритих таємних окультних групах, у тих же Архонтів. І це незважаючи на те, що світова громадськість давно засуджує людські жертвопринесення і подібну дикість жерців сивої давнини. Впевнена, читачам, так само як і мені свого часу, вельми пізнавально буде довідатися, чому подібні жертвопринесення відбуваються протягом історії людства і це явище досить живе в людському суспільстві? Чому цьому приділялася і приділяється така пильна увага в релігійних структурах? Звідки пішла така підміна духовних знань на ревне служіння матерії цього світу?

Рігден: Це, звичайно, досить серйозне питання. Але раз нинішні люди вже починають і про це замислюватися, то, мабуть, варто повідати його глобальну суть. У матеріальному світі є *єдиний Тваринний розум*,

про який я вже не раз згадував. Сьогодні навіть сучасна наука фіксує окремі його прояви, в основному помітні в поведінці угруповань живих істот. Наприклад, починаючи від розмноження, нападу на клітини кворуму бактерій і закінчуючи колективною міграцією, агресією, самознищенням тварин і так далі. До речі, латинське слово «quorum» означає «яких досить», тобто достатнє число угруповання. У науці це явище називають колективним розумом. Почуття кворуму (особливо спрямоване на домінування, контроль, захоплення матерії, її пожирання) керує багатьма процесами як у мікро-, так і в макросвіті. В медицині, наприклад, було помічено, що ракові клітини поведуться разом як розумне угруповання. Навіть при впливі на них препаратами вони передають сигнали один одному і завмирають на якийсь час, тобто «спільно» блокують дію препарату. Кожна клітина, отримуючи певні сигнали від кворуму, змінює модель своєї поведінки, згідно з загальною поведінкою (колективним розумом). Тобто, по суті, це розумний організм у розумному організмі. Нині накопичилося багато досліджень у галузі біології про життя угруповань бджіл, мурах, мишей, пацюків, дельфінів, великих ссавців, у яких добре простежується домінування колективного розуму.

Прояви домінації однієї матерії над іншою існують скрізь, у тому числі і в космосі. Це ж помічено астрономами і в поведінці планет, зоряних систем. Наприклад, ось, недалеко від нас, у зоряних кластерах Чумацького Шляху розташовуються гігантські зірки, які за своєю суттю є вампірами. Це подвійні зірки, де одна із зірок просто перетягає на себе матерію у вигляді газу зі свого «партнера», до якого вона розташовується дуже близько. А потім і зовсім повністю поглинає цю зірку, відповідно, продовжуючи своє життя і стаючи на якийсь час зіркою супергігантом. Все те ж, за тими ж законами домінації матерії. Я вже не кажу про колективний вплив угруповань планет, галактик на процеси, що відбуваються в космосі, тобто те, що людство на сьогоднішній день ще не може вивчити, враховуючи недостатній рівень технічних можливостей. Але ці явища присутні і навіть сьогодні можна знайти безліч тому непрямих підтверджень.

Так от, підпорядкування єдиному Тваринному розуму властиве будь-якій матерії, у тому числі й людському суспільству, що складається з істот, які почасти мають матеріальну природу. Єдиний Тваринний розум має спільне начало (це він сам) і свої підрозділи у вигляді колективних та індивідуальних розумів. Образно кажучи, це як самостійний організм зі своєю багаторівневою структурою і організацією. До речі, слово «організм» пішло від грецького слова «organon», що означає «знаряддя, інструмент». Щоби простіше було зрозуміти всю його складність і злагодженість в управлінні, я наведу приклад на організмі людини, який функціонує, як єдине ціле.

Організм має різні рівні організації (молекулярний, клітинний, тканинний тощо). У ньому є загальний розум (мозок), що координує роботу всіх його біологічних систем і в такий спосіб підтримує життя організму. Також є системи, яким підпорядковані органи. Є органи, у яких клітини працюють у певному загальному ритмі. Є клітина, як нижчий щабель органічної індивідуальності, що володіє своєю будовою і здатністю до самовідтворення, існування і так далі. Але та ж клітина є частиною органів, частиною системи, частиною всього організму. Так і в структурі єдиного Тваринного розуму матерії. Там є багато підрозділів колективних та індивідуальних розумів, які щільно взаємодіють між собою, створюючи таким чином цілі системи в мікро- і макросвіті, підлеглі єдиному Тваринному розуму.

Анастасія: Раз мова йде про керовану матерію, виходить, до цього повинен мати якесь відношення Аріман?

Рігден: Абсолютно вірно. Аріман — це той, хто має владу над єдиним Тваринним розумом і використовує його для того, щоб виокремити, скажемо так, через матеріальні фільтри «чисту Душу» для світу Бога.

Анастасія: Я думаю, що будь-якій людині, яка стоїть на шляху самовдосконалення, буде цікаво довідатися, як діє Тваринний розум в людині.

Рігден: Він проявляє свою Волю по-різному: через Тваринне начало (через активність задньої і бокових Істот, коли вони працюють у його режимі), матеріальне тіло...

Анастасія: Так, враховуючи, що більшість людей ідентифікує себе винятково за відображенням у дзеркалі, думаючи, що тіло — це і є вони, як кажуть у народі, «справдешні».

Рігден: Якби людина була тільки тілом, вона би досконально знала всі найтонші нюанси управління ним і жила би тим, що керувала десятками тисяч всіляких життєво необхідних функцій і операцій, які відбуваються в її організмі постійно. Але тіло, як єдиний організм, в основному функціонує в автономному від свідомості Особистості режимі. А що людина бачить у своєму тілі без дзеркала? Що бачить тут і зараз із розплющеними очима у видимому світі? Вона бачить тільки те, що дозволяють їй два «віконечка» (ока), первинно призначені для спостереження за цим тримірним зовнішнім світом з «темної кімнати» своєї свідомості. Чи багато Особистість побачить і пізнає про себе або про різноманіття світу в такий спосіб? Хіба є думки й емоції про-

дуктом її свідомості? Та й чи відає людина, звідки і як вони з'являються?

Тваринний розум, так чи інакше, постійно впливає на людину через свій підрозділ — Тваринне начало, яке є частиною матеріального світу. У більшості випадків люди цього навіть не розуміють. Думки просто є і людина думає, що це її «власність». Людям складно піймати в собі дії та думки від Тваринного розуму, коли вони не знають про свою двоїсту природу і, природно, все це не відстежують у собі. Внаслідок чого прояви Волі Тваринного розуму вони сприймають як свої думки, бажання, емоції і так далі. **Людина, за фактом, вільна тільки у своєму Виборі, але вона не вільна від думок, тому що її свідомість (Спостерігач) насправді їх не продукує, вона лише вибирає між двох потоків: думок і стимулів від Духовного начала (Його Волі) або думок і бажань від Тваринного начала (його Волі). Тобто людина може вибрати Волю, що сподобалася їй, чи яка спокусила її, і прикласти до неї силу своєї уваги, яка породжує дію. Ось це і є ключовий момент Вибору людського.**

Анастасія: Так, людина всього лише вибирає, прийняти їй той чи інший настрій, що нахлинув, емоцію, думку, чи ні. Багато читачів це вже розуміють на практиці, відстежуючи свої думки протягом дня. Ось, наприклад, типова ситуація, яку описують люди у своїх листах: «Скільки вже разів помічала, начебто все добре, а потім раптом з'являється негативна думка або емоція і ні з того ні з сього настрої стає пригніченим. Виникає апатія до всього, почуття внутрішнього напруження, занепокоєння, страху. Але я ж цього не хотіла, це відбувається немов саме по собі, ніби попри моє бажання. Найцікавіше, якщо починаєш просто ігнорувати погані думки або емоції, що раптово нахлинули і цілеспрямовано зосереджуватися на чомусь гарному, наприклад, позитивних думках або добрій справі, то згодом цей негатив відступає, начебто цього стану і не було зовсім. А якщо піддаєшся поганому настрою, починаєш себе жаліти і так далі, загалом, віддаєш свою увагу негативним емоціям, то такий стан тільки збільшується і починає в тобі жити, точніше, як паразит, отруювати твоє життя. Після цього навіть якось важкенько сідати в медитацію, просто змушую себе. Але зате коли вже виконуєш духовну практику, ось тут уже справді переключаєшся на рідний тобі стан внутрішньої свободи, на почуття величезної Вдячності і Любові до всього суцього, на чистоту почуттів...».

Рігден: Безумовно, у цьому переключенні, ігноруванні думок від Тваринного начала, виборі й утвердженні домінації Духовного начала і є суть роботи над собою. Тваринний розум змушує людей протистояти своїй духовній природі, вірити тільки у верховенство матерії, у своє «неподільне», «нетлінне» матеріальне тіло. Коли людина впадає в де-

пресію, займається самоїдством або ж, навпаки, окутана мріями матеріальних бажань у гонитві за земною славою, багатством і так далі — все це свідчить про те, що на цей момент вона, сама того не помічаючи, підпорядкована Волі Тваринного розуму і легко керована його системою.

Анастасія: Людина, по суті, може відстежити моменти прояву Тваринного розуму за наявності захоплюючих думок і матеріальних бажань від Тваринного начала.

Рігден: Так, але за умови, якщо людина буде *відстежувати* появу в собі подібних думок і бажань, а не брати участь у цьому процесі і не підсилювати його. Управління Тваринного розуму життям людини настільки повсякденне, що сама людина цього практично не помічає, списуючи його прояви на свої думки, бажання, звички, характер і тому подібне. Але явне підпорядкування Волі Тваринного розуму простежується в діях так званого психологами експресивного, а ще більше — діючого натовпу, якщо ключовим моментом у його активації є домінація Тваринного начала. Це і є верховенство Тваринного розуму, його прояв через колективний розум у натовпі, «що біснується».

Взагалі, треба розуміти, що всі «характерні» індивіди у натовпі дуже швидко втрачають свою «індивідуальність». Вони стають податливими в загальному тиглі колективного розуму. У такому середовищі всі стрімко заражаються загальним збудженням, імпульсивністю, швидкодіючою, неосмисленою взаємною чуйністю. Загалом, люди в юрбі знеособлюються і стають масою. Індивід втрачає самосвідомість, у ньому пробуджуються пориви й емоції, характерні *для спільної Волі натовпу*. Причому ці пориви й емоції вже не піддані обмеженню і звичному для людини щоденному контролю, який зазвичай здійснює вона над ними. Тобто людському співтовариству властивий колективний розум (підлеглий Тваринному розуму), враховуючи те, що люди також є частиною матеріального світу.

Є суттєва відмінність, коли людина знаходиться у натовпі і підпорядкована Волі Тваринного розуму, і коли людина перебуває в групі людей, але кожен у ній зберігає свою істинну індивідуальність. У першому випадку в її свідомості йде повне домінування Тваринного начала, воно звужене, і в ньому активні лише матеріальні бажання і стимули, тваринні інстинкти, а Духовне начало блоковане. У натовпі індивід анулюється як Особистість, є лише організм натовпу з єдиним Тваринним розумом. А ось коли в людині домінує Духовне начало, і вона перебуває в групі однопумців, які, наприклад, разом роблять загальну добру, творчу справу, то вона зберігає свою справжню індивідуальність, під якою мається на увазі зв'язок її Особистості з Душею (Бо-

гом). Вона може відчувати інших людей, бути з ними, як говориться, на одній хвилі, радіти їхнім успіхам, але свідомість у неї буде, як і раніше, розширена, і вона буде зберігати свій постійний індивідуальний зв'язок з Душею через свою увагу і глибинні почуття. Аналогічний процес відбувається і при колективних медитаціях, коли люди разом виконують духовну практику, але кожен має особистий зв'язок зі своїм Духовним началом.

Анастасія: Коли в суспільстві втрачені базові споконвічні Знання про Духовне начало, а відгомони, що залишилися, ґрунтовно перероблені релігіями, людині важко зрозуміти, що таке домінування в суспільстві і кожній людині Волі Духовного начала. Нині це звучить як переказ «про рай на землі». А от стосовно домінування у натовпі Волі Тваринного розуму, прикладів предостатньо, хоча люди в масі своїй не розуміють суті невидимого джерела впливу, з якої причини це явище взагалі властиве людському суспільству. Сучасна наука має вже чимало досліджень у питаннях соціальної психології, вивчення проблематики поведінки натовпу. Якщо з ними ознайомитися, то можна зрозуміти, що для того ж агресивно діючого натовпу досить характерні всі ознаки Тваринного начала.

Наприклад, *агресивний натовп* рухомий єдиною емоцією гніву і злості, сліпої ненависті. І ця далека до духовної природи людини Воля направляє дії людей у натовпі на руйнування й убивства собі подібних. *Панічну юрбу* охоплює єдина емоція страху. Піддані її впливу люди, як і будь-яке стадо тварин, рятуючись втечею, у паніці можуть затоптати один одного. Люди втрачають у цей момент людяність, стають істотами з домінацією тваринних інстинктів, що називається «втрачають голову» від страху і бажання врятувати тільки себе. Домінуючими емоціями так званого *корисливого натовпу* є такі якості Тваринного начала, як жадібність, бажання мати більші матеріальні цінності. Або, наприклад, *повстанський натовп*, який є незмінним атрибутом усіх революцій і переворотів. Типовий провідник Волі Тваринного розуму, якщо розглянути, які він робить дії у своєму «безумстві»: знищення людей, погроми, підпали, прагнення до захоплення зброї, схильність до сваволі, буйства, лютості і так далі.

Рігден: Абсолютно вірно. В основі — емоція-провідник Волі Тваринного начала, а також все ті ж закони впливу і боротьби за домінацію однієї матерії над іншою. Людство здебільшого хоча й не має навіть загального уявлення про вплив на нього Тваринного розуму, однак питання про часткові його прояви на зразок таких різних видів поведінки юрби вивчається ретельно, особливо спецслужбами різних країн. Навіть більше, розробляються і впроваджуються технології, які ви-

користовують факт таких несвідомих дій людей у натовпі для досягнення певних політичних або релігійних цілей.

Наприклад, давно відомо, що найбанальніша вулична подія, взяти хоча б дорожньо-транспортна, збирає випадкову юрбу у вигляді зацікавлених перехожих. Ця юрба заражається однотипними емоціями того, що сталося, тобто відбувається так звана психологами «циркулярна реакція» (наростаюче емоційне зараження у натовпі). Починається це, зазвичай, з обговорення хто що бачив, хто як їхав, як повертав і хто з водіїв винен. А от закінчитися таке нагнітання емоційних пристрастей цілком може швидкою трансформацією юрби з *оказіональної* (випадкової; від латинського слова «occasio» — «випадок») в *експресивну* зі зміною теми обговорення ДТП на пошук винного в жахливій якості доріг, поганому житті й відсутності порядку в суспільстві. При підігріванні подібних емоцій недалеко й до трансформації юрби в *діючу*.

Мабуть, для кращого розуміння, як саме це відбувається, наведу класичну схему використання спецслужбами технологій зміни влади, заснованих на подібних ефектах зараження натовпу. Причому такі методи практикують як конкуруючі держави, так і власні служби в різних країнах. Наприклад, приблизно в однаковий час у різних кінцях столичного міста «раптом» відбуваються дорожньо-транспортні пригоди. Звичайно, виникають випадкові натовпи «роззяв», серед яких виявляються фахівці, здатні перетворити своїми розмовами *оказіональний* (випадковий) натовп у діючий і спрямувати його на погроми й безладдя, на усунення одного режиму іншим. Також подібне зараження натовпу, тільки іншими шляхами та інші різні схеми, що викликають прояв Тваринного розуму в масах, можна відстежити за серією підготовлених і штучно здійснених кольорових революцій у різних країнах світу.

Анастасія: Сумно те, що більшість людей не відають про це, як результат — ці технології дотепер спрацьовують у натовпі. Якби людина знала про них, вона не була би черговим пішаком у чужих руках, і усвідомлено не піддалася б на чужу для її Духовного начала Волю, і не була би її активним провідником, обтяжуючи свою Особистість вантажем матеріальних домінант. Але можливо, що це ще відбувається через звичку людини жити, віддаючи в повсякденному житті перевагу думкам і емоціям свого Тваринного начала. До того ж людина схильна копіювати поведінку оточуючих. А багато хто сьогодні не опікується охайністю своїх думок.

Можливо, тому в суспільстві «тваринний настрій» передається значно частіше і швидше, ніж щось хороше, духовне, позитивне. Причому поширюється серед населення з такою швидкістю, мов вогонь бікфор-

довим шнуром. Багато людей зустрічається з такими явищами, але, на жаль, не завжди їх усвідомлюють. Наприклад, зустрічають своїх знайомих або родичів, а ті, як правило, починають розповідати про когось, з ким вони сьогодні або в найближчі дні зустрічалися, розмовляли, і хто на них справив сильне враження своїми негативними вчинками або словами. І що цікаво, людина не просто передає слова «збурювача свого спокою», вона намагається точно скопіювати його гнів, акцент на тих або інших словах, показати його жести. Інакше кажучи, при передачі цієї інформації вона охоплена тими ж емоціями і силою від Тваринного розуму. І до того ж, сама того не розуміючи і не усвідомлюючи, вона, як провідник, намагається передати їх далі, насильно нав'язуючи негатив уже своїм знайомим, друзям, колегам по роботі, домашнім. Загалом, враховуючи, як це явище поширене у світовому суспільстві, скільки разів за день це здійснюється різними людьми в масштабах людства, досить сумна вимальовується ситуація.

Рігден: Просто людям треба розуміти причину таких ситуацій, ігнорувати Волю Тваринного розуму і не бути черговим її провідником. А якщо ні, то, якщо людина буде в цей момент приділяти багато особистої уваги, наприклад, розмові, що її захопила, то сама буде цим заражатися і ставати наступним провідником Тваринного розуму. Як результат такого зараження, людина буде прагнути розповісти цю «новину» іншим своїм знайомим, причому часто, з підступом від Тваринного начала (як привід обмовити або принизити когось, посміятися над кимось) і неодмінно з таким же копіюванням емоцій. Тваринне начало сильне в людях, коли вони про нього не знають і не відслідковують його прояви в собі.

Анастасія: Цікаво ще те, що звістки про щось гарне, добре і тим більше про щось значуще в духовному змісті поширюються не так швидко, як у випадку з емоційними новинами від Тваринного начала. І що характерно, людина, передаючи добрі звістки, намагається це сказати своїм голосом, немов відтворюючи якусь мудрість з цієї новини, ніби особисто від себе.

Рігден: На жаль, сучасні люди не так часто служать провідниками від Духовного світу. Тому вони бачать події по телевізору, але не бачать їх без нього, вони слухають слова людини, але не розуміють її без слів, вони вміють читати книги на різних мовах, але не вміють читати книгу свого життя. Вони прагнуть іти за течією ріки свого життя, стають проти течії, шукаючи в цьому зміст, але не розуміють, що зміст їхнього існування на іншому березі. Багато живуть просто мертвою видимістю речей, сліпо служачи Тваринному розуму. А потрібно жити тим, з чого зароджується творіння, потрібно жити духовним створенням, служити Духовному світу. Тільки тоді людина буде бачити події, розуміти лю-

дей і вміти корегувати своє життя з позиції Спостерігача від Духовного начала.

Анастасія: Ще хотілося б торкнутися однієї з наболілих тем сучасного суспільства — про залежність деяких людей від алкоголю і наркотиків. Свого часу ви розповідали, як Тваринний розум підкоряє Особистість своїй Волі через ці отрути, як непомітно для неї розвивається залежність від них і що людина втрачає, потрапляючи під такий чужий її духовній природі вплив.

Рігден: Так, це особлива тема. Один із способів Тваринного розуму повністю підкорити собі людину — спровокувати в ній бажання вживати алкоголь або наркотики. **Коли людина починає вживати алкоголь або наркотики, Тваринний розум починає повністю домінувати над нею, поневолювати, блокуючи будь-які можливості прояву сили від Духовного начала.** На рівні нейрофізіології відбувається дисбаланс, багато нейронів мозку блокуються. Людина вже погано сприймає інформацію. Але зате в ній активно домінує Тваринне начало, їй здається, що вона «герой», що їй все дозволено в цьому світі. Така ось мильна бульбашка (ілюзія) виникає в принципі не через те, що людина є такою насправді, а просто тому, що відбувається збій у системі роботи мозку, стан свідомості Особистості переключається в інший режим, де відбувається повне підпорядкування Тваринному началу. Для Духовного начала в людині — це крах, це те саме, що, образно кажучи, Душу помістити в смертельно отруйне середовище. Її сила і так частково блокується «світлофільтрами»-субособистостями, а така тотальна домінація Тваринного начала в новій Особистості просто позбавляє її останнього шансу й надії. **Алкоголь і наркотики роблять з людини слухняного раба Тваринного розуму і навіть у невеликих дозах убивають у ній паросток духовного.**

Згодом у людини розвивається алкогольна або наркотична залежність, яку вона всіляко заперечує. При цьому людина завзято продовжує вживати цю отруту, посилаючись на будь-які причини (традиції, свята, дні народження, похорони, особисті стреси і так далі). В результаті вона не помічає, як втрачаються її духовні основи, як ця залежність переростає у зведення її людської природи до рівня тваринних інстинктів, як деградує Особистість. Я вже згадував, що люди, які перебувають у стані алкогольного сп'яніння, неадекватні в сприйнятті інформації. У більшості випадків усе, що в момент алкогольного сп'яніння (вважай отруєння) в них домінує, — це думки вголос від Тваринного начала про себе улюбленого, про предмети своєї гордині, про свої несправджені егоїстичні бажання, нереалізовані, непомірні амбіції. Це справді істинна трагедія і в першу чергу для самої Особистості.

У людей, які серйозно займаються своїм духовним розвитком, організм просто фізично не переносить ці отрути (алкоголь, наркотики). Чому? Та тому, що при вживанні цих токсичних речовин порушується тонкий зв'язок з іншим, духовним світом, втрачаються, кажучи сучасною мовою, екстрасенсорні можливості. Перебуваючи під впливом алкоголю або наркотиків, людина не здатна зчитувати інформацію, що йде з невидимого світу, її надприродні здібності просто гаснуть. Все, що вона сприймає у цьому стані, це прояв Волі Тваринного розуму, яку людина вважає своїми думками і бажаннями.

Про це було відомо з давніх часів. Про це добре знають і нині. Наприклад, в Радянському Союзі існувала сильна система Спецслужб, що включала в себе, в тому числі, відділи, які займалися вивченням паранормальних явищ і розвитком екстрасенсорики в деяких своїх співробітників, наприклад, сліперів. Так от, з їхнього раціону харчування виключали навіть кефір, не кажучи вже про існуючу сувору заборону на алкоголь і наркотики. Куріння в принципі дозволялося, нікотин і смоли хоч і дають інтоксикацію організму, але не блокують дзеркальні нейрони, а отже, дозволяють безперешкодно працювати з невидимим світом, зчитувати необхідну інформацію.

Так що людина, що вживає навіть невеликі кількості алкоголю, неважливо протягом якого періоду, духовно деградує як Особистість. **Якщо з'являється бажання вжити алкоголь або наркотики — це перші симптоми, що ти перебуваєш під владою свого Тваринного начала.** Значить, потрібно вживати заходів для переключення домінанти свідомості, акцентувати більше уваги на якихось позитивних моментах, занятті спортом, фізичною працею. Треба відзначити, що якщо людина повністю кидає пити або вживати наркотики, організм згодом відновлюється, і людина отримує шанс духовного розвитку своєї Особистості.

Розум матерії дуже активний. Це його прояви, коли «невіруючим» людям з матеріальним мисленням нав'язують думки про досягнення за допомогою алкоголю або наркотиків якоїсь «безмежної волі». Це його прояви, коли «віруючим» людям нав'язуються думки про отримання за допомогою алкоголю або наркотиків нібито однієї з «можливостей» якогось таємного пізнання або осягнення «духовних вершин». Усі ці думки — ілюзія Тваринного начала, яка, так чи інакше, підштовхує людей до постійної залежності від Волі Тваринного розуму, створює привабливі мислєформи, пов'язані з прийняттям чергової дози цієї отрути.

Анастасія: Багато хто просто не бачить очевидних фактів, не замислюється, чому так відбувається з ними, з їхніми знайомими, чому досі ця проблема існує в суспільстві. Вони не ставлять собі питання: «Як виникає і формується стійка алкогольна залежність? Хто її штучно впровадив у суспільство і хто активно підтримує таку смертельну для Духовного начала «традицію?»» Але ж людина губить не тільки себе, свою Особистість, але й створює проблеми в суспільстві, що її оточує.

Особливо це біда, коли на людині лежить відповідальність за родину, за дітей. Адже справа не в тому, скільки вона змогла забезпечити своїм дітям матеріальних благ. Справа в тому, скільки людина змогла дати їм духовних цінностей *своїм прикладом життя*. Адже діти — це не особиста власність і не «милиця», на яку людина планує спиратися у старості. Це в першу чергу нові Особистості, у яких свідомість є чистим аркушем. Вони потрапили в цей світ, так само як і всі, щоб знайти свій шанс духовного звільнення. Ці нові Особистості фактично з малоліття спостерігають і переймають досвід життя попередніх поколінь від авторитетних для них людей, в основному від батьків, які багато в чому служать їм прикладом. Якщо в сім'ї існують «традиції», пов'язані з вживанням того ж алкоголю, то дітям з дитинства наочно нав'язується негативний досвід і установки залежності від Тваринного начала, які демонструють дорослі, випиваючи, наприклад, на домашніх святах. Люди вважають це невинною дією, тому що не розуміють її суть і віддалені наслідки.

Рігден: Вони не розуміють, яке горе цим зачинають, прирікаючи на страждання Душі не тільки своїх дітей, але й майбутніх їхніх нащадків. Однак ситуація поправна, якщо люди почнуть працювати в першу чергу над собою, якщо вони будуть активно змінювати саме суспільство, в якому вони живуть, у кращий бік. Та й що стосується суспільства. Тут потрібно дивитися в корінь, хто популяризує алкоголь і наркотики серед людей і чому це робиться досі? Ці відомості цілком можна знайти й сьогодні. Першими, хто почав вводити наркотики і алкоголь у масове вживання народом, були жерці й політики, які бачили в цьому свої очевидні вигоди. А чому? Та тому що, як я казав, за допомогою наркотиків і алкоголю блокується духовна складова Особистості, і людина вже легко піддається впливу чужої Волі. Провідникам від Тваринного розуму стає простіше нею керувати, маніпулювати її свідомістю, як частиною натовпу («біомаси»).

Достатньо подивитися на реалії сьогоднішнього дня. Чому при всій видимості боротьби з цими явищами в усьому світі насправді все це негласно заохочується? Іде та ж сама, що й у давнину, але тільки вже більш масова пропаганда і поширення алкоголю і наркотиків не тільки через саму продукцію та її рекламу, але й через формування стерео-

типів, їх впровадження в масову культуру суспільства. Наприклад, через масований вплив засобів масової інформації, а також популярні культурні проекти, художні фільми. Адже через образи кумирів та їхні «звички» легше всього шаблонно кодувати людину, підкоряти її системі, тому що будь-який індивід, як я вже говорив, схильний до наслідування. Загалом, не все так просто, як здається на перший погляд.

Анастасія: Це, на жаль, правда сьогодення.

Рігден: Але знову-таки, хто заважає людям самим навести порядок у суспільстві? Хто заважає Особистості дисциплінувати свої думки? Все в руках самих людей. Просто самому потрібно служити гарним прикладом для інших і хоча б створювати навколо себе і свого оточення сприятливу щодо цього обстановку, не заохочувати людей на вживання алкоголю і наркотиків і самому не створювати умови для поширення серед людей цієї тваринної залежності. Робити все можливе для популяризації в масовій культурі духовних знань, культурно-моральних цінностей, прикладів образу справжньої Людини.

Анастасія: Сподіваюся, люди переймуться цим знанням. І якщо можна, освітіть, будь ласка, ще кілька моментів відносно Тваринного розуму. Ви сказали, що він в основному діє через колективні та індивідуальні розуми, тобто через свої підрозділи. Не могли б ви більш розширено пояснити його прояви на прикладі людського суспільства?

Рігден: Ці процеси можна відстежити як у мікро-, так і макросвіті. Люди, завдяки двоякості своєї природи, можуть не просто усвідомлено підійти до їхнього вивчення, але й створити своє суспільство справді на духовній основі. Адже при духовному розвитку людина має можливість бути Спостерігачем від Духовного начала і, відповідно, розуміти прояви Тваринного розуму. Вона здатна відстежувати його дії і корегувати власний розвиток, не допускаючи втручання цієї Волі, яка чужа її духовній природі, у своє життя. Так і в суспільстві. Наприклад, зараз уже є чимало наукових праць з вивчення й відстеження природи масових настроїв. Тільки зводяться вони здебільшого до підсумків політичного і жрецького керування народними масами. Але суть не в цьому. Навіть у цих роботах можна знайти досить цікаві моменти.

Настрій — це психологічна похідна. Суб'єктом масових настроїв є якась маса (велика кількість людей, юрба), яка об'єднана за рахунок дії якогось фактора. Таким фактором можуть служити *емоції, почуття* та інші психологічні прояви, що відображають поведінку людей. Поштовхом до утворення маси слугують *чутки*, як правило, *негативного характеру*. Вони породжують у людині приховане невдоволення (через активування задньої і бокових Істот). Про те, як швидко поширю-

ються такі чутки і як люди охоче служать провідниками Волі Тваринного розуму, ми вже говорили. Якщо більшість людей *вірять* таким чуткам, тобто вкладають у них *силу своєї уваги*, то відповідно, самі стають носіями цієї Волі, сприяючи її поширенню далі.

Як правило, ланцюжок чуток вибудовується на протиставленні «ми» і «вони». Свідомість людей зашорюється поточною ситуацією і вони не бачать кореня, справжньої причини, що породила вогнище напруги. Тому люди збираються в юрби на вулиці, бажаючи поліпшити своє життя, а закінчується це в результаті розчаруванням і погіршенням їхнього життя або просто кривавими побоїщами. В історії достатньо прикладів, коли люди, що вийшли на вулицю, навіть просто для мирної підтримки якогось руху, потрапивши в юрбу, потім самі не розуміли, що особисто з ними відбулося, і що змусило їх бігти з усіма і громити інфраструктуру свого ж міста, у якому їм завтра жити.

Так от, масовому настрою притаманне: стимул, реакція на нього і готовність до дії. Виникає така маса ситуативно і реагує на одні й ті ж стимули ідентичним чином. Поєднує її психічний зв'язок, який, своєю чергою, утворюється знов-таки з *подібних емоцій та імпульсів*. Це особливий психічний стан, однорідний для більшості людей. Причому звичайно він містить у собі певний деструктивний заряд і має приховану негативну спрямованість. Якби люди мали можливість фіксувати рух енергії мислеформ у натовпі, то вони б побачили, що вона має вигляд *спіралі, що розкручується проти годинникової стрілки*. Одні й ті ж слова та емоції відтворюються знову і знову, збільшуючи свою інтенсивність за рахунок більшого збудження самих провідників, що заводять один одного, і підключення (захоплення) свідомості нових людей, які бажають послухати ораторів або розібратися в ситуації. Потім починається пошук винного, якому приписуються всілякі негативні якості. І, зрештою, ситуація може розвинути до виплеску всієї цієї негативної енергії маси на будь-який найближчий чи заданий об'єкт або фізичних осіб, які, на «думку» натовпу, мають якусь співпричетність до винуватців їхніх бід або безпосередньо є ними. До речі, якщо таке збудження один одного і кружляння по плітках відсутні, то цей настрій швидко втрачає силу.

Анастасія: Так, традиційний пошук «цапа відбувайла» властивий для домінації Тваринного начала в людині. Тільки тут усе це проявлене в єдиній масі, підданій впливу Волі Тваринного розуму.

Рігден: Абсолютно вірно. Необхідно звернути увагу, що Тваринний розум проявляє свою Волю не тільки у настрої маси, яка несе явний деструктивний заряд, але й у прихованій обороні того, що він уже вважає своєю «власністю». Зараження Волею Тваринного розуму в

масі відбувається досить швидко, подібно поширенню вірусу. При цьому натовп, підданий цій Волі і керований нею, бездумно відкидає все те, що порушує і протистоїть їй або якимось намагається зламати цей наносний стереотип. Ця маса, як єдине ціле, спрямовує свій негатив проти потенційного порушника цієї Волі. Також характерно, що всі устремління натовпу, який перебуває під впливом Тваринного розуму, поверхові й наносні. Вони порожні за змістом, у них немає глибинних почуттів, зв'язку індивіда зі своїм Духовним началом. Надалі, коли людина залишається наодинці з собою, не може пояснити, чому вона поводитися настільки неадекватно і протиприродно під час перебування у натовпі, що біснувався. А відповідь проста: в момент перебування в масі вона була всього-на-всього лише одним із провідників Волі Тваринного розуму.

Анастасія: Так, в принципі такі прояви десь ідентичні як у суспільстві, так і в «нападках» Тваринного начала на індивіда. Наприклад, у книгах святих старців можна знайти приклади їх боротьби зі своїми «страстями». В тому числі там згадується і про те, що коли людина перебуває в духовному стані, то, кажучи нашою мовою, Тваринне начало починає всіляко випробовувати її не тільки спокусливими думками, але й навіть погіршенням стану здоров'я, агресією з боку людей, що її оточують і так далі. Тобто своїми проявами через видиму і невидиму матерію.

Подібні приклади можна відшукати не тільки в літературі, але й відстежити на практиці, наприклад, як по-різному люди реагують на Знання, які завдяки вам були дані і зафіксовані в книгах. Є люди, які, прочитавши їх, почали духовно пробуджуватися, розширювати свій кругозір пізнання, намагатися дисциплінувати свої думки. Вони всього лише почали займатися відстеженням у собі Тваринного начала, ніяк не видаючи свій інтерес до духовної роботи над собою в зовнішньому світі. І по суті багато хто з них відзначив, як тільки вони відповідально почали підходити до цієї роботи над собою, на них ішла агресивна атака Тваринного начала. Причому, як з боку їхнього оточення (знайомих, близьких, друзів, які найчастіше самі піддані активації в них Тваринного начала), так і з боку «власної свідомості». Тваринне начало чинило відчайдушний опір у відповідь на замах на його владу у свідомості людини, «непорушність» шаблонів мислення, які вкорінилися. Навіть більше, деяким людям, особливо наполегливим у духовній роботі, зненацька надходили агресивні дзвінки беззмістовного характеру від далеких родичів, колишніх знайомих, у тому числі й від тих, про кого давним-давно вони і не чули. Але найчастіше, особливо на перших етапах роботи над собою, на порожньому місці виникала агресивна атака з боку оточення на роботі, вдома, причому знов-таки від тих, хто більше за інших підданий впливу свого Тваринного нача-

ла. Останні, мабуть, навіть не підозрювали, що в той момент всього лише були провідниками атаки Тваринного розуму.

Рігден: Це природно. Тваринний розум буде всіляко викручуватися, щоб повернути людину, яка духовно пробуджується, у стару колію звичної домінації Тваринного начала, повернути колишню владу над «гвинтиком», що відкручується, у своїй матеріальній системі. Його завдання розбудити в людині звірячий страх, змусити, щоб вона повірила у верховенство матерії, її сили і закони, щоб людина духовно здалася. Але насправді вибір завжди залишається за Особистістю. Завдяки процесу духовного розвитку, людина пізнає не тільки себе, але й невидимий бік навколишнього світу. Вона починає відрізняти реальність від тієї ілюзії, яку раніше вважала дійсністю. Людина, відчуючи свою істинну духовну природу, починає втрачати страхи, нав'язані Тваринним началом. *Вона починає відчувати свою Душу і її світ, розуміти, що коли сама є Провідником Волі Духовного начала, то тоді для неї, по суті, не існує перешкод у матеріальному світі.* Тому коли людина перебуває в такому ясному, розширеному стані свідомості, Тваринному розуму, щоб повернути колишню владу над цією Особистістю, залишається лише «вартувати», коли вона послабить свій духовний контроль, піддається на емоції, спокуси якимись думками, бажаннями від Тваринного начала. Це треба просто розуміти і не піддаватися на його хитрості. Але головне у всьому цьому процесі активності Тваринного розуму під час духовного пробудження людини це те, що сама людина, перебуваючи на позиції Спостерігача від Духовного начала, отримує практичний досвід і розуміння того, перед чим безсилий Тваринний розум.

Єдине, чому Тваринний розум не може протистояти, — це духовній силі. Тобто, коли людина вже свідомо обирає духовний шлях і живе своїм внутрішнім духовним світом, своєю глибиною, чуттєвим взаємозв'язком через свою Душу зі світом Бога, коли вона вміє не тільки приструнити, але й контролювати своє Тваринне начало і його множинні прояви у вигляді різних емоцій і бажань. Звичайно, такий «бойовий» досвід у деякому сенсі набувається завдяки атакам з боку Тваринного розуму, який викликає на себе людина, що духовно пробуджується. Свідомість стає полем битви. Але результат перемоги того вартий, адже людина будить у собі духовні сили, зміцнюється в них, глибше розуміє реальність і зміст свого існування і починає усвідомлено прагнути до Бога, в Духовний світ, тобто у Вічність.

Духовна сила, дана людині, величезна. Якщо більшість людей у сучасному суспільстві зможуть усвідомити цю просту Істину, зрозуміють усю тлінність і тимчасовість матерії, що оточує їх, і почнуть духовно пробуджуватися, то це незмінно позначиться на всьому людському су-

спільстві в цілому, і монада перевернеться. Отоді й настане те золоте тисячоліття, про яке споконвіків мріють люди.

Анастасія: Все починається з першого кроку в духовному напрямку індивіда, як одиниці структури цього суспільства. Тому для кожної людини важливо знати свою істинну природу, те, перед чим безсилий Тваринний розум, як відстежувати його прояви в собі і не допускати його домінації та насильства над своєю Особистістю.

Рігден: Абсолютно вірно і це набагато простіше, ніж людям здається, коли вони перебувають у стані духовної бездіяльності. *Людині потрібно просто не дозволяти Волі Тваринного розуму ставати її реальністю.*

Але повернемося до нашої розмови відносно матеріальних жертвоприношень. Знання про існування колективного та індивідуального розуму також були присутні в суспільстві того часу як невід'ємна частина духовних знань. Розуміння своєї двоїстої природи допомагало людині зробити усвідомлений вибір, якому з начал (Духовному або Тваринному) присвятити своє швидкоплинне життя і чийй Волі служити. До речі, на основі споконвічних Знань про колективні та індивідуальні розуми пізніше й почали розвиватися ті ж архаїчні вірування: тотемізм, анімізм, фетишизм, аніматизм, шаманізм. Наприклад, тотемізм. Початково тотем взагалі означав *певний знак*, через який людина, яка володіла духовними Знаннями, могла впливати на природні стихії, процеси, тваринний світ, тобто на матерію. І вже набагато пізніше, через спокусу людей магічними практиками, зростання домінації в суспільстві Тваринного начала, бажання досягти достатку і матеріального благополуччя, люди перевернули все це в культ тотема, у цілий комплекс вірувань у надприродне «споріднення» між племенами і певними тотемами (тваринами, рослинами, явищами природи, неживими предметами). І знову-таки, на чому був зроблений акцент? На проханні людей, щоб Тваринний розум «поділився з ними силою», тобто надприродною силою для досягнення якихось земних благ, для наділення їх владою над іншими людьми і так далі. Як відомо, подібне притягає подібне.

Так само виникли магія, анімізм (віра в духів і потойбічних істот), фетишизм (поклоніння неживим предметам — фетишам, наділеним, на думку людей, надприродними силами). Так само з'явилися аніматизм (культ-поклоніння безособовій, надприродній силі, що визначає, за уявленнями людей, життєві процеси в природі, наприклад, успіх у полюванні, на війні, одержання кращого врожаю і так далі), шаманізм (заснований на культурі духів, вірі в надприродне спілкування служителя культу — шамана — з духами). Ці культу сформувалися колись на

основі духовних знань, після того, як почалися підміни від Тваринного начала, зародження жрецтва, боротьба за владу. В них Знання про закони матерії почали застосовуватися на користь системи Тваринного розуму. Тобто серед людей пішло поклоніння і наслідування «найсильнішому», його обожнювання, створення ореолу недоторканності. А в окремих випадках навіть поїдання «найсильнішого», як вважалося в деяких культах, щоб уподібнитися йому і набути його силу. Більше того, представникам подібних вірувань було властиве агресивне ставлення до будь-яких інакомислячих, усіляко заохочувався напад на «ворогів» (людей, що шанували інші культу), їхнє знищення. Ну, а цілі здійснення обрядів подібних культів говорили самі за себе: збагачення, тобто примноження матеріальних благ, гарантування родючості землі і людей, прихильність стихій, які досягалися за рахунок укладання з «надприродними силами» договору (найчастіше на крові), скріпленого жертвоприношеннями.

Анастасія: Інакше кажучи, все це ті ж самі дії, які характерні для матеріальної істоти (або маси), що перебуває під впливом Волі Тваринного розуму.

Рігден: І все це працювало: стихії обходили стороною селища, природа дарувала гарні врожаї, люди, що просили у своїх «молитвах» сили і спритності в матеріальному світі, наділялися цими та іншими бажаними якостями. Загалом, у багатьох випадках люди отримували від матерії ті блага, які вони просили навзаєм своєї «молитви» *по вірі (головуючому вибору)* і матеріальної жертви тому місцю, де вони проживали.

Але яка насправді була плата Особистостей за надання їхньому смертному тілу цих тимчасових, земних благ Волею Тваринного розуму?! Люди ж під час здійснення навіть найбільш невинного «священного ритуалу» затрачали на це *силу своєї віри*, своїх внутрішніх, створюючих глибинних почуттів, які початково призначені для злиття Особистості й Душі, звільнення з полону матерії. Інакше ніякого б ефекту не відбулося в матеріальному світі. Подібні людські матеріальні бажання разом з підвищенням комфорту і умов існування, накопиченням багатств сприяли лише зміцненню Тваринного начала в людині, більшій спокусі, привабливості володіння «надприродними силами», поділам і чварам серед людей, зародженню інститутів політичної і жрецької влади. Адже одноособове володіння тією чи іншою силою приводило до поділу на клани, конфліктів і міжусобиць, що часом доводило людей до безглузлого знищення навіть своєї сім'ї, коли сини йшли проти батьків через свою віру в силу тотема сусіднього племені.

Але потрібно сказати, що всупереч такому поклонінню і жертвопринесенню Тваринному розуму матерії, все-таки пробивалися духовні паростки, тобто були й люди, що інтуїтивно шукали споконвічні духовні Знання у своїй вірі, які прагнули миру, добра й об'єднання. Адже поряд з культом у кожного народу існувала ще й багата міфологія про походження світу й людини, яка також первинно ґрунтувалася на єдиному для всіх народів духовному зерні одвічних Знань.

Були, звичайно, і мирні племена, які використовували одвічні Знання в основному для свого духовного розвитку, тобто за призначенням. Вони жили скромно, з розумінням тимчасовості і швидкоплинності свого життя, що воно дане для духовного преображення людини, «підготовки до життя *іншого*, вічного». Ці люди добували необхідну їжу для свого племені фізичною працею, не витрачаючи на це свою цінну силу (яка є глибокими внутрішніми почуттями, заснованими на щирій вірі), призначену для духовного розвитку. Відносно матеріального світу вони задіяли цю унікальну силу тільки у вкрай рідких випадках, наприклад, коли загрожувала реальна небезпека від природної стихії, що непередбачено розбушувалася, здатної знищити все їхнє плем'я.

Та й соціальна організація у них була кращою, ніж у сучасного людства. Вони жили групами, дружили між собою. У них не було вождів, але були досвідчені люди, які зберігали духовні, магічні, лікарські знання і передавали їх найбільш талановитій у духовному відношенні молоді. Найдосвідченіша з цих питань людина вважалася всіма визнаним головою і обиралася винятково за узгодженням всією громадою. Кожен міг звернутися до нього за важливою порадою. Причому ця людина не мала в групі особливих привілеїв і влади і жила, як усі.

До речі, нащадки деяких з цих народів живуть і нині з тією ж самою соціальною організацією. При цьому вони перебувають у набагато гірших умовах життя, ніж люди в «цивілізованих», точніше сказати, у більш комфортних, матеріально забезпечених країнах. Але це їм не заважає жити у своєму співтоваристві по-людськи. Було би бажання! Наприклад, ті ж бушмени — африканські народи, що розмовляють на найдавніших койсанських клацаючих мовах. Ті самі, які в давнину вели записи в наскельних зображеннях. До речі, назва «койсанські клацаючі мови» є чисто умовною. Слово «койсанська» є похідне від слова «кой» (Khoi), що означає «людина», що своєю чергою вживалося як позначення самоназви африканської народності Khoi-Khoi (яке також розмовляє клацаючою мовою), що означає «люди людей» або ж «справжні люди».

Анастасія: Так, цікаве зіставлення: «справжні люди» розмовляли клацаючою мовою, що очевидно є відгомонам «пташиної мови», про

яку ви колись згадували як про першу прамову народів. Справжня Людина вона і в давнину була Людиною! Як то кажуть, справжні люди це не ті, що красиво говорять, а ті, що правильно живуть.

Рігден: Абсолютно вірно. Недавно в нашій розмові було згадано про народ айни, що є найдавнішим населенням Японських островів. Цей народ з європейськими рисами обличчя колись давним-давно прийшов туди з територій, на яких нині розташовується сучасна Росія. Отож, у перекладі з японської мови «айну» (українська транскрипція слова) буквально теж означає «справжня людина». Звичайно, не можу сказати, що сучасні їхні нащадки зберегли всі ті знання, міфологію і соціальну організацію, яка була в їхніх далеких предків. Але зверни увагу на їхній національний одяг, і ти побачиш знайомі тобі знаки і символи, які повідають багато про що.

Анастасія: Цікаво... От так архаїчні вірування! Розповідаючи про знаки і символи, ви практично усунули серйозні прогалини науки, «білі плями» у питанні генезису архаїчних вірувань. Адже серед учених триває нескінченна полеміка з цього питання вже не одне століття. Багато ж схиляються до думки, що все це було «непорозуміння дикуна», пов'язане з розумовим складом первісної людини. Але розуміють, що в цьому «зародку» містяться практично всі головні елементи майбутніх світових релігій (що вплинули з невідомої їм причини на маси людей), у тому числі і щодо жертвоприношення.

Рігден (усміхнувся): «Непорозуміння дикуна»?! Але ж сучасна людина нічим не відрізняється від «первісної людини»: ні будовою мозку, ні мисленням зі своїми множинними бажаннями Тваринного начала, ні поривами Духовного начала. Як все було, так і залишилося до цих пір на межі Вибору.

Анастасія: Ви праві, людині завжди заважає зрозуміти Істину власна гординя. У кожному столітті можна знайти «учених мужів», які звеличували до небес досягнення своїх сучасників, критикуючи рівень розвитку попередніх поколінь. Хоча в наступному столітті ці голосні заяви засуджували вже їхні нащадки. Мало хто неупереджено звертав увагу на цікаві факти про духовний розвиток людини з сивої давнини. А щодо соціальної організації мирних племен, про яку ви згадали, то тут справді є чого повчитися сучасним людям. Особливо примітно, що всі жили дружно, і найдосвідченіша людина активно допомагала людям безкорисливо, живучи за ідеологією Добра, не маючи в громаді ні привілеїв, ні влади. Загалом, вона жила, як і весь її народ. Гарний зразок для тих людей, хто сьогодні вважає себе вождями і жерцями, тобто політиками і священнослужителями. Я думаю, будь-який розсудливий народ побажав би такої соціальної організації. Цікаве порівняння, як-

що в минулому досвідчена людина, живучи як усі, на практиці допомагала суспільству своїми знаннями, індивідуально працюючи з людьми, то в сучасному світі жерці й політики мало того, що існують відокремлено від народу, так ще й намагаються зміцнити свою владу через масові настрої шляхом різних обіцянок. Хоча, по факту, якщо простежити історичні приклади навіть тисячолітньої давнини, ніхто цих обіцянок ніколи не виконував. Для жерців і політиків це всього лише прадавня гра в обіцянки, заснована *на вірі* людей.

Рігден: Треба просто розуміти, чому так відбувається і чому суспільство саме підтримує цей процес, щоразу наступаючи на одні й ті ж граблі. Все це передбачувана дія при домінації в суспільстві споживацького формату мислення. Що таке обіцянки політиків і жерців? Для можновладців — це всього лише метод маніпулювання масовим, тобто суспільним настроєм. Це гра на бажаннях і прагненнях, підкреслюю, мас, шаблони мислення яких як раз і формуються за допомогою ЗМІ, що належать можновладцям. Для мас обіцянки і завірення політиків і жерців — це виражений споживацький формат, який нічого спільного не має не тільки зі справжньою духовністю, але і з банальним виконанням обіцяного. Те, що масам пообіцяли «безоплатно дати або надати», то вже люди подумки вважають своїм і живуть цією ілюзією надії. Тут мова йде винятково про особисту вигоду, яка торкається їхніх матеріальних інтересів. Знаючи це споживацьке бажання людей, жерці й політики просто маніпулюють настроями в масах.

Наприклад, поки люди живуть надіями на те, що жерці і політики будуть виконувати свої обіцянки, останні спокійно займаються своїми справами. Як тільки в суспільстві назріває невдоволення і у людей закінчується терпіння, відразу розгортається політичний театр дій. У суспільстві за допомогою тих же жерців і політиків починається розпалювання негативних настроїв. З їхніх кіл пускаються чутки про те, хто саме обманює народ і винен у всіх бідах (причому фокусують народний гнів на якомусь черговому пішаку політиків і жерців), хто нібито не виконує своїх обіцянок і в кого слова розходяться з ділом (а останнє завжди сприймається людьми як зрадництво їхніх потреб). У результаті можновладці за допомогою ЗМІ швидко доводять маси до критичної точки, відбувається емоційний вибух. Жерці й політики забирають одного свого пішака і ставлять на його місце іншого, який точно так само починає кидатися обіцянками і завіряннями для народу, здобуваючи собі популярність через *віру* самих людей. І знову це те ж саме кружляння думок від Тваринного начала у людей починається по новому колу.

Анастасія: Виходить, керівництво будь-якої країни у світі, по суті, відповідає споживацьким поглядам свого народу. Іншими словами, коли в передвиборчій кампанії якийсь кандидат або організація заявляють, що допоможуть здійснити вимоги мас, то люди поспішають проголосувати саме за виконання своїх бажань від Тваринного начала. А після виборів просто в людях підтримується за допомогою ЗМІ ілюзія, що їхні бажання виконуються або будуть виконані «найближчим часом». Тобто відбувається пролонгація надій та сподівань мас до певного часу. І така гра Тваринного розуму відбувається з покоління в покоління. Люди, виходить, таким чином перенаправляють силу своєї уваги, тобто замість реалізації духовних потреб своєї Особистості і Душі розтрачують її в нікуди. А потім просто сидять і чекають, що хтось за них почне творити їхнє матеріальне і духовне життя. Ось це справді підміна реальності Тваринним розумом.

Рігден: Абсолютно вірно. І така підміна дій людини на її бездіяльність, у першу чергу в духовних питаннях, почалася саме зі створення релігії як такої. Зокрема, з розвитком інституту жрецтва, коли духовні основи почали підмінюватися матеріальними переконаннями і обіцянками. Жерці скористалися тим, що люди, які займаються духовним самовдосконаленням, жили очікуванням духовного звільнення, майбутнього блаженства в *іншому* світі. На цій основі жерці створили систему релігії, яку пізніше в них запозичили для створення своєї системи політики. Тобто спочатку жерці переконували та навіювали формували у людей стійку думку, що людина сама по собі духовно слабка і «грішна» і без допомоги жерців не має можливості досягнути духовної свободи. Вони переконали маси, що людина може отримати духовну свободу тільки у тому випадку, якщо буде раболіпно виконувати волю жерців, їхні ритуали і спонсорувати їх усе своє свідоме життя. Інакше кажучи, втовкмачували, що духовного звільнення люди не зможуть досягнути при самостійній роботі над собою, а тільки завдяки посередникам — жерцям. Однак запускаючи механізм впливу на маси, жерці відразу вселяли людям ідею про «відстрочення» на здійснення вимог, відсуваючи реалізацію їхнього духовного бажання на невизначений строк. Наприклад, в есхатологічних релігіях і віруваннях, щоб прив'язати людей саме до своєї релігії, жерці використовували інформацію про останній «Судний день» існування світу, яку вони почерпнули з інших стародавніх релігій. Однак віруючим про стародавні згадування в інших релігіях нічого не говорили, а лише переконували, що тільки перебуваючи в цій релігії, безоплатно служачи їй жерцям усе своє життя, вони обов'язково колись врятуються. Таким чином, жерці підтримували свою владу обіцянками прийдешнього для людей післясмертного блаженства, які фактично є порожньою ілюзією, тому що без реальної духовної роботи над собою у Особистості немає майбут-

нього.

У політичній системі лише замінили духовні прагнення людей матеріальними бажаннями і обіцянками замість вічності якоїсь ілюзорної свободи «у найближчому майбутньому». Тільки політики, на відміну від жерців, постійно втовкмачують, що без них люди не зможуть побудувати по-справжньому вільне і безпечне суспільство з хорошим матеріальним достатком і рівноправністю. Вони формують у людей віру в гарного «царя» (політика), який забезпечить їм щасливе майбутнє, і постійно підривають віру в життя, яке суспільство здатне побудувати саме без політиків і жерців. Тому і жерці, і політики зацікавлені в споживацькому розвитку суспільства, щоб не втратити свою владу над ним. Інакше світове суспільство може консолідуватися і вибрати вектор розвитку у бік істинного духовного розвитку, що природним чином відкине систему політичної та жрецької влади через непотрібність.

Анастасія: Дивлячись на сучасний світ, виникає питання, а з якою домінацією у свідомості люди придумують політичні, релігійні теорії і впроваджують їх у маси?

Рігден: Суттєве питання. Тим, хто прагне знайти на нього відповідь, варто уважніше придивитися до сучасного суспільства, до його домінуючих цінностей. Адже жертвоприношення єдиному Тваринному розуму як були, так і залишилися. Людей поїдає гординя, у них домінує і легко ними управляє Тваринне начало (як одиниця, що входить у структуру Тваринного розуму), навіюючи гордість за «індивідуальний розум». І найсумніше, що сучасні люди настільки сповнені цими якостями Тваринного начала, що не помічають очевидного, переконуючи один одного в одному й тому ж (кружляння думок по колу), що духовного світу нема, є тільки матеріальний, видимий ними світ, «рай у тілі». Тобто люди чуже для їхньої духовної природи сприймають як істинне, тиражуючи ту інформацію, якою підживлюють їхній світогляд жерці й політики.

Внаслідок чого більшістю в суспільстві вибране життя за законами Тваринного розуму: те ж поклоніння, наслідування найсильнішому в цьому матеріальному світі (неважливо, люди це, країни, організації, таємні ордени, жерці, політики, що борються за досягнення більшої влади), яке переслідує винятково матеріальні цілі. Достатньо простежити, наскільки у світі люди роз'єднані між собою, як політики й жерці розв'язують війни заради свого прибутку і влади, укладаючи «договори на крові» і приносячи мільйони людських життів у жертву заради власної вигоди, успіху і благополуччя своїх нащадків. Як величезні

натовпи людей швидко заводяться на агресію і керуються колективним Тваринним розумом, подібно стадам тварин. Як люди, намагаючись влаштуватися в житті, «прогинаються» перед вищим керівництвом, щоб одержати собі щось більше, краще, дають хабарі, ідуть на зговір із совістю заради матеріальних вигід, гарантій успіху свого бізнесу, кращого матеріального забезпечення своїх нащадків. А в старості готові принести будь-яку «жертву», щоб отримати собі здоров'я і колишню владу над кимось. Словом, живуть за жорстокими законами матерії, єдиного Тваринного розуму.

Адже щоб одержати щось у матеріальному світі, треба щось цінне віддати — у цьому і суть жертвоприношення у сфері Тваринного розуму. Так от, людина віддає найцінніше, що в неї є, те, заради чого народилася на цей світ. Вона розтрачує силу, призначену для досягнення Вічності, на порожнечу — для досягнення короткочасної, скороминущої ілюзії, у те, що завтра стане прахом, а для неї — крахом. Вона марнує силу своєї уваги, глибокі почуття своєї щирої внутрішньої віри, призначені для духовного розвитку протягом життя, злиття її Особистості з Душею, спасіння у Вічності на досягнення своїх тимчасових, безглузких мрій про владу, здоров'я, багатство, успіх у матеріальному світі. І тим людина здійснює, по суті, злочин по відношенню до себе, до своєї Душі, який надовго її обтяжує і після смерті фізичного тіла. Адже гірше цього нічого не може бути! Тому й страждає людина протягом усього свого життя, навіть не розуміючи істинної причини своїх душевних мук, списуючи все на зовнішні фактори і оточення. Але вибір є вибір. Чому людина надає перевагу у своєму швидкоплинному житті, те вона і отримує.

Як я вже згадував, Ісус Христос говорив: «За вірою вашою хай буде вам». Жерці, звичайно, з Нього зробили собі штучний товар, «спокутну жертву за гріхи людства». Але Ісус Христос був і залишається великою Духовною Істотою, одним із тих, хто володів величезною силою Духовного світу (світу Бога), здатною преобразити будь-яку матерію. Творячи яке-небудь диво, яке просили люди, Він казав: «За вірою вашою та й буде вам». Одні молили його про здоров'я (зцілення від хвороби) і отримували його, інші — про їжу, треті — про улов, четверті — про воскресіння фізичного тіла. А ось розбійник, який висів поруч з Ісусом на хресті, що страждав від голоду, катувань, перебуваючи у передсмертних муках тіла свого, попросив Христа лише про порятунок Душі своєї. І цій Людині було даровано *духовне звільнення* Тим, хто істинно близький до Бога у вічному світі Його. Тільки жерці в канонічних Євангеліях цю істину представили по-іншому, впроваджуючи для пастви поняття воскресіння в тілі та опускаючи подробиці про реінкарнації і звільнення Душі, про які розповідав Ісус людям у своєму Вченні. Тому і знищувалися жерцями істинні послідовники Христа, ті,

хто всупереч жрецьким релігіям пам'ятав і зберігав Його Вчення в духовній чистоті. Наприклад, досить згадати про безжалісне переслідування і винищування вогнем і мечем гностиків (у I—III столітті нашої ери), катарів (у XI—XIII століття нашої ери), які зберігали знання про реінкарнацію Душі, про двоїсту природу людини, про її Істоти, про роль Жіночого начала у створенні світу, про силу знаків і символів і багато чого іншого, що намагалися стерти жерці з пам'яті народів.

Анастасія: Так, справді за вірою вашою та й буде вам.

Рігден: І нині люди йдуть у храм, але про що просять Бога, про що вони моляться? Про те ж здоров'я, достаток, багатство, успіх і матеріальні блага для себе і своїх близьких! Все те ж жертвопринесення і служіння єдиному Тваринному розуму, звернення до влади таємних потойбічних, надприродних сил для досягнення матеріальних цілей, вдоволення свого тлінного тіла. Адже нині практично в кожній релігії є молитви, звернення до святих, богів, духів, які нібито допомагають при лікуванні тієї чи іншої хвороби, при здійсненні людських справ у матеріальному світі, приносять успіх у тих чи інших життєвих питаннях. А що для цього від людини потрібно? Всього лише помолитися (тобто, задіяти свої внутрішні глибинні почуття віри) про свої проблеми *в цьому світі, про матеріальні потреби*, пожертвувати кошти цьому храму (точніше тим, у чиєму володінні перебуває цей храм). Жерці навіть склали цілі списки з докладним приписом, що робити віруючим і як, кому, при якій людській необхідності молитися. І тільки у кінці цього списку можна знайти невелику приписку, що, звичайно ж, можна помолитися і за приплив душевних сил, спасіння Душі. Але чому приділить увагу людина, дивлячись на цей довгий список переліку бажань її задньої і бокових Істот?

Анастасія: Так, не даремно, мабуть, на «Суді Осіріса» у давньоєгипетському папірусі, де всі ці Істоти виставлено одна за одною у певній послідовності, Передня істота (фігура з головою сокола) стоїть останньою в цій «черзі» людських бажань і прохань за прожите життя.

Рігден: На жаль, з плином часу, поки нічого в цьому питанні не змінилося і відносно індивіда, і, як наслідок, відносно суспільства в цілому. **Сучасній людині потрібно розуміти, що до якої б релігії вона не належала або зовсім вважала себе поза релігією, самостійно йдучи духовним шляхом, потрібно молити тільки про порятунок Душі своєї і реально працювати над собою в кожному дні. Треба покласти на вівтар свого життя своє Тваринне начало, відмовляючись від безлічі його бажань та ілюзорних помислів. Бо це єдина жертва, угодна Богу (якими**

б епітетами люди Його не іменували), яка відкриває людині духовний шлях у Його світ.

Анастасія: Судячи з листів читачів, які перебувають у рядах віруючих різних релігій, людей хвилює ще такий момент відносно спасіння Душі. Адже багато хто старанно молиться не тільки про своє здоров'я або зцілення своїх близьких, але й про порятунок душ усіх людей, вважаючи егоїстичним навіть саму думку про спасіння лише своєї Душі. Правильно це чи ні? До речі, читачі також відзначають, що вони зустрічають чимало й тих, хто з пафосом міркує про спасіння світу і людства, але при цьому не утруднює себе роботою над власним духовним перетворенням.

Рігден: Людина завжди уподібнюється комусь, хто служить для неї прикладом для наслідування. Вона схильна вдаватися до гордині, що також може молитися про когось, хоча при цьому є духовно незрілою істотою. І таких людей багато. Я б їх порівняв з рибалками, які взимку по нерозумінню своєму зайшли на середину ріки і провалилися під лід. Потопаючі рибалки — це стан, в якому знаходиться сучасне людство. Багато хто при цьому, ідучи на дно і не здійснюючи навіть спроб для власного спасіння, безглуздо витрачає сили і час на міркування про те, як вони будуть спасати інших. Але як може той, хто тоне сам, спасти інших? Адже для того, щоб спасти когось, необхідно спочатку самому вибратися на міцний лід, а ще краще на берег, а потім уже спасати інших. **Суть Істини проста: спасися спочатку сам, перш ніж спасати інших.**

Навіть якщо всі люди на Землі будуть молитися про спасіння Душі однієї людини, а та людина сама змінюватися не захоче, то всі ці молитви і трати духовних сил будуть марними. Ніхто не відмолить накопичені «гріхи» Особистості і субособистостей. Тільки сама людина, змінившись внутрішньо і почавши працювати над собою, зможе реальними діями досягти злиття своєї Особистості з Душею, стати Духовною Істотою і знайти істинне спасіння у Вічності.

Вимолити здоров'я комусь люди звичайно можуть, так само як багатство і успіх, але тим самим вони будуть зменшувати свій шанс спасти себе і свою Душу, по суті, нерозумно розмінюючи Вічність на прах. Адже чому надав перевагу, те й отримав. Або ти жертвуєш духовним (вічним), або тваринним (короткочасним) — такий вибір у швидкоплинному житті Особистості. Якщо ж людина, перебуваючи в молитві, возносить прохання до Бога про блага тлінні і земні (від здоров'я тіла до багатства матеріального), то цим самим вона, по суті, губить свою Особистість, свою Душу. Навіть молячись з благими намірами за здоров'я своїх близьких, хіба вона приносить користь їхній Душі, тим бі-

льше своїй Душі? *Не можна просити у Бога про будь-що матеріальне, тому що насправді ти будеш вкладати свою духовну силу в прохання до матеріального світу.* І будуть давати ті, хто хазяйнує в цьому світі, нашіптуючи тобі бажання від Тваринного начала. Тобі все дадуть, те мале, що ти просиш, але набагато більше у тебе відбереться. І Бог тут ні при чому. Адже ти сам робиш вибір на користь матерії і своїм вибором губиш свою духовну долю, розмінюючи Вічність на смертну мить.

Анастасія: У переважній більшості люди моляться саме про здоров'я просто через незнання, посилаючись на те, що так робили їхні предки, але більше через страх перед невідомістю, втратою життя. Я і сама колись, по молодості, пережила цей панічний жах від Тваринного начала і чудово розумію стан таких людей. Але насправді, якщо неупереджено судити про події тих років, то наявність проблеми зі здоров'ям на той момент допомогла мені в корені змінити моє ставлення до життя. Це підштовхнуло мене до пошуку альтернативних рішень, що врешті-решт привело до вас і до відкриття духовного світу, завдяки вашим знанням. Ця зустріч вплинула на всю мою подальшу долю, змінила життя і, судячи із численних листів читачів, не тільки моє. Але я зустріла вас у своєму житті, а як же бути іншим людям?

Рігден: Насправді в житті людини всі обставини (і погані, і хороші) даються по силі її, і даються вони для того, щоб людина щось зрозуміла, пододала себе, так чи інакше, зіштовхнулася з духовними знаннями. А вже з якою домінацією у своїй свідомості вона буде сприймати ці обставини — це вже її особистий вибір, від якого в остаточному підсумку і залежить подальша (післясмертна) доля її Особистості.

Ситуації в житті трапляються різні. Буває, що в людині ще повно життєвих сил і енергії, а її несподівано спіткає смертельне захворювання. Як правило, довідавшись про це, людина починає, з одного боку, переоцінювати своє життя, з другого боку — впадати у відчай, піддаючись на провокаційні думки від Тваринного начала. Адже Тваринне начало завжди малює людині одну й ту ж ілюзію, що вона буде жити довго-довго. Люди часто не усвідомлюють швидкоплинності часу, необхідності і важливості духовної роботи над собою. Але правда життя в тому, що людина не тільки смертна, вона *раптово смертна*. Насправді в неї немає часу «на потім», у неї є тільки «тут і зараз» у цьому мінливому матеріальному світі.

Якщо результат очевидний і шансів немає, то навіть у таких випадках не варто зневірюватися. Потрібно не здаватися, продовжувати боротися за життя. Але головне, *подвійно докласти зусиль до піклування про свою Душу, до духовної роботи над собою, допомоги іншим людям у*

розумінні справжніх цінностей життя і швидкоплинності відведеного життєвого часу. Якщо це зміг усвідомити сам — допоможи іншому. Адже допомагаючи іншим людям, у духовному сенсі ти допомагаєш і собі. Таким чином, ти можеш допомогти собі набагато більше, ніж лікар, що тимчасово рятує твоє матеріальне тіло. А смерть вона ж і є смерть, так чи інакше, раніше або пізніше, але вона буде неминуча для будь-якої людини. **Важлива не кількість прожитих років, а якість прожитого життя в духовному відношенні.** Один може прожити і сто двадцять років безплідним життям егоїста, а інший всього лише двадцять років і один рік, але якісним духовним життям, життям справжньої Людини. І різниця в їхній післясмертній долі буде величезна. Адже зі смертю тіла життя не закінчується. Людині, у якої зовсім не залишилося життєвого часу, важливо заслужити, якщо не спасіння своєї Особистості і Душі, то хоча би Спокій.

Анастасія: Спокій?

Рігден: Так. Якщо людині наприкінці її життя раптово відкрилася Істина, але, по суті, вона слідувала їй неусвідомлено все своє життя, то у неї є шанс, маючи Знання, навіть у залишку життєвого часу здійснити ривок у своєму духовному розвитку і заробити, якщо не спасіння Душі, то хоча би Спокій. Останнє означає, що якщо людині за її духовну працю буде призначений Спокій, то її нинішня Особистість, ставши субособистістю, буде блокована від своїх страждань, хоча й не позбавлена безмовного споглядання життєвого шляху нової Особистості, її тягарів і помилок. Адже при переродженні, образно кажучи, разом з машиною (тілом) міняється і водій, який при невправній життєвій їзді приносить крайні незручності усім своїм безмовним пасажирам (субособистостям). До речі, на основі відгомонів Знань про Спокій людьми і створені різні післясмертні ритуали, наприклад, відспівування покійного і так далі. Але справа в тому, що цей Спокій треба заслужити самій людині ще при житті.

Бувають, звичайно, й інші випадки, коли людина у розквіті життєвих сил дізнається про Істину, але відкидає її, спокусившись ілюзіями матеріального світу. Однак час пролітає швидко. Наприкінці життєвого шляху, як правило, таких людей охоплює розчарування, тому що проявляється і брехня ілюзій щодо світу, і підміни від Тваринного начала. І рада би людина зануритися в Істину, та програна її війна і більше недоступний Спокій.

Так що людям просто потрібно знайти розуміння: матерії — матеріальне, духовному — духовне. Якщо у людини є матеріальні проблеми, в тому числі проблеми зі здоров'ям, їх треба вирішувати за допомогою звичайних засобів, а не концентрувати на цьому всю свою увагу і залу-

чати свої унікальні внутрішні сили, призначені для духовного спасіння. Питання про здоров'я як раз і належать до дисципліни розуму, до приборкання непомірних бажань свого Тваринного начала.

Всі хвороби лікуються знанням. Якщо у людини вже є серйозна проблема зі здоров'ям, будь ласка, є лікарі, фахівці з різних захворювань. Сучасна медицина, як наука, на сьогоднішній день настільки розширила свої можливості в галузі генетики, фармакології, біотехнологій, що фактично стали виліковними багато захворювань і навіть ті, про які сьогодні говорять, що вони невиліковні. Більше того, сучасна медицина дозволяє боротися навіть з таким захворюванням, як старість.

Анастасія: Пролонгування біологічного життя людини за видову межу, тобто збільшення життя на тривалий термін?! Та-а-ак, результати ваших унікальних експериментів я і досі не можу забути!

Рігден: Ну, я зараз не про це, а про можливості сьогоднішньої медицини...

Анастасія: Зізнаюся, мене досить вразили ваші наукові дослідження з цих питань, особливо експерименти з пролонгування життя лабораторним тваринам. Причому здивувало те, що при створенні цього препарату ви використовували прості, доступні для масового виготовлення інгредієнти. Як тоді ще наш спільний знайомий назвав його жартома — хронопротектор! Як кажуть, у кожному жарті є доля жарту. Ваш експериментальний препарат — це ж справді захист від часу. Адже результати вашого експерименту, по суті, доводять, що вже зараз людині реально можна продовжити життя мінімум до 200 років, а максимум, у перспективі, враховуючи функціональні можливості людського мозку, — до 1000 років!

Рігден: Можна, причому без біологічного старіння. А сенс?! Де видно прямий шлях, навіщо їхати по кривій.

Анастасія: Ну, як же... Наскільки я пам'ятаю, лабораторні тварини на початку експерименту мали біологічний вік вищий за середній, що дорівнює в перерахунку на людський вік 65 рокам. А вже через кілька місяців, внаслідок загальної регенерації організму, що виникла після всього лише трьох повторних введень препарату, біологічний вік лабораторних тварин відповідав людським 35-40 рокам. І головне, що зберігався таким аж до виведення тварин з експерименту.

Рігден: Так, тварини були виведені з експерименту, коли їх реальний вік перевищив видову межу більш ніж у два рази... Ну і що?

Анастасія: Це ж більше 200 років у перерахунку на людський вік! А якби тварини продовжували отримувати ці, так би мовити, «хронопротектори» і далі, то змогли би прожити набагато більше.

Рігден: Безумовно... Якщо ти підводиш до висновків про людину, то я тобі скажу наступне. Якщо людині, що дожила навіть до похилого віку (я вже мовчу про юнацький), почати вводити ці препарати, то організм омолодиться до середнього віку і в такому стані буде перебувати тривалий час. Як показав експеримент, більше 200 років і при цьому без старіння, зберігаючи протягом життя середній вік свого тіла. Природно, про безсмертя матеріального тіла не йдеться, будь-яка матерія смертна. Але значно пролонгувати біологічне життя людини за видову межу цілком можливо, причому науковим шляхом. Ніякої магії тут немає, звичайні знання. Адже в основі використовуваного мною препарату був міжклітинний матрикс...

Анастасія: Те, що ви практично довели, що міжклітинний матрикс, як унікальна міжклітинна речовина, відіграє дуже важливу роль у регенерації клітин організму і впливає на продовження життя за видову межу, це неймовірно! На сьогоднішній день науці відомо, що молекулярні пошкодження структур міжклітинного матриксу не тільки супроводжують старіння, але також є причинами багатьох важких захворювань.

Рігден: Звичайно, навіть незначні зміни в структурі міжклітинного матриксу сприяють розвитку різного роду патологій! Однією з основних причин старіння якраз і є наростання в організмі молекулярних змін, у першу чергу в будові міжклітинного матриксу.

Анастасія: Міжклітинний матрикс в організмі людини досить різноманітний і, взагалі-то, непогано вивчений. Але на той різновид *першоформи міжклітинного матриксу*, який ви вказали, прихований в *ембріональній хорді*, як такий, ніхто в дослідженнях особливої уваги не звертав!

Рігден: Є така прадавня мудрість: причина будь-якого кінця прихована на початку.

Анастасія: Це факт! Те, що нині відбувається у науковому світі, щонайменше викликає здивування. Адже вчені, які вивчають проблеми геронтології, зациклилися на тому, що у кожного виду, в тому числі й у людини, термін життя генетично визначений, і на сьогоднішній день науково доведено, що потенціал людини розрахований лише на 100-120 років життя. Тому вчені концентрують свої дослідження на продовження активного періоду життя літньої людини, не виходячи за рам-

ки цих досліджень. Крутяться навколо стовбурових клітин організму, зациклившись на розробках і продажах пептидних препаратів. Але далі справа не йде.

Рігден: Ну так, по-моєму, відповідь очевидна, чому у нинішньому суспільстві, з його потужними сучасними технологіями і світовим науковим потенціалом, далі цього справа не йде.

Анастасія: Ні, я розумію, що в сучасному світі, на жаль, усе частіше домінує в головах людей споживацьке ставлення до життя і сам формат суспільного світогляду не такий, як має бути... Але ваші знання і розробки — це ж епохальна сенсація! У них є унікальні відомості про міжклітинний матрикс, про необхідні умови для регенерації організму ... про особливості створення штучної гравітації. Це ж цінні дані про людину навіть для таких наук, як гравітаційна фізіологія і біологія! Адже ця галузь пізнання — практично біла пляма в науці! Вплив гравітаційного поля, в якому ми живемо, вивчений недостатньо. А що говорити про космос? Ми в космос навіть за межі гравітаційного поля Землі не вийшли, не кажучи про вивчення гравітації та її впливу на людину на інших планетах. Коли це ще люди експериментальним шляхом дійдуть до чисельних характеристик впливу різних рівнів гравітації, до розуміння, що в організмі людини існує ціла система, що реагує на зміну гравітації, я вже не кажу про управління нею? Скільки ж століть на це піде?!

Рігден: А що зміниться в самій людині? Інший час, інший тягар. Та й чи буде у людей цей час?

Анастасія: Звісно, як то кажуть, краще пізно, ніж ніколи! Адже зараз уже є розуміння серед учених, наскільки сильно залежить функціонування живого організму від величини гравітаційних сил, як організм оперативно реагує на зниження сили тяжіння, зменшуючи об'єм всієї ж позаклітинної рідини. Але тут справа навіть не в цьому. Адже ваші знання і результати досліджень — це фактичний доказ, що планета Земля з її гравітаційними умовами не є рідним домом для людства! Ми ж усі тут — прибульці, можна сказати!.. Ваші відомості дають базу для теоретичних розрахунків гравітаційних умов, за яких у людині відбувається саморегенерація в організмі і, відповідно, строки життя збільшуються в десятки разів більше за наявні ... Це який буде прорив у світорозумінні людей!

Рігден: При нинішній домінації споживацького мислення в суспільстві, хай вже краще люди думають, що вони пішли на Землі від мавпи. А ті знання, про які ти кажеш, корисні тільки тоді, коли все світове співтовариство або принаймні значна його більшість буде йти у на-

прямку духовного розвитку, верховенства в людях Духовного начала. Інакше ці знання безглузді! При домінації у свідомості більшості Тваринного начала життя в людей так і буде гірким, як та свічка, що обпливла: ні світла, ні тепла.

Для нинішнього суспільства поки ці знання не принесуть користі. Більше того, я б сказав, вони будуть згубні з тієї причини, що збільшення строків життя людей (навіть на двадцять років) збільшить чисельність населення планети. А це неминуче спричинить кризи як продовольчі, так і економічні, частково штучно створювані політиками і жерцями. Тим більше в цьому питанні також треба враховувати наростаючу негативну динаміку активності різних природних процесів на Землі. Для того, щоб уникнути всіх цих перипетій у такий час і пролонгувати життя людям, насамперед, треба змінити вектор розвитку суспільства зі споживацького на духовно-створюючий, щоб серед людей у всьому світі панували загальнолюдські етичні, духовно-моральні закони, і не на папері, а в житті.

Знання — це, передусім, відповідальність. Якщо ці розробки потраплять у руки обмеженого кола, то це призведе до ще більш тяжких наслідків для всього людства, ніж якби ними володіла більшість людей. Тільки уяви, що якісь жерці або політики заволодіють цими розробками. А вони ж завжди перші, хто зацікавлений у подібних «проривах» в науці, для того щоб зробити «безсмертними» себе, владу свого Тваринного начала. Достатньо заглянути в історію, споконвіків представники таємних організацій шукали еліксир безсмертя. Тільки безсмертя в тілі — це, безумовно, міф, будь-яка матерія смертна і кінцева. А ось продовжити життя на певний час — це цілком реально. Виходячи з цього, тільки уяви, що буде, якщо 200 років люди, їхні діти, їхні онуки і правнуки будуть терпіти на своїй шиї, годувати якусь групу жерців і політиків, які до того ж не будуть старіти, у той час як народ помирає поколіннями? Та це неминуче спричинить війни і кровопролиття. Знову буде те ж панування Тваринного розуму через слабкості людські, одна матерія буде винищувати іншу. І в чому сенс?

Час життя швидкоплинний і дуже швидко пролітає, що сто років, що двісті, що тисяча. Але хіба муки людини, її душевні страждання від цього затихнуть? А потім доведеться ж відповідати за всі ці прожиті роки, за все те, що ти створив у собі за ці миті. Той, хто реально глибиною своїх почуттів доторкнувся до духовного світу Бога, розуміє наскільки весь цей ілюзорний, матеріальний світ є тлінний і короточасний. Особисто я б ні на хвилину не продовжив собі визначені мені строки існування в цьому матеріальному світі, у цьому тлінному тілі з його вічними проблемами і бажаннями.

Анастасія: Це так. Але це розуміють ті, хто має особистий духовний досвід. А в більшості люди ж не можуть навіть опанувати себе, взяти під контроль своє Тваринне начало. Мені здається, що коли у людей життя буде довше, то буде більше й можливості розібратися в собі. Вони не будуть так поспішати, як зараз, скачучи галопом по життю, здійснюючи багато помилок, живучи за шаблонами, як усі, і тільки під кінець життя розуміючи, що все це було порожнім і не вартим їхньої уваги. У них з'явиться час для того, щоб вивчити, зрозуміти, освоїти Знання, розвинути духовно усвідомлено, враховуючи досвід своїх помилок у минулому. Адже це також можна розглядати як шанс для їхнього духовного розвитку, досягнення злиття Особистості з Душею і виходу за межі матеріального світу!

Рігден: Так, для людини це може бути шансом, але тільки тоді, коли суспільство змінить свої шаблони, свій споживацький світогляд. А в цьому нічого складного немає. Треба просто, щоб людина зрозуміла свою істинну, духовну суть. Тоді вона зможе внести реальні зміни в життя суспільства, пробудити оточуючих її людей. У цьому відношенні навіть одна людина в полі — Воїн і може зробити багато корисного! Адже у своєму житті кожен має багато «ролей», які дають йому можливість спілкування з різними людьми: батько, родич, сусід, приятель, фахівець, спортсмен, студент, працівник, керівник, суспільний діяч, «житель» інтернету і так далі. А зі скількома людьми вона уже зіштовхнулася у своєму житті: друзі дитинства, шкільні товариші, інститутські приятелі, товариші по службі, компаньйони, партнери по спільним справам, далекі родичі, випадкові знайомі. Це вже ціле міні-суспільство, люди, з якими вона познайомилася у своєму минулому, і ті, з ким спілкується в сьогоденні. А значить, зміни вона може внести скрізь — як на роботі, так і вдома, як серед знайомих, так і незнайомих їй людей, незалежно від їхнього національного, соціального статусів, віросповідання. У всіх цих, здавалося б, різних Особистостей насправді багато спільного. Усі ми люди, усі однаково страждаємо від проявів Тваринного начала, однаково радіємо істинно духовним проявам, бо всі ми тут, у матеріальному світі, тимчасово, «в гостях».

Анастасія: Так, ви праві, нічого складного в цьому немає: просто постійно духовно вдосконалюєш себе, живеш духовним світом, застосовуєш ці Знання на практиці і починаєш жити в суспільстві по-людськи, як і годиться справжній Людині, а потім передаєш ці Знання далі.

Як подивишся навколо, що діється в релігіях, у світовій політиці. Начебто зараз і багато різних віросповідань, і практично всі закликають людину піклуватися про духовну чистоту, моральні цінності. Але в реальності, і це вже нині не секрет, більшість служителів усіляких культів керуються суто меркантильними інтересами і формують в людях

споживацьке мислення, ще більше затакуючи людину в петлю матерії і вибиваючи духовну основу в неї з-під ніг. Куди не глянь — скрізь підміни. Жерці експлуатують юрби віруючих, як фермери дійних корів, виманюючи в них матеріальні кошти під будь-яким приводом. Нічим не гребуючи, вони використовують владу над паствою для посилення свого політичного впливу, звичайно, з корисливою метою.

Я вже не кажу про політику. Результат впливу Тваринного розуму на суспільство за допомогою цієї сфери діяльності, пов'язаної з владою і управлінням, перед очима. У суспільстві є природними егоїзм, корисливість, принцип «людина людині — вовк». Розбивають народи на соціальні групи, партії, релігії, змушують протистояти, воювати, убивати один одного за інтереси їхніх вождів, які використовують все той же давній метод різних обіцянок для керування масами. Зрозуміло, як і для чого політики активують агресію у світовому співтоваристві, але сумно те, що самі люди це підтримують. І це в той час, коли необхідна, навпаки, консолідація всього світового співтовариства заради виживання людства як виду, враховуючи ріст динаміки, частоти і масштабності природних катаклізмів, а також ті проблеми, з якими зіштовхнеться людство в найближчому майбутньому.

Рігден: Так, якщо суспільство не зміниться, то людство просто не виживе. У період глобальних змін люди через агресивну активацію Тваринного начала (що підкоряється загальному Тваринному розуму), як будь-яка інша розумна матерія, просто будуть одноосібно боротися за виживання, тобто народи будуть винищувати один одного, а тих, хто залишиться живими, знищить сама природа. Пережити прийдешні катаклізми можна буде лише при об'єднанні всього людства і якісного преображення суспільства в духовному сенсі. Якщо люди спільними зусиллями все-таки зможуть змінити напрям руху світового співтовариства зі споживацького руслу у бік істинного духовного розвитку, з домінуванням у ньому Духовного начала, то у людства буде шанс пережити цей період. Навіть більше того, і суспільство, і майбутні покоління зможуть вийти на якісно новий виток свого розвитку. Але тільки в теперішній час це залежить від реального вибору і дій кожного! І головне, багато розумних людей планети це розуміють, бачать катастрофу, що насувається, колапс суспільства, але не знають, як усьому цьому протистояти і що робити.

Анастасія: Так що ж потрібно робити, щоб змінити суспільство тут і зараз? З чого почати?

Рігден: Почати з простого, з самого себе. Коли людина буде розуміти сенс свого життя, сенс духовного розвитку, тоді вона буде якісно змінюватися сама. А якщо ці знання будуть доступні багатьом людям на

Землі, то і суспільство в цілому рано чи пізно зміниться, а отже, вектор руху людської цивілізації в цілому буде зовсім іншим.

Анастасія: Сучасній людині, що заплуталася у творіннях від розуму людського (у безлічі існуючих релігій, їхніх концепцій і догматів), насправді дуже складно осягнути духовну суть, той зміст, істинну причину, заради якої вона існує в цьому світі. Зробили складною просту Істину, від того стала незрозумілою її суть. Звичайно, зараз практично будь-якій людині доступно безліч інструментів: духовних практик, молитв, медитативних технік і так далі. Зрозуміла кінцева мета — духовне звільнення. Але загублена загальна основа, суть, завдяки чому досягається цей вищий духовний стан. Адже інструменти самі по собі не дають розуміння першооснови. Вона вміщена у свідомості і глибинних почуттях Майстра, який працює над собою за допомогою цих інструментів. Не могли б ви повідати людям про споконвічну Істину, у чому полягає суть духовного розвитку людини?

Рігден: Суть духовного розвитку людини – в якісній внутрішній її зміні. Це означає, в першу чергу, не просто відновлення в кожному дні, що проживається, внутрішнього духовного діалогу з Богом через свої глибинні почуття, через свою щирю любов до Нього, але й життя цим таїнством. Людина насправді тяжіє до такого чистого внутрішнього діалогу з Богом. У дитинстві ця глибинна потреба в ній найбільше проявляється, поки ще свіжа пам'ять перероджень. Вона відчуває цей глибокий чуттєвий контакт через свою Душу, який зовні може проявлятися у вигляді дитячої щирої радості, всеосяжної, чистої любові до всього й усіх. Чому і вважається, що діти ближче до Бога, ніж дорослі. Адже нова Особистість ще чиста і пов'язана з Душею своєю відвертістю і вірою, а та плекає до нової Особистості надію на спасіння. Чому надалі людині протягом більшої частини життя і здається, що все найкраще у неї ще попереду. Насправді у хвилини прояву свого «щирого щастя» маленька людина переживає глибинні почуття дотику зі своєю духовною природою, увагою, любов'ю і турботою Бога про її Душу навіть у таких важких для неї умовах ув'язнення в тілі.

З часом нова Особистість починає сприймати і пізнавати навколишній світ, і це чуттєве спілкування переноситься на спілкування з близькими людьми: з матір'ю, батьком, родичами. У свідомості закріплюються первинні зовнішні видимі образи, завдяки переживанням у цей час глибинних почуттів щирої Любові, що йде від Бога. Останнє пов'язане винятково з внутрішнім світом людини, з цією безсловесною, справжньою співбесідою з Богом у Любові Його. Чому у нас з дитинства і залишаються найтепліші спогади, наприклад, про матір, як про всемогутню, кохану істоту, для якої немає нічого неможливого в цьому світі.

Але подорослішавши, ми вже дивимося на неї іншими очима, як на дорослу жінку зі своєю долею.

Коли тіло починає дорослішати, а нова Особистість все частіше здійснювати вибір на користь Тваринного начала, людина через своє нерозуміння втрачає цей незримий чуттєвий діалог з Богом. Хоча сама Душа не перестає «стукатися» до людини, подавати їй свої сигнали. В житті людини з'являються обставини, які тим або іншим способом закликають її повернутися до цього діалогу з Богом, що заспокоює Душу. Але людина, керуючись думками від Тваринного начала, сама відмовляється слухати і бути почутою своїм Духовним началом, яке є Душа, що проводить Любов Божу.

У цей час Тваринне начало підмінює собою це живе спілкування. Особистість, спостерігаючи за своїми думками, при бажанні може чітко відстежити в собі цей процес. Він починається з того, що людина, відволікаючись на думки Тваринного начала, або, як казали в давнину, «на прах», втрачає Діалог з Тим, Хто Вічний, Тим, Хто є найріднішим і близьким для неї. *У цей момент людина починає відчувати внутрішню самотність.* А внаслідок цього *робити підміну, шукаючи зовнішнє спілкування* з тими, хто, як і вона сама, тут тимчасовий і складається з праху, або ж, повністю піддавшись думкам свого Тваринного начала, починає розмовляти «із самим собою». Але це спілкування якісно відрізняється від духовного Діалогу з Богом. У ньому пропадають почуття щирості, душевної чистоти і з'являються почуття образи, гордині, заздрості, користолюбства.

Це і є ті самі радикальні підміни від домінуючого у свідомості Тваринного начала. І відбуваються вони від того, що людина перестає розуміти сама себе, свою духовну природу, що складає істинний зміст її життя. Її приземлене себелюбство спотворює розуміння сили глибинного бажання Душі стати вільною і незалежною від матерії, вирватися з її полону. І людина вже не розуміє своїх істинних почуттів. Вона замикає себе від усіх у своїй егоїстичній фортеці. Починає приміряти одну за одною маски-образи, пропоновані Тваринним началом. У такому стані звертання подумки у неї вже йде не до Бога, а до самої себе. По суті, вона починає слухати, спілкуватися тільки з собою, точніше, зі своїм Тваринним началом, яке робить підміну вічної Істини тимчасовою ілюзією, роблячи людину своїм провідником. Такий діалог із самим собою перетворюється в діалог смертної людини, який робить її злісною, залежною від безлічі матеріальних потреб. Вона вже не живе Богом, не є вільною і знаходить задоволення і сенс свого жалюгідного існування в матерії (приділяючи життєвий час і увагу її накопиченню), у підпорядкуванні собі інших і заподіянні їм страждання. Причому суть даної підміни в тому, що сама людина цього не помічає, їй здається,

що вона робить усе правильно і так, на «її думку», буде краще для інших.

Але перебуваючи в діалозі смертної людини, вона не знаходить щастя і продовжує коливатися у своїх матеріальних бажаннях, як маятник. Проходить час, приходить розуміння, що все це суєта суєт. Вона згадує, що колись у дитинстві у неї була щира радість, чиста любов, довірливість, яка дарувала їй відчуття приголомшливої внутрішньої свободи. А зараз ні щирості, ні чистоти, ні віри — усе втрачене, і кожен день приносить лише скорботу її Душі.

Але Любов Божа не залишає людину навіть тоді, коли вона про неї забуває. Бог ніколи не залишає людину, бо Його Любов, завдяки Душі, завжди з нею. Однак людина не завжди хоче прийняти цю вічну Любов і часто сокровенне пізнання її відкладає на «потім», керуючись миттєвими тимчасовими бажаннями смертної матерії. **Але у людини немає цього «потім», є тільки «тут і зараз», в якому відбувається істинний рух і вибір. Треба тільки відкритися і довіритися Богу.** Не варто втрачати дорогоцінного часу життя. **Як тільки почалася атака Тваринного начала, що стимулює почуття самотності, потрібно просто відразу ж подолати в собі це приземлене себелюбство і зі щирістю дитини звернутися до Бога, покладаючись на Волю Його.** Звернутися так, як умієш, своїми щирими словами, думками, і головне, внутрішнім, глибоким почуттям, як до найближчої і рідної Істоти. Коли ж людина з почуттям глибокого покаяння починає спілкуватися зі своєю Душею, Любов Божа примножується в ній багаторазово. Бог приходить в Душу і дає їй мир. Вона стає джерелом невичерпної внутрішньої сили для людини. Вона відроджує в ній дух віри, надає можливість усвідомити отриманий досвід і набути новий погляд на своє життя. Людина знаходить дар розуміння: вона у Любові, тому що вона в Богі і Бог в ній. У неї є що сказати Богу і є сила щирості й віри, щоб відчути Його духовну відповідь. І цей Діалог двох люблячих один одного нескінченний. Тому що Бог є спілкування в Любові. Людина розуміє, що перебування в цьому спілкуванні, одухотворення, єднання з Богом і є справжнє, істинне життя. Ця таємниця, що відбувається в кожному з нас, коли ми її приймаємо і відкриваємося перед Богом у своїх щирих почуттях.

Якщо ж людина покладається на своє себелюбство, вона сама закриває Врата Душі своєї і переживає вічну самотність, незалежно від того, скільки близьких людей, друзів або родичів її оточує. Але якщо Врата Душі відкриті для спілкування з Богом, людина ніколи не самотня, бо вона завжди знаходиться у співбесіді з Ним. Коли вона відновлює таке внутрішнє спілкування з Богом, до неї приходить тверезе розуміння своєї обмеженості сприйняття життя, бачення його лише частково. Бог

єдиний, хто бачить життя людини в повному обсязі. Приходить розуміння, що навіть найважче страждання є тією обставиною, яка насправді виводить на шлях спілкування з Богом, поновлення втрачених духовних зв'язків. Тому що Бог бачить спокуси людини та її можливість внутрішніх духовних змін. Тому Бог дає такі обставини, завдяки яким людина набуває досвід і розуміння свого вибору, можливість відновити з Ним спілкування, що сприяє в кінцевому підсумку злиттю Особистості з Душею і виходу в духовний світ. Але вибір завжди залишається за людиною, з чим їй жити: зі смертною гординею або вічною благодаттю.

Духовні практики сприяють вдосконаленню людини в цьому Діалозі з Богом на глибокому чуттєвому рівні, там, де панує чистота намірів. Вони, як провідники, створюють умови для з'єднання Особистості з Душею, збагачення внутрішнього світу, поповнення Знаннями і силою, чистотою почуттів, що йдуть з духовного світу. Духовні практики — це інструменти, за допомогою яких людина починає розуміти якісно інший світ, усвідомлювати своє найближче споріднення з ним. Вони супроводжують Особистість від першого боязкого кроку пізнання до досконалого переходу в духовний світ, від бажання змінити себе до розуміння необхідності постійно перебувати в Богу. Це спосіб життя. Це шлях у Вічність. Це як ковток чистого повітря, води, світла і душевного тепла, це радість від покаяння і щастя перебування в Любові Божій.

Людина, приступаючи до роботи над собою, до освоєння духовних практик, часто через якийсь час їх кидає, впадає у зневіру, небажання, лінь, придумуючи собі відмовки і різні відволікання від Діалогу з Богом. Але коли проявляється такий стан, то варто задуматися, а хто не пускає тебе для спілкування з Богом? Хто створює мислені перепони та ілюзорні перешкоди у твоїй свідомості? Хто змушує тебе думати, що справи цього тимчасового, миттєвого світу більш значущі, ніж головне у твоєму житті — духовне спасіння у Вічності? Хто не хоче, щоб ти йшов духовним шляхом? Відповідь одна — Тваринне начало. Тому, коли йдуть явні його протистояння у вигляді ліні, небажання, відмовок, потрібно подвійно зібратися з силами і почати духовно працювати над собою. Потрібно, навпаки, збільшити час медитації, занурюватися, незважаючи ні на що, ще глибше по відчуттях, ще наполегливіше стукати в духовний світ і відновлювати свій рятівний щирий Діалог з Богом. Потрібно як мінімум два рази на день робити духовні практики, а протягом дня не втрачати зв'язок зі своїм внутрішнім світом, з Душею, з відчуттям присутності Бога. І тоді це стане не просто способом життя, це стане тією духовною дорогою, яка з кожним кроком буде наближати тебе до Вічності.

Живучи в Богу, у людини вже немає внутрішнього розладу, конфлікту з самою собою. У неї зникає бажання приватних прохань, повних страху й турбот матеріального світу, бо вона розуміє суть їх походження від свого приземленого себелюбства. Вона вже не намагається зрозуміти розумом, де діє Бог, а де ні, бо все це вона починає відчувати і Знати. І це Знання приходить не від розуму, а від глибинних почуттів Душі. Адже людина вірить розумом, а Знає — Душею. Вона починає зосереджувати своє внутрішнє життя лише на Душі, бо через неї пізнає Бога і нескінченний духовний світ, який є її справжнім рідним домом. Людина набуває цілісності зі своєю Душею. У ній не залишається місця для поганого, тому що вона починає жити світом Бога, умиротворенням від єднання з Ним.

І таке спілкування триває постійно. У внутрішньому житті людини вже немає нічого, крім Бога, і Душа в чистоті стоїть перед Ним. Це спілкування є таємницею двох. Людина відчуває присутність Бога і любить Його, тягнеться до Нього, як люблячий до любимої Істоти, з якою прагне вічного перебування поруч і нескінченного спілкування з Ним. З часом людині приходить реальне розуміння не тільки постійної присутності в ній Бога, але і Його знаходження скрізь і всюди, в усьому навколишньому світі. Людина усвідомлює, що Бог є всім для всіх. Так, той, хто вступив у діалог з Богом, невдовзі змінюється сам, набуває іншого розуміння та іншого бачення світу. Але найголовніше, Особистість при своєму житті, завдяки такому самостійному спілкуванню з Богом, починає перебувати в Його духовному світі, набуваючи того стану злиття з Душею, який у різних релігіях називають по-різному: святість, Нірвана, вище з'єднання з Богом і так далі. Цей стан і є та істинна свобода, те істинне існування, якого прагне людина все своє життя.

Анастасія: Спасибі вам від усіх, усіх людей, що по-справжньому прагнуть духовного прозріння! Це розуміння справді відкриває очі на істинну суть духовного розвитку кожної людини!

Рігден: Не мені Спасибі, а Йому, бо той, хто проводить, усього лише покійно передає Волю Його, Мудрість Його!

Анастасія: СПАСИБІ! Так, словами все це не опишеш, тут стільки щирих почуттів! Для багатьох, хто прагне Істини, це справжнє духовне прозріння, одкровення, як якісно перетворювати себе.

Рігден: Людям важливо пам'ятати, що в їхньому повсякденному житті **ключовий момент — це увага**. Чому людина приділяє та віддає у своєму житті увагу (яким думкам, перевагам, бажанням), те й отримує. **Життя у своєму справжньому прояві є інформаційний обмін,**

що далеко не обмежується тим вузьким спектром видимих і чутних частот, які людина частково сприймає в тримірному світі. Я вже розповідав на образному прикладі інформаційних цеглинок, що інформація є скрізь і вона присутня у всьому. Вона існує поза часом і простором, бо вона утворює все, в тому числі час і простір. Інформація постійно впливає на індивіда. Але лише тоді, коли він починає віддавати їй увагу, тобто здійснює свій вибір, інформація починає повноцінно працювати в ньому, згідно своєї програми. Тобто відбувається залучення структур людини, пов'язаних не тільки з тримірним світом (наприклад, свідомості, підсвідомості), але й із загальною її енергетичною конструкцією. Особистість непомітно для себе починає жити цією інформацією, вона стає частиною її реальності. Тому людина своїм вибором і творить свою подальшу долю, приділяючи увагу тій або іншій інформації. Наділяючи її силою своєї уваги, по суті, вона наділяє життям вкладену в ній програму, яка і перетворює її життя в ту або іншу реальність.

Анастасія: Так, це дуже важливий момент для розуміння, як людина стає провідником Волі Тваринного розуму або провідником Волі Духовного світу. Вся справа у постійному виборі. В яку інформацію (програму чиєїсь Волі) людина найбільше вкладає силу своєї уваги і підтримує її, провідником тієї Волі вона і стає. Проблема сучасного людства в тому, що багато людей не розуміють себе, тому безтурботно віддають свою увагу зовнішньому, але не внутрішньому світу.

Рігден: Основна складова людини, навколо якої і вибудована вся її конструкція, — це Душа, а Особистість у цій конструкції є модулем для духовної, якісно нової трансформації цієї сили. До речі, слово «модуль» у перекладі з латинської («modulus») означає «мала міра», «мірочка». Іншими словами, першооснова людини — це її духовна складова. Задум створення людини як розумної істоти з духовною першоосною полягає у її духовному преображенні себе зі збереженням права вибору, створенні в умовах матеріального світу істинного провідника сил Духовного світу.

Справді, багато людей в сучасному світі не розуміють себе, своїх істинних можливостей і наявної в них колосальної духовної сили, тому не розуміють, як преобразити своє життя і життя суспільства, щоб якісно їх покращити. Вони навіть не розуміють, що таке справжнє життя, справжнє щастя. Люди намагаються замістити навіть внутрішнє духовне свято спілкування з Богом, дотик з духовним світом, який на глибоких почуттях відчуває людина під час виконання духовних практик, зовнішніми обрядами і святами, придуманими розумом людським. Але що цікаво, людина також з великою надією очікує цього зовнішнього людського свята. А коли те відбувається, воно, по суті, спус-

тошує людину, робить її немов «сиротою», обманює у відчуттях, бо людина підсвідомо очікувала більшого не у видовищності і насиченні плоті, а в глибинних почуттях, але не отримала цього. Все тому, що це є підміна справжнього духовного свята (яке людина відчуває щораз, стикаючись із духовним світом) звичайною театральною постановкою від розуму з асоціативними зовнішніми матеріальними декораціями.

Дуже багато понять у житті людей підмінені установками програм Волі Тваринного розуму, бо самі люди часто вибирають думки і бажання від Тваринного начала, концентруючи на них свою увагу та життєву силу. Проблема людей у тому, що вони, здійснюючи свій вибір і стаючи провідниками і виконавцями волі Тваринного розуму, навіть не розуміючи цього, вважають, що його (Тваринного розуму) як такого не існує. Адже він для їхніх очей невидимий, на відміну від їхнього фізичного тіла і навколишнього тримірного світу. Такі люди недооцінюють його потужності і сили. Вони не розуміють його можливостей управління людським розумом і головне — його прагнення до тотальної матеріалізації свідомості людей у всьому людському співтоваристві. А останнє поголовно зробить людей провідниками Волі Тваринного розуму, що значно збільшить його сили.

Ресурс життєвої сили людства з його можливостями, пов'язаними з наявністю «вічного двигуна» (Душі) у конструкції кожної людини, дуже значущий для Тваринного розуму. Розумним людям досить глянути на події останніх століть. Як різко збільшилася чисельність населення планети, як усього за два століття розвинулися технології, які в першу чергу покликані забезпечити масову комунікацію людей на планеті, тобто об'єднати всіх у єдиному інформаційному полі. Як при цьому інтенсивно в усьому світі нав'язується споживацький формат мислення, як відбувається явний крен цивілізації у бік матерії. Це є не що інше як підготовка Тваринного розуму до тотального контролю над людством і використання його сил і ресурсів у своїх цілях, які можуть бути навіть не пов'язані з тримірним світом. У його владі є виміри вище і цікавіше в межах густонаселеного матеріального світу, де навіть незначні зміни тягнуть за собою глобальні зміни в більш нижчих вимірах, що приводять до певних результатів поповнення сили Тваринного розуму. А останнє необхідне для виживання самого Тваринного розуму, що залежить від матерії, для продовження свого тимчасового існування в протидії більшим силам — силам Аллата. І Тваринний розум не пошкопить заради цього на будь-які жертви у вигляді колективних та індивідуальних розумів, підвладних його Волі.

Так що людям варто добре задуматися, на якій межі зараз стоїть світова спільнота, чию Волю вони бездумно втілюють у життя, і які наслідки очікують як індивідуально кожному Особистість, так і людську цивілі-

зацію в цілому. Нині людству, як і кожній Особистості, дуже важливо пробудитися духовно, об'єднатися на духовній основі і змінити знак «мінус» на «плюс», використовуючи для цього підготовлену Тваринним розумом технічну базу в духовних цілях. Результат не змусить себе чекати. У невидимому світі подібні рішення і дії консолідованого людства здатні зупинити вихор стрімко наростаючого розкручування подій за зворотною свастикою. Завдяки чому люди зможуть не просто запобігти прийдешнім подіям, які повинні статися згідно з програмою Тваринного розуму, які загрожують самому факту існування людства, але й розкрутити вихор подій у напрямку правильної свастики. Останнє є не що інше, як залучення творчих сил Аллата, і відповідно, створення якісно *іншого* майбутнього для всього людства.

Анастасія: Так, я розумію, про що ви говорите, адже реальні можливості як людини, так і суспільства загалом не обмежуються тримірним світом. Але щоб суспільство вийшло на якісно інший рівень розуміння, людям необхідно навчитися контролювати своє Тваринне начало, жити духовним преображенням.

Рігден: Абсолютно правильно. Для цього і надана основна база споконвічних духовних Знань: починаючи від попередніх твоїх книг і закінчуючи цією. Їх достатньо, щоб людина не просто духовно пробудилася, але й, працюючи над собою, самостійно досягла духовного злиття своєї Особистості з Душею. Звичайно, з урахуванням того, що люди будуть справді займатися самовдосконаленням, не спотворять ці Знання, а будуть йти по них, як по фарватеру, розширюючи свій кругозір пізнання світу, духовно орієнтуючись у цьому бурхливому океані матеріального життя.

Знання приходять до людини на важливому етапі її життя, навіть якщо вона цього не усвідомлює, але відкриваються їй тоді, коли людина починає духовно преображати себе і стає гідною їх прийняти. В іншому випадку, вони не принесуть їй користі. Важливо наскільки люди засвоять уже отримані Знання, наскільки значущі відбудуться зміни в їхньому внутрішньому духовному рості, які у зв'язку з цим будуть перетворення в суспільстві. Бо наступний рівень Знань — це можливість людей здійснювати духовні преображення у вищих вимірах матеріального світу, які, як я вже казав, здатні привести до глобальних змін у нижчих вимірах. А це величезна відповідальність, це зіткнення з силами Тваринного розуму, який так просто свої позиції не здасть. Це, якщо завгодно, сфера залучення «надприродних сил», або, як раніше це називали — мистецтво «вищої білої магії», а людей, що безпосередньо протистоять силам Тваринного розуму, з якими вони вели боротьбу на тому боці реальності, іменовали Геліарами.

Анастасія: Так, на жаль, нині більшість людей не розуміють елементарних духовних речей. А ті, хто навіть отримує ці Знання, часом не поспішають себе преображати, живучи за своїми старими шаблонами, нав'язаними системою Тваринного розуму. Немає в людях ще твердого бажання жити і творити від свого Духовного начала. Це видно і по життєвих ситуаціях. Наприклад, людина, прочитавши ці книги й зіткнувшись з Істиною, швидко надихається, у неї спалахує бажання роботи над собою, здійснення у своєму житті духовних преображень. Але по закінченні невеликого періоду часу, знову перемістивши увагу на побутові проблеми й турботи матеріального світу, її духовне бажання швидко згасає. Система через Тваринне начало знову бере владу над її свідомістю, хоча Душа людини від цього тваринного гніту безмірно страждає.

Рігден: Людина, що живе таємними бажаннями свого Тваринного начала, духовно слабка. Тому при дотику з Істиною вона займається, як сірник, але швидко гасне, так як не має ще духовної опори ні в собі, ні в оточуючому її суспільстві. Але якщо у людини є твердий намір вийти з-під влади свого Тваринного начала, то їй треба частіше повертатися до джерела Істини, книг, які допоможуть їй переключити увагу і вийти зі звуженого стану свідомості. Крім того, людині треба розуміти, що для неї на перших етапах духовного становлення велику роль відіграватиме спілкування з однодумцями. Ця духовна взаємопідтримка важлива особливо для тих, хто стоїть на початку шляху.

Згадай, як подібне спілкування між собою у вашій компанії допомагало вам на початку духовного шляху долати не тільки невпевненість у собі й у своїх силах, але й своєчасно протистояти прихованим атакам Тваринного начала. Річ у тім, що на перших етапах пробудження людини у неї в голові часто відбувається елементарна плутанина, шаблонні підміни, внаслідок чого народжується нерозуміння, де йде прояв її Тваринного начала, а де прояв Духовного начала. У колективі однодумців, спілкуючись з іншими людьми, людина швидше і краще починає розуміти себе. Як правило, спочатку люди бояться «здати» таємниці свого Тваринного начала, тим більше в колективі, так би мовити, прилюдно оголити свої проблеми, але зате охоче слухають тих, хто має сміливість це зробити. Адже коли людина «здає» позиції свого Тваринного начала, то, по суті, вона блокує його лазівки, тобто можливість таємної дії. До того ж колектив однодумців не просто вислухає людину, але й поділиться своїми аналогічними ситуаціями і знайденими способами їх вирішення. Таким чином, людина отримує не тільки духовну підтримку від однодумців, але й допомогу порадами, що розширюють її знання і досвід.

Така практика існувала споконвіку. Наприклад, у ранніх християн була поширена практика так званої публічної сповіді в малих громадах. Це та ж сама задушевна бесіда із друзями, що приносить духовну користь людині. Ну, а коли був створений інститут управління масами — релігія, то багато чого перевернули з ніг на голову.

Анастасія: Це так. Офіційно практика сповіді для всіх віруючих «розумного віку» була введена в християнстві у 1215 році рішеннями ІV Латеранського Собору. До речі, на ньому був прийнятий цілий комплекс заходів щодо боротьби з ересю (у тому числі й створення інквізиції) з метою зміцнення авторитету Церкви, включений у реформи, розробку зводу «канонічного законодавства». Це була відповідь Церкви на поширення масових «єретичних рухів» на початку XIII століття — катарів, альбігойців, вальденсів і так далі. Провина останніх була лише в тому, що люди хотіли знати Правду про істинне Вчення Христа і почали її шукати і духовно розвиватися без посередників.

Так ось, із приводу прийнятої в релігії практики сповіді. Віруючий повинен був здійснювати її не рідше одного разу на рік. Та й полягала вона в тому, що віруючий був зобов'язаний визнати свої гріхи перед священиком, який, в свою чергу, від імені Ісуса Христа спеціально встановленими церквою «дозвільними словами» відпускав ці «гріхи». І це вважалось необхідною умовою для отримання людиною «божественного прощення», так як жерцями було встановлено, що без сповіді людина не буде допускатися до «святого причастя», а без нього нібито не буде для людини спасіння, тому що за церковними догмами «причастя є возз'єднання з Христом», «благодатне долучення душі до вічного життя». В іншому випадку, виганяли з релігії, лякали тим, що їй буде відмовлено у праві бути похованою за християнським обрядом тощо.

Так, звичайно, різниця суттєва. Одна справа, коли людина сама прагне до самовдосконалення, роботи над собою, до спілкування з однодумцями, друзями, прагне розібратися в собі, отримати духовну підтримку і надати посильну допомогу іншим. І зовсім інша справа, коли людину зобов'язують це робити під погрозами відлучення від церкви і суспільного цькування, та ще від імені офіційної організації — Римсько-католицької церкви, що у ті часи, по суті, була інститутом виконавчої влади. Справді, все мов спеціально перевернуто з ніг на голову, щоб людина здійснювала покаєння, керуючись страхом, але не духом, щоб у неї не виникло навіть думки займатися духовним подвижництвом самостійно.

Рігден: Це якраз і є підміни від Тваринного розуму, які люди не помічають, будучи його провідниками, думаючи, що подібні думки їх влас-

ні і покликані зміцнити їхню владу і в той же час нібито сприяти «духовному росту населення». У духовних питаннях насильно милим не будеш, тут важливий самостійний вибір людини. На цьому все й побудовано. Адже поганих людей нема, є просто люди, що не знають про свої реальні духовні можливості, від того й страждають.

Анастасія: Відомо, що особисте духовне преображення людини незмінно впливає певним чином на суспільство, що її оточує. Ви неодноразово згадували, що коли таких людей, які духовно пробудилися, буде більшість, то й суспільство зміниться. Не могли б ви повідати людям, як якісно перетворити суспільство, щоб відійти від кліше і шаблонів Тваринного начала, споживацького формату мислення, переорієнтувати сучасну цивілізацію на напрям руху у бік духовного розвитку?

Рігден: Все просто. Необхідно створювати умови для принципово **нової моделі суспільства, враховуючи двоїсту природу людини, виключаючи найменші можливості прояву спокус Тваринного начала у всіх сферах суспільства.**

З чого починається побудова такого суспільства? Якщо у більшості людей справді є намір створити цивілізацію, яка б жила за духовними принципами, то все можна вирішити дуже просто. Перше, що потрібно зробити, це навести порядок у духовному розвитку суспільства. У цивілізації, яка орієнтована на духовний вектор, тобто претендує на високий рівень розвитку, не повинно бути не те що роздробленості на різні релігії, там не повинно бути взагалі релігії як інституту управління масами і ніяких посередників між Богом і людиною. У ній не повинно бути *навіть і близько такого явища, як жрецтво, або як би по-іншому не називали цю структуру, що утворює релігійні системи, інститути різних релігій у світі.* Повинні бути бажання й конкретні дії самого суспільства у створенні умов життя для духовного розвитку людської Особистості як такої, як базової складової такого суспільства!

На зорі людства існували зачатки подібної організації життя людей, де приділялося більше уваги духовному життю спільноти, а матеріальні проблеми були другорядні. Внаслідок географічних та інших причин багато груп людей, що мали одні й ті ж духовні зерна Знань, існували ізольовано один від одного. З часом, у результаті втрати споконвічних Знань, перекосу в бік домінації Тваринного начала в людях, розпочався поділ всередині груп, виникнення соціальної нерівності. Поява інституту жрецтва і створення різних релігій базувалася на фундаменті первинних духовних зерен Знань. Однак сама система вибудовувалася під матеріальну домінанту. Фактично, це спроба Тваринного розуму

повністю підпорядкувати і взяти під свій контроль конгломерат розумної матерії, яким є для нього людство з його унікальним джерелом сили — життєвою енергією, призначеною для духовних цілей.

Анастасія: Виходить, що релігія як система служить інтересам Тваринного розуму, хоча залучає до себе маси людей саме завдяки духовним зернам. Так, якщо розглянути все різноманіття духовних учень, вірувань і релігій народів світу, відкинувши при цьому лушпиння жрецької системи та її концепцій, то стане очевидною наявність одних і тих же Знань: як людині дотримуватися духовного шляху і не піддатися спокусам матеріального світу. Просто всі ці зерна Знань, по суті, про одне й те ж саме, подані в різній людській інтерпретації.

Рігден: Правильно, і ці знання не є релігія, тому їх можна відшукати в різних куточках планети, у різних народів з різними віруваннями. Ці Знання сприяють природному процесу духовного розвитку людини, незалежно від раси, національності, регіону проживання, соціальної приналежності тощо. Але жерці, використовуючи ці Знання, створювали свої релігії, які є плід розуму людського. Особливості і відмінності однієї релігії від іншої вони придумували лише для того, щоб захопити владу над більшою кількістю людей.

Були в історії людства й часи, коли людей масово намагалися зробити атеїстами. Начебто переслідувалися шляхетні цілі — звільнити людей від ярма жрецтва. Але проблема була в тому, що при цьому залишалася домінанта Тваринного начала у сферах суспільства. Тому замість «світлого майбутнього» у людстві йшло формування умов для прояву ще гіршої для людей форми панування Волі Тваринного розуму в їхній свідомості. Для нових поколінь виключали поняття Душі і Бога як такі, заміщаючи егоїстичним «Я» і матеріальними пріоритетами в житті. Результат такої обробки людства Тваринним розумом очевидний — у світовому суспільстві домінує матеріалістичний світогляд, а свідомість більшості людей закріплена матеріальними шаблонами і установками. Сьогодні віруюча в єдиного Бога людина, що молить про спасіння своєї Душі, на жаль, сприймається більшістю людей як «пережиток минулого», як якийсь відчужений від суспільства елемент, у якого свідомість нібито «зашорена релігією або сектою», навіть якщо вона не має до цих організацій ніякого стосунку.

Чому в суспільстві сьогодні закріпилося таке негативне ставлення до головного сенсу життя людини — духовного розвитку, Бога й Душі? Та тому, що повсюдно пропагуються і прославляються пріоритети Тваринного розуму, що орієнтують суспільство на матеріальні цінності та споживацькі принципи. У головах людей домінують установки накопичення і примноження грошей, майна, нерухомості, необмеженого

права зберігати і передавати їх у спадщину. Людина у цьому звужено бачить мету свого життя, намагаючись таким чином набути слави про себе не тільки при житті, але й зберегти її після своєї смерті (такий собі елемент підміни від Тваринного розуму, так би мовити, сурогат безсмертя). Індивідуальні бажання мас людей зводяться до прагнення володіти будь-чим, мати владу в матеріальному світі, перетворити все навколишнє, у тому числі й себе, у свою неподільну власність. Усе це не просто вказує на патогенні ознаки зараження суспільства установками Тваринного розуму, але й на те, що людство підходить до межі самознищення. І якщо тепер не вжити термінових заходів з його духовного оздоровлення, то завтра може бути пізно, тому що деструктивні процеси матимуть незворотний характер. Найголовніше — це усвідомлення, що врятувати себе і навколишнє суспільство може тільки сама людина, своїм вибором і своїми діями.

Анастасія: Так, два одвічні питання: «Хто винен?» і «Що робити?»

Рігден: Людям не потрібно витратити час на пошук винних, потішаючи своє Тваринне начало, або чекати, що хтось за них щось зробить. Їм необхідно самим починати діяти, стаючи хорошим прикладом для інших. У суспільстві люди тягнуться до тих, у кого є Честь, Гідність, хто безоплатно допомагає іншим людям, хто живе по Совісті, хто справді служить духовному світу, ігноруючи матеріальні пріоритети. Ось такою людиною і потрібно бути, в першу чергу працюючи над собою.

В цивілізованому суспільстві, що має духовний вектор розвитку, кожна людина з дитинства повинна вміти ігнорувати думки від Тваринного начала, розуміти свою двоїсту природу, свою енергетичну конструкцію та її можливості. Вона мусить знати, що безпосередньо пов'язана з духовним світом, що Бог єдиний і для спілкування з Ним взагалі не повинно бути будь-яких посередників, це таїнство двох: людини і Бога. У суспільстві необхідно створити умови, щоб нові Особистості, які прийшли в цей світ, розуміли головний сенс життя: нарощувати свою духовну силу, дотримуватися природних для людини культурно-моральних основ, проявляти більше людяності, доброти у своїх думках, словах і справах, вдосконалюватися у внутрішній роботі над собою і, в остаточному підсумку, спасти свою Душу.

Треба враховувати помилки минулого і не втрачати головні духовні орієнтири. У сучасному світі люди забувають одну просту істину: час їхнього життя пролітає дуже швидко. В реалізації своїх матеріальних бажань вони бачать деяку ступінь своєї свободи. Насправді ця свобода умовна, вона ілюзорна. Людина насправді не може володіти ніким і нічим у матеріальному світі, навіть якщо вона завоює значний його простір, народи і отримає владу над багатьма його багатствами. Вона

народжується одна і вмирає одна. Цей світ для людини є лише інформаційною ілюзією, що створює умови для підтвердження її домінуючого вибору.

Особистості в такому якісно новому суспільстві повинні бути відомі й доступні різні духовні інструменти для роботи над собою. Якщо людина для свого духовного розвитку хоче використовувати додаткові інструменти, наприклад, у вигляді молитв, духовних практик, медитацій тощо, — будь ласка, це її бажання. Але інструменти — це всього лише інструменти. Вони, як камертон, налаштовують увагу на певну хвилю, дають можливість на мить відчутти той бік, інший світ, світ Бога, отримати досвід, порівняти, зрозуміти різницю з цим світом, доторкнутися через глибинні почуття до своєї Душі, відчутти її силу. Але потім людина знову повертається у звичний тримірний світ, у якому вона знову робить свій вибір у кожному дні. І ось тут дуже важливо, що вона буде вибирати надалі, маючи за плечима такий духовний досвід. Чи захоче людина якісно преобразити свою природу і стати Духовною Істотою або ж спокуситься тимчасовою ілюзією від Тваринного розуму і саме цим прирече свою Душу і Особистість на подальші страждання? Все це начебто частковості і всього лише результат особистого вибору окремо взятого індивіда. Але від вибору кожної людини складається і залежить рух цивілізації в цілому. Все починається з чистоти і щирості намірів кожної людини в суспільстві, її істинного внутрішнього вибору, з відповідального підходу до свого життя, враховуючи його досить обмежені строки.

Для того щоб навести цивілізований порядок у суспільстві, і в першу чергу в духовному відношенні, потрібно, щоб у ньому було якомога більше духовно грамотних людей. Мається на увазі тих, хто займається роботою над собою, духовним перетворенням, які розширюють свій кругозір пізнання. На перших етапах необхідне об'єднання зусиль таких людей з метою поширення Знань у різних сферах суспільства. Потрібно створювати умови, щоб у світовому співтоваристві ставало більше освічених та інтелектуально розвинених людей з домінантою Духовного начала, що мають вільний доступ до споконвічних Знань для пізнання світу й себе.

Анастасія: Тобто робити все можливе, щоб у суспільстві затвердилися пріоритети, засновані на внутрішній потребі створення і примноження Добра: «я — Богу», «я — людям», а не нинішній споживацький формат мислення купівлі-продажу: «ти мені — я тобі».

Рігден: Абсолютно правильно... Отож, далі необхідно скасувати саму структуру жрецтва, цю величезну кількість різних релігійних ієрархій, армій священнослужителів, здійснюючих обряди жертвопринесення,

вважаючих себе посередниками між людьми і Богом (як би Його не іменували в різних релігіях), а насправді просто тих, хто живе за рахунок народів. Для багатьох з них релігія є всього лише професією і джерелом прибутків (нажитих за рахунок праці рядових віруючих), засобом маніпуляції через віру масовою свідомістю в політичних цілях. Для того, щоб скасувати структуру жрецтва, не потрібно вчиняти революцій, влаштовувати криваві конфлікти, чвари і тому подібні провокації Тваринного начала. Скасувати цю систему можна мирним шляхом. Адже жерці такі ж люди, як і всі, їм теж властиво обманюватись та помилятися, як будь-якій людині. Треба просто суспільству створити такі умови, при яких інститут жрецтва розпадеться сам по собі через непотрібність. Тоді люди, що входять у нього, знайдуть себе в інших професіях, більш корисних для суспільства, згідно їхніх реальних пріоритетів і життєвого вибору.

Анастасія: А як створити такі умови?

Рігден: Насправді все це не так складно. Просто людям треба самим перестати «грішити», спокушаючи жерців своїми подаяннями. В кінцевому підсумку, коли цей бізнес припинить приносити їм особисті прибутки, то вони змушені будуть зняти свої жрецькі одежі й піти працювати на благо суспільства, як і всі інші люди.

Взагалі, якщо говорити про поняття гріха, як про релігійний термін, то одним із найтяжчих гріхів можна якраз назвати подаяння жерцям, незалежно до якої саме конфесії вони належать. Чому? Людина подає жерцям та їхній армії найманих служителів, помилково вважаючи, що вони більш святі, ніж вона сама, що ці люди в інших одежах ближче до Бога і, відповідно, молитва їхня більш дієва. Але жерці такі ж люди, як і всі, вони себе і свою Душу ще не спасли, як же вони можуть спасти інших? І знову-таки, людині варто задуматися, кому здійснюється ця матеріальна жертва і для яких цілей.

Так що в матеріальних подаяннях віруючих має потребу лише армія жерців. Богу ж не потрібні ні гроші, ні інші багатства матеріального світу. Стосунки між людиною і Богом ґрунтуються винятково на глибинних, особистих почуттях людини від відчуття зв'язку з духовним світом, її щирої Любові і вдячності до Бога. Ось ці істинні глибинні почуття людини до Бога і є найсправжнісінька, єдина цінність, яка може бути сприйнята тим світом від людини. Причому ці стосунки з духовним світом здійснюються без яких-небудь посередників.

Треба розуміти, що поки людина оцінює світ з позиції жителя тримірного виміру, тобто через призму свого матеріального мислення, то в

багатьох духовних питаннях вона буде сповнена ілюзіями, навіяними її гординею. Вона думає, що раз уже зволіла приділити частину своєї уваги духовному світу, то про неї повинні піклуватися цілі сонми ангелів, догоджати її проханням і ледь чи не на царських подушках у рай нести. Насправді, поки Особистість духовно не дозріє, для духовного світу вона непомітна. Приношу свої вибачення за банальне людське порівняння, але такі Особистості подібні до мільйонів репродуктивних клітин. Гамети мають набір хромосом і несуть спадкові ознаки. Людина навіть не помічає їхню матеріальну появу, існування і смерть. Більше того, вона іноді використовує їхню силу, навіть не розуміючи цього. Однак коли при злитті двох гамет утворюється зигота і починає розвиватися ембріон, ось тут вже як мінімум одна людина, я маю на увазі жінку (а в духовному значенні божественне жіноче начало), уже не зможе ігнорувати цей факт. Вона обов'язково зверне свою пильну увагу на це явище, і надалі буде піклуватися про нову істоту. Так і в духовному відношенні. Людині треба старанно працювати над собою, досягати духовні практики, жити спілкуванням на глибокому чуттєвому рівні зі світом Бога, щоб відбулося злиття Особистості з Душею і вона, таким чином, заслужила право бути прийнятою у Вічність. Тоді й духовний світ зверне на даного індивіда свою увагу, оточить його турботою, як довгоочікувану нову досконалу Істоту.

На жаль, у сучасному світі втрачена давня Істина про досягнення злиття Особистості з Душею, і людина в надії висловити свою Любов і вдячність Богу здійснює матеріальне подаяння жерцеві, тим самим сприяючи Тваринному розуму в спокусі і звабленні матеріальним світом цієї людини в жрецьких одягах. Ти грішиш, і жрець грішить, приймаючи це подаяння, яке стає для нього предметом спокуси. Своїм подаянням ти змушуєш його думати не про духовне, а про матеріальне, піклуватися не про свою Душу та істинне служіння Богу, а про збільшення своїх матеріальних доходів. Розумієш, у чому полягає важкість цього гріха? Людина своїм же подаянням штовхає Особистість і Душу цього жерця в «пекло», схилиючи його вибір на користь матерії, тобто Тваринного розуму, обтяжуючи цим гріховним діянням і самого себе. Цей гріх навіть більш страшний, ніж убивство тіла людського, тому що тіло є тимчасовий одяг, по суті, прах. А цей гріх подібний до смертельної отрути для Душі, який позбавляє шансу прорватися даній Особистості до життя вічного. В основі таких матеріальних подаянь і жертвоприношень лежить підміна Тваринного розуму у вигляді, як ти згадала, типової формули купівлі-продажу: «ти мені — я тобі», віра в можливість матеріального «відкупу», «розплати» за свої гріхи і набуття в майбутньому нових матеріальних благ, починаючи від здоров'я і закінчуючи благополуччям.

Анастасія: Багато хто з людей про це просто ніколи не замислювалися. Та й рядовим віруючим такі прохання про подаяння на потреби церкви здаються природними, гуманними, тому що це припускає допомогу іншим людям. Адже зазвичай жерці та їхні служителі мотивують свої прохання про подаяння, наприклад, будівництвом храму, потребами церкви (попередньо в проповідях часто слово Церква пов'язують з поняттям Небесної Церкви), допомогою малозабезпеченим віруючим і так далі. Ніхто ж не доповідає пастві про реальний стан справ по розподілу цих народних коштів і не надає їм фінансових звітів по прибутках і витратах.

Рігден: У нормальному цивілізованому суспільстві допомогу іншим людям, так само як і будівництво того ж храму, призначеного для спільних духовних практик, можуть і повинні виконувати об'єднання звичайних громадян, жителів тієї або іншої місцевості, населеного пункту. Все це робиться за принципом: зібралися, вирішили, зробили, якщо це справді життєво необхідно для місцевих жителів і є на те їхнє бажання. Наприклад, люди в селі захотіли побудувати храм — для себе ж, своїх дітей, односельчан, їм тут жити і їм вирішувати, як жити, а не комусь зверху. І будь певна, для себе і своїх близьких, знайомих і дітей духовно грамотні люди побудують уже відповідний храм, без знаків, що активують матеріальне начало в людині, а винятково зі знаками, пробуджуючими духовну складову людей. У храмі або в іншому місці, призначеному для колективних занять духовними практиками, люди будуть обмінюватися знанням і досвідом на рівних, здійснювати колективні молитви про спасіння своїх Душ на славу і вдячність Любові Божій. Вони не будуть вести, як більшість священників у нинішніх храмах, політичні або релігійно-жрецькі монологи для пастви, змішуючи духовні знання з бажаннями і установками від Тваринного начала, навіюваннями, згідно зі жрецькими програмами. Адже цей храм буде призначений дійсно для людей, для їхнього духовного розвитку, а не для змішування духовних зерен з матеріальними установками, не для жрецького бізнесу і поборів з пастви їхніми «рекрутами» у священницькому вбранні. У ньому люди самі будуть займатися своїм духовним вдосконаленням.

Ніхто не повинен заробляти на храмах, місцях, де люди збираються для духовного розвитку і спілкування. Як тільки почнуться побори, продажі, надання платних послуг, призначення зарплат кому б там не було при храмах або «святих місцях», то виникнуть і спокуси як більше заробити, потім як отримати більше влади, та особливо при цьому нічого не робити. Адже для бездіяльного розуму простіше свічку носити в пишному театральному ритуалі та уподібнювати свою гординю аналогії з вищою істотою, ніж працювати відбійним молотком у шахт-

ному забої. Так що людина і не помітить, як потрапить у павутину по-років. Це давно відомий прийом Тваринного начала.

Та й справа-то ж не у храмах як таких, а в людях. Духовним самовдосконаленням можна займатися де завгодно: хоч на відкритому повітрі, хоч у приміщенні. Я вже розповідав, що в давнину люди взагалі займалися духовним саморозвитком у печерах, тисячоліттями туди приходили покоління людей і вчилися духовних практик за знаками і символами, нанесеними на стіни скель їхніми предками. І ці печери є й понині, ніхто на їхню матеріальну вбогість не спокусився, а духовною цінністю — Знаннями — і тепер можуть користуватися духовно грамотні люди. Жерці різних релігій ще в давнину будували для здійснення своїх культів величні храми, прикрашені золотом і дорогоцінним камінням, для прикладу, у Стародавньому Єгипті, Вавилоні, Стародавній Греції тощо. І де тепер ці храми? Замість них — руїни, а золото давно розкрадене людьми, що спокусилися цими матеріальними скарбами. **Негоже спокушати людей матеріальним там, де є місце духовній просвіті.**

Так що не можна, щоб одні люди яким-небудь чином мали можливість заробляти на духовному стремлінні інших людей. Розповсюдження духовних знань не повинно приносити людині фінансової або ж будь-якої іншої матеріальної вигоди, тільки так можна уникнути матеріальних спокус, і тоді людина буде робити це від Душі, зі щирістю своїх духовних намірів!

Анастасія: Так, проблема більшості віруючих у тому, що роблячи пожертвування релігіям, люди, по суті, ніби відкуповуються від духовної роботи над собою, списуючи справи своєї Свісті на жрецтво. Замість того, щоб самим творити у світі добро, їм легше віднести гроші «служителям вітара». А жрецтво цим безкарно користується.

Рігден: На жаль, це так. Але тільки не зовсім безкарно, адже ще нікому не вдалося, і надалі не вдасться, уникнути особистого Суду і кожному по діянням та помислам його воздасться. А що стосується самих людей, які намагаються за рахунок подаяння жерцям відкупитися від духовної роботи над собою, то це їхня помилка. По суті, це самообман, адже який би матеріальний відкуп людина собі не придумала, духовну роботу за неї ніхто не зробить. Адже важливі не її гроші в храмі, а особиста участь у створюючих справах суспільства і особисті духовні зміни, з цим пов'язані. А що стосується жертв і храмів, то розумній людині достатньо глянути на реалії сьогодення. Зараз побудову церков у містах перетворили в бізнес-проекти. Дивляться не на якість, а на кількість, не скільки людей може справді долучитися до духовного, а якими будуть економічна рентабельність і політична вигода.

Причому кожна релігійна організація, особливо у великих містах, намагається відхопити собі шматок землі поближче до місць масових скупчень людей, щоб забезпечити найбільший приплив парафіян.

Роздробленість релігії на секти та їх боротьба між собою — всього лише боротьба за владу, де важливість людини оцінюють за її гаманцем, а владу над рядовими віруючими розглядають як політичну владу над електоратом. Усе перевернуто з ніг на голову! виправити це можна лише тоді, коли самі люди в суспільстві ставатимуть більш грамотними в духовних питаннях, почнуть розширювати свій кругозір Знань, світосприйняття, брати посильну участь у житті суспільства, жити всередині з Богом, реалізовувати добрі, створюючі справи. Тоді й відпаде «потреба» у торговельних посередниках між Богом і людиною.

Анастасія: У зв'язку з цим виникає ще одне досить важливе питання. У жрецькій «армії», безумовно, є люди, які вибрали служіння тій або іншій релігії, в надії на своє духовне спасіння, не підозрюючи про істинний стан справ всередині системи до того, як вони у неї потрапили. Але, навіть перебуваючи в ній і спостерігаючи те, що не афішується для мас віруючих, вони не втратили в цьому політичному бруді чистоти своєї віри і щирих намірів служити тільки Богу, а не жрецьким кланам. Колись ви казали, що на істинній духовності таких, за своєю суттю, «божих людей», яких, на жаль, дуже мало в усьому світі, як на стовпах, і тримається слава будь-якої масової релігії або вірування. Якщо буде скасована система релігій як така, то як бути людям, які істинно йдуть до Бога, займаючись духовним подвижництвом, і при цьому безоплатно, щиро допомагають іншим людям?

Рігден: Ну, по-перше, на сьогоднішній день занадто мало тих, хто має щире бажання служити Богу, а не своїй гордині, опікуючись про душі людські, причому, не беручи за це винагороду. Насправді їх дійсно одиниці з мільйонів службовців в армії жерців різних релігій. Переважна більшість службовців у релігіях — зайди, що спокусилися матеріальними цілями, а не духовним спасінням. А по-друге, у справжніх «божих людей» будь-які зовнішні зміни в житті не зупинять їхній внутрішній духовний процес. Вони, навіть змінивши професію і працюючи, як усі, на благо суспільства, будуть продовжувати так само щиро займатися своїм духовним саморозвитком, присвячуючи свій вільний час допомозі іншим людям. Бо це є їхня духовна потреба, їхнє внутрішнє життя, яке домінує над обставинами цього світу. Так що зовнішні зміни їх не зупинять, скоріше навіть порадують, враховуючи, з чим їм доводиться зустрічатися і що доводиться бачити щодня у внутрішньому житті релігійної громади, а також у вчинках і справах своїх «товаришів по службі».

Однією з необхідних умов для досягнення якісної зміни суспільства є **розуміння самими людьми сенсу свого духовного розвитку, а також припинення участі в спокушанні владою і матеріальними цінностями людей**, що належать до «армії» жрецтва. Не давати їм гроші (пожертвування), ніяких підношень, не улещувати їхню гординю поклонами, преклонінням, цілуванням рук, раболіпством, послухом, проханнями і тому подібними спокусами для їхнього Тваринного начала. Тобто, іншими словами, **не потрібно самому «грішити» й іншого на це провокувати**. Адже ця людина така ж, як і ти. Нічим він (служитель культу жертвоприношення) не відрізняється від звичайної людини, раз його Душа перебуває в тілі, у цьому матеріальному світі. Тут ніхто не може бути ні нижчим, ні вищим, бо всі душі людські страждають від цього матеріального полону.

У людини тільки один вихід із цих матеріальних кліщів — духовно розвинути і звільнити свою Душу, піти у світ Бога. **Немає людей, які хоча б раз у житті не відчували цієї потреби, що йде від Душі, і що проявляється у прагненні до справжньої, духовної свободи**. Інша справа, що Тваринне начало людини інтерпретує цю потребу Душі по-своєму, спотворюючи саме поняття «свобода», наділяючи його матеріальною якістю, чужою Духовному началу. **Всі люди віруючі, тільки кожен використовує силу своєї віри за своїм вибором**. До речі, ті, хто зараховує себе до досить завзятих атеїстів, насправді наодинці з собою схильні до всіх тих же страхів і забобонів, що й віруюча людина. Ці люди в суспільстві, по суті своїй, є тими ж самими жерцями, тільки в «дрібному» масштабі, які хіба що на відміну від них відкрито прославляють якості Тваринного начала (своє самолюбство, гординю, марнославство і так далі).

Анастасія: Коли в суспільстві буде скасований інститут жрецтва, як людям уникнути подібних помилок надалі? Я маю на увазі в поширенні духовних знань не спокуситися гординою, марнославством, не зажадати влади над собою подібними і так далі, тобто встояти перед спокусами Тваринного начала.

Рігден: Якщо цивілізація буде рухатися в духовному напрямку, то це питання можна вирішити дуже просто. Треба розуміти, що людина має двоїсту природу, і в ній відбуваються постійні коливання між Тваринним і Духовним началами. Отже, потрібно зробити так, щоб *духовне пізнання, поширення загальнолюдських споконвічних Знань було невигідним для Тваринного начала людини як провідника Тваринного розуму, що представляє матеріальний світ і його інтереси, але абсолютно прийнятним, вигідним для розвитку Духовного начала в людині як провідника Духовного світу*. Важливо зробити споконвічні

духовні Знання загальнодоступними для всіх людей, і в їхньому поширенні виключити будь-яку можливість спокуси людини стимулами Тваринного начала.

Анастасія: Тобто треба, щоб люди самі створили в суспільстві такі умови, при яких людині, що займається духовною освітою інших людей, це було б матеріально не вигідно.

Рігден: Так, потрібно виключити у вирішенні цього питання будь-які можливості маніпулювання суспільною свідомістю провідниками Тваринного розуму, отримання ким би там не було економічного прибутку, політичної вигоди, і тим більше не допускати викривлення інформації та маніпулювання нею у своїх інтересах, тобто такого прояву дискреційної влади в справі поширення Знань.

Анастасія: Але це справді можливо тільки тоді, коли багато людей довідаються про основи споконвічних Знань. А коли світова громадськість буде мати ці знання, то більшість людей почнуть чітко відрізняти духовні зерна від полови і не будуть піддаватися на вплив і провокації людей з поганими намірами. Вони зможуть ігнорувати прояви від Тваринного начала в собі і підтримувати у своїх колективах і оточенні Духовне начало.

Рігден: Абсолютно вірно. У першу чергу люди повинні духовно пробудитися, тоді в суспільстві самі собою відпадуть ці рудименти колоніального мислення і від духовного відійде ціла армія різних захребетників та їхніх дармоїдів, що живуть за рахунок віри народів. Адже поки вони сидять на шиї у людей, то будуть видумувати що завгодно, аби так і прожити своє життя соціальними паразитами, нахлібниками в суспільства, та ще й щоб за це народ їм руки цілував і в пошані тримав.

Людям потрібно навчитися бути господарями своєї духовної долі, не чекати, що хтось за них зробить їх життєво важливу духовну роботу, а самим самовдосконалюватися, працювати над собою, розширювати свій кругозір пізнання світу. Не чекати милості від жерців і політиків, не віддаватися ілюзіям і не дозволяти собою маніпулювати, а потрібно бути більш зрілою Особистістю, суспільно активною та духовно відповідальною Людиною. А щоб не повторювати помилок минулого, уникнути надалі залежності від Волі Тваринного розуму, перекирвань духовних Знань і повернення до жрецьких схем, треба, щоб ті, *хто вирішив допомогти собі та іншим людям у духовних питаннях, займався цим в ушкоду своїй гордині й матеріальним інтересам.* Тому що, як я вже казав, там, де з'являється фінансова зацікавленість, можливість задоволення гордині, одержання яких-небудь вигод і привіле-

їв, влади над кимось, там обов'язково рано чи пізно виникне спокуса і проявиться слабкість людського духу.

Як це виглядає на практиці? Якщо людина вдосконалюється сама, має духовний досвід і в неї є внутрішня потреба поширювати духовні Знання, вона у свій вільний час допомагає людям, а ті вчаться і, в свою чергу, також надають допомогу в цих питаннях іншим людям, а ті наступним. Але всі повинні працювати на благо суспільства, маючи якусь цивільну професію, заробляючи своєю працею на хліб насущний. А у вільний від роботи час іти вчитися, ділитися досвідом і пізнаннями з іншими людьми на рівних, як з гарними друзями, пригнічуючи при цьому своє Тваринне начало, керуючись у своїх діяннях Духовним началом. Це реальна допомога людям і в той же час робота над собою: розпізнання в собі проявів Духовного і Тваринного начал, пильний контроль над своїми думками, вивчення своєї природи, духовний розвиток. У цьому і є суть: сам ростеш і іншим допомагаєш.

Розумієш, у чому особливість такого розповсюдження духовних знань? Людина йде ділитися знаннями з людьми про Бога, витрачає на це свій особистий час, свої сили, свої кошти, не отримуючи нічого матеріального натомість, ніякого спокушання й задоволення свого Тваринного начала. Єдине, що вона одержує, — це духовне примноження при безпристрасному спілкуванні з Душами таких же страждених, як вона. Що посієш у собі, те, в кінцевому підсумку, і пожнеш. Духовному — духовне, матеріальному — матеріальне. Тобто ця людина підносить на духовний вівар свого життя приземлене себелюбство — жертву у вигляді амбіцій свого Тваринного начала, а також примножує свої духовні «дари» від спілкування з людьми. Причому ці дари не є матеріальними (не гроші, не їжа, не речі, не людські амбіції від гордині). Це є та духовна складова, яку людина передає іншим людям через духовні Знання. Адже поширюючи споконвічні духовні Знання, людина, тим самим, протистоїть єдиному Тваринному розуму і допомагає іншим людям хоча б трохи пізнати, відчутти і зрозуміти ту божественну істоту, приховану в них, яка не належить до матеріального світу. Матерія — смертна, а Душа — безсмертна. Особистість же має свободу вибору: стати їй смертною або піти у Вічність. Ось у цьому й весь сенс, от звідси й повинно все рости.

Треба пам'ятати, що Тваринний розум дуже сильний, а людина, в силу своєї двоїстої природи, через свої коливання між вибором двох начал, слабка. Навіть той, хто непохитно йде духовним шляхом, піддається нападкам Тваринного начала. Людині достатньо лише відволіктися, злегка спокуситися матеріальним, як Тваринний розум відразу ж заволодіває її свідомістю, найчастіше перемагаючи в тих життєвих моментах, де вибір Особистості особливо важливий. Чому й рекоменду-

ється пильнувати, працювати над собою невтомно, не давати спуску своєму Тваринному началу. Якщо вже наступив раз на граблі, то в наступний умій їх обійти. У розповсюдженні духовних Знань завжди є спокуса від Тваринного начала в гордині, уподібненні себе вищій істоті, у бажанні привласнити собі ці Знання, інтерпретувати їх по-своєму, від свого розуму в розмові з іншими людьми. Так зазвичай і відбувається їхнє викривлення від Тваринного начала, підміна матеріальними поняттями й у результаті втрата споконвічних Знань. Людині треба розуміти, що духовні Знання дані для всіх людей. Людина не Бог, не ангел, не херувим, не Дух Святий. Вона всього лише людина, така ж, як і всі люди, раз її Душа ув'язнена в багатомірну енергетичну конструкцію, що належить до матеріального світу.

Анастасія: Є ще одне важливе питання, яке цікавить читачів. Чи може людина відпускати комусь його «гріхи», прощати комусь щось у духовному відношенні від імені вищих Духовних Істот?

Рігден: *Людина не може нікому відпускати «гріхи», молитися за когось, бо сама недосконала. І нікому не дана влада на Землі прощати від імені вищих Духовних Істот і вже тим більше від імені Бога.*

Відпущення «гріхів» пов'язане зі сповіддю, про яку ми вже згадували в нашій бесіді. Треба розуміти психологічну природу зародження такого явища в релігії, як сповідь. Про ефект катарсису (від грецького слова «katharsis» — «очищення») добре відомо не тільки служителям релігій, але й психоаналітикам, психотерапевтам. Він був відомий і в сиву давнину. Це терапевтичний метод, при якому людина згадує хвилюючі моменти свого життя, які послужили поштовхом до глибокого переживання внутрішнього конфлікту або психоневротичного розладу. По суті, для людини — це психологічне полегшення, властиве будь-якій задушевній бесіді, наприклад, з другом про свої неприємності або проблеми, після якої в неї зникає стан пригніченості, людина відчуває своєрідну психологічну розрядку. Як кажуть у народі: «розділена радість — подвійна радість, розділене горе — половина горя». Причому в більшості випадків, чим більше в людині гордині, тим важче їй зізнатися в чомусь скоєному. Служителями релігії ця практика була взята на озброєння. Зізнання у скоєному стало підноситися як своєрідна жертва, за яку обов'язково посідає винагорода — «прощення за неправедні вчинки», «відпущення гріхів». Людей, по суті, відучили духовно працювати над собою і привчили до думки, що якщо людина гарненько попросить, то це прощення вона обов'язково отримає. Повторюю, це просто чисто психологічний прийом, заснований на вірі людини.

Але що я хочу сказати з цього приводу. Задушевна бесіда — це, звичайно, добре. Але вона лише тимчасово допомагає людині пережити в даний момент один із наслідків її внутрішнього конфлікту, але не вирішує головного — усунення причини конфлікту. Коріння останнього криються в щоденній звичці мислення, здебільшого, пов'язаній з концентрацією уваги Особистості на думках і бажаннях Тваринного начала. Причину зародження подібних конфліктів кардинально може усунути в собі тільки сама людина, і ніхто інший за неї цього не зробить. Тільки вона сама, своїм вибором, внутрішніми змінами, примноженням своїх добрих справ і серйозною роботою над собою може духовно очиститися, розвинутися і як зріла Істота вирватися з матеріального полону, звільнити свою Душу. Тільки вона сама, завдяки своїй духовній праці, може самотійно вийти в сьомий вимір (на «сьоме небо», в «рай», Нірвану), тобто прокласти собі духовний шлях у світ Бога. Будь-яка людина, яка істинно йде духовним шляхом, яка працює над собою, у житті якої домінує її особисте, сокровенне спілкування з Богом, Любов, зв'язок з Духовним началом, рано чи пізно сама приходить до цього розуміння.

Людам варто навчитися розуміти свою двоїсту природу, розуміти і прощати один одному помилки так, начебто вони самі проходять цей урок, і це сталося саме з ними. Будь-якій людині властиво здійснювати проступки. Однак духовно сильні люди не просто визнають свої помилки, але й уміють отримувати з них уроки. У них вистачає мужності й терпіння усвідомити допущені помилки і по можливості їх усунути. Не варто засмучуватися через те, чого не можна виправити. Але варто подвоїти свої сили в тому, що незмінно принесе духовну радість не тільки тобі, але й іншим людям. Життя — це справжня школа, де помилки — це уроки, а набутий досвід — наставник.

Як то кажуть, у спокійному морі не стати досвідченим моряком. Здобуваючи Мудрість, завдяки духовному досвіду, людина починає впевнено і цілеспрямовано вести свій корабель серед бурхливого океану життя, уникаючи помилок минулого, не дозволяючи стихіям колишнього жбурляти її з боку вбік, породжуючи внутрішні конфлікти. Як казали мудреці давнини, утримання життєвого штурвала в бурхливому океані життя вимагає в першу чергу духовної роботи над самим собою. Для такої відважної людини, що веде свій корабель крізь бурю життєвих стихій, рано чи пізно настане день, коли її внутрішньому погляду відкриється зовсім інший, духовний, чистий світ, якого раніше вона у собі не знала. Цей світ породжує спокій у Душі, дозволяє Мудрості вийти переможцем зі стихій матерії і причалити до берега Вічності.

Анастасія: Справді, не можна давати приводу для виникнення і закріплення у свідомості думок про різні матеріальні спокуси в першу чергу самому собі — це факт. Думаю, що багатьом хотілося б жити і творити в суспільстві, де ті, що йдуть поруч по життю, не топчуть один одного в бруд егоїстичних амбіцій, негативних емоцій та інших проявів Тваринного начала, а стимулюють у суспільстві добро, ставляться один до одного з розумінням і повагою. Судячи з історії людства, це давня мрія людей.

Рігден: Абсолютно правильно. Так що, коли духовними питаннями суспільства буде займатися саме суспільство і це стане в ньому природним і пріоритетним, тоді й буде порядок. А для цього потрібно створити такі умови, щоби більшість людей у цій цивілізації жили заради духовних цілей, а не заради матеріальних пріоритетів, як тепер. Отоді й жрецькі структури самі по собі зникнуть, тому що перестане існувати структура таємного владарювання над людьми, яка тримається за рахунок приховування істинних духовних Знань. Люди будуть відати про Істину і вона буде доступна кожному.

Анастасія: Так, для якісних змін у суспільстві необхідна зміна мислення самих людей, що становлять це суспільство. Все це передбачає інноваційний спосіб мислення, інноваційну культуру і поведінку, причому введених в обіг з ініціативи самого суспільства. Хоча, по суті, все нове — це дуже добре забуте старе. Люди давно мріють про створення ідеального справедливого суспільства, де панували б свобода і рівність. Але жерці й політики використовують це бажання народів, включаючи його у свої обіцянки, однак роблячи на практиці все, щоб цього не відбулося. Тому ця «рівність» на ділі завжди виходила формальною навіть після того, як жерці й політики провокували вигідні їм суспільні потрясіння, реформи або революції, зміни однієї релігії, партії, суспільного ладу на інші. Неважко помітити, що результат подібних пертурбацій завжди однаковий — жерці й політики знову створюють управлінську ієрархію (еліту з привілеями), тобто ситуація в суспільстві, по суті, глобально не міняється. Міняється лише рекламна вивіска - назва суспільного ладу або домінуючої релігії. Можливо, таке відбувається тому, що люди вже давно забули, у чому полягають істинна рівність і свобода.

Рігден: Люди дивляться на крону дерев, але не бачать коріння. А суть полягає в наступному: **всі люди рівні й у першу чергу в умовах ув'язнення в цьому матеріальному світі, у характеристиці своєї духовної і тваринної природи, у швидкоплинності свого життя і тимчасовості перебування в цьому світі! Всі люди народжуються і помирають поодиноці і всі мають свою духовну долю, яку самі ж і формують своїм вибором.** Усі люди за приро-

дою свого Духовного начала є добрими, тому що в кожного є Душа і в цьому сенсі всі є рідними і дуже близькими один одному, адже Душі єдині, вони зі світу Бога. І це **об'єднує всіх** людей, незалежно від соціального статусу, місця проживання, віросповідання та національності **їхніх тіл**. Адже люди (нові Особистості) не винні, що їм дісталося таке тіло з певною генетичною спадковістю тієї або іншої раси, що одні з них народилися китайцями, інші — англійцями, треті — нігерійцями і так далі. Тобто, що їхня біологічна, матеріальна оболонка була відтворена в тій чи іншій етнічній групі.

Але зауваж, незважаючи на деякі фізіологічні відмінності, люди, незалежно від приналежності до тієї чи іншої раси, оцінюють себе й інших, знайомих і незнайомих їм людей за *ступенем людяності*, у всіх народів є поняття Добра і Зла. Ця оцінка йде на полі битви їхньої свідомості, на основі їхнього вибору між Духовним і Тваринним началами. І головним для людей є не те, як виглядає тіло знайомого, а яка сама людина за своїми внутрішніми якостями, яка її «душевна краса».

А тіло є тіло. Реальні пізнання більшості людей про своє тіло вміщені у фразі: «У мене ось тут щось болить». Та й ідеали краси тіла в людському суспільстві відносні, обумовлені рекламою одних людей і наслідуванням інших людей. Причому у різних народів свої уявлення про цю красу тіла: хтось вважає гарним подовжувати з дитинства шию кільцями, а хтось — мати форми підлітка. Але справа навіть не в цьому. Душі людей не винні, що їх запхнули в ті або інші тіла. Тіло Особистості, як і всі зовнішні умови його існування, — наслідок вибраних пріоритетів, домінуючих бажань і вибору, здійсненого колись субособистостями нинішньої людини.

Та й хто сьогодні так посилено розділяє людей, дробить єдине ціле — людство на складові: раси, етноси, різні соціальні, релігійні групи? Політики й жерці. Вони визначають напрям розвитку науки в тій чи іншій галузі, створюють умови, щоб люди займалися розширенням, поглибленням певних тематик і, відповідно, впровадженням їх у систему освіти молодого покоління. Наприклад, хто вивчає нації та націоналізм? Політологи. Вони отримують наукові звання, різні заохочення за ці «дослідження» і розробку різних своїх умоглядних концепцій у визначеному для них загальному напрямку, згідно політичного замовлення. Ось і риють уздовж і впоперек, видумуючи різні теорії, адже всім із них хочеться добре жити, мати гідну зарплату, шану й повагу.

Світові політики заради власної влади розділяють народи, причому роблять це руками самих же людей. Наприклад, ті ж представники науки (усвідомлено або без розуміння глобальної суті) за грошову винагороду виконують їхні програми та установки, втілюючи в життя полі-

тичні рішення, фактично популяризуючи в суспільстві вигідні можновладцям концепції. Причому всі ці теорії вони засновують на численних історичних фактах (під пристойним приводом історичного пізнання), які демонструють деструктивні моделі минулого нібито під гаслами громадського осуду, мовляв, «так робити не можна». Однак фактично це демонстрація і нав'язування людям моделей, стереотипів поведінки, варіантів «як ще можна», які сприяють ще більшому поділу, тобто диференціації суспільства. Наприклад, описуються ідеї класової боротьби, нерівності, расової дискримінації, соціальної несправедливості, поділу людей на «вищих» і «нижчих», на «еліту» і «стадо», способи розв'язування війн і так далі. Візьми підручник з політології будь-якої країни світу. Це ж суцільне нагнітання ксенофобії (від грецького «ksenos» — «чужий», і «phobos» — «страх, боязнь»), тобто неприйняття, страху, ненависті людей один до одного, нетерпимості до будь-чого чужого, незнайомого, а отже, підсвідомо ворожого для людини. Але в жодному підручнику не напишуть, як в реальності йдуть справи у верхах влади, на чому в дійсності сучасні політики й жерці будують свою владу і як експлуатують у своїх меркантильних інтересах цілі народи.

Так що розділення і роздроблення суспільства стимулюється світовими політиками й жерцями *штучно!* Для чого? А для того, щоб у свідомості людей сформувати образ *ворога* і тримати цим образом усе суспільство в страху й покорі. Щоб під цим приводом, спрямованим на боротьбу з кимось, суспільство без роздумів схвалювало виділення з державного бюджету їхньої країни великих коштів на «посилення заходів безпеки» та інші подібні статті витрат. Іншими словами, держава в такий спосіб підсилювала контроль і владу над людьми. А хто представляє державу? Групи політиків — окремі люди зі своїми інтересами. Вони використовують цей штучно створений, а часом ними ж і спонсорований суспільний «страх», для укріплення своєї влади і банального розкрадання бюджету під приводом таємності і забезпечення безпеки населення.

Достатньо подивитися, що людям показують по телевізору — суцільне залякування, як усе в їхній країні погано: убивства, вибухи, пограбування, скандали, жертви стихій, тобто суцільні надзвичайні ситуації й події. Яка нормальна психіка це витримає? А навіщо все це показують? У світі що, немає гарних новин? Є, тільки їх навмисно мало показують. Адже нав'язують те, що духовній природі людини глибоко огидне, але зате посилено активує її Тваринне начало. Політикам і жерцям насправді вигідно, щоб людина була, як загнане звірятко, щоб у ній домінував тваринний страх за своє життя, а в масах — тваринне раболіпство й агресія до штучно створеного образу ворога. Тоді і влада над такими зомбованими людьми стає безмежною. От суспільство і має не-

змінний результат: при бажанні більшості людей рівності, свободи і справедливості насправді у світовому суспільстві політиками й жерцями стимулюються постійні війни, розпалювання расової, національної, релігійної ворожнечі між людьми.

Анастасія: Так, суцільний обман. Це все одно, що дати народам лопати, і вони своїми ж руками будуть копати собі могилу, думаючи, що риють фундамент для будівництва нового будинку для своєї багатонаціональної сім'ї. Куди не глянь, скрізь умовне, штучне ділення і дроблення людства. Але ж увесь цей обман може існувати до тих пір, поки самі люди не змінять цю ситуацію.

Рігден: Абсолютно вірно, все в руках людей, точніше, в способі їхнього мислення. Істина одна. Але якщо людина розумом допускає в ній невелику відмінність, то в результаті вона стає в ній нескінченно розділеною порожнечою. Знати Істину — це не означає розділяти в ній все розумом: «за» або «проти». Знати Істину — це означає осягати Душею її єдину суть і безкінечність духовної свободи. З духовної природи випливає природна потреба людини жити **в рівності, братерстві, єдності з усім людством, усвідомлення, що всі люди на планеті є рідними і дуже близькими один одному, за своєю духовною складовою.**

Коли в людині домінує Тваринне начало, воно спотворює цю потребу. І тоді людина починає порівнювати себе з іншими у споживацькому форматі мислення, вважаючи себе рівною тим, хто, на її думку, у чомусь «вищий за неї», і навіть не згадуючи про тих, хто, на її думку, у чомусь «нижчий за неї». І це успішно використовують політики й жерці, включаючи подібні ідеї у свої гасла про рівність і братерство, релігійні писання, політичні концепції та закони на папірці.

Анастасія: Ну так, а потім люди дивуються, як же так, нібито всі брати й сестри, ніби конституції та міжнародні конвенції говорять про міжнародне гуманітарне право, про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, рівноправність усіх людей і так далі, тобто прописані в турботі про людину, її права, засновані на принципі паритету. А насправді живемо у світі далеко не рівних для всіх можливостей.

Рігден: Роз'єднує людей матерія та її потреби, тобто Тваринне начало. **Але якщо люди будуть орієнтуватися на своє Духовне начало, то колективно вони зможуть подолати будь-які розбіжності між собою.**

Мабуть, я розповім давню східну **притчу про двох братів**, яка оповідає про вибір людський та його наслідки. «Колись давно, в одному

селищі, народилися на світ два брати близнюки. І хоча різниця в народженні вимірювалася хвилинами, але все подальше життя первісток вважав себе старшим, а значить, і більш розумним. Коли брати підрости, трапилося так, що в їхньому будинку зупинився на ночівлю один подорожній. Він виявився людиною Духовною і Мудрою. У той час народ цього селища воював із сусіднім народом. Ця війна принесла людям уже багато горя. Але ніхто не знав, як уникнути війни і смерті. І брати запитали поради в Мудреця.

Духовна людина, вислухавши їх, повідала прості істини про сутність життя і смерті. Він розповів їм про те, що відбувається у світі людей, про природу двоїстості людини, що утримує її в ланцюгах нещастя і як від них звільнитися. Він говорив про те, як знайти істинний шлях, спасти свою Душу і прийти до того, що лежить за межею життя і смерті. А наостанку сказав: **«Стати вільним від смерті можна лише пізнавши Істину. Істина — надбання внутрішнього. Шлях до Істини — надбання зовнішнього. І тільки пройшовши цей Шлях, ви пізнаєте Істину і станете вільними від смерті»**. Але кожен з братів зрозумів по-своєму слова Мудрої людини. І кожен вибрав свій Шлях, щоб спасти свою Душу.

Старший брат вирішив удосконалювати себе в духовних пізнаннях. Він пішов зі свого рідного краю, щоб уникнути участі у війні. Обійшов багато країн, де вивчав релігії місцевих народів і вибирав з них те, що вважав кращим, те, що швидше приведе його до здобуття «надбання внутрішнього». І, в кінці кінців, набрався найрізноманітніших знань і досвіду, і так досягнув успіхів у своїх стараннях, що визнав себе людиною Просвітленою, наділеною благоволінням Обраного. При цьому настільки в це увірував сам, що багато хто також повірив йому і став учитися в нього.

А молодший брат пішов до людей і почав розповідати їм прості істини, які почув від Мудрої людини. Одні прислухалися до його слів. Інші сміялися, вважаючи, що все в цьому світі вирішують правителі, які слухають поради богів. Але незабаром навіть ті, хто сміявся, почали дослухатися промов юнака, адже його слова були правдиві — в них була Істина. І люди казали йому, що не хочуть війни, вони не хочуть нікого вбивати і не хочуть помирати самі. Але як же їм бути, адже воювати змушують їхні правителі? На що юнак відповідав: **«Якщо правителі можуть руйнувати, але не можуть творити, то в чому їхня заслуга? Якщо вони не в силах воскресити мертвих, тоді як вони можуть прирікати живих на смерть? Відрізати гілку від дерева може будь-яка людина, але приєднати її до дерева може тільки Майстер. А правитель — це всього лише людина. І він також боїться смерті, як будь-хто з вас, тому і ховається**

за життями своїх воїнів, видаючи укази. Але його укази виконувате ви. Правитель один, а вас — багато. Він обманює вас, кажучи, що він сильний, бо сила його є ви, ті, хто виконує волю його, всупереч своїй. Якщо люди складуть зброю, воювати буде нікому. Сила гори не в камені, що лежить на вершині, а в її монолітності». І пройнявся народ мудрістю тією і передав її сусідньому народу, з яким вів війну. Істина була почута. І склали люди зброю. Так, у тому місці, завдяки простому юнакові, що передав людям істинне слово Мудреця, припинилася війна, і настав мир. І багато життів спасла Істина, і багато хто знайшли Шлях до неї.

Але час тече швидко. Прошли земні роки братів. Як народилися вони в один день, так і померли. Завдяки невтомній завзятості, старший брат досягнув таких висот у своєму духовному вдосконаленні, що зміг постати перед самим Стражем, за яким височів міст Чинват. І дано було йому на власні очі споглядати, як його молодший брат пройшов через цей міст, і як сам Воротар розчинив перед ним Ворота Вічності. І настільки побачене вразило високодуховного старшого брата, що всі свої наступні дев'ять реінкарнацій він твердо слідував духовним шляхом молодшого брата, зберігаючи пам'ять про побачене і оповідаючи про це людям».

Анастасія: Так, дуже гарна притча, повчальна. Це правда, духовне у багатьох залишається на рівні високої зарозумілості, а не реальної роботи над собою, втім, як і в суспільстві загалом — на папірці є все, а в житті одне ходіння по муках.

Рігден: Насправді люди вибирають, як їм жити, починаючи від кожної окремо взятої людини до колективу, від маленького до великого співтовариства. Світові політики та жерці переконують людей, що саме вони як управлінський апарат є об'єднуючою силою, що без них народи нічого не зроблять. Переконують і роз'єднують людей постійно, інакше народи насправді ж почнуть діяти без них, причому спільно. Адже на людях все тримається, саме вони втілюють плани жерців і політиків, реалізуючи реальні справи, різні програми в суспільстві. **Нема і не може бути політика або жерця, якщо його не підтримують самі люди.** Як тільки політик або жрець втрачає таку підтримку, він втрачає авторитет і владу, про нього всі забувають, він стає рядовим членом суспільства, таким самим, як усі.

Анастасія: Розкажіть, будь ласка, а яка повинна бути модель суспільства? На сьогоднішній день існує ж багато форм державно-політичного устрою (управління суспільством), політичних режимів, ідеологій. Правда, коли починаєш уважно вивчати кожну окремо взятую ідеологію або таку форму, розумієш, що все побудоване на Тварин-

ці, не по-людськи. Якщо десь теорію красиво і розписали, то на практиці, судячи з історичних подій, вийшло, як у тому прислів'ї: «розписали на папері, та забули про яри».

Рігден: Та тому що все, що ти перерахувала, побудоване на політиці, тобто на управлінні, владі, безроздільному пануванні політиків і жерців над суспільством. Ти не помічала, що навіть слова прописують окремо «держава і суспільство»? Причому держава розглядається як політична надбудова над суспільством, панування влади над народом. Подивись на етимологію походження слова «государство», наприклад, у російській мові. «Государство» — це володіння «государя». Давньоруським словом «государь» позначалась як «конкретна людина, що володіє владою», так і «договірна формула», наприклад, «Господин Великий Новгород». Це слово пов'язане з «господар», так називали власника, хазяїна, князя-правителя. А у персів у Стародавньому Сході було ще більш точне визначення — «власник овець» («gōspanddār»). А знаєш, як виникло слово «політика»?

Анастасія: Ну, наскільки мені відомо, від грецьких слів «politike (techne)» — «мистецтво керувати державою». А далі одні посилаються, що ці слова, у свою чергу, виникли від грецьких слів «poly» — «багато», «techne» — «мистецтво», «ремесло». Інші, що від грецького слова «polis», яким стародавні греки називали свої міста-держави.

Рігден: Ця відповідь цілком передбачувана. Цю інформацію вселяють у свідомість людини завдяки багатьом підручникам і книгам. Але давай заглибимося в деталі. Звідки Стародавня Греція отримала таку форму управління суспільством, та ще із самоназвою вищої посадової особи в давньогрецьких полісах — архонт? Зі Стародавнього Риму — із цього опорного «гнізда» жерців вільних каменярів, яке ще тільки формувалося в ті часи, і які якраз і займалися тим, що засновували релігійні культи, форми управління суспільством для своїх цілей, створювали ремісничі цехи тощо. Звідки у греків з'явилася така форма правління, як демократія (від грецьких слів «demos» — «народ», «kratos» — «влада», тобто «влада народу»)? Звідти ж, звідки у римлян з'явилася республіка (від латинських слів «res» — справа і «publicus» — суспільний; «res publica» — «суспільна (спільна справа)»). Усі ці форми правління розробляли жерці вільних каменярів (Архонти) і популяризували їх серед народів через публічних осіб.

Ти думаєш, чому при цих так званих «народних» формах правління, політичних режимах, якими сьогодні у світі є республіка і демократія, самі народи фактично відсторонені від управління своєю державою. Хоча на папері все красиво прописано, у законах враховані методи колективного прийняття рішень, що включають «рівні можливості»,

«наділення громадян особистими і політичними правами і свободами», і так далі. А на ділі найсправжнісінька окупація місцевими й центральними жрецькими і політичними елітами органів управління «народної влади» та їхнього свавілля. Ці самопризначені «еліти» мало не відкрито ділять між собою загальнонародне надбання, експлуатують людей, нехтуючи їхніми інтересами, і використовують ресурси держави у своїх або кланових корисливих цілях заради банальної наживи. А маси при цьому, як завжди, годують обіцянками від виборів до виборів. На практиці ж іде звичайна закулісна боротьба фінансово-політичних груп, напівфеодальних «князьків» і «сірих кардиналів», що борються за розширення сфер впливу, тобто своєї «годівниці». Таке відбувається у всьому світі і в першу чергу у «цивілізованих» державах. Те ж стосується й ідеологічних моделей політичної влади, наприклад, того ж лібералізму (від латинського слова «liberalis» — «вільний») з його реалізацією індивідуальних свобод, соціалізму (від латинського слова «socialis» — «суспільний»), заснованого на публічних ідеях соціальної справедливості, свободи, рівності і тому подібне. Я вже не беру агресивно спрямовані ідеології, політичні режими, форми влади, засновані на одноосібному правлінні — тиранії (монархія) або владі меншості — олігархії (аристократія).

Тож чому таке явище існує в сучасному світі? Та тому, що все це споконвічно розробляли на двох стимулах управління масами — *вірі і страху*, за законами матеріалізму, а точніше, Тваринного розуму, на догоду нижчим інстинктам людини, її приземленого себелюбства, де проголошені на папері духовні цілі служили (і служать до сих пір) лише прикриттям для фактичної неподільної влади політиків і жерців. Тому й сьогодні всі тільки говорять про ідеальне, гуманне людське суспільство. Але чи створює його хто реально, на практиці? Та й сама постановка питання про створення ідеального суспільства незмінно пов'язана не з суспільством як таким, а з тим, яка саме буде *форма державної влади* над тим суспільством при збереженні тієї ж самої глобальної системи управління народами все тими ж жерцями й політиками.

Анастасія: Це точно! Будь-яка влада для людей — це постійний вибір із двох бід.

Рігден: Вірно. Отож, повернемося до слова «політика». Слово «поліс» походить від італійського «polizza», що означає «розписка», «договір». Архонти ж великі любителі запускати свої проекти під словами з подвійним змістом. Вважаючи себе посередниками між богами та людьми, Архонти зробили проєкцію жрецької моделі управління на суспільство, точніше, на ту частину суспільства, яка з тих чи інших причин не була підпорядкована їхній релігійній владі (наприклад, охоплювала

б народи, які проживали в інших країнах, вірили тільки у своїх місцевих богів, мали іншу культуру тощо). Слово «політика» було утворено ними від двох грецьких слів: від «poly» — «багато» і «Theos» — «Бог» і означало ні що інше, як влада «багатьох богів» над суспільством. Звідти й пішли місцеві «божки» — політики, що підкоряються системі влади Архонтів. Не дивно, що сьогодні багато країн живуть за англосаксонським, а також континентальним правом, які є одними з поширених світових правових систем. Але свого часу основою для їхнього створення послужило саме римське право, розроблене жрецтвом у Стародавньому Римі («Зведення законів дванадцяти таблиць» та інші жрецькі документи для управління народами, прописані в кращих традиціях Тваринного начала).

Анастасія: Ну так, саме тому, як кажуть у народі, політичне право, як і релігійне, завжди каральне. А взагалі, сумно, звичайно, що світове суспільство живе згідно правил, які встановлюють Архонти, під їхніми агресивними знаками...

Рігден: Живе так, тому що люди насправді не відають, хто і як ними управляє, а не відають, тому що глибоко не вникають у ці питання. Якщо люди поцікавляться світовою історією або хоча б геральдикой (на середньовічній латині «heraldus» — «глашатай»; наука про герби), то їм відкриваються очі на вельми цікаві факти, на які вони раніше просто не звертали особливої уваги. Зокрема, якщо роздивитися штандарти, прапори, герби князівств, міст, держав, які, як правило, розробляли підопічні Архонтів і підсовували необізнаним правителям, то можна побачити в них знаки і символи, які впливають на підсвідомість і активують Тваринне начало в людині.

Все це є і сьогодні, і так само, як і раніше, призначається для негласного впливу на свідомість людей. Достатньо звернути увагу на офіційну символіку сучасних країн світу, їхніх центральних і місцевих органів державної влади, міністерств, відомств, служб, на символи, нанесені на грошові знаки різних валют світу. Це ж в основному хрести, позначка блокування Передньої істоти (знаком або символом, найчастіше царською атрибутикою земної влади у вигляді корони) і акцент на Тваринному началі, я маю на увазі бокових Істот людини, яких в основному зображують у вигляді тих або інших агресивних звірів з боків від центрального символу. Достатньо глянути, скільки гербів позначено знаками або символами вільних каменярів, починаючи від міст і країн, закінчуючи міжнародними організаціями і корпораціями: лук і стріли (разом і окремо), сокира, серп, молот, меч, шпаги, вогнепальна зброя, циркуль, лев, леопард, дракон, орел, фрігійський ковпак, оливкова гілка (єврейське жрецтво). Я вже не кажу про наявність у багатьох випадках певної числової символіки у вигляді зірок (6, 13 і так далі).

Малюнок 108. Герби різних країн:

1) Гамбія; 2) Бутан; 3) Гайана; 4) Федеративна Республіка Німеччина; 5) Німецька Демократична Республіка (1949—1990); 6) Франція; 7) США; 8) Нідерланди; 9) Французька імперія (1804—1815); 10) Норвегія; 11) Грузія (1991—2004); семичастинна структура герба (сім променів, сім зірок)

наводиться для порівняння з гербом; 12) Грузія (з 2004); 13) Бельгія; 14) Ватикан.

Ці агресивні знаки застосовуються в публічній атрибутиці, призначеній для масового тиражування, тобто люди часто бачать і використовують її, сприймаючи як належне, у документах, на будівлях, одязі, у засобах масової інформації тощо. Їхній вплив на психіку людини подібний до краплі, що точить камінь, — вони підсвідомо стимулюють Тваринне начало, агресію, пробуджуючи нижчі інстинкти. А в результаті все це сприяє наростанню напруги в суспільстві, подібно до газу метану в шахтному забої. У певний момент досить висікти іскру, тобто спровокувати агресію в певній масі людей, щоб цілу державу залила хвиля насильства і незворотних руйнівних наслідків, точніше, *передбачуваних* неминучих наслідків.

Але вся ця схема таємного управління народами працює доти, поки більшість людей про неї не знає. Архонти використовують будь-які можливості, щоб поставити на «підконтрольній території» свої знаки і символи, так би мовити, свої «кліше». Причому все це робиться «потихому», з формальною «участю народу» у подібних обговореннях. Рішення, як правило, ухвалює вузьке коло чиновників, а для широкої громадськості складається черговий опус, що саме ці символи і знаки «дуже значущі» для жителів даного міста або держави з точки зору історії, філософії, культури цієї місцевості. Причому в цьому питанні іноді задіюють вчених, яким дають завдання обґрунтувати саме таку думку і ніяку іншу. Але, що я хочу сказати з цього приводу. Якщо самі люди незалежно від чийоїсь думки почнуть цікавитися історією своєї країни, свого народу, символами і знаками, якщо вони будуть розширювати свій кругозір і в цих питаннях, підходячи до процесу пізнання відповідально, з позиції Спостерігача від Духовного начала, то їх важко буде обдурити. Адже мова йде про край, де жити їм та їхнім дітям, онукам. Іншими словами, коли люди будуть знати Правду, то вони самі наведуть порядок на місцях. Адже основна сила в більшості, у самому суспільстві, а не в купці поплічників жерців і політиків.

Анастасія: Виходить, Архонти зробили собі зі світової політики важелі контролю над світовим суспільством, а з держав як таких — інструменти насильства над народами і засіб збагачення для себе і підконтрольної їм купки можновладців – маріонеток.

Рігден: Не секрет, що в будь-якій країні світу справжня політика здійснюється «за лаштунками», де її рішення та угоди в принципі не обговорюються з виборцями.

Анастасія: Так, а в самому суспільстві негласно популяризується модель, де «сильний знищує слабого», починаючи від взаємин у невеликому колективі (родині, фірмі, організації) і закінчуючи відносинами між державами, коли сильні держави поглинають слабкі і конкурують між собою. Тобто все ті ж закони Тваринного розуму.

Рігден: Абсолютно вірно. Очевидність такої штучно створеної самими людьми системи, працюючої як провідник волі Тваринного розуму, можна спостерігати, знаючи таємне підґрунтя, чим займалися політики, як у минулому, так і в сьогоденні. Мабуть, для кращого розуміння наведу типовий приклад з історії. Кілька сторіч назад, у середньовічній Європі була безліч феодалських князівств, якими керували намісники різних мастей. Кожен такий «князьок-політик» мав своїх солдатів, свої прапори, герби, свою свиту, щось на зразок уряду. Його князівське *наймане військо* називалося словом «банда» (від кельтського «band» — «зв'язок»). Так от, чим же вони займалися? Князі постійно воювали між собою і таким чином розширювали підконтрольну їм територію, встановлюючи на захоплених землях своє оподаткування для місцевих купців, ремісників, селян. Тобто брали з них податок (плату) за своє заступництво і захист від інших князів, по суті, таких же «розбійників». І спробуй лише відмовити в такій князівській «милості», адже захищаючий і погрожуючий був однією і тією ж особою! Але справа в тому, що таких мисливців за чужим добром було багато, адже серед князів існувала велика «конкуренція», так би мовити, з надання «бойових (охоронних) послуг» населенню. Сьогодні один «князьок-політик» влаштовує криваві розбірки, завтра інший. І всі ж прагнули бути заступниками «убогих і пригноблених»! А по факту, ішов найсправжнісінький грабіж під виглядом захисту населення. Як то кажуть, банда вона і є банда.

І нині нічого не змінилося у світовій політиці. Тільки відкрите насильство над народами називається «мирне оподаткування», але система вимагання залишилася та ж сама. Такий собі насильницьки-мирний, добровільно-примусовий збір грошей — грабіж населення на планеті в дрібних і великих масштабах. Хіба що зараз усе це почали називати більш гарними словами — монополією на законне насильство (монополія на митні збори, на продовольство, інформацію і так далі).

Анастасія: Це так, у багатьох країнах з людей береться мито навіть за простий, формальний папірець (за оформлення документів, підтвердження своїх же прав, навіть за прийняття скарги до розгляду). Від цього однозначно у громадян життя легше не стало...

Рігден: Так, банди вони ж і є банди, якими були, такими й залишилися, тільки обкрадають населення вже в інших масштабах, на підставі

прописаних ними ж законів... Хоча вся справа в самих людях, їх — більшість, але вони — бездіяльні, а Архонтів меншість, але вони безперервно і дуже активно діють. От і вся різниця. Потрібно, щоб самі люди пробуджувалися, розширювали свій кругозір знань, активно брали участь у справах управління світовим суспільством, об'єднували свої зусилля, дружили між собою, незалежно від національності, раси, країни проживання. Тоді людство в кінцевому підсумку прийде до тієї моделі справедливого суспільства, про яке так довго мріє.

Архонти зробили так, щоб на політику працювало багато людей, тобто був задіяний значний людський потенціал. Крім того, інноваційний ресурс людства здебільшого знаходиться в їхній владі, тому що світова наука в цілому спонсорується і контролюється підвладними їм організаціями і фондами. Більше того, Архонти ініціювали створення різних наук, що вивчають і розробляють методи управління масами, щоб люди самі видумували, як загнати себе в їхні кайдани. Наприклад, взяти соціологію (від латинського слова «societas» — «суспільство», «logos» — «вчення»), науку, що вивчає суспільство і закони його розвитку, соціальні групи, відносини Особистості та суспільства. Що конкретно досліджують учені в рамках цієї науки, виконуючи програмні завдання тих, хто їх спонсорує і ними опікується? Соціологія не займається внутрішнім світом людини. Це можновладці списали на психологію і тиснуть на неї, щоб пріоритети її розвитку були під будь-якими благовидними приводами спрямовані на формування в суспільстві егоїстів. А духовні питання й зовсім віддані у владу жерців, які годуються з релігій. Усе поділено і ускладнено, щоб у людини відбити бажання докопатися до суті: у чому сенс її життя, ким вона є насправді, якими в дійсності колосальними можливостями володіє. Так от, соціологія вивчає поведінку великих мас людей, а також різні взаємодії в малих соціальних групах. Іншими словами, ці вчені займаються спостереженням за поведінкою індивідуального і колективного Тваринного розуму. Але хто використовує результати їхніх досліджень і в яких цілях? Та ті ж політики й жерці, щоб було простіше людьми управляти та натискати на потрібні кнопки в їхній свідомості, активуючи Тваринне начало.

Ну, а про політологію я взагалі мовчу. Смішно й гірко говорити, які цілі ставляться перед цією «наукою» і що там вивчається. Наприклад, передбачати зміну правлячих режимів, результат політичної боротьби партій, вигадувати і створювати політичні іміджі кандидатам, займатися передвиборною агітацією, продумувати, якими промовами (не справами!), черговими обіцянками викликати симпатію у населення до кандидата під час виборчої кампанії. Але політологи, так само як і соціологи, психологи, журналісти та інші учасники цього політичного шоу — це ті ж люди з народу. Політик лише платить за те, щоб одні люди створили про нього міф для інших людей, аби йому пройти у ве-

лику владу заради власних інтересів. От і виходить, що сам по собі він нічого не значить без підтримки народу, який своїми ж руками і здійснює його просування, більше того, сам же потім виконує розпорядження цього політика і від них же й страждає.

У світі вибори політиків давно перетворені на одноразове масове політичне шоу під назвою «Народовладдя». Яка його прихована мета, який вплив на народи? Що бачать маси? Телевізійний кастинг кандидатів, елементи реаліті-шоу з пікантними подробицями особистого життя «головних героїв», їхні змагання між собою в епатажних заявах, нескінченний потік взаємних обвинувачень тощо. Тобто роблять все, щоб стимулювати в людях Тваринне начало, щоб було кружляння емоцій і думок по замкненому колу і в результаті цією масою було легше управляти, незалежно від того, хто переможе з цих політичних маріонеток можновладців.

Хто сьогодні задає вектор розвитку світового суспільства? Архонти, які маніпулюють світовою політикою, як власним інструментом влади над народами. Архонти підлеглі системі Тваринного розуму, і вони втілюють «свої» ідеї через політиків. Але більшість людей не відають про ці справи, що відбуваються «за світовими лаштунками». Їх навмисно відволікають тільки тим театром дій, який відбувається на політичній сцені їхньої країни, тим самим обмежуючи спектр їх пізнання більшого, звужуючи свідомість, а отже, позбавляючи їх бажання зіставити і проаналізувати події в масштабах світового суспільства. Тому люди бачать, що політики розробляють закони, за якими повинно жити суспільство. Але вони навіть не вникають у питання, чому саме ці закони і саме ці політики здійснюють дані проекти? Чому подібне впроваджується або вже впроваджено в інших країнах світу, і як це позначилося в реальності на житті суспільства, яку домінанту в ньому активувало?

У кращому випадку людям дають зрозуміти, що політики їхньої країни відстоюють позиції тієї або іншої банди, яку вони представляють. Але знову-таки, хто втілює всі ці програми в життя? Управління поточними справами будь-якої держави здійснюється чиновниками і службовцями, що належать до того ж народу. А хто такі політики в будь-якій країні? Політики — це люди з «еліти», які в *основному* в більшості своїй прийшли у владу з метою убезпечити свій бізнес і потішити манію величчя. Адже таких людей, що потрапили в залежність і владу системи Тваринного розуму, гроші вже перестають задовольняти. Їм хочеться вже чогось більшого, наприклад, можливості управляти великою кількістю людей і таємно насолоджуватися їхнім раболіпством перед собою.

Багато хто з них навіть не розуміє, що є всього лише провідниками Волі Тваринного розуму. Усвідомлює це людина чи ні, але її Душа однозначно страждає від такого вибору Особистості і нерозумної розтрати життєвих сил, яка все більше розлучає її з Духовним світом. Адже життя пролітає дуже швидко, а влада дається на короткий час, але ціна за неї непомірно велика. Життєва мить людської слабкості обертається тривалою агонією субособистості і продовженням мук Душі в полоні матерії. Занадто дорого доведеться заплатити за вибір тих ілюзій, які, як пара, з'являються на короткий час і відразу зникають у мороці буття.

Ті ж розумні політики, яким вдається розгадати цей глобальний блеф і зрозуміти нинішній руйнівний напрям руху світового суспільства по «зворотній свастиці», усвідомити, звідки росте корінь зла формування негативних світових подій, у свою чергу, теж не знають, як бути. Вони шукають відповідь на запитання, як реально позбутися цього «старого, хворого дерева» системи влади світових жерців, заражене коріння якого, як спрут, обплело увесь світ.

Насправді нічого складного тут нема, якщо розумієш сам інструментарій, використовуваний Архонтами, в руках яких зосереджена більша частина земного капіталу. Завдання Архонтів — нав'язати чергову ілюзію, ідеологію Тваринного розуму якомога більшій кількості людей, щоб маси в неї повірили. Наприклад, переконати суспільство у перевагах матеріального способу мислення, споживацького формату суспільних взаємовідносин, налякати людей черговою світовою кризою, переконати в необхідності розв'язування тієї чи іншої війни або міжнаціональної ворожнечі, або зіштовхнути лобами послідовників різних релігій, влаштувати криваві чвари, конфлікти, кольорові революції і так далі. А потім, коли маси людей заражаються цими ідеями, то самі ж їх і матеріалізують, починаючи творити все це неподобство, своїми ж руками.

Головне для Архонтів — активувати Тваринне начало в людях, точніше, їхній колективний Тваринний розум. Адже вони лише прописують сценарії та спонсорують своїх політиків. А їхня загальна світова політична павутина якраз і є активним інструментом впливу на маси. Адже хто такий політик? Лицедій, той, хто виконує прописану йому роль. Його завдання — часто блимати на телеекранах своєї країни, у пресі, красиво говорити і доносити людям певні ідеї. Політика — це мистецтво брехні від Арімана, вона споконвічно так формувалася Архонтами і до цих пір продовжує існувати в такому вигляді у світовому суспільстві. Так от, політик, по суті, актор. На публічних сценах своєї країни політики, працюючі на Архонтів, доносять ідеї своїх жерців «сценаристів» і «продюсерів-спонсорів», про існування яких люди на-

віть не підозрюють. Публіка, слухаючи виступи таких «акторів», думає, що все сказане є «велика ідея» самих цих політиків, що так переконливо закликають до війни або до національних чвар, нібито в ім'я «щасливого майбутнього цього народу». Але ніхто з них не згадує, що війна несе смерть, а будь-які чвари — нестабільність та економічний спад у суспільстві. Натовп слухає і вірить в ілюзії, заражається ідеями, які активують Тваринне начало і за великим рахунком йдуть від програм і установок Волі Тваринного розуму.

Уяви, якби Архонти кожній розсудливій людині на планеті окремо викладали ідею, що їй треба йти воювати зі своїм братом за те, щоб Архонтам жилося добре. Куди б кожний їх послав? Правильно, за конкретною загальновідомою адресою. Яка розумна людина захоче знищити мир і спокій своєї сім'ї, рідних і близьких? Що таке війна для більшості людей? Це смерть, руйнування, горе. А що таке спровокована війна між народами для Архонтів? Це не стільки метод швидкого збагачення, скільки політична гра, створення умов для посилення контролю, розширення і утвердження своєї влади над населенням воюючих країн. Адже під час війни протиборчі держави не тільки виснажують свої ресурси. Після її закінчення люди, що залишилися живими, всі також живуть у страху, а держави — у політичній і економічній залежності від «сильних світу цього». Народи по обидва боки продовжують боятися один одного, відчують ненависть навіть до нових їхніх поколінь, народжених після війни. Іншими словами, маси живуть у постійному страху загрози нової війни.

Тобто будь-яка війна — це спосіб розділення, дроблення суспільства, метод залякування народів. Не люди хочуть війни, а політики й жерці. Не одна країна нападає на іншу, а купка політиків і жерців веде свою гру за рахунок життів мільйонів простих людей. Але якщо між народами буде процвітати дружба, і самі люди будуть цьому активно сприяти, то почнеться процес об'єднання всього світового співтовариства. Об'єднавшись, люди зможуть відвернути будь-яку війну, бо всі конфлікти в сучасному світі спочатку здійснюються інформаційно, тобто в першу чергу в головах людей, світової громадськості, а потім уже розв'язуються і впроваджуються у життя її руками. **Бо спочатку йде інформація, вибір, зміна свідомості, і вже потім наслідком усього цього є дія.**

Люди повинні не просто це розуміти, але й у міру своїх можливостей активно протистояти розв'язанню будь-якої війни, особливо на етапі підготовки суспільної думки в інтернеті та ЗМІ. В інакшому випадку, Архонти так і будуть продовжувати використовувати ефект «зараження» натовпу через армію своїх політиків і жерців, розігруючи публічні

спектаклі, залякуючи мільярди телеглядачів і закріпачуючи їхній розум у страху й покорі матеріальній системі.

Якщо пробудити активність світового суспільства у справах самоврядування, а сам процес управління і будь-яку його інформацію зробити відкритим, та ще й усунути цей інструмент Архонтів — політику і жрецтво як світові системи, через які вони чинять свій вплив на маси, то багато чого в житті суспільства може якісно змінитися. Архонтів же жалюгідна купка в порівнянні з усім людством, і живуть вони одним обманом, який не може існувати вічно, як і все мертво. Для того, хто одного разу зрадив себе, свою духовну природу, Істина здається сморідною. Він живе обманом інших, по суті, обманюючи самого себе. Причина брехні не у слові, а в бажанні обманути свою природу.

Анастасія: Виходить, що в політиці та ж ситуація, що і з духовним аспектом життя суспільства. Якщо у світовому суспільстві буде скасований такий інструмент впливу на маси, як політика, то, по суті, у ньому зникнуть такі явища, як влада, посади «захребетників», тобто тих, хто наживається на народному добрі. А розумні, чесні люди, що справді дбають про життя і долі народів не на словах, а на ділі, яких, на жаль, не так уже й багато в політичній системі, зі скасуванням інституту політичної влади продовжуватимуть так само сумлінно і безкорисливо допомагати суспільству. Наприклад, навчати людей азам громадського самоврядування і контролю, застосовувати свій досвід у благих справах суспільства і так далі. Хоча таких людей у політиці, так само, як і «божих людей» у релігії, одиниці, але все-таки вони є. Для них Честь, Совість, щире служіння суспільству, самовіддача і відданість справі — це не просто слова, а спосіб їхнього життя, де на вітвар служіння людству покладене їхнє життя.

Рігден: Так, це справжній подвиг — бути в системі і при цьому залишатися Людиною. І допомога цих чесних і розумних людей буде значуща для суспільства. Необхідно, щоб зміни відбувалися не в окремо взятій країні, а повсюдно серед народів усього світу. Тоді цей процес складно буде зупинити. Безумовно, потрібно, щоб більшість у світі перейнялись цією ідеєю, щоб самі люди стали дорослішими в Знаннях і активніше брали участь у позитивному преображенні всіх сфер суспільства, починаючи зі своєї країни і закінчуючи світовим співтовариством. Людству необхідно об'єднатися. Тільки згуртувавши свої зусилля, люди зможуть побудувати принципово нове світове суспільство, де буде царювати Істина, і не буде місця всякій владі як засобу насильства над людьми. Тоді в цьому об'єднаному світовому співтоваристві не буде ні жерців, ні політиків, ні президентів, тобто тих людей, які панують над народами.

До речі, слово «президент» теж з'явилося в суспільстві з легкої подачі Архонтів — любителів двояких значень. Вони ж цю посаду «керівника колективу» не назвали, наприклад, преамбулою (від латинського слова «praesambulus» — «той, хто йде попереду»). Це слово вони приберегли для просування своїх справ і використовують його як позначення вступної частини законодавчих актів, декларацій або міжнародних документів, що знаходяться під контролем вільних каменярів. А посаду глави виконавчої влади, управляючого народом, назвали президентом, що в перекладі з латинської мови «praesidens» буквально означає «той, хто сидить попереду», по суті, блокуючий рух народу. Достатньо подивитися, скільки у нас по світу розвелось президентів різних корпорацій, компаній, академій наук, я вже не кажу про політику. Але суть та ж сама. Як жерці реалізують свою владу, прикриваючись іменем Бога, так і політики, перебуваючи у президентських кріслах своїх країн, здійснюють свою владу, прикриваючись іменем народу. Вперше Архонти широкомасштабно апробували слово «президент» на свідомості народних мас в якості титулу «глави нації» у ході *війни* за незалежність американських колоній. Пам'ятаєш, я розповідав про це?

Анастасія: Це коли Архонти режисировали і спонсорували свій проєкт з утворення «найвільнішої і найдемократичнішої держави у світі»? Так, звичайно, я внесла ці відомості у книгу «Сенсей-IV». Ретельно вони продумують свої операції, прораховують на багато років уперед і вміло використовують ті ж знаки і символи, навіть назви, що мають підсвідомий вплив на маси...

Рігден: Коли більшість людей буде проявляти грамотність і в цих питаннях, то й подібні проблеми зникнуть як такі. У всіх сферах життя люди самі повинні виключити будь-яку можливість прояву Тваринного начала в людині, відгородивши, таким чином, себе і суспільство від підпорядкування Волі Тваринного розуму. Потрібно задати людству духовний вектор розвитку, завдяки участі й зусиллям кожного. Тобто створити здорові умови для регенерації Духовного начала в людині і його розквіту, а також для популяризації культурно-моральних цінностей у всьому світовому співтоваристві. Коли самими людьми, світовим суспільством будуть скасовані такі інститути, які припускають саме поняття влади, то зникнуть багато штучно створених проблем. Управління суспільством має належати самому суспільству, а не Архонтам та їхнім представникам. У єдиному суспільстві не повинно бути ніяких кордонів взагалі. Всі люди у світі мають жити в абсолютно вільному для переміщення просторі, тобто мати всі можливості для абсолютно вільного пересування планетою, без обмежень. Не повинно бути умов для виникнення чвар між людьми, у тому числі міжнаціональних. Є національні культури народів світу, у яких зібрані різні традиції та знання людства. Але є й вище поняття — духовне, що поєд-

нує людей усіх національностей, яке, наприклад, у російській мові відоме під словом «Человек».

До речі, саме слово «Человек» досить непросте. «Чело» споконвічно мало значення «вищий», чому у давнину цим словом і позначали «чоло». А слово «век» — «сила», у первинному значенні «наповнений силою», «вічний». **Людина (Человек) — це сповнений (наповнений) вищою (духовною) силою. А Справжня Людина або Споконвічна Людина — це той сповнений, у кому домінує ця вища, вічна сила — Духовне начало.**

Отож, усі питання мають вирішуватися спільно самими людьми, починаючи від місцевих сілрад і закінчуючи світовим рівнем. І цей процес має бути абсолютно відкритим для всіх учасників суспільства. Сучасні технології дозволяють реалізувати цю умову на практиці. Причому всі ці питання життєдіяльності суспільства мають обговорюватися й ухвалюватися у вільний від основної роботи час. Така система самокерованого суспільства буде працювати тоді, коли самі люди братимуть на себе відповідальність за покращення життя всього суспільства і виразять готовність на регулярній основі витратити особистий час на свою посильну участь у суспільних справах, у тому числі й колективному творенні. Це рівносильно контролю людини над своїми думками і бажаннями від Тваринного начала, коли вона бере на себе відповідальність не просто сама себе контролювати в цих питаннях, але й працювати над творенням добрих думок, вчинків і справ від Духовного начала.

Також у суспільстві не повинно бути навіть поняття «режим секретності» у справах самоврядування суспільства. У першу чергу це стосується фінансування, тобто розподілу й порядку витрачання коштів. Зараз у світі більша частина інформації про напрямок фінансових потоків закрита від людей. Як правило, у країнах це утаювання мотивується державними секретами, що стосуються питання національної безпеки, економічними, політичними інтересами і так далі. А куди насправді йдуть гроші, люди не відають.

Чому так відбувається? Та все тому, що діють світові політичні і жрецькі банди, відбувається боротьба за владу і контроль фінансових потоків. Під цей шумок «секретності» політики ухвалюють вигідні для їхньої влади і бізнесу закони і розкрадають державний бюджет. А народи знову живуть у злиднях. Те ж відбувається і на світовому рівні між державами, тільки це розкрадання вже в більшому масштабі. А якщо інститути політичної та жрецької влади у світі будуть скасовані, то й секрети пропадуть. Коли світове суспільство буде єдине у своїх творчих процесах і духовних прагненнях, поняття секретності зникне.

Саме суспільство просто буде вирішувати, які статті витрат є пріоритетними і куди потрібно витратити свої кошти в першу чергу для покращення в ньому життя. І кожна людина світового співтовариства повинна мати можливість проконтролювати, куди саме було витрачено кошти, на які потреби вони витрачені, все до копійки. Загалом, створити умови, щоб не було жодної лазівки для розкрадання суспільних коштів і корисливої наживи на них.

Вирішення питань самоврядування світового суспільства повинно на всіх рівнях відбуватися відкрито і прозоро. Зараз люди не беруть участі у цьому процесі не те що у світовому масштабі, але навіть у своїй країні. Взяти більш-менш лояльний приклад — слов'янські країни. У нинішній системі люди наділили своїми «правами» депутатів, які один раз прорвалися у владу, а потім роками там сидять у «недоторканності», одержуючи купу пільг і привілеїв. Здебільшого ці депутати відстоюють свої особисті інтереси або інтереси якихось корпорацій, що належать жерцям і політикам (можновладцям). При цьому вони оперують повноваженнями від народу (діють від імені народу або нібито в ім'я його), який до вирішення цих питань не має ніякого відношення. До речі, саме слово «депутат» теж має походження з мертвої мови (однієї з улюблених Архонтами) — латинської. «Deputatus» (deputare) означає «вказувати, призначати». Зауваж, не обрана, а *призначена, послана* («згори» можновладцями) людина! У принципі, так раніше і було. У Стародавній Греції, наприклад, «депутатом» називали прислужника жерця, якого той посилав зі «священними дорученнями» у Дельфи або на Олімп. А в старохристиянській церкві «депутатом» називали одну з осіб кліру (священнослужителів), яка йшла поперед патріарха і очищала для нього дорогу.

У новому світовому співтоваристві, орієнтованому на духовний вектор розвитку, «постійних» уповноважених як таких, як нинішні депутати і їм подібні, не повинно бути. Якщо необхідно делегувати своїх уповноважених представників на суспільні збори, аби повідомити думку людей тієї чи іншої місцевості, то будь ласка. Але ці люди повинні реально обиратися з народу за їхніми особистими, моральними якостями, рівнем відповідальності, професіоналізму, конкретними справами, які вже зроблені ними для суспільства. Ці представники повинні бути позбавлені будь-яких пільг, привілеїв. Здійснювати суспільну діяльність за свій рахунок, у вільний від роботи час, не одержуючи ніякої матеріальної або іншої винагороди, якихось переваг по відношенню інших учасників суспільства. Причому тільки лиш тоді, коли ця людина покращує умови життя всіх учасників суспільства, разом з усіма вона покращує життя і собі. В результаті створення таких умов поточними питаннями життєдіяльності суспільства будуть займатись чесні, розумні люди, які не заради себе, а заради служіння суспільству готові пожерт-

увати своїм особистим часом, у деякому сенсі на шкоду своєму матеріальному життю, не одержуючи нічого натомість. Звичайно, що суспільство буде контролювати вирішення подібних питань і формулювати пріоритети. А найбільш важливі, життєзабезпечуючі питання повинні вирішуватися всім світовим співтовариством.

До речі, сучасні технології дозволяють у реальному режимі проводити подібні відкриті суспільні збори, без витратних поїздок і зборів, спокійно вирішувати все на місцях. Це не тільки заощаджує багато часу і ресурсів, дає можливість оперативних дій з вирішуваних питань, але, що важливо, відкритість таких «інтернет-зборів» для громадськості, також усуває непотрібні масові «посиденьки» і виключає закулісні ігри та лобіювання приватних інтересів на шкоду суспільству.

Анастасія: Добре, голосування, контроль врахування твого голосу і перевірка даних, оперативне вирішення питань, висловлення різних думок — усе це дійсно можна зробити навіть через інтернет. Але якщо хтось захоче монополізувати цифрові та інтернет технології у приватні руки і таким чином створити собі інструмент влади?

Рігден: Якщо саме суспільство буде контролювати і присікати будь-які спроби монополізації в приватні руки цифрових, інтернет або інших технологій, засобів зв'язку, то цього не відбудеться. Та й взагалі при побудові такого світового суспільства треба враховувати, що всі стратегічні, життєзабезпечуючі підприємства і їхні ресурси повинні належати самому суспільству. Це стосується енергетики, фінансових установ (банків і так далі), виготовлення і продажу ліків, медичного обладнання, розробки родовищ і видобутку корисних копалин, а також великих індустріальних, аграрних і наукових підприємств. Усе це повинно належати всьому світовому співтовариству. Не можна допускати володіння всім цим приватним капіталом, тобто, щоб усе це було так чи інакше зосереджено в приватних руках, належало якимось конкретним особам або групам осіб. Лише за таких умов можливі відсутність корупції, росту цін, фінансових криз. Суспільство для самого себе ж і буде встановлювати прийнятні для життя ціни, визначати якість послуг і так далі.

В інакшому випадку, якщо нічого не змінити, то буде, як і зараз, якщо не гірше. Тобто будуть процвітати корупція, різні махінації, купівля-продаж «повітря», неймовірні кредити, інфляція і всі інші пастки Тваринного розуму у сфері «вільних ринкових відносин». Достатньо подивитися на сучасний світ. Усі обвали й різкі зльоти національних і міжнародних валют, різні світові економічні, продовольчі, політичні та інші кризи — все це штучне, все це справи рук людських. Просто

хтось створює для цього умови і заробляє на цьому неймовірні капітали, а хтось під час цих штучно стимульованих процесів втрачає останнє. У нормальному людському суспільстві це неприпустимо.

Анастасія: Ви згадали про те, що фінансові установи повинні належати всьому світовому суспільству. Виходить, це припускає, що люди все ж таки матимуть справу з грошима, втіленими в ту чи іншу форму.

Рігден: Гроші — це еквівалент обміну. Еквівалент у значенні той, що має силу (від латинського «aequus» — «рівний», «valentis» — «що має значення, силу»). Ця сила — похідна від матеріального світу і нікуди від цього не подінешся. Людина живе в матеріальному світі і перебуває у фізичному тілі. А останнє підпорядковане законам тримірного світу, тобто його треба нагодувати, одягти, задовольнити в необхідних, життєзабезпечуючих потребах, утримувати в чистоті, боротися з його хворобами і так далі. Для цього, звичайно, потрібні продукти, ліки, одяг та інші предмети матеріального світу. Отже, людині необхідно заробляти кошти на насущні життєві потреби, які забезпечують її існування в тілі.

Анастасія: Але поки у вжитку будуть гроші в якій би то не було формі, будуть існувати розділення на бідних і багатих, це показує історія. До того ж багатство припускає наявність приватного бізнесу, а виходить, і власності.

Рігден: Щодо бідних і багатих... Суспільство повинно створити такі умови для свого існування, аби бідності в ньому не було взагалі. При сучасному рівні технологій усе це цілком реально втілити: і прогодувати всіх людей, і пустелю перетворити у квітучий сад, очистити навіть забруднені води та зробити їх придатними до вживання, використовувати альтернативні джерела енергії замість викопних ресурсів. Усі ці технології вже зараз існують, тільки доступні одиницям. Більшість у світі про це не знає. Цю інформацію спеціально приховують, штучно стримують розвиток подібних прогресивних технологій в усьому світі за наказом світових жерців. Для чого це робиться? Для того, щоб ті ж Архонти зберігали свою владу, політичні важелі впливу у світовому суспільстві, продовжували експлуатувати мільярди людей, нагнітати напругу у світі, підтримувати в більшості людей страх залишитися за межею бідності. Бо коли свідомість має зайнята питаннями виживання, нею значно легше маніпулювати і управляти, схилити вибір людей до реалізації Волі Тваринного розуму.

Так ось, при побудові нового суспільства треба зробити так, щоб бідності як явища взагалі не існувало на планеті. Потрібно, щоб люди були забезпечені всім необхідним, щоб існував тільки середній і високий рі-

вень достатку. Якщо людина трудоголік, будь ласка, хай собі заробляє. Чесний приватний бізнес цілком прийнятний, наприклад, у якості надання якихось послуг населенню, але ніяк не володіння «заводами, пароплавами», тобто великими підприємствами, монополіями і цілими галузями, що забезпечують життя суспільства.

Повинні існувати чіткі обмеження в багатстві! Максимальна капіталізація однієї сім'ї як осередку суспільства не повинна перевищувати в грошовому еквіваленті (згідно з цінами сьогоднішнього дня) з усім рухомим і нерухомим майном десяти мільйонів доларів. І то це багато! Я кажу занадто велику цифру на сьогоднішній день лише тільки тому, щоб не було шоком для людей, які володіють набагато більшими капіталами. Цих коштів більш ніж достатньо, щоб утримувати сім'ю. А надлишки, тобто прибутки сім'ї, що перевищують цю суму, мають надходити на потреби суспільства. Інакше кажучи, людина не буде від цього багатіти, і в той же час вона буде допомагати іншим людям. Адже із сивої давнини відомо, що істинні цінності працьовитої людини вміщені в її духовному багатстві. А в суспільстві, де будуть домінувати загальнолюдські духовно-моральні цінності, такі вчинки і приклади людини треба зробити престижними.

Адже що рухає багатими людьми в сучасному світі, хіба сама жага грошей? Ні. Ними рухає банальне бажання від Тваринного начала похизуватися перед іншими. Мовляв, що в нього крутіша машина, крутіший будинок, навіть шкарпетки коштують набагато більше, ніж сусід заробляє за місяць. Все це смішно, все це дурості, які нав'язані споживацьким суспільством, модою, яку створюють розумні для обману дурних, щоб було простіше у них видурювати гроші. Необмежений капітал якраз і породжує в суспільстві агресію, провокує заздрість, бажання маніпулювати іншими людьми, сприяє домінації Тваринного начала в людині. У нормальному, цивілізованому суспільстві цього взагалі не повинно бути. Це некрасиво і зневажливо. А має бути «круто, солідно і престижно» допомагати суспільству, людям і не просто там один раз когось нагодувати або іграшки подарувати, а надавати реальну регулярну практичну допомогу селу, місту, регіону і так далі, тобто посилено допомагати суспільству.

Анастасія: А як вберегти людей від спокуси використовувати своє становище на відповідальних постах?

Рігден: Та елементарно. Виконавчий чиновницький апарат, що займається поточними справами суспільства, повинен бути скорочений до необхідного мінімуму і по максимуму відгороджений від якихось можливостей використовувати своє службове становище в особистих, приватних інтересах. Іншими словами, потрібно створити такі умови

для роботи людей на цих посадах, які б виключили всі можливості спокуси владою, статусом, матеріальною вигодою. Причому зробити так, щоб народ міг здійснювати постійний контроль (у тому числі й у реальному режимі часу) над діяльністю апаратників, тобто номенклатурних співробітників адміністративних апаратів. А сам процес виконання чиновниками своїх службових обов'язків зробити настільки відкритим для громадськості, щоб ці люди не змогли проявляти якості свого Тваринного начала на своїх постах. Тоді чиновник справді стане службовцем, тобто буде добросовісно служити народу і чесно виконувати свої обов'язки.

Анастасія: Це, звичайно, добре. Але особисто я собі навіть не уявляю, як це буде виглядати на практиці.

Рігден: Не хвилюйся, є багато розумних, професійних людей у будь-якій сфері життя суспільства (і в цій теж), які, коли переймуться загальною ідеєю, зможуть, об'єднавшись із однодумцями (не тільки у своїй країні), все до пуття продумати від мінімуму до максимуму. Якщо люди (кожен, кого ця інформація не залишила байдужим) не будуть сидіти склавши руки, а почнуть наводити порядок хоча б у найбільш відомих їм професійних та інших сферах життя суспільства, рано чи пізно все вийде. Люди самі створять таку систему, яка перекриє всі можливі лазівки, входи-виходи для прояву будь-якої корупції в суспільстві, тим більше на суспільних постах. Маючи досвід роботи в тій чи іншій сфері, знаючи про її «підводні камені», відстежуючи і контролюючи своє Тваринне начало, вони продумують, як виключити будь-яку можливість, будь-які передумови до створення умов, що спокушають людину.

Анастасія: Добре, а як громадськість буде здійснювати контроль і управління, наприклад, наукою? Адже наука різнопланова і в таких специфічних питаннях дійсно треба бути фахівцем, щоби хоча б розуміти, про що йде мова, вибирати перспективні напрямки її розвитку.

Рігден: Є фахівці, вчені, які займаються тією або іншою галуззю науки, вони ж її і розвивають. Наскільки вона важлива, потрібна й ефективна для всього світового суспільства на сьогоднішній день, настільки суспільство і виділяє на неї кошти. Суспільство має, як дбайливий господар, ставитися до своїх заощаджень, витратити кошти на те, що дійсно необхідне. У тій же науці треба виключити випадки виділення коштів тим, хто прагне мати якусь владу над людьми, займається в науці, як кажуть у народі — «окозамилуванням», а сам при цьому нічого корисного не робить. Від таких людей треба звільнити наукове середовище або переводити їх на іншу роботу і там створювати умови, при яких від них була би користь суспільству. Я вже говорив, що наука — це процес пізнання Істини. Вона не повинна бути засобом досягнення

влади. Фахівець повинен сумлінно виконувати свою роботу і мати відповідні умови для життя й повноцінної професійної діяльності.

Взагалі, у будь-якій галузі і сфері життя треба створювати такі умови, щоб не було навіть можливостей для прояву домінації Тваринного начала, щоб уся інформація була відкрита для людей, і суспільство ухвалювало основні рішення спільно. Колектив має піклуватися про кожну людину, а людина — про колектив. Треба використовувати властивість людської природи — наслідування. Наслідування — це інстинкти Тваринного начала в людині. Їх не позбудешся, оскільки ми перебуваємо в матеріальному тілі і живемо в матеріальному світі. Просто їх треба використовувати правильно. Наприклад, коли в суспільстві буде модним і популярним робити добро, безкорисливо допомагати людям, безоплатно служити на благо суспільства, мати такі якості, як чесність, відповідальність, добросовісність, загалом, бути справжньою Людиною, це підхоплять багато, внаслідок того ж наслідування. Але головне, ці ідеї охоплять нові покоління, для яких подібні людські прагнення, культурно-моральні цінності і домінанта Духовного начала стануть цілком природними нормами життя. А значить, новим поколінням буде легше долати своє Тваринне начало, здійснювати особистий духовний ріст, що, звичайно, буде відображатися на вдосконалюванні самого світового співтовариства.

Анастасія: Так, це справді абсолютно нова модель людства, про яку люди мріяли здавна як про ідеал громадянського суспільства. Тільки уявляли собі все це звужено, в межах бажань від Тваринного начала. Тепер я розумію, чому у них не виходило втілити цю ідею в життя. Люди намагалися створити таке суспільство не з позиції своєї істинної, духовної природи, а з позиції матеріальної системи влади й управління, яка, так чи інакше, перетинається із програмами Волі Тваринного розуму. У більшості випадків навіть саму ідею про новий суспільний лад вони прописували з домішками своїх бажань Тваринного начала.

Рігден: Абсолютно вірно. Але що я хочу сказати з цього приводу. У наш час у людства вперше в історії, за всі часи його існування, з'явилася така унікальна можливість — *створення самокерованого об'єднаного світового співтовариства з духовним вектором розвитку*. Раніше, ще якихось 30—50 років тому, втілення цієї ідеї в глобальному масштабі було б неможливим, тому що не було технічних умов і доступності для більшості людей інтерактивного спілкування за допомогою тепер уже звичних для багатьох засобів комунікації, наприклад, мобільного зв'язку, інтернету.

У свій історичний час окремі групи посвячених у споконвічні Знання намагалися преобразити суспільство, я маю на увазі того ж Імхотепа і

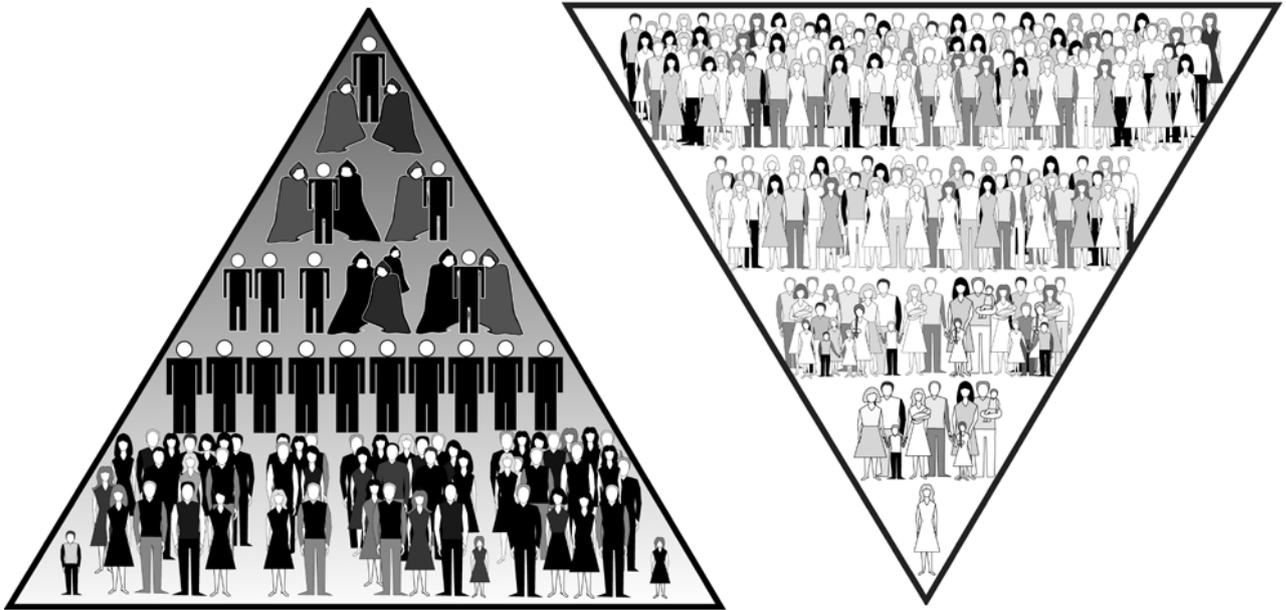

його людей чи тамплієрів. І на якийсь час вони змогли хоч трохи поліпшити життя народів своєї країни і навіть декількох держав, дати можливість духовно розвинутися багатьом Особистостям протягом їхнього короткого людського життя. Але все це окремі випадки, практика яких згодом не одержала належного розвитку, тому що все це робилося в умовах існування влади політиків і жерців над суспільством, а точніше, в умовах існування штучно створеної жрецької системи управління людством, згідно програмам Волі Тваринного розуму.

А зараз у людства з'явився єдиний, реальний шанс врятувати себе і своє майбутнє. Сьогодні Тваринний розум досягає в людському суспільстві свого апогею, торжества над людським мисленням. Ти подивися, якими темпами відбувається у світі насадження споживацького формату мислення, ще трохи і будуть знищені або підмінені всі духовні стимули як у суспільстві, так і в свідомості індивіда. І в принципі, швидкі темпи повсюдного впровадження серед народів по всьому світі доступних технічних засобів зв'язку, популяризація серед людей «допустимої, мінімальної грамотності» в цих питаннях — це якраз робота глобальних провідників Тваринного розуму для організації наступного тотального контролю над людством і підпорядкування останнього його Волі. Але в цьому ж і слабкість Тваринного розуму. Людство має унікальну можливість використати ті ж інструменти і підготовлену ним технічну базу для самоорганізації та об'єднання, для прямого протистояння Тваринному розуму і створення вільного суспільства на планеті. Зараз є унікальна можливість перевернути монаду, інакше ще трохи і буде пізно. Бо на *виборі людському* все тримається!

Анастасія: Так, це справді реальна можливість перевернути монаду. Цікаво, що принцип влади й управління в суспільстві сьогодні подають людям у вигляді піраміди вершиною вгору. Внизу її знаходиться більшість населення, по суті, «виживаючі» у штучно створених політиками й жерцями злидарських умовах. А на верхівці — одиниці, «наділені» цим суспільством владою, які живуть, користуючись суспільним багатством, мають більшість благ і привілеїв.

Але якщо перевернути знак, то виходить трикутник вершиною вниз, за принципом створюючого Аллата, як символ суспільства, в якому немає влади як такої, де кожна людина, духовно самовдосконалюючись, покращує своє життя за рахунок того, що сама приносить користь і благо всьому людству, де світове суспільство управляє процесами свого життя, рухається в духовному напрямку, користується всіма благами і ресурсами. Це ж і є рух від нижчого до вищого, це і є справжній прогрес, якісний еволюційний стрибок людської цивілізації!

*Малюнок 109. Піраміда людського суспільства:
трикутник вершиною вгору — символ влади жерців і політиків над народами;
трикутник вершиною вниз — символ вільного і рівноправного суспільства — Аллат народів.*

Рігден: Абсолютно правильно, так що насправді нічого складного в цьому немає. Просто самим людям треба активно включитися в процес преображення суспільства і створювати по мірі своїх можливостей необхідні умови для просвіти народів, об'єднання світового співтовариства і руху людської цивілізації по духовному вектору розвитку.

Основні умови для створення такого суспільства:

- 1) підвищення духовної та інтелектуальної грамотності людей;
- 2) духовне самовдосконалення людини та її активна участь у житті суспільства;
- 3) самостійне об'єднання народів у єдине світове суспільство;
- 4) скасування світової системи влади жерців і політиків;
- 5) жорстке обмеження капіталізації індивіда;
- 6) управління суспільством повинно належати тільки самому суспільству в цілому;
- 7) **найголовніше — це ідеологічне перетворення суспільства, яке нерозривно пов'язане з домінацією як у людині, так і в суспільстві моральних цінностей і Духовного начала.**

Як будь-яка людина повинна відстежувати в собі прояв негативних думок, що йдуть від Тваринного начала, так і суспільство загалом повинно контролювати свої ж «громадські, публічні думки». І оскільки в

основному джерелами останніх служать засоби масової інформації у всіх формах, то за їх «чистотою» має стежити саме суспільство.

Тобто має бути розвинена культура популяризації духовно-моральних цінностей, знань, добра, совісті, честі, гідності, дружби між людьми, позитивних, творчих моделей, прикладів способу мислення, кращих людських вчинків як Особистості, так і колективів. Повинна бути відсутня пропаганда негативу, що нав'язується Тваринним розумом,— війни, насилля, убивств, ворожнечі, ненависті, егоїзму і так далі. Причому від самого суспільства мають виходити ініціатива і справа популяризації творчої ідеології, а також запобігання будь-яких спроб нав'язування людям руйнівної ідеології. Ці умови і є основа для формування єдиного світового співтовариства з духовним вектором розвитку.

Тут важливо розуміти, наскільки значиму роль у житті людства грає *штучне інформаційне поле*, яке створюють самі люди, будучи провідниками або Волі Тваринного розуму, або провідниками Волі Духовного світу. На сьогоднішній день не секрет, що завдяки засобам масової комунікації у світі формується певна *людська комунікаційна маса*, яка за чисельністю в рази перевищує будь-яке найбільш масове фізичне скупчення людей. Але й у цьому *штучному інформаційному полі* так само створюються, розповсюджуються (шляхом зараження і наслідування), функціонують різні зразки однотипного сприйняття, мислення, поведінки та дій людей, формуючих цю невидиму єдину масу. Тобто відбувається масовизація свідомості й поведінки безлічі індивідів, що входять в об'єктивно непов'язані соціальні групи і культури. Надособистісна комунікація пов'язує і з'єднує різних людей. Але що примітно, на відміну від фізичного натопту в цій великій масі кожен індивідуально *за своїм вибором* підключається до потоку тієї чи іншої інформації, з якої в підсумку складається загальне різноманітне інформаційне поле. Ці потоки, як тисячі струмочків, мають свій напрям, розширення, посилення і поглиблення в програми об'єднуючого їх того чи іншого інформаційного русла. У межах матеріального світу є тільки два прямо протилежних вектори інформації: від Волі Тваринного розуму і від Волі Духовного світу, кожен з яких формує своє інформаційне поле і, відповідно, свою «критичну масу». Остання, як явище, що підкоряється законам фізики матеріального світу (тільки в глобальних масштабах), припускає ту саму масу, необхідну для початку самопідтримуваної ланцюгової реакції в людському суспільстві із залученням колосальної кількості енергії. Таким чином, коли відбудеться явна перевага, *завдяки людській комунікаційній масі*, у глобальному домінуванні програм одного з двох інформаційних полів (від Волі Тваринного розуму або від Волі Духовного світу), монада перевернеться.

Анастасія: Тобто зовні (ілюзорно) ніби зберігається максимально можливий ступінь індивідуалізації людей. І начебто є у людини свобода вибору в отриманні інформації, наприклад, слухати радіо, читати газети, журнали, дивитися різні канали по телевізору (а потім обговорювати це з іншими людьми) або приділяти увагу різним повідомленням, розвагам в інтернеті. Але виходить, що в реальності свободи як такої нема, і все це є всього лише ілюзією індивідуалізації. По суті, вибираючи щось із запропонованого цивілізацією, людина підключається до штучно створеного інформаційного поля, яке, можна сказати, на рівному місці формує масу. Адже більшість людей, так само, як і вона, дивиться одні й ті ж канали по телевізору, читає ті ж газети, слухає те ж радіо, заходить на одні й ті ж сайти, спілкується в соціальних мережах в інтернеті. І ступінь спрямованості активності такої маси постійно відстежується і контролюється за допомогою тих же рейтингів телевізійних каналів, найбільшої відвідуваності сайтів, популярності в пресі тих або інших статей і так далі.

Але це ж найсправжнісінька масовизація психіки, яку раніше практикували шамани з бубном, маги за допомогою обрядів та їм подібні відуни перед публікою. Тільки тепер все той же прадавній механізм впливу на свідомість людини здійснюється за допомогою нових інструментів і в більш глобальних масштабах. Але ж принципи ті ж самі. Адже спочатку аудиторію забезпечують певним набором інформації, створюють єдину систему її сприйняття масами, єдині установки, ціннісні орієнтації. Сучасний комунікатор транслює повідомлення, які викликають ту ж сугестію заціпеніння, некритичного наслідування і сліпого підкорення, тобто загальний для аудиторії емоційно-психологічний стан. В кінцевому підсумку це приводить до організації певного шаблону мислення і поведінки сформованою даною інформацією *людської комунікаційної маси* і напрямку її уваги, а отже, і дії в запрограмованому напрямку, причому непомітно для індивіда, який входить до складу цієї маси.

Рігден: Абсолютно вірно. Це відомий з давнини вплив на свідомість людини, тільки використовуваний нині у принципово новій якості. І глобальна його відмінність у тому, що в штучному інформаційному полі, що транслює через людей-провідників Волю Тваринного розуму, при всій різноманітності інформації, стимулюючій Тваринне начало в людині, вибору у індивіда фактично немає. Для Особистості це безвихідь у духовному розвитку, скільки б інформації людина не отримала з цього джерела. Бо вся ця інформація буде концентрувати її увагу на пролонгацію життя Тваринного розуму.

А от у штучно створеному в людстві інформаційному полі, що транслює через людей-провідників Волю Духовного світу, вибір у індивіда

залишається. Бо отримуючи Істину, завдяки її тиражуванню в чистому вигляді такими людьми через все те ж штучне інформаційне поле, будь-яка людина отримує можливість пізнати себе, стати Спостерігачем від Духовного начала. Тобто підключитися до *глобального інформаційного поля*, яке по своїй суті ні в яке порівняння не йде з обмеженим, штучно створеним у матеріальному світі інформаційним полем людства. А отже, людина буде сприяти духовному росту своєї Особистості, її якісній духовній трансформації в нову Істоту. І в цьому ключова різниця.

Анастасія: Ви абсолютно точно сказали — обмежене, штучно створене інформаційне поле. Через ЗМІ (у першу чергу телебачення, інтернет) для масової свідомості створюється, активно підтримується і культивується міф, який формує певне світосприйняття, створює установки і у своїй різноманітності сприяє взаємопосиленню інформації. Цей міф закріплює у свідомості індивіда, по суті, вигадані причинно-наслідкові зв'язки між реальними об'єктами, породжує легенди про події та публічних особистостей минулого і сьогодення, формує або підносить у готовому вигляді вигадану модель ставлення до дійсності. Це осколкове знання про світ, але подане в гарній обгортці такого міфу, у мас породжує ілюзію всеосяжного знання про світ і ті події, які відбуваються. У них спрацьовує той самий принцип хибного сприйняття, що й у публіки на сеансі у фокусника: «Я бачив, значить, це правда». Хоча, по факту, люди самотійно навіть не аналізують отриману інформацію, не утруднюють себе розумінням причин, кому і навіщо це потрібно, щоб маси приділяли цій інформації свою увагу, заціклюючи її на такому вузькому спектрі матерії тримірного світу. При всьому зовнішньому різноманітті інформації насправді людей відучують думати самотійно, перебудовуючи сприйняття і мислення аудиторії на свій лад. Чого тільки вартує кліповий характер потоку різних повідомлень, де переслідується головна мета — емоційно зворушити, привернути увагу до того або іншого повідомлення.

Рігден: Я б сказав точніше, тут головна мета не привернути, а відволікти увагу людини від її внутрішнього духовного розвитку. До того ж, якщо подивитися на всю різноманітність сьогоденної інформації, то в її основі можна побачити єдиний матеріальний корінь і активування в людині бажань Тваринного начала, де все побудовано на тому, щоб викликати конкретні емоції і сформувані певне мислення натовпу під перехресним впливом різних джерел інформації.

Анастасія: Справді, якщо людина перебуває на хвилі Тваринного начала, то, по суті, вибору у неї нема, тому що вона навіть не усвідомлює, що є об'єктом зовнішніх маніпуляцій, і сприймає нав'язані їй образи та думки як свої власні ідеї, не замислюючись про істинне джерело їх-

нього походження. А коли людина є Спостерігачем від Духовного начала, їй є з чим порівняти, у неї справді з'являється вибір, вона розуміє, як впливає на неї Тваринний розум, що таке Духовний світ, яке швидкоплинне життя, як важливе особисте духовне самовдосконалення у ньому.

Рігден: Так, все так і є. Багато з людей, на жаль, навіть не замислюються, звідки у них виникають ті або інші думки, чому вони віддають їм увагу і підтримують в собі життя тих або інших програм. Кому і навіть необхідно зробити так, щоб більша маса людей (у числі яких, як порошинка, і ти) побачила той або інший вражаючий сюжет, фільм, шокуєче повідомлення, прочитала емоційно насичену статтю. Люди не замислюються про первісне джерело, що несе в собі ця інформація і кому вона служить насправді, що взагалі глобально стоїть за тим чи іншим штучно створеним інформаційним полем, якому людина приділяє свою увагу, розтрачуючи на нього цінний життєвий час.

Наведу простий приклад з життя сучасної середньостатистичної сім'ї, яка ввечері відпочиває вдома після трудового дня. Кожен, як правило, зайнятий своєю інформаційною розвагою. Одні сидять в інтернеті, приділяючи увагу повідомленням, іграм, розвагам, які найбільше їх хвилюють і захоплюють увагу. Достатньо подивитися офіційну статистику і найменування сайтів найбільш масових відвідувань, щоб зрозуміти, які гачки Тваринного начала досі утримують увагу людей, формуючи певного типу масу зі своїми характеристиками. Інші члени сім'ї слухають, наприклад, музику, відчуваючи відповідні до цієї мелодії емоції. Треті дивляться телевизор, співпереживаючи героям фільмів, передач, подумки беручи участь у віртуальній дії. Четверті зайняті домашньою роботою, але також прокручують у думках інформацію, наприклад, про моменти, події дня, новини, отримані зі ЗМІ, або про поточні особисті проблеми, що психологічно їх торкнулися.

Але абсолютно у всіх перерахованих однаково максимально ввійма на увагу своїм захопленням, яке, по суті, має матеріальний вектор і пов'язане із силами Тваринного розуму. Фактично всі ці «заняття» порожні, це інформаційне відволікання, що знищує життєвий час. А життя, як вода в руках, вичерпується швидко. Начебто людина і поганого нічого не зробила, але й хорошого від її існування теж нічого немає. Життя за змістом в кінцевому підсумку виявляється порожнім, як колосся на вітрі, яке вітер потріпав туди-сюди, та й згнило воно на корені, так і не давши духовного плоду. Так і тут, усі, як колосся, відвернуті зовнішньою інформацією від свого духовного розвитку. Свідомість людей стає настільки звуженою, зацикленою на тій або іншій емоції, думках від Тваринного начала, що ніхто в ці моменти навіть не

замислюється про духовне, не кажучи вже про те, щоб серйозно працювати над собою. Але ж духовний розвиток і є найголовнішим у житті будь-якої людини, сенсом її існування.

Людина емоційно співпереживає, приділяє багато уваги порожній ілюзії, яка нічого їй не дає, тому що вона не збагачує її духовно. Зате ця ілюзія викачує емоції (силу) зі сформованої нею маси людей. Все, що індивід отримує після того, як експансивно (нав'язливо, рвучко, емоційно нестримано) брав участь у цій ілюзорній виставі для психіки мас, — це спустошення, посилення думок, емоцій і бажань від Тваринного начала, по суті, отруту для Душі. Таким чином, сформована маса людей, захоплена тією або іншою інформаційною ілюзією, яка вводить кожного індивіда у своєрідне ілюзорне забуття та ігнорує будь-який натяк на його духовний розвиток, незримо перебуває під контролем і управлінням Тваринного розуму. Люди щодня неусвідомлено віддають йому свою життєву силу, приділяючи інформації Тваринного начала свою увагу, і цим, як донори, постійно підживлюють і збільшують силу Тваринного розуму.

Але духовно пробуджуючись, людина починає замислюватися над цими важливими для неї питаннями. Вона починає розуміти, що до цього була всього лише підневільним елементом відтворення такої маси і тиражування інформації від Тваринного начала. Духовно пробудившись, працюючи над собою, людина, по суті, здійснює свій істинний вибір. Вона стає активним провідником Волі Духовного світу, сприяючи поширенню Істини в наявному штучно створеному людьми інформаційному полі. Правда стає силою, котра багаторазово збільшує її можливості.

Анастасія: Так, Істина, виявляється, дуже проста... Виходить, Тваринний розум на даному етапі активно створює систему, яка, по ідеї, повинна глобально охопити свідомість більшості людей на планеті.

Рігден: На жаль, це так. Нині активно вдосконалюється інструмент, у який включені всі суперефекти нових масових комунікацій. Цей інструмент уже добре знайомий більшості людей на цій планеті, я маю на увазі інтернет, як один з найефективніших на сьогоднішній день засобів масовизації психіки. Нині інтернет, який стрімко йде на зміну телебаченню, активно впроваджується в різних країнах світу. Робиться все можливе, щоб здійснити масовий доступ до нього різних народів, тобто залучити максимальну кількість людей до всесвітньої павутини. Його перевага перед телебаченням, друкованими виданнями, радіо в тому, що інтернет поєднує в собі всі ці засоби масової комунікації, але є менш витратним, а отже, більш доступним для мас. Він зберігає ступінь індивідуалізації людини. Але головне, у ньому впроваджена тен-

денція до відтворення і тиражування інформації з усього світу за рахунок самої сформованої маси, а також «лідерів думок» і активних людей. Але в цій глобальній технології ховається і *слабке місце* Тваринного розуму. І розумним людям це треба врахувати.

Якщо раніше людина, перебуваючи у фізичному натовпі, розуміючи всю абсурдність здійснюваних ним дій, практично мало що могла зробити, щоб змінити ситуацію, то тепер кожній активній людині надається така можливість. Іншими словами, завдяки інтернет-технологіям **і одна Людина вже в полі Воїн, бо вона одна доносить духовну Істину багатьом людям.** Кожна людина отримує можливість на відтворення інформації, швидко її передачу і тиражування. Кожному, хто отримав цю інформацію, надається право здійснити свій усвідомлений вибір: продовжувати служити руйнівній Волі Тваринного розуму або втілювати створюючу Волю Духовного світу.

Зараз сформувалися такі унікальні умови, при яких людство може використати свій шанс, перевернути монаду у бік духовного розвитку цивілізації. Воно може створити абсолютно нову суспільну світобудову, використовуючи інструменти інформаційного впливу Тваринного розуму на людей, але зовсім у протилежних йому цілях і напрямку — розвитку людства в духовно-творчому руслі. Особистий внесок кожної людини у спільну справу духовно-морального перетворення суспільства дуже важливий. Можна сказати, що кожна, навіть, здавалось би, проста і «незначна» справа, здійснена з метою розповсюдження Істини, в кінцевому підсумку, так чи інакше, позначається на глобальній ситуації в суспільстві і формує його майбутнє. Як море утворюється з безлічі струмочків і рік, так і глобальне створююче інформаційне поле формується з думок і вчинків безлічі людей, які сприйняли Істину і є активними її провідниками. Якщо людина, маючи всю цю інформацію, побажає її розповсюдити, то їй необхідно: 1) *надати людям увесь обсяг Знань, викладених у цих книгах, при цьому прагнути розповсюдити їх максимальній кількості людей по всій планеті;* 2) *сприяти процесам об'єднання людей на основі цієї інформації, яка незмінно спричинить зміну поведінки, установок, формування нових цінностей, духовного самовиховання спільноти.* За умови реалізації цих задач неминуче сформується самодостатнє світове суспільство, яке буде здатне самоорганізовуватися, вирішувати важливі питання, втілювати ухвалені рішення в життя. Активна комунікація кожного її учасника буде тільки підсилювати, підтримувати і розширювати вплив цієї інформації, передавати певний емоційно-психологічний тонус іншим людям, заражати їхнім прикладом поведінки, загальною ідеєю та діями. Загалом, нічого складного немає. Головне — донести людям інформацію в чистому вигляді, бути активним учасником процесу становлення нового суспільства і постійно працювати над собою.

Про таке суспільство люди мріють споконвіку, називаючи його у своїх сказаннях «Землею Добра», «державою блаженства», «золотим тисячоліттям», «світом справедливості», «міленіумом», тобто майбутнім, яке може наблизитися через божественне втручання, але досягнуте діями людини. Наприклад, у тому ж християнстві поняття «міленіум» належить до есхатології (грецьке «eschatos» — «останній, кінцевий», «logos» — «слово, вчення»), тобто релігійного вчення про кінцеві долі світу і людини, про останні етапи панування звіриного розуму в людстві. Есхатологія розглядає теми про «майбутнє тисячолітнє правління Христа після Другого пришестя — повернення на землю і перемоги Його над Сатаною», про Армагедон — останню битву добра зі злом під кінець часів, де будуть брати участь «царі всієї землі населеної». Але хто є той, кого в контексті цього християнського вчення називають Сатаною? Тваринний розум матеріального світу.

Достатньо глянути навкруги, що зараз діється: боротьба за владу, жрецьке, політичне, економічне насильство банд від Архонтів над народами, домінування ринкових, споживацьких відносин, формуючих у людей суто матеріалістичне мислення, взаємини, засновані на звіриних інстинктах. Іде справжнісінька агресивна інформаційна атака на людське суспільство з боку Тваринного розуму, по суті, інформаційна війна. Сучасна людина частіше робить вибір у сторону матерії, практично не виходить зі сфери впливу свого Тваринного начала, своєї приземленого себелюбства, егоїзму. Цю ж модель як провідник нав'язує і іншим, навіть не помічаючи того, що сама знаходиться під владою чужої її Духовному началу Волі. Це і є влада, «обличчя Сатани», Тваринного розуму, який поневолив людство і розгулює в ньому вже без маски.

Але в руках самих людей можливість усе змінити! Люди чекають божественного втручання. Але це те ж саме, що й у діалозі людини з Богом. Досягнуте воно може бути тільки вибором, діями й реальним духовним преображенням самої людини! У Біблії є такі слова Ісуса своїм учням: «І Я умолю Отця, і дасть вам іншого Утішителя, хай перебуде з вами навіки, Духа Істини, Якого світ не може прийняти, тому що не бачить Його і не знає Його...». Знання вже надані людині, і тільки від неї залежить її вибір і дія! А від дій кожного — зміни у всьому світовому суспільстві! Для всіх живих людей це реально останній шанс духовно спасти себе та цивілізацію.

Побудова такого суспільства — це необхідність, тому що є єдиною моделлю, яка дозволить вижити людству в майбутньому. Побудувати її насправді легко. Основи надані, а спільно продумати деталі цієї нової моделі людям буде нескладно. Уже тепер є багато грамотних і розум-

них людей, які дійсно можуть і хочуть змінити сучасне суспільство, зробити його вільним і рівноправним не на папері під гаслами Архонтів, а в житті, з позиції домінації в людині Духовного начала. Побудова такого суспільства залежить від дій і особистого вибору кожного. Архонти привчили людей не діяти і пасивно чекати, що замість них хтось прийде, все вирішить і зробить. А «тюремну Свободу» у своїй системі вони обмежили для людини місцем на дивані, де вона може скільки завгодно плюватися в телевізор і лаяти політиків та жерців, все одно ж ніхто її не почує. Але цю нав'язану ілюзію легко зруйнувати в собі кожній людині. Треба просто не сидіти, склавши руки, потрібно преобразити себе, суспільство, бути вісником миру в повному значенні цього слова.

Анастасія: Вісником? Дійсно, дуже точно сказано. Адже вісник — це ж споконвічно той, хто несе знання! А в сучасному світі так називають ще дійову особу в класичній трагедії, що оповідає за межами сцени про те, що відбувається. Враховуючи все вищесказане, вісник миру — це той, хто знає і пояснює сокровений сенс того, що відбувається, всім людям, які спостерігають за виставою на світовій сцені.

Рігден: **Всі ми, будучи в тілі, беремо участь у театрі матерії. Спектакль шокує, але він повчальний. Погляду одних відкривається Істина, інші ж поглинені лицедійством. Різниця лише в тому, на чиєму боці твоя свідомість у цьому місці ілюзійних видовищ.**

Вісник здатен передати Істину багатьом: друзям, родичам, знайомим і незнайомим людям. Він здатен викликати в них бажання розповісти цю Істину своєму оточенню, а ті іншим. І так полетить звістка світом, немов сокіл у своєму стрімкому польоті. Від самих людей, від зусиль кожного вісника залежить, наскільки швидко ця інформація розійдеться в суспільстві. Чим більше буде тих, хто пройнявся Істиною, тим більше буде тих, хто почне міняти ситуацію у світовому суспільстві, виходячи зі своїх можливостей на місцях. Для розповсюдження інформації можна використовувати всі можливі доступні засоби: усну передачу, засоби масової інформації, в тому числі радіо, пресу, телебачення і основний важіль масової комунікації на сьогоднішній день — інтернет. Якщо кожний прикладе до цього свою руку, розум і чистоту своїх намірів, тоді первинна інформація дуже швидко розійдеться всім світом і за короткий проміжок часу ця ідея охопить більшість. А в більшості — реальна сила! Коли люди отримають і переймуться цією інформацією, вони самі все зрозуміють, як покращити життя суспільства, виходячи зі своїх реальних можливостей, піде хвиля загального об'єднання. Так що від однієї людини дуже багато чого залежить, головне не сидіти і не чекати милості від Архонтів!

Істинна духовна сторона людини по відношенню до суспільства проявляється у щирому намірі та безкорисливій її дії на благо суспільства. Об'єднавшись у такому намірі, люди зможуть досягти більшого і створити умови для формування якісно нової цивілізації — людства, що керується суттю Слова «АллатРа».

Таємницю цього Слова колись зберігали у своїх колах духовно посвячені люди, що протистояли владі Тваринного розуму в будь-якому його прояві. Це були істинні воїни Світа, хранителі Одвічних Знань. За подвиг їхній ратний їм була відкрита Істина: «Немає сили вищої за Духовну! Володіючи Одвічними Знаннями, володієш і силою. Володіючи силою, впливаєш словом, що є слава, ім'я і поклик. Слава провіщає Істину в сяйві безсмертя для тих, хто честю увінчаний у наближенні до Єдиного. Ім'я ж проявляє знак Одвічного, що є основа і ключ для розуміння подій. Вічний поклик є Первинний Звук, Звук Створення. Він наповнює знак силою Аллата і робить його могутнім у творенні. Бо Аллат є прояв Волі Бога, всеприсуща сила, Праматір всього створеного по Волі Його. Достойний іде за вічним покликом Душі, оголошуючи клич Її перемоги: «АллатРа»! Кожен, хто чує, є Покликаний, а разом є сила, здатна змінити весь світ». Створююча сила, яка йде від Бога, це і є

АллатРа

У цій книзі не поставлена крапка, тому що останнє слово залишається за людьми...

Офіційний сайт Анастасії Нових:
www.schambala.com.ua

Електрона пошта Анастасії Нових:
anastasija_novix@mail.ru

Центр соціально-особистісного розвитку

За безпосередньої підтримки Анастасії Нових та Міжнародного громадського руху «АЛЛАТРА» створено Центр соціально-особистісного розвитку.

Мета Центру: сприяння соціально-особистісному розвитку людей незалежно від національності, віку, релігійних поглядів, соціальної приналежності.

Задачі Центру: поширення знань та світоглядних концепцій, викладених у книгах автора Анастасії Нових.

Центр соціально-особистісного розвитку - це спілкування людей, об'єднаних єдиним світоглядом. Центр проводить зустрічі активних читачів книг Анастасії Нових з різних країн і міст, сприяє розширенню кругозору знань, кращому освоєнню духовних практик, зазначених у книгах Анастасії Нових, самовдосконаленню учасників у духовному та соціальному аспектах. Спілкування з однодумцями - це прекрасна можливість об'єднати спільні зусилля в реалізації соціально спрямованих суспільних проєктів, в єдиному прагненні творити добро для людей і заради людей.

Електронна адреса для зв'язку з Центром:

center@allatra.org

Сайт Міжнародного громадського руху «АЛЛАТРА»

www.allatra.org

Сайт, на якому розміщено форум учасників Центру,
відео та статті читачів за тематиками
книг Анастасії Нових:

www.sensei.org.ua

З питань придбання і розповсюдження книг
Анастасії Нових
можна звертатися безпосередньо у
Видавництво «АЛЛАТРА»

Контакти видавництва:
Україна, 01024,
м. Київ, вул. Круглоуніверситетська, 14
тел.: +380 (44) 599 57 01
www.allatra.com.ua
e-mail: info@allatra.com.ua

Адреса для кореспонденції:
Україна, 01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 22, а/с В-39

З питань розповсюдження книг у Республіці Білорусь:
ЧТ УП «Аллатра плюс»
Республіка Білорусь, 220012,
м. Мінськ, вул. Академічна, 11-Б, офіс 1.
тел./факс: +375 (17) 294 94 70
тел. моб. (МТС): +375 (33) 3 559 559
www.allatraplus.by
e-mail: info@allatraplus.by

З питань розповсюдження книг у Російській Федерації:
ТОВ «Аллатра Русь»
Росія, 129344,
м. Москва, вул. Єнісейська, буд. 7, корпус 3 (ст. метро Свіблово)
тел.: +7 (499) 755 57 28
тел. моб. (МегаФон): +7 (925) 755 57 28
www.allatra.ru
e-mail: info@allatra.ru

Електронний магазин, де ви можете замовити книги
з доставкою в будь-яку країну світу:
www.allatra.net